

دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی

زنجیره‌ی رۆشنیبری

*

خاوه‌نی ئیمتیاز: شهوکت شیخ یه‌زدین

سه‌رنووهر: به‌دران شه‌مه‌د هه‌بیب

***

ناوونیشان:

دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی ئاراس، گه‌ره‌کی خانزاد، هه‌ولتیر

س.پ. ژماره: ١

www.araspublisher.com

ژ فولکلوری کوردی

ژ فولکلوری کوردی

خرقه کرن و ب سهر و بهرکنا

صادق بهاءالدين ئامیدی

ناوی کتیب: ژ فولکلوری کوردی
خرقه کرن و ب سهر و بهرکنا: صادق بهاءالدين ئامیدی
بلاوکراوهی ئاراس- ژماره: ۱۴۹
دهرهینانی هونهری: بهدران ئهحمدهد حهیب
دهرهینانی بهرگ: شکار شیخ عفان نهقشبهندی
خۆشنووسی بهرگ: هونهرمه ند محهمه د زاده
پیت لیدان: نسا عهبدوئلا
ههلهگری: فهیسه ل مستهفا حاجی
سهرپهرشتیبی چاپ: ئاوره حمان مهحموود
چاپی بهکم - چاپخانهی وهزارهتی پهروهرده، ههولیر- ۲۰۰۲
له کتیبخانهی بهرپوههراپهتیبی گشتیبی رۆشنبیری و هونهر له ههولیر ژماره (۲۰۵) ی سالی
۲۰۰۲ ی دراوتهتی

پیش گوتن

فولکلور ب راستی شه‌هرستانیا راستا مله‌تیهه. فولکلور وه‌کی خو بینک‌تیهه، ژینا به‌چاڤا مله‌تی تیدا به‌روی دکه‌ت، هه‌ر وه‌کی شانویه‌کییه ژینا مله‌تی ژ هه‌می لاقه‌ل به‌چاڤان دادنیت؛ یان ژی وه‌کی نقشه‌کا خومالییه هه‌می زانستیت مللی تیدا تینه‌خویندن، کوژئ تینه‌هزرکن، ژ گرفتاری و سخنتییا، ژ هه‌ستکرنا سپه‌هیاتی، که‌له‌شی و رندیین؛ دگه‌ل تیگه‌هشتنا رامان (مه‌عنا) و په‌ژنا، هه‌ری تۆری و هۆزانی و دلخۆشییا موسیقایی و گوڤه‌ند و دیلان و سه‌مایی هتد.

ژبه‌ر فنی یه‌کئ فولکلور بریتیهه ژ هه‌می لایین هه‌ری و گیتیه‌ ژئ چیکرنا مله‌تی، هه‌ر ژ سه‌رئ ژ ریتیه یی‌دویرۆکا وی ژ لایین باوه‌ریین، روه‌نبری، تۆری، هه‌ری، ئاقه‌دانی، ئاقاهی و پیشسازیین.

فولکلور نه وه‌کی تۆرئ نقیسییه کو ب ناڤی مرۆڤه‌کییه، ژ هزر و بیرا و بییه، فولکلور به‌ره‌مه‌ن مله‌تییه ب جاره‌کئ؛ نه‌گه‌ر چی ژ ریتیه دیاره یه‌کی گوتی ب کریاره‌کئ ب قه‌ومینه‌کئ یا ب رویدانه‌کئ و به‌لاف بویه و بویه سه‌مایی مله‌تی.

فولکلور دناڤ مله‌تی دا به‌لاقه، نه وه‌کی تۆرئ نقیسییه ب ئویه‌کئ یان ده‌سته‌که‌کا روه‌نبری و زانادا به‌نده، زانا و نه‌زان، پیر و لاو دزان، دگیتین و یی‌دلشاد دین.

فولکلور بی‌گومان مه‌زنترین که‌رستئ مللییه ژ بو هه‌لشکاڤتن یا ژین و ژبار، دویرۆک، ریتز و سه‌روه‌ریت مله‌تی یی تینه‌زانین و ده‌ست نیشان‌کرن. هه‌ر ژبه‌ر هندئ ژی، تۆرقانیت جیهان، زانا و روه‌نبری پویه‌کئ مه‌زن ژ فولکلور خاریهه، خرقه‌کرییه، چاپکرییه یا تویمار (ریکورد) کریه دا کو بیته پاراستن و بیته فه‌خویندن. ب گوڤئی کو جیر نشیفسکی دبیژیت: هۆزانی مللی، ستران و لاقژه، ژین، دویرۆک و چیقانۆک، ریتز و سه‌روه‌ریت مله‌تی پاراستیهه. تۆرقانی مه‌زن گورکی ژی دبیژیت: بنگه‌هی تۆری ژ تۆرئ فولکلوریهه. فولکلور که‌رستئ خاڤئ مه‌زنه، سه‌روکانی و کانه بو هه‌می نقیسه‌ڤان و تۆرقانان. رۆژه‌لاتزانی ب ناڤ و دهنگی ئه‌رمه‌نی «ئه‌بوڤیان» دبیژیت:

هه‌می کورد ب جاره‌کئ نه‌مازه ئه‌ختیار و پیره‌میر و نه‌خوینده‌ڤان ژی، هه‌می ب جاره‌کئ ستران و لاقژان بیت ژ دلئ کویر و هناقان تینه‌ده‌ر ب به‌ره‌نیت چیان، ب مل و سوپار و سه‌ران، ب دۆل و نهالان، ب سوپلاف و روپیاران، ب گول و بریمان، ب چه‌ک و هه‌سپان، ب جامیر و خورتان، ب نازایی و زراف سستوریی، ب کچیت سپه‌هی و جوان هه‌لده‌ن. ئه‌و ستران و لاقژه ژدل و هناقان ب ئاواز تینه‌ده‌ر.

دویرۆکڤانی ده‌سته‌اتی د دویرۆکا کوردی دا دگۆتاره‌کئ خودا سالا (۱۹۱۱) ئی فنی راستی به‌روی دکه‌ت دبیژیت: «فولکلورئ کوردی نه‌هه‌ر دناڤ کوردا دا به‌لاقه، به‌لکی دناڤ مله‌تیت رۆژه‌لاتی دا، وه‌کی، عه‌رب و فارس و نازربینجانی و ئه‌رمه‌نیان دا دیسا ناقداره.

مینورسکی ژی دبیژیت: فولکلورئ کوردی خول نک ناسوریان بیت خه‌لکی چیان ستران و لاقژه ب دهنگ و ئاواز گوتن و چیرۆک گوتن بویه ریتز و سه‌ر و به‌ره‌کئ گشکی.

ڤاسیلی نیکیتین ژی دبیژیت، تۆری کوردی دقۆناغا یه‌کئ دا، فولکلورئ کوردیهه. د وی فولکلور دا نه‌تنئ شوینه‌وار و پاشماندئ باب و باپیران دیار و خویا دییت، به‌لکو ئه‌قرو ژی ئه‌و فولکلور گوڤه بو ژین و به‌ر و بریاریت و ان بیت کو رۆژ بو رۆژئ، ب به‌ر و بریاریت نوی زهنگینتر و نویتربن. توما بووا دبیژیت: مله‌تی کورد گه‌له‌کئ زهنگین و ده‌وله‌مه‌نده د تۆرئ فولکلور دا، ئه‌و زهنگینی ژی د هژمارا مه‌زن یا داستان یا چیرۆک داستانان، چیرۆکان، چیقانۆکان، سه‌ره‌اتی، مالی منئ ستران و لاقژیت مللی دیاره. ئه‌فه چند داستان و داستان چیرۆک ب من فه‌هات ئه‌ز خرقه‌ بکه‌م، ئه‌زئ ب هیشی مه‌جه‌ی دلخۆشی و په‌سه‌ندکرنا مله‌تی کورد بن و زاناییت کورد بزاقئ بکه‌ن لایینت مایی بیت فولکلورئ کوردی خرقه‌که‌ن و چاپ بکه‌ن.

241	_____	نهخزړهک
243	_____	«چيرؤکا شيخی زيفگرا»
249	_____	پاشايی خونخور
254	_____	چيرؤکا سولتان ئيبراهيم
265	_____	ميرئ ههکاری
266	_____	چيرؤکا ميرئ ههکاریا و مزگينيا تهيرئ بهارئ
268	_____	حکايه تا شيخ سليمان پئ ب زهنگل
270	_____	حکايه تا رزگينیی رڼگر لاوئ نامهرد کالئ مهرد
271	_____	چيرؤکا عهبدولرهحمان ئاغايين زوباشی
286	_____	چيرؤکا ميرزا محئ و دوتا عهجه م
289	_____	چيرؤکا محئ لاوين
299	_____	ئوسمان چاوش و هه مزه چاوش
305	_____	گول پهری

پيرستا بابهتيت فولکلورئ کوردی دقئ نشتيدا

9	_____	داستانا مه می ئالان (مه م و زين)
39	_____	چيرؤکا ستی و فهرخی
63	_____	به يتا دمدمی
90	_____	که لا دمدمن
96	_____	به يتا دمدمی
104	_____	لهیل و مه جرويم (ليلی و مجنون)
106	_____	سيسه بان
127	_____	به يتا سيسه بانئ
156	_____	زه ميبيل فروش دهنگئ: حه سه ن رشيد ئاميدی
165	_____	زه ميبيل فروش دهنگئ: مه لا يوسف محه مه د
171	_____	به يته کا ب شه رئ کوردا گوتی
173	_____	سه رها تيبيا سئ بران و کورئ حاکمی
181	_____	سه رها تيبيا کورئ و بابئ
188	_____	چيرؤکا ميرزا ئاغئ ږندکی
200	_____	شيخ موسا علی ئاغا
204	_____	به درخان پاشا مؤسو مه لکا
207	_____	سئ گا و شيرهک
208	_____	چيرؤکا مه حمودئ هه وهه و
211	_____	چيرؤکا حوسين ئاغا ده رباس
222	_____	ته حته بيش
223	_____	چيرؤکا روڤئ و کوسئ (روڤئ و کوسه لهی)
224	_____	چيرؤکا که له بابا غای
226	_____	هه تا عه قل ناسکر مال خلاسکر
228	_____	گورين سئوی
230	_____	چيرؤکا عه لؤين قه هوه چئ
233	_____	چيرؤکا قوچه به قچه غاس

داستانا مہمی ئالان (مہم و زین)

دیبین و دختہ کی میری جنا دینا دیوان، دیوانا وی موکھ مہل بوی، بہ حسنی سہر دنیا بے ژئی دکھن یہ یعنی ئینسانا کوچ لہسر دنیا بے ہبہ، گوت ولا یانی، مہ لہسر دنیا بے دیتا ژیتھان ژ میرا پستی یا مہمی ئالا دکورئ دنیا بے دا حہرام بن. ئوژنا ژی من نہ دیتا د کورئ دنیا بے دا ژ خاتوین زینا کچا میرا نافدہل حہرام بن دداری دنیا بے دا. گوت: حہی نہ؟ گوت: بہ لئی. گو: ئہ فہ چاوانن کو ئہ بہد نہ وی شوی کریبہ نہ وی ژن ئینایہ؟

گوت: پانی ما دہم ہوہ و دکر، وہ مہرہق بو من ژئی چیکر، من دقتید ہوبن فان ہہر دو مروفا مادہم لائق و بابہ تی ئیکن ہوبن ب گہہین دہف ئیک فہ ہلکی رہبو لعالمینی مہراقا وان حاصل بکھت. گہلی خہلکی عالہمی، دئی ہوبن خو گوہی خو بدہن حکایہ تا زین و مہمی، دئی ہوبن ودیلن من ہیچ نہ لئی ئہمر کریبہ، گو: نی من دقتین تہختی خاتوین زینی بگرن بہت رہختی مہمی ئالان نیفاشہ قیبہ. ہہی لئی لئی ہہمی ئہ جنا تہختی خاتوین زینی ہلگرتیبہ دہستی نیفا شقیبہ، ہلگرت دینایہ مہنا بہ دینانو دا مہنیبہ.

وہی بابو دہمی، دہمی خودیبہ

مہمی ئالا جہنقی ل خہویبہ

دایا خودتی تہختہ کی ل مقابلا تہختی وی دینادیبہ

گو: ئہری خولامکی مالا بابن من و بہنگینہ

تو چما نی بی روخسہ تا من میتانان ل ئودا من نقیبہ؟!

گو: وللا ئہز خولامکی مالا بابن تہ مہ و بہنگینم

ب سہری مہمی کم عولم ناگہی من ل میتھانان نین.

و دختی و گوتیبی، چار بہرئی خو ہو بہری خو ددہتی. مرؤفہ کی ل سہر تہختیبہ پانی فندا شہ مالا وان تہ مراندنہ، نزانن ئہو ژنہ یان ئہو میتہ، نزانن کانن چاوانہ. دیبیزن گوتی: تو چی کہس تو ہاتی ئودا من، ئہوی گوتی: پا تو چی کہس ہاتی ئودا من، گوتی: ہہر دوکا دہعوال ئیک و دو کر، گوت: پا تہ خدام ہنہ یان خولام؟ گوت: من خدام ہہیہ، خاتوین زینی گوتی: ہہ چوہ کو گوت: من خدام ہہیہ، گوتی: پا دئی گازیکہ خداما خو.

گو: ہہری خدامکا مالا بابن منی دا ئو عیشی

دئی تو دہستہ کا فندان و فان و شہ مالا ہلگرہ بینہ حہوشی

دایہ تو دہستہ کا فندان و فان زان و شہ مالا ہلگرہ بینہ عیشی.

دیبیزن سی نہ قالا گازی کر جواب نہدا. گو: مانہ دورا منہ؟

گو: بہ لئی. گو: ہہری خولامکی مالا بابن من و بہنگینہ،

تو دہستہ کا فندان و فان و زان و شہ مالا ہلگرہ لو دہ تو بینہ.

ئوی لئی مالا تہ خرابو دئی تو و دہرہ ب چاقی سہری خو تو بینہ.

خولامی شہ مالکی خو بہردانی ئو دہرگہ فہکر، ہات ژورفہ بہری خودانی، سوبحان اللہ، نوبکانی تہنکا ئافر موشی ب سہر سہری خو ئینا د خوارئ. گوتی: و اللہ ئہز ژنم ئہ فہ شولکہ ژ تہرہ فی خودی فہیہ، ما ئہ فہ کی درہ؟ ئہ فہ (یہ مہنا) بہ ہدینانہ، گوتی: ئہ فہیہ (یہ مہنا) بہ ہدینا؟ گوت: ہہی نہ، گوت بہ لئی: گوت: ما تو خہلکی کی دہریبی؟ گوت: وللا ئہز خہلکی جزیرا بۆتانم، کچا میرا نافدہلم، خوشکا میرا زہدینی مہ. گوت: ہہی نہ؟ گوت: بہ لئی. گوت: ئہ بہد من گول جزیرا بۆتا نہ بیہ، ئہوی ژئی گوت من گول ناقی یہ مہنا بہ ہدینا فہ نہ بیہ، گوت: ہہی نہ؟ گوت: بہ لئی.

گو: واللہ ئہز خولامکی مالا بابن تہ مہ بہنگینم

ئہزی چاقی سہری خو عہ جیبیا خو دئی لولو دیبیم

ئہیہ و قہسہ راستہ درہو تی نین.

نی گوتیبی: پاقیبجا توچ دیبیزی

گوتی: رب العالمین دیارہ وہ دیارہ خودی تہعالا ئہزی کریمہ نصیبی تہ، گوت: ہہی نہ؟ گوت: بہ لئی. گوتی: دئی باشہ. بہنگین. گوتی: بہ لئی: گوت: تول جزورا خودی و پیغہ مہرا شاہدی، سوبہی ئیک بیژت نہ وہیہ ئان ئہ فہ خہونہک وہ دیتہ، ئہ فہ تو د جزویرا خودی ئو پیغہ مہرا شاہدی ل نابہینا مہدا. گوتی: بہ لئی. رابی دہستمال و گوستیری خوہ دانی، مہمی دانی. وی ہنگوستیری خوکر تلیسا وی، خاتوین زینی ژئی یا وی کر تلیسا خوہ، ہہر دوکا پیک بہ دلکرن دہستمال و گوستیری خوہ.

دیبیزن: ہندی مہم بو، ئہوی پالدا سہر تہختی خوہ، شیر دانا ل نابہینا خو و وی دا، ئہو ژئی پندا ئافر موشی ب سہر سہری خو داکیشا خو دریزکر خہوہ کی کر تہما، خہوہ کی خو ناقیت سہر و چاقیت وان ہہردو کھتن، شیر دانا نابہینا خودا، بہزی چو سہر جہی خوہ د خہو چۆن. دیبیزن رب العالمین و ہسا ئیرادہت ہات قہلبی میری جنادا گوہا ئاها، ئہف مرؤفی وہ برنہ دہقیگہ ہوبن جارہک دی وی ژنی ژ وی درئی راکن بہنہ جہی وی بی و نیفا شہقی ژئی بریبہ. ہا ئاها وہ راکن، گوت: بہ لئی ئہمری تہ بہ. جارئی عاتبی ئہ جنا راکن تہختی خاتوین زینی برن دینان و جہی ئہو ئودا شہف تیدا نقستہ عینہ برن دینان د وی دہری فہ، ئیہ: دیبیزن دہم، دہمی خودیبہ سحاری بانگ گیرابی، نمیزکا خوکر، مہم نہ رابی ئہ.

بۆچی مہم نہ رابی بابو؟! تہقتہق. گوتی: تو کی؟ گوتی: رابہ ئہز بہنی نمیزا تہ چو. و دختی سہر خو فہ ہات بہری خوداین، نہ ئہو تاس و نہ ئہو حہمام، چو تہخت لوی دہری نین، چوژن ل وی دہری نین، ہما ہہر تہختی وی بتنیبہ. یا رب العالمین مہندہ ہوش بوی، یہ عنی گہلہک عہ جیب مایی بوی. یا رہبی پا بہر خہونہ، نہ بہر خہونہ، من بہر خہونہ نہ دیتیبہ. نہ وللا من بہر خہونہ نہ دیتیبہ. بہنگین. گوتی: بہ لئی. گوتی: کا جا و دہرہ. ہات ہہردو دہستت خو دینان سہریک بہر سہکنی گوتی: ئہمرکہ. گوتی: کانن ئہو ژنکا شہ قیدی دہف مہ فہ، مانن تو حازر بوی بو ئیکا خودی د جزویرا خودی پیغہ مہرا دا پا بیژی بہر خہونہ نہ بہر خہونہ؟ گوت: نہ خیر نہ بہر خہونہ. پانی ئہز شاہدم د جزویرا خودی پیغہ مہرا دا وہ دہسمال و ہنگوستیری خو پیگ گوہورینہ. گوتی: بہ لئی، پانی تو حازر بوی. گوتی: دئی

باشه، مه سنی دهم تئوژئ بینه، مه سین ئینا دهم تئوژئ خو گرت، دو روکعت سونه تئو خو کرن، پالدا سهرجین خود سهر وا خهم و خیالا: بین ههتا روژ هاتیه لهندانا. خولامی وای بی بهرمالی هات گوتیی: وهره که ره مکه دهم تئوژئ تیشته خوه بخون. ئه و بان گیترا بوی. چۆن جهی تیشته خواری روژین خواری تیشته خو خوارن. بابی وی هات بهرئ خودایی وئ تیشته دخون. هه ما نه بکه یفا خو حهمدی مه می گه له که نه خو شه فهوتیه بین غه مگین، بی مه عده گه له ک بی مه عده. گوت: مه مو. گوت: بابو. گوت: بابو تو بوچینی فی سحرای ما له شی ته تیشته؟ گوت: نه وللا. گوت: پاک چ ل ته که ره؟ ته تشته ک گولئ بویه؟ گوت نه وللا من نه چ گولئ بویه نه که سی چو گوتیه من. حهمدی کیه دهر منرا قه سا بیژت من؟ گوت: پانی ههر ته هه ژوکانی له و مانی یعنی فی سحرای مه عدی ته نه که کریه تو گه له ک خه مگینی، مه عدی ته نه که کریه تو عاجزی. گوتی: بابو راستی بیژم؟ گوت: بیژه راستی کوړی من. گوت: من شقیدی عه جیه ک وادینه عه جیه خودی. گوتی: بیژه کوړی من. گوت: نه بیژه ئانی بهر خه ونه، نه بهر خه ونه من شاهدی هه نه حوزویرا خودی ئو پیغه مبه را نه که به نگیان حازره شاهدی مه. گوت: به نگیان راست بیت؟ گوت: ئه ز شاهدی بو ئیکا خودی وه ختی شقی گازی کر من به نگیان. گوت: من گوتی: هه ی له بی. گوت: فند و شه مالا خوشکه ئو که ره مکه وهره. گو: من فند و شه مال خوشکر من سهردا دژورقه وئ ژنکی عهینه ن ژ نویکا په نکا ئافر موشی دسهر سهرئ خودا ئینا رابی سهر جهی خوه. وه ختی رابی سهر جهی خوه، من بهرئ خودایی سبانه للا پا ئه و مه م کا چاوا مه ژئ هاتیه تو هوسا بیینی لائقه ئه و ژی یانی ل هه مبه را مه می هند لائقه، لائق و بابه ت ئیکه ئه ما ههر دونه، پساره ک ژئ کر گوتی ما نه که کی دهره؟ گوتی: نه که یه مه نا به هدینا نه. گوت: هه ی نه؟ گوت: به لی. گوتی: ما تو خه لکی کی ری بی؟ گوت: نه ز خه لکی جزیرا بو تانم کچا میر ئافده لم. گوت: هه ی نه؟ گوت: به لی. گوت: پانی مه گول ئاقی یه مه نا به هدینا نه بویه گوتی شولکه ژ ته ره فی خودی فه، خودی ئه ز کریمه نه سیبی (نه سیبی) ته. به نگیانی بروه دی بیژن ئیه گوتی ئیه گوت پستی هنگی چ کر بو، پستی هنگی ده سمال و هنگوستیری خو پیک گوهورین. خاتوین زینی یا خودایی هه که تو باوهر نه کی که ره مکه بیینه. مه می دهم تئوژئ تیشته ته سلیمی بابی خو کرن بهرئ خودایی عهینه راسته. گوتی پا تو چ دی بیژ؟ کوړی من قابل نینه تو من بیینی، تو بو من نه ئینی نه ز بخو چم. گو: ههرئ مه مو مال خراب ریز سه د جار به من ب ریز. وهرئ یه مه نا به هدینا ل بهر ته کم ریزه یا ب میرت و یا بی میرت دی ژ خوه را بیژه. گوت: قابل نینه دیژ نه که ئه ز دی ههر چم.

گو حه یفه براکی مه می را سهرئ قه سیلی

گو ههرئ مه مو مال خراب وئ راییکی تکبیری

مه می دهلال دی چه سه فه رئ ل بانکی جزیری

گوتی نه چه. گوتی چیناب نه ز دی ههر چم قابل نینه.

گو ههرئ خولامکی مالا بابی منو به نگیانه.

دی تو له ز بکه ب له زینه

هه سیی ره ش ژ ناخوری بکیشینه

زینی زهر ل سهر پستی بشدینه

ریکا مه دویره ئی مه قه دهم تی نینه

به نگیان رابی سهر خو بهزی نه خته خانئ ده وار کیشان دهرئ ئیک بو خو ئیک بو وی شدانن پیک ئینان حازرکن، ده یایی وان لئ بوین کو برین ئه هلی باژیری لئ قه حه وان گوتی: نه که چیه، گوتی: ئه شولکه ژ ته ره فی خودی فه هه ما ل دوی نه چن. کو دار ئیزیان دیژن چار سه د سو بیار دگه ل سو بیار بون ده یکا وی گوت: -

وللا جانیکا مه می منو د بوزه

رکیب و ره شمالکی وئ دل توزه

ئیشه لا دای گوری وه گهر تو بی ئیزنا من بچی وه ف سه فه ره ل ته نه پیروزه. گو: ههر به ییکا بیژه وه ز دی ههر چم.

دیژن که فت نا ف قوچی سیارا (سه یارا) به ردلی وی فه هاتن چۆن، گوت: قابل نینه، سه کنا من نینه نه به د.

دا ژ درا لئ ههر تو بیژی ژ ههر چار سه دا تو بیژی قوینا خا سی سه عه تا چول سهر ملی خو زقیری ب دی بیینی د پشت خو فه بهرئ خو دایی ته بقا قه سرئ ملی سهری دایه ب ئه یوانی فه چ تو دی بیینی که فیکا بهر چاقی و، ب دی بیینی بهرئ خودایی. گو: به نگیان.

گو: چیه؟ هیژ ده یکا من وادگرییت. گوتی: وه سا تو ژ گونه هیت ویدا خیری نایینی نه و دوعا ل ته که، دا بزقینه فه، نه ف خه تا ته کری ئه م دی کویقه چین؟ گوت: قابل نینه بخودی دی چم هه که نه ز روحا خودانم سهر. گوتی: دی که یفا ته به یا نه لاه و چۆن ته وایی دنیا بی بوین. هه ی ماشه لا ئیرادا رپ العالمین وه سا هات دیژن هه فت سالا هندی بیژن ل دنیا بی چه رخین ژ بهر نفرینا ده یکا وی لئ که ل دنیا بی گه ران دا نیزیکی جزیرا بو تان بن دیژن سالا هه قتی ته مام بون ل چوله مهرگی نفسان. وه ختی ل چوله مهرگی نفسان ئه وئ دی میری جنا گازی کر عاتیکه خان. گوت: کو لوی هات نه و مه سئه لا هنده سالا؟ گوت: نه و مروف گه هشتن جهی مه راقی ئان نه؟

گوت: نه خیر نه گه هشتنه جهی مه راقی. فی گاقی ل چوله مهرگی نفسانه وئ لئ دگه رییت بگه هته سهرئ ریکه کی، چو سه را ژئ نابت دهر هه می بی دوعایا ده یابانه لئ که ره له و شه پرزه بویه. گوت: هه ینه: -

گوت: به لی. گوت: من دقتی کولیحال هوین وان د خه لکی دنالینه شه ره ته هوین وان بیهن ده یان پیتش مقابلی وی باژیری، نه و باژیری ئیه تا وی ل سهر مه ره قا وی ل سهر. گوتی: به لی: ئاپیتی نه جنا رابوین چون وئ چونا رابوین ل کی وه لاتی. راکرن برن ده یان مقابل پیتش باژیری جزیری. دبتن بهرئ سپیدی (تاقی) نه بی ل نه سمانی دا به نگیان رابی هشیار بوی قیر قیرا دیکلانه. دهم تئوژئ خو شویشته، ئیژا خو کر، چو ده ستی خول مه می دا گو: مه مو. گوتی: به لی. گوتی: هلو رابه هه ی مالا ته خودی ئاقا

کری بو ئەفه گونده باژێره ژنات پێدا دەنگی دیکالانە وئ تین دەنگی سان ئو حەوانا وئ تین ئەم دوی چۆلی دا نەستین. گوتی: مالانە خودی ناڤاکر. هەما ئەم نەستینە خو نە شەفەکه!
هزار شەفا ئەم هو نەستینە بلا ئەفه ژێ شەفەک بت، ئەمە رابوین چەن بو خو کا دئ بەرئ مە کویشە دیتن؟!

پانی ئیرادا خودتییە. گوتی (گوتی): بەلێ. ئەو ژێ رابو نەشێژکا خو کر، دەواری خو فە شدانن سویبار بوین هیدی هیدی دبیژن د بەرخانیدا چۆن بەرئ خودای سوبارەکی ژێلەل تێ هەمی سویحانە الله چ سویبارەبەکی نەجسەبەرکی تاژی وئ ل گەل وئ دچن راف و نیچیرا. ئەسلام عەلیکم. عەلیکم السلام و رەحمەت الله و بەرەکات سەر چاڤا ناڤی تە بخیر؟ گو: ناڤی من بەکر. گوتی: بەکرە. ئەفه چ تۆڤ باژێره؟ گوتی: ئەفه جزیره. گوت: جزیره؟ گوتی چ تۆڤ جزیره؟ گوت: جزیره بۆتا. ئەفه جزیره بۆتا!

گۆت: بەلێ. وەسا کە یفا مەمی هات پانی هەچووەکو پانی حەدیقەکا گولا ئەو چەند مودەهە تینی بیت ناڤی بەردەنە سەر وەسا بشکوری یانی وەسا ژێ مەم بشکوری. هەند کە یفا وی هات ئەسەحی جزیره! گوت: بەلێ. گوت: ناڤی جزیری کی ژفان نیشا مە بدە، ئەم غەریبێن، ئەم رێ فنی نایخن؟ گو: نیشاتە بدم؟ گوت: بەلێ. هەتانی تە حکومەت بقیت، بێن حوکم د دەستدا. حکومەت تە بقیت هەرە مالا میر زیندین. هە کە تە نامویس و میرانی بقیت هەرە مالا قەرەتاجدین. هە کە تە شەیتانی و ئەوانی (عەوانی) بقیت وەرە مالا دەستە براین خو بەکرئ عەوان ئەزم، گوت: هەمی نە؟ گوت: بەلێ. گوتی: یا بەکر (بەکرۆ) والله هەکە مە حکومەت ژێ بقیت دیسا مە هەر هەبوی ل مالا بابی خوە بویم. هەما نامویس و میرانی ژیک مە کر دئ ل مالا بابی خو کم. حاشا هەکە مە شەیتانی و ئەیانێ ژێ کر دئ ل مالا بابی خو کین ئەو شولا مە نینە. شولا مەیا نامویسی و میرانی مە دقتیت بتازایی مروقاتی شرباتی مە وەسا دقتیت. ئیە گوتیبی باشە. گوتیبی ئەم مرۆڤ نە غەریبێن تو نیشا مە بدە کا جا مالا قەرەتاجدین ل کی ژ وانە. ئەو قەرەتاجدینێ تو بەحسێ وی دکی. گوت: ئەو سەحرا هەیه ل ملی ناڤی ل بورجا بەلەک، ئەو یا میر زەیدینییه گوتیبی هەری.

گوتیبی: ئەفا هە دیتری سەری باژێری، رەحی وئ فە یا قەرەتاجدینییه. گوت: یا بنی باژێری یا دەستە براین تە بەکرئ عەیانە. گەلەک باشە تو ب خیرھاتی. وەغەرئ تەیی خیرئ (وەغەرەتە یا خیرئ راستەر). گوتی تو ب خیرھاتی ئەو سەر ئەقراز هات، ئەز سەر نشیف ب ناخانێ دا چۆن، قەستا باژێری جزیری کرن، دبیژن بنیری یا خودانی قویت چۆن دەری قەسری بەیان بون. سەلام عەلیکم. عەلیکم سەلام و رحمة الله و برکاتە. خولام بەزین سەری دەوارین وان گرتن، چاوا چاڤی قەرەتاجدین د پەنجەرێرا فنی کەت، هندی وەسا بەزی کتەک شەکالی ب سەر پێ وی فە چۆ، ئیک ب سەر فە نەچۆ، سەرکۆل چۆ، ئو گەهشتیبی خو ناڤیتیبی، چۆ دەستی وی ماچی کر و دەستی وی و چەکوی و عەفوی، هەر ئیکی ملەکی وی گرت ئەو بوی نەشیا هەلگرن، هە کە هەما دا راکن ئیان هەتا دانن سەر تەختی رونیشتە خاری. دبیژن، هەمی ماشەللا، هەچبێ هات کا چاوا ناڤەکی نیری رابتن دا نیریکا وان تینیت بقەفینتن، هەر چ کەسێ هاتن دیوانخانێ، ئیدی نەشینە ژوئ دەری بچن. یانی مەم هەند ژێھاتی بوی، حوسن و جەمالەک

هەبوی، کەس نەشیا ژ دەڤ رابتن. رب العالمین هەند خوینا وی شرین چیکر بوی ب وی بەنی نادەمی. هەمی ماشەللا، ژ قەوہتا خودتیرا دبیژن، سێ شەف و سێ رۆژا کۆچکا وی هات گرتن. چو کەسی نزانێ یا مال هەیه شۆل هەیه، کەد هەیه. کەسێ چو تشت ژ فانا نەدیت. دبیژن کەت رۆژا چاری ئینانا مەمی ب خو، بەرئ خودای، گوت: بابۆ ئەف تەنا هەنێ، هەمی فەقیر و ژارن، خودان شولن، هەچی تیت هیرە ئیدی نارابتن، گوت: یا براین من هەرئیک هەرە سەر کەدا (کاری) خو ئو کەسپا خو بکن، بۆ عەیانێ خوە ئیشار دیسا وەرن، ئەمە بۆ خو سوحەتێ کین. هوبن سەرسەری من ئی بابی من تین. پێ پێ... گاف گاف. هەر بۆ عەیانێ خو شول بکن. ژنوبکانی وان مرۆڤا، یەعنی هەر ئیکی خودان کولفەت شۆل و کار بوی، ژنوبکا بیروان بوی هات و ژ نوبی هات بیروان قەستا شۆل و کاری خو کرن، دازوی شولێ خو کن ئیشاری دیسا داھین د مەجلسا وی دا روین خاری، گوھی خو بدن قراعت و ناخفتنا وی. هەما هەر حەزکرنە عالەمی مەم بو پێ باخفتن و بەرئ خو بدنی. رب العالمین هەند ژێھاتی چیکرە. دبیژن: هەمی ماشەللا هەکەر هەفتیبیەکی هەکەر هەفتیبیەکی زێدە قەرەتاجدین ب نالی زەیدینی فە نەچۆ، میر زیندین ژێ ب نالی وا فە نەچۆ کەس ب نالی کەسی دی فە نەچۆ. دبیژن: سحارەکی رابوین زوی تیشتا خوە خوار. گوتی: مەمۆ. گوتی: بەلێ. گوتی: ئەزئ رابم چم راف و نیچیرا بەلکی ئەزئ گوشتی کوبقییا بینم گوشتی کوبقییا گەلەکی خۆشە. خەزەلەکی کیترویشکەکی بکوژم، بۆ خو بیریژین بخوین، گوشتی کوبقییا گەلەک خوشە. ئەم ب گوشتی حەوانیت دی فە عاجز بوین.

گوتیبی: بەلێ. ئەو رابوی دەوارا خو چیکر، قەرەتاجدین چۆ راف و نیچیرا؛ قەستا راف و نیچیرا کر. ئەقیت دئ ژێ هەر ئیک چۆ سەر شولێ خو. چەکو ئو عەفۆ، چۆن سەر شولێ خو. ما مەم و بەنگین د دیوانێ دا پانی کە وزەرئ گوھ لی بوی. کە وزەر خوشکا خاتوین زینی بو. گەلەک ژێھاتە (ژێھاتی) بوی، عەینە دبیژنی سێڤەک وئ وئ ژێ کەرکەر، (تە خو دگوت هەردو سێڤەکن کەر کرە، هەر ئیک کەرەکە) رەنگی وئ ژێ عەینەن وەکی بێ وئ (زینی) بوی. گوھ لی بوی ئەف مێھفانە ژێ هاتە، هاتیە مالا وان. پاتە ب ناڤ تەنگیت پەنجەرێدا ئینان دەری، بەرئ خودان مەمی و بەنگینی، هەر دو تەنێ مانە. بەرئ خو دایبێ کا چەوا ژێھاتیبە، عالەم وەسا وەسفیت وان دتن. بەرئ خو دایبێ چاڤ مەمی ل سەر بالیفکی فنی کەت. چاوا چاڤی وی فنی کەت گوت: هەما ئەفەیه خاتوین زین. هەما ئەفە ئەو ب خوہ. گوتی: بەنگین. گوتی: چیه؟ گوت: تەماشەکە فنی ژنکی ئەفە هەندە سالە ئەمی ل دوی دگەرھین. بەرئ خو بدنی واھە د پەنجەرێدا، بەرئ خودت مە. هو چاڤی بەنگینی فنی کەت، گوت: باوەرکە ئاھا ئەز دبییم عەینەن. تو راست دبیژی. ما من نەگۆت تە؛ بەختی ژنا؟ ژن بێ بەختن، بێ سوزن. بەرئ خو بدیی (بدی). چاوا وئ ژنکی گولێ بوی وئ بەحسێ هندی دکن. ژنکی خو فەکیشا، جارەک دی چۆفە ژ پەنجەرێ دەرکەتن. دلێ مەمی وەسا قورمچی وەسا قورمچی، یانی هەچ وەکو تە حەودەک گولا ناڤی ل سەر بگری، فێجا چلێ هاقیبی ب قورمچیەن. وەسا دلێ وی قورمچی، مەلویل بوی و زە لوویل بوی گوتی: دئ هلو رابە زویکا دەوارا پیک بینە - بەردەست کە قەرەتاجدین نە ل مالا ئیدی رب العالمین ئو هەمی سەری خلاسکرن. گوتی: هلو هەرە بەرا پیک بینە ئەمە چین. خودی تەعالا هەما ئەف زەحمەتە، ئەف ئیزایە

نیکسسته بهر مه، نو ئه مۆ رابین چین. سه د جارا پیرۆز و موباره کی بۆ قهره تاجدین. ئه مۆ رابین چین. ئه و ژێ رابو چۆ ئه خسته خانێ ده وار ئینان، زین و ره شممال لێ شدانن نه ب دلکهی به لێ ب هزار دلان سه رێ ده وارا ده ست نانه به نگینی و گوته ی: هه ر بیژه ژنکا ب خاتری (ب خاترا) وه. به نگین چۆ به ر ده رێ ئۆده یا هه ر یمما گوته: گه لی خوشکا ب خاتری وه. وان گوته ی: هه ره ب خیره و سلامت. یانی ب ئه دهب دکن بیژنی ئه م دێ چن. وه غه رێ وه (وه غه راره) یا خیره بت. ریتیا خو گرتن و چۆن. ژ باژیی ده رکه تن و سو یا ر بوین، ل ملا خانیدا چو ن. به نگینی نکلی خو کړن د سه رێ مه میدا ژێ نه ئینان ده رێ، گوته ی: ته ئه م هنده رێ و وه لات، هنده سال و زه مانا، ئه م ب دو یف ئی ژنکی فه! من نه گوت ته سه ر خاترا گه له ک ژنا، هنده وه لات ژێ بکه فین دویر؟! ژن بی به ختن. به خستی خو نیان. ته ده ییا بیته خو، حوکم و حاکیما خو، ته هیلا تو ب دو یف ئی ژنکی که تی، ئاهێ د کوپرا ده رکه ت؟

مالا ته ما من زانیا به ختی وئ چاوا ده رکه ت، د کوپرا چێ بو، د کوپرا به با هئی!

مه ده ست دا دا د ملی خانێ دا چن ناخفن بۆ خوه. قه ره تاجدین ژ راڤ و نیچیرا هه گه ر خه زاله ک و کیفر ویشکه ک کوشتن ژ به ر خاترا مه می ئو خوه ناگرتن به ر سو حبه ت و قه رعه تا وی هن دی سه بری وی هند پێ تیت. سفک سفک زوی زفری قه سته مال کړ. وه ختی چو قه سته مال کړی، وا کا خه زاله ک، کیفر ویشکه ک کوشته (کوشتییه) دا ژنکا. خدامی گوته: هه ره بۆ مه چیکه و قه سته دیوانی کړ، چۆ به رێ خودایێ کۆچک فالایه، که س تیدا نینه. زفری چو ئالی هه ر یمما. گوته ی: که وه رێ. گوته ی: چیه؟ گو: کانی مېهشانی من؟ گوته ی: وللا قه ره تاجدین چۆ. گوته ی: کیشه چو؟ گوته ی: وللا خاترا خو خاست، گوته ی: ئه مۆ دچوین.

گوته ی: ژمیتزه؟ ژکی رێ چۆن؟ گوته ی: وللا ریتیا ملا خانیدا چۆنه، تی هه یه نیف سه عه ت. گوته ی: خلامۆ. گوته ی: به لێ. گوته ی: ته نک و بارێ من باش به سه سته، وه ی یانی ئه زێ خو کۆژم، چاوا ئه ف مېهشانی هنده ژێ هاته (هاتی) بی مراد و مه قسود ژ مالا من چۆنه؟ من چو ژێ نزانی؟!

سیاری ل سه رپشتا رفسی به له ک یا الله قه سته ملا خانێ کړن. د ویدا شدا وه کی به رێ خودایێ ب دو یروینی وه کی قه رکی ره ش هات پینش چا قیت وی. جارێ هه ر ته ژکر و که ت دوی، دێ دێ نیژیک بوی گازیکر مه مۆ مه مۆ. مه مۆ هول سه ر ملی خو زفری به نگین گوته ی: مه مۆ. گوته ی: چیه؟ مه می هاژ دنیا بی نینه. ژ هه ز و ته خه مینی خوه دا. به نگین زفری به رێ خوه دایێ گوته ی: مه مۆ راره سته. ئه فه قه ره تاجدین هات. مال نه خراب، مه سه قه ت کړ، ما که سه ک وه دکه تن؟! بی خاتر خازی و مال ئاقایی ئه م هاتین. قه ره تاجدین: نابیت هه ی خودی مالا ته ئا قاکرۆ تو چاوا هاتی ژ بیی من نه خاتر خازتن نه چو. بی مراد و مه قسود تو ژ نک من هاتی، خوئی ئه ز دێ خو کۆژم. دێ وه ره بژقیرن فه. گوته ی: ده سه تبه را، هه ما هه وه جه ی درێژ کړنی نین (نینه)، ئه و ئنیه تا ئه م پێ هاتینه سه د جارا پیروز و بمباره کی بیت بۆ ته. گوته ی: وه ره برا وه ره چو خه می نه خو، ئه و خویشکا وئ که وه ره یا دیتری:

خاتوین خاتوین زینه چاف و که ژنی فه رخینه

که چا میر ئاقده له خویشکا میر زه دیدینه

گوته ی: وه ره ئه و نه شو به کوه به مالا ته، تو راست دیژی ره نگێ وئ دکه قتی، به لێ ئه و خوشکا و بییه، هه ما وه ره. دلێ خو نه خۆش نه که. که یفا وی هاتیبه فلان که س، وه سا گه ش بوی داییزن یا ره بی هه ر ئه و هورمه تیا به رێ، ئه و خه م و خیال، هه می دا ره خکی ئا قیتین. هه چکو چو گوته ی نه بوی نه (به). هه ر قه دان بو خو چیکر هه تا هاتن مال.

که ژێ به رێ خو دایێ، ئه فه مېهشانی، گه له ک که یفا وئ هات ئه و ژێ گه له ک که تی بوی خه ما وان مېهشانا دا، یانی چۆن و چو ژێ نه زانیا کا چی ب چیشه هاتن. دێ ب چیشه چن. ده ست ب فرافین چیکر نێ کړ. خه لکی باژیی لێ قه حه وان، جیی ناف کرنا، گا ف و سه حاتان ده اتن سو حبه تا وان درو نیشتنه خوارێ. ئیه دیژن، هه تا سپیدی رابوین سه رخو، ئه ز خولامی سه را، بیژن تیشتا خوه خوارن (سه ر تیشتا خوه خوارن) و مه می رو خسه ت ژ قه ره تاجدینی خوا ست، گوته ی:

تو چ دیژی؟ گوته ی: بیژه، گوته ی: ده ستویری بده من ئه زێ ل باژیی جزیری گه پم، به رێ خو بدمی، کا چیه، چاوانه؟ گوته ی: ده ستویری بۆ ته، تو خه لکی ب قوتی، تو بسوژی، تو بکوژی. یانی ئیک نه شیت دبه ر ته را باخت، بخو که رێ خوسه ری.

هه ما هه ره، تو برایی من بی مه زنی، ئه ز برایی ته بی بچو یکم. یانی وئ نه به دلێ خو چو هه زرا نه که. بیته نه ک پی چو، قاپویتی خو ئا قیت ملی خوه، گوپاله کی حه یزه رانی، د ده ستی خوه نا (گرت)، ئه و و به نگین که تنه ره ختی سو یکی، دباژیی جزیری دا چۆن گه ران. وه ختی چۆن قه ره ده رکی چۆن به رێ خو دایێ زینا کچا به کوی پشتی دا عه شیش ئه مرێ خودی کرپیبه زینا کچا به کوی یانی ئه و هه فت سال گه له کن وا کرپیبه خداما خو. گوته ی: خاتوین زینی وا کرپیبه تلایا وئ «بانه» رۆژه کی پسیار لێ بکه ت دا زوی پێ ب هه سمات، دا خاتوین زینی های ژێ هه بتن دا پێ بزانتن. گوته ی: کچا به کوی یانی ئه و هه فت سال گه له کن وا ل سه ر جنبلێ (جمبلې) جیری، مه می گوته ی: کچا به کوی یانی ئه و هه فت سال گه له کن وئ هه م هه مۆ سه ریکار من د تلێ ژنکا هه یه (هه دایه). گوته ی: نه کو ئه و بت. گوته ی: باوه ر نه که. ئه فه نه ئه وه. به س ئه فه ژێ ئا شه ته که وئ دانایه (بانه) دا پێ ب هه سه تن، خو هوسا چا قی مه قی که ت. به لێ: گوته ی: دێ زوی به هه ره ملی خول ملی ژنکی بده، ژنک دێ د گه ل ته ئاخقیب ب پوسیده یی فه، بیژی ئه و هه مۆ سه ریکار د تلا هه یا ته دا یا ئاغایې منه. کا ئه و دێ چ بیژی. هه که پیک هات ده رێ، کا دێ چ بیژی ته. بیژه: هه ره بیژه خاتوینا خو ئه م خازگوینی وئ نه ل مالا قه ره تاجدین. گوته ی: باشه. خولام چۆ نیژیکی ژنکی بوی. ژنک ئا ژ ئافی (سه رئا قی) تیت، های ژنی نینه، خولامی ملی خو لید، ژنکی گوته ی: برایی من ته خیره، چو نه ما بوی ته جیری (جه رێ) من شکیناندا؟! گو نه ئه و گوته ی: کچا به کوی یانی ئه و هه مۆ سه ریکار من د تلا هه یه (هه دایه) خوانده واره) کا چاوا به کو ئه فلا توینه، کچا وی ژنی وه سا ئه فلا توینه. هوسا سه رێ خو را کر به رێ خو دا ئاغایی، مه می ئالا گوته ی: کچا به کوی یانی ئه و هه مۆ سه ریکار من د تلا وئ هه مۆ سه ریکار من د تلا ئاغایی ته! گوته ی: پا دێ هه ره بیژه خاتوینا خو، ئه م خوازیکی وئ نه ل مالا قه ره تاجدین. گوته ی: باشه و چۆ مال. وه ختی چۆ مال جیره ک سفک ده ینا وئ ده رێ. نه گۆت خاتوینا خو هه وال ئه فه یه. ژ ویری لید چۆ مالا بابی خو. گوته ی: بابۆ. گوته ی: ته

چیه بابؤ؟ گوت: بابؤ وهختی تو هاتی مال فلان رۆژی ته وهسا پیروژ د سوبیارا دایه، گوت من ههما هه ره بیتره بابئی خو ئه م خوازکینیت ته نه. گوتی: کچا دلیلی تو قهسه سوساکی (والله بالله وتاالله)، هه که ئه م خوازکینیت ته بن و ب ته رازی بن، ئه زئی ته دمی، ئه زئی ریبی مهرا ته ژ کیس و جهلال مالکم ته نا سه کنیم. بهلی ئه ما نه بو ته هاتنه بو خاتوینا ته هاتنه. گوت: ئه ری خول ئاخئی (خو د ئاخئی) وهرکر و گری. یانی تو جهزناکی تو من بدهی مرقه کی ب سه رقه کا دئی تو من دی جتو فه لیتته. چا فئی ته ب من رانابن من بدی مرقه کی باش. گوتی: موله ت بده کچا من. هه چکا فا (هه چی گا فا) ئه ف بیره ل بیرا ته نه هات - چو جارا ئه ف قهسه نه هاته بیراته - فا رهکا بلا خهرز و کوربان. یه عنی ئه ف بیره ئه ف قهسه نه هات بیرا ته ئه ف ئه زئی فئی گا فئی بیترم ته. باشه کچا من باشه. کچ ب جوری و رهنگی قانع کر.

سا دبیتز هه ی ماشه لا، که له ک که یف بو مەمی چیبوی، دەمی ئه ف جابه دایب و هه ما ل سه ر ملی خو زقیری ب سو بکییت جزیری هه ل هات و قه سنا دیوانخانئی کر ل مالا قه ره تاجدین. هه کو گه هشتی سلا ف کر، پیشفه رابوین. رونیشتا خواری. دیه! بو خو ئاخفتنی نئی کرن هه تا خودی ته عالا کریه شه ف. ئه هلی جفاتئی فیک که فتن. قه هوه و چا خو فه خواری، هه تا درهنگی شه فئی، هه ر ئیک چۆ سه ر جهی خو نفستان. هه تا رب العالمین کر سحرار. رابوین فیکرئی خو کرن، سه رتیشتا خو خواری، گوتی: هه ری تو ب چ موجب به حسئی ئه وئ خاتوین زینئی دکی؟ دهسته برا، ئه ز و تو دهسته برایت ئاخره تینه. گوت: «ئه». گوتی: ئه؟ گوتی: نه هه وه جه ئه ز بو ته بیترم هه مانئی نیشانی وئ ئاها ئه فه نه وئ ل گه ل من، ئه زئی دم ته. هه ما ده ست ئاقیتی، گوستیرک و که فی دانئی، هه ر دو دانئی. به ری خو دایبئی ئاقئی وان یب ل سه ره. چ دهسته برا، هه که راسته هوسانه، ئه زئی رابم تشته کی کم: گوت: بیتره. گو: ئه زئی رابم هنیترم نا ف باغچه یدا. پاشی وئ تو هه ره. یه عنی هه که نئی راسته توو ئه وه ژ ئیک و دو بکن، تو دئی نیشانه کی بو من نیی. گوتی: گه له ک باشه. ئه و رابویه چۆ نه نک که وه زه ری گوتی: که وه زه ری. گوتی: ته چیه؟ گوتی: هه ره تو و خویشکا خو خاتوین زین، خو پیک بین و زینا کچا به کوی، هه رنه نا ف باغچه یدا، دا مه مۆ بیته. حال و ئه حوالئی مه می ئه فه یه ژ به ر خویشکا ته به. گوت: پا د داری دنیا ییدا ئه ز جه زکه م ئیکئی وه ک مه می خویشکا من بیته زرقی وئ؛ وئ؛ ما ئیدی کی دی دنیایی دا هه یه ژ مه می ژیه اتیتر و ب کیر هاتی؟ گوتی: دئی رابه هه ره. ئه و رابوی قه سنا خاتوین زینئی کر. گو: خاتوین زینئی. گوتی: (چیه) دادی؟ گوت: هلو خو پیک بینه. ئه م رابین چین نا ف باغچه ی دا، بو خو بیته کی که یف و سه رانی کین، گوتی: باشه. گو: زین. گوتی: به لی. گو: زوبیکا چه کی من بینه. زین - کچا به کوی سفک سفک چه کی وئ ئینان خو هه ملاند. چه ند زب و زیف و ئه ز خولامی سه را، حولی، در و مه رجان کرن ستوی خو، خو پیک ئینا، تیت و به ربه نی خو هه کرن به ر خو، (یارب العالمین) کا چه ند ژیه اته بو ی، هندی ترئی خو ژیه اته دیت. هه ملا خو هه می ب خوقه کر. شمکا خو یا زب دئی یی خو و چار و هه زارکی خو ب سه ری خو هه دا ئینان و خوشکا وئ که ت پیشی - پیشاهیکی - و زینا کچا به کوی که ت دو یف، قه سنا مالا قه ره تاجدین، هاتنه مالا قه ره تاجدین. هه ما خوشکا وئ عینهن وه کی وئ خو پیک

ئینا هه ملا خو کر به رخوه و ریک بون ل باغچه یی و ال ره خئی قه سرئی، ل ملی راستی بوین. چه کو و عه فو و قه ره تاجدین و مه م و به نگی چۆن سه ر هه والی قه سرئی ل هندافا وان ده می ئه و ریزبون بو حه دیقی چۆن. قه ره تاجدینی گو: هه ری مه مۆ مال خراب، هه که ته زانییا، زانییا، ئه وئ هه کی و کی نینه ئه وئ د چن، ئه ف زه ری هه نه کینه د چن دنا ف باغچه ی دا گو:

هه ری ده سه ته برایی منو قه ره تاجدینه
ولا یا به راهیکی وئ که وه زه
یا دیتر خاتوینه، خاتوین زینه
که فۆکه ژ نوی فه رخنه
که چا میر ئافده له خویشکا میر زه دیدینه

یا دیتری ژئی زینه
کچا به کو وئ کورئی عه وینه
گوتی: راسته، که ره مکه، ده ستویره بو ته.
دبیتز، ریبیا خو گرت و چۆ. ده رنجی قه سریدا هات پیشه لکه کی قه ره تاجدین ئه وئ دی (هه لنگه ف) بو ترسا. ئینا گو:
هه ری مه مۆ مال خراب تو هی گیتی
تویی خه به ری خو هه پاش و پیش بیتری.
دئی رۆژه کی سه ری من و خو دکۆچک و دیوانی گراند هافیتی.

چه کوی خاتوین زین خواستییه، چه کوی دئی به ری هیتر مه م نه هاتیه. چه کوی گوت: قه ره تاجدین، گوتی: برا. گوتی: یانی تو ژ به ر من وه دبیتی؟ گوت: ئه ری وللا من ژ به ر ته گوتی، گوت: مانه ب ئه وئ دی یا منه، خوازتییا (ده زگرا) منه. ئه و برایی من یی مه زنه، من ده زگرتییا خو ئه وئ دی کر. من چو مه ر و ئه نه ده ینا سه ر سه ری وئ، هه تا بیترن ئان شه رمه ئان عه یبه. مه قه سه که رۆژه کی وئ ژئی کره، من ته سلیمی مه می کر بلا بو مه می بیت، سه د جار پیروژ و مو یاره کی بی بو مه می. ئه و ژئی برایی مه یه فه رق نینه. مرچ ب ئه نیا وی فه ماچکر گو: برا پا من نزانیه تو خودانی قبی، ئه فه ناموس و میترانییه و ئه فه رومیه ته (شه ره فه) د سه ری ته دا هه یه. یانی من گوت: تو نه وه کی منی، به لی ته ژ من زیده ترکر بو شه رف و ناموسی. ب ئه نیا وی فه ماچکر. گوتی: دئی هه ره ده ستویره بوته. ریبیا خو گرت، قه سنا باغچه یی کر و چۆ. وه ختی چۆی، خاتوین زین و که وه زه ر خاتوین ل ویری، زینئی گوت: که وه زه ری. گوت: ئه فه چ شعره ئه فئی ل سه رانی قه سرئی من گوتی؟ گوت: تو زانی؟ گوت: نه. گوت: مالا ته خودی ئا فاکر، چاوانی، ئه فه مه می ئالانه، وئ هاته ژ بو ته، وئ ژ به ر ته هاتی. گوتی: هه ی نه؟ گوتی: «به لی» گوت: ژکی دئی - ژکی - هاته؟ گوت: ژ یه مه نا به هدینا وئ هاته - هاتیه.

گول نا ف و دهنگی ته بو ییه وئ هاته. وهختی وه گۆت عه ینه ن بیرا خاتوین زینئی، ئه و بیرا وئ شه فئی - شه فا گوینی هات بیتری ده می سوز و قه راری خو دگه لیک دانه مه م چۆ به ر ئا فا شویره باغچه ی سه کنی:

گۆ لو لو، هەرئ خاتوینی خاتوین زینئ

که شوکئ ژ نوى فهرخینئ

که چا میر ئافدهلى خویشکا میر زهیدینئ.

ئەزئ نزام تول سەر سوز و قەرارئ بەرئ هیتژ تو مینئ

وهیه نزام تول سەر سوز و قەرارئ بەرئ هیتژ تو مینئ.

گو: وللا ئەز خاتونم خاتوین زینم

که شوکم ژ نوى فهرخینم

که چا میر ئافدهلم خوشکا میر زهیدینم.

بهلى وللا ئەز هیتژ ل سەر سوز و قەرارئ بەرئ د مینم.

وهختئ وه گوتیئ زانیا - زانی - ئوه ههما قهستا وی کر. خاتوین زینئ قهستا مەمی کر، ل بەر شویرئ راوهستا. وهختئ ل بەر راوهستا گوتئ: ها ئەفه تو هاتی؟ گوتئ: ئەز هاتم. گوتیئ: مالا ته خودئ ئافا کرۆ پانی من هایت ته نبوی! گوت: پانی منئ گوتییه خداما ته بەری ئەفه حەتیماله شەش هەفت رۆژا، هەرە بیژە خاتوینا خو ئەم خوازگینئ وئ نه ل مالا قەرەتاجدین. گوت: یۆ ته نه گوتە؟ گوت نه وللا من نه گوتە. گوت وللا مه جابا دایئ. ئیھ وەسا تنگژی و پوسیدە بول خدامئ زقړئ. فستانکئ خوژ بەر زینا کچا بەکوی کر، تازە - تازە کر، جارئ سیخنەک (چېخنەک) دو ئەوئیت تازە هەلگرتن، جار ل تەنشتا وئ دان شەپ و هەمی شەپ وەلئ کر تو ببیئ شرکئ خوئینئ ب تەنیشتئ وی بەردا. ژ ناف باغچەئ دەریخست گوتئ: هەرئ ستوئ خو و بابئ خو بشکینە هەرە تو ئیدی ب کیر من ناھئی. ژنک خو دەریخست و چۆ. ئینا گری و قهستا مال کر. وهختئ چۆ، بەکوئ وئ ل مال. بەکوی تییق تییق، دەقئ خو فەکر ب کچا خو کەنی. گو: (الحمدلله والشکر) تو سەرکوول و پئ خاس ب سەر مدا هاتی کچا من. ئاھا رۆژا ته گوتییه من، من گوت ته هوسانه، دئ هوسا چیتت، ته گوھئ خو نەدا من کچا من. کا ب سەر ته هات ئان نه؟ ئیسبات بوی ئانه نه؟! ده بخوه. ته تیر دار ل تەنیشتئ - تەنیشتئ - خودان؟ نه تو تو (چو) تشتی. مانئ من گوت ته کچا من. دئ وەرە باب خولام ئەهدا خودئ ل من کەتبتن دیارا بابئ ژ نەخۆتن، چەکئ خو پاقیتئ خوہلیئ ب سەردا بدتن. ئەز وه نەکەم هندی ژ من بیت ئەو بگەهن جەئ مرادئ. دلئ خو نەخۆش نەکە. هەما روینە خارئ. بەکوئ ئەف حکایەتە دانئ. دبیزن، ئەو رابوی چ کر؟

خاتوین زین جارەک دی ل مەمی زقړئ قە دبیزن:

الله گوھارئ ل وان گوھانه

بازن یئ ل دەستانه

ئەو خرخالئ ل پیتانە

کەمەر ل ناف تەنگانە

داناینە د دەستمالئ، داف دەستئ مەمی ئالانە

تو دبیزئ چەند چەکئ ب خوڤەکرنە، هەمی کرن ناف دەستمالئیدا، دانە د دەست مەمی را. گوتئ: هەرە

بیه. وهختئ مەمی هەلگرتن و هات دەینانە بەر قەرەتاجدین؛ قەرەتاجدین بەرئ خودایئ، هەبها، چەند چەکئ خو، خەملا خو، ژ خوہ فەکرە، تەسلیمی مەمی کرنە گوتئ: باؤ راستە، حەژ ته دکەت ئەف کچکە. ئەهدا خودئ ل من کەتبتن ئەز کچئ ژ برجا بەلەک بخویشنم ئللا ئەز بۆ ته بینم، هەکە ئەز سەرئ خول سەر قالبئ خو نه هیلم. چو ترسئ ژ چو نەکە. گوتئ: من گەلەک ژ ته منەتە، ژ ئەردی هەتا ئەزمانا (ئەسمانا) ئەز مرۆڤەکئ خو لامئ تەمە. گوتئ: قەت وه نەبیژە، تو برایئ من یئ مەزنی، ئەز برایئ ته یئ بچویکم. دبیزن، هەمی ماشەللا وهختەکی کا دئ ب چ کار مەسینئ دەست نقتیژئ د دەست دایە د بەر قەسرئرا د زقړت بۆچئ ژ نشکافە میر زیندین ناکەفتە بەرسنگئ وی، زیندینئ گوتئ: های کەکو. گوتیئ تو چ دبیزئ؟

گوتئ: هەمی مالا ته خودئ ئافاکریو، ئەفه چەند ژ میژە تو نەهاتیە دیوانخانئ، نەمن تو دیتی و نەتە ئەز دیتی مە. دلئ ته ژ من مایە؟ من قەسەک گوتە ته؟! بۆچئ تو ئیدی ب نک من قە ناھئی؟ گوتئ: ب نک تەقە بئم؟ گوتئ: ئەرئ. بۆ تو سل بوی؟ گوتئ نه وللا ئەز سل نەبویە. گوتئ: ئیکئ قەسەک گوتە ته ژ لایئ من قە؟ گوت: نەوللا. گوت: پا بۆچئ تو ناھئی؟ گوت: ئەز هەواکەتم سەربانئ قەسرئ. من بەرئ خودایئ دو بەریک هاتن، دوو بەری ژ ئاسمانافە هاتن، من ئەو هەردوو بەریک گرتن. ئەو هەردو بەری گەلەک ژتەتەنە. هندی هند ژتەتەنە، دەستئ من ژوان پەریان نا قەبیت، ئەز ب چو درافە بچم، هەما ب تەقەکئ ب شەف و رۆژ ئەز ل دەف قە نابم، ئەز بەرئ خودمئ. گوت: هەمی نه؟ گوت: بەلئ. پانئ میرژئ مرۆڤەکئ تیکەهشتئ بوی زانیا (زانئ) کانئ قەرەتاجدین چ گوتیئ. گوتیئ: هەرئ پسمام مانئ ئەز بەر هندی ناکەقم تو وان هەردو پەریا بینئ ئەزئ بینم کا ئەو پەری چنە، چەوانئ! گوتیئ باشە. گوتیئ هەتا نەه، دا ئەز بو تە بیژم. گوتیئ بیژە. گوت ئەم دەعوا خزماهیئ دگەل ته دکین فان هەردو مروقا. گوت: یانئ ئیکئ دبیزنئ مەمی ئالا، د کورئ دنیا پیتا (ددارئ دنیا پیتا)، یانئ هەکە وەکی وی هەبن یان دکیمن یان ژئ هەر نیئن. هاتە دەعوا خزماینییا ته دکەتن. هاتە خو هاڤیتە نک من، قئبجا کاتو چ ئەم دکئ!؟

گوتیئ پانئ خوہ ستییا هەوہیە، هەکە هوین حەزبکن وه دایئ، من ژئ دایئ! گوتیئ پانئ ئیقاری بینە دا ئەز ببینم، کا چانئ ئەف مرۆڤئ تو هەندە وەسفەتئ وان دی - وی ددی - کاجئ چاوانئ؟! گوتیئ وەسفەتئ وی هەو تیتا نینە، کاجا وی مرۆڤئ نیرکئ کەقەر ل پئشیشیا پەزئ هەیە، دناف دوسەد سئ سەد تەرشیدا، وەسا بەیان و دیار بن! گوتیئ من هیڤئ هەیە ته ئەز ئیخستم د مەرەقیتا، هەکە تو ئیقاری بینئ ب هەر چ حالئ هەمی ئەز ببینم. گوتئ: سەر سەرئ خو. ئەز دئ ئینم دا تو ببینی کانئ وەک منە (من گوتییه) ئانئ نه؟! گوتیئ: بەلئ من دەستئ خول دەستئ وی دا، ئەو ژئ زقړئ ب حسیبا خوہ. مال حازرین بکن مپهقانداریه کئ چئ بکتن، وئ ئیقارئ بن مال. ئەو ژئ حسابا خوکن، شیقەکا خۆش و ژرەنگ چئکن (*).

(* ئیقارئ نابیزنئ شیف. دانئ سپیدئ سەر تیشتە، دانئ نیفرۆ فراقین یان تیشتە، دانئ شەقئ شیڤه. وی چ گوتیە ئەم دئ نقتیسین.

ټيټقارڼي قهره تاجدين و مهمي شيقا خو خوار، گوتيبې: «دهسته برا» گوتيبې: توج دبېژي؟ گوتيبې: هلو رابه من حاشاي جزورا ته درهوک کړبه. دقېت ټم بچين. گوتيبې: بچين کي دهرئ؟ گوت: ټمې چين مالا مير زه بندينې. من گوته وي: ټم دئ مهمي بينم کانې چاوانه! چاوا ته بينت دئ خوشکا خو پيشکيشي ته کت. گوتې: هه بيه؟ گوت: به لې. گوتې: داو له شې من گه لهک گران بويه، ټو ژ من ناهيت ټم رابم دگهل ته بيم. قهره تاجدينې گوتې: ئې خودئ ژئ رازي، دئ هلو نه علت شه يتان بکه، نافې خودئ بينه دا بچين، همې پې سه خمه راتا ته دايه. باوره بکه، مهراقه کا و هسا گرتيبه هر خودئ پې دزانيت. ژبلي هندئ ژي حازريا خو کريبه همې رهنگيت خو ش و ژره نگيت گرار و خوارنا چيکره و گه لهک گره گريت جهې سه خمه راتي ديتناته گازيکره. مهمي گوتې: نه خير ټم نه شيم بيم. هندي ما پيشه کو قاييل بيت. گوتې: ټم نه شيم. گوتې: پا من ناخفتنا خو گوتيبه، ټم شه مردکم نه چم.

ټم زئ رابم چم. گوتې: به ننگينې ل شوينا من دگهل خو بيه. گوتې: بلا، به ننگين تو ودره. به ننگين دگهل خو بر دگهل چه کوي و ټم فوي، ريبيا خو گرت و قه سنا مالا مير زه بندينې کر. چون دهرئ کوچکې و بزور که فتن سلاک کر: (السلام عليك) (عليکم السلام ورحمة الله) پيشقه رابوين هميا خونا قيت ده ستې به ننگينې، يا ژ وان شه به ننگين ل جهې مهمي به جهې وي خواه شکر. ده مې جهې وي خواه شکر و روينسته خوارئ، ژ قهره تاجدين پسيارکر گوتې: پسمام ټم قه يه «مهمي نالان»؟ گوتې: نه خير نه ټم قه يه. گوت «پاکانې؟» گوت: «ټم قه خولامې وييه». گوت: هه ي نه! ټم قه خولامې وي يه؟! گوت: «ټم». پا ټييجا نهو ټم چاوانه! گوت: «وه سفيت وي ناهين دانې». پا ته بوچي نه ټينا؟ گوتې: هند مرؤقه کي ما قوبله، ژيها تي و نازکه من دل نه دا ټم کوته کيب لئ بکه م بيزمې ته بقيت نه قيت دئ پيشقه چين. مهمي نالان گوت: له شې من وئ تيشيت، هه ما من نه دا سر دلې (خاترا) وي و من نه ټينا، هه ما هر ټم هاتين. مه قه سا خو دگهل ته گوتبو، هه که ټو ژي ژبه ر وي نه تاتين. گوتيبې: دئ باشه. به لې پا دئ چاوا بينم؟! گوتې: ټو ل سهر من ټم د ده ليقه کي پرا بينم نک ميري، کو ته ماشه بکه ت کا وه سفيت وي و نه هر وهکي من داين يان ژي نه؟! گوتيبې: دئ باشه. (يارب العالمين) مير زه بندين که ته هزر و مالخوليانيت ئي مروفي بيت په سنيت وي بهر روي کرين. بيژه وئ شوقي سهرانسهر دهرز و ئاشوپيت مهمي نالاندا ما هه تاسپيدئ چاقيت وي نه که تنه سهر ټک. پاشي رابوي، نميژا خواه کري، سهر تيشنا خواه خوارئ، گازی کره بانگه لدير گوتې: هه رن ل باژيړي جزيرئ، ل بازاری و تاخيت وي بانگي هه لدير بيژن: هه هوه هميا گوليبه سوهي سپيدئ زي راقا مير زه بندينيه هه رچي کهر کروسکهک (که له باهک - دیکلهک) ژي هه ي بلا بچيت چه مې وه ستانبي راقه. هه چي گولې ببت بيژه بين ب ره خ خوقه: راقا مير زه بندينيه هه ي سبجان الله. هه رټيکي دهورئ خو گهل وه شين کر، مه حه سکر، نالفې خواه و باش داين ياني کر بهر، ماتي ژئ خار داکو سحاري به ره هفت بت بچته راف و نيچيرا ل چه مې، هه چي وه ستانبي، گاغا بوي سپيده ژ خواه رابوي زوي زوي، دهورئ خو پيک ټينا، سهر تيشته کا سفک خوار و ليدا چو چه مې وه ستانبي ژ بو راف و نيچير و خوش رابيرانئ. بيژ يان همي يان گه لهک کيم ژ روينشتي بيت جزيرئ ياني خه لکي باژيړي مان ټم وئ دئ مهمي چونه چه مې وه ستانبي ل سهر بانگينا مير زه بندينې،

قهره تاجدين رابو چو گوته مهمي: مهمو، تو کو دبېژي دهسته برا؟ هلو رابه، ټم راقه ژي يا ژ بهر وه کري، ژ بهر من مير بهر دايه. ټم قه بهس دا ته بيني. مير. گوت: هه ي نه؟! گوت: به لې. گوتې: باوره بکه له شې من گه لهک گرانه، ب من شه ناهيت ټم بجمه رافې، ل من ببوه دهسته برا. تشتې خودئ حمز نه که ت ب جه ناهيت. من ژي حمز ذکر ټم ژي جاري بين دلپا ته و مير زه بندين نه کم. قهره تاجدين رابو ديسا به ننگين دگهل خو بر چو، مهم ما. بيژه چو راف و سيرانا خو کر. بيژه قهره تاجدين و به ننگين پاشي هه بامه کي چون مهم رابوي چو کوچکا مير زه بندينې، دا کو خاتوين زين بيت ب که قه خوشي، حه نهک و لاقروان.

مير زه بندينې ل نيچيرئ ل چه مې وه ستانبي، هندي چاقې خول راقه کر و نيچيرفانا دگيرت مهمي نالا ناهيته چاف. گو:

لولو مه راقه کا بهر دا که نالاندا

هنده کا کوشتن کيفرويشک و هنده کا کوشتن خه زاله.

لولو مه راقه کا بهر دا و ده شتيدا

خوناقې بانې هات و خو ليدا،

وه ز هندي بهرئ خودمې وه ز مهمي نالا نابينم دناث راقيدا.

تاجدينې گوتې: وللا چه ند من گوتې، به لې گوتې: له شې من گرانه، ب من شه ناهيت ټم بيمه راف نيچيرا، دلې من ژي نه کر ټم زب خورتې بينم. مير زه بندين گوت: هه ي نه؟! گوتې: به لې. ټينا هر دجه دا زه بندينې گوت هه ي هې، گه لي بانگه لدير بکه نه گازی بيژن، راقا مير زه بندينې به تاله. هه مې ل دوي بانگينې کومبوين، بارانې ژي لئ کر، ما لئ کر، ژ ټم د ټم سمانا وهکي کونکا دهاته خارئ. قهره تاجدينې زانبا، خاتوين زين و مهم نه چونه ده قټک شه. گازی کر، خولامې مير زه بندينې نافې وي (ټمير) «Izmir» بوي گوتې: «ټمير». گوتې: «به لې». گوت: مام خولامې ته نهو هره خاتوين زين و مهم ب ده قټک شه، زويکا نيژ ده قټک بيه، ئو ناگري هلکه هه تانې زه بندين بيته ديوانخانئ. گوتيبې: «به لې». گوتيبې: مرؤقه کي بوسولمان ته مام به ټم رازي نام ټم ته پيشه که سې دي بچيت. چه کو و ټم فو وي بيته ني نه هاتبون، ټمير چويه (*) به کوي گولې بوي. وه ختنې به کوي گولې بوي ټم ژي دا دويف. گوتې: به کو. گوتې: به لې. گو: بزفره. ما تو ژ قې عاله مې هه مې چيترئ؟ گوتې: بانه کر قهره تاجدين، به لاخو ژ من شه که. گوت: چيتا ببت، زوي بزفره دئ. به کو روستا و ټمير چو. ټم مەر قه دهره کي چو، به کوي ژي دا ويف. چاقې قهره تاجدينې قې که ت. گوتيبې: به کو من نه گوته ته کو بزفره. گوتې: ټم به ني دئ به لاخو ژ من شه که، ټم مرؤقه کي ټم ختيارم ناقسال فه چوبي (ناث عه مرم) مه، سرې ل من دايه، ټم دئ نه ساخيم. ټم زئ که م مالئ، گوتې قابل نينه، تو ژ قې عاله مې هه مې نه چيترئ.

جاره ک دي راره ستا. ټم زمه ري زنده کر هيل ماچه کي کر. چو دياژي ريدا. جا دي چاقې قهره تاجدينې ژئ خالفي، دي به کوي داکر (پې ب به زئ قه نا) نه هه رئ هندي به کوي زه نگوئ - رکيب - قوتکر، پې هلدان

(* چيروک بيژ نافې خولامې زه بندينې يان ب (ټمير) (Ezmir) يان ب (ټمير) (Izmir) ب ناث دکه ت.

و کەت دووێف، ئۆمەتی (*)، هەما چۆ دەواری خۆ وەسا بەردا وەسا پشک ژێ نەکرن، بەردا مالی و قەستا دیوانخانێ کر. بەکو و ئۆمەر چون دەری دیوانێ، بەری خۆ دایێ خاتوین زین و مەم بییت ب بەریک ئەنە وان دیتن. شەرمکر. خاتوین زینێ گو:

هەری خولامکێ مالا بابێ منۆ ئۆمەرە.

خودێ ل هنداڤی مەلیاکەتی ل سەرە،

هەتا قیامەتی ئەڤ ژین ئەزمانێ تە نەبی دەره.

گو: هەری خاتوین زینێ خولامکێ مالا بابێ تەمە ئۆمەرم. خودێ ل هنداڤی مەلیاکەتی ل سەرە. وەڤ هەتا قیامەتی ژین ئەزمانێ من نەبی دەردە.

هەتا عەبدوکا هەر دوا خەبەردا، د دەری دیوانێ دا چۆ، فیتەرس و پالەوانی جیبی باتا بوی، عەینەن هەتا هەردوکا بەندا ئەقینێ ب بەر ئیک و دو مەنیا؛ بارانی لێ کر، هەمی قەستا دیوانخانێ کر، هندا گەهشت خاتوین خۆ قورتال کەت پاشی دیتی کو نەشیت دەرکەڤیت بچیتە لایێ ژنا، هەما چو دبن کورکێ مەمی قە.

مەمی کورکێ خۆ تازە تێوەرکر، هیتلا دجهدا رونیشتی قە، مال ل تەنشتا وی. ئەو -خولام- گەهشتە مال، مەلەک دارا ئاقیت سێ دەر- دارکرنە کوچکی و گاز پێداکر (***) و ئاگر بەردایێ.

ئەو فیتەرس هاتن ل دور زڤرین و خۆ زوها دکرن. بێژە ریز و سەرۆبەریت بەری ئەو بوی، مەرۆڤی کفش، فیتەرس و پالەوان هەر ئیک کورسییا وی کت - کت جودا بوی، نابەین هەبوی ژیک دویرین. هەمی کورسی پویلا بوین دەینا دە بوین (هەر دانایی بوین) بۆ فیتەرسا. مەم ل سەر ئیک ژوان بوی خاتوین زین دبن کورکێ وی قە بوی. تەژی بوی. میر زیندین هاتە دیوانێ سلاڤ کر، مەمی ل سەر کورسی ژ قوین قە ئەدای ژ بەر نە رابو دا زینێ یا دبن کورکی قە دیار نەبییت. بەکوی چاڤی لێ ڤ کر دزانیت ژ بەر چ مەم ژ قوین قە ما ل سەر کورسیی. دیوان هەما ژ مەرۆڤان رپژی. بەکوی قیجا گو:

هەری مەمۆ تو چمانێ لولو هەندە گری؟

پا قاتو ژ فیتەرس و پالەوانی جندی بۆتا هەمی چیتری؟

تە سلاڤا میر زیندینێ ژ قوین قە ئەگپری.

هەری بەکو وەکی میری من هاتی و دەری.

عەجیبەکی خۆ ئاقیت و تراری سەری

من نزانیا ل گەل میری خۆ بدم چو خەبەری

هەری بەکو وەکی میری من هات و دەردا

ژانەکی خۆ ئاقیت د تراری سەردا.

(*) ل قیترە کرە ئۆمەرە.

(**) وی چاخ و دەمی دیارە گاز - (نەفت) نەبویە.

وہلی لەوا من سلاڤا میری خۆ ژ قوین قە ئەدا.

دلێ میری رەحەت بوی، بێهنا وی هات، گو: بەلکی نە ریز و سەرۆبەرێ (عەدەتێ) وانە، لەشێ وی ئان تیشیتان، چو نەبر دلێ خۆ، کەیفای خۆ ب مەمی ئەکر (ئینا). بەری خۆ دایێ ژیتھاتی، وەک وی د دنیا پێدا، د وی وەختیدا، د دارێ دنیا پێدا نەبوین. یانی چاڤی میر زیندینێ ژ قە نەبوی. هندا ژیتھاتی بو. میر زیندینێ بەری خۆ دایێ فیستانی خویشکا وی و کابانییا وی وەکی ئیک بوین نقتەکی وی فیستانی ب کورسیی قە دیتن. بەلێ نەئینایە سەر پەراسوییا خۆ، ئانکو ئەو وی چەندێ ل دوی بچیت کا چبە. بەکوی زانییا ئۆمەر وی گافێ نە حازر بوی، گازیکر: بەکو. گو: بەلێ. گو: وەرە قەهوی و چایێ ل کۆچکێ بگپری. گو: بەلێ. خۆ هەلکر، ئەز خولامی سەرا، بێژی خۆ ئاقیت د نیفا کۆچکیدا. زەندێ خۆ هەلکر، دئ قەهوی و چایێ گپرن. مەمی بەری خۆ دایێ ئەڤ مەرۆڤە دئ فتنەکی راست ئیختیت.

گو:

لوو خوەزی من براکەک هەمیوییا دەبیایی

قەهوی ل چەند کۆچک و دیوانیت میر زیندینێ گپریایی

دەمی ئەڤ گوئیت مەمی ب گوھی قەرەتاجدینێ کەڤتین، تی گەهشت هەما رابوی سەرخۆ، زەندێ خۆ هەلکر گوتی: بەکو. گو: چیبە؟ گو: دەرکەڤە، ئەز قەهوی و چایێ گپرم، گو: قەرەتاجدین، ژ من نەهاتبە، خۆ نە چاڤیت من کۆزە بوینە. خۆ ئەز نەدینم دئ هیتلم تو قەهوی بگپری. گو: چینا بیت، یەللا دەرکەڤە، یانی بزۆری بەکو ژ کۆچکێ دەرئخست دەرڤە، قەرەتاجدینێ زەندێ خۆ هەلکر، جەزوی قەهوی دەست خوەناد بەر فیتەرس و پالەوان و جندییت بۆتاقە هەمییا چۆ، هەمییا فنجانی وان داگرتن دان بەر سینگی وان هەتا چوی راستا مەمی. وەختی چۆی راستا مەمی دەست ئاقیتێ هەردو کەزبێ وی (زینێ) ئینان دەری، نیشادان گو: تەماشەکە، مال کلپس نە، تە گەهانە وی دەرەجی؟! چ ل تە بکم؟! ڤی بدە نیڤ سەعەتی ب تنی، بەئیلە، چ ل تە بکم بێژە؟ ئەوی ژ قەهوا وی دەینا بەر و قەهوا خوە قەخوار، وەسا قەهوی خودێ پێ دزانیت چەند تنگژی. گو: دئ فتنەک چیتان، خوین دئ دکۆلانا دا چیت. ئیہ، رابوی گو: چەکو عەفو. گو: بەلێ فنجانا خویا قەهوی ھاڤیت هەر پرتەک چو دەرەکی ژ قەهرا دا. گو: گەلی برا وەرن. چەکو و عەفو هاتن. گو: گورگین. گو: خالۆ. گو: تۆژی وەرە خالۆ. گو: بێژم تە؟ گو: بێژە. گو: مەتا تە وا دبن کورکێ مەمی قە، تۆ دئ هاری مەکی، ئان دئ هاری بابێ خوەکی. تۆ ژ بەندا مەمی، یان ژ بەندا بابێ خوەبی؟ گو: وللا ئەز ژ بەندا تەمە خالۆ. گو: ئیہ. دئ چەکی خۆ هەلگەرە. چەکی خۆ هەلگرتن؛ ئەز خولامی سەرا، دبێژن زری و کونزری خوە ب سەر سەری خوەدا راکیشان و شیر تازی کرن(*) (رویس کرن) ل هنداڤ کۆچکی شەق راوەستا گو: ئیک چاڤی خۆ ل مەمی بنقینان، هوبن کۆچکی ژ خوینێ، نە پەنگین، هوبن جابا من نادەن، ئەزێ هەستیایی پشتا وە شکینم. ئەزێ چۆم. من دقیت تەوقەت (هایدارین) گوھی وە لێ بت، بەلکی ب

(*) تازی کرن = ژبو راکرنا چەرمی پیستی ل سەر گوشتی تیتە گوتن بری تازیکن.

مه می ب که قیبت ژ جابدانا من بت، هوین روحا شرین ژ دهستی من قورتال نابن. گوتیی: بهلی. هر ئیکی خودا قورنه ته کئی کۆچکئی، شیر روپس کرن، دانان سهر ملی خوده. ب تاسا سهرئ خوده راست کرن و هر که سئ خه لکئی دجفا میریدا پاوه ستایه. ئیدی نه ویرین سهرئ خوده ژ سهر کورسییا راکهن ل سهر ملی خوده را بزقرن، بهرئ خود بدنی کا نه فه چیه؟

یانی ترسئ و هه بیه تی سهرئ وان فیرس و پاله وانا گرت و نزانیا کا چیه، چ چیبیه، کا جا نه فه ژ بهر چیه! ترس و لهرز که ته سهرئ وان فیرس و پاله وانا، هر ئیکی سهرئ خود شوژکر. قهره تاجدین قهستا مال کر. گوت: که وه زهرئ. گوت: چیه؟ گوتی: لهزکه بله زینه، مه ندانا کوری چه نئی - دجهیت نه بهرچا و کونجادا - مزحف و قورنانا ژمال بینه دهرئ. گوت: چ چیبویه؟ گوتی: حال و نه حوال نه فه یه. هه ما نه بوته بیژم: خوشکا ته دبن کورکئ مه می فه یه، دئ فتنه ک سهر هندی چی بیت. لهزکه دهریتخه، نه زئ ناگر بهر ده مه قه سرا خوده، نه زئ سوژم. گوت:

هه ی ل منئ هه ی ل منئ

چ هاته سهرئ خوده شکا منئ

چه نئی (کالوخک) مزحف و قورنانا بلا ل جهئ خوده بت

مه ندانا کوری ژئ بلا ل جهئ خوده بت.

دا پوژده کئی مه ژئ ناغ و نامویسا خوده ل بهر قارئ چه می بت

دا پوژده کئی مه ژئ ناغ و نامویسا خوده ل بهر باری که ره می بت.

گوت: لهزکه بله زینه، چو بهیتکا بو من نه بیژه. نه زئ ناگری بهر دم قه سهرئ. هه ره دیوانا براین خوده بهر ده نا خوده بده بیژه هاوار و سهد هاوار ناگر بهر بوی قه سر و قوسویری رهنگین. هه کو ته ل بهر دیوانخانی کره هاوار و ته گوت ناگر بهر بوی قه سهرئ و قیراند. دئ بیژن ته. نه فه چیه؟ چ قه مویه؟ دئ بیژئ: چهوا چیه؟ ناگر بهر بویه قه سر و قوسویری رهنگین؛ قهره تاجدین دئ من کورئین. ما که س ژ مالا بابئ من نه مایه، ناگری قه مرینین، قهره تاجدین دئ من کورئین. دبیژن: گاغا نهو گوتن ب گوهیت که سیئ د دیوانخانیدا گه قتی، برئین که ته کۆچکا میری هه می سفک رابوژ و بیهز چوژن. بهلی میر ب خو دویمایه بی ب که ته کا مه حسکئی چوژ لهزادا. به کوی خوکر دسها دهریدا و خودا پشت دهری نه چوژ، هه می چوژ، دویمایه بی م هم ژئ رابوی، خاتوین ما د جهدا، ما د دیوانئ دا ب تنئ. به کورژ پشت دهری دهرکه ت، چوژ گوته خاتوین زینئ: هه ی هه ی یا ژ ته فه، من نزانیه تو د بن کورکئ مه می فه بوی؟! گوتی، تو پاوه سته. ئلا هه نه و نه کم تو بگهی جهئ مرادئ؟! سوز و عه هدا خودئ ل من که تیان نه ز قئ بوته نه هیلیم. تو پاوه سته! خاتوین زینئ گوتی: دئ هه ره مه لعوین چیا ته نه کر، ژ ته نه هاته. پاله ک پیرانا دهستمالا وئ ب دهست به کوی فه چوژ، گوتی: نه فه نیشانا ته دئ بم به سه. به کوی دهستمالا وئ هه لگرت، نه دافئ، نهو چوژ. خاتوین زینئ ژئ قهستا مال کر.

ده می به کوژ د کولانیدا دچوژ، دیت زهیندین یئ ژیله ل تیت ناگر ژئ قه مراراندیه، چاقئ وی ب به کوی که قئ. گوتی: به کوژ گوتی: چیه؟ گوت: ما تو نه هاتی ناگری قه مرینی؟ گوت: نه خیر، نه ز ژ نویکا

هاتم. گوتی: وه سا دیاره تو ئیدی مرؤفه کئی مه زنی، تو که سئ ب چو حسابناکی، تو نه دچی هاوارا، نه دست هه لینانا، تو خوب مرؤفه کئی مه زن دزانی، دیاره خودئ رحاته برییه، هه ره وه سیه تی خوبکه نه زئ سهرئ ته ژئکم، گوتی: بلانه کئی. من جه مینه (خرقه بوینه) قهره تاجدین بدن پاشی ها جا با من گه هشته ته حاله ن حازروبی نهو خودئ رهحه ته. گوتی: بلانئ. نه ز به نی سهران، میر زهیندین چو سهر جهئ خوده و بانگه لدرئ (دهلال) بهردان بازئری و بازاری، گوتی (بانگه لدرئ گوت): هه بهئ جه مینوکا قهره تاجدینیه، حال حالجه (حال و حوال نه فه نه) مالک سوتیه، هه ئیک تشته کی بو بهن حالجه. مانع نینه هه ره که سه ک ل دوی حالی خودئ بت. نه ز خولام دبیژن حال حالجه ب هه ره چ حالی هه بی ئئ دیناره ک(*)، ئئ دو دینار یئ پیتر، یئ بهر یئ که واله ک بو ئینایی. هه ره ئیک و که ره ما خوده. به کوی چ کر؟ به کو رابوی چو چه کو و عه فو هه ردو کئ خودان روکنه ک یئ کو قئ مالی دحه ونین د جه منوکی وی پاوه ستان. به کو رابو چو هیسترکئ ژ چاقه کئی کوره، ژ پیته کئی سه قه ت، ملی وئ جه به وی (کول)، هه قساره کئی نه قئ گولیفک (گولیفک) فه دا سهر (ب سهر دائینا)، نه قئ ب سه نی و مه نی سهرئ وئ کیشا و قهستا مالا قهره تاجدین کر. جه مینوکئ: سلام علیکم، علیکم السلام ورحمة الله و بركات. سهرچاغا به کر. ته خیره؟ گوتی: نه ز به نی نه فه من جه مینوکا وه دا نه ف هیسترهه. ته نه م ب سهر قئ هیسترئ دیتین (ته نه م ژ رهنگئ قئ هیسترئ دیتین؟! گوتی: بهلی، پانئ هوین مال سوتینه. منئ بو وه ئینایه. گوتی: زویکا هه ره. ژ پیش چاقیت مه بیه. گوتی: باشه چو گزندئ ژ من نه کن، نه فه ژ من تیت! دبیژن ل بهر چاقیت وی دا بهر شیرا هیسترهه وی. به کو زقریقه قهستا مالی. وهختئ قهستا مالی کر، گه له ک ترسا. ها وهختئ جه مینوکئ (***) خلاس بوی. جاب هنارت گوت: ها ها به کو حازریت. به کوی شه کالا خودا سهر یئ خو قهستا مالا میر زهیندین کر. خوده چه مان چو دهستی میر ماچیکر گوتی: قوسویرییا من عه فوکه. گوتی: قوسویرییا ته ناهیت عه فو کرنئ، گوتی: نهه ما تو شریعه تی دگه ل من ناکی؟ تو ئمتحانئ ب من ناکی کا جانئ نه ز ژ بهر چ نه هاتمه؟ گوتی: بهلی. تو ژ بهر چ نه هاتی؟ ناخری دقیت نه ز هه ره بو ته بیژم. بخودئ نه ز هه ره ده لیلی ته مه. تو من کریت کی، تو من پشت فه دبی دناغ مرؤفا، تو قه سا دبیژییه من، نه ز مرؤفه کئی نه ختیار ناغ عه مر (نافسال فه چوژ) نه ز چ بیژم ته؟ ئیها! گوتی: بیژه. گوتی: وهختئ بویه نه ف هه واره، هوین هه می چوژ، نه ز ل پشت دهری بوم. خوشکا ته ل بن کورکئ مه می فه بوی. قئجانئ هه که تو باوهر نه کی، ئاها دویمایه کئ مه م رابوی، نهو ما د جهدا. نه فه دهستمالا وئ ژئ. من کریتی گوتی، تو هه ره شه رمئ ژ براین خوناکی تو رویه تا (حورمه تا) وی ناگری هه تا تو بچی دبن کورکئ یئ بیانی فه، که س نوزانیت کا ژکی دهرییه؟ تو شه رمئ بو براین خو چیدکی تو براین خوده شه رمئ، گو: قه سه گوتن من، دهستمالا وئ (که فیسا وئ) ب دهست من فه هات، ئاها نه فه که فیسا وئ هه که تو باوهر نه کی. گوتی: هه یه نه؟! گوتی: بهلی. گوت: پا فیتجا تو چ دبیژئ؟ گوتی: و لاهی که یفا ته یه. گوت: خاتوین زین بوی؟ گوت: بهلی. گوت مال خرابنه من

(*) دیاره پاره وی چاخئ رهنگه دینار نه بن.

(**) جه مینوک: مه عنا جاماندنا تشتا ژئ ددت، کو دبیژئ «باره بوی» «BAREBU»

تشته کی مهستر زانییه؟ گوت: چاوا بوی؟! من گوت نه دویره هه ما حهرتیا من بت!

ما دهم خاتوین زینه، هه ما کچ و کورن قهیدی ناکتن. گوت: هه؟! به کوی دهقی خو گرت تیق تیق کهنی. ئاها نهز بهری ددم ته قوسویرییا من نه فوکه، هه چوه کو تو مرؤقه کئی بی عاری میر. تو بهری خو بدی چو عار نه چؤ زکی ته، هه تا خو تو دکهنی بلانی کچ و کورن. وهختی وه گوت، میر عاجز بوی گوت: پا توفتی قهستی بیژی من پا چ لاکي (لايه کي) تو بیژی، لازمه نهف قهسه ته گوت من، تو پیکي ژي بیی دهري! گوت رییه کئی؟ گوت: نه: گو: نه هد ل من که تبت ل سهر خاتریا ته، نهف شهرمه بو ته چیکرییه، نهز (وه نه کم) نهو بگه هت جیی مرادی! ئیه گوتیی باشه. گوت: سوبه هی نه دوزبا تهختی شه تره نچی دین، عه سکه ر و فیرس و په هله وانئ خو کومبکه و بهنیره مه می بلا بییت. بیژه: مه مؤ. دئ بیژ ته: چیه؟ نه شقییه (عاشقه - نه فینداره)، هاژ خونینه. بیژه (بیژی) و ده نهز تو نه می شه تره نچانی کین. دئ بیژ ته: بلا. بیژی. نهز ل سهر خوشکا خو نه زانم مه رقا ته خوشکا منه، نهژی ژ ته بیم، نهژی سهرئ ته لی دم (دئ برم) توژ من بیی نهژی خوشکا خودم ته. ئیه. گوتی دئ قه بولکت، بی شک دئ ب دلی بیت، نهو چوژی نزانیت، تو دئ ژ بی، سهرئ وی لیده بلا بچت.

مرؤقی هوسا هه تا، فئی شؤلا هوسا دگهل ته بکت، تو مه زنی بو تا هه تا سیانته ته - رومیه تا ته بشکینت؟! یانی وه ل میری کر، میر هه ما ژ قه هرادا نهو بو نه دپه قی هند عاجز کر. گوتیی: «دئ باشه، باشه به کو». دئ بیژن هه تا سئ رۆژان، سئ رۆژکیست درست نهو نهویدی (باره بوی) قه ره فی، گاز کرئ تهختی شه تره نچی ده بناند و فیرسی خو، همی کوم کرن، همی ته کبیر دانین - ته کبیر کرن -، حالته تی خو بی شه ری هه لگرتن ل هیقییا فه رمانا میر زهیندینی کاجا دئ چهوا چیت دویمایه. کورسیی خو ده بنان، تهختی شه تره نچی ده بناند رونیشتن سهر. هنارت دوی مه می. مام هات. گوتیی: مه مؤ. گوتیی: به لی میری من. گوتیی و ده نهز دزانم ته مه رقا حیل و اهه به. گوتیی بیژه. گوتیی: نهز ل سهر خوشکا خو تو ل سهر سهرئ خو نه می شه تره نچانی کین. تو ل سهر سهرئ خو ته قه بویه؟ هه که من ژ ته بر، دئ سهرئ ته لی دم، هه که ته ژ من بر، دئ خوشکا خودم ته. مه می گوتی: گه له ک باشه من قه بویه. رابوین سهنه د ژ ئیک و دو وهرگرتن یانی هه گهر وی - میری - ژبیر سهرئ وی لی دت، هه که مه می ژ میری بر، میر خوشکا خو خاتوین زینی بدهتنی - ب دته مه می -.

چاقتی به کوی وی لی. دبیزن شه ترنج کر، دوجارا دویقی کدا مه می ژ میر زهیندینی بر. که تن د حالا سیدا - دست ب دهستی سی کر - به کوی، گوت گر - (کر گر)، قهستا خاتوین زینی کر گوتی: خاتوین زینی، گو: چیه؟ مالاته، ته هاژ دنیا بی نینه! گوت. نه خیر. به کوی گوت: هو مالا ته خودی ئا قاکر، هلو رابه، ها ها نیزیکه دئ ته گول گوم گوما د هؤلی بیت و پویک پویکا زورنایی نقله ک و مایی، مام و برایی ته وی ب شهرت د گه لیک شه تره نچانی دکن. گو: شهرتی چی؟ شهرتی چاوا؟ گوت: برایی ته، وی ل سهر ته دکتن و مه می وی ل سهر سهرئ خو دکتن. دوجارا ژ بره، نهقی جارئ مایه دئ ژ بی. دئ ته ل مه می ماره کت. گوت: هه ی نه؟! گوت به لی. ئوه گه له ک که یفا وی هات، دنیا بی هه میی ژ دل خوشی یا تیرا خاتوین زینی نه دکر و قهست کری. وهختی قهست کری ل دهراکئ قه سرتیدا هه تا ناقته نگن

ئینا ده ری و به ری خو دا برایی خو و مه می وی شه تره نچانی دکن و که تن د حالی سیدا پشتا مه می و ل خاتوین زینی و به ری برایی وی ل خاتوین زینییه. ناییت مه راقئ ناکت ئینا گوت (به کوی گوت):

ههرئ میرئ من هینی کورن

شبه تی شیرا دفرن

شبه تی کهوا دخورن

ههر دو ژئ جهیت خو لیک بگوهورن

جهه ژ جهه پیرۆزترن

گوت نه حه لاله وللا نهز تیم جهی ته، تو تینی جهی من.

وهختی وه گوت، خاتوین زینی ژ بهر مه رقا خویا د دلیدا، دا کو بهری مه می بکهفتی، دا بینت، داکو سه برئ وی پی بیت، ژ بهر هندی نهف بهنده ئاقیتی - پی گوت - . بهری مه می کهت خاتوین زینی دزه کا قه سرتیدا پی شه تره نچانی دکن. دوجا ژئ میر زهیندینی ژئ مه می بر. پانی چاقتی وی مال خاتوین زینی و مه راقئ گرت. که تن حالی سئ نیزیکه دئ میر زهیندینی فئی جارئ ژئ مه می بتن. به کوی بهری خو دایی دئ فئی حالی ژئ بتن. چاقتی مه می ل یاری نینه. چاقتی وی ل خاتوین زینییه. به کوی هات راستی دهستی خول شه تره نچا وادا، ههر بهر که ک ب دره کئی قه چؤ. گوت: ما هوبن عاجز نابن ما ژ سپیدی هه تا ئیشاری دئ هوبن فئی شولی کن. میر ل سهر ملئ خو زقری بهری خو دایی گوت: به کوی مال خراب ته نه هیتلا نهف حاله مابو؟ ده به سه. ما وه بهری ل سهر لایینییا خو چو یارک و دوست نین چو دار نه مانه ل سهر ریتلا بای لی نه دایه؟ گوتی: جارئ به حسئ یارکتی خو بکن، دوستکتی خو بکن، کا وه چاوا هه نه ل سهر دنیا بی دوی زه مانئ خوه دا. نهوی گوت مه می، دئ تو جارئ به حسئ ده سترگرتییا خویکه. نهوی گوتی: نه تو بکه. مه می گوت:

وللا من یار دک هه یه ژ قه ره چی بو تا

هه رۆ سیدا(*) تیروک و ته شی ل باژی تیژی جزیرا بو تا فرو ته.

هه رو سئ دا تیروک و ته شی ل باژی تیژی جزیرا بو تا فرو ته.

نهو چو نزانئ میر زهیندینی ژئ وه کی به ندا مه می گوت. گوتی: نهف مرؤقه مرؤقه کئی بی عاره، هه که نهز به حسا وی بکم به لا خو ژ من فه ناکت، هه ما چ نهز بیژم دئ بیژم. گوت:

وللا من یار دک هه یه خاتوینه خاتوین زینه

که قۆکه ژ نوی فه رخینه

که چا میر ئاقده له خوشکا میر زهیندینه.

وهختی وه گوت، فلان کهس نهو فیرس و پاله وان شق راوه ستانه (سه کنینه)، نهف قه سه ل ناخ چاقتی وی دا، خودی نه ئیخست د مه ژیدا کو بیژت، نهز فئی قه سه نه بیژم (نه کهم).

میر زهیندینی گوت: فیرس و پاله وانئ بو تا حاشایی وی سه یی بهه رشین بکوژن. حسیبیا خوب

(*) ههر سئ جار، بهر راستی فه یه

سه‌رخوڤه دهاتن مه‌می. مه‌می بیژن خه‌نجه‌ره‌کا به‌رکه‌فتی به‌ری وی زمانی دبه‌ره، ده‌ستکی وی که‌ه‌ره‌بانه. نه‌وی ده‌ستی خو‌ثافتیتی، ده‌ستی خو‌ژی ل ده‌ستکی خه‌نجه‌ری شداند. دبیزن، «سبحان» ژ وی قادری بی‌نه‌ف دنبايه ده‌بنایه دهورانه، دبیزن، ده‌ستی خو‌لی شداند کا چوانتی دناث تلج ویرا نه‌و به‌رکی ل به‌ر توز بویسا فه‌رستان د تاقی برجا به‌له‌کدا چکین. عه‌جیبی سه‌ری وان گرت، هه‌ر ئیک ما دجهی خودا، نه‌و رابوی سه‌رچوکی (چوکیت) خو‌ه‌کی شیره‌کی دناث هه‌میادا هه‌می ل دورا بون، کوژ وان ئیکی نه‌ویرا خو‌نیزیکی مه‌می بکت، ده‌ستی خو‌بکت مه‌می. وه‌سا خه‌نجه‌ر ما د ده‌ستیدا رویس، دناث واندا ما ر‌اوه‌ستای هاوار چو. قه‌ره‌تاجدینی گوت: چه‌کو، عه‌فو، گوت: به‌لی. گوت: له‌زکه‌ن بگه‌هنی. یانی ئیکی خوین ژ مه‌می نه‌ئینایان، من دفتیت هوین بازپیری جزیرا بو‌تا گاث گاث بکن. مه‌تال ل سه‌ر سه‌ری خودا ر‌اکتشان ده‌ستی خو‌ل شیرا، ل که‌فکی شیرا شداندن، شیري خو‌ه‌رویسکرن و ب جاره‌کی قه‌ستا دیوانخانگی کرن. به‌ری خو‌دایه‌ی هه‌ی ها قه‌ره‌تاجدین هه‌تا هه‌ستی گوتی: ئاخر میر زه‌بندین نه‌ز نزام چ بیژم ته، تو مروڤه‌کی تو نه‌ زیاره‌تی بو مروڤی دگری به‌ری خو‌بدی مروڤه‌کی نه‌ غریب (غه‌ریب) ل مالا من تو دی پا چاوا ب چ روی دره‌کی لی دی؟! پانی پاشینی دی ژ کویفه ژ به‌ر ده‌ستی من خلاسی بوی؟! پانی دی جزیرا بو‌تا خرابکم. یانی تو هند حورمه‌تا من ناگری؟! میته‌فانی من تو دا کوژی؟! یانی هند ئحتراما من ل نک ته‌ نینه؟! چنگلی مه‌می گرت ر‌اکر و بر بو‌مال، یانی ئینا ده‌ری بر و چو. ئیک نه‌ویرا خو‌نیزیک که‌ت. ژیک سل بون. وه‌ختی ژیک سل‌بوسن، هه‌ که‌ نیزیکی هه‌فتیه‌کی هه‌که‌ر دو هه‌فتیبا ب سه‌ر ئیک و دو فه‌ نه‌چون. هه‌ر که‌سه‌ک ما ل مالا خو. به‌کو چو نک میری. گوتی به‌کو: گوتی: چیه‌؟! گوتی نه‌ف نه‌ویدی هه‌مو ته‌ کره، ئلا تو ته‌کبیره‌کی بدی (لی بکه‌ی)، تو ب سه‌ر ئیکه‌ بینی. گوتی: دی ب سه‌ر ئیکه‌ ئینم دلج خو‌نه‌خوش نه‌که، مالا ته، ته‌ دفتیت نه‌ز بینم به‌ریک (ب به‌ر ئیکه‌ بینم)! ما ته‌ نه‌فتی! گوتی: به‌لی، دی بیژه. گوتی: نه‌ز چه‌ز دکم فنی ئیقارای خو‌لیک بده؛ به‌ریک فیرس و په‌له‌وانی بو‌تا حازرکه، نه‌فتیت گره - گره، ب ناث نیزیکی بیست و سه‌ه‌کا نه‌می ئیقارای چین خو‌ثافتین مالا قه‌ره‌تاجدین، بیژن: پسمام خولام چو وی نه‌به‌ دلج خو، هه‌ره‌ ده‌ستی وی بیژن، نئ قه‌سین نه‌ تازه (نه‌ ژ ره‌نگ) هاتن گوهی من له‌ومانی من دلج مه‌می هیتلا من گو: نه‌زی دره‌کی لی دم. قه‌سیت پویج دناث فنی عاله‌میدا، دناث فان فیرس و پاله‌وانادا، گوتن من، به‌حسی خوشکا من کر. پا خوشکا من ژی هه‌ر خواستییا وه‌ بوی: نه‌ دم. ما دم وه‌ چه‌زکر، وه‌ دایب، مانئ مژی دایب. پشتی هنگی، بیژن: دی وه‌ره‌ تو سالا مالک سوتی، سالا نه‌ف سالا هه‌ره‌ ده‌رافتی هۆز و میرا بستینه، خه‌رج و خه‌راجی هه‌تا سه‌ری زقستانی و وه‌ره‌ فه، نه‌می پاشی خاتوین زین ل مه‌می مه‌هرکین. بو‌وی که‌یفی ر‌اکین. وه‌سا بیژن و بیخه‌ د مه‌ژی وی دا. نه‌و دی تی گه‌هیتن دی ئیمناهیبه‌ک د دلیدا چیتن. پاشی هه‌تا هنگی نه‌ز و تو دیسا ب که‌یفا خونه. نه‌می ژ حه‌قی مه‌می کیم دن. گوتی: نه‌ف قه‌سه‌ به‌ر عاقله (عه‌قله). باوه‌رکه‌ نه‌زی گوهی خو‌دم ته. گوتی: دی باشه. دبیزن، ئیقارای چیی ل نک وی ب قه‌در، یی ب ناث هنارته‌ دوی، ئیقارای خرڤه‌کرن و فه‌حواندن نیزیکی سه‌ که‌سه‌ک، یان ژ سه‌ا پیتر یا کیستر، ژ وان بیت ل جزیرا بو‌تا ب ناث، کومکرن، میر که‌ت پیشاهیکن

دگه‌ل به‌کوی و قه‌ستا مالا قه‌ره‌تاجدینی کر. گه‌ه‌شتن مالا وی. (السلام علیکم. علیکم السلام ورحمة الله و برکات). پیشقه ر‌ابوین. جهی وان خوشکرن، نه‌زیه‌نی سه‌را. شیف ئینا، شیفا خو‌خوار، قه‌ه‌وه‌ه‌و دویرا ئینا، قه‌ه‌وا خو‌فه‌خوار. ئاخفتیت دنبايی کرن. میری گوتی: پسمام خولام، نه‌فه‌ بوچی ته‌ خو‌ژ من سلکره‌؟! نه‌فه‌ چه‌نده‌ من تو نه‌دیتی! قه‌ره‌تاجدینی گوتی: حه‌قی من هه‌یه - حه‌قی من - نه‌ز خو‌ژ ته‌ سل بکم. گو: بو‌چینی؟ گوتی: پانی مروفتیت ر‌یتنگ (غه‌ریب) قویناغا هنده‌ سالا هاته‌ قه‌ستا خودی و قه‌ستا من کره (کره‌ی)، چاوا چی دبی تو بکوژی؟! نه‌و من چو حورمه‌ت ل نک ته‌ نینه، تو میته‌فانی من بکوژی؟! پانی جزیرا بو‌تا نه‌ز دا گاث گاث بکم به‌ردم سه‌ر به‌ئیندا؟! گوتی: چو نه‌ده‌ دلج خو (چو نه‌ که‌ دلج خودا)، دیسانی ماده‌م تو خودانی وی یا نه‌تازه‌ د وی کوچکیندا گوتن، دناث وی هه‌می خه‌لکی، وان فیرس و پاله‌وانادا؟ من ژی شه‌رم ژ خوکر، پانی نه‌ز مه‌زنی بو‌تانم، وی چو ئیحتراما من نه‌کر، کو وی قه‌سی نه‌بیژن من. نه‌ز ر‌ابوم ژ شه‌رما خو‌دا من گوتی: بکوژن. من زیده‌تر نه‌گوتی. ماده‌م ته‌ چه‌زکره، خو‌ه‌ستییا وه‌ بوی، وه‌ دایب هه‌مانی من ژی دایب. ساله‌ک تو مالک سوتیه‌ی، هه‌ره‌ سه‌ر ده‌رافتی هۆز و میرا، خه‌رج و خه‌راجی سالانه‌ بستینه. هه‌تا سه‌ری زقستانی. وه‌ره‌ مه‌سه‌ره‌فی حازرکه، کارئ داوه‌تی بکه‌ نه‌می خاتوین زین دین مه‌می. ل مه‌می مه‌هرکین ب چه‌زکرنا ته. (ل دوی دلج ته). گوتی: باشه، ژئ قه‌بویل کر. گوتی: باشه. بو‌خوب کاروباریت دنبايی هه‌تا دره‌نگی شه‌قی ئاخفتن، پاشی هه‌ر ئیکی قه‌ستا مالا خو‌کر. دبیزن: ها هه‌که‌ر هه‌فتیک هه‌که‌ر زیده‌تر پیقه‌چو، نه‌و وه‌خت هات کو بچن خه‌رج و خه‌راجی بستین سه‌ر ده‌رافتی هۆز و میرا، به‌کوی گوتی: دی به‌ئیری بلا بیتن. ئیقارای هنارتیه‌ دی گو: وه‌ره‌ کوچکی. قه‌ره‌تاجدین ئیقارای چو کوچکی: میر زه‌بندینی گوتی: پسمام خولام. گوتی: چیه‌ دی بیژه. گوتی: ده‌مه، وه‌ختی کوچه‌راتییه‌ی. وی ری قه‌بویه، یی تین و دچن. هه‌ره‌ خه‌رج و خه‌راجا سالا (سالی) بو‌خو‌وه‌رگره، وه‌کی من گوتی به‌ته. تو مالک سوتیه‌ی. گوتی: باشه. سوبه‌هی ده‌ستوبه‌ بو‌ته‌ هه‌ره‌. نه‌و مان ل ده‌فتیک هه‌تا دره‌نگی شه‌قی، پاشی فه‌گه‌ریای مال، خو‌پیک دان (خو‌پیک ئینا) بو‌چون. هه‌تا سپیدی سی جتمیت ر‌اکرن (سی ده‌ستی جلان به‌ره‌فکرن بو‌ برنن)، نه‌رزاقی خو‌ر‌اکرن، چه‌کو و عه‌فو و گورگین کوری میر زه‌بندینی نه‌و ژئ دگه‌ل خالی خو‌پاشی خاتری (خاترا) خو‌ ژئ خو‌ه‌ستان و گوتی: ئیمانه‌ت خو‌ و مه‌م، ئیمانه‌تی وه‌یه‌چون؛ پاشی گوتی: هه‌رن مه‌م ئیمانه‌تی خودییه‌ی. نه‌و چون سه‌ر وه‌غه‌را خو، سه‌ر ده‌رافتی هۆز و میرا و خه‌رج و خه‌راج ستاندن. مه‌م و به‌نگین بیت کرینه‌ ئیمانه‌تی وان ل وی ده‌ری مان. کاروباری مه‌می پاشی چوین بو‌شیف خواردن، پشتی نقیژا مه‌غرب نه‌ وو به‌نگین دا ر‌یبا خو‌گرن ب شیر و مه‌تال فه‌ چنه‌ کوچکا میر زه‌بندینی. به‌لی پا چو که‌سا د خو‌را نه‌ددیت خو‌لی بدن یا خو‌به‌ره‌نگار بکه‌ن. هه‌یفه‌کی درست ل وی کیشی بون.

دبیزن ئیقاریه‌کی قه‌ولی ته‌مام بوی، قه‌ولی ئلاهی ته‌مام بوی، ئیقاریه‌کی شیر و مه‌تالی خو‌هیتلان ب که‌له‌می فه. هندی به‌نگینی گوتی: ر‌اکه‌ مه‌مو شیر و مه‌تالی خو، نه‌فه‌ جهی غه‌ریبانه. گوتی: مالا ته‌ خودئ ئافاکر، مه‌سله‌حه‌تا خو‌ه‌ کره، هه‌ما نیزیکه‌ دو هه‌یقی دیتر مانه، دی قه‌ره‌تاجدین زقزیه‌ته‌ فه، دی زین ل من ماره‌کن، ما خو‌نه‌پارییه‌ نه‌ف شوله‌ هند مه‌زنه‌؟! نه‌فه‌ مه‌زنی بو‌تانه، خو‌نه‌ یاریا بچوبیکانه‌!؟

دئ ل قهسا خو لئ قه بتن. توچ هزر دکى مالا ته خودئ ئافا کتن؟! گوتئ: پا ب که یفا ته یه. پا نه ز دئ شیر و مه تالی خو نیم دبیرن: مەمی یی خو (شیر و مه تالی خو) نه برن، بهنگینی یی خو دگهل خو واکرن و قهستا کۆچکا میر زهیندینی کر. السلام علیکم، علیکم السلام ورحمة الله وبرکاته. هەمی پیشقه رابون. بهرئ خودانی چو شیر و مه تال دگهل وی (مەمی) نیان. بهس بهنگین هه نه. دبیرن: گازی قه هوه چی کر، قه هوه قه ئینا. لبه ر نویشتی یا گئرا. قه هوا خو قه خوار. پشتی قه هوئ ژى جگاره کیشان. میری چافئ خو ل فیرس و پاله وانا نوقاندن. گوت: مەمی بگرن. چارا فیکرا (پیکقه) خو ل ناٹ ملبت مەمی دا مەم زهبتکر و دبیرن گرت. بهنگینی شیر ژ کافلانی کیشا دهرئ دئ گوژتنئ کتن، گوت: مەمۆ چ بکم؟ کوژتنئ بکم ژ دهستورا خودئ و یاته. گوت: نه. چۆ ته لافه تی چی نه که هه ما هه ره. کا توچ پئ ژى بیته قئیرئ. گوتئ: که یفا ته یه: گوتئ هه ما هه ره سالوخیی بگه هینه بابئ من، هوین د هاوارا من هاتن، نه ژ ناٹ دهستا خلاس بوم، خودئ نه ز خلاس کرم باشه، خلاس نه کرم هه ما خودئ، کا دئ چاوا چیکتن؟ دبیرن، بهنگینی خو ژ ناٹ له پئ وان ئینا دهرئ و دهرکت بی ته لافه ت. پانی نه مر نه دایه کوژتنئ بکه ت. هه که دا سه رئ خو دهینت سه ر یی وی، دا هند ا ژ وان کوژت کا پاشی دا چ بت. نه وئ شه فئ بهنگین به زی ناخویرئ شه ف و ناٹ، هه سپئ خو ژ ناخویرئ کیشا دهرئ زین ل سه ر پشتا هه سپی شداند و، سو یار بوی و بهرئ خو دا یه مه نا به هدینا کا ل کی ره خی (ته ره فی) قه یه. که ت دنیایی. وئ شه فئ روندک خو د چافئ دا ناگرن ژ بهر مەمی، هندی هندئ دل کوزریه و دلئ وی ب مەمی قه یه، نه و چۆ سه ر وهغه را (خوه). مەم وهختئ گرتی هه ر دو دهستئ (دهستیت) وی ژ پشتقه گریدان، ئیناند و ناقت د زیندانا مه زندا. زیندانا برجا به له ک. فه رماندا چو که س دهستورا خاتوین زینئ نه دهن، هه تا نه ز دهستور بی نه دهم.

پانی زیره قانیت ل سه ر خو دانانه بهر وه نه کر خاتوین زین بجیت. خاتوین زین رابو خو ره ش و شین کر، جلکئ غه مگینی کرن بهر خو. وه لئ هات رۆژ بۆ رۆژى دادوه ریا، هه تا خو وه کی دارکۆکئ (دارکۆکه ی) لئ هات، هند ره ق و هسک بوی ژ قه هرئ مه میدا، هند دل لئ شه وتی. دبیرن هه یقه کئ ته مام پشتی هنگی مەم ما د زیندانیدا. دبیرن، وه خته کی دو باهه دهروتش د گه رهن ل دنیایی نه سیبئ وان ب مالا خاتوین زینئ که ت. السلام علیکم، علیکم السلام ورحمة الله وبرکات. وه چ دقتئ؟ گوت وللا نه م ل رزقئ خو د گه ریئین. خاتوین زینئ گوتئ باشه نه ز دئ وه خه لاتکم، خه لاته کی بهرکه تی دم وه وه له زئ کاغه زه کی ژى دم وه هه که هوین ب جه بین. هه که وه ب جه ئینا وللاهی هوین دئ د دنیایی روی سپی بن و ل ناخره تی ژى به لکی خودئ جهی وه خوژش بکه ت ل سه ر خاترا فی مرۆقی. گوتیئ بیژه خاتوین. نه و رابوی هه ر ئیکى ده زتر خه لات دانی و دهسته کئ جلئت زه لاما ژى بیته ژیهاتئ دانی. رابوی کاغه زه ک نفیسی بو قه ره تاجدینی تیدا گوت کو لنک ته مه معلوم بت پشتی هه یقه کئ مەمی گرتی و ناقتییه د زیندانیدا و نه و ژى بی خه بهرم نزانم مریه، دبیت گوشت بت. نه ف کاغه زه خو بشه ف بگه هت دهستئ ته دهرت د هاوارئ بیئ، یان برۆژ بگه هت دهستئ ته د هاوارئ وهره، خو هه تا پاربی زادی د ده فئ ته دا بیت، پاقتیه (ژ ده فئ خو بینه دهر) و قهستا مەمی بکه. پاشی نفیسی نا فئ

خول بن دانا. گوتئ: هانی. کاغه ز داٹ دهروتشا، خاترا خو ژ خاتوین زینئ خاست. خاتوین زینئ گوتئ ئیمانته فئ کاغه زئ زویکا بن. دهروتشا گوتئ: به لئ. دهروتش دهرکه فتین دنیایی پانی ته ماعیه، دهره ف و زومیدا نه کرن. دئ ل فی گوندی، دئ ل گوندئ هه. دبیرن، رهنگه هه تا هه یقه کئ، پیتر بان کیمتر هه تا رپیا وان خودئ فی ئیخست. چافئ وان ب وان چادرا که فت. قه ره تاجدین یی ل سه ر دراقئ، چه کو و عه فو و گورگین یی ل ده ف، نه و بیرا د کاغه زه نفیسی هاته بیرئ وان. دهروتش مەمۆ ل یی بچویک زفری گوت: هه ی مالا ته خودئ ئافاکر، مه حه قئ وی حورمه تی ژى خوار، نه فقه نیزیکی هه یقه کئیه نه و کاغه زه دهریکا مه دا کاغه زه دقبا دهجدا گه هشتبایی مه چ لئ کر؟ نه نه م ژ بهر گونه هئ وی دهرنا که فین (نه م ژ گونه هیته ویدا خیر نایین). دئ هه ره زویکا کا خودانی وان کئیه فئ کاغه زئ بدیئ. ئیکئ ژوانا کاغه زه بر چۆ بهرئ خودایی چه کۆ یی ل بهر دهرئ چادری راهه ستایه. کاغه ز داٹ چه کوی. چه کوی هو بهرئ خودایی زانی. گری و قهستا قه ره تاجدینی کر. گوتئ: ته خیره؟ ته چ گولئ بویه؟ تو بۆ دگری؟ گوتئ: که ره مکه بخوینه. بهرئ خو دایی هه یها! پشتی وان ب هه یقه کئ مەمی گرتی ناقتییه د زیندانیدا. خاتوین زینئ سه د سلاٹ ل وه کرینه گوتییه: هه که پاربی زادی د ده فئ ته دا بیت، پشت گه رویا ته نه که فیت، تو نه خوی، تو رابی قهستا مەمی بکه ی، تو ژفئ گرفتاریی بیئ دهرئ دهستورا من نادن نه ز بجم سه را بدم.

گوتئ: دئ له زکن به زینان. دئ زوی چادرا بته پینان. نه زئ چۆم، دهجدا هه سپئ خو وه کی هه ر جارا زینکر، هه ر چارا وه کی چار پاله وانا زری و کومزریی خود سه ر سه رئ خودانان، مه تال راکیشان شیر رویسکر و چادریت خو به ستان و قهستا باژیری جزیری کر. «سبحانه الله» وه سا ژ که ل هاتن ب وی ئیه تی هاتن کو هه که مەم چۆبتن، مریان نه و دئ باژیری جزیری خرابکن. هه ر وهخت پشتی مەم گرته، رۆژئ سی نه قلا و چار نه قلا، نوبه داری ل سه ر بانئ برجا به له ک بهرئ خودن، ها فئ بیئ نه بیته ک دی، قه ره تاجدین دئ گولئ بیئ و هه وارا مەمی بیئ. دا نه م تشته کی ژ خو بزانی. به کوی نه ف وئیدییه نیشادان گوتئ: هشیاری خوین زیره قانیی بو خو بکن. وه خته کئ بویه هه تا میر ب خو بویه، ژ ئودا خو چۆیه سه ر بانئ قه سرئ، وی بهرئ خود دت دنیایی، نه بهرئ خودایی قه ره تاجدین دهرکه فت و هه ر سی سویبار ب دویف قه نه، یی وه سا تین شیریت وان درویسن ل سه ر ملئ وانه، مه تالی وان راکیشانه دا هه ما بۆ شه ری به ره فئین. گوتئ: به کو. گوتئ: چیه؟. گوتئ: نه فقه قه ره تاجدینه وی هات، غه زه بی وی گرته. یانی نه ز ب دویریی چهند بهرئ خو ددمئ، هندی هندئ قه هریه، سیمایی وی وه سا ره ش بویه. نه و قه ره تاجدینی هند خولکئ وی قه کره، سپی و ژیهاته، خولکئ وی وه سا ل پیش چاقیت من ره شه، هندی هنده قه هریه، نه فقه هاتن جزیر خراب بوی. گوتئ: چ بکه م؟ گوتئ: رابه زویکا مرۆقه کئ بیه مه زلا قسرئ یا بنی قه (بن قه سر)، بلا تیقه باتن و تو ژى رابه، دهستئ کورده کی د دهست خو بنه، هه ره بهر دهرگه هئ شویره ی، نه ز و تو (میر زهینه دین و به کو) دئ راهه ستین، نه و دئ هیته و قه سا ژى بیژت، دئ خو ژ ته عاجز که ت، بیژئ: پسمام خولام، خو عاجز نه که، من چو نه کره. دئ بیژت ته کانئ مەم؟ بیژئ: مەمی قه سیته پویج دیسانئ گوتن من؛ من نزانئ ل سه ر خاترا ته چ لئ بکم، وی هه من کره د

مهزلا قهسریځ څه، مهزلا هه يا بن بېښی څه، ههما ژ بهر قههرا خوځه. من گو بلا پچه کی قههرا من بشکیتن. گاډا ل بهر دهروکڼ ته وه گوتی دئ رها فیهرسیبی لئ شکیتن. دئ بیژیت: دئ پا کانئ؟ دئ بیژیت: د ته به کا (ته به قا) قهسریځ یا ملی بنی څه یه. دئ چیت بهر دهری دئ گازی کهت، بلا نهو مروځ بیژیت: نهز ناهیم. میره بلا دلئ میری نه شکیتنه وی قههریبه، دئ سحرای من بهر ددت.

وه بیژیت، نهو ژ دئ سه خهرا وی شکیت و دئ نهرم بتن. دئ بیت پا دئ سحرای بهر دتن. هوسا دئ قههرا وی شکیت، نهو کین د زکیدا نامینت. گوتی: دئ باشه. سفک نهو رابوی چوځو کوره کیځو میر زهیدینی بر چوځو بهر دهرگه هئ شور هئ راوهستا. قههرا تاجدین ژ وی څه هات، یا رهبی وهسا ژ کهل یئ تیت تو خو دبیزتی پرتکا گورپیبه ل بهر چاقیت وی، گه هشت نقتا سیر، شیر رویسکر، هه گوتنه گوتیځو وا ژ کوی پیځه چاوا نه زئ ساخ د سهر دنیا پیدا ته پشته من مہم گرتیبه و ته ناڅیتیه د زیندانیدا!؟

میر زهیدینی گوتی: نهز هیځی د کهم پسمام خولام، خو کوزه نه که مہم ویبه دیسا قهسیت نه تازه (نه ژ رهنګ) گوتن من، من گه لهک ژ خو شهرم کره، من د مهزلا قهسریځ یا بن بېښیبه دانایه. ل وی دهرتیبه. گوتی: هه ی نه؟ گوتی: بهلئ. نه سه حئ؟! گوتی: نه سه حئ. ههما ب سویباری چو دهر بهر دهرگه هئ قهسریځا بوری گوتی: مه موز، گوتی: هه ی له بیځی. گوتی: دئ وهره دابچین مالی. گوتی: نهز ناهیم. میر گه لهک عاجز بویه. گه لهک دلئ میری نه خوځش نه که، میر دئ من بهر ددت. دئ سحرای من بهر ددت. سه خهرا وی شکست، رها فیهرسیبی لی شکست و بینها وی هات نه زئ پا ب خو چو نینه، نهو ب خو یئ دیت، دارخازا خوه. خودئ نه ئینا هزری کو بچیت بزانیته نهو مہمه یان نه. چه زکرنا خودئ بو. ژ بهر هندئ قههرا تاجدین چو قهستا مالی کر. رونیشت خارئ. چه کو و عهفو چوځو گوتی: برا خولام چو نینه. وی دهستوری خوهستیبه، گوتیبه: بلا میر عاجز بویه. دئ سحرای من بهر ددت، دلئ میری نه هیلن. گو نه څه ناخفتنا مہمیبه. ... دئ... رونیشتان، خار و څه خار، نقسطن هه تا سپیدئ. سحرای به کوی چ کر؟ به کو رابو چو نک خاتوبین زینئ گوتی: خاتوبین زینئ؛ گوتی ته چیه دیسا به کو؟ گو: مزگینی سهد مزگینییا من ل ته، ته چ گولئ نه بویه؟ گوتی: نه. گوتی نه څه قههرا تاجدین وی هاته، دئ رابن ته ل مہمی مہرکن. هلو هه ربه مہمی ژیندانئ بیبه دهرئ دهل و زورنا ببه نهو هه ربه. گوتی: هه ی نه؟ گوتی: بهلئ گوت: نه سه ح؟ گوت: نئ نه زئ څی گاډی یئ ژ مالا برای ته تيم. دلئ خاتوبین زینئ وهسا گهش بو، خودئ دنیا یئ تیرا وی نه دکر. رابو سه رخو هفت دهستیت جلان ئینان دینان بهر خو. قونسورا خوه نه یینکا خو یا پیک هاتنی (خوچیکرنئ) دانان بهر خو، ههفت دهستیت جلان ل بهر خو کرن(*)، نه څی نه څی، ئیکي ژ هه میا گوتی هه ما نه څه ژ من تی، کرن بهر خو، خو پیک ئینا ته خما خوکر بهر خو(**) شمکا خوه ناڅیت سهریځ خوه (کره پئ خو)، گازی ناڅدهست و خداما کر، دفته رئ خو ئینان دهرئ چهنده جاهیرئ (تولازیت) وهکی خو ژتپهاته (سپه هی) هه تا چل (۴۰) جاهیرا ل دوی دلئ خول د هډ خو کومکرن و گازی موترا کر، دهل و زورنا لیدان، بو هورمه هورم و گورمه گورما دهل و زورنا. به کوی چه پک ل خودا (ل چه پئ

(*) دياره هفت جوریت جلان بوبینه
 (***) ته خمه چهک و خشرن.

زځپری) چو سهر دهځی زیندانئ گوتی: مه موز مه موز. گوتی: نهو. گوتی: هه ی مالا ته خودئ ناڅاکرو، مخابن لای و هک ته، لای نه سنیله کو د داری دنیا پیدا هه که لای و هک ته هه بن گه لهک کیمن یان نیان هه تویی. تو ب دوف ژنا که څستی، هنده رئ نه ولات، بهرئ خو بدیځ ناها دا شوی. څی گاډی گورمه گورما دهلویبه پوبک پوبکا زورنا پیبه. دئ هیت خاترا خو ژ ته خازیت و دئ چت. گوتی: هه ی نه؟ گوت: بهلئ. پانئ هه کهر توژمن باوهر نه کی، مہمی گوتیځو نه ز ژ ته باوهر ناکم تو مروځه کی دهره کوری (دروینی) سهد قهسیت ته ئیک ناهیت. وهرجوتی (ئیک راست نینه). گوتی: دئ باشه پانئ من و ته بلا شهرت بیت، هه که تو باوهر نه کی، گوتی: نه رئ. گوت: هه گهر دهنګی دهل و زورنا نه هات سهر دهرئ زیندانئ گوتنا ته راسته، نه ز مروځه کی دهره کهرم، بهلئ هه که هات تو بزانه وهکی منه (وهکی من گوتیبه). گوتی: باشه. به کو چو. وهرختی به کو چو، خاتوبین زینئ بهرئ داوه تا خو گریدایه (بهرئ داوه تا خو که څستی) موتریځ دهل و زورنا یئ لئ ددن و دبیزن. گوتی: دئ هه ربه نه ممر دا، داکو بین مہمی بین دهر. قههرا تاجدینی هاژ هندئ نینه کو مہم د زیندانئ دایه. سحاره. گوتی: هه ربه بینه دهر. دهستور دایئ گورم گورم دهل و زورنا ل سهرئ دهرئ زیندانئ. مه موز گوت: ناها به کوی راست گوت. خاتوبین زین ب وی قیامه تا دهل و زورنا څه، ب وی شه هیانئ څه هات سهر دهځی زیندانئ. مہمی باوهر کر و چو گومان ل نک نه ما کو زینئ شو بکریبه، هاتیه خاترا خو ژئ بخازیت. ئیه هات سهر دهرئ زیندانئ خاتوبین زینئ گازی مہمی کر گوت: مه موز. گوت: نهو ناخشته کا وهسا مه لیل و زلیل ژ هنافسوتنئ مہمی گوت:

نه ی خاتوبین خاتوبین زینئ.

کچا میر ناڅدلی خویشکا میر زهیدینی

تو نه هاتی من ژ هبس و زیندانا بدهرینی

تو یا هاتی رها ل پشته من دا مایی، تو دئ وی ژ ی بزدینی

رهک ل پشته من مایی تو دئ وی ژ ی بزدینی.

وهریس ناڅیت گوتی قهولئ ته خلاص بوی، وهریس چئ؟ قهولئ نه ویديیا وی خلاص بو چو، تا

مرنئ گرت. وهریس ب کوتنه کا ئیخست ناڅته نگا وی و کیشا، هه تا ل هوائئ خست ستو لئ

خوار بوی گو:

ههرئ خاتوبین خاتوبین زینئ

له زکه بله زینه

دو فه قا ب سهر منرا بگه هینه

دا ل من بخوبن دهوران و یاسینه.

وی له زکر و له زاند

دو فه قه و دو مه لا ئیناند و

دهور و یاسین ل جنازئ مہمی خاندو

گو: مەمۆ ھەلی سەد جارا ب من ھەلی
دئ بەرئ خو بدە عەبدالا خودئ سورگولئ
ھو خەمەک ھات و شەھیانوک بەتلی.

داوەتا خو بەتال کر. پانئ پوژا وی ھات، ئەمرئ خودئ کر. زینئ چو پرچا سەری ب خوقە نەھیللا
ھەمی بجارەکن کیشا و جلیت خو دراندن ژ خەم و پوسیدەبوینیدا. خو قەقتا، ل خودا ھند ھەتا نەھشیار
بوی، کەت وئ دەرئ، بئ ئەزمان بوی (ئەزمان لئ شکەست). چار دەست را کرن برن دانان سەر جھئ
وئ. پانئ ژ گالگان و ھاتن و چۆن قەرەتاجدین پئ حەسا بەلئ دئ کیرئ گرت، مەمی ئەمرئ خودئ کر.
گوتئ: چاوا ئەمرئ خودئ کر؟ د کتیرا چئ بوی؟ پانئ گوت یئ د ئەختەخانئ قە؟ من جزا خستیئە ئەزئ
بەردم! گوت: بەلئ. سقک چەکو و عەفو شیر و مەتا لیت خو ھەلگرتن چونە زیندانئ. بەرئ خود د دنئ
مەم تەمام بوہ. شین و تازیبا مەمیئە. ئەوان ژئ چو سەر و چاف ب خوقە نەھیلان ژ بەر مستیت ب
سەر و کولوختئ خود دادان و دگوت: مالا تە ویرانو ئەف لاوئ نەسنیلە چاوان ژ دەستی مە دەرکەفت من
نەزانی کانی روح تیدا مایە، ئەز دا زانم چ بکەم. قەرەتاجدینئ پاشی ئەسەحی زانی گوت: وەیلئ مالا
تە خرابو زەبندین، ئەفە ب راستی تونە یارئ منی، تە ھول من کریئە؟! ئەفرو ئەف لاوئ نەسنیلە
ئیمانەتئ خودئ و ئیمانەتئ من، تە ئەف بئبەختی یە لئ کر؟ پا ئەز رابم یا خودئ جزیرا بوئا خرابکم،
فەیدە ناکت. ھەر مەم چۆ. دبیتژ دئ چۆ سەر گۆرئ، زیارەتئ مەمی کۆلا، جنازئ وی را کر تەسلیمی مالا
حەقەر، ریتیا خو گرت و ھاتنە قە (*).

پاشی دبیتژ چۆ میر زەبندین دیت. گوتئ: میر زەبندین. گوت: چیبیە بیژە. گوتئ: چ تەکری تە ل من
کر، ئەفە تە نە ل مەمی کر. مەم براین من یئ مەزن بو، ئەز براین بچویک بوم. تە چەوا ناھاشی ل
ناھینا من و خو نەھیللا. توب کەیفە خویی. ئەزئ چۆم ب خاترا تە. ریتیا خو گرت و چۆ مالا خو
رونیشت خواری، خو ژئ دا پاش. دبیتژ، ھەمی ماشەللا، ژ خودپرا خاتوین زین پاشی مرنا مەمی وە لئ
ھات چو روح تیدا نەما ژ قەھرا دا.

دبیتژ سئ پوژ چۆن پوژا چارئ بارانوکەک ھات. میر زەبندین چۆ گوت خوشکا خو: کەکن. گوت:
چیبیە؟ گو ھەکە توبدی ب خاترا خودئ و خاترا من تو بچی زیارەتئ مەمی سەحکە، چو دلۆپا نەکەتن.
ھندە کایئ ژئ بکە بەر تلین خو، زیارەتی باش قەقتە. بەس سەلام بکە. ئەو دئ سەلاما تە قە دەت.
گوتئ: چاوا دئ سەلاما من قە دەت مریئە؟! گوتئ: دئ قە دەت، ب شەرت بەس تو سویند بخوچ قەسا
بیژتە تە، تو بیژئ من. گوت: ئەھد بت چ قەسا بیژت مانئ ژ کنارئ تەقە ئەز بیژم تە. گوتیئ: پا دئ
ھەرە. ریتیا خو گرت و چۆ. ب تنئ چۆ. کارکر بەرتیلا خول سەر خاترا وی بەلئ ژ دەست وی ژئ
دەرکەفت نزانیبیا وەلیئە، چۆل سەر زیارەتئ وی راوەستا گوت: «(السلام علیکم) یا مەمی ئالا» گو:
وہی علیکم السلام ورحمة الله وبرکات». تو سەر سەرئ من و بابئ من ھاتی یا میر زەبندین. تو
گەلەک ب خیر ھاتی. دبیتژ وە ل میر زەبندین ھات خۆھکئ دا ھەر ژ سەری ھەتا بنئ پیتیا قەلەرزئ و

(* ل قیترە د قییا گوتیا چو دا میر زەبندین بیینت ودیت

رەجفکئ گرت گو:

لولو ھەرئ مەمۆ، ھەکە ھاتبا کرینئ
وہزا لئ دم چەند زتیر و مالیئ خزینئ
ئەز دا ل تە دم چەند زتیر و مالیئ خزینئ

ژ نوبکا پانئ پیتشەمانبوی، ئەف مروژئ نەسنیلە ھە (یە) و ژ دەست دەرکەفت. دبیتژ ئەو کا ب
سەرگۆرئ وی وەرکر و قەقتا ژ نوی گو: ئەزئ بچم بخاترا تە. گو: تو دئ چئ؟ گو: وەغەرە خیر ب
ساخی بچی. بیژە خوشکا خو خاتوین زینئ گەلەک سلافا پیتش من قە لئ بکە بیژئ، پوژا ھەشتئ ئەو
نەھیت ئەز دئ بەری وئ چم بەھەشتئ، بەلئ سوژ بیت عەھد بیت بیژئ. گوت: ئەھد بیت ئەز بیژمئ.
گو: ھەرە توب خیر بچی. وی ریتیا خو گرت و روندکا خود چاقیت میر زەبندینئ نەگرت گور - گور
دھانئە خارئ، ھەتا ھاتی یئ تنگژئ و دلئ وی تژی گریە. چاقئ خاتوین زینئ لیتە ھەتا بیت، دا ژئ
پسیارکت. دبیتژ: ھات و ل بەر راوەستا، گەلە گری د ھەشکیتە. گوت: ھا برا تو ھاتی؟ گوتئ: ئەز
ھاتم. ئەوئ ھەر ژ نک خو گوت: ئەز بەر دلئ خوشکا خوقە چم. کانی خوشکا من ریتیا وئ چیبیە؟!
گوتئ: تە سلافا کرئ/ گوت: «ئە» گو: سلافا تە قەدا؟ گوتئ: ئە، گوتئ: دئ باشە ئیئ، گوتئ: برا
خولام، ئەو ھەرچۆ بەر رەحما خودئ، خودئ عفوی ئازا بکت، ل قئ دنیا یئ پیتشەمان نەبت. ئەفە ھەمی
فیرس و پالەوان و جندین جزیرا بوئان کانی تە کی دقیت ئەزئ تە لئ مەھرکم. گو:

ھەرئ برابو لولو ھەتا تاخی

ئەزئ ھەشئ ھیرم و دگەل زاخئ

من نەچو فلە ھەنە نە باخوئ

پانئ ھەر رەزەکنئ رەزەقانەک ل بەربوی

من ژ عەبدالا خودئ مەمی ئالا ل سەر دنیا یئ ھەبوی

ئینا گوتئ: من کەسئ دی ژ بلی وی ل سەر دارئ دنیا یئ نەقیت.

بیژە چ قەرار تە کرنە؟ گوت: مادام دئ ھەر وە بیژئ، گوتبو: سلافا ل خاتوین زینئ بکە، پوژا
ھەشتئ ئەو نەھیت ئەز بەری وئ دئ چم بەھەشتئ گوتئ: ھەمی نە؟ گوت: بەلئ: ئینا دینئ
گوت:

عەمەد و خودئ شەخسئ بە پوژە

وہیلئ تە خەمو پاقتیژت بەن و بشکوژە

خاتوین زین نەمینت ھەتا دانئ سئ پوژە.

دبیتژ ھەتا دانئ سئ پوژا درست ئەمرئ خودئ ب جھ ھات ئەو ژئ بر ل بەر زیارەتئ مەمی قەشارت.
پاشی قەشارتی قەرەتاجدین گەلەک عاجز بو، بەرئ خودایئ (ھزرت خوکرن) گو: پانئ ئەفە ژئ چۆ،
وہرە قئ بەلایئ، مرادا فان ھەر دو مروقان حاسل بوی، ل سەر دنیا یئ، سەبەبئ وان بوی بەکوبئ کۆرە.
گوتئ: ھەمی ھئ سەر و بارئ قیرئ، سەر و بارئ دارا سوہەمی کومبکن ل مەیدانئ، ئەمئ بەکوی سوژین.

به کو گرت هەر ئێکی یێی ترکچی، یێی قیپردار هه‌بوین کومکرن. به‌کو ئینا گرتدا ب ده‌ست و پیتییا، گوپیا ناکی دادا.

گووتی: ده‌ستویرا من بدن من وه‌سه‌بت هه‌نه. گوت: وه‌سه‌بتی خو بکه. گو. بیژنه کچا من بلا بیت هه‌ره (هه‌یره). هه‌نارت زینتی کچا به‌کوی ئینا بره ده‌ف خوه‌ف گووتی: بابۆ، گو: بابۆ، گو ئه‌فه ئه‌ز چۆم ما من وه‌کر ئه‌و ل سه‌ر دنیا یێی بگه‌هن مرادا خو؟ کووتی: نه‌خه‌یر. گووتی: ئه‌فه ئه‌ز چۆم به‌ر په‌حما خودی. دئ من سوژن، شه‌وتیبن. دگه‌ل گاڤا ئه‌ز شه‌وتاندم وه‌ره خوه‌لیبیا ناگری، چ گاڤا ناگر فه‌مریا وی خولیا ناگری ته‌یکه‌فه‌ده، ئه‌زئ بم وه‌کی گوپرسا سه‌کی که‌قم بن خولیبی. تازه هوبیر به‌هه‌یره، به‌سه سه‌ر زیاره‌تی مه‌می و خاتوین زینتی وه‌رکه، رۆژا قیامه‌تی ئه‌ز ده‌رگه‌هفانی ده‌رگه‌هی وانم ل به‌هه‌شتی. گووتی: هه‌ینه؟ گووتی: به‌لی. دبیتژن، به‌کو گرتدا دانا سه‌ر ناگری، ناگر دادا. هندی گوت: هاواره، که‌سه‌ی ب چو نه‌گرت. پانی جزایی وی ئه‌وه. دبیتژن هه‌تا ئه‌و ناگر فه‌مریای، هه‌ر وه‌کی گوته‌یه کچا خو، وه‌کی گوپرسا سه‌کی بوی که‌تیبوی بن. وی خولی راگر، تازه هوبیر هه‌را بر ب زیاره‌تی مه‌می و خاتوین زینتی وه‌رکه. دبیتژن هه‌تا فنی گاڤی ژئ بویه ده‌حل و ستیری و که‌به‌ر ل سه‌ر شین دبن.

ئه‌می ل سه‌ر به‌ندا وان (مه‌م و زینتی) خلاس بوین. دبیتژن هه‌ی ماشه‌للا یانی ئه‌ف باژێره گه‌له‌ک پوسیده بوی، ئه‌ف هه‌ردو مرۆڤی نه‌سنیله نه‌گه‌هشتن مرادا خو. به‌نگین یێی چۆیه هاواری به‌ست نال پاشایی بایب مه‌می داکو د هاوارا مه‌می بیت.

به‌نگینی خودی ریبیا وی نه‌زیک کر. زویکانی ئیکتی ژ وی چوه‌ه وی گه‌هه‌سته نال پاشا. نال پاشا عه‌سه‌که‌ری گران وی راگره (٤٠) هه‌تا (٥٠) هزار وی راگره، وی (دئ) قه‌ستا باژێری جزیری بکت تولا کووری خو هه‌که ساخه‌بت به‌رده‌ت و بینتن و باژێری ژئ خراب بکتن. ئیه دبیتژن هه‌ی ماشه‌للا هه‌که‌ر هه‌یفه‌کێ پشته مرنا مه‌می هه‌که‌ر دو هه‌یفه‌ کیشا، دبیتژن سحاره‌کێ رابوین هه‌یها دوری باژێری جزیری وی وه‌لی هاتنه تو که‌س، نه‌ئنس و نه‌جن نه‌شیت ژئ ده‌رکه‌فتن، هه‌ر چار په‌خه‌ت جزیری زه‌بتکرینه، چادر و خه‌فته لئ قه‌دانه. بوی سه‌هم و وه‌هم که‌ت د باژێری جزیری، ئیدی که‌س نه‌شیا ده‌رکه‌فت.

هه‌ر که‌سه‌کی ئه‌ف په‌رسا به‌ر ل هه‌زی بو دکر، بابۆ ئه‌فه چیه‌ه؟ چ نینه؟! گووت: ئه‌م زانین ئه‌فه چیه‌ه؟ به‌نگین چو نال پاشا بایب مه‌می، خوه‌ست چۆ ده‌ف. گووتی: هه‌ری ده‌سته بایب کێ نه‌ ئی ل هه‌ره (هه‌یره)؟ گووت: ئیکتی دبیتژنی قه‌ره‌تاجدین وی ل هه‌ره یه. وان هه‌ر دووا روح ژیک جودا بوی. گووتی: تو بایب مه‌زن و ئه‌ز بایب بچویک، ئه‌فه بوی ده‌سته بایب وی.

چه‌کو و عه‌فو ئه‌فه‌نه. گووتی: هه‌ینه؟ گووتی: به‌لی. گووتی: پا دئ باشه. گازیگر سه‌ر عه‌سه‌که‌ری خو، هه‌می کومکرن. گووتی: چ که‌سه‌ی ده‌خاله‌تا چادرا بن بئ ئه‌مر بکوژن، یێی سوئال و یێی جه‌واب. وه‌سا نال پاشا ئه‌مردان. نال پاشا و به‌نگین دگه‌ل ده‌سته‌که‌کی و ئامری عه‌سه‌که‌ری ریبیا خو گرتن بچن مالا قه‌ره‌تاجدینی، ده‌سته بایب مه‌می، په‌سیارا ژئ بکن کانی چ ل مه‌می هات. ئه‌و په‌هه‌که‌یرا دچن، قه‌ره‌تاجدین ریبیا خو گرت د په‌ختی دیرا قه‌ستا نال پاشا دکه‌ت دا مسکینییا خو ل نک بکتن. مه‌سه‌لا مه‌می بیتژنی. بیتژت حال و حوال بوی ئه‌فه هوسا چیبوی. کانی دئ ژ یێی ناخفتنا وان چ نه‌تیجه

ده‌رکه‌فت.

ژ قودره‌تا خودی، هه‌که شه‌ولا خودی به‌سه‌ر ته‌یکه‌فه نه‌ ئینت مرۆڤ نه‌شیت ب سه‌ر ته‌یکه‌فه بینن. ئه‌و دریکه‌کیپرا دچن، تاجدین ده‌ر ته‌یکه‌کا دیرا دچیت ناف عه‌سه‌که‌ری، قه‌ره‌تاجدینی ژئ دکوژن ب یێی ده‌ستی. هه‌تا ئه‌و دچن قه‌سه‌ری په‌سیارا قه‌ره‌تاجدین دکن. گووتی: وللا وی ژئ قه‌ستا خودی و یا وه‌ کره. وی قه‌ستا ناف عه‌سه‌که‌ر کره؟! هه‌ی مالا من خراب وللا قه‌ره‌تاجدین نه‌و کوشته (کوشتییه). هه‌تا نال پاشا دزقپیت، به‌نگین به‌ری خو دتی، قه‌ره‌تاجدین یێی کوشییه. دئ چار په‌ختی باژێری جزیری زنجیرکرن گووتی: ئه‌ز چ بکم هه‌می هاتن ده‌خاله‌تی گووت: ئه‌مان مه‌کر هوبین نه‌کن. هاوار حال و ئه‌حوالی مه‌می ئه‌فه بوی. میر زه‌بندینی ئه‌ف بییه‌ختییه لئ کر. خودی ئه‌ز چ بکم. ژنا قه‌ره‌تاجدینی که‌وه‌زری کووری خو یێی ساڤا کره ملی خو هات خو ئاقیت به‌ر ده‌ستی نال پاشا گووت: من هه‌یقی یه تو بدی بو خاترا کیتل و گووری مه‌می و قه‌ره‌تاجدینی ژئ، دوی پێدا چۆ. توفی جاری باژێری جزیری خراب نه‌کی. یانی نال پاشا هه‌یفیا که‌سه‌ی قه‌بویل نه‌کر، ئه‌یه‌تا وی ئه‌و بوی جزیری خراب بکتن. به‌س په‌سیارکر گووت: ئه‌فه چ حورمه‌ته؟ به‌نگینی گووتی ئه‌فه که‌بانیا قه‌ره‌تاجدینه. ئه‌وی نه‌ه عه‌سه‌که‌ری کوشته. ئه‌وی ده‌سته بایب راستی مه‌می گه‌له‌ک هه‌ژیکره.

گو: هه‌ی نه؟ گووت: به‌لی. گووت: وللا ل سه‌ر خاترا وی نه‌بوییا ئه‌زا (ئه‌زدا) جزیری وه‌سا خرابکم کو گوتیا به‌ری جزیری ل قه‌یره بو. ئه‌زا وه‌سا خرابکم. به‌لی دئ هه‌ره‌هه‌ خوشکا من، من دا خاترا خودی و په‌یفه‌مه‌ری و خاتراته. باژێری جزیری ئه‌ز خراب ناکم. به‌لی ئه‌هد ل من که‌تیتان دا که‌س نه‌بیتژن نال پاشا عه‌سه‌که‌ری خو راگر، چو سه‌ر جزیری نه‌شیا خراب بکتن، من ئه‌هد وا دانایه سه‌ر روخا خو ئه‌ز به‌ره‌کی ژ تاقی برجا به‌له‌ک راکم و ئه‌ز بیم. ئللا ئه‌ز خرابکم دا سویندا من نه‌که‌فت. دبیتژن هاتن شقا ل سه‌ر ئه‌یخه‌ستن برجا به‌له‌ک، به‌ره‌ک ژئ راگر و دگه‌ل خو بر، قه‌ده‌ره‌کی بر، دبیتژن، هه‌ر ئیکتی ئه‌مری عه‌سه‌که‌ری خو، ل په‌ختی باژێری جزیری گره‌ک وی ل وی ده‌ری هه‌تا نه‌ه ژئ ئه‌و گر مایه، دبیتژنی «گری جوهورا» ئه‌مری سه‌ر عه‌سه‌که‌ری خو کر، هه‌ر ئیکتی ته‌ژی جه‌هوری ناخ ژباژێری ئینا ل وی ده‌ری قالا کر، بوی گره، گووتی: گری جه‌هورا. گو: دا که‌سه‌ی نه‌بیتژن، نال پاشا عه‌سه‌که‌ری خو بر و چۆ، نه‌شیا جزیرا بو‌تا خراب بکه‌ت. ئه‌فه دا سوئد ل من نه‌که‌فتین. ئه‌فه‌دا سه‌ر خاترا که‌بانیا قه‌ره‌تاجدین. هزار په‌حمه‌تی خودی ل ده‌یبایی وه‌ب خاترا وه.

ده‌نگی سعیدی پیری (٣٥) سالی

خه‌لکی گوندی دار هه‌زان قه‌زا زاخو.

نفسینا ١٩٧٥/٩/٢٢

صادق به‌اء‌الدین نامیدی

***

چپرؤکا ستنی و فہرخی

دہنگی سعید پیروی (۳۵) سالی

خہلکئی گوندی دار ہوزانی قہزا زاخو.

روژا ۱۲/۸/۱۹۷۲ ہاتیہ تومارکن

نقیسینا: صادق بہاء الدین نامیدی

ہہبوی نہبوی چو ژ خودی و پیغہمبہرا مہستر نہبوی. وختی زہمانی بہریدا، ئیکی د گوتنی خہلیفہ و ہادی. ہر دو برابیت ئیک بوین. ہردو بی زریہت بوین، ہندی خہلیفہ بوی چار کچی وئ ہہبوین. ہندی ہادی بوی چو زریہت نہبوی. گوتنی: خہلیفہ، گوتی: برابی من، نہ تہ و نہ من ہہچکو نہم میراتہنہ. مہ چو زریہت نینہ، کو بنیاتی فی جہی ہہمی نہمن. پانی عمہملہک ل مہ بیت مالی مہ دئ بؤکی بتن؟! پی تشییہ ب ہمی رہنگی ہہبی نہم بگہرین ل زوریہتہکی ب دت ئیک ژ مہ ہردوکا. ہادی گو خہلیفہ: برا پا تو برابین من بی مہزنی چ رہنیا تو حمز بکی، نہز دئ ل دویف گوتنا تہبم. چ قرار تو بدی نہز ل بہر تہ حازرم. گوتی: باشہ، سوہہی خولیک بدہ، نہز و تو دئ دہرکہفین دنیا بی قہستا شیخ عہدولقادر گہیلانی کین. ل نک فہ چہن بہلکی خودی ببرا ژنکی مہ بینی. خودی زریہتہکی بدی مہ، ہہما واری مہ نہ میراتہ بتن. گوتی: بلانکی برا، قہیدی ناکتن. دبیتن، بہلاقبوین. سحاری خولیکدان، ہردو سیاریون، یا دہنی خو ہاقیتن ناٹ عہیالی خوہ (یا اللہ) تو ب خودی کی و قہستا دنیا بی کرن و شیخ عہدولقادر گہیلانی، مہرقہدئ وی بو خو دوعاکی بکن، بہلکی دوعا وان قہبویل کتن. خودی فہرماندا مہلکی جبرائیلی کر، دو سیف ژ سیفہ بہہشتی دانہ فی گو: ہہرہ بدہ وان ہردو مروقان و بیژی بلا ژ وئ دہری پیغہ بزقرن مالیت خوہ (انشاء اللہ) دوعا وان دئ قہبویل بتن.

دبیتن مہلکی جبرائیل نازل بوی پیشاہیکا وان ل جای سوفیہکی سلاٹ لی کر، گوتی: ہا یا بہگزادہ یا شہزادہ، ہوینی کویغہ چن؟ گوتی: نہمی چین ل دنیا بی گہرین. نہم ہردوو خہلکی جہہکی نہ، بیت باژیہکی نہ. جہ ل بن دہستی مہ قہیہ. یانی نہم بیلی دہنہ. ہندی برابین من بی مہزہ، نہوی چار کچ ہہنہ و نہز بی زریہتم. گوتی: دئ باشہ، بیہنہکی رونیشہ خاری بو خو سوحہت کر. گوت «انشاء اللہ» ہہکہ نہز رتیا وہ کورت بکم چاوانہ؟ گوتی و للاہی ب کہیفا تہیہ. یا ما ہہما خودی رتیا مہ کورت بکہت، ب خودی نہم ژی حہزدکین. نہم پیتر ماندی نہبین. گوتی: بلانہکی. دہست ناقتیستی دو سیف ژ بہریکا خو ئینان دہر؛ نہم ہردو سیف سیفیت بہہشتی بوین، خودی بو وان ہردو برا ہنارتبون.

گوتی: دئ ہہرن ہہر ئیک ژ وہ ہہکو بو نیفا شہفی پیغہ کہرہکی سیفی بخون و کہری مایی بدن کہبانی خوہ و ہہرن ناٹ نقینیت خو، (انشاء اللہ) خودی دئ قہیدا وہ قہکت دئ زیدہیہکی ئیخت دویف وہ، نہم خوہزیا وہ خواستہ (خاستی) دئ ب دلہی وہ بتن. گہلہک ژئ مہمنوین بوین و دہستی وی ہژاند و خاترا خوژئ خاست، گوت: دئ ہہرہ تو ب خیر بچی. نہم ژی رابوین چ کر؟ نہم سیاریون و قہستا مالا خو کر. دبیتن سی قوناعا چون، قوناعا روژا شہشی زقریغہ. (گہہشتہ مال). خہلکی باژیہری

پیشفہ ہاتن. گو: وہ خیرہ! گو: پا وہ گو، سہفہرا مہ دوبرہ. گو: ہوین زویکا زقرین؟ گو: (الحمدللہ) خیرہ. پیشفہچون ل بہر خزمہتا وان راوہستان، ہہتاکو رونیشتن سہرجہی خوہ. نہم مان ہہتاکو دہنگی شہفی ہہر ئیک چو سہر جہی خوہ و دہست ناقتیستی نہم سیف پاشی تارہت و دہست نقیستی شوبشتنی کہرکر، کہرہک وان خوار و کہرہک ژی دا کہبانی خوہ و چون سہر نقینیت خوہ. پاشی دہمہکی خودی ہاتہ کہرہمی ژنیت وان ب حال ئیخستن (ب زک کہتن). ہہتا نہم مہہی(*) وان تہمام بوین. ژنا خہلیفہ پی ہاییو کہفتہ دہستی پیرکا (دایپرکا) پشتی عہیشا، خودی کچہک دایب، ہیژ دیوانخانا خہلیفہی یا رپڑہ نہ قہرہقیہ. پیرکا چ کر؟ ژ ریز و تہرتیفیت بہری نہم بوی، دایبنی خودی بچویکہک دا وہ، چ کچ با یان کور یا، دایپرک دا پیچولکا بچویکی ل دیوانخانگی گین دا خہلاتی دایپرکا ل دوی ژتہاتنا خودہن. پیرکا ژی کچا خہلیفہی ہہلگرت بر دیوانخانگی گپرا. ہہچی چو راستی گوت: نہم لاندک یا زترین بت یا دہیباییت تہ تیدا رابوینہ. چ ژ دہست ہاتبا دایب، چ کیم یان گہلہک ل دوی ژتہاتنا خودانی. ہہتا چوئہ بہر دہستی بابی کچی گو: خودی کابانیا تہ ژ رہنگی فی کچی دیت دایب. گوت: انا للہ وانا الیہ راجعون. الحمدللہ. مالا خودی ہزار جارا ناٹا ٹہف کہرہمہ دگہل م کر. دئ ناٹی وئ چ بت؟ گوت: بلا ناٹی وئ «ستی» بت. گوت: ناقبری ہہلگرت برہ داٹ دہیکا وئ. پیرکا ژی خہلاتیت خول خولیک فہکرن و ہہر ئیک چو مالا خوہ. یا ہادی ما. ژنا ہادی ژی پاشی ہہشت روژا پی ہاییو. چوئ دو دایپرکیت شہرہزا بوئینا، ہہتا دہنگی شہفی، شہقیت کانوتی ب سر و سہرما. دبیت خودی کورہک دایب. دبیتن وختی دایپرکا دہست دایب دا ناٹکا وی برن، خودی ب نہزمان ئیخست گوتہ وان دایپرکا: وئ ہہرن ہوین دئ دہست ل من دن، ہونئ من بی نمیژ (نقیستی) کن. سیخہ دلہشی پیرکا دہرکہفت، مہندہوٹ بوین، کہتن وئ دہری، ہاژخو نہمان. دگوت: ٹہفہ ژ نوی بویہ، ٹہفہ چہوا ب نہزمان ہات، خو نہ سحرکہرہ؟! ٹہفہ چ تشتہ خودی دایہ؟ دہمہکی دایپرک نہہش کہتن، پاشی فہگہران سہرہش و بیریت خوہ گو:

لولو وہ ل من ہات و لولو لائیکہ

شکری ژ دانا وی خودیہ

دایکا دئ وہ لوی ہہستینیکہ.

وال من ہات و لولو نا دووہ

شکری ژ دانا وی خودیہ

ل فہرخی ہادی خولقی لولو ہہستی تووہ

لولو وال من ہات و مہا سیتیہ

شکری ژ دانا وی خودیہ

ل فہرخی ہادی خولقی لولو ہہستی پستیہ.

لولو وال من ہات و مہا چارہ

(*) نہم مہہ پیتن: نہم مہہ و نہم روژ و نہم سہعت د فی چپرؤکیتدا.

سبحان ژ ټلاهې جه باره (جبار) ه
 ل فخرخی هادی وهدلی لولو دهڅ و زاره.
 لولو وال من هات و مهها پینجه
 هایې ل ټه سحابا رینجه رینجه
 ل فخرخی د خولقی لولو ههستی و رینجه.
 لولو وال من هات و مهها شه شه
 ناقی خودی و پیغه مبهرا خوه شه
 ل فخرخی د خولقی لولو تهرم و له شه.
 لولو وال من هات و مهها هفتیبه
 شکری ژ دانا وی خودیبه
 ل فخرخی هاتی ته مام بوین دهست و پیبه.
 لولو وال من هات و مهها هشتیبه
 شکری ژ دانا وی خودیبه
 فخرخی هاتی ته مام بوی د زکی دایبه.
 وال من هاتی و مهها نه هیبه
 شکری ژ دانا وی ره بیبه
 فخرخی هاتی خه رجی ژ به حرا خوینیبه.
 هه ری پیرکا منی دای نامی
 هاته جه رکی هه لدریت دا بجیبه سر ناقی
 نایه دیې دچین سلاقی ستییا مامی.

وهختی وه گوت پیرک ژئی عه جیب گرتی بوین گوت: ههبت نه بت ټهف مروقه سحرکه ره، زاخ دا خو
 هه ما راهیلا یې کره دین به نه نی جلکی دایې ټهوی که فن راپیچکر، گوتیې: ټهفه ب سر دنیا یې بکه فت
 دی کوفر و کوینیبا خه لکی ټینت. هه ما رابون گوت: ټه می چ کن؟ گوت: ټه می ببین د ټهخته خانا دهوارا
 ټه دانین، دهوار دی پین لې بکن (بن) دی کوژن، بلا ژ دنیا یې ټه کن. ټهفه ل سر دنیا یې دی دنیا یې
 ویرانکت. دبیتن، ټه زه نی سهر، بر ټاقت ناڅ دهوارادا دناڅ هه سپین ب خودانگری و هار و دین. ټه
 دناڅ دهوارادا ما د چلی زښتانی یې ب سر و سهرما. فخرخی گو:

لولو هه ری بوزو لولو بوزی نانه
 دی تو گوها بهر من بکه لاتانه
 فخرخی هادی ساخبی ټه من ناڅ و گیران و هه فاللا.
 وه ری هه سپو لولو هه سپی شینه
 دی تو گوها ل بهر من بکشینه

فخرخی هادی ساخبی دی ل ته بکن پهخت وزینه.
 گو: لولو هه سپو لولو هه سپی ره شه
 دی تو گوها ل بهر من بکه مهر شه
 فخرخی هادی ساخبو، ل من تال ته بکن لولو زین و ره شمه.

دهوارا گوته ټیک و دو: ټهفه فخرخه ب سر دنیا یې کهفتی؛ زویکا هه می وهرن، ل وه هر ام بت هوین
 دهفتی خول ټالفی بدن، وهرن هه ما خو بدن سهر. زښتانه دی سر لې دتن، ساڅای لې پیچکره، پیرکا
 بهختی خو لې خراب کره. هه می هه ما خو بدن سهر هه تا سحرای پین به سن چو لې نه هیتن. هه میا دفنا
 خو نیتزیک کر یې دناڅ پیچکی دا (پین چولکی دا). خودی هاته که ره می، دهستی بهری سپیدی هادی
 زی رابو، چو به ری خو دده تی، دهیکا فخرخی که تیبه. هاژ خو نه مایه. سه حکره دهوارا دیت ټالفی وان
 هه ودهکو ټیڅاری کر به بهر ودهکی خوما یه، چو نه خار به. وهه! ټهف دهواره نه ساخن بابو؟! چ لې قهومیبه.
 چو گازی ناڅدهست و خولامکر گوتی: ما دهواریت مه نه ساخن؟ گوتی: نه ټه زه نی، نه ساخن نین مه دیتن
 ساخون. رابون قهستا گوڅی کر، چ دیت؟ دیت کو دهوار هه میا دفنا خو نیتزیک ټیک کر به ل سهر
 تشته کی ټه. وهه؟! ټهفه خودانه، ټهفه چیه بابو؟! بهری خودای پیچولکه. هو راکر ټهوه، هه لگرت و
 بر. دبیتن: حورمهت. گوتی: چیه؟ گوتی: خو هشیارکه، مالا بابی ته خراب نه بت، ټهفه چ پیچکه (پین
 چولکه) دناڅ دهوارادا؟ گوتی: وللهی جامیرو ټه ز نزان من هاژ خو نینه هه تا ټی گاڅی ته گوتیبه من،
 ټه ز چو نزانم. گو: بهلکی کتکا تشته کی ل جای گوشتی سهی بر به ویری. قهیدی ناکتن. دانی سهر ویری
 ټه و چو سهر جهی خو. دیه! دبیتن: ها ټه و روژ چو بر روژا پاشتر، نیڅا شهقی و هسا چیبوی چو د لاندکا
 دوتما خودا، ټه و دوتما هه شت روژا بهری وی خودی ټینایه دنیا روهن. سحرای دهیبا ییت وی رابون
 هو بهری خو دایې، گو: ټهفه چیه؟ ټهفه کیبه؟ هیتفه ویتفه گوتی: ټهفه یې هادیبه. پاما خو نه روژه کی ما
 قهسه کر یبه. گوتی: بهلې روژه کی هه ما مه کر بو سوحبهت وهختی ټه هاتین. مه گوت: هه که نی یا من
 کچ بت یې ته کور بت، ټه ز دی کچا خودم کور ی ته. هه که یا ته کچ بت یې من کور تو کچا خوده
 کور ی من. ژ ټی پیغه تر مه چو نه گوتیبه ټه و ژی ژ بو سوحبهت بو، مه ټه هدیت و هسا نی چو نه دانه
 ټیک. ټی هه گو مادهم ته گوته، هه سب دی مه ژ شهرمادا روی رهش کت. کچا مه ټه ب کور ی خو. یانی
 شهرمی ژ مه ناکت لالی مه مه زن بت؟! ټهف شوله چینا بتن. ټهوی (خه لیفه ی) شیر و مه تالی خول
 بهرخو دهینا و گوتی: هادی. گوتی: چیه؟ گو: حسابا خو بکه ټان ب من، ټان ب ته یه! چما برا سویچ،
 سه به ب؟ گوتی: مال خراب نه بوچی من و ته روژه کی سوحبهت که دگه ل ټیک کر به، تو دی رابی هیت ټی
 گاڅی کور ی خو بهی نک کچا مه ټه؟! نی چینا بت. خودی قه بویل ناکت. بلا مه زن بت، دیسان ل سهر
 وه دی خو ټه نه قولیبه!

گوتی: برا والله من های ژئی نینه فلان، گوتی: دریت نه که ته های ژئی هه یه، حسابا خو بکه ټه زئی هاتم
 ته. گوتی: ټهفه سهری من و شیر ی ته. وده سهری من باقیژه (بفرینه). من های ژئی نینه هه که تو ب
 بالبهری بیی تو شریعه تی قه بویل بکی، ټهف شهقه نویه تی لې بگره، هه که وه دیت ټه ز هاتم یان ژنا من

هات مه کورې خو ئینا دهینا بهر کچا وهغه، هنگی شیرې ته حازره سهرې من نهغه د جهدا شیردهکی لیده بفرینه. ته چهوا بقیته نهزې حازرم. گوت: ههینه؟ گوت: بهلې. گوتې: نهغه ب دلې منه گلهک باشه. شیر د بهر خودا شوپرک، نهعلت ل شهیتانی کر گو: من عهفو بکه، نهغه قهسا بی شریعتې خودې من کر، بلا وه بیت ههر ودهکی ته گوتی. ئیبه نهو رابوی چو کلک کر تلا خوه، تری سهر دهقې برینې خوې کر و زیرهفانییا خوگرت بیی ژنی (بی کو بیژنه ژنی). ژن نشست وهختی شهقې هند ما ههتا دهستی بهرې سپیدې خه و ب چاقیت خهلیفه ی نهکفت، زیرهفانی ل وی کورکې کر. وهختی بهرې سپیدې ژنک رابوی، دا رابت نغیژې، بهری دتنې کو شیرې بدتې، دیت کو کورک ل دهغه. وهه! خهلیفه ی گو: چیه؟ گو: جامیرو دیسا وئ ئینا ده (بی ئینای / ئینایه)؟! گوتې: چاوا نهسهحی! گو: بهرې خو بدې. گوت: نهغه کارې خودې وه حمزکره. چینابت، نهشین بهتال بکن. حورمهت نهغه کارې خودییه. گوتیې:

کا توچ دیژې بکهین؟ گوتیې: نهزل دو بیرورا ته مه. ئینا رابو چو نک هوستایی، لاندکهک چیکر جهن ههر دووان تیندا. دایکا وی ژ وی رخی و رخی دیغه چیت شیرې دتې و سهخبیرا وان کت ههر دو ودهکی ئیک دگه لیک ژین ههتا گه هشتین وهختی خو، سالا وان تهمام بوی، خودې وهسا حمزکر وهختی خو ب پی کوکا (پیتیا) چوژن ل تهقهکی لدهفتیک بون یانی دهه دهقیقا ئیک ژ ههر دووا بی دی نه دیتبا هس و بیبر د سهریدا نه دما و سهبرې وی ل چو درا نه دهات ههکه ب رۆژ ل دهفتیک نه دما. ب وی دهست و دایی مان ههتا عومری فخری بو ههقت سال. هادی بابې فخری گوت: بابو نهز حمز دکم تو بخوینی. گوتې: باشه بابو نهزې خوینم. چنگلې وی گرت بره نک مه لایې. گوتې: سهیدا، گوتې: بهلې. گوتې: دهرسا بیژه فخری بلا بخوینت. گوتې: بلانهکی. خودې کهفشی ل بهر فه کربوی، بی وهسابوی هه ما دا خو چیهته نک مه لایې خوینت هندې زیرهک بوی. دیژن: ها نیژیکې ههقتییه کی وهسا چو نک مه لایې (قرآن) خویند رۆژهکی قورئان ل سهر رههنی مه لایه وئ د خوینت، فخری ژې چویه دا دهرسی بیژن، بوجی مه لا (قرانی) خه لهت ناکهت، ل سهر سوره ته کی فخری گوتې: مه لا نهز خولام ته نهو قهسا هه خه لهت خویند. گوت: چهوا من خه لهت خوند فخری؟! گوتې: بهلې ته خه لهت خویند. ها کاجا بهرې خو بدیې؟ بهرې خو دایې ها و (الله) راسته، من خه لهت خویند.

سبحان ژ میری عهز مه تې، مه لا راوه ستا هزا خوکر، عه جیب گرتی بو ب قې قهسا فخری، مرچ ب نه نیا وی شه ماچیکر گو: خودې من بده ته خاترا ته. گوتې: دئ هره. چو ناث بچویکا. بابې وی دا بهرې خودتې هه ما ههر گاث فخر ل ناث بچویکا نه. گوت: مه لا. گوتیې: بهلې. گو: نهز بهرې خود دم ته، تو دهرسی نا بیژییه کورې من. توژ من ب کینی (ته کین من هه لگرتییه)، توژ بهر چی دهرسی نابیژییه کورې من ودهکی هه مییت دی؟! گوتې: نهز بهنی کورې ته ناخوینت، بهختی خو مه لای خرابکر. گوتې حال و حه والی وی نهغه یه. گوتې: کورې ته ناخوینت، وهختی وه گوتیې تنگژی، بابې وی گازیکرې، چرهق و چرهق فخر دا بهر زلله ها و کره دوی حورکې فه، دهرگه هې پولای داییتخت پاشی (قورئان) دانایه دکوشیدا گوتی ئلا هه تو بمری هه تا تو قرئانی د قې حورکې فه ختم نهکی تو ژقې دهری دهرناکه قې. هه ره دئ باشه بۆ. مه لا داجیتن سحاری و نیفرو و ئیشاری دهرسی دوی په نجه ریا بیژن

نهوی د وی حورکې فه. وهخته کی گوتې: ناقه تت دهستی نیفا شه قې گوت:

ههرې حورکا کوفر زه مانې بلندې و ده لالې
انشاء الله تو بهرې سهری بچن بی لی نوهالی
ته وه ل من کر تورییا سستییا مامییه.

دیژن: فهرمانا خودې ل مه لاکه تا کر، ههر بهر دهکی حورکې ب دره کی فه ناثیت. هه ما نهو ساخ (ساق) ژنات دهرکه قت. ژنات جهه دهرکه قت (قورئانا) خو دابن ملې خو و قه ستا مال کر. سحاری بابې وی رادبیت، بهرې خود دایې دناف جهې خورایه. گوتې: بابو تو د کیرتیا هانی؟ گوتې: نهز هاتم. کی تو بهر دای؟ گوتې: خودې نهز بهردام. گوتې: نهوه چهوا خودې تو بهردایی؟! گوتې: بهلې نهز بهردام. بابې وی رادبیت بهرې خو دده ته حورکې، هه ی ها، ههر بهر دهک ب جهه کیرا هاقیتییه. گوت: باوهرکه نهز بابې خو نه کوژم، نهز چو خوشیې ژ دو قماما خو سه حناکم. چو هه قاله تیبیا من و وی تام تیندا نابیت. دئ نهو دربه کی ل من دتن. نهز دئ بابې خو کوژم دو عاکن لئ کم بهلکی بهلا وی ژ من فه بتن. نهز هه ما دئ بم میری بی خولام، ل سهر قې بیبر و باوهرې ما، گوت:

ها وهرامی کو خودې شهفه قې دا رۆژا
وهیلی ته خمه یا خو باقیتت بهل و بشکۆژا
هو دئ نه مینت هه تا دانې سې رۆژا.

دیژن، فهرمانا خودې دو عا وی قه بلاند، تابی گرت (هاتی). گوتې: فخری، گوتیې: بابو: گوتې: هه ره بیژه مامی خو بلا بیت سهر من. نهز وهسیه تې خوبکم. ته قدیرا خودې هات سهر من. نهزې نه مری خودې کم: گوتیې: بابو تویې ساخی. گوتیې نه کورې من، هه ما هره. چو گوت مامی خو، گوت: مامو، گوت: بابې من گوته (گوتییه)، بلا بیت نهزې نه مری خودې کم. بلا بیتن نهز دئ وهسیه تیت خوبکم. گوتې: گه لهک باشه. مامی وی گوتې: کورې بابې ته نهو ساخ بو؟! گوتې: بهلې وللا. گوتې: هاینه؟! گوتې: بهلې. رتیا خو گرت کهت پیتسیا وی هه تا گه هشتین. سلام علیک عه له یکم سلام و رحمه الله و برکات. ها برا خولام ته خیره؟ گوتې:

من چ خیره، نه مری خودییه نهزې ب جه بینم. ته نه مانه ت برازایی خو، نهغه نهزې چم بهر رهحما خودې. دیه. هه ما هندن وهسیه تیت ته؟! گوتې نهزې وللا وهسیه تیت من نهغه نه. هه ما تو و برازایی خو. دیژن: پاشی هه یامه کی چاٹ لی نقیان، دهور و یاسین لی خویندن، چو بهر رهحما خودې. هه ی ماشه للا، دهور مان بهیچی فه، پهز ما ل هیچی، گرفتار و کارې زه مانې بابې وی هه کو بی ساخ هه می ب هیچی فه مان بهرهنگار بون. گوت: وللا چینابت نهزې داخوژی مریمن، لازم ههر نهقل نهز بچم نک مامی خو. بهلا فان دواران دئ ژ من قه بت و دئ نهز بسته بیم، بسته نهز و دو قماما خو بگه رین دگه لیک، داکو نهز تامه کی ژ قې هه قالیبې سحکم، ژ قې نه شق و نه قینې. دیه! نهو رابو چکر؟ گوت:

ها وهرامی لو خودې شه خسی لیتفا
نشه للا (انشاء الله) ته خه ما باخو باقیتت بهن و گوها

دایکا فخرخی نه مینت هه تا دانئ ویتقا (*) خودئ تا مرنئ ب ئیک نه قل (ب جاره کئ) دا وئ، زهراتی یا مرنئ گرت، گوت: فخرخی (فخرخوین) من. گوت: دایو (دایوین). گوت: وهره ئەزئ مرم. ئەز چافکیت ته ماچی بکم. گهردهنا من نازابکه، ئەمئ گهردهنا ئیک و دو نازاکین. ئەمئ خودئ تهمام بوی. گوتئ: دایئ تو ساخی؟ گوتئ: نه کورئ من، کا جانئ وهره ته ماچی بکم، ئەزئ چم بهر رهحما خودئ. دبیتن. سهر و ستوئ کورئ خو تازه ماچیکر، پانئ ل سهر دنیا بئ ئەو کور هه بوی. گهردهنا ئیک و دو نازاکر گو: دئ هه ره بئره مامئ خوژی، بلا بیتن دو فقا و دو مهلا، دو دهور و یاسینا بخوینتن ئەمئ خودئ هاته سه رمه. چۆ گوتئ: مامۆ. گوتئ: مامۆ. گوتئ: وهره دهیکا من دئ مریتن. گو: کورۆ بئ ئیفلهحو، چهوا دهیکاته دئ مریتن؟! گوتئ: بهلئ. پا هه ما ههچیا تو هاتی ته مرن پئ هه نا دئ مر بئ؟! گوت: بهلئ وللا دئ مرت. وئ گوت: ئەز دئ مرم. دئ بلانئ. رابو کهت پیشتی، دو فقه و دو مهلا ئینان گوت: تو چاوانکی (چهوانئ)؟ گوت: من ژ خودئ منه ته ئەزئ چم بهر رهحما وی، ئیمانته تو و برازاین خوه، گوتئ: دئ بلانئ گهردهنا ته نازا. گو: دهور و یاسین ل وئ ژئ خاندن. دبیتن: تقدیریوی ئەمئ خودئ کر، ئەو ژئ چۆ بهر رهحما خودئ. خه لکئ باژیری لئ خرڤه بوین. زانا و گر - گر هه مال مه زنیته وان ل نک رونیشتن خواری: گوتئ: خه لیفه یۆ، گو: چیه؟ گوتئ: پانئ تو ب خو دزانی برازاین ته بچویکه تفاله، چۆ ژ دنیا بئ نزانیتن. مالا وی میراته بوی، ژ دویری وی، هه ما هه ره ئەو تیدا مایه، که سئ دی تیدا نینه، هه ما لیزم ئله هی وی تویی، پئ تقییه. ب ج جورئ هه یی تویی نک خوه. گوتئ: بهلئ. پانئ ئەز نه چارم رابو مالا وی بارکر و په زئ وی و هه می تشتئ وی فه گو هسته قه سئ. وهختی بریه د قه سئ فه قیجانه کئ ئەو و دو تهما خوه ده سئ خوه دا د سهر ستوئ ئیکرا هافیتن چن گهشت و گهرپانئ هه تا ئیشاری دا زقرن شیفا خو خون. کاروبارئ فخرخی و دو تهما وی بو ئەفه. یا خودئ دکته ب که سئ فه ناهیت. گوتئ: پا هه تا من نه زانیا ئەزا (ئەزدا) زویترئ بابئ خو و داخو مریتم، ئەز که تم دقئ خوژی و له زهتا خودئ دایه مه. ژ نویکا ئەز دزانم، ئەز چاوا دگه رهم ددنیا بیدا، سه برئ من چهوا تیتان! ئیها! ئەو رابوی چکر؟

دبیتن، ما هه تا عه مرئ وان هه رکا (دوکا) پیکفه چه ههشت نهه سالیی. دبیتن: خه م و شه یئ خو دکرن. علمئ خوه دخوهند. گوتئ: هوبن دزانن گه لی شهیتانا؟ گوتئ: چیه؟ گو: تشتهک مه گولئ بویه دقئ دنیا بیدا وه لیه کئ ب سهر دنیا بئ که ته (که تییه) دبیتن: فخرخی هادی. یانی هه که ئەو مه ستر لئ بیت، بیت دنیا بئ، دئ چ ب سهرئ مه هیتن؟ کا دئ چ ل مه کتن. له زبکن، ئەز وه سا حه ز دکم، ئەف مرۆفه نه گه هت مرادئ، ئانکو مرادا وی حاسل نه بئن. گوتئ: ئەمرکه یا ئەزایل، کا توچ ئەمری حه زکی، ئەم ل بهرته حازرین. گوتئ: ها. ده باشه هوبن گه له ک باش دبیتن، دئ رابن دو. ئیکی دگوتئ: غالو (***) ئیک دی دگوتئ ژغالو. هلون رابن هه رن. هه رن لازمه ئیک خوه ل جای شقانیی، شقانی خه لیفه ی وی مایه، یانی ژ شقانییا وی که ته، مایه وه سا ل رهخی باژیری وئ ل بهر په زئ خوه. ئیک خو

(*) ویتقا = کورتییا ویتقاره (ئیتقار)
(**) خه لو، دقئ چیرۆکییدا به لافه.

ل جای شقانه کئ کوچه راپیتچن گوپاله کی د ده ست خو بن، ئەز خولامی سهر، که په نه کی پاقین ناف ملیت خوه. یانی ئیک خو ئاشکرا بکن ئیک خو ئاشکرا نه کن. هه ردو دگه لیک هه رن، خودئ قوه تئ لئ ده ل رهخی باژیری دبه ررا بسورن. ئەو دئ پرسبارئ ژ وه که تن، ژ بهر کویئ ل شقانه کی دگه رت، پئ تقییه. هه چگا فا (هه رچ گا فا) پسبار ژ وه کر، بیتن، بهلئ، دئ بیتت هونئ ل چ دگه رن؟ بیتن: ئەمئ ل شقانیی دگه رین. دئ بیتت: شقانیی هونئ کن؟ بیتن: ئەمئ کین. بهلئ وللا ئەم بهنی زاقاییتچن. بهنی زاقاییتچ چاوانه کورینۆ؟! دئ بیتت: بهنی زاقا ئەفه یه هه فت سالا ئەزئ پزئ ته بهم زوزانا و ئینم فه موی ژ مویی فه نه بئن تو دئ کچا خو دی من. وه سایه، دئ بیتت: ئەفه مه ته له. دئ قه بویل کتن. گه له ک کچ هه نه. ژ هه میا رکئ ل ستی بگره. گوتئ: بهلئ ئەفه دهرسا ئەزایلئ مه زنه وه گوته شهیتانی. شهیتان هه ردو رابوین، ئەز خولامئ سهر، ئیکی خو ئەشکه را نه کر بهر پیچا خوکر. ئەز خولامئ سهر، که په نه ئاقیتت ناف ملا گوپالئ کوچه را د ده ست خو نان، ب کوچه ری ئاخفت. ئەز خولامئ سهر، رپیا خو گرت و قه سئا باژیری خه لیفه ی کر، چون. بهرئ خو دایئ ل رهخی باژیرییه؛ وئ ل بهر په زئ خوه، شقانی وئ که ته، که س نینه بیته بهر په زئ وی. د بهر را بۆرین. گوتئ: ماندی نه بوی. گو: رهحمه تیت خودئ ل ته و ده یا بیت ته. لاوۆ ته خیره؟

تو دئ کیه چی؟ ته وه بهر پیکتت خو گرتدایینه: گوتئ: ئەزه نی ئەزئ بۆ خول شقانیی دگه رم. گوت هه نی ئەسه حئ؟! گوت: بهلئ. گوتئ: وهره هه ما چو که س ژ مه پیشتیتر نینه. گوتئ: که ره مکه پاشی رونیشتییه، گوتئ: تو دئ بوی شقانی من؟ گوت: بهلئ. گوت: دئ چاوا بوی شقانی من؟ گوت: بهنی زاقایی. کورۆ بهنی زاقایی چ تشته؟ گوتئ: که چه کا خو بده من؛ ئەز دئ هه فت سالا په زئ ته بهم زوزانا و ئینم فه، موی ژ موی فه نه بیت. یانی گیسکا مئ وه ک توشتویری بت، توشتویر وه ک بزنا سته ور بت. بهر خا مئ وه ک بهرینئ (به له ندیرئ) بت، بهرینتر (به له ندیر) وه ک مه هه بت.

ئەز ب درستی بینمه فه (بینم فه) هه فت سالا، بهس تو کچا خو سستی بدی من. گوتئ: تو گه له ک باش دبیتئ. تول بهر په زی به، ئەمئ چن فه ته کبیرا خو دینئ (بازارئ خو که یین) ئەمئ هزا خو که یین، کا دئ چاوا مالا من ب بازارئ ته قایل بت، گوتئ: تو گه له ک باش دبیتئ. ئەو چۆ بهر په زئ خو نه ویریا خوکر. خه لیفه چۆ مالا خوه گو: حورمهت: گو: چیه؟ گو: حال و نه حوالئ من ئەفه به. م شقانه ک وئ راگرت (راگرتییه). بهلئ ئەف شقانه ب شه رت و شروته. گوتئ: چ دبیتت؟ گوت: دبیتت: ئەز دئ چم بهر په زئ وه ب قه ولئ هه فت سالا، یانی هه فت سالا ئەزئ په زی بهم زوزانا و ئینم فه، موی ژ موی فه نه بت، گیسکا مئ وه ک توشتویری بت، توشتویر وه ک بزنا سته ور بت، بهر خا مئ وه ک به له ندیر و به له ندیر وه ک مه هه بت. گوتئ: هه یینه؟ گوتئ: بهلئ. گوتئ: تو چاوا ژتیرا دینی؟ گوتئ: وه گوته بهلئ و دقئ ئەز سستی بدمئ. گوتئ: عه یشو ک بت، فاتوک بت، ناز بت، قاز بت؟ گوتئ: نه نه، دقیت سستی بت. گوتئ: باشه، ب قئ رهنگی پئ قاییل بون. هه تابویه ئیشاری، شیفا وی دانا بهر، شیفا خو خوار، گه له ک که یفا خو پئ ئینا. گوتئ: نافی ته چیه؟ گوتئ: چیشا لویه؟ گوتئ: ئەسه ح چیشا لویه؟ گوتئ، بهلئ چیشا لویه. گوتئ: هه ره بهر په زئ خو مه سستی داته. سحاری زوی رابو، چو بهر په زئ خوه.

نيزيكي هه يفه كڼ دووا مال ل بهر په زى، كيژخالو هات. گو: چيخالو: گو: چيه؟ گو: ههفت كول ب مالا بابي ته كه تو، نهغه كانې ميرزا؟ نه روزه كڼ بالاث كر، رشك و سپه ها تو خاري، چ ل ته هاته؟ مال خراب نه، ئيدى تو هه بيه تى بوى؟! نهغه ئيدى تو نزانى دگهل باخفى؟ مه رقه تى تو گرتى؟ گو: پانى نهز چ بكم؟ پانى وللا من هاژ دنياي نينه. نهز دبيتزم هه ما دنيا هوسانه. گو: ههينه؟ گو: بهلن. گو: نه وه سانه وهكى تو كه زكى. فخرخو دئ ساله كا دى ژ دهست ته نينت ده رى. گو: چاوا؟ گو: هه ربه گويالى خوه پافيتزه، كه په نى ب ملكي فه پافيتزه.

بيتزه نهز ناچم بهر په زى. هه كه گوتى ته چيه؟ بيتري رشك و سپه ها نهز خوارم. روزه كڼ هه كه ده زگرتيا من بيا (هاتبا) دا نه زى بى خير نه بم، زه عيف نه بم. نهز دره نجيدانم، دره زاله تى دانم، ب شرف و روزه، خوينا فى به زى مه لازمه چهوا بت گوهي وى پانى ته قنا پيغه هسك بو هه كو نينا نه در وهكى مشه عمايي لپهات.

نيقارنى شنان هات، كه يفا وى هات. شيفا خو خار. گو: كا جلكتى من؟ گو: وى ته لسهر كورتانى هه ربه هه لگره. هو دهستى خو هاقيتتى، رقه - رقه زى هات. گو: وه يلى نهز خولامى ته يى شيرى ته حلال بتن. باوره كه هند مه رقه وى نه زم، وى جلكتى من لاو شويستينه، دا ههوا زى تى نه چتن، وى شه ما كرين. كرن بهر خو و چو. هه يامه كى ما، نيزيكي هه يفه ك پيغه چو. كيژخالو هات. گو: چيخالو: گو: بهلن. گو: ها بالا فه ته دكه ت؟ باشه؟ گو: هه مالاته، پا خو تو نه كوره يى، تو دنياي نايينى، جلكتى من چاوانن؟! گو: بهرئ خو دا يى. گو: خولى ب ته و بابي ته زى وه روى. مال خراب نهغه ته قنه، گو: دئ هه ربه خولى پى وهر، هندى هه ژ من دكه ت، مه رقه وى نه زم، مشه موع كرنه، دا با تى نه چت، دنيا سر و سه رمايه. گو: ههينه؟ تو رازى ب هندى؟ گو: بهلن. گو: بلانئ وهك گوتنا ته بت. گو: پا ب كه يفا ته يه، بلا ب كه يفا ته بتن. ب كه يفا من نينه، نهغه نه زى چوم نك عه زازيلن مه زن، كا دئ چ نه مرى ژ نك نينم.

لسهر من بتن. ماتى ژ من بكت، هه كه راستييه. هه كه خو نه راستييه قه ي خير ژ بازارئ خو بيتن. گو: دلئ خو نه خو ش نه كه هه ما جلكتى خو بيخه، سحارئ ب قه ولى بيت بشوت. دئ باشه. هه ر دو ب فى چه ندئ پنيكه اتن. نهوى زى جلكتى خو نيخستان شيفا خو ب كه يفا خو خوار، كه يفا وى هات. سحارئ رابو چو فه بهر په زى خوه. سحارئ بابي گوتى: ستين: گو: بهلن. گوتى فان جلكتى شفانى بشو. گو: ب فى حالئ ب فى سويندئ نه ز دهستى خو ناكم فى (فان) جلكتى هه رمى. جكلئ حه رام، قه ت نه ز دهستى خو ناكم. فخرخو گوتى: دو قام هه لگره بينه دا بچين. نه م شوين. دلئ مامى نه هيله. رابوين جلك برن و چون. بهرئ خودايى ديت ستركى (ستريه كڼ) په زى نه قى در يى دناف جلكا دا، ژفراند هه تا جهئ خو دنافا چيكرى. ديسا خشكا (خشيا). پاشى دهستى خود سهر و ستويت ئيك هاقيتن و قه سستا سهر كه هينى كرن. دبيتزن: گه ركه نافي ل بهر كانى بو نهو جلك هاقيتنه تيدا دا نهو قريژ و دژوينى زى بچيت، هه روى كوراف و ته قنى فه دا، هو چو جهه ك نه ما كو دژوينى و ته قن پيغه نه نوسيت و هه مى بچاره كڼ رهش بون.

نه ز دئ ل ته زقېم. گوتى: دئ هه ربه. نهوى قه سستا عه زازيلن مه زن كر، گوتى: حال و حه والى چيخالوى نهغه يه چيخالوى دگوت: هندى گه لهك كه ژ من دكتن نهو چلكه نه وى بو من مشه موع كرن. گو: خولى ب وى و بابي وى وه روى، تو هه ربه زويكا بيتري نه كو فخرخو حيله كڼ بكت.

دئ كه قه ت جهئ مه رقه تى، نهغه قه سه و گوتنى مه گوتنه، هه مى دئ ب نافيديا چن. گوتى: ههينه؟! گو: بهلن. گوتى: دئ باشه. گو: زقري و هات قه سستا وى كر، چو ره خى وى. گوتى: ماندى نه بوى خودئ قه وه تى. گوتى: ها تو هاتى؟ گوتى: نه. گوتى: تو چ دبيتري؟ گوتى: عه زازيلن مه زن نه مر كره، گوته (گوتيه): دئ كه هت جهئ مرادئ فخرخو، پاشى قه سه كرنه، گوتيه، دئ ب نافيديا چن.

گوت: ههينه؟! گو: بهلن. گو: پا نه ز چ بكم؟ گو: هه ربه نيقارنى ديسا خو سلكه، گويالى خو پافى جهه كى، كه په نى شفانى پافى، شيفا وان زى نه خو. بيتزه: پا دئ چاوا چيبتا؟ نهو دئ ژته پرسن: نهغه ديسا ته چيه، ته چ دقيت؟! بيتزه هه كه راست ده زگرتيا من بيا. روزه كڼ داهيت نك په زى تيشتا من نينتن دگهل بيريقانا دا هيتن، دا من زى كه يف پى هاتبا. دا سه برئ من زى هاتبا، پا خو نه ده زگرتيا من، هه ما يا فخرخويه. هه ما هو ينى ب حيله تين من. گو: هو بيتزه. گوتى: باشه. بو نيقارنى لامكتى خو شوژكرن (نوعوما خو شوژكر) دويدكى (شه پرزه)، نه خو ش رو نيشت خارئ. شيف ئينا دانا. گو: دلئ من ناچت شيفنى. سو يچ، سه به ب؟! گو: نه ز ناخوم و نه ز ناچم بهر په زى ته. شفانه كى بو خو بگره. گوتى: بوچى تو ناچى؟ گوتى: هه ما نه ز ناچم. ژ بهر جى، سه را چى؟ گوتى: نهغه نه ده گزرتيا من، نهغه ده زگرتيا فخرخويه.

هه ما تويى حيله و حه والا ل من دكى، تويى من نينن دكى؟! نهغه نه هويه. هه كه نئ ده زگرتيا من بيا، دا روزه كڼ سحارئ دگهل بيريقانا هيت تيشتا من نينتن من ديتبا هارى من په زى بيكرتن، دا كه يفا من زى هاتبا. دا من زى چافى خودا بيا (دابا) په زى ته. پا هه كه وه نه بت، خه لكى دبيتري: ل ته قه كڼ يا دگهل فخرخوى، شرف و روزه، نه ده زگرتيا من يا فخرخويه. گوتى: نه نه، هه ربه سحارئ هه كو تيشتا ته نيناند، دئ په زى بيكرتن، ل دهف ته بت هه تا تو چه ند حه زدكى، گوتى: باشه. نهو گوتن ب دلئ قه چو (نويسيا). هات دلئ وى خوشكر. نهو سحارئ ژ كه يفا دا رابوى په زى خو راكر بره چه رى. هه تا روزه بلند بوى هات چيكلدان و بيريقانا نه ز خولامى سه را شيرئ كر رماندن، كرن د پارزونيت خودا. ستى زى ب ره خ كه قه ت، فخرخى زى دهستى خود سهر و ستويرا هاقيت و قه سستا په زى كر. دكن (دقيت) بچن بو بيبرى (بيرى). دبيتزن وى د چه م كيدا كافلهك وى ل سه رى گره كى ل هندافا وى چه مى. نه ردى بچن بيبرى، فخرخو چو د كافليدا و بيريقان چو دناف په زيدا. په زى خو دا بيبرى. شقان ب له ز قه حه وانندن (خرقه كرن) ب دنياي و لئ قه مينيت وى ناخفتن هه تا په ز بيكرى. دبيتزن: شه يتانى چيخالو چو خو كره شقان بهر خى وان نه قى ستوشين، چو قاما هه دار فى نه كت (پى بيه ت) گو: كيژخالو نه زى هاتم. نه زى بهر خا قه شين نه ين، سه عه تا مه ها سه ر بيبرى خلاس، نه زى راوه ستم. نه زى بهر خا دگهل خو نينم، نه زى هه قه شين دناف په زيدا. بيتزه سستى نه چه هه تا تو بهر خا هارى مه كورتكى، ناخى هه بهر خى مه قه ره سينى، دا نه م بيته نه كڼ بو خو ياريا پى بكن. گوتى: ههينه؟! گوتى: بهلن. گوتى: دئ باشه.

چاقی وی مال بیرئ ههتا خلاس بوی. بهرخ ل بهرانبهری پهزی (مهها) نه. بار بارا وانه. نهو ناف بهرخا فهردهست (شهیتانی خو کره بهرخ) بهرخ کهینه (کهتنه) دویف هندی د بهررا زفری، هنگی دهیناندی (پن دادان) ههیا (ههتا) هلوشانه ناف پهزیدا؛ چو چاره پین نه برن ب ناف کهتن، گافهکن گوتی: سستی. گوتی: چیه؟ گوتی: تو ب سهری بابی خو کی، تو نهچی تو هاری مه پهزی کوچ بکی. نهو هه دو بتنینه، نهو نهشین کوچ بکین (خرقهکین). بیریشانیت دی چۆن. تو هاری مه بکی. هندی گوت: نهو هه ب م شه ناهیت؟! گوتی: نابیت دی هاری مه کی. گوتی: باشه. شیرهکن خودانا دجی دا. گافهکن پانی شهیتان وی گافی پیقهچو، میشکی خو میژاندن و دهست ب کومکرنی کر. دوشفک ل دهستی تیواندن (تیوهاندن) گوت: ههچی بیهت بهر دوخینوکا (دوخینا) داخو بیهت، ههچی بیهت دوخینوکا داخو دی بهت. نهو شهیتانی خورکه (کره) بهرخ، خول دانگاستییی دا و چو دناث پهزیدا. و شقان بهرخ یاری و ترانه پین دکرن. گو: وللا (والله) ته دوخینوکا خو بهردا. گوتی: ته دوخینوکا خو بهردا بهرخ تو برکری. سستی رویشته خاری ب هه دو چاقا گری، چاقی فخرخی لیه ل هنداقه گو:

لولو هه ری بهرخو بهرخ شیشه

وهیلئ ته ل دانئ و دهلنگا بهردا رویشه

وهیلئ مال خوبی ته خرا بو، ته چما سینگ و بهری سستییا مامی کرن فهتیشه

هه ری بهرخو، بهرخ بهردانی

(انشاء الله) ته خورت دکهفن ل مالا خودانی

ته چما سینگ و بهری سستییا مامی کرن بهردانی

بهرخ گو: ب چار گاف ژناث پهزی زفری چو دناث بهرخادا.

گوتیی: نهفه چیه مال خراب؟ گوت: نهفه نهفه به. مال میرات نه.

وللانی دی من کته بهر ل وی دهری فخرخ. ما ته گول ل بهندا وی ل سهر هادی پاقین من، دا من ل وی دهری کت بهر، دو بهند مابون. بهلئ، گوتی: دی یه لالا. نهوی (ستی) پینا خوگرت، تاخما خو هه لگرت، شیرئ خودا پشتا خو گهشت پسمامی خو. گوتی: نهفه مهلعونی چ ل ته کر؟ ما چاقی نه ل مهلعونی بوی؟ یاری بو خو ب ته دکرن. دو گوتنیت دی مابون نهز دا وی کم بهر ل ناف پهزیدا. بهس پا گوری نیقبالا خوبت، نهو زوی زفری، نهز دا چ ب سهرئ وی نینم. گوتی: بلا بچیت گوهی خو نه دی مهلعونئ کوره.

رابون هاتن مال. هه فالئ وی دهسته برایی وی، نهو هه چۆ، دیسا ل نک نهقان و گوهی وی مال سهر دهرس و پرسیارا، کا دی چ دهرس و پرسیارا هه بن، نیزیکی دو هه یفا. پاشی دنیا گهرم بوی، گو: نهو دی مالیت خو بارکین چینه نهقراز. دهست ب مال بارکرنی کر و چۆنه زۆزانا، قهستا زۆزانیته زۆری کر. دبیزن: چۆن زۆزانا هه یقهک پیقه چۆ، دهخلیت وان هاتن دروینی. گوتی: فخرخو. گوتی: مامو. گوتی: دی هه ره دهشتی پالا بهرده دا دهخلی بدروین تو و سستی وهرن. گوتی: باشه. رابوی دهواریت خو نهز خولامی سهر، ژ ریچالی و په نیری و ژازی و دهنی و هه می تشتی راکرن (بارکرن) و قهستا واریت

دهشتی کر. دی چن دهخلی دهشتا خو دروین (*).

دیته: نهو زفرین هاتن شه. دی نهزیهنی سهر، وهختی نه مردا جریداننا فخرخی ل زۆزانا ههتا هه می هاتن. هاتن دهستی وی ماچکر رویشتن دیوانخانا وی ب قهدر و قیامت، ههتا نیقا شهقی، هندی هند ژیهاتی بوی، خودی خوینا وی ل نک هه می مرؤفا شرین کر بوی. هه چیبی رویشتیا ل دهف، ئیدی نه دقیا ژ دهف رابیت. پاشی نیقا شهقی، هه رییک زفری چو مالا خو. ههتا وی دهستی ژی گوتی:

هه رن سهر کار و کهسپا خوه، دبیزن: دو رۆژا سئ رۆژا مان وهسا ههتا سئ رۆژکا وی تمام بوی، بیهنا خو قهدا (دا). نیقارا چاری خزیرانی خوه دهست خوهنا ب ناف باژیری قه هاتوچۆ گوت: بابۆ، من پاله دقتین. حسابا وی مریدا هه که پاله که هه که دو هه که پیتر، هوسا پهیدا کرن، ب دهستکهتن دا بهن دهشتا خو پین بدروین. دبیزن: خو لیكدان و ئاقا خو داگرتن، سحاری پالیت خو برن بهر دروینی، دهست ب پاله یا خو کرن. دیته. پاله یا خو کر، هه که بیست رۆژا، هه که هه یقهکی، دهشتا خو دروی، رۆژک ما نهو رۆژ کو دویمایهیک بو ئاقا وان خلاس بوی. پاشی ئاقا وان خلاس بوی، پالیت وان مان دهست قالا: گوت چو کهسی ژ مه ناهیت دهست پاقیت داس و قهیناغا هه که ئاف حازر نهبت.

ئیدی فخرخو نهو تنگینئ ژئ نائین. گوت: ههینه؟! گوت: بهلئ گوتی: سستی. گوتی: بهلئ. گوتی وهره. گوتی کونی (کونکی) (**). هه لگره و وهره. کون هه لگرت، هه دوکا دهستی خود سهر و ستویت ئیک ئاقیت (وهراند) یا ژ دهستورا خودی و پیغه مبهری خودی فرمانا فرینا وان دا، فرین و کهسی ژئ نه دیتن، دهینا سهر که هنیی. گو: دی کونی بیخه بهر ئاقی، کون دهریخست دهری کونی ل بهر ئاقی خست (دابه ر ئاقی) گوت: نه روهسته. گو:

لولو هه ری کون کون بهرانا

وهیلئ مه داگرتو ژ ئاقا هه لانا

خوزی وه جاک و نیقی مه سهر جوتکیت هه ژانا

وه ری کون و کونئ نیرییا

وهیلئ مه داگرت و ژ ئاقا که قییا

خوزی وه جاک و نیقی مه سهر جوتکیت که زییا

هه ری کون و کونئ بزنا

وهیلئ مه داگرت و ژ ئاقا کزنا

خوزی وه جاک و نیقی مه سهر جوتکیت بازنا

وه ری کون کونئ توشیرا

وهیلئ مه داگرت و ژ ئاقا دیا

خوزی وه جاک و نیقی مه سهر جوتکیت بوستییا

(*) دقیا، گوتبا دی چن دهخلی دروین و ژفرینه نه.

(**) کونکی ئاقی

وهري کون و کوني کارکا

وهيلن مه داگرت ژ ناڤا ته پکا

خوزي وه جاک و نيشي مه سهر جوتکيت لادکا.

کون رپتي (رپڙي - رپړو) ژ ناڤي ب خو خوب فهريمانا خودي گوتې: دهرې وي گريده (بگره)، دهرې وي گريدا. گو: دهست ناڤيتي. گوتې: تو دې وي هه لگري؟! گو: نه. گو: خوښه ده. (يا الله) ژ دهستويرا خودي. کون کهت پيشيا وي ههر وهکي ته ير بفرپت وهسا ب فهريمانا خودي. بلند دبو دچو. نهو کهتن دويښ کوني، هه تا نهو پاله دگورا سبي زفرين دوسا دووي نهو ل بهر گديشي حازوبين ل جهې بهري پاله چوبني. بهري خوداني هه ما نهوه. گوتې: فهريخو کاني ناڤ؟ گوتې: نه زبهني ناڤ حازره. گوتې: ته ئينا ناڤ؟ گوتې: بهلي. چون ناماني خو تزي کرن و دبهر پاليت خورابرن. پاليت وان تير ناڤ فه خوار، شهده دا، ناڤي خودي و پيغه مبهرا ئينا، گرازا خو خار، ردهت بوين. رابوين دهست ب دروينا خوکر. چو کهسي نه زانيا (نه زاني) نهڤ مروښه چونه ناڤي، د کيرتيا چون و د کيرتيا زفرين ژ خودي پيښه تر.

پالا پاله يا خوب دويماهي ئينا، دهست ب شيخان کيشاني کر، نه ز خولامي سهران جههري خو کرن و بيژن، هه يفا وان هه تا خلاس بوي دهخلي دهشتا خو راکر، کرنه مه زهلي د قهسرا خوښه، دهرگه لي گرت، سيابون ههر دو دوتمام و قهستا واري زوزاني کر. وهختي چون بو زوزاني هه چي خه لکي زومي زانيا ئيفاري فره هاتييه، و ناسيبا، هه که خو هفت سالي زي با هه مي ئيفاران دا ل فره خي داجريين، هند که يفا عالمي پي تات. رو نيشته خاري فره هه تا درهنگي شه قې دگهل وان، پاشي هه رتيکي قهستا مالا خو دکر و نهو زي داجيته سهر جهې خو. دبيژن: سحاري پاني ژ دهشتي هاتنه (هاتينه) بن بالاف، گوتې: وهرن بالاڤا خوبکن. رابون ههر دو خوشکي وي (ستبي) ناز و قاز مه نجه لک گرتن برن بالاڤي. ستي زي رابو دگهل چو. نهو و فره خو زي پاشي وا چون. هندي فره بوي، چو بهر سبهري ژوان ويښه پالدا. نهو زي چون بالاڤي خوکر و سهرت خو شويشان. گوتې: پا دې چنه کيرې، کي دې مه نجه لي هه لگرتي؟ گو: وللاهي پا؟ نهو تو و ستي دې هه لگرن. گوت: پاني ستيه، نه مي رابوين زي مه نجه لي دين پسمامي خوه، هه چي پسمامي گوتې: هه لگرت مه نجه لي. بلا هه لگرت، ههر ب شهريعت زي نهو دې مه نجه لي هه لگريتن. گوتې: بلانکي: هه رسييا (هه رسي کچا) ههر تيکي ره خه کي مه نجه لي هه لگرت ياني بلندر، جلکيت خو ناڤيتن تيدا بره نک پسمامي خوه. گوتې: ها پسمام دې تو چ بيژي؟ گو:

هوين چ دبيژن گه لي دوتماما؟ گو: نهښه مه شهريعتي خوه ئينا ده (ئينا يه) نک ته؟ گوتې: بيژن. گوتې: کي ژ مه مه نجه لي هه لگرتن هه تا بچين زومي؟ گوتې: هه رتيک ژ وه شهريعتي بيژن، هه چيا شعرا وي خوشتر بتن، نهو نا هه لگرت، بيت دي دې هه لگرن. گوت هه ما ههر وهسا؟ گوت: ههر وهسا. نازي گوتې پا نهو؟ نهو بهري ناڤخت، دبيژن گوت:

وللا وهز نازم نازنه نيمه

وهز که چيلم عه رهبی مه

فهريخو تو دزاني فره خي هادي ب کول و کوفاني ديتن نينه

نهوي يا خو گوت. قازي د دويرا گوت:

ههري جاني لولو ههري جاني

بشکوژا مه مکا فه کن لولو دگهل قه يتاني

چ گاڤا وهزي شعرا خو بيژن نهزي مريا راکم ل قه بريستاني.

گوت: تو زي خلاس. ستيي گوت:

ژ سپيده يا لولو هه تا دوژي

نهزي قه يتانا مه مکا فه کم دگهل بشکوژي

نه گهر نه ز نارواه ستييم هه يښ و روژي

ناها فره خي گوتې: پاني دوتماما من ژيا وه خوشتر بوي، پاهه که هه يښ و روژ د عه لمه راته کن (دعالمه کيدا) نه بويه و خراب بويه، پا يي دي چي (تشتي مايي دي چ بن) هه ما ته به يتا خو خلاسکر، مير زي ديسا دچي قه بري خوه دا. پاني يا دوتماما من چکوني هه که گوت راوله ستا: هه يښ و روژ ل نه سمانا، دنيا خراب بويه. گوتې: پسمام مه دزاني تو دې شهريعتي مه ئيخي. هه ما مه بهسه مه قه سا خوه خساره تکر (گوتنا خوب ناڤيدا بهردا). دبيژن: پشتي دو هه يفا نهو مان ل واري زوزاني، هه تا سهرې هه يفا ئيلوني، دنيا ته زي، نه زبهني سهرې دبيژن کوچه راتي دهست ب بارکرتي کر، نهوان زي، پاشي خه ليفه ي گوتې: فره خو، گوتې: مامو. گوتې: مامو دنيا ته زي دڤيت نه م زي فه گه رين واري دهشتي ل کوژان، ژ نهه پاشفه، نه م ل فيره نا فه هه ويين. گوتې، مامو پاني تو سهرې مه يي، نه م پيبي ته نه. تو چاوا هه ز بکي نه مي سوبه هي سحاري بارکين و په زي بهر دين، نه مي چين واري دهشتي. دنيا ته زويه. هه مي گوتې: نه زبهني چ نه مري تو حه زکي، نه مي ل بهر ته حازرين. دبيژن، هه مي سحاري دهنگ ل شقانا کر، په زي خو بهردا بو دهشتي هاتن، ماليت خو بارکرن و قهستا واريته دهشتي کر. دبين وهختي هاتن چيڤالو و کيڤخالو، ل ويږي بون، چيڤالوي گوته کيڤخالوي: تو دزاني؟ گوتې: چيه؟ نه ز دي هيم خو کم شقان. من زي بکه دهسته براي خو، هه فاله کي خو. نه ز دي هيم بهر سته وري (په زي سته وري)، نه ز دي ئيفارا دگهل ته هيم. بيژه ناغايي خوه: من شقانه کي باش بوته دپته (ديتبييه) بو سته وري.

تو بيژي: نه مي سته وري جودا کين بو په زي مه چيتره. نهښ ب شير دې قه له وتر لي هيت. هوسا بيخه مه وي وي دا نه م ريکي زي بين به لکي نه م نه هيلين فره خو بگه هي مرادي. گوتې: پاني که يفا ته يه گوتې: وه بيژي که يفا من نينه که يفا ته يه. گوتې: بلانکي باشه. نهو رابو ئيفاري هات گوتې: خه ليفه گوتې. دي چ بيژي؟ گوتې: نه ز حه ز دکم من شقانه ک لاو بو ته ديتيه. نه مي په زي خو جودا بکين. من ژ بهر کوژي په زي. پاني په زي سته ور ژ يي ب شير جودا بيت، دي چيتر گوشتي گرت و دي قه له وتر بت: گوتې: که يفا ته يه، پاني تو شقاني، نهو شو لا ته يه. گو: سوبه هي سحاري وي شقاني بينه، نه ز بينم، نهو زي دگهل ته بتن. گوتې: بلانکي. نهو سحاري رابوي نه ز خولام پاني گه ر هه يتانه، هه تا ده مي تيشتي هو بهري خو دايي يي ژ ويښه تيت به ريکيت وي گريداينه گويالي دزه ندا ويدا، وهکي کوچه را

که په نه کئی ب ناث ملیت وی فه: السلام علیکم. علیکم السلام و رحمة الله وبرکاته. ته خیره؟ توژ کوبه تیی؟ گوتیی: نه زئی هاتیم بېمه شقانی ته. گوتی: تویی به حسنی ته دکن؟ گوتیی: به لئ. گوتی: تو ب خیر هاتی، ههما رابه تیشتا خو بخو و هره بگه هه وی، ل سهر خیرئ بیت توژی ل سهر حسابا وی. تیشتا وی دهینا بهر، تیشتا خو خار، ههما راست رابو قهستا وی کر بو هه قالی وی ل بهر په زی.

دبیژن هه کهر هه یقه کئی، هه کهر دو هه یقا هه کهر سئ هه یقا ما دگه ل وی. دبیژن هه یقا عهیدا رهمه زانی خلاص بوی نیژیکی عهرفاتی بوی، دبیژن، شه پتانی گوتی نه مئی چ ری ژئی بین دهرئ؟ گوتی: نه مئی ریچی ژئی بین دهرئ. ژ قودره تا خودئ را، خه لیفه دبیژت فخرخ.

گوتی: مامو. گوت دئ هره مامو که واله کی بیبه بو تیشتا عهیدی.

گوتیی: باشه مامو. نهو ژئی پانی شه پتانی هه مبین دزانی، ئیها!

دچیت چ بهرانی بی خیر، پاتکا وی دگرتن. فخرخی نه گوتی فی، دبیژت ها بوته فی، نانکو فی په زی، ب دلئ وی نه دافی. فخرخی ژئی گه لهک پوسیده بوی گه لهک قهسه گوتن. شه پتانی (چیقالوژل بهر کیژغالوژی راوله ستایی بو، فخرخی ته بهر (تهفر) بلند کر ل ههستی پشتا چیقالوی دا، دجهدا ئیخست وی دهرئ. خودئ کورؤ نه فه چیه؟ گوتی: نه فه نه فه یه. تو هاتی، ته وه لی کر. گو: ته وه لی کر. نه خیر ته وه لی کر. نهو؟! وهختی وه گوت، ئیدی مت بو. هندي فخرخو بو، نهو ههر زقری. کیژغالوژ رابو چکر؟ کهرئ بیرو دناف بهزی دابو، هه مئی وهختا، رابو، نهو شقانی نوی ب سهر پشتا کهری گرتدا و بر قهستا خه لیفه ی کر هات: سلام علیک، علیکم السلام.

ها کورؤ نه فه چیه؟ گوتی: چیبه، نه م ئیدی گاغا خو ناهاقیژن بهر په زی ته. گوتی: بوچی، ژ بهر چی؟ نه فه سوپچا برازاین ته. سحابی برازاین ته ناها نه فه نه؟ گوتی: چ کره (کره)؟ گوت: هاته ناث په زی، هندي من گوتی، نه فه بیه، گوت نه فه. گوتی: نهو ته بر (تهفر) بلند کر ل ههستی پشتا شقانیدا ناهانی هولیکر؟! گو: ههر نه فه بلا بکت تیشتا عهیدی. گو: کورؤ، نه وه یه، گو: «اعوذ بالله» حالی برازاین ته نه فه یه! خه لیفه وهسا تنگژی و قههری، چاقیت وی ژئی تاری بوین، ئید ژ بهر چاقیت وی کهت، گوت: ههما فخرخ حازرت دئ دجهدا سهرئ وی ژیکم ئاقیژم. دجهدا هنارت حه کیم ئینا، نه ز خولامی سهره برینیت وی دهرمانکرن. فخرخو ئیقاری هات، حه مدئ خو بی نه فه کر (خو بی نه ئینا دهرئ نه بی هاید)، پشست گوهی خو هه هاقیت. نزام مامی من چیه، من چو لی نه کره. مامی ژ بهر خاترا سستی نه قیا چو بیژتی، به لی بی نه مریا مامی خو کره، هول شقانی مامی خو کره. ل نک وای بی گومانه وی وه ل شقانی کره، خو شقان وه ل ئیک دو ناکن؟ پانی قهسا وی ژئی، ژئی باوهر نه کر، گوتی: مامی وی نه خیر ته وه لی کره. گوتی: هوسا چیناب. نه مئی رابوین فخرخی دهرماندین. نه مئی دهرماندین بلا بهلا وی ژ مه فه بیت. دا شقانی مه تازه رابیت بچیت بهر په زکی خوه. نه فه مه ژئی قه لپنن وه ناکت شولا مه بسهریکفه بیت (شولامه ئیک ل بهرین). گوتی: باشه. هون سستی وی بن، گوتی: باشه، هه تا عهید ژناف دهرکه قن. فخرخی زی ب دلکی کول بو خو هه سپهک گرت، چو راف و نیچیرا. د کوجکی دا رونیشتیبه: گوت: فخرخو. گوتی: به لی. گو: زویکا وهره نه مئی مه ولیدی دهین (کهینه مه ولید) ژ راف

و نیچیرا. دبیژن نه زبهنی سهره، وهختی گوتی فخرخو زویکا وهره نه مئی ئیقاری مه ولیدی دهین گوتی باشه، نه وی ریکا خو گرت چو راف و نیچیرا، دلئ وی تهنگ بو ژبهر بیبهختیا لی هاتیه کرن. نهو چو نه هات. پاشی فخرخ چوژی نهو رابوی ههر کهسه کئی هاتیه سهر مه ولیدی، مه ولیدا خو خواند و خوار، ههر ئیک چو مالا خوه. رابو سینیکهک بر تژی سهر قه لی کر، ژههر ب سهر داکر، داف دهرئ ده لیللا بلا بخوت دا بهلا وی ژ مه فه بیت. دا په زکی مه ئیدی تازه بیت خودانکرن. دا شقانی مه ئیک بابت بچتن بهر په زکی مه. نه فه دئ مه قه لپنن وه ناکت شولئ مه ب راستی ب که قن. سستی گولی بو. وهختی نه فه بیبهختیبه، گولی بو دئ ل پسمامی وی هیته کرن، گه لهک د زکی خودا هه رشی و تنگژی رابوی گوتی: پانی هه که فخرخ نه ولیا بت دئ زانت، هه که ژ خو نه نه ولیا بت زانت. رابوی سئ میهروکئی (موریک) ئیک شین، ئیک سوژ و ئیک سیی ب به ندکی فه کرن و ب سهره دهره خانی فه کرن شوژکرن، خو دا بهر دیواری وهکی ژار ئیخسیرا گه لهک غه مگین بوی ب فی قه سئ، دلئ وی ب پسمامی وی قه یه. وهختی بهرئ خو دایی ئیشارکی زویبه زراف هات دهرکی رورؤی بهرئ خو دایی ژ ماهینا خو په یا بوی دهست ئاقیتی قولی زینی خو فه کرن، سهر پشست راکر، دئ چیت ژور د مالقه وهختی خو ب نه نیا وی که تن (موریک فی که تن)، ههر بهرئ خو دایی، سبجان ژ میرئ عه زه مه تیرا نه فه ههر سئ موریکه گو: نه قفا هه یه، خوینامنه نه فا سوژ، نه فا هه کفنی منه نه فاسپی، نه فا دی سستی دئ خول سهر من شینکهت. ههما زینی وی هیژل بهر فه هه لگرت، ههما وهسا زقری زینی د دهست دا ل پشتا مه هینا خو گرتدا و سهرئ وی کیشا قهستا ئیکی د گوتی: خالی وی ئوسقی خانی جواد بوی، عه شیره کا جودا بوی ژ باژیرئ وان قه دهر بوی. فخرخو قهستا مالا ئوسقی خانی کر، بی کو هه قن کور هه بوین هه کو چوژی و گه هشتی گو:

هه وی خالی منو ئوسقی خانی

ههرئ خالی منو ئوسقی خانی

پا قا تو ب حوالئ خویندن زانی

خالی وی ئوسقی خانی گوتی: ب گه هنی نه فه فخرخو یه.

تشتهک لی قه ومیبه به زن. ههر به ز ههما فخرخو هه لگرت ل سهر پشتا مه هینی نه هیلا ب پیازی بیت، هه تا دهینا دیبه سهر جهو بالیفکی قوتنی هند قه درئ وی گرت گوتی: تول سهر سهرئ من هاتی. پانی جلکیت دهره دا ب دهست مال خالا وی نه که قن هندي پی وهره اتن و ماچیکر گوتی: ته خیره؟ گوتی: خودئ خیرا بدت. گو: چو نه قه ومیبه؟ گوت: نه. گو: چیناب، نه هدا خودئ ل من که تبتان یان نه م ساخ یان خه لیفه ساخ. دلئ ته هیلا یه پی خه میا سستییدا. هه که ته قیا نه مئی راکیشین ئیک، یان نه م ساخ یان نهو ساخ، ئلا نه م بو ته بینین. فی مه رقی نه هیلین دزکی (ددلی) تدها، گوتی: نه خالو، چو دلئ خو سهره من نه خو ش نه کن. دلئ خو نه هیلن که یفا مامی منه، چهوا حه زکهت بلا وهکی وی بت. دپه! دبیژن: مان وهسا هه که هه یقه کئی هه که ژ ئیک کیمتر لیک که قن. خه لیفه بی لی دگه رت، خالیت وی بی ل وی دهرئ و ب دهست قه بهر نادن بکوژت. وهخته کی لیک که قن. بهر بوینه ئیک و دو. دهرئ

کوژنتی بهر بوبنه نیک (کوژنتن دگه لیک ذکر) فهرخو چۆ سهر ته به کا قهسری گو:

هه وارا منی ل خودی و په حمانی

بچویکی مالا خالی من راهیلان بچویکی مالا مامی من هه تا دهرگه هی خانی

هه یلی چپکا خوینی نه ژوان بیت و نه ژوانی.

ئه مرئ خودی هه هفت کوریت خالی دگه ل خالی وی راهیلا چهند مرؤفیت خلیفه ی بی پشتگیریت مامی وی، هه میا دهرگه ل پشت خو دادا و ژ ترسادا گرت، هه می پاش خوفه زقرینه قه، چپکه کا خوینی نه هاته رژنتن، دوعا وی قه بویل بوی. هاتن گوتی: ئه قه چ بو خالو؟ گوتی: ئه قه بوی. گوتی: خالو، ئه ز هیقی ژ ته دکم ژ پی خه مه تا مدا، خه لک دی بین، خودی مالکا سهرئ سه به با خراب بکتن فلان کس دهست نافیق فان شولا هه تا ئه ف تلافه ت چیبوی، عالم هه می گوژنتن. بلا ژ پی خه مه تا مندا عالم نیک و دو نه کوژن، نه لازمی فی دهرتیه، وه زئ چۆم، گوتی: خالو نه چه، من سی کچ هه نه، عه بوشوک هه یه، فاتوک هه یه و نازوک هه یه، قیجانه کی نیک ژ هه سیکا هه لبریره، کا ته کی دقیت؟! گوتی: خالو من چو که سی نه قیبت. ئه قه نه لازمی من نیان و ئه زئ چم ژ هه ره. ئه ف وه لاته ب کیر من ناهیت و سهر من وه قه ته تک بقه وم ت؟! ئه ز ل هه ره نامینم. چهند مام پیقنه نویسیا نه هه ری نه هاته رایب. دبین هه تا سحرای مایقنه، ژ خو بو. سحرای سیار بوی ب وی غه مگیریب قه و ژ ن (Ji ni) خالی خوژی چۆ. دبیزن چو هاته هزی، وه خته کی (دا) من ژ بچویکا هیب گوتی من، ژ بیرا من نه چوبه، گو: ته خاله ک دی هه یه، نافی وی میر زه بندینه. دهستی وی ژ ئه نشکی و پیقنه زپینه، وی ل دره کی دبیزنتن «شهرانش» وی ل وی دهرتیه. ئه و رابو چکر؟ قه ستا خالی خوکر. چۆ مالا خالی خو گو: دی وی ژی جه ربینم. وی ریبیا خو گرت چۆ. پاشی گه هستی به ری خو دایب تریک تریکا پورانه بی دناف دحه لاندنا دخورن گو:

لولو هه ری پورۆ پورۆ نیره

وه یلی مالا خوه بی ته خرابو تو هند د خوری د سهر ده حلی لولو دره،

فهرخو تو نزانئ متریب جهی مه هه می پورن.

فهرخی هادی مه لوبیل و دامایی دی چیتن مالا خالییه.

بو دق - دقا (***) پورا ژ ترسا دا گو: هه ی کر نه ره شی بو مه هاتی دی مه (***)

لسهر شان دار و بارا هشک کن، دهنگخ خو نه نیان (کرین) فهرخو مه لوبیل و دامایه، دی چیتن، عه دیدیه. دلج وی گه لکه تنگه بلا ببورت پاشی بو خو باخفن. گوتی: هه یه نه؟ چه فله ک هه یه خان کرییه، به ری خو دایب، (سبحان الله) که ب براقن، خور خورا وانه، به ربوبنه ناف چاقیت نیک و دگو:

لولو هه ری که و کوه وی نیره

وهی مالا خوه هی ته خرابو تو هند د خری و ل سهر ملالوکییه

(*) قدقد ژ بو مریشکانه.

(**) ل بن په نگه راستر بیت

فهرخو متریب جهی مه هه می کون

تو نزانئ فهرخی هادی مه لوبیل و دامایی دجیت مالا خالییه

بو دق - دقا که و هه ما خو نافیق ئه ردکی، ئه قه نه فهرخه! یانی ب هه بیه تی دزانئ فهرخ ل سهر دنیا بی هه یها؟! هه می که و خو کرکر گوتی: بلا ببورتن بچت مالا خالی خوه، پاشی دی بو خو که یف و سیرانی کین. دبیزن هه لوبوری، ده می هه لوبوری، سبحان ژ میرئ عه زمه تیپرا، قه ستا مالا خالی خو کر. ب پرس و پرسیارا چو بنی باژیری وان، هه که باژیر و هه که گوند. به ری خو دایب قه شه و خالی وی موشته ریا لی ددن. موشته ری (بکرئ) باجانسورکان و توتنی وی لی ددن ل بنی باژیری. سلاف کرئ، سلافا وی قه دا، گوتی: هه ری نیک دیبیزنی میر زه بندینه، دهستی وی ژ ئه نشکی پیقنه، زپینه، خالی منه ل هه ره به ئان نه؟ وه ختی وه گوتی، قه شه گه لکه عاجز بوی ب وی قه سی. گوتی: ئه قه سحر به نده، ئه قه چ رهنگی مرؤفانه؟ وهی با خوی میر زه بندین ل خوه زقری، ئه قه چیه؟ ئه قه سحر به نده نینه؟! گو: ئه ز نزانم سحر به نده، سحر به نده نینه، بی وه دبیزنتن. گوتی: عه مره ک من و ته پیقنه بره من نزانئ ئه قه ژ کوری دهرئ وه دبیزت: گو، نی ئه قی هو دبیزنتن: گو: لولو هه ری قه شه و و لولو ژ مالا پیتدا

هه ری قه شه و و ژ مالا پیتدا

وللا ته سهر و سمبیل دناف قوزی دیتدا

پا قه تو نزانئ کوزیه که و لولو په میوی تیتدا

عه جیبه کی سهرئ من گرت و گرتدا

کی دیتیه دهورئ حه فت زه مانا لولو ماک دزکی به رخیتدا.

گوت: دی وهره خالو دابچین مالا مه، میر زه بندینی گوتی: که فکی (چنگلی) وی گرت و که ت پیشاهیک و قه ستا مالا وی کر. دبیزن: قه شه ی گوتی: باخوی میر زه بندینه. گوتی: به لی. گوت: کا راره سته. راره ستا. با خوی پانی هه که راسته ئه قه ئه ولیا بت دی بجه ربینه. گوت: چ لی بکم مامی قه شه؟ گوتی:

هه ره ژ ریشه جهی وی دهینه ئه ردکی فارئ (قه دهر)، سینییه کا گویز و میویژا بینه دهینه دهر، نیک میویژا بکی، نیک گویزا بکی که ره ک سفک نالا بکه بنقه و دهینه بهر. هه که ئه ولیا بت دی زانتن، هه که سحر به بند بتن دی ل بهر به زه بتن. گو: هه یه؟! گو: به لی. گوتی: باشه. قه شه چۆ سهر ریبیا خوه، ئه و ژی که ت پیشاهیک خارا زایب خوه و قه ستا مال کر و فهرخوی سهرئ ماهینی دده ستیدایه. پاشی گه هشتین ماهینا بری نیم دایب. ئه و ژی چۆن دا بیتنا خو بدن. خالی خوارزایب خوب قه در و قیسه ت دهینان ئه زه نی سهره. پاشی چۆ نالی ژنا ل مالی گوتی: هه فگیانی: گوتی: چیه؟ گوتی: کاجا گویز و میویژا بینه دگه ل دو سینیکا. نیک میویژا بکی و نیک گویزا که ره کا سفکا نالان کرن بنقه ئینان دهینان نابهینا خو و وی.

گوتی: خالو. گوتی: به لی. گوتی: که ره م بکه جاری خو پیقنه مرؤیل بکه، نه ده می فراقینییه، نه بی شیقییه. خو بگره هه تا شیف تیت ئه می جاری خوب قانا مرؤیل کین گوتی: که ره مکه بخو. گو:

لولو پشتی لولو هفت سالا

خارزا لولو دچن مالیت خالا

دان بهر خارزاکي کهری سفر و کهری نالا

گو: خالی خوناقت سهر و ستووی وی ماچیکر. گوتی: ئەز کهتم سهر بهختی ته، تول من بیوری، من تو جه پاندى، راکرن ژ بهر، وهختی ئەو راکرن ژ بهر، دهسته کنی دی بی نوی ئینا و دهیناند بهر. یانی باوهری پی ئینا ئەو ئەولیا به. گوت: هه قه شه ته ئەفه چ ل مکر؟ ته چ ئیناند سهری من؟ ته ئەز دام فهیتى د دهستی خارزایی مندا، ته ئەف شه رمه سهر اچ بو من چیکر؟! مان وهسا. گو: خالو، ته خیره تو ژ کیشه تیی؟! مامی ته دگهل ته چهوانه؟ گو: حال و ئەحوالی من و مامی من ئەفه به. ئەزى هاتیم من قهستا خودی و قهستا ته کر. گوتی: ل سهر سهری خالی خو هاتی، ژ وی دهری، پی پی، گاڤ گاڤ ههتا تو هاتی هیره، تو سهر سهری من و بایی من هاتی، هه ما وهره روینه خاری، تو چهوا ههز بکی ئەزى وه بکم. هه مانی من چو زیده هه نین، هه مانی تو کورپی من. ئەز هه م خالی ته مه و، هه م هه چکو بایی ته مه، هه ما روینه چو کاری نه که، تو چاوا ههز بکی دی وه بت، د داری دنیا بییدا، ئەز ل بهر ته حازرم نه تو حازر به، تو هه ما روینه خورای ل سهر ته ختی وه کی من و ئەز ل بهر ئەمری ته حازرم. گوتی: خودی ل من نه گرت، چو جاریت دی وه نه بیژه، ژ من نه هاتی به، خالو تو مروقه کنی مه زنی. گوتی: قهیدی ناکن، فهرقا من و ته نینه خالو. ديه! دبیژن ما هه که هه یه کنی، هه که پیتر، کار و شولی خالی وی بو راف و نیچیر. دبیژن وهخته کی هاتن ب کار و کرباریت دنیا بیی باخفن. گوت: ژ نه که وا د قه سره کنی قه ل بهریتفا قی چیا بی ب شهرت و شرویته. چه ند خه لک دچنی بشه رتیت وی ب جه نایین نانکو هه لین، ژ بهر هندى سهریت وان دپرین، هه چیی شهرتی وی هه لینا دی شوی پی کنن. وهسا سپه هه و ژیهاتییبه تو دبیژی هه یفا چارده شه قیبه. «ره شه رحانا هه ودی، بی شهنگا به فر و بارا هه لقه ژى هاته». یانی د داری دنیا بییدا وه کی وی سپه هه کیم هه نه. ب گوهی فه رخی که فت ئەو گوتن. گوت: خالو: ئەز دی چم. گوت: خالو ته و وی؟! مالا ته خودی ئاڤاکرو، دقئ ئەز چ بیژم ته. خوزی ته ئەو قسه نه کربا ها! پانی تو ب سهری فه یی. گوت: چینایت ئان ته بلا ئەو قسه نه کربا، ئان لالا ئەز سهری خو دسه ر فا حالا را دگهل ستووی خو بدم بهر شیری وی بلا سهری من ژى بپر د ئەز فه سم، ئان ئەز ناییم ته.

خالوی وه گه له ک ب خوقه چو (پوسیده بو) گو: خوزی من ئەف گوتنه ل دهف خارزایی خو نه کربیا. داکو من ئەف مه رقه بو چینه کربیا و من وه نه گوتیا. دی دیار بیت، دی هه ر بیته سپیده. هه تا خودی کرا سپیده، خالی وی خو لینکا گو: ئەری ئەز وه ناکم تو وه بکی، هندی ما پیته، نه هه ری ژ خو بو، نه شیا دلئ وی پیلیت، رابوی دگهل چو راف و نیچیرا، هه تا بویه ئیڤاری، د رپیا خورا دهری خست. گوتی: ئەفه چ قه سره؟ گو: ئەفه ئەو قه سره یا من بو ته دوهی ئیڤاری ناڤی وی ئینای. گوت: هه ی نه؟ گوت: به لی. گوتی: دی هه رچم، چما تو هه ره مالا خو، تو خیری ژ بازاری خو بکی (بینی). رابو چو بهر قه سری، دهرگه هئ وی قوتا: گوتی: ها تو چ که سی؟ گوتی: ئەزم. گوتی: هندی ئەزم، ئەز ب شهرتم، به لالا تو دی شهرتی من راکي، تو نه راکي، ئەزى سهری ته لی دم (پر). گوت: بلانی، سهر سهری خو

و بی بایی خو ژى. پانی له وما ئەز هاتمه، ئان ئەز سهری خو بدم، ئان ئەز ناڤی ته بزائم. گوتی: ئیه!

ب خیر و سهر چاڤا هاتی: گوتی دی: گو:

لولو وهزی خو هکم تیره ماره

ئەز د ته به کنی عه ر دیدا چم خواره

تول من ناکی چو را و چاره.

گو: لولو وللا وهزی خو کم ماری ستویره

ئەزى ل بهر دهری کونی کم ته کبیره

ئەز دی ته ئینم دهری وه کی دیتلا پیره.

گو: وهزی خو بکم سیڤا ب گویکنی قه

وللا تو بمری تو من نادى به روان دهر و لیته.

گو: وللا وهزی خو کم نه ساخک ئەفی بهر په رجانه

تو بمری ئەزى ته خوم ب دهقان و لولو فان ددانه.

گو: هه ری گولی گول بهاری

دی تول سهر خو پاڤیژه تاکی جاری

دا وهز بییم قی خه ملی لولو قی دینداری.

وهختی ناڤی وی زانی، ئانکو ب ناڤی وی کهفت، دهرگه لی فه کر گوتی: دی وه ره. خو هاقیت پیته ماچکر. گوتی: چو کهس ب ناڤی من نه کهفتن و شهرتی من نه راکر ژ بلی ته پیته. ئەز یا ته مه. گوتی:

دی باشه. دبیژن، سئ شهف و سئ رۆژا مال دهف، بو خو، ئاخفتن و سوحه تکران. گوتی: پانی ئەزى قیجا رابم چم، بی شریعه ته ئەو ل نک مه نینه ئەم تالوقه تی ئیکودو بین. ئەزى چم مالا خالی خو مه ر زه بندینی. هه تا قیجا ئەز بییم قه سته ته بکم، ئەز ته مه ره بکم. ئەز و تو بین ماله ک و حاله ک. گوتی: باشه، دی هه ره تو ب خیر بچی. گه رده نا ئیک و دو ئازاکر. ئەوی قه سته مالا خالی خو کر. خالی وی به ری خو دایی فه رخ هات. گوتی: خالو تو هاتی: گوتی: ته چهوا دیت؟ گوتی: خالو من ناڤی وی راکر - (زانی). گوتی: سه حه تا ته خو ش. من ئەف هزه ژ ته نه دکر. گوتی: خوارزایی خو هوسا نه بیینه، مالاته خودی ئاڤاکر. ديه! ئەوی دو کچ هه بوین. (سبحان الله) کچی وی قومری و زه یه نب چهوا ژیهاتینه به عنی ته بری ل ئەسمانا دفریت، نه قشا ئەو ل به رتین. گوتی: خالو. گوتی: خالو. گوتی: ئیکى ژ هه ر دو کچیت من بو خو به ری خو بدیی دا ئەز ل ته مه ره بکم، دا ئەف مه رقه ته به ردت. تو دی دقئ حالی تیدا شه وتی. گوتی: نه، من هیفی هه یه، چو جارا وی قه سی بو من نه بیژه. گوتی: دی بلانی. دی خالو گازیکر هه ر دو کچیت خو بیین دگهل فه رخی بکه فته ترانه، یاری و حه نه ک و ته پ مستانی به لکی دلئ وی ب ئیکى ژ وان بنویسیت و ئەز دی لی ماره بکم. کچکا ده ست ب یاری و حه نه کا و ته پ و مستانی دگهل فه رخی بکی کر، ئەوی هیچ خو پی نه هایدا هه ر وه کی دگهل وی نینه.

دایینه سهر دهنک و باسیت ستی. سبحان ژ میری عه زمه تیرا، ستی پشتی وه لی هات هه چهو کی

دامله دگريت ب چوړه ننگا نه شييا راپت. خوشکين وئ داکن پشستا خوه ل عهردا گيرين، نيدى پين نه دهاتنه بهر پين بچيت ژ عشقا پسمام وئ فخرخويدا. دبيتون: روزهکئ گو: نه مئ چين بالاقي، بکن. قولنگ وئ ديارين، وئ سهر ژير دين ژ نه فراز، ژ زوزانا وئ دادگه پين بهر پين دچن کيشه که روانه. فخرخى زانى ستييا دگهل هردو خوبشکيت خو هاتيه بالاقي ل بن سيقئ ل سهر هه ستيي پشتييه قولنگ هاتن، فخرخوى گو:

لولو هيرئ قولنگو لولو قولنگئ بهر پين

ودهليئ مالا خوه پين ته خرابؤ دئ تو ودره بيه جابا فخرخى هادى.

ههرئ قولنگو لولو قولنگئ پين ب خرخاله

دئ تو ودره بيه جابا فخرخى عباله.

ئينا قولنگى کر قوقو دهيناند بهر، ل بهر راوه ستييا، نه شييا بپورت گوتئ: فخرخؤ نه ز هيقى دکم ده ستورا من بده نه نه شيم، ته يرئ نه لهو نه يارئ منه. باز نه يارئ منه. مالا ته خودئ نافرکو، قئ ب من نه که نه ز رفق ته قه تاندم، دئ من کوژن ب رئ قه. گو: نه نه نه نه ز کارکئ دم ته قه وئ چ حه يوانى کو تو به حسئ من بکئ نه و دئ ب رفق رفقيت. نه و دئ ژ بهر ته رفقيت. گو: هه ينه؟ گو: بهلئ. دئ باشه، قولنگى، دهيناند (خودادا). کاغه ز خو ئينا دهرئ چير و چير نفيسى گوت: دوتمامئ، هه که تو گلهک مهرقا من دکئ نه قه نه زئ ل شه رانشئ ل بن سيقئ تو قه سستا خودئ و قه سستا من بکئ، هه که نئ ته بوخو ئيک دپته، ته ته رکا من کره، تو خو بئرئ ژ بازاری خو ببينئ. نه زئ ل جهئ خومه، ل سهر قهر و کوئانا. هو د کاغه زيدا گوتئ، گوته قولنگى: دئ هره بيه. قولنگى نکلي خو ليدا گرت، گوتئ: دئ هره هه چين هات بيتئ نه ز ب جابا فخرخوى هاتمه. قولنگ رابو، گو:

لولو هه که هاتى ته وافي قهره

نه و ته يره که پين مه فهره

هنكى خوبده بهر که قران و کيل و بهره.

بيتزه: وه ز جابا فخرخى هادى مه

هه که هاتى ته يرئ نه لهويه

تو چه ننگال ل بهر بکه گووه

بيتزه: وه ز جابا فخرخى لولو کهر و گيژم

هه که هاتى ته يرئ بازه هه

تو چه ننگال ل بهر بکه بهه

بيتزه وه ز جابا فخرخى عبالم.

نه ز خولامئ سهر، حه چي ته يرئ هات، دابيتت نه ز جابا فخرخى مه، هه ما دا ژ نيزيکي قولنگى بازدت، مادهم نه و قاسدئ وييه، قولنگ هات. دبيتون نه مرئ خودييه، چوا فه رمان وى دايه، هه چوه کو ئيک بيتون پانئ وه لييه. بهرئ خو دايين ويه وئ ل بالاقي نه، ستي وال سهر پاتوکانه، دوشهک بؤ وئ

دهيناده ژ وان و يقه. خوشکيت وئ گو: ئيهي نه و ته يرکئ هه چنه دله لاله؟! دئ هره تو دکارى ب خو بگرئ. پانئ نه و نه شيت. گو: هوين هرن بؤ من بگرن. هه چي چو ژ بهر وان ره قئ گو: دادئ ژ بهر مه درهقت، تول سهر چوکان هره بهلکئ ژ بهر ته نه ره قيت. نه و رابوى ب چالا ب قون خشکا دئ دئ هات قولنگ ژئ ب نک قه هات، کاغه ز ب په نجئ خوه هوسا ب نک قه ئينا وهختئ ناثيت. جابا کاغه زييه، بهرئ خو دايين هه يها نه فا فخرخييه، سلا ل من کر نه گوتئ: نه زئ ل شه رانشئ ل بن سيقئ، هه که تو گلهکا د مهره ق و عشق و نه قينا من دايي، قه سستا خودئ و قه سستا من بکه، نه مانئ هه که ته بؤ خو ئيک دپته (ديتبييه) تو خوه ب لايين خو، تو خو بئرئ بازاری خو ببينئ. نه زئ ب لايين خوه. دبيتون فه رمانا خودئ هه چکو تو بستانه کئ گولا ديم بکئ دمه کئ دريژ، پاشى تو ناثه کا شه ثا ناث بدين، دو روزه، سئ، روزه سئ بشکوژيت گولئ نان گهش بين، گوليت گهش بيت تازه پيقه بين پاشى ناث بچت سهر، وه سا ستي ژيک هاته دهرئ و گهش و ته ر و تول بو وه کئ بهرئ، وه لئ هات ته دگوت، نه ق مروه نه ساخ نه بويه. هه ما زوى زوى، سفق سفق، بالا ل ژده ست خوشکيت خو ئينا دهرئ بالا قا خو کر و گوتئ:

ب خاترا وه، نه ز چوم نک پسمامئ خوه، هوين هرن ب لايين خوه. دبيتون: ژ ده ستورا خودئ و پيقه مبهرا خو کر «که قوشير» خودئ داخازا وئ قه بلاند، بؤ که قوشير و قه سستا شه رانشئ کر ل نک پسمامئ خوه. وئ گوت (کر) پر دهيناند سهر چه پين هنداقا سهرئ فخرخى. فخرخى بهرئ خو دايين ديت ناسته، ناسته نه و گوت:

لولو ههرئ که قوکئ چيک مه شينئ

ودهليئ مالا خوه پين ته خرابئ هنده شاشى و په رئ ته هندى زيرينئ

خوه زى من زانبييا تو کچي يان تو بيتونئ، نه رئ ته مالا خو خرابکر

گو: ههرئ فخرخؤ سه د جارا ب سهرئ ته کهم

وهکئ ههر ته باوهرى ب من نه هي

ديت نه و کچا که چينئ ژ نو يکانئ ژ بهر دهنکه دهنکا خو که تيمه.

گوتئ: پادئ ب خاترا ته نه ز چوم. هندى فخرخى گوتئ: نه نه من ژ چوقه وه نه گوته ته، من مالا خو ب ده ستئ خو خرابکر. گوتئ: چيناب، ب خاترا ته، يا خودئ ب هار يکارييا ته، رابو زقري هات دبيتون ده مئ کو گه هشتئ مال، خوه وهکئ سو رکئ ب نه نييدا د هات، روندکا خو د چاقا نه دگرت ژ مهرقا پسمامئ وئ. هات که قت و نه هشير بوى، ما وه سا، پاشى دبيتون نفرين ل خو کرن گوت:

هاوارا من خودئ شه خسس مزاره

ودهليئ ته خه ما باقيريت بهن و گوهاره.

ستي نه مينت هه تا دانئ ئيقاره.

ترادا خودئ ب جه هات، تا مرين گرت، هند ما عزرائيلي روحا وئ کيشاى، چو بهر ره حما خودئ و قه شارت. شين و تازى که قته وى باژيرئ. هه يها خه ليفه چنه د پيشه مان بوى. گوت: خودئ نه قه من چکر؟ من دلئ شان ههر دو مروشان ژ بهر چ هيللا؟ نه ز ههقت جارا بچم بهرئ به يتئ - بهرئ رهش

ماچيڪم، ٺهڙ دهره قتي گونهي سستين و فخرخي ناهينم دهر (ناهلينم). من وه نهڪر بگههن جهني مرادي، ههتا هولئ هاتيه ههڙي. ٺه و مان ل وي دهرئ. ديتن، دا بگوهينزن فخرخي پاشي دوتمام ڙي سل بوي و شهگه پاي. پاشي ستي شهگه پاي، فخر ل ويڙي ما گهلهڪ پوسيده بوي و تنگڙي، مهلوليل، هيندي هيندي چو مال، بين زهر و پويتی بوي، چو خولڪ بو نه مایه، خالي وي گوتئ: بوجي تو هوسا غه مگين و مهلولي؟! گوتئ: ٺهڙ دئ ڄم. هندي پيڻه نويسا، دئ بوجي چي؟ گوتئ: چينابت ٺهڙ دئ ڄم. سحرئ ٺهڙ خولامي سهر، ههڪه تشتهڪ بو داگرتي ههڪه خاري، خاترا خوڙ خالي خو خاست، سهرئ ههسپي خو کيشا يا خودئ سياريو و قهستا واري دهشتي ڪر، دوي دوتماما خورا. دلئ وي هيتلا و زاني ٺهوي خهله ته. ديتن وهختهڪي گههشت درهنگي پاييزتبه باران ل سهرٽڪ د بارن و بهفر ڙي دگهل، ب چو ڀٽڪا نهڪهفت چوڙ شڪهفتي ڦه. پاشي مایه ڙ كهفتي ڦه.

روڙ بو پوڙي تنگاف بو، گوت:

لولو ههرئ بهفرڪي بهفرڪا ل کيريبا

وللا هندي ٺه م هاتين ب ته قشيبا

پچي (پيچڪ) ڙ پچي ڦه نه بيا

بهفرئ گوت: فخرخو ٺهڙ داخو ب دهمه سهرخو.

گو: «انشاء الله» چ نه ساخي و بيڻيري سهرئ خوب ته ڀاڪن، سهرئ خو دهنن ڀاڪن، ههر كهسني دوعا بهفرئ بڪتن دگهل گاڦا خوهست. قهولئ ٺهسهحي، ههمي بو ساهي، دوعا وي قهيلي. سوياري ههسپي خو بو، ٺه و ههسپي ڙار و لاواز و بين هيتز بوي ڙ برسادا، هندي دهاتن، ب كوتهڪي دلوكوزي. هات باڙيڙهڪي وهڪي زاخوين، هات ههسپي خو گيترا، دهلاڪا نهفسني چوڙ برسادا، ههتا دو پويل پاره ددهستدا نه بون. ههسپي خو گيترا بره نڪ نالبهندا گوتئ: توفی ههسپي ناڪري؟ گو: بهلئ گو: ب چهندي؟ گو: ب دو نانا. گو پا حاشا ٺهڙ دئ بهرهڪي ڪم دوي نهفسيدا، ٺهڙ ههسپي نادم ب دو نانا، نان ب دو نالا، نال چ تشته ب ههسپهڪي؟ خه لڪ ب من نا ناخفن.

سهرئ ههسپي خو کيشا و ڙ وي باڙيڙي دهرڪهت. ديتن، چو جههڪي وهڪ دهشتا دويانن، كهت پيشاهيڪا وي. سهرئ ههسپي خو بهردا سهرئ خوه دڪورڪ و عهباين خوه پيچا نقست. ههسپي وي ڙي كهتبوي دوي ميترگيدا دچهربا. ديتن، وهختهڪي هشير بو، ههڪه ڙ چل پوڙا ڪيمتر، ههڪه ڙ چل پوڙا پيترل ويڙي نقست! وهختهڪي رابوي ههسپي وي بين بيتهنا خوڙ ملي رادڪهت و دادنييت، بين تيت و دچيت ل رهخي ميترگي ڪويفيا راتيتل فر فيا وييه، هندي تفقي و بگيان كهتي. رابوي سهر خو، شهدهدا، نافي خودئ و پيغه مبهرا ٿينا، بهزي ههسپي خو، ڪورپش ڪورپش لئ ڪر نه هات دهستي وي گو:

لولو ههرئ بوزو لولو بوڙي نانا

وللا من تو بري ل سويڪا بهقالا

هند ته ب ته به ڪهرئ ڪهر سفر و ڪهرئ ڪهر نالا

وللا من تو بري سويڪا غه باسه

ٺي ته ب ته به لولو دو نانا.

ههسپي ٺه و بير هات بيراي وي ههما گو: حم حم سهرئ خو ٿينا ددهستي ويدا. ٿينا زينن وي باش گريڏاهه، سياريو و چو قهستا باڙيڙي مامي خو ڪر. چو بچوبڪيت باڙيڙي وي ياربا دڪن. ٺهوي گوتئ: وي هه فخرخه، ٺهوي دي گوتئ: وي هه فخرخه. چو شهقهڪ ل هوڙا وان دا گو: دئ ههڙه مال خراب نه، تول چ دگهڙهي؛ دئ ههڙه بره ڙ مه وي خير و خيراته، ههر ههفتي ههتا ههفتي، خير و خيراتا ستي وي دهن، توڙي تير ڙ زبافه تي بخوه، ڪوتلڪا بخوه. گو: ڪورڙ ستيبا چي؟! گو: پاستيبي ٺهمرئ خودئ نهڪره؟ گو: ڪهنگي؟ گوت: ڙميتڙه، نيزبڪي دو ههيشانه مرييه. بهس بابئ ل سهر خو ڪري رهن (وهقف)، ههر ههفتهڪي نهقلهڪي ب خيرا وي شيقا دانئ دتن، توڙي ههڙه ڦي ٿيڦاري، دورا ههفتييا وييه، دا تو شيقا دانا وي ب خيرا وي بخوي. ديتن، چو ڪابانئ ڪر. گوتئ: شڪينا من، ڪابيت وان رابوين، ٺهوي دهستي رهئ وي سبي بوين، ٺه و رهيت هند تازه، ههر هادر سبي بوين. چو نڪ بچوبڪيت ڙ وان پيهه لتر بيت ڪو ٺه و دمهن بوين، ٺهڙه بچوبڪترن. خو راکر. گو: ڪابئ من بده من. ٺهوي دي گو: ڪابئ من بده من. گوتئ: ٺهڙ نادم. گو دئ ههڙه ميتهفانبي تير ڪوتلڪا بخو، ب خيرا ستي مال ويران: گوتئ: ڪوتلڪي چي؟ گوتئ: ما ستيبي ٺهمرئ خودئ نهڪره؟ گوتئ: ڪهنگي گو: ٺهڙه ڙميتڙ، دو ههيشه، گو: ههينه؟ گو: بهلئ. گو: بابئ وي ل سهر خو ڪريه رهن، ههر خوتئ ههتا خوتئ خير و خيراتا وي ددت. توڙي ههڙه ڪا تو تير ناخوي. ديتن: رهي وي وهلي هاتن بوين ڪهشڪ، موييهڪ رهش تي نه ما.

گو: ههرن دو تهر و مهرا بينن، ٺهڙ دئ ڦي ههسپي دم وه. ليدان و چون تهر و بيري خو ٿينان ڙ مالا خو. چو ل رهخ زبانه تي ستي گوت: ٺهڙه ڪيهه؟ گو: ٺهڙه زبانه تي ستييه. گو: دئ بڪولن. ڪولا، ٺهوي ڙي هاري وان قهيري خوب دهستي خو ڪولا. گوتئ: دئ مامو هوين ڦيجا ههرن ناخي رادن سهر گهلهخي مامي خوه، پاشي ههرن ههسپي من ڙي بو خو بن، گهردهنا وه نازا فخرخو چو بهر قبلهڪر، خو دريڙڪر، ڙ خودئ خاست ڪو قههزا روحا وي بيتنه ڪرن. فرمانا خودئ ڙ بو کيشانا روحا وي دهرڪهت، عزرائيلي روح لئ ڪيشا. بچويڪا ڙي ٺه و ناخ رادا سهر و هيتلا ل ويڙي و ههسپي خو بر. وهختي بچويڪا ههسپي وي برن و چون مال، دديبايت وان گوتئ: ٺهڙه چ ههسپه؟ گوتئ: ٺهڙه ههسپي فخرخويه، دامه. گوتئ: ڪا فخرخو ب خو؟ گو: فخرخو مر. مه ڪر ناخ ناخي. گو: وه چهوا ڪر ناخ ناخي؟ د ڪوبوترا مر؟ گو: بهلئ مه ڪر دناث ناخي. گو: ٺهسهحي؟ گوتئ: ٺهسهحي. گو: ٺهڙه ههسپه ڙي دامه. جاب چو بو خهليفهي. گوتئ: حال و ٺهحوالي براڙاي ته ٺهڙهيه، گوتئ: باوهر نهڪر. رابو چو سهر زبانه تي، بهري خو داين دهر ستييرا، درسته دريڙ ڪريه. گو: ٺهري ههري. گوتئ: خودئ تو من بدئ رهمي، ٺهڙه بيتهختييه من ل فان ههردو تو لزان ڪر، من نه هيتلا بگههنه جهي مرادي، ههتا هوسا چيوي.

ديتن: دهستي خودا بهر سهرئ خو بهردا گريه هه يامهڪي خوڙ ههتا خوڙ گريه مهڙي رهشڪري. پاني ٿيدي ڙ دهست دهرڪهفت نه شيت چو چارا پي بيت ڦيجا ب خاترا وه.

بهیتا دمدی

سه‌عدی پیروی: (۳۵) سالی

گوندی: سی مالکا

زاخو (۱۹۷۲/۸/۱۲)

هه‌بوی نه‌بوی کهس ژ خودی مهنتر نه‌بوی، هندی خان بوی مرۆقه‌کی ب کیره‌هاته بوی، شاه‌ی گه‌له‌ک
حه‌ژئ دکر ژ به‌رکو مرۆقه‌کی شۆل پیغه هاته‌بوی، قه‌دری وی دگرت، دگه‌ل شاه‌ی بوی ته‌قه‌کی.
خولامی ناڤ مالای بوی. شاه‌ی گوتی: خانۆ، گو: ئەمە چین ڕاڤ و نیچیرا، به‌ری خودین دنیا، ل
سه‌ر خو بگه‌رین. گوتی: بلانکی.

دبیژن: پتیبا خو گرتن چۆن ڕاڤ و نیچیرا، ل دنیا، ل چۆلی گه‌رپان، دبیژن وه‌ختی هاتین شفانه‌کی
په‌زی خو به‌ردایه وی گوهری وی دچهرت گوت: خودی قوه‌تی. شفانی گوتی: ره‌حمه‌تین خودی ل وه و
ده‌بیایی وه سه‌ر سه‌ری من هاتن. که‌ره‌مکن نانه‌ک و شیره‌کی بخون پاشی هه‌رن.
گوتی: شاهۆ، گوتی: به‌لن، گوتی: نان و شیرئ فی چۆلی گه‌له‌ک خۆشه. باوه‌رکه، ئەمە نانه‌ک و
شیره‌کی خوبن پاشی چین. بلا ب که‌یفا ته‌به.

دبیژن، چاوا روینیشن خوارئ شفانی کۆدکی خو هه‌لگرت دئ چیت شیرئ بو دوشان، خه‌وی دلئ
شاه‌ی گرت دبه‌ر وی شکیرپرا. شفانی سفک سفک کۆتکی خو تۆ شیرکر، ده‌یناد دین بلویرا خو یا
ناسنی، ئانکو بلویرا خو ده‌یناد سه‌ر کۆدکی شیرئ، وه‌ختی ده‌یناد سه‌ری، چو به‌ر به‌زی خو، وان ژئ
ده‌ستوری نه‌بوی بئ شفانی بخون.

هه‌تا شقان بزقرت قه، چافی خانئ ما لئ. به‌ری خوداین روحا شاه‌ی د کونگین دفنا ویرا دهرکه‌ت و
چۆ د بلویرا ئاسنی د سه‌ر شیرپرا دهرکه‌ت و چۆ د شکیرپرا. چافی خانئ لیبه ئەو نقش‌تیه. زیره‌فانی‌کا
باش لئ کر، کا دئ چاوا چیتن. هه‌تا پاشی ده‌ه ده‌قیقان بان پیتر شقان زقوی گوت: ئەزبه‌نی وه‌بۆچی
نان و شیرئ خو نه‌خوار و قه‌خوار؟ گوتی: پانئ هه‌قالئ من بئ نقش‌تیه، گوتی: هشیاره‌که، نان و
شیرئ خو بخون، هه‌تا ئەز په‌زکی خو قه‌گێرم. خانئ ده‌ستی خو ده‌ینایه سه‌ر ره‌هنئ شاه‌ی گوتی: دئ
هلو رابه شاهۆ پانئ روحا وی (شاه‌ی) وا چۆی (چۆییسه) بو خول دنیا بگه‌ره‌ت به‌ری خوداین
روحا وی پانئ ده‌ستی وی ل سه‌ر ره‌هنئ و بییه، دیسا ژ شکیرپرا دهرکه‌ت هات دبلویرا ئاسنی‌هات، ژ
نویکا چۆ د کۆنکی دفنا ویرا چۆ د له‌شی ویرا، ژ نویکا هشیار بوی. گوتی: هه‌ی خودی مالا ته‌ ئافاکر،
ته‌ بۆچی ئەز هشیارکر؟ گوت: چمانئ؟ گوت: من خه‌ونه‌کا عه‌جیب دیته (دیتیه). گوتی: خودی
خیرکه‌ت خه‌وناته، بیژه. گوتی: هه‌ما ئەز وسفه‌تی وی بیژم، تودی بیژی وه‌یننه. (نه‌وه‌یه). تو خانئ، ما
ئەز چ بیژم ته‌! گو: نه‌نه. هه‌ما بیژه. هه‌ما بیته مه‌حله‌کی عه‌قلی - عه‌قل بگرت - ئەز دئ بیژم تو راست
دبیژی. گوتی: «من دیت دپرتن سه‌ر ئاسنی‌هات، ئەو پرا ئاسنی، د سه‌ر به‌هره‌کا شیرئ، و یقه‌ ترئ
ئەز چۆم. به‌ری خو دمدی سه‌راکه‌هنیا (سه‌روکانییا) زیرئ و زیقی و ال وی دهرتیه. گوت: هه‌ینه؟ گوت:
به‌لن. گوت: هه‌ی لئ خودی مالا بابئ ته‌ ئافاکرۆ، پاتو قه‌سن وه‌ساکئ؟! هیچ نه‌ین جه‌ن باوه‌رینیه.

گوت: چاوا؟ گو: پاته به‌حرین شیرئ هه‌بن ل دنیا بئ و پرتن ئاسنی ل سه‌ر بن، که‌سه‌ی چو جارا ته‌رش
(حیوان) خودان نه‌دکر. چما دا زه‌حمه‌تی کیشیت، گوی و ریخی وی، شقان مه‌سه‌ره‌فی دا لئ کن بخودان
کن؟ دا هه‌ماچم وی به‌حرئ هه‌ما شیرئ ژئ ئینم، دا خون و قه‌خون. گوت: ئاها من نه‌گۆت، دیسا دئ تو
من ب دهرۆین دهرتیه؟! گو: پا هه‌ما هوسانه. پا چه‌وا سه‌حکه‌نه زیرئ و زیقی دکیرپرا. دوی خلخه‌لپرا
هه‌یه؟ تو قه‌سه‌ک وه‌سا بیژه بچته عه‌قلئ مرۆقی. نه‌هه‌ری خانئ ل به‌ر دلئ شاه‌ی سارکر. دئ ژئ
بگه‌ره. دا نان و شیرئ بخوبن، ده‌ست هاقیتئ نانئ خو خوار و شیر ب سه‌رداکر، یا خودی. بابۆب
خاتراته. شفانی گو: وه‌غه‌را وه‌خیر، مه‌ دا رن ئەم هاتین ب فی میگرئ قه‌ چۆن. گوت: باوه‌رکه،
ئافاه‌ی بین خۆش دئ که‌فن فی دهره‌هه، کانی، ئاڤ و دهراتی وی هه‌نه. گوتی: باوه‌رکه تو راست
دبیژی. خانئ هه‌ر دجه‌دا دلئ وی که‌ته وی دهرئ و پیغه نویسیا. ئەو دهر ما دهرزا وی دا. بۆ رۆزەکی ژ
رۆژان. دبیژن، ئەز خولامی سه‌را زقیرن هاتن مالا خوه. دبیژن و میران و میرگه‌هان ل خه‌لکی عالمی.
گوته‌ی خوه بدن حکایه‌تا خانئ له‌پزترینه:

وه‌یلا دمدۆ خان تیدا وه‌یلا دمدۆ خان تیدا.

رۆزەکی خان جه‌ره‌چی بوی، جارەکی خان جه‌ر به‌چی بوی

له‌پئ وی ل جه‌رپن بره‌وی، میر سه‌یدئ هاره‌ قیرا

له‌پئ خانئ دئ کین زیره، میر سه‌یدک وی چۆیه قیرا

گه‌رپا بوی ل سویک و باژیرا هوستا ئینا جه‌غسی قیرا.

له‌پئ خانئ وی کر زیره وه‌یله دمدۆ خان تیدا

رۆزەکی ژ ئەفی که‌ بیره، جارەک ژ ئەفی که‌ بیره

خانئ رابوژ نیچیره، گوت: جه‌ه‌ک ب قه‌سر و قوسویره

خۆشی ته‌خته بۆ خانئ میره.

وه‌ی له‌ دمدۆ خان تیدا.

رۆزەکی ژئئ خودی دایی، جارەکی ژ ئئ خودی دایی

خان و شاه چۆن چیبایی، دیت جیکئ کۆلک و ئافایی

وه‌یلا دمدۆ خان تیدا.

رۆزەکی هاتنه‌ خانه خانئ شیخی ل به‌غدایی

تانه‌جک ئاده‌م کر ته‌نایی رابه‌ دا لئ بکین خه‌زایی

وه‌یلا دمدۆ خان تیدا.

کیسو به‌ینه هو به‌د و بیه

خان وی چوی مالا شاه‌یه

هه‌ری شاه‌ی هه‌ری شاه‌ی

هه‌ری شاه‌ی سو به‌ خیره

خانۆ خانى سلامتې ل سەر چاقانە
 لسەر سەرانە و سەر چاقانە
 روینە پویەکا دیانە
 تو بگره جۆتې فنجانە
 وهیله دمدمۆ خان تېدا .
 ههکه شهرمه و نه فهیتته
 من دهستوبرا خوژ ته دقېتته
 وهیله دمدمۆ خان تېدا
 تو من دانه د چهرمیدایی
 نه ب کیماهی نه ب زېده هی
 بۆم بو سوندا سهرۆ شاهی
 وهیله دمدمۆ خان تېدا
 گو: ههرۆ خانۆ، چو خان و مانیا واقا نه که
 دلې من و خوژتیک نه که
 ب سهرۆ تهیه و باقې تهیه
 بده من ژ ته مهت چهرمه کی (*)
 ئەز دئ دینم ل سەر دهرئه کی
 ل سهرمه دانو و ئەمره کی
 پئ قوتکی مه ئسلامه کی .
 وهیله دمدمۆ خان تېدا، وهیله دمدمۆ خان تېدا
 گو تئ: ههره خو من داته ژ ته مهت چهرمه گی
 نه ب کیماهی نه ب زېده هی
 بئیم بو سوندا سهرۆ شاهی
 خان دهرحال دهشت و بهرپیه
 دیت گایی قزل باشی، گایی قزل باشی دویرویین مه شقایبی (**)
 دقېل کربوی د دهرزبې هه لکیشایی .

(*) ب جوره کئ دئ:

ههرۆ شاهی، ههری شاهی
 بده من ئوردی ژ ته مهت چهرمه گی
 بئ قهرقه شه و ب دویماهی .
 (***) مشه قا = پنیدوز

بو ستوغالی وایندایی،
 بئیم بو سوندا سهرۆ شایی
 وهیله دمدمۆ خان تېدا .
 وهی ل خانیکئ بئ فیتله
 چهرمه گی کر دقېله
 گرتن ههقت کۆر و نهیتله
 دنیا گرت و چو نه هیتله
 وهیله دمدمۆ خان تېدا
 چهرمه گی کر نوقتاره
 گرتن ب تهنگ و هه قساره
 گرتن بهرۆژ و نزاره
 وهیله دمدمۆ خان تېدا، وهیله دمدمۆ خان تېدا .
 چی هات و هۆستا عه باسه
 تو بهرۆ بقره ل ئەلماسه
 دئ بن تاو زبیرۆ خاسه
 نهاتی هات هۆستا عه لبیه
 تو بهری بیره ب ته فشییه
 دئ بن تاو زبیرۆ نوییه
 وهیله دمدمۆ خان تېدا .
 چۆبئی هاتی هۆستا عه مهره
 تو بهری بیره ب ته بهره
 دئ بن تاو زبیرۆ زهره .
 وهیله دمدمۆ خان تېدا .
 نه ب کیماهی، نه ب زېده هی
 بۆم بو سوندا سهرۆ شاهی .
 وهیله دمدمۆ خان تېدا
 گو: ههرۆ خانۆ چوخانی و مانیا واقانە که
 دلې من و خوژتیک نه که
 ب سهرۆ تهیه و باقې تهیه
 بده من ژ ته مهت چهرمه کی
 ئەز دینم ل سەر دهرئه کی

دمدم دانا بهر به ستنی، ههفت سهد دهست فه په ستنی .
گۆت:

سه بیخ موزن، نهغه رۆژا ته نینه، وهیلی رۆژکا منی
وهیله دمدمۆ خان تیدا.

دمدم دهیناده دهر کاشه

گۆت: ل پیتش من دهینادن ههفت سهد باری ماشه
وهیله دمدمۆ خان تیدا.

دمدم ههه هیتنا بن هیتته

دهیکا خانی وه دیته

ئاهاهیبهک فره مه دقتته

بهفر و باران تیکدا تیتته

کس نهچت ماری که سیدا

وهیله دمدمۆ خان تیدا، دهیله دمدمۆ خان تیدا

دمدم تامانی ئافاکه

چار کنار بهی دو دیوارکهی

بهر سمتن مشتی رساسکر

سهر سۆلینا لی مه بر

سهری دوسه دهوستا و بهرهوستا گرت و جهلادکر

میر «مهحمود» گرت و خهلاتکر

وهیله دمدمۆ خان تیدا، دهیله دمدمۆ خان تیدا

بهفرکی کیری ئالاندن(*)

جهمهدهی کانی هنگاقتن

خونساری (خونساری) کانی پهنگاندن

گۆ: خانی شاهن عهجه م گرت و شه لاندن

وهیله دمدمۆ خان تیدا. دهیله دمدمۆ خان تیدا

بهفرکی کیری کهرکرن

خونساری کانی مشت کرن

گۆت: خانی گه وری بابن، شاهن مه زن گرت و رسواکرن

وهیله دمدمۆ خان تیدا. دهیله دمدمۆ خان تیدا

ههه لی میمی ههه لی میمی، چ سبهیه سبه زوییه
خهلیفه چۆ نک شاهیهه. گو: ههری شاهن،

ههه لی میمی ههه لی میمی، نهز نه مینم ل سهر قی دنن
ئیکتی خولام باخوی بدت ته لافتنن

کورۆ سهیۆ وهیه وهنینه

«خهل» خولام من نه مینه

دوسته ههر نابیت غایینه

من له پنی وی کر زتیرینه.

وهیله دمدمۆ خان تیدا دهیله دمدمۆ خان تیدا.

ب سهری تهیه و بابن تهیه

نهو خانوکی خولامی تهیه

نهو دوژمنی دینی تهیه

ههر زیده ژبو سهری تهیه

وهیله دمدمۆ خان تیدا دهیله دمدمۆ خان تیدا

کورۆ، سهیۆ، سوبههی سحراری

دی تازهکی زنوی کهی

دی دم پاش هنگهیی

تو من هه لگره کولکی دمدمایی

وهیله دمدمۆ خان تیدا دهیله دمدمۆ خان تیدا

نه م دی چینن، نه م دی چینن

دی ههفت سالال بن گرینن

هه که مه نه ئینا لومینن.

وهیله دمدمۆ خان تیدا.

بهر ههر هات و بن هاقینه

نه سکه را لیک فه جه مینه

دی چی خانن له پزیرینه

وهیله دمدمۆ خان تیدا.

هاقین هات و بون پاییزه

نه سکه را بکن ته میره

مه ل سهر خانا کر خوینریزه

وهیله دمدمۆ خان تیدا.

(*) بهفرکی کیری ئالاندن + جهمهدهی کانی پهنگاندن + خانی حاجی شاهن شه لاندن. د هندهک جهاندا.

پاییز هات و قئی زستانه

ئهسکهرا دکن دهلانه

دئی چین سهرخانی کوردانه

کا کی بهرخه، کی بهرانه

وهیله دمدمۆ خان تیتدا.

زقستان هات و ل دوی بهاره

ئهسکهرا دکن ههه قه دانه

دئی چین سهرخانی کوردانه

کاکی بهرخه کی بهرانه

ویله دمدمۆ خان تیتدا، دهیله دمدمۆ خان تیتدا.

ئهز خولامی سهرا دبیتن، عهسکهری خوه ب ساله کی ل بن که له کا دمدمی قه دهیناد. لهشکری

شاهی عهجهمه. دبیتن:

چ سوویه رهۆژ لهیلانه، چ سوویه رهۆژ لهیلانه

ته تهرخان دهرکهفت سهربانی

دهست ل سهرا سنگی و ئیک ل سهرا رانی

گو: ههری بابۆ، چهند خیزی ل بن بهحرانه

چهند رزقی دهشت و زۆزانه

هند خیشهت و چاریک و دومدیی قه دانه.

وهیله دمدمۆ خان تیتدا، دهیله دمدمۆ خان تیتدا.

گو: ههری کوری من و ته تهرخانه

تو نه هه لکره چو خه مانه

ئهو که روانه بازرگانه

تیت ژ ته ره فی بو تانه.

ههر ل سهرا سهرا بابی ته شه و لیکدانه.

وهیله دمدمۆ خان تیتدا.

ئهو کافر پ هونهرن

سهرا خیشه تن هون سه مهن

سوویه هه سحرای بابی ته سهرا و ژیرا ژ وان وه رگرن

وهیله دمدمۆ خان تیتدا دهیله دمدمۆ خان تیتدا.

گهر چو بوی خانی رباله، ههر شهف ژئی بهردا هات خواره

ههفت و سی ئوردی کرنه قاله

نقیژا سپیدی ئینا ماله.

وهیله دمدمۆ خان تیتدا.

دبیتن: رهۆژ کی ژ ئه قی بهاره

جاره کی ژ ئه قی بهاره

خه لیفه بیتم و سهرداره.

خه لیفه عهسکهرا ئه ژماره.

پیلیم ناکهت هزاره،

ئهو روی رهش و شه همزاره

گو: ها سهرا شاه نا قافیته

بنهیرا شاهی ب خو قیتته

خان دو سال کهت د که له تیتدا

وهیله دمدمۆ خان تیتدا

دهیله دمدمۆ خان تیتدا.

جاب چۆ شاهی، خه لیفه ی جاب دایی:

گو: بیژی، بلا بیتن. عهسکهری من ئه قه ساله من کومکره، هژمارا وی هزار دهرکهفت ددهست مندا.

دبیتن: وهختی شاه هات، بهری خوه دایی راسته. چو عهسکهری وی نه مایه. عهسکهری وی بی بی

خیرکهره. پانی عهجیبی سهرا شاهی گرت، ئهف هنده عهسکهره پویج کره. ئینا کاغهز سور و شین کر، د

به سهرا سهحیا راکرن، به لاکرن تیتدا گو:

کافرهک تی رهۆژ ژ بهروویه

سال ب سال ناگر ل گه مییه

دئی چیت ب همه تا خودتییه

وهیله دمدمۆ خانی تیتدا

کافرهک تیت و ژ چین و ماچینا

ته کهر مه سه به ل له عینه

ته دانا سیف دکاسکا

وهیله دمدمۆ خان تیتدا.

کافرهک تیت و ژ هه و ریزه

ئی ب کل بینه ریزه

گو: سهو نو کوکیت من خلاس بون ب کتانوکی هندی قه

وهیله دمدمۆ خان تیتدا

دهیله دمدمۆ خان تیتدا.

هئارت بو میری ئینا کوپوؤ
 خودیوؤ یی قی جارتیوؤ
 وهیله دمدمۆ خان تیدا.
 کاغزهک ژ بهلگی مازینا
 هئارت بو میری بههدینا
 میری بههدینا بیتم نهخوشه
 انشاء الله حالی وی نهخوش بت
 ئەو جهویکی نینوک رهش بت
 ل بهینا مه و وی تهرم و لهش بت.
 وهیله دمدمۆ خان تیدا.
 کاغزهک ژ بهلگی کهقوته
 هئارت بو میری لوته
 خانو سهرهک هاتی ژوته
 وهیله دمدمۆ خان تیدا
 کاغزهک ژ بهلگی هژیوی
 هئارت بو میری جزیری
 خودیوؤ تو بدی (بکهی) تهکیبری
 وهیله دمدمۆ خان تیدا.
 کالوس تی لو سوور و شینن
 بهروپشتی وان نهخشینن
 خهبری خیری لی نینن
 وهیله دمدمۆ خان تیدا
 ههری دایین ههری دایین
 با کورتکی لق لیدایین
 با کورتکی ل بالی من
 برکهچک دی لورایین
 سافرا سوتم ل سهر دنیاين
 وهیله دمدمۆ خان تیدا.
 گو: ههری دایین گۆری،
 ئیکتی زهلام وهعدی من ژ قۆلی بهردایین
 کهسی کرمانج هانی نایین،

کافرهک تیت ژ پۆژ نافا
 شهمالهک سووت و بهرداقه
 شالهک توپا بهرداقه
 سنی شهف پۆژکیتم دمدمی بهری تاقه
 وهیله دمدمۆ خان تیدا
 دهیله دمدمۆ خان تیدا.
 خانۆ دبیت: ههری دایین، ههری دایین با گورتکی لک لهفایین
 کافر سوتم ل سهر دنیاين کهزی کرن مادینن
 گو: کهسی کرمانج هانی نایین.
 وهیله دمدمۆ خان تیدا
 ههری دایین دهیکا منی
 تو کورتکی زهن مهعدهنی
 بهس بکه قسه و گوتنی.
 هه مانوکه دبیتنه خهتا ژ عتابا مرنن
 وهیله دمدمۆ خان تیدا
 دهیله دمدمۆ خان تیدا
 تو لهزکه بلهزینه
 بارهک کاغزا تو بینه
 جوتی ماهالالول سهر دهینه
 ل ئاسمانا نۆل سهر دهینه
 ل عهشیرهتا بگپینه
 وهیله دمدمۆ خان تیدا.
 کاغزهک ژ بهگی هپرویی
 هئارت بو میری زاخویین
 ناله و ل سهر مهعنن داچویین
 وهیله دمدمۆ خان تیدا
 کاغزهک ژ بهلگی سپیداری
 هئارت بو میری زیباری
 خودیوؤ بیته قی جاری
 وهیله دمدمۆ خان تیدا.
 کاغزهک ژ بهلگی درپوؤ

ههری دایین دهیکا منی.
 بهس بکه قهسه و گوتنی
 ههما همزه همر دگو ژنی
 هات و عتابا مرنی
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا.
 توله زکه بله زینه
 زاهری قهت بوچونینه
 باتنی یا فان بحه وینه
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا
 گۆ: ئەم خو بوین مالاخه لیلی ل خه نده کتی
 تو سویباری چاڤ به له کتی
 تول هانا خانا گه له کتی
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا.
 سهید ئەحمه دئی بی ملییه
 تو سویباری فی بۆزییه
 هانا خانا گه له کتی
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا.
 شیخ ئوسقی ل تنگا گوزافی
 جهی «تهرگه قهر» دا وافی
 گهر هانا خانا فی گافی
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا
 پی به کری به حرا دیهیری
 شهنگه سویبارا پوجانی میری
 هانا خانا بکه دیری
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا.
 مه خو دبر کوری مزگه قتا
 شهگه سویبار و ل کیتلاناته
 دنیا چه ندا بی خیره ته
 چه ند خیر سیانا میناته
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا

چ هاتی مه لاکتی شوشتی
 ته عولمی خودی وی ل کوشی
 ژ حما سستی تی وی کوشی
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا
 چ هاتی مه لاکتی بادئ
 توژ کهزا و خارا زوی هاتی
 تو ب کهروکتی چۆخی هاتی
 تو ب مه تالی مه زن هاتی
 توژ ئەولیا چیتتر ئەشکه را هاتی
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا.
 بهری خو بده غهوسی ل به غدایی
 ته کر و کر هانی نایی
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا
 دهیله دمدمۆ خان تیتدا
 غهوسی گوتیی: مادهم ته ئەز کرم دویمایهیکا هممیا ئەز ئیدتری ناهیم، ئەولی همما ئەز بهس
 بویم، تیرا هممیا ئەز هه بویم
 یانی ناف فان ئەولیا، هممی مه شایخی موقهرن هممی هاتن
 دهست سینک شه دا (دهست ل سینگی خودا) گوتی: گافا ته دهست ب شهری کر، ئەم بوته
 حازرین
 جارهک ژنی خودی دایی
 دپله کال بن که لهی زایی
 تیشکیت چوینه بهر دایی
 جارهکتی دهستی لاوکتی به دکاری نایی ههلات و ئوردیا شاهی
 ههی لاوۆ لاوۆ بیتهکاری
 ئەفه کبیه باخوی تاژیک هناری
 ئەفه زکتی بی چه لانه
 ئەزی هافرین نیهانه
 گۆ: ههری وکی ئەفی هافرین نیهابت
 ئەفی هه دگهل فی چالابت
 مه وی خانا ژنوی لیک زابت
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا

هوبن له زبکهن بله زینن
 خیفه تی خو څه ته زینن
 خان دئی دیلانا مه ژی بینن
 وهیله دمدمو خان تیدا
 هه که هات و هه که راسته
 ئوردی ل ئوردیې گوهارته
 پیشاهییک چو سالاراسته
 وهیله دمدمو خان تیدا
 مه حموید کیلن ناله کانی
 باشاوش مثلې شهیتانی
 کاغه زال تیری پتچایی
 ثاقبته ئوردیا شاهی
 شیفا شفق ل ناف نه مایی
 نه و دیهلا که لکه ل هتزیایی
 کافیتجا ژیتفه دیتت کابانی هلات و ئوردیا شاهی
 وهیله دمدمو خان تیدا
 دهیله دمدمو خان تیدا.
 ده رگه هکې بیمو بزماره
 مه حموید ب ده قی خواره
 پاشی دئی ژئی کم پسیاره
 وهیله دمدمو خان تیدا.
 مه حموید ژنات وان ره فی، بیمه ختی لئ کر. کاغه زال پیشاییکا خو ثاقبیت، گوتیبی خان حاشایی
 وی درهوا دکتن. شیفا شفق ل نافدا نه مایه. فیتجا هات ده خاله تی.
 گو: ده رگه هکې بیمو بزماره
 مه حموید ب خو ثاقبته خاره
 هه ری مه حمویدکی بابه کانی
 به سه بو ته ل جانی
 بوچی ته ل خانی کره گیانی؟
 گو: ب سه ری ته و بابی ته
 هه دو مه تالی من زپر بوین، نیکی ژمن کیم بوی، لهو من ل خانی کره گیانی.
 گو: بخازه کاته چ دقتیه؟

گو: من ژنا عه بدال به گئی دقتیه
 من ب کوبنی دهینی دگه ه دقتیه
 وهیله دمدمو خان تیدا
 دهیله دمدمو خان تیدا
 تو بچیبیو توپې بیمه
 مه حمویدی ب ده ری څه حه شینه
 ب تاقی برجی څه بیمه قینه
 دا مه حمویدی ژ دل بیمه
 وهیله دمدمو خان تیدا
 دهیله دمدمو خان تیدا
 توپچی توپاخو نینادو
 مه حمویدی ب ده ری حه شانندو
 ب تاقی برجی څه په قانندو
 ب ناقا وی ژئی ژ دل نینادو
 کافر ب دهر ب زپه
 وهف میرکی نی ژ نالی تیره
 شول قه تاند ل بهر جه فیره
 وهیله دمدمو خان تیدا.
 بینن توپا ده مراری
 وهز دئی بکمی ب تراری
 باقیم برجی ل بهر رو بیاری
 وهیله دمدمو خان تیدا
 بینم توپا داعنزه له
 وهیلې بکمی ب کودله
 دانم به ژن و بالا که له
 وهیله دمدمو خان تیدا
 بینن توپا سندرویکه
 وهز دئی بکمی ب سینیکه
 دا بیم برج و باغی بویکه
 وهیله دمدمو خان تیدا
 بینم توپا دهر مه زنه

به ركی تۆپى دو انزده منه
دمدم هه ژاندى ژينه
وهيله دمدمۆ خان تيدا.
هوين له ز بكن بله زين
توپا پيگه شه ره سين
سه ر و شكيرا پي به نكيين
ژ حه والا بقه تيين.
توپا پيگه شه ره ساندن
سه ر و شكيرا پي په نگاندن
برج ژ حه والا قوتاندن
وهيله دمدمۆ خان تيدا.
دمدم به ركه خورستى
هه قه سه د تۆپ چۆنى بدرستى
به ركه ژ به ركه نه گوهرتى
خانا مير تيقه نقشتى.
خانۆ دكه لى دا نقشت، هه ر هايژۆ نه بوى، هه قه سه د تۆپ ريك به ردانى. يانى هشير نه بوى
هه چكو هاژۆقى دنيايى نينه.
وه ختى مه حمويديكى باله كانى ل ره خى كاغه زى يى دى سویره تى كه هنيا زيرى ديوى، هه مى
هاقبتى مليى دى، كاغه زى ل نك شاهى يى شه دخوينتن. ديپژن:
كاكه را فه ره س به رداقه؛
خرا بكن سۆلين و ئاقه.
سۆلين و ئاق خرا بكن
كوچك تيدا مراركن
حيشتر تيدا ژ تيشل كرن(*)
سۆلينه ژ خوينى سۆركرن.
وهيله دمدمۆ خان تيدا.
دهيله دمدمۆ خان تيدا
هه مى سۆلين وان خرا بكن پويج كرن، ئاق هه چكول سه ر پرى.
ديپژن: سويه ينا دنيا هوينه
فه قه هين به زين مه سينه

(*) ژ كه قل كرن تى گوتن، نه كو ژ تيشل كرن.

ئاقا سۆلينا تيت خوبنه
وهيله دمدمۆ خان تيدا.
چ سويهينه هۆره هۆره
گرتيا پۆره پۆره
ئاقا سۆلينا تيت سۆره
وهيله دمدمۆ خان تيدا.
كا عه وري ره شى نيسانى
تاشكيت بارانى تو دانى
داخان پي بي سه ر ئيمانى
وهيله دمدمۆ خان تيدا.
كا عه وري ره شى دريژه
تاشكيت بارانى داريزه
دا بو خويى بكن نميژه
وهيله دمدمۆ خان تيدا.
نه گولانه نه نيسانه
نابه ينا هه ر دو مه هانه
قريه پي كه تول نه سمانه
ل مالا خانى بو شه هيبانه.
يا شاهى بوى يا تازبانه
وهيله دمدمۆ خان تيدا.
مه نميژۆ خو پي كرنه،
مه ده فعه ك ل سه ر خو شه برنه،
ئه ف چه نده ئه ف چه نده نه
ئه م جندىيى دمدمه نه
ئه م نيزيك ميثاننى شه هدى دهن ل سه ر روحا خه ليفه نه
وهيله دمدمۆ خان تيدا
دهيله دمدمۆ خان تيدا.
خانى كوردى ديپژيت خانى موكرى:
هه رى خانۆ تويى سه رمه ستى(*) پاقه ئه فه هه قه سه لاله ئه م
دگورندا دابه ستن.

(*) سه رخوشى، پيتر ل كاره

وهيله دمدمۆ خان تېدا

گوتیبی: دا پاخانې (داپاخوانې) نه به سته ئه مې راپوین ئه مې چینی به سه
نانکو هند عاجز بوی، حده تی گرت، گوتی: ئه مې چینی.

خانی گوت:

ئه ز خانم، خانې کوردانم

دورناسی بنی به حرانم

عه بیه کی ل دورخانا دانم.

گو: عه بیی خانا چ نه؟ گو: عه بیی خانا ستینه. گو: هوین ستینه پر حوسن. پشتی قهنج و
ئیکانی بو تا وه بهرگن. گو: بسکا ئه نیی برن پشتی قهنج و ئیکانی بو تا حساب، مه بهر ب
چوکه سی دیتری نیین. عه بدال به گت گوت ژنا خوه: ئه وی بلا بویک و زاقا. گوتیبی: تو ژه هری
نه شه خوه، تو سویه هی شاهدی، کا دی چه ند میژ مالا بابن ته تی کوژتنی. ئه و ما و دا خانی
هر دو ژ ئه قیت دی مان.

گو: ستیبی ئه م ژ چلا پیترن

فنجانی ژه هری وهرکرن

ئیک شه خوه دوانزده پی دمرن

وی د بالیفادا دزقرن

ستیبی مه وی ل حه رماری

وی دگین فنجانی ژه هری

ئیک شه خوت پانزده پی خواری

وهيله دمدمۆ خان تېدا

چ سویه یه هوژه زوییه

شیری ب سویکافه هنارن

میر خاسا شیری بژارن

وهيله دمدمۆ خان تېدا

دهيله دمدمۆ خان تېدا.

هه ی لاوکی بیتکاری

کوم ره شی بی مه زی ناری (مه زیناری)

شیره ک ژ فانا بژاری

مه حتی میرا بیم گرتنی

چو شیر ژقان نه قیتن

دی تو شیره کی باش بده من

دگهل با خوی نه بیم فهیتنه

وهيله دمدمۆ خان تېدا.

خان ب خو هوستایی دهستی بو ژ به لاکر کوریا کهرکی بو

دگهل مه تالکی پویلابی

تافه ک مفرقی لیدایی

خه م یا ئوردیا ل داری

ئوینس پیغه مبه ر وی ل هاری

وهيله دمدمۆ خان تېدا

دهيله دمدمۆ خان تېدا.

شیری ب سویکافه هنارن

میرخاسا شیری بژارن.

ته لپی زپرا وی حه لاندن

شیری ب کافلانقه تی ئالاندن.

ل بهر بهر خا ساقا هه ژاندن

وهيله دمدمۆ خان تېدا.

خان چو جونوکی نوی بری

ژ هناقا چ تی گوری

من حه یفا ل دانه کوری

وهيله دمدمۆ خان تېدا.

خان چو جونوکی ژ نوی ئاقا

رونک خو ناگرن دچاقا

من حه یفا لادانا تاقا

وهيله دمدمۆ خان تېدا.

خان چو جونوکی بینایی

جانوکی بکه زورنایی

خانیبی چۆیه خه زایین

وهيله دمدمۆ خان تېدا.

خان چۆ جی دجیری

خه لیفه تانجی هنیری

تو قه بویل که ئه ف تانجه

ته ل به فرا بکه ن ئارمانجه

وہیلہ دمدمو خان تیتدا

دہیلہ دمدمو خان تیتدا

خانی خدنجر ہلگرت دی تانجی درینہ، حفت نہعلت ل مام و برازابین نافا شہر فاخیر بت.
وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

خانی گوت: عہسکہریٰ خوہ لیک زقری، گوتیی: ئەڤہ ئەزئ چۆمئ ئەزئ ب تنئ چۆمئ، ھەچی
گاڤا من شەر ل وئ دەری ھەلیخست ژ نوکائی ھوین ژئ دەست یئ بکەن، ھەتا شەرئ خو
خوش نەکم ھوین خوژ نەکن، گوتیی، باشە. عہسکہریٰ وی ھەما مان ل وئ دەری بۆ بخیرھاتنا
وی، ئو خانی ھەما شیرئ خوژبەر خو دائینا ئو (یا اللہ) قەستا وی کر. قەستا کوچکا وی کر.
گو:

خەلیفەوۆ ھەریٰ خەلیفە ماسو بخە بخانی،

ب خیر و سلامەتی، ل سەر چاڤانە،

لسەر سەرانە و ل سەر چاڤانە

روینە و پێزا جندیانە

تو بگرە جۆتئ فنجانە

وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

گو: من سوند خواریبە

ب ئووہرە چۆکا خوہ نا دەینم خواری

نە قەھوہیە ھەمی ژھرە

وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

من بەستییبە ب گوھانە

تە شیرەک کرەب ب سەدانە

ھەڤت عاشیر دمزگیبیدانە

وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

گوتیی: خەلیفە کەس دەسەرە، تە عەرەقا قەخوارە، ھەردو

سڤک سڤک شیرکرنە دخیڤتە تی قە فی دەستە، دی ھەرە،

دی قەرەستە (قەرەسە)،

وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

کورۆ سەییۆ شیرئ تە چیبە؟

شیرئ من ھوشقئ سپیبە

ناڤەر تیفلی بەستییبە

وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

کورۆ سەییۆ شیرئ تە چیبە؟

شیرئ من ھوشقئ (یوسفئ) سۆرە

ناڤەر ت (ناپرت) تیفلی گوندۆرە

وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

کورۆ سەییۆ شیرئ تە چیبە؟

شیرئ من سوفری (یوسفئ) سۆرە

ناپرت تیفلی بەستییبە

وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

گو: بیژە پراستی، کا شیرئ تە چیبە؟

گو: شیرئ من لاھوریبە

ب جۆمئ کو جۆم و کانیبە

سەرکیترا وی بی دەرزیبە

تیکدا ساھیبئ ب سپیبە

ب (ژ) توخمئ شیرئ عەلیبە

ب سەد و شەشا کرەب

حەفت عەشیر ل مزگینیبە ویبە

بۆ ستوویٰ خانئ موکریبە

وہیلہ دمدمو خان تیتدا

گوت: ھەریٰ سەوۆ وەکی شیرئ تە:

ب جۆمئ کو جۆم کانی بت

سەرکیترا وی بی دەرزئ بت

تیکدا ساھیبئ ب سپی بت

ب توخمئ شیرئ عەلی بت

دەستئ خانئ موکریدا

عەمەلئ خەلیفەئ ب مام و برازاڤە دی چ بت.

دەیناد و ستوینا خیفەتئ

ل سەر پێزا کافرئت ھەیبەتئ

کافر گو: ئەڤە چ بە لایە بۆ مەتئ؟

وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

خانی شیرکیشا ژ قوہتئ،

گو: خالو تو بدە من موھلەتئ

دئ گه هم چه پا خیفه تی،
دئ دم ته ده بری و ده تی.
ده برا ته ژ ل ده قی ته بت
کبری سه بی د مه سی ته بت
خان قاتلی روحا ته بت
وهیله دمدمو خان تیدا

خانی شیرکیشا ژ قه وه تی دینا سه ری خه لیفه ی و مام و برازا
ئه و ب جه ماعت فه قه براندن وهیله دمدم و خان تیدا.

به رازی له قا هلیبن
پلنگی له قا درین
توزی ژ عه ردا د وه شین
وهیله دمدمو خان تیدا
بوی شه ر فلان که س:

هه چی هات لایم مه هنده
ته تیله ئاقیتن زهنده
ل ناقا شه ری کر گو فنده
وهیله دمدمو خان تیدا
چی هات لایم قه رسی
مسری ل ده ستدا په سی

گوت: ژ غه بری خودی و پیغه مبه را، نه ز ژ که سی دی ناترسم
وهیله دمدمو خان تیدا
دهیله دمدمو خان تیدا.

چ هاتی نالاکتی باده
توژ که زاخا ره زی هاتی
توب گوپالی مه زن هاتی
ئه ولیبیا هه ما چیتتر شه شکه را هاتی
تو سه ری خان هاتی
وهیله دمدمو خان تیدا.
هات و کوری مه ههنده
ته تیله ئاقیتن زهنده
ل نیقا شه ری کر گو فنده

وهیله دمدمو خان تیدا
هاتی هات لایم گاری
بی ب رویشی و ره شمال و داسی
گوت: ژ غه بری خودی و پیغه مبه را ژ که سی دی ناترسم
وهیله دمدمو خان تیدا
دهیله دمدمو خان تیدا

خان نه مین دبیتته کوری خو، نه هنگیتی نه په ریفه، شه ری خو بکه ن ب دلای خو.

بو هه چی ناقی بابی خوه
وهیله دمدمو خان تیدا.
شه ر چویه ناق که ندالا
بو چریه چریا مه تالا
بو قی هاتویین مه ندالا
وهیله دمدمو خان تیدا.

گو: قه ره کانی هاتینه،
قه ره جوینا کانی دهر دکرن.
ژ نویکانی پیک هاتن ته به
ئه ز قه رمه براکی ته مه.
ئه و دو فله ل ناق دهر گه هی بون
هه ردو فله هی خان بون

هه ردو لیک بون دل ره ش، نرانی بوی که سی ژ هه ر دووا کونزری ئیک و دو ناس نه کر بوین، وه ختی
ناق ل خودان زری و کونزری خو کرن به رخو، ژ نویکا پیکه اتن دهری گوتی: پانی نه ز براکی ته مه مال
خراب نه، یانی وه سا لیک به رزه بون، هنگی بیوی دویمان، ژ به ر ده نگتی توپان خانا ئیک دو ناس نه
دکرن.

خان نه مین دبیتته کوری خو
نه هنگیشن نه په ریفن
شه ری خو بکه ن ب دلای خوه
بو هه ری ناقی بابی خوه
شه ر چو بوییه نیقا ده شتی
ده نگتی خان نه میره خوه شی تی
وهیله دمدمو خان تیدا
دهیله دمدمو خان تیدا

شهر چو بوبيه يا بن بهزوبيه
خان شه‌شخانا لوبيره لوبيره
خانه خانه قه‌وی کوبيره
ودهيله دمدمو خان تپيدا

وه‌کی به‌ری خودانتي «سبحان الله» نه‌وليا وه‌سا هاتن، ههما ده‌ستتي وي مروفتي سه‌رپا دکرن و داچنتي،
دبيژن ههمي نه‌وليا هاتن هاري شه‌ري بکن، به‌س غه‌وسني (غوٹ) به‌غدایين نه‌هات.

هاتي هات کورئي مه‌لايي
ته دل ته‌نگه ژ في نالايي
کافرا ل سه‌ر ته‌بايي
گوژتن ني هه‌ستي هيلايين
ودهيله دمدمو خان تپيدا
ودهيله دمدمو خان تپيدا.
هاتي هات کورئي گه‌وري
خوژ بن ته‌رما کيشا ده‌ري
سه‌دمير کوژتن ب خه‌نجه‌ري
ودهيله دمدمو خان تپيدا
هاتي نه‌وي نه‌رمشتي
دي تو دابگره پشتي
گو: خوزي نوکه نه‌و روژبا هه‌کو من ل نه‌رمشتي دخوارن سه‌رتيشتي
ودهيله دمدمو خان تپيدا
ودهيله دمدمو خان تپيدا
هاتي هه‌قت لاوي مزويري
خو هلاقيت ل سه‌رگري
گوئي: خوزي نه‌ز رويشي باما ل به‌ر چه‌پي هيزلي و خابويري
ودهيله دمدمو خان تپيدا
ودهيله دمدمو خان تپيدا
هاتي هات لاوي شينخوبي
ته باگرت ل تيلويي
گو: وه رابتن ژ من خوڤه چوبي
ودهيله دمدمو خان تپيدا.
شهر چو بويه نيڤا ده‌شتي

ده‌نگي خان نه‌مير گه‌له خو‌هشي تي
خان نه‌مير ديبته کورئي خو
نه‌هنگيڤه نه‌هه‌رپه
شه‌ري خو بکه‌ن ب دلي خو
بو هه‌ژي ناقني بابي خو
ودهيله دمدمو خان تپيدا
ودهيله دمدمو خان تپيدا
شه‌ري چوبوي يا کوژا زويري
سه‌د ل دوي خانني ميري
خالني خانني نه‌خوش کري
سنگي خانني سه‌قه‌تکري
ته ته‌رخاني بايه
نيزيک خانني ده‌ينادييه
ودهيله دمدمو خان تپيدا
ودهيله دمدمو خان تپيدا.

وه‌ختي لنگي خانني سه‌قه‌تکر، گازيکر ته‌ته‌رخاني گوتني: ته نه‌ز سه‌قه‌تکر ب بايو، لنگا خو ده‌يناده سه‌ر
ستوي وي. شيرني شکه‌ستي وه‌رگرت گو: شير ب کافلانڤه ژ ده‌ست بابي خو وه‌رگرت، ده‌يناد د عيسان
(مروفتي) عيسان (مروفت) کوژتييه. کافره‌ک هات ب زري و کونزري فه. نه‌في زري و کونزري نه‌وي
پولايي پيڤه دبن، سي جارا شير ده‌ينا دي (لپيدا) نه‌برين (تي نه‌چو) گو:

نه‌عله ل بابي وي هوستايي
شيرني وه خرابکر قه‌دايي
ودهيله دمدمو خان تپيدا
ودهيله دمدمو خان تپيدا
خانني ژتله‌ل به‌ري خودايين وي شيري ب کافلانڤه تينيتن. گو:
ره‌حمه ل ماکا توناني
تو شيري بکيشه ژ کافلاني
وه‌ز دي قيدا هيم ب زري و کونزري برم دگه‌ل خوداني
ودهيله دمدمو خان تپيدا
ودهيله دمدمو خان تپيدا.
شير کيشا ژ کافلاني
شير خو ناگيريت هنديري.

بو خهزا سهري کافري.

وهيله دمدمو خان تيدا

شبر دهيناد زري و کونزري بري دگهل خوداني

وهيله دمدمو خان تيدا

دهيله دمدمو خان تيدا.

کوري منو تو وي (بي) ديني روحه تو شبري خو دهينه

عه جييا من نهو عه جييه، تو گا ماسي بني به حرا نا قه تبيني

وهيله دمدمو خان تيدا

دهيله دمدمو خان تيدا

عه بدال بهگ ل پشت پارې رابوي چهک ل پشتي دوتا بوي

کو مير ناقدين نه شيا بوي

وهيله دمدمو خان تيدا

ژ نويکاني نهوي زاقايې شاهييه، نهوي ژ نويکاني کچا وي ئينايه

نهو زاقايه، ژ نويکاني بي ل پشت پارا (پهدا) رابوي، نهو هات ياني هه قالي وي تو لاري وي

دگهل وي ب قه بويلا خو قه ل هاوارا شهري ژ نوي هاتن، نهوي زاقايې شاهي عه بدال بهگ.

دبيژن: عه بدال بهگ هات که تي

لادن سه ره دهرين سه عه تي

وهيله دمدمو خان تيدا

دهيله دمدمو خان تيدا.

عه بدال بهگ سياري ماهيني

ته قه کر جيکي دوخيني

دنبا کري به حرا خويني

وهيله دمدمو خان تيدا.

شه چو بو به ندا قې داري

عه بدال بهگ به زي خه نجهري

خوين چو بو به زي لي ناري

وهيله دمدمو خان تيدا.

دبيژن: کافرا بهري خو ده ايې عه سه کري وان که ت و جوت کر، چويې وه سا نه هيتلا.

مه گوت: له زيکن بله زيغن باروېت خانې باقبيژن و ناگري به رده ني، ل ده شتي بره شين.

گو: دا نه قه تيرييت کا نه قه چ تشتن، خو ژ نا قه مه راکن نه قانا نه قه لاندین چو نه مان.

دبيژن: چه ند تو پيت ويران کړن و ناموريت سوتني و پيت ژهر کري هه مي هافيتني و ناگر ژي

به ردايي، چو ساخ و نه ساخ تيدا نه هيتلان هه مي قه لاندن. نه وليا هه مي هه ر نيک چو سه ر مه ر قه دي خو، مان نه قين ديتري! شاه ب وه زيرو و نه کابريت خو قه وي ل سه ري گره کي بلند رونيشتين. چاقې وان ل شه ري وان. ياني کوري وي بي دي ژ، ته ته رخان، نهو ژي بابي دريه ک لي هاتيه دان و بريندار کړن. نهو ژي چو نه مري خودي کر. ژ غه يري وي پيقه نه ما نهو ژي دبن گري که له خاقه يه، هيت ته مام نه بويه.

گره - گره ليک رونيشتن، گوتبي: دي هه رن گزي بکن زويکا خان نهه مرييه. وي ديتي وي گري هه که له خاقه کاني چيه به ري خو بدني کا راسته ته مام بويه نان نه؟

چون. که له خ قه دان قه دان، به ري خو داني هندي هندي گوتين کوري وي ژي نيخستنه ويري. خان ژ بن که له خان ئينان ده رقه بي ساخه، بهس پي وي سه قه تکره. گوتبي: نه زه ني هيت ساخه. گوتبي: دي هه لگرن بين. گوتبي: هه که ب دور بت نه مي شيتي. گوتبي: هه شت هه رن، هه ر هشتا پاني زه لامه کي وي ده مي و فترسي وهک وي نه بوي هه نهو بوي. دبيژن، خو دابن ملي وي کا ب چ رهنگي هه بي راکر و ئيناد ده ف شاهييه.

کوتبي: خانو، گوتبي: به لي. گو: هه ي خودي مالا ته نا قو کره نه قه چ ل ته قه مبييه، نهو خوساره تا هند ته دايه، نه قبي ته هه نه، هند بويک هند واردات دده ست ته دا، چ حه ق ته هه بوي تو مري خراب بکي و خو ه ژي خراب بکي؟! هنده ته لافه ت ته ژ خو ه ژي دا و ل من ژي دا؟ چ حه ق بوي ته وه کر؟ گوتبي: وللاهي پاني خودي ته علا حه زکري بوي. بلانه کي نه ز وه بکم. نه ز نه دخه مي مه، بلا، دنبا وه هه هاته، دي هوسا چتن. رابيت ددنيا ييدا به لاف بيت پا نه هو خاني شوله کا هوسا ددنيا ييدا کرييه. شه ر هکي هوسا کرييه. نا! شاهي سه ري خو هژاند، گوتبي: هه که تو بوي، بي من ده سته ک زي ري بو ته چي کره، نه زي پتيه کي زي ري ژي بو ته چي کم. نه ما ديسا بيه خولامي من ل نا ف مالا مندا. ديسان، هه بي و نه بي مالي دي تو بوي، نه! سه ري خو هژاند، گوتبي: هه ري هه ري تو گه له ک باش دبيژي باوهر بکه، چو دي ژ من چينابن ياني گو: نه زي قه سه کي وسا کم بيژم شاهي دا شاه من بکوژتن. دا بهس قه سي وه سا بيژتن. پشتي هنده نه ق ته لافه ته من دايه و قه سي هوسا بيژت من؟!.

گوتبي: نه ز ب کير چو ناهيم شاهو. گو: پا چاوا تو بکير چو ناهي؟! نه زي پتيه ک زي ري بو ته چي کم وهکي ده ستي ته دي لاويت گوتبي: نه! من بيه باقي ناف هه ري خو، مي ري باش ژ من چين. نه ز ل ناف هه ري ته دابم. هه! گوت هه رن خاني بکوژن، چو جاراقه سي هوسا سه قه ت نه کړن، خودي رو حا وي بر. هه رن بکوژن زوي. دهنگي وي نه گه هت من. دبيژن: بر جهه کي دو شير ل ستوي وي دان، خاني نه مري خودي کر، شه هيد بوي. گوتبي: وهره پاني چو نه ما عه سه کري شاهي وي چه ند کفار هه هاته زوي روح نه زقري، هه که هنده ک دگهل وي مابن، نه وي (جقاتا) وي دا رونيشتينه. هند دبيژن: (۱۵۰) که س ژ مه زن و گر گريت شاهي مابون نهو که س يت کو هه ريک سه روکي ولايه ته کي دگهل وي مابون.

گو دا بچين سه حا دمدمي بکين کا جي چاوانه. دبيژن: شاه که ت پيشاهيکي، نه قې دي جاري که تن دويف، قه سته که له ها دمدمي کړن. وه ختي چو ن که له هيدا، سب حان ژ مي ري عه زمه تيرا، وه ي مالا ته يو پا نه قه قې نزياري، قې ته دارکني، هه بيه تي سه ري وان گرت خاني نه ق نزياره و کاره د که له هيدا کړنه.

دبیتون چۆنه د هه مەن ئۆدا هەتا کو گەهشتین دیوانا خانى. بەرئى خودانى: هەبها: دا خانى يا رونيشتيبه پيتيهك ب سەر پيتيهكى قە هافيتيبه، ناگيرا وئ ددەقى وئرا، قومه قوم وئ بەر ددەت و دوکيلن بەرددەت، هەر هاژ شەرى و چەنگا بوى چەند کوژتەين و مابين نينه و، بوبکا وئ ل ملئ وئ يئ راستى رونيشتيبه خوارئ. هەر دو ژى ب تيننه.

چۆن دەروكى سلاڤ كر، بەرئى خو داين گوتى: ها داياكا خانى. گوتى: تو چ دبیتى، شاهۆ! گوتى: ما ته هاژ ئى دنياين نينه؟ چ قەوميبه؟ گوتى: نه. گو: پا چاوا کوپئ ته كا نهقبين ته كا بوچى بوى؟ گو: وهه ما بەرخى نير وئ (بۆ) كيرتبه، ما بوچيبه؟! بلا بچيت. وه تڤ تڤ (تەزنك) دسەر له شى شاهيدا چۆن. گوتى: تو بەرئى خو بدین وهكى ئەف ژنه كه ژ كوردا بيت، تو بەرئى خو بدین چەندا زراف ستوبه وئ چاوا تەحنەك ل من دا. سەخەرا من شكينا (شكاند). ئەفە ئى چ ل من كر؟ نانكو گەلەك، پى گەمرى. ئەف قەسە ژنەك بوى ل بەرايا شەهيدا. ئەف قەسە دژى وئ بيت. داياكا خانى بوبكا خو فارتكر گوتى: دئ هەرە بابى خو فارتى بكە سەر كەهنييا زير و زبى نيشا بده. ئەف جەماعەتا دى دورا من مایه دا ئەژى پيچەك خەزايى بو خويكم. گوتى: دئ كەرەمەكن هەرن ل ديوانخانئ روين. هەمى كورسى بيت پويلاي دەيناندە (دەينانە) دەرى ديوانخانئ ڤەكر، هەمى رونيشتان خوارئ، هەر سەد و پينجى، گرگرە و سەروكيت ولايه تا.

وى زەمانى قەلويەن هەبوين بو ئينان و تيكرن، هندی كچا شاهی و بابى خو بون چون سەر كەهنييا زيرى و زبى نيشادا و داياكا خانى ئەوئ دەستمالا دەستى هەلگرت و پيشە جو قەلويەت وان تيك قەدان و تويتن كرى و پەل ل سەر دانان، عومبارا دەرمانئ رەش (بارويت) دبن ديوانخانئ قە چيكر بو. دەروك لى بوى. ئەوئ سەرئ تپسلا پى خو ل دەروكى دا، پەلا ناگرى ئاقيت ناڤ دەرمانئ رەشيدا. دبیتون: ژ مەزنييا بارئ كەرەمى، هەند دبیتون دوکەڤ شين دەرکەڤت، هەند ژى دبیتون هەما ئەو ژى دناڤ واندا سوت و عومبارا دمدمى هەرفاند رەخى كەلئ. ئەو چەند مروقيت د ديوانخانئ قە، شاھ و كچا خو نەبن، كەسى دى ژى قورتال نەبون خەزا خوكر.

ئينا دبیتون وەختى شاھ، و كچا خول سەر كەهنييا زيرى و زبى زڤرين و هاتن بەرئى خو داين خو سەرۆكەك ژ وان سەد و پينجيبان نەمايه. دبیتون رتيا خو گرت، تنگژى و غەمگين و گەمرى، عەسكەرى وى ب هەمى قوماندارين شەرى دگەل مەزنييت دگەل هاتين چو كەس ژى نەمانە. كچا خو دا دويڤ خو بر مالا خودانى چاڤى خو لى دكر، ديار بوى كچا وى ژى ب حال دەرکەت. دبیتون: نەه مەهئ وان تەمام بوين، خودئ كورەك داين ئاڤى وى كر خان ئاڤدەل. دبیتون، گەلەك حەژ وى كورى دكر، هەشت وەختى خو ب پتكوكا چۆ (رابوييا) ئەو كور خوشتقى بوى. دبیتون: عاقل مەندئ وى بەرئى خوداين گوتيب: ئەفە چيه شاهۆ؟! گوتيب: پانى ئەفە نەڤيكي مەن. گو: نەڤيكي ته دگەل ته نەراست و درسته. ئەف نەڤيه مەزن بيتن دئ بت دوژمنئ قەومئ ته، دئ ته هلاک كت. دئ دەولەتا ته ژ دەست ته كت، چاوا باپيرئ وى ژ دەست ته كره، تو خراب كرى جارەكا دى دئ وه ل ته كت.

دبیتون: وەختى دايكى پى زانيا، دئ كورئ وئ بەرزەكن، دئ درەكى لى دن، رابوى شەڤ و ناڤ

كوپئ خو رەفاند و بر تەيايى دنياين كەت. ئەز هیتقه چۆم و ژ ويڤه هاتم، رەحمەتا خودئ ل دەيبايت گوهدارا.

***

كەلا دمدمئ

ژزار دەڤى

ابراهيم سيدمدوح كه ليتانى

بەغدا

۱۹۶۹/۵/۲۵

دەما دنيا ئاڤا بيه

خانەكئ ژ كوردا رابيه

چ بلوبليژەكئ عەجيبه

بيه خولامئ شاهيبه

پەز بر و چۆنه چيايى

كودەك شيرى ژئ دۆتبيه

شاھ نڤست خان نوبه چيبه

بلويلا خول سەر كودى رازانديه

هات و ميتشەك رەشه سپيه

ددفنا شاهيدا بويه

ل سەر كودى شيريرا و لىن بەرى غەوغاڤيبه (بەرزەبويه)

شاهى بيهنشى و هشباريه.

گوتى: «هەرئ خانۆ من چ خەون ديتيبه، خەونەكا عەجيبه. حەڤت بار كليكا ژ كليلكيت خزنييت

زيرى تين ئى بەرى دەينانديه

خانئ گوت: هەرئ شاهۆ ته بير هات خزنييت ماله

شاهى گوت: خزنييت من خزبنه نه، نين خولينه، هەرسيكيا قان ژى تى نينه.

دەما بيهنەكئ چۆن، خان زڤرى ل دويڤ شاهى گوتى: من قەلويەنكا خو هيتلايه ل وى ئەردى يى كو

ئەز و تولئ نڤستيه خان بيهنەكئ ل بن بەرى گەريا، كاغەزەك ديت، بوخو ئينا هاته مال. مەلايهكى ل

مالا وان گوت:

هەى مەلا وۆ هەى مەلا وۆ تو ب وئ قورئانئ كەى يا زيريبه

تۆ بۆ من بيژە راستيبه

چ ل ئى كاغەزكئ نڤسييه.

گوتی: ئەز ب وئ قورنانی کەم، دئی بوته بیژم راستییە
 هەفت بار کلێلکان ل قئ کاغەزکئ نقیسییە
 ل بن وی بەری دەینادیە
 خانی گوت: ئەف جار حەقە ئەف جار حەقە
 کوشتنا مەلایی ئەف جار حەقە
 دا خەبەریت مەلایی ل دنیا یئ نەدەن شەفەقە
 خان رابو مەلا کوشت بچوبکیت خانی سپیدئ رابون گوت: بابا کا مەلا؟!
 بابئ گوت:
 خودئ دزانیت مەلایی بلیانی (*)
 چو کیژ کوری کیژ مەکانی
 چ رۆژەکە خودئ دایی
 خانی چۆیە لالی شاهی
 تو بدە من ژ تەمەت (***) چەرمئ گایی
 دا بۆ خو بکە مە ملک و قەسر و قوسویر و ئاقایی
 گوتی: هەری خانۆ تو وەنەکە
 چو کە کونیت مێشا ئاقانەکە
 برجیت بەلەک لئ ب ناف نەکە
 خانی گوت: ب منبەری دئ ئاقاکەم
 گەلیەک زەری دئ کیشمە سەر
 کوفرستانئ کە مە دەری ئیسلامئ
 ئینا شاهی گوت:
 دئ هەرە خانو من داتە قەندەر چەرمئ گایی
 بۆ خو بکە ملک و ئاقایی
 بنیرنە خانی بنیرنە فیتلا
 چەرمئ گایی دئاقئ نایی
 دقیل دقیل ژئ هەلانن
 پئ گرتن هەفت دەشت و دوانزده نەپیل
 خانی دبیته فان هۆستانە
 هەر خولام بم ل فان جەنگانە

(*) ب لیانی = ب گیانی
 (***) قەندەر.

بنئ دمدمی داننە سەر بەرانە
 دەما بەر و قەمەرانە
 خانی دبیته هوستا عەلبیە
 تو مفردەقەکی بکە بەرییە
 هەر بەر و قەمەرییە،
 بنئ دمدمی دانال سەر چیایی
 ب چل لەغما دئاخی بینایی
 لەغمە دئاخی بینان (*)
 دا لی نەگرن لەغمیت شاهی.
 دەما دمدم تەمام بو، سبیسەد توپ چۆنئ ب درستی
 بەر ل سەر بەری نەگوھستی
 بەفرکئ چیا سپی کرن
 خانی بازگانیت شاهی هند کوشتن، هند روسکرن
 کافرەک هات سەلە ماستە (***)
 توز ل بەر پیتیا دبیته ماستە
 هند دبیتن دروہ، هند دبیتن راستە
 کافرەک هات ژلایی هلندری
 یئ دپاخلی تۆقئ تری
 گوتی: دئ ل بن دمدمی چینم
 هنگی دچم پیقە بیت و بگربت
 جاب گەهشستە شاهی گوتئ:
 ئەو خانئ خولامئ تەبە
 کوشتی کوپئ تە ب خوبە
 شاهی گوتئ:
 هە ی بین بین بین
 موهریت هەستئ هون بین
 خان چۆ دەرەجیت میرا
 خەلیفە تەنجی دهنیریت
 گوتئ: ئەز وی تەنجی قەبول ناکەم

(*) دئاخی دا برن خاری.
 (***) ژ کەسئ ناترست.

کرمانجی بی ناڤ ناکه م
 گوتی: هری خانه هری خانه
 له سهر سهری و ههر دو چاقانه
 وهره روینه خاری پالده بالیفانه
 فه خو جوته کی فنجانانه
 نه و ریزیت مه ماقولانه
 خانی گوتی: کافر فنجانا ته زهر تیپیو
 نامه قایلی رو حیو
 کیله من ل که لیا میترا زانییه
 ته شیرهک بو خو کرپییه
 خوزی من زانییا کاجنسی وی چیه
 خه لیفه ی گوت:
 شیری من مسرییه
 جوم و جهلال و کانیه
 جوتهک ناش مزگینیا ویه
 جوته هیستر بهستنا ویه
 ب سه د تومان زترا کرپییه
 نه زی و همه ههر و هکو من ب خو دیتییه
 خه لیفه ی گوت خولامی خو: هلو شیری بیله بدهڤ خانی هه کو سوبه هی نه م دکوژین دا دلدیدا
 نه بته که سه ر.
 خولامی گوتی: دی ته کوژیت شیری نه دهڤی.
 خه لیفه ی گوتی:
 بلا بیله خان ل بن خیشه تا منه
 وهکی حورمه تا منه.
 خولامی خو دکه رویی ناگری
 شیری ژ که له می فه کری
 دایه دهست خانج موکری
 شیری خو گه زه کی بی کیشایی بو ستوهی کافری
 خانی شیر ژ کافلانی ئینا ده ری
 گوتی: کافر شیری ته چیه؟
 گوتی: خانو، شیری من مسرییه

خانی گوت: ماده م شیری ته مسری بیت
 ب جوم و جهلال و کانی بیت
 ددهست خان ئافده لی موکری بیت
 مه فه ری ته دی کی بیت؟
 خه لیفه ی گوتی: هری خانو تویی خورتی
 بازه هی ژ رهڤی گرتی (*)
 نه فه ههقت ساله پوشیا رهش من دانا یه په نجه ری من ل ته گرتی
 خانی گوت: کافر پوشیا ته ل سهری ته بیت
 کیری سه ی ددهڤی ته بیت
 ههر وهکو دبینی دی وه بیت
 ده ما خان شیری دگریت
 جاره کی دله زرنیت
 دسه ری خه لیفه ی و مامی و برازا و ستونکا خیشه تی دقه تینیت
 ئوردیا تیک دهژنیت، ئوردیا گازه گازه.
 سهری خه لیفه ی و مام و برازا کرنه وهرزیت پیشازا
 خانی له پزیرین دکه ته گازی، خانی موکری:
 هری خانو تو بچی وه لی
 خیشه تهک مابو بگه همه خیشه تا شاهی
 شاه دچیته بی نه فرازی
 خانی موکری لی دکه ته گازی
 دی کیشه رهڤی هه ی تیشکی بهرازی
 مه حمودی بابله کانی
 کاغه زا دتیری پیچایی
 هاڤیتییه ئوردیا شاهی،
 ل سهروکانی لبنی چیبایی
 نیشانه ل بهری بادایی
 مه حمودکی باب لی مری
 کاغه زا دتیری وهرکری
 هاڤیتییه ئوردیا کافری
 نیشانه دبه ری کونکری

(* بازه ه = جانی هه سپی که حیله

های بین بین
 مهحمودکی بابلهکانی بین
 ددهری توپیرا بحهشین
 دکهلیا دمدمی فه پهقین
 ئینا شاه رابو، دوار، حهویان و گیاندار فهکوشتن ل سهروکانیی تژی سیریحیت خانای خوین کرن.
 ئینا خان رابوگوتی:
 ههری دایین ههری دایین
 کورتکی لف ل بایین
 تو ههره بانن بیتلایین
 بو مه بخازه دوعایین
 کوهکه خودی ئیندادهکی بو مه نه ئینته رابین
 هیقیا من ناخودی شیخ مهحموده ل سهری بشیشی،
 چیبایین بشیشی ته ل سهری سولا ب حبشی
 توبه راهیا خانای بکیشی
 هیقیا من خودی شیخ نه حمدی کهمهکی
 توب نه بایین بهلهکی
 توبو خانای گهلهکی
 نه نیسانه نه گولانه
 بو قوقرا نه قرانه
 هاقتین سورکیت بانه
 تژی بو سیریح خانه
 سوفیا پیکر نقیژه
 فهقا پیکر سهیرانه
 نه بدال بهگی بابا، نه ژ بزاقیت میترانه
 نابریت، نهف، بی خودانه.
 نه بدال، بهگو بابو، توبین نه زانی
 شیریی بکیشنه ژ کافلانی
 دابریت زری و کونزری، ههسپی دگهل خودانی
 ئینا شیر کیشا ژ کافلانی، رهکی دهبناند
 پین بایین خوژی دگهل بری
 ئینا بایین گوت: تف و نهعلل ل وی ماکا تو فرشک کری

ما ته پین بایین خو نه بری؟
 چیبو نه بدال بهگی جانه
 لنگی له تهرمی بایین دانه
 نه هیله کهس بهیتته دورانه.
 های رابو رابو رابو
 نه بدال بهکی بایین رابو
 رهختی کوردی پیچابو
 زری و کونزری، ل بهژنی دوتابو
 ل سهر ده رگههی راه ستابو
 ره فدهک (ره فهک) میتر دگهل جودابو
 خانای گوت:
 نه بدال بهگو تو ههره تهره فنی توره
 بینه ده متربانه
 نه م دی ل قیره بین چوند روزه
 دی کهینه کهیف و جریدانه

***

بهیتا دمدمی (*)

ژدهستنقیسه کا نه نافته جه نقیسی لنک
 د. مه سعود مصطفی نامیدی
 ۱۹۷۹/۲/۲۰

عهلمیایه عهلمیانه
 گهلی خه لکنی بادینانه
 دی کهین بهحسین خانای له پ زپینه
 خانای رابی ل نامیدی
 دهست دا ششکا شقانی
 دهست دا گوپالی گافلانی
 چو نک شاهی ب خولامییه
 بویه شقانی شاهیه

(*) ژدهستنقیسه کا نقیسه فانی خو نهژی جهی لی نقیسن و دویروکا وی نقیسی.

په ز بریو چو بر چیا بییه
 کودهک شیر وی دوتیه
 چ بلو بلبله عه جیبیه
 بلویلکا خو ل سهر دانیه
 میسه ره شا میسه سپیه
 ژ بن دفتت شاهي به شیه
 ژ به حرا پویلا و مفرقی دهر بازویه
 ل ره خ که له کن نهشتیه
 شاه ل وی گاشی رابویه
 هری خانو، منی خونهک دیتیه
 خهون نینه عه جیبیه
 میسه ره شا میسه سپیه
 ژ بن دفتت من یا په شیه
 ژ به حرا پویلا و مفرقی دهر بازویه
 ل ره خ که له کن نهشتیه
 خان دیتت: هری شاهي
 نهو خهون نینه، نهو خه یاله
 نهو خهونا خزینا ماله
 خانی دیتت: شیدی ل من بو میثانی
 نزانم چو کیژ گوری کیژ مه کانی
 سهد نه عله ل بای خودانی
 چ روزه کا خودی دایی
 خان دی چیه نک شاهي
 هری شاهي هری شاهي
 تو بده من نهدی ژ ته مهت چهرمی گایی
 بی قرق و بی دویماهی
 دی بو خو که مه برج و که له
 سه لته نهت و ههر نا قاهی.
 چهرمی گایی دایی شاهي
 چهرمی گایی دناقی نایی
 هفت روزه و هفت شه قانمایی

روزه هه شتی بی نمایی
 ژ به ری نایی
 چهرمی گای دفتل هه لیمایی
 دکونا، دهرزیکتیرا نیمایی
 نگوری هوزانی و رنایی
 شاهي دیتت هری خانو
 نه نا فاکه (واقا که) برج و که لا
 دی ته که مه میره کی شیخه لا (*)
 ل (۳۶۰) گوندیت فه لا
 خانی گوتت: هری شاهي گوندیت فه لا
 ناکه م میرکا تباشی (۳۶۰) گوندیت فه لا
 دی واقا که م برج و که لا
 دی لی دهم و بانگ و سه لا.
 بنیرنه خانی چندی نبلیه
 چهرمی گایی کره جانگه ریه
 پی گرتن و سی سهد کیسه
 بنیرنه خانی فند و فیلا
 چهرمی گایی کره دفتله
 پی گرتن سی سهد دهشت و نهیله
 دمدم بره بن چیمایی
 سی سهد به ژنا د واخی (***) نایی
 سی سهد هوستا ژعه ردا نیمایی
 دانه گرن له غمیت شاهي
 هه کو دمدم چیکری
 هوستاییت خو رازی کری
 سه ری هوستا ژئی کری
 تیکرا (فتیکرا) ددهمی را کری
 جهی خانی ل سهر چیکری
 چ سوه یه روزه تاقه

(*) شیخ الله
 (***) د ناخی.

مله تئى ھويك ل خوداڤه
 ل بن گه ليا خانى ڤه داڤه
 خانى له زدكر دله زينه
 كاغه زه كئى دنڤيسينه
 دده ستئى مه حمودكئى دانينه
 مه حمودك له زدكته دله زينت
 ل سپنه و گارا ڤه به زينت
 هه ل شه مدينا هه ل بادينا
 يا ويله چ بت نينك شينه
 بلا نه ئين مه منه تا
 كه ره هه سپئى خويى نينه
 وهيله مه حمودكئى كاوانى
 كولهك بيت ل سه رئى ئه زمانى
 نيشادان سئيرچ و كانى
 وهيله مه حمودكئى «باب على» لئى مرى
 كاغه ز دتيرئى وهركرى
 نيشانه ل بهرى كه فكري.
 وهيله مه حمودكئى باب نه مائى
 كاغه ز دتيرئى بادايبى
 نيشانه دبن ته ختى شاهى
 هه ميا بؤ لا وئى زئبارى
 جهلال بيت نانئى وى خارى
 نامه قاتلئى هزارى
 شاهئى دئيت دئى بين
 دو ته ڤر و بيترا بجه مين
 ل گرک و نهالا بوهرين
 ل سئيرچخانا دهر ب خين
 هه كو ته ڤر و بيترا جه ماندن
 ل دور گرک و نهالا وى دراندن
 سئيرچخانه، چئلو حيشتر تئى ڤه كوشتن
 چ سويه يه سر و ساره

گوڤه ندهك شئيرا گئيرافه
 جان په ريخان كره بويك و
 عه بدال به گئى كرىه زافا
 چ رۆژده كا خودئى دايبى
 خه ليفه چويه نك شاهى
 هه رئى شاهى هه رئى شاهى
 ئه و خانئى خولامئى ته
 يئى بويه تاسئى سه رئى ته
 يئى بويه دوژمنئى دينئى ته.
 شاهئى دئيتئى: خه ليفه ڤه وه نينه
 ياسوايبى رهدين شينه
 خان خولامه كئى ئه مينه
 تو له زكه بله زينه
 سه د حيشترا ب جه مينه (*)
 ل خانئى موكرى بگه هينه
 خه ليفه دئى بيتئى هه رئى
 شاهى ئه و شؤل تئيدا نينه
 ئه و خانئى خولامئى ته
 يئى بويه تاس دسه رئى ته
 يئى بويه دژمنئى دينئى ته
 وى شه لاندئى كوړئى ته
 وى گرتيه بازرگانئى ته.
 بين بين باروتئى
 بهر مه ڤه سئى ب خه رتئين
 ل كاغه زاب جه مين
 سه رئى خانئى بو مه بين
 مه ئيناندن دو مه ه
 بارويتئى غه زاب جه ماندن
 مه، ب مه ڤه سئى خه رتاندن
 مه ل مله تا ف ئيشاندن

(*) ب خانئى موكرى

فقه‌یا دده‌ستدا، تراره
 سیرچیخانه ژه‌هره ماره
 عه‌بدال به‌گنج سه‌رکه‌قتیبه سه‌ربانی گوتی: ههری بابا:
 چهند به‌لگیت دار و بارانه
 چهند خیزیت دهف ئافانه
 چهند ستیریت نه‌سمانانه
 هنده خیفه‌تیت کافرا ل‌ره‌خ مه‌فدانه
 دبیت:
 ههری بابا ئه‌و کافر نبینه
 ئه‌و کاروانی بابی ته‌یه
 خهرجیه ل‌سه‌ر وانه
 هه‌که نه‌دهن مه‌لیکدانه
 چ‌سویه‌یه دی‌چیته نیثرو وانه
 یا شیر و پلنگی شیرانه
 ئه‌و قه‌سابی وان سه‌رانه
 ئه‌و رساسی وان عه‌ردانه
 هیقییا من خودی کر عه‌قری نیساننی
 داریت تاقه‌کا بارانی
 تیر فنه‌ن لاویت کارخاننی
 نه‌یسانه نه‌گولانه
 نابه‌ینا تیرمه‌ه و ته‌باخانه
 قیرینه‌ک که‌فته عه‌فرانه
 چرفه‌چرفا بروسبانه
 تیر فنه‌خار لاویت کارخانه
 خان دبیت هه‌میا
 بو‌عه‌لیی چه‌مانی
 تو مه‌حلی شیرداننی
 بین بین تلویت (تلوقیت) زیر بحه‌لین
 ده‌ستکی شیرا پی ب‌نه‌خشین
 دا لاو دبه‌ر خودا ب‌چه‌قین
 بییت ئینانندن دو تلویت زیره‌لانندن

ده‌ستکیت شیرا پی نه‌خشاندن
 لاوا دبه‌رخودا چه‌قاندن
 ههری دایی تویا کورنه‌لی لیله‌ بایی
 تویا مه‌زنی لی بکه‌ رایی
 عومری من بوری ل‌سه‌ر دنیا پی
 کافره‌ک هات و ل‌هیقه‌ و یقه
 ل‌بن‌دمدی چاندن سیقه
 گوت: هنگی دی‌چم بیته‌ پیته
 کافره‌ک هات و سه‌له‌ماسته
 یاکی دق‌ی جیبی بی‌ده‌سته
 عه‌ردی خودی ب‌زیر و ماسته
 خانی حه‌قت نه‌قلا چه‌تنا خول به‌ر گوه‌استه
 هنده‌ک دبین دره‌وه هنده‌ک دبین راسته
 کافره‌ک هات و لاره‌یه
 یاکی قی‌چی بی‌فیله
 گوتی دی‌چم که‌ لیله
 خانی خرابکم ب‌سه‌ری سمبیله
 کافره‌ک هات و ژ‌ئه‌لمینه
 تو شاهی تول من نه‌گره
 عه‌سکه‌ری من چو نبینه
 شاهی دبیریت: چ‌عه‌سکه‌ری وی چو نبینه
 سیسه‌د هندی ل‌مالا وی ب‌خوه‌نه.
 دمدم به‌ره‌کی قلوژه
 بییت ئینایین چه‌رخا لوزه
 ل‌به‌ر ئه‌سمانا راکره‌ توژه.
 دمدم به‌ره‌که‌ تو قیدا
 سه‌د توپ‌هاقیتن دگا قیدا
 به‌ر ل‌سه‌ر به‌ری نه‌چو پیدا
 هاقیتن توپا بچوبکه
 ده‌رمان کرنی ب‌سندریکه
 ژ‌خه‌و راکرن زافا و بویکه

لهیل و مهجرویم (لیلی و مجنون)

سه عید پیرو (۳۵) سالی

نقیسینا رینجبه ر صادق بهاء الدین

چ سپیددیه سپیده زوییه

هوی مهجرویمی دهلال ژخهوا شرین رابویه

هه یلی هه ری دایمی من حورییه ک ل جنه تی دیتییه

ناقئی وئی لی رزقی مهجرویمییه .

گو: هه ری دایمی گوری، نهوی شهیتانی کورئی لهعنه تی، هالی ب ته که نییه . نهو شهیتانی کورئی

لهعنه تی (*) ب ته که نییه .

گو: هه ری دایمی نئشه لالا (انشاء الله) ل بتن ژنو ددانه کی کورتییه دا، تو له زیکه بله زینه .

ته مبره کی ژ مهجرویمی دهلالرا بییه .

دا، تو ته مبره کی ژ مهجرویمی دهلالرا، دئی تو بییه ،

دهیکا کوره، گه رها لوه ستا له جار .

هه یلی ته مبرویری تو ژ مهجرویمی دهلالرا لوئینا ماله .

هوی لی هو مهجرویمی دهلال دهستی خو دهیناده سه ر داری ته مبرویری، بهنده کا ب خو گوتی، ئیکا ب

له یلی گوتییه .

هه ری جابه کا هاتو مهجرویمی دهلال، گو: مالا بابی له یلی نازا دانه ژیرییه، مالا بابی له یلی و ل

زۆزانی ژیرییه .

هه یلی گو، هه وارا من و خودی ردهمانی

عه وره ک رهش چیدبیتول بانکی عهسمانی

تالهک به فری بکه قیث سه ر کوبنی مالا بابی له یلی، ستوینا نیقی بهرقه شکانی،

ئه یلی عه وری رهش چیبول عهسمانی

هه یلی تالهک به فری که ته سه ر کوبنی مالا بابی له یلی، ستوینا نیقی لو و شکانی،

ستوینا نیقی بنه قه دا (بنه قه دا) و شکانی

هه ری مالا بابی له یلی بارکر دهینادیه سی گرکا .

ودهختی مالا بابی له یلی بارکر دهینادیه سی گرکا .

ودهختی مالا بابی بارکری ژ زۆزانا قولوی هات دهیناند سی گرکا، مهجرویم حسابی خو بار ل نک

بابی وئی چۆ . دچیت دبیژن کانی گولی گه میا . چۆ وئی ده ری ل سه ر وئی گه هینی ئا ث شه خوار، ره ب

(*) لهعنه تی و نهعله تی ژی تی گوتن .

هاقیتتی توپا مهز نه

دهرمان کرنی ب من منه

ژ خه و راکرن زاڤا و ژنه .

هاقیتتی توپا غزه لی

دهرمان کرنی ب مهجهر لی

هورین کهفته بورجیت که لی

بورجیت که لی هورین کهفتی

جوتی شیرا نرین کهفتی

خان دی چیته ده ری خیقته تی

ئه و سپیده خیره کی نه که تی

کافرا سرکی نهعله تی

دی تو وده سه ر هدایه تی

من که لیا میرا زانیه

ته شیره کی کر بیه

شیری ته بیتمو مسریه

دو سه ر که پی خه هندیه

نابریت کرینه کی موبه

هه میا یی کافر کی کوره

له و نک (دو) نه و چو زوره

ئینا دهر شیری لاهوره

دانا دهستی خانی سوره

گوتی: کافرا شیری ته لاهوره

ب سه ر که پی خوقه ساتوره

نابریت تیقلی گوندوره

خه لیفه دبیژیت:

خانا تو وه نه که

دهستا ل چه کیت مه قه که

به ره قانیا سه ری خوبکه

خه لیفه دبیژیت: گه لی ستییا پسبار ل دنئی دبی بهینی

***

خودى مه بكت دو جوتكىټ ستيرا باقيښى ژ تو نه زمانى (* چله يي زقستانى مه جرومي دهلال ببت
ژوزانى،، له يلا دهلال ل دهشتى بت چللى هاشيني مه جرومي دهلال ل دهشتى بت، له يلا دهلال ل ژوزانى
بت. رهمه ل بابي گوهدارا، بخاتري هوه.

***

سيسه بان

نقشيسنا موحسين صالح عه بدولعه زيز

رؤژا ۱۹۷۰ / ۲ / ۵

ژدهستنفيسه كا بي ناف

بسم الله

ثم الحمد لله

ونستعين بالله

بسم الله الخالق

هو الرحمن الرحيم

ويه تستعين

سبحان ژ شاهي كهريم

مه عبودى پر كه ماله

پر (فضل) و نعمت (عظيم)

مونه ززه ي بي زه واله

دى گهرين چرخا قديم

دو رؤژا سال ب ساله

ناقى خودايي عليم

بي شريك و هه قاله

نه وي واحد يي وده له

نيان چو داى و باه

فضلا ته زاتي صمه ده

نه مه خفى و نه حجاب ه

ژ و صفيت خو پر عده ده

بزانن پر صه وابه

العاله ميني (رب العالمين) قه بزي روحا مه جرومي كړ. ل وي دهري نه مري خودي كړ، ل وي دهري مر.
دبيژن چند مده هك چو له يلى جيري خو هه لگرت زوما وان نيژيكي كاني گولي گه ميا بوى، بيت وي
دهري ناقى بوخو بيهت نه وي ژي كا چاوا دخه وا خودا ديهت وي ژي وده سا ديهت، هات وي دهري بهري خو
دايي هنده ته ير بو كه له خي وي (مه جرومي) هاتنه ل وي دهري گو:

لولو ههري ته يرو لولو ته يري سپييه،

دي تو، زويزه كي (*) ژ مه جرومي دهلالرا بزانيه

گو: وللا نه و كوما ل هه ستيا

مشك و مار قوقل دچاقي ويدا چيكره

گوت ته يري: «دي هه ره نشه لالا (انشاء الله) جهي ته دي تاگرى جهه مې بتن، چكو ته نه ثابا
نه خوښ يامرنى دامن، جهي ته ل نيضا جهه مې بتن. تبت (له يل تبت) بهري خو دده تي پا گوشت وي
حه لهايه، حه ستي هه ما مايه.

دبيژن: سحاري وي ده ست ب نيزا خواه كړ، تازه (جوان) ده ست نيزگر و تازه نيزا خواه كړ، سوجه
چو (***) بز ره بو العالمين گوت: يا (ره العالمين) تو ب عه زمه ت و عه داله تا خوكي، تو بو خاتري وي
كي ته دنيا بو دهيانده و راناده، نه ز هنگي سهري خو ژقي سوجد ي راك، هه تا مه جرومي ساخبتن. دبيژن:
ره العالمين حالا دا دوعا وي قه بلاند. روح به ردا سه ر جنازي مه جرومي، عه ينه و هكي بهري حه چكو
دخه ويدا. دبيژن: دهنه ك ژ ته ره فې خودي قه هاتي، سهري خواه راك، هو سالا ملا قه دا، ملي راستي
و بي چهي، بهري خودايي مه جرومي نقشه تيه خه وكي خو ناقه تيه سه ر و گرده ني وي، ياني مرؤف ژ
خه وفا خودي گونه ه دكت بهري خو بد تي هند لاهه كي زيه تيه.

ده ستي خو لندا (له يلى ده ستي خو لندا) گوتي: «مه جرومي مه جرومي. چاقي خو پيرا كړن. گوتي: ها.

گوتي: تو چ كه سي؟ گوتي: نه ز له يل، مالاته خرا نه يو، تو كومه هه ستيا بوى من دوعا كريبه هه تا
تو ساخيوي، هند مه راقا ته دزكي من دابوي؟! گو: پا چاوا ته مه راق دزكيدانه، هه دو نه و هكي نيكي.
مه جرومي گو:-

ههري له يلى خوزي من زانيبيا تو كچي يا تو ژني؟!

گو: ههري مه جرومي سه د جارا سهري بابي ته كم،

هيژ نه و كچا كه چيمه ژ به دهنگا ده يكا خواه كه تيمه.

دل ب خو شهوتي وسا شهوتي يان پوندكا خو ژ چاقي وي نه گرت، بو قي بيه ختي. هند دمهرقا
ويدا، هنده سوجد چو دا ساخيبت، دا بگه هه نيكي، نينا گو:-

هه وارا من و خودي په حمانى

(*) زويزه ك = دهنگواسه كوب كرمانجي = سالوخي = سالوغي.

(**) چون سوجد ي بلافتره.

يهڪ له جزا (لحظة) شاهي نه بهد
 دنئي دکهت خرابه
 يهڪ له جزا شاهي خه بيبر
 دنئي دکهت ويرانه
 يهڪ باره سهري فه قير
 تينت دکهت سولتانه
 سولتان و شاه و نه مير
 يهڪ دم دکهت ديوانه
 يهڪ له عزا شاهي خه بيبر
 دنيا چهرخ و ده ورانه
 دنيا چهرخ و له وله به
 ژبو که سي (نابت) ده وامه
 ژ مه شرق هه تا مه غرب
 شاه و ژ کوهدا غولامه
 صاحب ته پر و مه تره بن
 جومله دي چين ته مامه
 «کل شيء هالك»
 بزائن نه ي روحا مه
 ژ غه بيري زاتي بي نظير
 نيئن قهوي به قايه
 قاضي و شيخ و فه قير
 دگهل نه هلي و هفايه
 «صلوات» ژ ديوي (منير)
 (صلوا على محمد)
 دگهل نه هلي جه ماعت
 (وعلى آل محمد)
 دا هوبن بزائن قاتي
 رسولي نه يم و نه بهد
 بؤ مه دکهت خه باتي
 جندی و خه لکي صه مه د
 بي دکهن حکايه تي

روزهک حه بيبي واضح
 پالا خودا منبه ري
 نورها نه وي بو لائق
 ب ديبي خو بي نه نوهری
 ژي رابو خه لکي صالح
 دي کهت قهستا که و نه ري
 وي ديت کو بويه قه واضح
 توژهک ژدهشت و به ري
 بلنديو وه کو غويار
 زاهريو يهک سواره
 بي هاتيه نک ناشکهره
 په يابو ب غه داره
 پرسين ژوي چند خه بهر
 نه و پيغه مبه ر و ياره
 جاب لي قه دا ب نيرحام
 زهحف بوين ل وي نه کابر
 دهشتي دابي پر عه زاب
 تينا (دئينا) بونان و ناگر
 من تشتکه ديت وهک غوراب
 من قهست کري هه ر هادر
 هه کو نه ز چؤم کو قه سرهک
 شيهه تي دور و له وله ب
 مه يدانا چهرخ و حه ربهک
 به تهل و نه سه د نالين
 من پر ژي کر بو نه سه د
 گوته من يهک رجالي
 حوسنا خودانا به درهک
 بي تييدا چاره سالي
 نه و کافري مه لعونه
 ناقي نه وي غه ضريفه
 مناقه زه نديقه

فېرېا هه نه سهد ئولوف
 پر كه چيپ و زه فينه
 سهد خزبن و سهد صفوف
 نه گهر تو من بحه بيبي
 نه زم ژبو ته هه فكويف
 كچي جهواب ژي فه دا
 نه گهر تو من بحه بيبي
 سه ري عه لي و نه حمه د
 نه گهر تو زم را بيبي
 ژناف به تهل و نه سه د
 مه هرا من ژخو په ليبي
 نه گهر ژ بهر مه هرا مندا
 سه ري نه وان تو بيبي
 رابوژ جه ب شه جاعه
 منافقه زه نديقه
 گوتي: «سمعا وطاعة»
 خودان زري و حه ديده
 هه چي بيته مه ناعه
 دي وي كه مه قه ديده
 وان عه سكه ريت خوكريون
 نه ز هاتم بو جهوابي
 پر زور بون پر هنار بون
 من قه ست كره سهوابي
 ژميته من نه و ژ دل بو
 نه ي شه ربه تبي و شه رابي
 ياسه يدي قه هامي
 رو نيشته بهر محرابي
 دكه ت قه ستا قيامي
 جبرائيل بي دكه ت سه لامي
 نه ز بي هاتيم ب جهوابي
 ژنك خالقي نه نامي

فه رمانه دا تورابي
 دا تو بزاني يا شه ريف
 نه زين هاتيم ب ئيلهام
 ژنك مه عبودي له طيف
 دا بيتر مه ته ئيعلاني
 بي هاتيه نه غه ضريف
 مال و عييل و ته مامه
 يا سه يدي عه دلاني
 رابه بويه ده ليله
 خودي گوت دا نه و بزانيه
 قاسدبو جبرائيله
 تو هه ره سيسه باني
 يا نه حمه دي خه ليله
 هه گهر كافر گه هاني
 خودي ل وان بكه ت زه ليله
 هه م جندي و ناموده
 نه صراني هه م يه هو ده
 نه صنم په رستن (كوفار)
 پي كفه نه ظيري ت دو نور
 بيت هاتينه سه رمه موختار
 غوماز و هه م دو نور
 صاحب روما كه فا دور
 جومله جه مابون نه و زور
 پيغه مبه ري گول بافه
 رابوژ جه چ چله نكه
 نه سه كني سه عه ت و گافه
 ل نه صحابا كره ده نكه .
 ديوانه ك وا فه دا فه
 هاتني شير و پلنگه
 عه لي شيره نه ل نافه
 سواري تازه و شه نكه

ئەم دى ب روحا خو چىنى
 جەنەت ل مە نەصیبە
 ئەو حەسەن و حوسەين
 مانە دگەل فاطمىي
 رەسولى گوت ھنگ بمين
 بمين دگەل زەھرايى
 فضە توژى بمينە
 بمينە ل وئ سەرايى
 ئەم دا ژ دل بچىنى
 دەفعە بکەين بە لايى
 قە رتيون ل مەدينى
 ئەصحابە ييت پەسولن
 بەرى خودا بەزىنى
 دگەن قەسدا ئوسولنى
 قەرى بکەن يەقىنى
 مەقسەد دابن حصولى
 ئەم دا ژ دل بچىنى
 مە ئەو غەزا قەبولە
 خالد ابن الوليدە
 گوتە حەبیبى ئىمام
 قووەتا تە شەدیده
 ئەم قائمەن ھەر مودە
 قەسەم بوى مەجیدە
 دئ چم قەد خو ناگرم
 بنيرنە من ئىمامى
 ئەزم خالدئ مەشھور
 قەنج و خراب و عامى
 نادەمە وان قەد ئەز دور
 دى کەم حەقى عەدلانى
 دئ چمە وان صەييت سور
 ييت تانى بەتل و کامل

ھات عومەرى شەرىفە
 ئەو مقدادئ جەوامى
 ھات سوليمان يى فەرىدە
 طلحە ل گەل وى ھەم زوبير
 ھات مقدادئ شەرىدە
 ھەم سەعد و ئەسەد ب خيىرات
 ھاتينە نك پيغەمبەر
 صاحب سلاح و گورزن
 جوملە ھەمى ب دەفتەر
 ھزار ئەلوان و تەرزى
 مە روح فدایى پيغەمبەر
 دونيا ل وا بويە لەرزەك
 ھاتن ب حال و عيىلە
 وان قەت نەكر تەقسيرە
 بۆرىن ژ دەشت بيلە
 دونيا وان كر ژبيرە
 چو شېھەتى ئاف و بيل
 قەد يەك دجھدا نەھيىل
 چۆنە بەرازئ پيرە
 ئەو سوارەك جابىكە
 يان عەلى و حەيدەرن
 ييت ھاتينە نك ئيكە
 يا مەتاعيت پيغەمبەر
 دەرکەفت ل عەردئ مەكە
 گوھ بديرن صاحب نەظەر
 كائى چىبايى ب سەكەر
 دئ وان كەينە كەر ب كەر
 ئەصحابە ييت حەبیبى
 ھاتنە ملئ مەدينى
 بەتال ناکەن خزىنى
 جوملە ھەم بون تيبە

دا گازی و نه نینا
 بانگ کره بهر قه هاری
 (یاربی انظر فینا)
 (فیقتل الکفار)
 عجب یا سامعینا
 پیغهمبرئ گول غه زال
 گوته جوندیبت کومار
 صاحب قبول بوئیحسان
 هه چچی بچیت سیسه بان
 دی ل جه نه تی نهو بیت یار
 دئی بیت شهریکئی رضوان
 نابینت نهو چو دردا
 نازا دبیت نهو ژ نار
 عومهر کورئ خه تابه
 رابول ناڤ نه صحابه
 نهو سه کنی ل سهر بیبا
 (فی الحال) لیتدابو جابه
 نهز دئی چم و ب زوییه
 من دیتیبه سه وابه
 قه گه ریا ل هاشمیا
 زوی دئی چم ل گه ل جه وابه
 پیغهمبری دو عاکر
 زوی بگه هنه سیسه بان
 عومهر له ز ل بیباکر
 (فی الحال) گه هشته سیسه بان
 وه کو گه هشته مه کانی
 وی دیت نه هاله ک مه حبوب
 نینن ل فی زه مانئ
 شبهه تی جوم و مه طلب
 تهیر و تیور و کانی
 جارینه تیکدا لهوب

رونیشتن ل وی حالی
 شو جعان و خه لکن عادل
 ژتیرا کره ڤ ناله نول
 توخ و نالا مقابل
 هاتن ب مال و هم عییل
 عومهر دگهل جه ماهیل
 بیبت چوئن پشتی سهر ئیلی
 هاتنه نک ره سولئ نه نوهر
 نهو سواره ک ده لیله
 ناڤئ مه شهور عه موره
 دو سواره ک به تهل و فیله
 هنارتنه من ب ده فتهر
 عه جیبه تو ده لیله
 مه روح فدای پیغهمبر
 جهلی وان (سلسبیله)
 نهز عومهرئ خطایم
 هه می پیکنه من دنیاسن
 من شیر دهر لباسن
 بو کافرا قه سامم
 نهز قاتلئ که زایم
 هنارتنه من ب ده فتهر
 بی شک نهژ و ا قه نایم
 خوڤ هاته پیشقه مقداد
 بهیره قدرئ عه سکه ری
 کافر دده ستیت و ا بیداد
 شبهتی غوضه نغری
 کافرا بکه ن و بی بنیات
 هیممه تا پیغهمبری
 ره سولی کر بی کاری
 وی ده ستیت خو هه لینان
 هه وار کره بهر باری

سَيِّفٌ وَ هَنَارٌ وَ سَنَبَلٌ
 تَبَى هَهْنَه مَرْمُزَه وَ خَوْخٌ
 لَه بِيَمِينٍ وَ هَهْمٌ چُون سَوْرگُول
 هَزَار صَه نَهْم پَه رَسِي شَوْخٌ
 سَه د گَازِي ب دَه نَگِي بَلْبَل
 ژ دَه سَتِيَّتِ وَ ا نَاخَه ئَوَّخٌ
 ژ نَالِيْن وَ نَازَه نِيْن (*)
 كَافِرَا تَيِّدَا نَاي تَوَّخٌ
 ئَه وَ عَه سَكَه رِي غَه ضَرِيْفَه
 بِيِي هَاتِي ل بَه ر يَابَانِي
 سَه د شَاه وَ سَه د طَائِيْفَه
 هَه مِي بِيِي تَيِّگَه هَانِي
 نَابِيِيْتَن ئَه وَ خَائِيْفَه
 نَه هَالَا سَيِّسَه بَانِي
 شَبِيْهَه تِي مَار وَ مِيْرَوِيِيَا
 يَان شَبِيْهَه تِي جَه رَا دَا
 دَه نَگِي نَه فَيِر وَ زَوْرِنَا
 تَيِّتَن ژ نَاث سَوَارَا دَا
 پَيِّغَه مَبَه ر هِيْشَتَا دَوْرَه
 قَه گَه رِيَا قَه ل جَه نَا زَا
 غَه ضَرِيْفِي بَه سَاتَن تَيِّپَه
 سَوْنَعَه تِي وَ ا ن غَه رِيْبَه
 وَ هَ زِيْرِي وَ ي بَوْسَلْمَان
 شَه هَدَه دَه تَن ژ دَلْدَا
 ئَه شَكَه رَا ئِيْنَا ئِيْمَان
 ئِيْمَان ئِيْنَا ب ئَه حَه د
 ئَه وَ عَاشَقِي رَه حَمَانِي
 گَوْتَه وَ ي (أَنْتَ أَشْهَدُ)
 عِنْدَ رَسُوْلِ الْاِيْمَانِ
 عَوْمَه ر گَوْت ئَه وَ حَه شَه مَه ت

(*) نازدلين نفيسي بو

پادشاهي پر شه وکعت
 به ري خودا هه فاللا
 قه گه رپا قه دو سه ععت
 هاته نک بي ب که مال
 گوت سيسه بان بو زه حمه ت
 عه سکري گرتن نه هال
 بيت چوين شوبه ته تي بايي
 نه صحاب بيت حه بيين
 جومله هه مي بو تيبه
 دکه ن زکري و سه ما يي
 وان دابو يه ک مزگينه
 خي قه ته تي خو وان قه دان
 غه زايه کا شه ديده
 وان خاند عه شره ک قورناني
 فاقتلوا المشركين
 نه هالا سيسه باني
 نه و کافرئ بي ئيمان
 به ري خودا نه هالي
 کومه ک لي بو نه ف زاهر
 هاتنه بني نه هالي
 گازی کره کافرا
 کينه هاتنه نه هالي
 بو من بيژن خه به را
 ته فتيش بکه ن سونالي
 وه زيري گوت سولتانم
 نه ز کوما نه حمه دي مه
 نه زي ل گه ل وان گرانم
 نه و بومه موعته دينه
 نه گه ر گوت ني نه ز نزانم
 نه ويت بومه هاتينه
 ته فتيش بکه ن دو خانان

بؤمه بيژه نهو كينه
 نهو كافرئ مهلعونه
 گوته وهزيرئ نهحمهق
 غهبرى بو مهعمومه
 دژوار بى (بو) شيهى بهق بهق
 چاڭ د سهرپرا بون خونه
 ناليهك هيتلا ب عهق عهق
 دئ وان كه مه هيتونه
 دهست دابو شيرئ بهرچهق
 گازى كره عهگيدا
 يهك ژكنار قهبول كر
 هنارته ناڅ سوارا
 د مهيدانئ دا قورپين كر
 نهو عومهرئ لهطيفه
 سهر ناڅ ژ ملارپا ژيكر
 نهو عومهرئ خهطابه
 گوته سهدا بمره، ههر ناگر و عهزابه
 چؤنئ ب گورز و تيرا
 نهكابر و نهصحابن
 ب رمح و گورز و تيرا
 چؤنه كوميت خرابا
 نالايئ كهسك و سورن
 ئينان ژدل عهيون (عهيان) كر
 نهصحابه هاتنه دؤرا
 شهر ئبخست و بهيانكر
 خالدى كيشا بؤره
 ژبو قرينئ كاركر
 دئ كافرا كه م كؤره
 ژنك محهمهدى مهيدان كر
 پيغهنهبرئ بهشيره
 گازى كر بن الوليده

راکيشا ب كورز و تيرا
 ههره مهيدانا عهگيدا
 راهيتلايهك نهفيرا
 هندهك گورزيت حهديده
 ب همهتا ميرئ ميرا
 قوهتا ته شهديده
 خالد و همم مقدادن
 بئ دى عومهرئ فاروق
 وان گورز ل جههنكا (*) بادان
 غهزال وان مهعشوقه
 بهرئ خودا سوارا
 ب مرج و گورز و همم تۆب
 موره هاته مهيدانئ
 گازى كره كافرا
 مهلعون هممى گههانئ
 وى ژ خورتنى دابه غاره
 هممى هاتنه مهيدانئ
 دهنك هات ژناڅ كوفاره
 موره زهريا بئ دانيت
 مورهدى كوشتن شمش كافر
 پاشى نهو بو شههيده
 ههر شمش سهبيت وهك ناگر
 مهلعونئ پر عهگيده
 مقداد لئ بويه ظاهر
 نهزم فهدئ وهحيده
 هاتمه ته يا كافر
 دئ ته كه مه قهديده
 پاش عهسكهري ريسولم
 سوارهك چهلهبى مه
 صاحب دلا قهبولم

(*) ل جههنكا = جهنيكا

ژ نه سلا غالبی مه
 خودان سر و نوصولم
 ژ وانیت طالبی مه
 نه صحابه بیت ره سولن
 حالی وان گوتی نه حوال
 هاتی نه جهل بو مقداد
 گوتی: (الله اکبر)
 مقدادی خوین دیت غه زه ب
 رجا وی فل چۆ سه قهر
 یهک ژ کناری حه بیب
 یهک ژ کناری نه وان
 هاتم ب تیر و له هیب
 سه کنین ل نیفا مه یدان
 هه تا رۆژ هاته تف نهال
 نه صحابه و کافرن
 بۆ زه لزه له و ناله نال
 بۆ ناله نالا شیرا
 در بیت وان بی حسین
 نه تف رۆژه رۆژا میترا
 ته ختیت نهوا رکین
 عومهر کافر شه دهیلان
 نه قجا عه جیب چتکرن
 عه جیبه نه تف قرینه
 ب چنگ چنگا مریا
 وه کو شیر هه و تیدانه
 خوین چۆ وه کی کانیا
 شۆل هه ر کاری خودینه
 هوین بنیرنه غازیا
 هه می ژیه رتیک دا تینه
 به ته لا وان دا گازیا
 ژ عومهر تین گازیه

نه و خه بیبری ب ره به
 شیر و پلنگ و بازی
 هه سپیت دی بۆز و تاژی
 نالین که فته عه گیدا
 بی تیکهل بوین سواره
 نیزیک و هه م به عیدا
 دانا بو یهک ب زه ربا
 خوزییت روحیت شه هیدا
 ل به ریچ بو شه ر و تۆزه
 ژ به ر که حیل و فیلا
 هه سپیت سور و دوی بۆزه
 ژ به ر جهنگا له و موپته لا
 نه تف نافه وا پیرۆزه
 خلاس دکهن قال و قیلا
 بکه ن سه یر و عه جیبه
 قرینه کا شه دیده
 خوین چۆ گه ها رکینیا
 هه فت سه د بونه شه هیده
 بو زه لزه له و ناله نال
 بانگ کره به ر رحمانی
 نه و سولتانی ذو الجلال
 داقرکه ت بۆمه مهردان
 سه د و هه شتی هزار
 کوشتن ژخه لقی کوفار
 لاتیق جه هه م و نار
 نه و بونه خه لکی فاجر
 نه صحابه بیت ماین هزار
 نه و جوندی بیت دنادر
 جار هکی وان کر هه وار
 شه ری عه جیب نه وان کر
 هوپین که فته عه سمانا

قهسابی کافرانه
 دوجارا ناښ دځودانه
 تهریق لی بو به بیان
 کافرهک بی پر جه خود
 پادشاه و پر جود
 رابونتی ب ته بایی
 نه صحابه بییت موختارن
 وان شیر و تیرلیکدایی
 دونیا لی بویه تاری
 ئیدی نه ما روناھی
 په یا و هم سوارا
 هم میا خودا چبایی
 گوډ بدیرن نه ی بوسلمان
 نه صحابه بییت ماین ههفتی
 ژنا گوتی هه ی نه مان
 پیغه مبه ر دکه ت خه باتی
 گازی کره بهر ره حمانی
 جبرائیل ژوردا هاتی
 گازی کره شیر شیرا
 داحازر بییت قاتی
 پیغه مبه ری نه مینه
 بی چویه سهر چبایی
 وی دهستیت خو هه لینان
 خودی بی گوتیه بایی
 دو عا ره سول هه لینه
 بگه هینه وی په بایی
 بیرا خو ف هس بینه
 پیغه مبه ر مه غموم مایی
 بو خالق قه دیره
 دره نکه رابه زویبه
 نه صحابه بییت مایی نه میره

بو زه زه له ل عه ردا
 ته یریت هاتینه ل شانه
 ب عه ربه یی وان خه به ردا
 بو شه ری کوفر و خاسا
 شه ف و رۆژا وا لیکدا
 شه ری شیر و به رازا
 بو شه ری کوفر و خاسا
 شه ف و رۆژا مان تیکدا
 بییت تیکه ل بوین سواره
 بی گازی دکه ت خالده
 (الله الله) ت باره
 بی تاتی (دهاتی) تیک و چاره
 ناقی خودی ل من یاره
 شه رخوش دکر جوندیا
 ژوان کوشتن چهنده گه لکه
 نه صحابه بی نه بیه
 نابین دار و به را
 دونیا لی بو تاریه
 ل وان تاریو دونیا یه
 سهر نه مان چهنده قه دره
 خوینی گرتن عه بایه
 قه ت ژنی ناهیت هه کایه ت
 نه ف حه ربه ، حه ربه حه ربه
 هه لاقیتن غه داره
 دانا بو یه ک ب زه ریا
 ژگورزا دچیتن ناره
 خوه دا ژعشق و که ریا
 یه ک دهم قه ت نابیت ساره
 غه بری هانی حه سانه
 نه و حه سانه حه سانه
 دنالیقن ناښ سوارا

چاف ل عهلیی و حیده
 عهلی چو سهر کانینی
 دهست نقیژیت خو شویشتن
 بهری خودا گازیی
 سوره تیت خو فه مشتن
 پی هاقیتته زهنگینی
 ب مهیدانی را گه هشتن
 نه و کافرئ بی نیمان
 بهری خودا نه هالی
 زاهر بو بهک سواره
 هاته بنی نه هالی
 زاهر بو بهک سواره
 ههرئ ژئ بکه سؤالی
 وهره بیژه ناشکه را
 کییه لی جهی قتالی
 نه و قاسدی غه ضریفه
 بی هاتیه نک حه دیده
 نه ز هاتم نک غه ضریفه
 بو من بیژه خه به را
 دی ته که مه زه عیفه
 ب گورز و هم نه به را
 نه ی عهلیی له طیفه
 چاف سهری کره دهره
 هه ره بیژئ عه لیمه
 زافایی پیغه مه رم
 سواری چه له بیمه
 بی شبه و بی ده فترم
 قاتی و نه دیتیمه
 په هله فانی نه که رم
 نه ب خیره اتی جیله وا
 گورزیت ده ستیت وی زورن

خوش رابو نه و وه زیره
 ل دندلی سوار بو
 ته قدیرا بی خه بیره
 وهختی سوحتی ف ری بو
 نیفره گه ها مه دینی
 وی دیت مه دین یا خالی
 فاطمایی دا گرینی
 حه سهن و حوسیتیت لالی
 عهلی هاته وی شینی
 فضه و ژنک دنالی
 گوتی: «یا حور العین»
 کیفه چون تانجیت عالی
 جبرائیلی نه مینه
 هاتی دگهل بورهانی
 فاقتلوا المشرکین
 نهالا سیسه بانئ
 نه م ل هیره ما بینه
 حه تا توتیتی ل تانی
 فاطما و ههر دو کوپ بون
 سیاربون ل دهفه بی
 عهلی گوت: دهفه بفرین
 بیرا خو بینه جادی
 قریکر ب هونه ره
 گه هشته یوغله مانی
 فاطما و ههر دو ته فال
 بیت چو نه نک حه بیبه
 پیغه نهر لی کر سؤال
 کا نه و سیاری عه جیه
 خو نه گرت و ههر دهر حال
 چو نه سه بیت مه ردوده
 خالد و عه مریت ل حال

هات نه صره تا حه بيبه
 ب ده ولهت و شاهي هات
 علي بيتزار کرن مال
 ژ کافرا کر گازی
 بهر محمد صلوات
 خوين چو ژ برينيت تازی
 (نصر من الله وفتح قريب)
 هات نه صره تا حه بيبه
 ب ده ولهت و شاهي هات
 شه راک قه وی عه جيبه
 بويه تاري بو زومات
 بويه ف هوړ و بو زومات
 علي ته کبير هنگافتن
 بيتش نه کهن سوارا
 سه ر و کيت قی مه يدانی
 کافرا گوت: وا وهیلا
 کهس ناهيته تهانی
 علي کوشتن بی عه ده
 کافر کر نه حه فت که ره
 وه زیر چو نک محمد
 گوتی من تانچ ل سه ره
 بوسلمان کرن چند سه ده
 ژ وان کوشتن چند گله ک
 وان نینان مال و تالان
 خودی ژ وان بکه ت ئیحسان
 قوت کرن کومیت خرابا
 نه وه زیری مه حبویه
 حوسنا ل وی ماره کر
 خراب کرن توخویه
 نه قجا هه می قوت کرن
 حاصل کرن مه طولویه

ب عه ره بی گوتی بشه لین
 هاتی یا پیغه مبه ره
 علي گوت سه فیلا هیغه و هره
 نه و عه لی بی رم تازه
 ره قسی ل دوریت کافری
 زه ندیت خو مشتق تازه
 هویرک هویرک لی خوړی
 نه و سه کنی شه هبازه
 دو الفقاری وی گه هشتی
 دانا بو وی به رازه
 سه ر ژ ناث ملارا ژ تیکر
 سه ر ناث ملارا بره ده ر
 نه و کافری حه فاره
 قپین کره به رانه ر
 کره ف توژ و غویاره
 علي نه و کره دهه که ر
 دهه سپی دا ئینا خاره
 یه ک یه ک هاتنی ب تنی
 حه تا کوشتن هزاره
 غه ضریف رابو ب تنی
 دی وی که مه غویاره
 هه ر دو ل مه يدانی ب تنی
 کافره کی پر غه داره
 ره فی ژ ترسا مرنی
 حه تا گه هشته ناث کوفاره
 نالین که فته نه فیرا
 سیسه د لک و هزار بون
 ژ غه بیری په تره ک و میرا
 قیکرا ل ئیمامی کاربون
 نه صحابا ده ست داشیرا
 نه صره تا وان دیاریو

قهستا مه دینتی کرن
 یا خه لکئی قئی جه ماعه تی
 (صلوا علی محمد)
 بیرا خو ببین قاتی
 نهی عاشقی محمد
 (صلوا علیه وسلم)
 دی چینه عه ره صاتی
 ل بن نالایی محمد
 نهو خالدی زبیری
 گوتی که لامی مه عروز
 هیثیا بکه ژ باری
 نه فسا خرابا مه عدود
 من نازا بکه ن ژناری
 ژ فعل و تشیتیت مه جود

(خالد الزیباري من اهالي قرية شنی)
 ل قیره دویماهی پی تبت

***

بهیتا سیسه بانئ

دهنگی مه لا یوسف محمه د
 خه لکئی گوندی ده رکا نیبیین قهزا زاخو
 (۶۰) سالییه ۱۹۷۲/۸/۱۵
 نقیسینا رینجبه ر صادق بها الدین

نهول بیژن بسم الله
 ثم الحمد لله
 بسم الله الخالقین
 هو الرحمان والرحیم
 هو الله الرازقین
 نهو موعین و مه ننان
 دقه ولجی وی صادقین
 نهوه فاخری نه یام

ب حه مدئی وی لائقین
 ل وهقت و کول و زه مان
 نهو دوخانه ژ خودتیرا
 نهو خودانی خهیر و شهیر
 هه ر که سنی نیبیه ت قئیرا
 نهو حازره ل هه مو دهر
 ته کبیرا بیژن ژتیرا
 سانعی (سانعی) شه مس و قه مه ر
 ساله و زنه قبیخ خودتیرا
 خودانی حهوز (ض) و که و نه ر
 تیکدا دحه مدئی جه زیل
 ته قدیر گه ریان موقه دده ر
 موحه مه د بویه ده لیل
 راکرن کۆم و نه سکه ر
 نازل بویه جبرائیل
 سویحان ژشاهی که ریم
 مه عبوده ک پور که ماله
 پر قهزل (فضل) و نعمه ت عه زیم
 مونه زهه بت زه واله
 دگتیرت چهر خا قه دیم
 دو رۆژ و سال بو ساله
 ناقی خودایی عه لیم
 بی شه ریک و هه قاله
 نهو واحدی بی وهلد
 قه د نیان دای و بابه
 فه رزه ک ژئی قه تی سه مه د (صمد)
 نه عمه تی و حجابه
 سفاتی (صفاتی) خوی بی عه دده
 پر هه نه بی حسابه
 یه ک له حزه (لحظه) شاهی نه به د
 دینی دکت ویرانه

بیتک پادشاهی فقیر
 دینی دکت سولتانه
 سولتانی شاهنئمه مین
 دینی دکت ویرانه
 دنیا چرخ و لهوله به
 ژکه سیرا نابت دهوامه
 ژخه لقتین خاس و عامه
 ژمه شرق حه تا مه غرب
 شاه و گه دا و غولامه
 صاحب تیرو من موترب (مطرب)
 پیکفه دچن ته مامه
 کل شیء هالک
 بزانه ئه ی روحی من
 یه قین هو (هووه) مالک
 ژبو بچویک و مه زن
 قهوی ژهم ناز کون
 جومله ته مام فه ننا بون
 بزانه یا بین نه زیر (نه ظیر)
 قهوی نیان به قایه
 قازی و شیخ و فقیر
 دگهل نه هلی و هفایه
 ساله وهک زیدی مونیر
 صه لو علی محهمه د
 گه لی خه لقتین جقاتی
 وعلی نال موحه مه د (محهمه د)
 دا هون ببینن قاتی
 ره سؤلی مه یی موئه یه د
 دی ژبو مه کت حکاتی
 حه بیبی شاهنئمه مه د (صمد)
 دی بو مه کت خه باتی
 رۆژک هه بوی بی ناسوح

پالا خو دا منبه ری
 نورها وی بویه واضح
 چیکر قهستا که وئهری
 فه کری بون خالقتین صالح
 ب دیمی خوی نه نوهری
 کو ئه و وی بواته واضح
 توزه ک ل دهشت و به روی
 وه کو من دیت بو هو بار
 ظاهر بویه نیک سوار
 هاتی ل نک پیغه مبه ر
 ناشکه را بویه غه ددار
 پرسى ژوی چهند نه خبار
 پیغه مبه ر و چهند یار
 گوتی حه بیبی نازدار
 ژ کوفه تیبه موسافر
 جه واب فه دان بی احرام
 زۆر ل ویری نه کابر
 ب دهشتی که تن پر نه قه ب (*)
 ژ تیهنان بومه ناگر
 تشته ک من دیت وهک غوراب
 من قه سترکی بوی هادر
 وه کو چومه وی قه سره ک
 د حوسن خودانا به دره ک
 وی تیدا چارده سالیبه ک
 نه و کافرئ مه لعونه
 ناقی ئه وی بیم غه ظروف
 پر هه بون گهنج و خه زینه
 سه د خه زین و سه د صفوف
 نه گه ر تو من هلبینی
 نه زم ژته را هه فکوف

دښتته سهرته موختار
 شويهي غه مام و همم دوار
 يا سهيدئ تو هامئ
 رو نشتي ل بهر محرابئ
 وه ئهوي جه فهر حسابئ
 جبرائيل كت سه لامئ
 فهرمانه دا تورابئ.
 بزانه تو يا ئيمام
 نه ز هاتمه يئ ئيلهام
 ژنك خالقي عه للام
 بزانه تو ئهوي شريف
 نه ز هاتمه يئ ئيلهام
 ژنك خالقي له طيف
 دبيتر مه ته ئيعلامئ
 خورته نه بيتره زه عيف
 نهو كافر ن پر غه مام
 دئ ئيتته سهر ته غه ظريف (غظريف)
 ب مال و عيل و تمام
 يا سهيدئ عهدناني
 رابه بيه دهليله
 خودئ گوت دا بزانت
 قاصد ب خو جبريله
 تو هره سپسه بانئ
 يا نه حمه دئ خهليله
 ني كافرئ گوهانه
 خودئ وان كت زهليله
 پيغهمبهري گول باقه
 رابوژ جه وهكو شير
 نه سه كني سه عت و گاقه
 ل نه صحابييان كر دهنگه
 ديوانهك وان قهدايه

كچي جهواب قهدايه
 نه گهر تو من هليني
 سهري عهلي و نه حمه ده
 نه گهر تو بو من بيني
 ژ ناڅ به تهل (بطل) و نه سه دا
 دئ من خورا هليني
 به دهلي ميپهرا من دا
 سهري نه وان تو بيني
 دا بيترن چي سبحان.
 رابوژ جه وهكو شير
 نه سه كني سه عت و گاقه
 وي گوت سه معن و طاعة
 مانئ نه زم فهریده
 گهريان هممي وهك قاده
 خودان زري و حهديدن
 حهجي دبيت من ناده
 دئ وي كه مه قهديده
 وي عهسكهري خوه كريبو
 نه ز هاتيمه ل جهوابئ
 پر كور و پر هونهر بو
 من قهست كرى ب سهوابئ (ثوابئ)
 عشق اته من دئ ب دل بو
 وهك شهريه تي و شهرابئ
 ژميتره من ده دل بو
 ترسم ژ روژا حسابئ
 چهنه جندی و نا موهر
 نه صراني (نه سراني) و همم يه هود
 ناسمان پره ژتئين كوفار
 جومله به زهي داوود
 ساجئ روم و كه قه ندر
 جومله جه ما يون همم ژور

پهيدا مالک زهيدينه
 دگهل جه بيړی معطم
 نهو نه کره می صادق
 دگهل وه حشيبی تائب
 هاتی نه بانې سالم
 هات عه مرئ بن عاصی
 هات سهلمانې فارسی
 دگهل نه بی روواحه
 هاتی نه نسې مالک
 سه عد و سعید به خ چوڼ
 چوڼه ل نک پیغه مبه ر
 صاحب سلاح و کورزن
 جومله هموب دهفته ر
 خودان نه وراد و حرزن
 هاتی ل نک پیغه مبه ر
 هزار تلوان (نه لوان) و طهرزن
 مه روح خو دای پیغه مبه ر
 دونیا کو بویه له رزه
 وئ درابون مال و هم عیل
 وان قهه نه کر ته خسیره
 بوړین ژ دهست و پیتلا
 چوڼک به رازیت پیره
 نهو سواری چابوکه
 یه عنی مه تا پیغه مبه ر
 نهو چوڼو نه ردی (نه رضی) مه که
 گو ه بدن صاحب نه زه ر
 بن چیا نو سککه
 دی وان بکن که ر بکه ر
 خالد بن وه لیده
 گو تی حه بیبی نیمام
 قوه تا من شه دیده

هاتن شیر و پلنگ
 نهوی شیر نه ل ناغه
 سواره ک تازه شه نگه
 نه بابه کرئ وه حیده
 رابوژ جه وه کو شیر
 نه خالد بن وه لیده
 هات مقدادی جه وائر
 دگهل عومه ر و زوبه ر
 هات عومه ری فاروقه
 نه بول بابی مه نظور
 طه لحه دگهل زوبه ر
 هات زه روړی (ضروړی) نه زوه ری
 نه بو عویه یدی نه مین
 عه بدوللا بن عومه ر
 دگهل نیمامی عوسمان
 شه هید و هزه عه باس
 مه عاویه حه لیمه
 هات موسای نه شعهری
 دگهل غوره یی یاسر
 زهینه و قه بیلاوی
 نه بو هوره ر
 دگهل بلالی حه به شی
 هات جابری نه نصاری
 مه صعب و سه عد و مه عان
 عه بدولرحمانی صدیق
 دگهل هاشم و عاصم
 هات جه عفه ری ته یاری (طیاری)
 دگهل زه یدنې نه بقمه
 هات فه ضلی نین عه باس
 دگهل نین قوتاده
 عه بدولرحمان بن عه وف

قاتیلین ئیبد که زابم (کذابم)
 زوی ب زوی ژوان قه نابم
 کافر ژ خو بیئ ته ساسن
 بهیر اقداریئ ته سکه ری
 کافرا ب ده ستی و هری
 جندی بیئت پیغه مبه ری
 ل کافران بون شه داد
 ته و شبهی غه رنه فیری (غضنفر)
 کافران دکن بی بنیات
 ب همه تا سه و هری
 ره سؤلی کربو گازی
 وی ده ستی خو هلینا
 هه وار کر ذو الجلالی
 دو گازی و ئانینا
 بانى کر بی قه هاری
 یا ره بی ئونصور فینا
 من القتلہ الکوفار
 اجب یا صانعینا
 برین که ته عه سکه ری
 هاتن ملی مه دینی
 دئ ناٹ ده یه پیغه مبه ر
 به ته لدارئ (بطلدار) خه زینی
 وان گوت: ته للا (الله) ته کبه ر
 ته م دئ ب روحا خو چینی
 پاشی مه جه که وسه ره (کوثر)
 قه وی بکن به قینی
 ته و حه سه ن و حوسه یین
 مانه ل نک فاطمائی (فاطمائی)
 ره سؤلی کربو گازی
 ره سؤلی گوت دا بچینی
 هون بمین ل سه رایئ

دئ ته ز قائم هه ر مودام
 قه ومی ته پر شه دیده
 دئ چم قرینئ زوحام
 قه سه م ب باری مه جید
 دئ کن شه ره ک بی حساب
 بنیره من ئیمامی
 ته زم خالدئ مه شه ور
 قه نج و خراب و عامی
 نادم ته وان قه د ته ز دؤر
 ناخوم ته ز قه د ته عامی (طعامی)
 حه تا نه کم شه ره ک زؤر
 دئ کم حه قی عه دنانی
 دئ چم ته وان سه بیئت سؤر
 هاتنه به طه ل و کامل
 رونیشتی بوله فی الحال
 شو جعان و خه لقتین عادل
 رابن به عیبل و هه م مال
 توق و ئالا موقابل
 شیران بویه نالینه
 عومه ر دگه ل حه مائیل
 چؤ بول نک سؤری ئال
 چؤ بول نک بیئ ته نوهر
 سواره کی ده لیله
 ناقتی ته وی ب مه شه ور
 فیرس و به طه ل و فیله
 هزار هاتن ب ده فته ر
 عه جائب هه م ده لیله
 مه روحی خو دای پیغه مبه ر
 جهی وان سه ر سه بیله (سلسبیله).
 گوت: عومه ری خه طابم
 پیگفه هون من دناسن

ٺه و زوى بچيت سيسه بان
 عومهر دچونئ شاکر
 ٺه و غلمانئ عومهره
 ٺه و لہ ز ل پٽيان کر
 فى الحال گها سيسه بان
 وه کو گها مه کانی
 وى ديت نوهالهک مه حبيب
 ناظم وه سفيت (وصف) زه مانى
 قه د شويهي وئ چ مه مطلوب
 ته ير و تيور (طپور) و کانی
 ٺه و لئ هه ر ل جه هده و دروب
 شوبهه تي نه و به داری
 هاتن کافرئين رم توب
 سيث و هنار و سونبل
 لئ هه نه مژمژ و خوځ
 له يمون و هم توى سور گول
 هزار سه نه م پهرى شوځ
 لئ تين سه دا بولبوله
 زده ستئ وان ٺاهو شوځ
 شهبهه تي مار و موران
 ٺه و شوبهه تي جه و رادان
 دهنگئ نه فير و بوران
 چنگه چنگا جه دادان
 په يغه مبهه هيشتا دوره
 ٺه ما الفه جري ٺه ف جار
 ٺه و عومهرئ شريفه
 بهرى خودا سيسه بان
 سه د شاه و تائيفه
 پيکفه هه مى دئ هانئ
 قه ت نابن ٺه و خائيفه
 ژ نو هالا سيسه بانى

فيدا کوژهک بو نينه
 رونه ل نک زه راين
 ٺه م دئ ژ دل بچينئ
 ده فعه بکين به لايئ
 يئ ب پئ که تن ژ مه دينئ
 ٺه صحابى بيت په سولئ
 پيکفه هه مى به زينئ
 کرن قه سنا ٺوسولئ
 دا ٺه م بهرى بگه هينئ
 مه ٺه ف دهره قه بوله
 قه وى بکن به قينئ
 مه قصه د دبت حصوله
 پيغه مبهه رئ گول عودار
 صاحب قه بول و ٺحسان
 دئ بيٽيت چه نديٽت کوببار
 چه چى دچيت سيسه بان
 ٺازا دبت ٺه و ژ نار
 دئ بت شه ريکئ رضوان
 ل جه ننه تي من ٺه و يار
 نابيينئ چو دهر دان
 عومهر بن ٺوميا
 رابو ژ ٺاٺ ٺه صحابان
 وئ سه کنئ ل سه ر پٽيان
 من الحال دا به جه وابه
 دئ چم قه ره لئ زوييه
 من ديتئ پر (ٺه وابه)
 سه وابه دگه هم هاشمئ يان
 زويم دگه ل جه وايئ
 پيغه مبهه رى دوعا کر
 بو عومهرى ب دهستان
 ٺه وى رجا ژ خودئ کر

چۆن کافریت سه لیبه
 ئەو چۆ بون سیسه بانێ
 ئەصحابی بیت ئەنصاری
 وان خیقەتیت خو قەدان
 گوت غەزایەک شەریفه
 وان دا ئیک دو مرگین
 بخونن عەشریت قورئان
 (فقتلوا المشرکین) ئەو کافریت بی قرار
 بەرئ خو دان نوھالی
 گازی کر خەلقیت کوفار
 کینه گھا وئ ئالی
 دئ ئیت بو من ئئ ئەخبار
 دئ کم تەفسیر ژ سوئالی
 کۆمەک ویت بوئە دیار
 هاتن سەرئ نوھالی
 وەزیری گوت سولتانم
 ئەو کۆما موخەمەدینە
 ئەگەر ئەز لی دزانم
 دگەل مە دەعوەتینە
 ژ وان ئەزئ گێرانم
 ئەو ژ بومە هاتینە
 تەفتیش بکە تو حاکم
 بزانه کا ئەو کینە
 ئەو کافرئ مەلعونە
 گوتئ وەزیری ئەحمەق
 غەبری بو ئەو مەلعونە
 دوژوار بو شەهی چەقماق
 چاڤ ل سەری بون خونه
 دەست وان شیر و بەرچوقە
 دئ وان کەمە ئیتونە
 نالین کرن ئق ئقە

غەظریفی گرتن تیپه
 عەساکری جنودی
 مقابلی سه لیبه
 هاتن سوواریت عەگید
 سفەتی وان غەربه
 فەنابن وان ئەمودان
 مونته زەرئ حەببە
 ئەو کافریت جەحودە
 گوھ ب دنیا موسلمان
 وەزیری وی ددلا
 ئیمان هەبو ب یەقین
 موئمنە ئەو ژ دلا
 شەھدە ددت بالتوحید
 بەرئ خودا خودایی
 قەبول کری یاسینە
 مونته زەرئ (منتظر) ددلا
 عومەر بو وان خەفەرا
 قەگەرپا بو ئەو فی الحال
 پاشایەکت ب شەوکەت
 بەرئ خودا هەڤالان
 ئەو هاتە قە ب سئ سەعەت
 هاتە ل نک بی کامل
 سیسە بان بوئە زەحمەت
 عەسکەرن ل نوھالی
 ئەو چۆ بون شوئهی بایی
 ئەو ئەصحابیت رسولی
 بەرئ خودان غەزاین
 جوملە هەمو بوان تیپه
 دکن ذکر و سەنابین
 جەننەت ژ مەرئ نەصیبه
 هەمیان ژ دل بەردایین

سوند خار به سهفت و لاتان
 دئ دم ئەوان جهزائی
 جومله ب مشکۆلاته
 ژبو خاترا حسنايی
 خلاس بکن ژ وان لاتان
 ژ وسعه تا دنيايی
 ب حەرب و موعجزاتان
 دئ وان بجه فنايی.
 ئەو چۆ بو ناڤ سه نديدان
 وی ئيک ژ وان قه بولکر
 قپيکر ناڤ سواران
 بناڤ ئەصحابان قپيکر
 چۆ ناڤ خودان ته وحيدان
 پورسا خو رپه ژيکر
 ئەو عومەري شه ديدە
 سه رپت ملان پەژيکر
 سه ر ژي کران ب شيري
 ئەو عومەري خه طابه
 گوته سه وۆ بمره
 هه ره ناگر و عه ذابه
 رابن ب گورز و شير
 ئە کابريت ئەصحابان
 ب رومح و گورز و تيران
 بچن کۆما خرابان
 ئالايی که سک و سۆره
 ئانی ژ دل عه بانکر
 ئەصحابی هاتن دۆره
 شه رتي غه زوي به يانکر
 خالد کيشا ديپۆره
 ژبو قپيني کارکر
 دئ کافران کين کۆره

ل نک مصطه فا مه يدانکر
 ئالایا سۆر و زهره
 ئەصحابيان ده رانين
 بي پيش که تي عومره
 غيرهت ژدل هلانين
 بۆراقا پينغه مبه ره
 ئەصحابيان ده رانين
 شير و تير و خه نجه ره
 غيرهت ژدل هلانين
 ره نگين دکن مسريان
 هون گوھ نه دن تالانی
 لي بخورن ب عه ره بييه
 فه ضلي ئەوان بزنان
 ئەو عومەري دل به ره
 بله ز به زي مه يداني
 ژ وي هات غه زه نفه ره
 ب خورتي هه و دئ دانی
 عومەر گوته يا ئە کبه ره
 وی خوند عه شه رک قورئانی
 ل سه ر دپري ل غه زه نفه ره
 ئاقيته سي سه بانی.
 هات مقدا دي گيرانه
 ئەصحابه به ک شه ريفه
 هات کافره ک بچ دينه
 ئەو مه لعوني بي ئيمان
 ئەو مه لعوني وه کو شير
 قهت نابتن خانيقه
 ژ مقدا دي ئە سه ده
 مقدا دي شيره ک لي دا
 هه ستي لي ئينا خاره
 لاحق و بيئسه المصير (بئس المصير)

دگهل هممی و زه قوم
 نه و مقدادی یه هودی
 گازیکریو یا ره حمان
 فه تحهک دهستی مه دینه
 یهک وی حه نانی مه نان
 پیغه مبه ری به شیریه
 گازی کرن وه لیده
 هه ری مه یدان عه گیدان
 راهیلا چهند نه فیران
 هلدان گورزین حه دیدان
 هممه تا میتری میران
 قوه تا تهی شه دیده
 خالد و نه و مقدادان
 بی دی عومه ر فاروقه
 وان گورزان ل چه نکان بادان
 دی وان بکن مه حروقه
 ب نه صره تا موجه مه د
 به ری خودان تهرادان
 شاهی و زه وق و سرورا
 وه زعهک ژبو مه عشوقه
 چونه کوما خرابان
 ب رومح و گورز و توپان
 موره به زی مه یدان
 گازی کریو کفاران (کوفاران)
 مه لعون هممی گه هانی
 ئیکی ژکافران کر غاره
 هه ر دو ل ملی مه یدان
 موره و ئی کوفاره
 موره شیرهک ژدل دانی
 روحا نه وی برناله
 موره کوژتن شه ش کافر

پاشی بویی شه هیده
 هممی سه یین وهک ناگر
 مه لعونی پر عه گیده
 ژنوی مقداد بر زاهر
 نه زم فه ردی وه حیده
 هاتم ته نه ز یا کافر
 دی ته کمه قه دیده
 گوت مقدادی عه زیم (عظیم)
 نه صحابی ره سولی مه
 سوواره ک چه له بی مه
 باش عه سکه ری ره سولم
 ل شوینا ئیمام عه لی مه
 هات مقدادی نه وفه له
 سوواره کی نه مینه
 ژ حالی خو چهند نه حول
 ره قسی ل بهر گورز و خه نجهر
 ژنو نوفه ل هات نه جهل
 مقداد گوت الله نه کبه ر
 تویی ناصرئ ئومه ت
 ل مقدادی خوندن غوسله
 روحا نوفه ل چو سه قهر
 ئیکی ژ که نارئ حه بیب
 ئیکی ژ که نارئ نه وان
 هات ب نه هدو لی هبه
 سه کنی یون ل مه یدان
 قی تن کرن بی عه جیب
 حه تا رۆژ چۆ نهالی
 کافر و ئیسلام یون تیب
 بو زه لزه لا نوهالی
 نالین که ته عه گیدان
 بو چنگه چنگا دریان

ژ کڙه گڙا پيران
 سه يري دکن غازيبا
 چه زه رتا (حضرتا) ميټري ميټران
 دکن هه وار غازيبا
 هه و هه وا عومه ريبه
 شه پري شير و پلنگان
 تيتن ژبن نوهالي
 دهينا نيک و دو ب دربان
 شير وي تينه قتالي
 غولغولا جام و چه نگان
 حوسنا هاتي حه والي
 دنالن وهک قولنگان
 تيتن ژبن نوهالي
 بو غه بره بويه توزه
 ژبه ر که حيل و فيلان
 هه سپين کوميد بون بوزه
 ژبه ر چنگال و ميلان
 نه و کينه که تن دوله
 هه لگرتن وان سه فيلان
 نهف ناقه ل مه پيروزه
 خلاسکن ژ قال و قيلان
 فه کرن سه ير و عه جيبان
 چ عه جيبه ک شه ديده
 خويني گرتي رکيبان
 چه قسه د بويه شه هيده
 قرينه کا غه ريبه
 نه صحابي مان وهيبه
 نه و سولتاني مه جيده
 سه د هزار و بيست هزار
 کوژتن ژ خه لقين کوفار
 ل حه ق و جهه نه م و نار

بو غولغوله ک شه ديده
 توژ و عه جاج غه بره
 نيټريک و هه م به عيده
 چنگه چنگا رکيبان
 خوازي يه ک روحا شه هيديان
 زور بون قرين و حه ربه
 بو ناله نالا شيران
 خربت (*) نه وان قائمن
 نهف روزه روزه ميټران
 ته ختيت نه وان رکيبان
 عومه ر کافر شه هيټران
 قيجا عه جيب دي چني
 هوپکن خونا موديران
 هون قه بوليت خودينه
 شه پري شير و پلنگان
 شه پري پلنگ و بازي
 هوجويم کرن بيت و کوبار
 وهسف (وصف) ژي نائين دانتي
 زه روه رقه بون دخويتيدا
 خوينا نه وان مه ردوده
 مه د جويدا به حر و پيلان
 نالين که ته کافيران
 شه هيدي و جومله غازي
 بو کش کشا پيران
 خودي ژ وان بت رازي
 قرين کرن به تيران
 چنگه چنگا مسريان
 بو به رقه به رقا (***) شيران
 خون جو شهي تاقيبان

(*) دفي «حه ربيت وان» بت

(**) ره نگه پرق په رقا بت

ٺه و بونه خه لقيٺن فه جر
 ٺه صحابي مان هزار
 ٺه و دلبرن دسه در (صدر)
 جارهك دي وان كر هه وار
 شه ركه عه جيب ٺه وانكر
 عه جيبه ٺه ٺ قريٺه
 چنگه چنگا مسريان
 هه مي ب هه ٺدا تيٺه
 خوين چو شهبه كانبيان
 شو ل هه ر كاري خود تيٺه
 نالين كه ته غازيان
 وهك شيران ب هه ٺدا تيٺه
 به ته لان (بطلان) كرى گازی
 به تلان كرى هه واره
 چي هه وار و فه رمانه
 ب ناف ٺيٺك كه تن سوواره
 به قين دا هون بزائن
 برين كه ته سوواران
 ٺه صحابي هندهك مانه
 ٺه و كافرٺيٺ بيٺ قه رار
 ل ٺه صحابيان قه گه ريان
 ٺه صحابيان دان سه له و ات
 ٺه وان هه ر جار ته كبيردان
 الله اكبر ٺيٺ دهات
 ٺه صحابان دان ته كبيران
 هه وار كرن بيٺ قه ههار
 هه وار خوديٺ و به شيره
 چوٺن كافرٺيٺ بيٺ قه رار
 فه رمانا ميٺيٺ ميٺران
 ٺه رد ٺ بهر وان چو خار
 ٺه وان گوتي «اصبروا»

(فلا تولون الاكبر)
 گرٺين كه ته ٺه سمانا
 بو زلزله ل ٺه ردان
 ته يران (طيران) وه شيانه كه له خان
 وان ب عه ربه بيٺ خه به ردان
 شه ريٺ كوفار و خاسان
 تير ٺاقيٺن ب زه ندان
 شه ريٺ شير و پلنگان
 وان شه ٺ و روٺ ل هه ٺدان
 توٺ و عه جاج و غه يران
 دونيا كر بويه تاري
 بو كه س نه مايه سه يرهك
 چه ميان ناقيٺ خودايي
 له شٺ وان بويه قه بره
 خوينيٺ ويٺ گرتي ٺه رده
 قه د ٺيٺ نابت حكايه ت
 بو توٺ و بويه غه بره
 نالين كه ته عه گيدان
 ب ناف ٺيٺك كه تن سوواره
 غازي و هه م شه هيدا
 بو غولغولا نوي ٺارا
 خالد ٺين وه ليده
 روينشتيٺيهك نوي ٺارا
 ٺه و خالدهك وه حيدده
 (الله الله تبارك)
 گوٺه ٺه وان غازيان
 ناقيٺ خوديٺ موبارهك
 هه جوم كرن جنديبان
 ٺيٺ كوٺن چه ند هزارهك
 ٺه و ٺه صحابيت مه دينه
 ب جومله خاندن (تبارك)

دونیا ل وان بو زولمهت
 بو توژ و بویه عه جاج
 نه صحابان دان «صلوات»
 هلاقیتهن وان په نجان
 دئی کافران کین ماته
 له بهر نه ما علاجه
 حمل بکن موشکلاته
 قیجا بومه منهاجه
 فه ناکن ناییت کوفار
 دایینه سهر هیدایهت
 ههر ههر به حهره حهره
 هلاقیتهن غه دداره
 ده پنان ئیک و دو ب دربان
 ژ گورز چیدکن ناره
 خوهدان ژ ته شق و که ریان
 بو حه ی حه یا سووارا
 زۆر بون قرین و حهره
 بییک دهنگ قه د ناییت ساره
 بیژئ هدرئ خو بیسه
 پیغهمبه ر مه عزول مایی
 نه و خالقئ قه دیره
 جه و اب گه هانده عه لی
 نه صحابی مان ئیخسیره
 دره نگه رابه زویبه
 ل دندلی صه وریبه
 ب قووه تا بی خه بیره
 وه ختی سوبه ی رابویه
 نقیژ گه هاند مه دینی
 وی دیت مه دینه ک خالی
 فاتما (فاطما) دکت گرینی
 حه سهن و حوسین دنالین

عه لی چۆ سهر وی شینی
 سویه دگهل دنالیت
 عه لی گوت «حور العینی»
 کویقه چۆ تانجی ناله
 جبرائیلی نه مینه
 هاتی دگهل بورهانی
 «فاقتلوا المشرکین»
 سینالا (نهالا) سیسه بانئ
 نه صحابی تیک به زینه
 نه و چۆنه سیسه بانئ
 نه مر هیره مایینه
 حه تا تو بیی ل هانی
 فاتما و ههر دو کورن
 سوار بونه ل ده قه ئی
 صاحب جه مال و سورن
 حه رفی دگهل سویه ئی
 عه لی گوت ده قی دفر
 عه لی به ردا جه عده ئی
 ئیثاری چۆنه بی خیر
 گه هشتن وی غولمه ئی
 فاتما و ههر دو تفال
 چۆنه ل نک حه بیبی
 پیغهمبه ر ژئ کر سوئال
 کانی سواری عه جیب
 نه و ئحسانه ئحسانه
 دنالیت وه کو نه سهدان
 نه صحابیبه ک گرانه
 نه و چۆ بو ناف مهر دوران
 قه سابئ کافرانه
 نه و ناف ژ خودا بو
 حه تا «طریق» بو به بیان

بگه هیئنه وی په یایی
 فاتمایی گوتی: فی الحال
 چوڼ کافریت صه لیبه
 خالد و عومه ر ته بطلال
 چاقتی نه وان ل طه ربقه
 عه لی چو سهر کانین
 وی دهست نقیژه ک شوبستی
 بهرئ خودا تازی
 دندل ل ویری بهستی
 نقیژا خو کریمه
 ژ نقیژی خلاص بویه
 پی خو ثاقبت رکیتی
 قرین ژ وان خواستییه
 نه و کافرین خنزیره
 بهرئ خودا نوهالی
 وی دیتی بهک سوواره
 هره ژئی بکه سوئالی
 وهره بیژه ناشکرا
 کیسه گها وی نالی
 نه و قاصدی غه تریس (غطربس)
 هاته ل نک یین حه یدر
 هنارتی مه نه ز غه تریمی
 بومن بده خه بهره
 دئی ته کمه زه عیفه
 ل بهر گورز و ل بهر خه نجه ره
 نه و نه بی یی له تیفه
 چاقتیت وی کر نه دهره
 ههر بیژی نه ز عه لی مه
 زاقایی پیغه مبهرم
 سوواره کئی قه وی مه
 بی شویه و بی دفته رم

پر کافرن جه حوده
 هاتن ب گورز و رماح
 وه لید و هم «طارق»
 نه و کافرن نه لحناسن
 ل مه یدانی سابقه
 هات حه سهن و غلماسن
 سهرئ ژ نه وان فارقه
 ب فه زلی (فضلی) شاهن صه بور
 نه صحابی وی دره قاسن
 پیغه مبهرئ صادق
 نه م ههر نه وی دناسن
 پاشایی هم جهادی
 رابو دگه ل ته بایی
 نه صحابی بیئت «مضطرن» (*)
 ب شیر و تیر لباسن
 دنیا ل وان بو تاری
 ئیدی نه ما روناهی
 په یا بو هم سوواره
 هه میان خودا چیایی
 گوهر بدن (بدن) یا موسلمان
 نه صحابی ویت ماین حه فتی
 پیغه مبهرئ به شیره
 دائم دکت خه باتی
 گازی کربو یا ره حمان
 جبرائیل ژژردا هاتی
 گازی که شیرئ شیران
 حازریت قئی ساعه تی
 په پیغه مبهرئ نه مینه
 رابو چو سهر چیایی
 وی دهستی خو هلینا

قپټن کرن بهر سهره
 عهلی ئه و کر کهرکه ره
 دهه سپیدا ئینا خاره
 بتنی بتنی هاتنی
 چه تا کوژتن هه زاره
 غه طریف رابو بتنی دیسا دکمه غوباره
 غه طریف و عهلی بتنی
 ل مهیدانی په یا بون
 کافر رازی بو فی الحال
 چه تا چونک کوفاران
 کافر ژ جه دیاربون
 نالین وه کو نه فیران
 سه د هزار و بیست هزار
 ژ غهیری په ترهک و میران
 جومله ل عهلی کاربون
 نه سره تا وان دیاربون
 نه صحابان دهست دان
 شیران نه صرهت بو وان هاتییه
 چون کافریت مهلعونه
 «نصر من الله» هاتییه «فتح قریب»
 ب دهوله تا شاهیییه
 هات نه صره تا چه بییی
 نه صرهت دگهل هاتییه
 چون کافریت صه لییی
 غه طریس (*) ئه وی کوشتییه
 ب قووه تا ئلاهی
 عهلی کوشتن بی عهدهد
 کافر کر نه حهفت کهر
 وه زیر چو نک موجه مهده
 گوتی: من تانج ل سهر

(*) ئهف ناغه: غطریف، غه طریف، غه طریس تیدا هه یه.

بو سهری وان هاتییه
 خودان صه بر و نه فهرم
 بو وی ئه ز قهده نه دیتمه؟
 په هله وانئ ته که برم
 هاتییه پیش کافری
 سه کنی بو ئه و مهلعونه
 بنیره تو من دبینی
 بلا بچتی حازره
 نه بخیر هاتی زه لیلو
 گورزی دهستی وی زوره
 مونافقهک وهک فیلو
 هات یاری پیغه مبه ره
 ب عه ره بی گوتی: «شیلوا»
 نازم فه قهت (فقط) نه فهره
 عهلی گوتی سه فیلو
 تنی ته که مه کهرکه ره
 ئه و عهلی بی پمبازه
 په قسی ل دوزی کافری
 دهستی خوه هلدان
 تازه هیدی هیدی لی خوری
 فه گه ریا وهک شیران
 زولفه قار لی گیت کر
 ئاقیتته وی به رازه
 ل سه ریت ملاترا بری
 ل سه ریت ملاترا بری
 ته سلیم کری بو ناره
 نه ب خیرهاتی که ننگه ره
 شیهه تی سه بی هاره،
 هات عهلی بی حهیده ره
 ئه و عهلی بی حهیده ره
 سه کنی بو وهک دیواره

ئيمان ئينا ب ئەھدە «أحد»
 پاشى ب پيغەمبەر
 موسلمان كرن نەھ سەد
 ئەو بوئە ئەھلى تەوھىد وان
 گوت: «الله اكبر»
 عەلى كوژتن بى حساب
 ئەو كافرىت بى ئيمان
 لەشى وان بوئە عەذاب
 ئينانە مال و تالان
 قوتكرن كۆما خراب
 خودى ژ بو وان كر ئيحسان
 قپتن كە تە نوھالى
 عەلى تە كىبىر ددانى
 سەر و بنىت نوھالى
 كافر ئينان يەمانى
 دونيا بوئە دوئمانە
 حوسنا هاتە حەوالى
 رۆژى گرتى سىوانە
 كافر گوتى: وا وەيلى
 ئەو وەزىرى مەحبوبە
 حوسنا ل وى مەھر كرى
 خراب كرن تو خوبىه
 وان ب روخا خو حەرب كرى
 حاصل كرن مەطلۆبە
 وان كافر فەتخە كرن
 كامل كرن مەطلۆبە
 قەستا مەدىنى كرن
 ب شاهی و سروره
 خەلقى ل قى جقاتى
 هون من ل بىرا خوبىن
 خالد دكت حەكاتى

ژ موعجزا موحەمەد
 خالد ئاغابى زىيارى
 گۆتە كە لامى مەوزون
 هېقى دكم ژ بارى
 نەفسا خراب و مەقدوم
 ئازاد بكت ژ نارى
 ژ فىعل و تشىت مەحروم
 خەلقى ل قى جقاتى
 هون من ل بىرا خوبىن
 فاتحان بو من بخوبىن
 ھەمى تەشتان ھلىن
 دى چىنە عەرەساتى
 وەجھى حەبىب بىن
 باقى دبن حەياتى
 حەتا ئەبەد دمىن

الفاتحه .

***

زەمبىل فروش

دەنگى: حەسەن رشىد ئامبىدى

ژى: (۵۵) سالى

۱۹۷۲/۸/۱۴

نقىسىنا رىنجبەر صادق بەاءالدين

ھۆل بە جۆش ھۆل بە جۆش رۆژەك ژ رۆژىت دەلۆش وەم دى بکىن مەدحىت زەمبىل فروش وەم دى

بەيان كەين حەكەتى

زەمبىل فروش كورى پاشانە
 لاوكو كورى پاشانە
 خودانى كوچك و ئەيوانە
 دگەرىتن ل كەيف و سىرانە
 ھەر ژ ئەشقىن و موحبەتى
 زەمبىل فروش نى كورى مېرە

لاوڪو وهڪ ڪورڙي ميري
 دگرپتن ل راف و نيچيره
 ب رتيڪي ديت قه برهڪي ڪويره
 سهري وي ڪرت هه يبه تي.
 دبيژيتن: مادهم مرن هه يه
 دنيا به سه، بلا يمينيت بو ناخره تي
 زهمبيل فروش قه زقري ماله
 لاوڪي من قه زقري ماله
 ژ بابي خو دگر سوتاله
 تو بزي حوڪم نه حڪامي دگيري ني
 خه رج و خه راجا ژ قه قير و ژارا دستيني،
 ماتو نراني مرن يا هه ي (هه يه)؟
 دنيا يا پويجه نه و چندا به تاله.
 بابي گوتي: ناقي ته شاهينه
 ناقي بابي ته مه حمه د نه ميينه
 تو ودره ل جهي من روينه
 حوڪم نه حڪاما بگيري نه
 خه رج و خه راجا ب دستي خو بستينه
 ته شوله ژقي حڪايه تي نينه
 زهمبيل فروش ڪورڪي ودراله
 لاوڪو لاوڪي ره واله
 هه سڀ و زين زوي ڪر نه قاله
 جوداڪر عه رز و عه ياله
 ددهست په روي يادا چو خاره
 چو بهر ڪه لا ميژي ره واله
 سومعه تي سه لڪا ل باله
 نو ددهست هاقيتنه ڪورسيي قي سنعه تي
 زهمبيل فروش زهمبيل تينيت
 لاوهڪ ني زهمبيل تينيت
 ڪولان دهر ڪولان دگيري ني
 خاتون د په نجه ريدا دبي ني

عه قل دچيت سه ودا دميينيت.
 خاتون ني گوته خدامي
 دي رابه هه ره ژبو خود تي و
 هه ره لاوڪي ببيري و
 ميري دو زهمبيل ژته دقي و
 ب حه جه يا (*) قي حيجه تي
 به لڪي بيته هيدا به تي
 خيرا خودي نوسوجه تي
 ودم دا ببين له زه تي
 عه له للا پوژه ڪا قيامه تي
 نينشه للا دي چينه جه نه تي
 خدام سپيده ڪ رابيه
 وهف ده لال سپيده ڪ رابيه
 ژ دهر گه هي قه سري دهر ڪه تيبه
 زهمبيل فروش ل سهري جادي
 نول بني قه سري گرتيبه.
 دگهل زهمبيل فروش قه گوتيبه
 ميري دو زهمبيل ژته خازتيبه
 زهمبيل فروش ددهستي خو فه ڪريه،
 چو زهمبيل ژ به له دي
 (ژ دهنگي) پاشايي
 ددهستي خودا نه ديتيبه.
 زهمبيل فروش قه زقري ماله
 و لاوڪي من قه زقري ماله
 چي ڪرن دو سه لڪيت عاليه
 هاقيتنه بورج و حه واله
 ل دهر گه هي ب سه ڪه قته ماله.
 دهر گه هقان دهر پي قه دان
 ڪليل و ميفتاح هه لبينان
 يا رهي چ فه ند و فيل

(*) حيجه تي

يا رهبي چ فهند و لیب
 ددیوانا میر بین حسیب.
 کهفتن دهری فی موحیه تی
 خاتوبن دی من ژ ری به تی
 خاتوبنا دبیرتی: -
 زهمبیل فروش کورکی دهر ویشه
 لاوکۆ لاوکۆ دهر ویشه
 تو که ره مکه وهره بیسه
 قیمه تا سه لکیت خو بیژه (بیسه که)
 یا مه زن دی سهر ب سهر ل بهر زیر اکیشم،
 یا بچویک بوئی قیمه تی.
 زهمبیل فروش دبیرتی: -
 خاتوبنی قهت نی وه نینه
 ده لالی قهت نی وه نینه
 قیمه تا سه لکا چونینه
 ده سته کی ل مالی بکیرینه
 تو پرزه کی بو من بینه
 وه زی ب رزقی خو رازمه
 ئاخ نی وه زی رازمه
 ب وی قسمه تی.
 خاتوبنا دبیرتی: -
 زهمبیل فروش کورکی فه قیره
 لاوکۆ لاوکۆ فه قیره
 که ره مکه ل سهر دۆشه کا میره
 بو ته تیکه م قه لونیا میره
 تیکه فه ده ت زولف و حه لیره (*)
 دی ژنوی بینی له زه تی
 خیرا خودی ئو سوحه تی
 عه له للا پرۆژکا قیامه تی
 ینشه للا دی چینه جه نه تی.

زهمبیل فروش دبیرتی: -
 خاتوبنی قهت وه نینه
 روی ره شی قه د نی وه ناییت
 شه ره تا ل نا ف تاسی جام بیت
 قه ناخوم ل من حه رام بیت
 ناهیمه هیدایه تی
 وه ز ناهیمه مه سله حه تی
 وا گری خودی ب روحی که تی
 تو بهس بکه فی حکایه تی.
 نی قیامه تا ل دوی پی مه تی
 ته وه ز برمه هلاکه تی
 خاتوبنا دبیرتی: -
 زهمبیل فروش کورکی عه باسی
 لاوکۆ لاوکۆ عه باسی
 وه ختی تو ب به دهنی کراسی
 هاتی فه م تو بو خو نیاسی
 دی وهره هیدایه تی
 دی تو وهره مه سله حه تی
 خیرا خودی ئو سوحه تی
 وه م دا ببینین له زه تی
 عه له للا پرۆژکا قیامه تی
 ئینشه للا دی چینه جه نه تی
 زهمبیل فروش دبیرتی: -
 خاتوبنی قه د نی وه نینه
 روی ره شی قه ت نی وه ناییت
 مه جمه عا زیر ب نیشان بیت
 خاس و عام ل نا ف ده ینان بیت
 نانه گنم ل ره خان بیت
 وه ز ناخوم ل من حه رام بیت
 ناهیمه هیدایه تی
 وه ز ناهیمه مه سله حه تی

ناگرى خودى ب روحى كه تى
 تو بهس بكه فى حكايه تى
 نى قيامه تا ل دوى پى مه تى ته
 وهز برمه هه لاکه تى
 خاتوينا ديبى تى :-
 زه ميبيل فروش كوركى بيانى
 لاو كو لاو كى بيانى
 تو كه ره مكه و هره خانى
 ههر من تو ژ بو دلى خو ثانى
 ئاخ دلى من ئاي دلؤ؟! (ههى دلؤ؟).
 ههرم تو ژ بو دلى خو ثانى
 دى و هره هيدا يه تى
 دى تو و هره مه سلحه تى
 خيرا خودى ئو سوجه تى
 ئينشه لالا دى چينه جه نه تى.
 زه ميبيل فروش ديبى تى :-
 خاتوينا وى نه كه يا دل تقيات
 روى ره شى وه نه كه يا دل تقيات
 دى ژ خودى بيى فهيتنه
 ژ خاتوينا پورا حورمه تى
 ناگرى خودى ب روحى كه تى
 تو بهس بكه فى حكايه تى
 نى قيامه تا ل دوى پى مه تى
 ته وهز برمه هه لاکه تى
 خاتوينا ديبى تى :-
 زه ميبيل فروش قهت وه نه بپيژه
 لاو كو قهت وه نه بپيژه
 دى ته هاقيمه قهيد و زيندانيت دريژه
 جهفت هه يقا ب سهر چنه فه رۆژى و نقبژه
 خو دى بيى زه حمه تى
 خو دى هيبه هيدا يه تى

خيرا خودى و سوجه تى
 وهم دا بيى نى له زه تى
 عه له لالا رۆژكا قيامه تى
 ئينشه لالا دى چينه جه نه تى
 زه ميبيل فروش ديبى تى :-
 خاتوينا گهردهن ب مۆرى
 ده لالا گهردهن ب مۆرى
 شۆل نابن ب كوتتهك و زۆرى
 خو بگره هه تا هنگۆرى
 بهلكى بيمه هيدا يه تى
 بهلكى بيمه مه سلحه تى
 خيرا خودى ئو سوجه تى
 ئينشه لالا تو نابيى وى له زه تى
 خاتوينا زير ل وهنى
 ئه و رابو خوش خوش كه نى
 لا و هاته هيدا يه تى
 وهف شهف ل من دى بت خه نى
 خدامى سفك بله زينه
 روى ره شى سفك بله زينه
 قازانا ناقى تو بيى
 برنجهك لا ورا بكه ليى
 شير و شه كرى ل سهر بره شينه .
 زه ميبيل فروش بچويكه تفاله
 بيى برسويه و واقلى وى چو نيى
 له و هاته هيدا يه تى
 نى له و هاته مه سلحه تى
 خيرا خودى ئو سوجه تى
 وهم دى ژنوى بيى نى له زه تى
 عه له لالا رۆژكا قيامه تى
 ئينشه لالا دى چينه جه نه تى
 تو جها دانه خه و مه تى .

زه ميبيل فروش لاوڪي سهر به سته
 نو مه سينه ڪڙ خاتونين خوازته
 ب وي جهه تڙ ڊچي ته تارهت و دهسته
 خاتوننا سهر ب مه سته
 ل سهر لنگه ڪي راوهستا
 نو مه سين سڻڪ ڊا به ڦه دهسته
 زه ميبيل فروش سهر ڊڪه ڦي ته سهر باني
 چو عهردا نا بينياتن رڙغه بيري عهسماني
 ڙپي ته ڊيٽ ياره بي رهين ذوالجلال
 ته نه مانه ته ڪ بؤ عهيال
 وهڙي (نهڙي) خو دبورچيٽ ڪه لندا پافيمه خار.
 ڪورڪي خودي خو ڊڦيٽ
 لاوڪي خودي خو ڊڦيٽ
 خول بورچيٽ ڪه لندا تافيت
 له پيسا گوري و فيت
 جبرائيل په رکي سڻڪ
 گه هشته عه بدئي ڪورڪ
 دانا بو عهردى نهرمڪ.
 خاتوننا ڦان شاليبا
 وهى شه مالا شه ڦ تاريخيا
 مه شيا بو ڊگهل جاريبا
 من نه زاني لاو خو تافيت
 ياره بي چولي نه هيت
 خاتونين رونڊڪ بو ڊيٽ
 زه ميبيل فروش رابو چوڦه مال
 ڙي سوال ڪرڦه عهرز و عهيال
 گوٽي: «پا ڪانن قيمه تا سه لڪيت مه بيت عال؟»
 زه ميبيل فروش ڊيٽي: مروڦ هه بون عاقل ل جوڙ،
 سه لڪ ڙمن ستانن ب ڪوتته ڪ و زور
 من هلهراستيني خالقي ل زور.

عهرز و عهيال ڊيٽي: نه م رابون مه ته نوير دادابي، نان و ناڦ پيڻه هاتن ڪاده و ڪه باب. ڪورڪ بو

هاتي بن حه د و بن حساب. وهڪو زه ميبيل فروش چو به مال، ڦي تجاري عه يالي وي پسيار ڙي ڪر بو
 سه لڪيت وي. نه وي جا با خودا جاميري.
 ئينا ما ب پسپاراهه، ڪانن نهڦ مروڦه ڙ ڪيڦه هات؟
 ڪايي ڙ ڪي به؟ ئيڪي گوٽي: «بابو وي هه خانڪي وي به، زه ميبيل فروشه زه ميبيلڪا چيڊڪهت
 دفروشيٽ.
 هه ڪو من گولي بوي، ڊيٽي: خاتونين پالهڪ (عهمه لهڪ) گرت، له عمه ڪ ل ناڦ هه وشا قه سرا خو
 ڪولا ڊبن عهرديرا بر حه تا گه هاندي خانڪي زه ميبيل فروشى ده ريخست. مابهينا مه غرب و عه يشا ڊيٽي:
 خاتونين رادبتن گه لهڪ چه ڪيت زيري ب خوڦه ڊڪهت، د له عميدا ڊچي ته خاري، زه ميبيل فروش يي چو به
 مزگه ڦيٽي. ڙنڪا وي يا رونيشتي به خاري جلكيت بچويڪيت خو پاته ڊڪهت. ڊيٽي، هند ڊيٽ خاتونيه ڪ
 د خانڪي ويڊا ب ڙورڪه ڦت. ڙنڪ ڙنا زه ميبيل فروشى پيشڦه رابو.
 خاتونين گوٽي: خو يشڪي زه حمه تن نه ڪيشه، هه ڪه تو ڊي چاڪي به ڪي ڊگهل من ڪهي، عه يالي خو
 ڙخاني ده ريڻيخه نهڦ شه ڦه نهڙا دل مابيه، ڙ مالا خو، من نه ڦيٽ ڪه س بزانيت نهڙ ل ڪيري ته چه ڊند
 چه ڪيت خو بيت زيري نهڙي ده مه ته، هه ما عه يالي خو ڊگهل خو بيه، ڊگهل بانگي سپيڊيڊا تو بينه
 دخاني خوڦه نهڙي ڊي ڄم. ڙنڪا زه ميبيل فروشى چه ڪيت وي بيت زيري، بو خو هه لگرتن، عه يالي خو دا
 بهرسيگي خو ڙخاني ده رڪه ڦت.
 خاتونين رابو نشيڪيت زه ميبيل فروشى رايخستن چو سهر جهيت وي هه ڪه رونا هي ڙي هه بيت
 ڦه مراند و رازا، لحي ڦڪ ب سهر چاڦيٽ خو دادا (خوڦه هافيت) خو بي دهنگر حه تا زه ميبيل فروش
 هاتي به.
 ڊيٽي زه ميبيل فروش هاته هه هه وهڪي هه نه ڦل (جار) قه سته جهيت خوڪر، نه زه ني سهرى تاريخه،
 وهختي زاني گه هشته سهر جهيت خو راوهستيا، خو شه لاند، لحي ڦڪ بلنڊڪر، خو بهردا ڊريٽرڪر دا سهرى
 خو دانته سهر باليڦڪي، ڊيٽي:
 خاتونين، بيت خو و دهستيت خو ڦيڪرا هافيتنه زه ميبيل فروشى ڊاڪو زه ميبيل فروشى بگريت، خريٽا
 خر خاليت د لنگي خاتونين هات.
 ڊيٽي: زه ميبيل فروش لحي ڦڪ هافيت و رهڦي.
 وهختي لحي ڦڪ هافيت و رهڦي. خاتونين بهردا ب دويڦه، هه ل ڦيري هه ل ويرا هه، خاتوننا براڦي
 ڊڪهت دهستى خو بگه هينتي. هه ڪو من گولي بوي، ڊيٽي هيشتا خاتونين نه گه هشتي. نه زه ني سهرى
 زه ميبيل فروش نه گرتي به، هيٽر خاني خلاس نه ڪري به، زه ميبيل فروشى بهري خوداي سپيڊه بهيان بو، نڦيٽا
 سپيڊي فهرز بو، يي ڊره ڦيٽن براڦا وي به دا خاتونين نه گه هتي.
 دوعا ڙ خودي خازتن گوت: ياره بي تو هند موهله تني بديهه من دهستى ڦي زالمى نه گه هيهته من حه تا نهڙ
 نڦيٽا سپيڊي بو ته نهڙا بڪه م. يي ده ڦيٽ ل سهر ملي خو زڦري ڪا خاتونين نيزيڪ بويه، هو بهري خو
 دا يي رهين عالمي هاته ڪه ره مي پيستونڪي بيت خاتونين گرتن.

هه کوم گولې بوی، دبیژن: زه مبیل فرۆشی دو روکعتیت نقتیژا سپیدئ کرن، جوته کئی سوننه تا (سنه) نه زبه نی سهری د دیشرا کرن. سهری خودانا چۆ سوجدئ، دوعا ژ خودئ خازتن، گوت: یا ره بی تو نه مانه تی خوژمن بستینی تو من شه همزار نه که ی ددهستی فی زالمیدا.

رهب العالمین دبیژن نه مری حزره تی عزرائیلی کر روحا وی قه بزکر. ب نه مری خالقی نورهه ژئ بلندبو. وهختی خاتوینی دیت کو نورهه ژئ بلندبو، خو هاقیتته سهر تهرمی وی، شه هده دا هاته سهر دینی حهق، نه وی ژئ بو خو دوعا ژ خودئ خازتن خودئ نه مانه تی خوژوی ژئ ستاند. نه ز هاته هه، ره حمهت ل دایبایت گوه دارا.

***

زه مبیل فرۆش

دهنگئ مه لا یوسف محمه د
خه لکی گوندئ ده رکا نیری
«قهزا زاخو» ۶۰ سالییه
۱۹۷۲/۸/۱۵

نقیسینا: رینجهبر صادق بهاء الدین

دئ دل وهره وهسا بی جوش
نای دل وهره دیسا بی جوش
جارهک ژ جاما مه مه لوش
کر قسه تا زه مبیل فرۆش
دا سه هبکن حکایه تی.
زه مبیل فرۆش لاوهک ده لال بو
دائیمه ن نه و راست و حهق بو
سنه تی وی حهق سه دهق بو
قیمه تی سه لکان وهرهق بو
نه و یه ده زه مبیل ب دهسته
برنه بازارئ ب قهسته
نان و ناث پی دهاته دهسته
رازییه ب قئ قسه تی
ههر ده ما سه لکان کوتینی
ل سویک و باژیران دگه پینی
خاتوینهک ل بورجان دبینی

دل ل جانئ وی د حه بینی
که تی به ندا موجه تی.
موجه تی گول مویته لاکر
سور ل جاریئ ناشکه راکر
وهکی قه لبی من خوداکر
من ژ عشقان خه و نه تی
نه و له طیفای ئیختیاره
جارییهک ژ وهره داره
تو هره بیژئ بژاره
چیدکهت مه صلعه تی (مصلحتی)
چیدکهت سه لکین دچاکه
بینه ده رگاهی بهاکه
میر زیده حه قئ نه داکه
شوله که خیر ته تی
له و ژ ری بو چۆ بوماله
چیکرن سه لکین ده لاله
نای ده رگاه و حه واله
رزق نه وه حهق بده تی
زه مبیل فرۆش لاوکی بیانی
که رم بکه وهره خانی
ده رگه ه ددا ده رگه هقانی
چی به لایو لاوکه تی
ره به نو فیعلان نرانی
ل ده رجهان لیل (*) چوبه بانی
خاتوینا وی ل سهری خانی
چا فکری قئ ده رگه هقانی
ده ری دادا مفته هلانی
من تو ئینای ژبو شی جانی
که س ب ده ردئ که سی نرانی
ژ که ربان ناگر به ردن خانی

(*) ژئ له ل، ژئ هه ل

خاتوینی وهز توبه دارم
 ربه نئی وهز تو به دارم
 ل سهر ئه مرئ ئه لاله (الله) نکارم
 بهس بکه قئی سوحبه تئ
 ته ئه ز برم هه لاکه تئ
 ئاگرئ خودئ وئ ل پای مه تئ
 نئزیکه رۆژا قیامه تئ
 زه مبییل فروش لاوکی دهر وئیشه
 که ره م بکه وهره پئیشه
 قییمه تئ سه لکئین خو بیژه
 یا بچویک لهر زئرا بکئیشه
 یا مه زن قییمه تی بیژه.
 خاتوینی وهیه وه نینه
 قییمه تئ سه لکان چو نینه
 له په کئ ناری تو بیینه
 ئه ف شۆله شۆلا مه نینه
 خدامی له زکه بله زینه
 قازانا بچویک تو بیینه
 برنجه کئ بو وی بکه لبینه
 فلفل و دارچین لی پره شینه
 بچویکه ئاقل چو نینه
 بلا بخوت ئاقل جه مینه
 به لکی بیته مه صلحه تئ.
 لهو دبیت قه نجی ته مامی
 ههر وهکی شه کرئ و زوجامی
 سهر ب تئت ل من حهرامی
 ترسم ژ مه عنا نایه تئ
 گول دبیت لاوئ قه رتوان
 وهره ناف ریه حان و سئشان
 شه کرئ بم ژ دو لیقان
 شهبی تاسا شه ربه تئ

ئه و دبیت زولفی حهریره
 ماکو پیروژ کت ل میره
 چ حه دئ لاوئ فه قیره
 بهس بده (بکه) قئی سوحبه تئ
 ته ئه ز برم هه لاکه تئ
 ئاگرئ خودئ وئ ل پای مه تئ
 نئزیکه رۆژا قیامه تئ
 هه ی هه وار سه د هه وار
 من نه خاله ت و نه خال
 بچویک و عهرز و عه یال
 هه می برسینه ل مال
 که تم حوکمی زولمه تئ.
 گول دبیت لاوئ عه باسی
 سهر کۆلی پئ لنگ پئ خاسی
 ته نه دهر پئ و کراسی
 تو بچی سهر پشستا گا ماسی
 ژده ستئ من نابی خلاسی.
 زه مبییل فروشئ: خاتوینا گه رده ن ب مۆری
 شۆل نابن ب گوتته ک و زۆری
 خو بگره حه تا هنگۆری
 چ ئه مر کر پادشاهئ ژۆری
 خاتوینا له ب له ب و سه نگه
 خوه خه ملان دی حه فته پهنه گه
 گۆت: یا ره ب تو بکه ی دره نگه.
 زه مبییل فروش لاوکی سه ربه ستئ
 مه سینئ ژ خاتوینئ خواستی
 خاتوینئ مه سین دا ده ستئ
 دی ژبوته کم خزمه تئ
 له و رابویه دهر مه نجه لی
 رابو چۆ سه ربانئ که لی
 جه هک نه بو پئیدا هه لی

مابو دفکر و حیره‌تی
 زهمبیل فروش یی رابویه
 دوعا ژ خودی وی خواستییه
 خو دکله‌پیدا ناقتییه
 هیدی ب ناخی که تییه
 گول خاتونینی یی نزانیه.
 زهمبیل فروش وی چوبییه
 قهستا مالا خو کره
 بچویکتین وی هاتن پیشییه
 کانی حه‌قی سه‌لکیت مه‌بی جندییه
 ته نور هه‌لبو ژقودره‌تی
 ته‌عام (طعام) چیبو ژ نعمه‌تی
 بچویکتیت وی خار نه چو‌ن هلاکه‌تی
 ره‌حمه ل بابی جه‌معه‌تی

خاتونین مال هیقیی، کو زهمبیل فروش وی چویی سه‌ریانی که‌له‌ی، هندی مال ل هیقیی نه‌هات
 خورای. نه‌هات خورای، وه‌ختی قه‌مایه چو‌دا به‌ری خوده‌تی کا جارای نه‌فه کویفه چو، وه‌کی به‌ری خو
 ددتی مه‌سین یی ل ویری زهمبیل فروش وی چویی نزانیتن کویفه چو. تیتن چه‌ند ئودی قه‌سرا خو هه‌می
 سه‌حکرن کو به‌لکی خو تیغه قه‌شارت بتن، خو تیغه نه‌فه‌شارت بو، ده‌رکه‌ت ژ ده‌رغه پرسا شفانان و
 گاغانان کر گو:

وللا زهمبیل فروش وی ل هیغه چویی، رتیبه‌ک نیشان دا کو وی ل هوقه چویی. نه‌و رادبتن تیتن مال
 تاخم لباسه‌کی عه‌سلی دکتن به‌رخوه و به‌ریکتیت خو تژی زیری‌ت عوسمانی دکتن و دکه‌فتن دیف پرس و
 پسپاران دویف زهمبیل فروش هه‌تا گه‌هستی باژیران، دی ل فی باژیری ل وی باژیری هه‌نی حه‌تا چویی
 باژیری زهمبیل فروش تیدا (لی) پرسا مالا زهمبیل فروش کر گو: ل کی ده‌رییه؟ خودان خیره‌کی گوت:
 وا هه‌ مالا وی، هه‌ما مقابلی خانینی وی. مال ویری حه‌تا بو‌مه‌غریا تاری، مال ویری.

عاده‌تی زهمبیل فروش نه‌و بوی د چو‌جامعی حه‌تا عیشا نقی‌زا خودکر حه‌تا ده‌می نفسنتی، دمال
 جامعی نه‌ دزفوی فه. وه‌ختی دیت زهمبیل فروش چوو قه‌ستا جامعی دکر نه‌و چو‌نک ژنا وی چو‌گوتی:
 بلا نه‌ف شه‌فه میری خو بده‌من، نه‌ف تاخما لباسی من بلا بوته‌بت. نه‌ف سه‌د زیری‌ت نوسمانلی بلا نه‌و
 ژنی بو‌ته‌بن، هه‌ما نه‌ف شه‌فه بتنی میری خو بده‌من. رابو‌ژنا وی، ژنا زهمبیل فروش جلیکتیت خو دانه
 خاتونینی و خاتونینی تی‌ت خو ژبه‌ر خو‌کرن دانه ژنا زهمبیل فروشی، نه‌و زیری‌ت زهرین نوسمانلی هه‌می دان
 ژنا زهمبیل فروشی نو‌خاتونین مال ل شوینا ژنا زهمبیل فروشی دخانیفه و، ژنا زهمبیل فروشی چو
 ماله‌کی ژ مالیت جیرانان وی شه‌فی حه‌تا دبیت سپیده.

نه‌و ژنی حه‌تا ده‌می نفسنتی، نه‌وی ژنی جهی خو (نقیبیت) خو ده‌ینان ویری و چو‌ناف جهی خوره‌را.
 هنگی نه‌و جلیکی دبه‌ریون ژبه‌ر خو‌کرن نه‌و جلیکتیت ژنا زهمبیل فروشی داینی، ده‌ینان بن سه‌ری خو نه‌و
 چو‌دناف جهادا. ناقتیت به‌لی خو دریزکر، مال هویقییا زهمبیل فروش حه‌تا ژ جامعی فه‌گه‌ریت بیت و
 ده‌می نفسنتی. یال هیقیی، دی مال هیقیی حه‌تا زهمبیل فروش تیتن. به‌ری چو‌فانوس و له‌مپه و
 چرا (*) نه‌بون هه‌ما ژ تاری هات ده‌ست په‌رکی ده‌ست په‌رکی (ب له‌په‌قوتی) ناخر جهی خو دیت. نه‌وی
 ژنی خو فه‌شه‌لانند چو‌ناف جهی خوره‌را. ل نک حسیتیا وی ژنا و بییه،

چو‌نک خاتونینی خاتونین دناف جهادایه، نزانتن خاتونین د ناقرایه. وه‌ختی چو‌دناف جهی‌را، خاتونین
 مه‌علومه نه‌ نفسنتییه، خو هوقه لیدا هوقه لیدا، هوقه ویتفه، ناخر وه‌سان چیکر زهمبیل فروش نه‌و شول ل
 گه‌ل کر، جماع دگه‌ل کر. وه‌ختی جماع دگه‌ل کر، پیتی زهمبیل فروش ب خرخاله‌کا خاتونینی یا دیبا
 که‌فت، گوت: ناھ خودی نه‌فه نه‌ژنا منه‌ دپاره ژنا من چو‌جارا خرخال ل پیتیت وی نه‌ دیتینه. نو رابوی
 سه‌رخوه. ناخر ژناف جهی (نقیبنا) ده‌رکه‌فت نو سته‌نو به‌رسنه هه‌بوین، سته و به‌رسنی خو ژنه‌نین. هنده
 پویش ئینا ده‌رکر دناف کاییرا دا به‌رتفان، به‌ری چرا نه‌بوین، ناخر پیچه‌ک روناھی چیکر.
 هوق به‌ری خودتی هنده جلیکتیت ژنا وی وی ل بن سه‌ری وی خاتونینی، هنده‌ک ژنی وی ل بن سه‌ری وی
 گوت:-

«الحمد لله» وللا نه‌وه، نه‌فه جلیکتیت ژنا منن. که‌یفا وی هاتی گوقاتینه، حه‌تا ناگری خوشکر، قتیچا
 ل سه‌ر چافی وی هاقیت دیت کو، نه‌فه نه‌و خاتونینه یا بکه‌له‌یغه مای، پیغه نوسایی نو‌که‌تی د زوله‌تا
 ویدا. ناها نه‌فه نه‌و خاتونینه، ژنوی قیجاری هه‌ما خاتونین هیلال ویری و قه‌ستا رویاری کر، مال ویری
 ل سه‌ر وی رویاری حه‌تا بویه سپیده (فه‌جر)، ئیدی نه‌بن ژ رویاری ده‌رکه‌فت. یی دنافیدا. هیژ
 شه‌ف تاری (سپیده‌کا زوی) نقی‌زا خو یا سحاری کر نو تیت دچیت نک ئیمامی گوت: من نه‌ف قه‌باحه‌ته
 وی کری (کره‌یه) حال و مه‌سه‌لی من نه‌فه‌یه، بی‌حه‌مدی سه‌ری منه‌ من نزانیا. ئیمامی گوتی: «بوته‌چو
 نینه (انشاء الله) نه‌گونه‌هه، چونکو ته‌ نزان، هه‌ما هه‌ره‌تو عه‌فو» هات بو‌نک ژنا خو گوتی: بوچی
 ته‌ نه‌ف قویاحه‌ته ژمن چیکر؟ نو ته‌ هوقر؟ ته‌ نه‌ف خاتونینه مولته‌قایی (به‌ره‌نگاری) من کر؟ نو تو
 ده‌رکه‌تی ژ مال فه‌ ته‌ نه‌فه چکر؟

خاتونینی گوتی: نه‌فه هنده زهمان تو سه‌لکان دفروشی نو هنده حه‌ق ب ده‌ست ته‌ ناکه‌فتیت، بو‌ته‌ حال
 نابت، ناها نه‌ف چه‌ند زیری‌ت هین زهر و سه‌د زیری‌ت عوسمانلی ناقتیت ویری. نه‌ف چه‌ند حه‌قی هه‌وی دای
 مه، نه‌ز ته‌ماع کرم نو نه‌ف تاقم لباسی تو دبینی هنده ژنی هاتی، ئی خاتونینا من، وی دای من، منی
 کری به‌ر خو قتیچا ژ ته‌ماعی من ژنی وکر، نه‌فه‌یه نو ره‌حمه‌ت ل ده‌یباین گوه‌دارا. نه‌فه بو‌قسه‌تا
 زهمبیل فروش.

***

(*) چرا رهنه‌گه هه‌بن به‌لی نه‌چراییت گازی (نفتی).

بهیتهکا ب شهړی کوردا گوتی

دهنگی: مه لا یوسف محهمه د

گوندی دپړکا نیری

(زاخو)

نقیسینا: ریښه بهر صادق بهاء الدین

کورهک ل مه رابو لسهر جه عدا دیاربه کر
بهړی خودا پارتی لی جلی حهری ل خوهر کر
بهړی خودا بتلیسی خان و قشله قیم نه کر
دهوله تا علی عوسمان چو روتیا لاوکان نه کر
قوماندار دخائین بهژنا لاوکان میزه کر
های لا ل من هواره دهلیل حالی کوردانه
نهز چوم کوپری کوی سوغان دابی ل دهف ناغی
قوماندار دخائین تویان ل هه وایی تاغین
هه سکه ری کوردان خامین که تن حه ریا سنگوی
خوین ب سهر عهردی خستن هه وار مثلی کانی
یاره بی لاوی بابان خلاس بکی ژ ته نگین
هه ی لا ل من هواره دهلیل حالی کوردانه
نهز چوم کوپری کوی سوغان داغی ل دهف چه مه
گوللی فی کافری، ل نه سمانان له مه له مه
بریندار که تنه عهردی دوختور کانی مه له مه
مه له مه فیان برینداران ل جهم په سولی نه کره مه
یاره بی تو بشه وتینی مالا قومانداری خائینه
مه حمود شهوکه ت پاشا قهت تیمانی نه بیینه
تابوری خورتان ددهت ب فان په شوهت و بهرتیلان
های لا ل من هواره سولتان په شاد هه وار
خودی خرابکهت مالا قومانداری و سهر عه سکه ر
چاوان نه مر نادن لی بدن ل حدودان بینه دهر
حه یفا دینی موحه مه د کافر کیشا هاته سهر
که سکی (که سه کی) نه ف شهر نه دیتو دوه قتی عه لی حه یده ر
های لی ل من هواره دهلیل حالی کوردانه
نهز چوم کوپری کوی سوغان داغی ل دهف ریوی

نوردیا نیسلامی کرانه ژ ویتنه تیوی...

گرگیت نه شیرا رونیشتان ل سهر تیلی یو

تیل دانه ستامیولی ل جهم ته ختی دهوله تی و ژ (دهوله تیوی)

نمدادا کوردان بلا نه سه کنت ژمه په بی و ژ (ره بیوی)

های لی ل من هواره دهلیل حالی کوردانه

ئی ژ ویتنه هاتیه نیسماعیل به گی مللیه

سالمی دهوله تی موسا به گی خویتییه

رمبازی دهوله تی موسا به گی خویتییه

سه د حه یف و سه د مخان بشار شه هید که تییه

هه وارا من خودی حه زره تی نور شیلیه

هه وارا من نیسلامی مال خودی نو جه دی وییه

میراتا نه لاجگری ب په بی یا راست و پانه

دهه ریا گومییه، دنرا نه ردیه انه

سحارا به ری سوهی بو هورمیتا تویانه

دهنگی هورمیتا تویان بو مژ گرت و ل نه سمانه

بیست و چار سه عتان بویه ته موب و ده ورا نه

خوین ب سهر عهردی خستن وه کی جو و کانیانه

پرسا فان لاوکان تیت ژ ری نو کاروانه

لاشی فان خوش میران ل دهقی تابیان رزبانه

گوشتی فان لاوکان بو خوری ته بر و ته والاته (تولانه)

جو کین دست خه نه مانه ل مالین بابانه

حه سه ن قال ب شه و ته بوچ تیچ بو قه ساسی میرانه

کوپری کو ب شهرته بو تیجری لاوانه

های لا ل من هواره سولتان دینی نیسلامی

پشتی دینی موحه مه د ته ویه مه دنیا ناغی

سه له وات ل سومی موحه مه د ل سهر بابی فاتیمایی

ره حمه ل بابی گوهدارا.

***

سهر هاتيا سي بران و کورئ حاکمي

دهنگي: سعیدئ پیروی

نقیسینا: صادق بهاءالدین

(۱۹۷۲/۸/۱۲)

حاکمه کی سئ کور هه بون. حاکم ب خو گه له کئ ب نه دهب و عه داله ت بو، دبیرئن ژبی وی چۆ هه فتئ سالیی، تا مرئ گرت، گه له ک نه ساخ و شه پرزه بوی. مروفتین باژیری کومبوین ژ هوشمه ند و عالمان، گوتی: نه ز دئ وه سیه ته کئ کم. گوتی: وه سیه تا ته چیه؟ گو: کور ه کئ من بی بی به ره. (بی زربه هره، به لی سافی نه کر کو بیژئن کی ژ هه رسیکا بی به ره. ژ شه مادا، ناقی بی به ره بی نه ئینا، دایئ زربه هره کری شهره نه کت. دبیرئن، فه رمانا خودئ ب جه هات، چو بهر ره حما خودئ. وه زیری وی ئی ملئ راستئ، نهو بو شوینا جه گری وی، ری نیشا کورین وی ددا، چهوا مله تی درتفه بهن. دبیرئن: ها چند هه یام پیغه چۆن، هه ر سئ برا هه فرویشی سه ری ئیک و دو بون.

برایئ بچویک دا رایبت دانیت ییت دی (نانکو برایبت خو قوتیت. ب فی رهنگی چو حال بو ئیک و دو نه هیتلا. نهوی دگۆته بی دی، تویی زب به هری؛ بی دی دگۆته وی، نه خیر تو زربه هری، بی سئ دگۆت، نه خیر نه ز زربه هره نینم، وه کی کروسکا ب سهر و چاقئ (چاقیت) ئیک و دوغه. هه بها ماشه للا بونه ته ماشه بی عالمه من. وه زیری جه گری بابئ وان، گوته وان: مام خولام هه رن نک شه رهزا وزانا بگه رهن (بگه ریئ) ل دنیا بی به لکیئ بشین ریکه کئ بو وه ببین بزائن کاکئ ژ هه وه هه ر سبیا بی به هره، داکو بچیت دراهه، نه قیت دی تازه رویان سهر کارگتیریا مله تی خوه. گوتی: خه به ری ته یه مامۆ. دبیرئن: هه ر سینک رو نیشان خورئ، پرس و پرسیرئ خوه پیک کرن، گوت: نه من (نه دئ) رایب چن ل دنیا بی گه رن، مه ئیک دو کوشت. دبیرئن: هه ر سئ ب دو یف ئیک که تن و قه ستا زاناکر کاکئ بی زب به هره. وه ختی چۆن ل دنیا بی گه رهان گو: نه من چن ل نک کئ، ل نک کینه؟ نه من چن نک قازی ئیسلامی ل باژیری به غدایئ. چۆن قه ستا قازی ئیسلامی کر. ده من گه هشتین بهر ده رگه هی ته ق - ته ق ده رگه ه قوتا، گوتی: کبیه؟ گوت: بابۆ نه من.

خولامی ده رگه ه لی فه کر چۆن دژۆره. راست چۆنه ده ستئ قازی و رو نیشان خورئ. قازی به ری خو دایئ، روتبه و نیشانین وان پانی کورین حاکمان، گه له ک قازی قه درئ وان گرت: گوتی: خولام. گوتی: به لی. گوتی هه ره که واله کئ تازه بینه بز فان مروقتیت ما قولی فه کوژه، قه درئ وان بگرن. نهو چۆ نک شفانی کافرک دایئ، ئینا بز وان فه گوژت و کر شیف. ب شه قئ شیفا وان ده پناد (ده پنا) بهر گوتی: دئ که ره مکن شیقی بخون. هندی برایئ مه زن بوی گوتی:

نه ز ناخوم نه فه گوشتئ سانه، هنکی ناغه تر (بی ناقی) بوی گوت: نه ر ناخۆم نه فه نانئ مرپانه. برایئ دیرئ (دی) گوت: قازی کورئ جو هیانه. هه ری هه ری؟! وه ختی گو قازی کورئ جو هیانه، شلکا سه ری قازی چۆ هه تا پیی وی، هندی ژ شه رمئ خودا زادئ دنامانادا فریکر (راکر)، که سه دقئ خو نه کری. زاد را کر و قازی ژئ زوی و سفک ژ پیش چاقیت وان ژ شه رما خودا چۆ. هنارت ب پاره شیفا وان ژ

لۆکونته کئ ئینا، شیفا وی نه خوار چو نک شفانی.

شفان دانا ده ف خوه گوتی: ششان، گوتی: چیه؟ گوتی: هه ری نهو چ که وال بوی ته بز مه هنارته (هنارتي)؟ گوتی: که والا چی؟ گوتی: که والا ته بز مه هنارتي بو سه ر ژیکرئ نهو کچا به رخکا کی ژ مه هی بوی؟ گوتی: یا چاوا بوی؟ گوت: هۆ؟! جا قازی جا ل دو یف نه چه. نه ز به نی نهو مالکا وی مر بوی. بهر چکینئ من دیرا گه رما را بوی من پی شیرئ وی خودانکرو نه فه نهو کافر ه. گوت: هه یینه؟ گوت: به لی. ته ب شیرئ دیلی خه دانکرو. گوت: به لی. گوت: نه فه ته مامه، نه فه درسته. چو نک جو تیرئ خو بی خولام، گوتی: چیه؟ گوت: سه را زراعه تا ل کیش زه قبی بوی. گوتی، نه ز به نی سالانی مه ژئ را کره نه قئ نه م دخوین. یانی نهو زه قیا مه یا ل بهر موغه برئ، مه داچاند بوی، مه را کره نه مئ دخوین. گوت: هه ی نه؟ گوت: به لی. گوت: راسته نه فه ژئ نانئ مرپانه. ما کی؟ ما ده یکاوی. مه راقئ گرت، نه فه دو شه رتین وانا ب جه هاتن گوت: نه ف مروقه نه نه قالانه. نه فه نه هه ر تشته کن. چۆ نک دایکئ، هه تا شه ف به سه ردا هات، نه زمانی حولی دکرن ل بهر نه وی دیا (خو شتقییا) دایکئ: گوتی: دایئ من خو هاقیت بهر پیته ته، نه زئ مر ب فئ مه رامئ، مه ره قه بز من چیبوه، نه ز هیقی دکم تو بو من بیژی، درهنگی شه قییه، که س نه مایه کو تو شه رم ژئ بکی. گوت: بیژه کورئ من. گوت: نه ف میه قانی هه من ئینانه. مه شیفا وان لینا، مه ئینا ده پناد بهر. من گوتی: که ره مکن شیفا خو بخون. برایئ مه زن گو: نه ز ناخوم، نه فه گوشتئ سانه، برایئ پیدارتی گو: نه ز ناخوم نه فه نانئ مرپانه. برایئ بچویک گوت: قازی کورئ جو هیانه. قبیجا نه فه دو شه رتی وان وی ب جه هاتن، بی ته بی مایی. قبیجا من هیقی هه یه، تو ژئ بو من راستی بیژی کانی نه فه چیه؟ کا راست دبیرئ نان نه؟ دایک پانی ب عه ییا خو دزانتان و شه رم دکه ت بیژئن، یا خودئ. گوتی: دایئ من هیقی ژ ته یه، تو قئ مه ره قئ بز من نه هیلی تو راستی بیژی، یا چوه چوه (یا چۆ بی چۆ) گوت: هه یینه؟ گوت: به لی. گوتی: تو بو من نه بیژی نه فه مه ره قه دئ من کوژت. گوتی: کورئ من، راست دبیرئن. دبیرئن وه خته کی زه مانئ بابئ ته چۆ بوی ته بدیل هه وایئ دگه رها ل نیسایئ ل ناف مله تی. مه جوی هه بوی، لاوه کئ گه له ک تازه بوی، تیکه لی مه بوی، هاتبون مالامه، وی شه قئ نهو و دانه بوین بینجی دبن جهه کی فه بوین نه دویره هه ما تویی وی شه قئ بوی. گوتی دایئ درتژ نه که، هه ما درسته. نه فه هه ر سئ مروقه راست دبیرئن. نه ییت خلاقی نه. زقری هات فه. دلئ قازی گه له ک ره حه ت بوی. چۆ سه ر جهی خو پال دا. گوت: نه فه مروقه تشته کی ژ دنیا بی دزائن. ئیه! هه تا بوی سپیده. سپیدی دیسا چۆن سه رتیشتا وان ژ ده رقه ئینا، زادئ مالا قازی نه خار. بیژه سه رتیشتا خوه خوار، جگارت خو کیشان. گوتی: قازی. گوتی: به لی. گوتی: نه مین هاتن تو شریعه تی مه بیری. گوتی: شریعه تی ته بی چی؟! گوتی:

بابئ دژینا خودا، ل بهر مرئ ئیک ژمه سئ برا زب بهر کر بیه. بیژه بی زب بهر ژمه هه ر سبیا کبیه؟ نه شه که راکه. گوت: وه زب بهر بکم؟ گوتی: نه ری. گوت: کورئ من نه زئ ته مه ت وه دزائم. هوین ژ من پیتر دزائن. نه ز هندی وه عولی نزائم. هه ما هه رن بز خو پسپار بکن. هه رن کاریژئ حوکمی ل نک شیخ سه یتوشی، نهو دئ بز وه راستی بیژت. گوت: هه یینه؟ گوت: به لی. گوت کی فه یه کاریژئ؟ گوت بابۆ

ههږن قهستا هوگنئې بکن. چوښت قهستا هوگنئې کر. دبېژن ب رېښه ل زومہ کا عهږه با بوبن مېتمان. بابو کا شېخ؟ گو: شېخ نه ل ماله. دو ژنک ل وئ دهرینه، ههږ دو ژنک هه وین ټیکن، یا مه زن چو بچوبک نیان، یا دبترئ کورپه هه به، کورئ وئ ب شېره وئ دلاندکېدا (دلاندکئ دایه). وئ شهقئ مانه ل دهغه. گه لکه قه درئ وان گرت هه تا بهرئ سپېدئ، هه ویا وئ رابوی دخه وېدا (خه و) سهږ ژئ کر، دخه وېدا هېلا وه سا و مه دکئ (چه رچه فن) دسهږ ټیناد. سحارئ سهږ تېشتا مېتمانئین خو دایئ، نه و هه چوښت. یا بچوبک ژئ رادبتن مالئ ب سهږ و بهږدکن. هه تا مېتمان چوښت، ژنکئ پاشی مالا خو لېکدایئ، بهږی لاندکئ، مه دک ل سهږ هاقېت بهرئ خودایئ سهږ و تکتئ کورئ دلاندکئ دایه. هه و دایئ هه و دایئ، دهېنادهږئ خو هه (ته پ ب سهږئ خودادان، کره قورپئ و هه وار) خو شه پوچکاند (خو شه بچورپئ) نه و زوم ب جارحئ لېدا گېراند (پېدا جريان) گوئئ: نهغه شفېدی (شفېدبترئ) کئ ل نک و ه بوی. کئ ل نک و نه بوی؟! گوئ: وللا مېتمان من هه بون. گوئ: وان مېتمان کورئ من یئ سهږ ژئکری (سهږ ژئ کره). نهږئ ههږئ! خو شه بچراند و شه پوزه کر، نه ههږئ؟! پانئ باب نه ل ماله! که تن دهشتئ هه یامه کئ یئ داچوښت، برابئ مه زن گوئ: وللا نهغه دهوسا ژنکه کا یئ خواسه. برابئ دی یئ نائفئ گوئ: وللا نهغه ژنکه زېزه. برابئ بچوبک گوئ: وللا نهغه ژنکه ب حالکېبه (ب زکه). ههږ سټکا بېرورابېت نافرئ ژ ژنگئ گوئن و چوښت. هه یامه کئ دی چوښت. دبېژن بهرئ خودایئ دهوسا حیشتکرئ یا بؤری دیت. دهوسا وئ چوږه کئ. پاشی نه و هاتین نه بیته، بابئ کورئ زقېغه. ژنا وی گوئئ: مه سئ مېتمان هه بوبن. ب شهقئ رابوبنه سهږئ کورئ ته یئ دخه و دلاندکېدا سهږ ژئ کرنه. گو: نهغه ژئ ددنیایېدا قه ومیبه؟ گو: بهلئ، پانئ قه ومئ. گوئ: دکئ رېدا چونه، کینه؟ گوئ: دهېتردا چونه. نه و رابوبن چکر؟ ههږ دو هه وی رابوبن ته رمئ کورئ خو ل گه ل خو راکر و یاخودئ که تن شوپا میترکئ. میترئ وان شیرئ خو رابوبن، ل ده وارئ خو سهږ سوبار بوی و که ت شوپا وان و ههږ دو ژنک ژئ ب دویښدا. چوښت یئ لئ دگهږهږن و پسپار دکن. میترئ ژنا ب سهږ وان مروقان هه لېبو. بهرئ خو دایئ نه و ههږ سهږ مروقتین ب رئ دچن. گو: بابو وه چو ژنک نه دبیتنه؟ برابئ مه زن گوئ: بهلئ. ژنکاته نه پېن خواسه؟ گوئ: بهلئ. برابئ نائفئ گوئ: پان زېزه؟ گوئ: بهلئ. برابئ بچوبک گوئ: پان ب حالکېبه (ب زکه)؟ گو: بهلئ. گوئ: پا من ژنکا خو هه ژ وه دقتئ. گوئ: پا م سهږفزانئ وئ (وه سفیت وئ) بو ته گوئن. ههږه ل ژنکا خو هه بگهږه. گوئ: نه قئ حالئ قئ سوندئ من ژنکا خو هه ژ وه دقتئ. گوئ: پا دئ ههږه نک شېخ سهږدوشئ بلا شریعتئ مه بېرت (بکت)، نه م ل دوی شریعتئ دچېن تو ژئ ودهږه. نه و ژئ ب ږخ که قت دبېژن ها هه یامه کئ چوښت، بهرئ خودانئ (خودایئ) خودانئ حیشتکرئ وئ تېتن. دؤقهک وئ ل سهږ ملېبه، یه وده ل یه وده لا و بیبه، عه جه ل وه چو حیشتکر نه دبیتنه. بهلئ مه حیشتکر دو سئ دبیتنه حیشتکر حیشتکره. گو: حیشترا ته نه کوږه به. گو: بهلئ. کو بارهک بارملهک سهږه بوی نه هنکئ قئ به راککئ؟ گو: بهلئ. گو: عه جه ل وه حیشترا من نابری؟ گو: مه های ژئ نېنه. نهغه مه ساروخدانئ وئ بو ته گوئن، ههږه ل حیشترا خو بگهږه گو: چېنابن، ټېللا هون دئ حیشترا من بدن من. گوئ: وده نه م دئ چېن نک شېخ سهږدوشئ شریعتئ. هه که شریعت ل مه که ت نه م دئ حیشترا ته دین ته. گوئ: دئ

ودهږه. نه و ژئ دگه ل چوښت. ههږ دو ب ږخ که تن دگه ل چوښت، نهغه بون پېنچ. ها هه یامه کئ چوښت، بهرئ خودایئ، هه و ها! بابئ کورئ وئ تېت، ههږ دو ژنک ژئ یئ ب دویښدا. ته رمئ کورئ ب پشستدا (ب پشستېغه)، وئ تېن. یه وده ل یه وده لا و بیبه، شیرئ وی یئ رابوبنه، هه ما برق (birq) وئ دکه فن شیرئ وی. دهږرا زقېرئ گو: هونئ کوربغه خلاص بن ژبهږ دهستئ من. وه شهقئ مېتماندارئین ل سهږ خو هه راکره هند قه درئ وه گرت، هوبن رابوبنه وه نه و کور مه ب هه وایئ دنیا یئ (ل دارئ دنیا یئ) هه بو، وه نه و کور ژئ سهږ ژئ کره؟! گو: بابو مه های ژئ نېنه. گو: نه خېر، وه های ژئ هه به. گوئ: دئ باشه نه مم رابوبن چېن نک شېخ سهږدوشئ شریعتئ. هه که شریعت ل مه که ت، نهغه سهږ مه، شیر وئ ددهست ته دا. گوئ: بلانکئ. یا خودئ قهستا شېخ سهږدوشئ شې کر. گه هشتن مالا شېخ سهږدوشئ. السلام علیکم، علیکم السلام ورحمة الله وبرکاته. چوښت دهستئ شېخ سهږدوشئ پېنکه مه چ کر و روبنشتان خواری. عه ده تئ وان نه و بوی هه تا سئ رۆژ ته مام دبوبن، ژ نوکنا پرسپار ژئ دکرن پاشی سئ رۆژا گوئ: هه وه خېره. گوئ: شېخ مه، برابئ مه زن گوئ: شریعتئ مه و فانی قه دهږ سافی بکه، پا شېنئ نه مم یئ خو بهرینه ته. گوئ: دئ بلانکئ. شریعت ژئ کبیه. کئ دهغه چېن وه به؟! گو: بیژن خودانئ ژنکئ. نه وئ ژنا وی بهرزه بوبیه. وان گوئ: توج دهعوایئ ل فان ههږ سهږ مروقان دکئ؟ گو: نه زبانه شېخ مه نه فانه ژنکا من بره (بریه). گو: ما چما وه ژنکا وی بره؟ گوئ: نه زبانه، نه م ب رېښه دچوښت، برابئ مه زن گو: من گوئ: نهغه دهوسا ژنکه کبیه، یئ خواسه. برابئ نائفئ گوئ: نهغه ژنکه زېزه. گوئ: ته ب چ زانئ یا زبزه؟ گوئ: هه کو ژنک (ژن) زبزه دبن، ل خو دزقېن پېنئ وان دبن جوئ، نه ز، ب هندئ دزانم زبزه. برابئ بچوبک گوئ: من گوئ، نهغه ژنکه ب حالکېبه. گو: ههږ ته کوی زانیه نهغه ژنکه ب حالکېبه؟ گوئ: نه زبانه و دختن دچن، هه یام هه یام منهغه را (چار کنارئ) رېکئ وا رونېشته خواری، دهستئ خو ههږ دو دانه پشت خو هه. یا رابوی، ژبهږ حالئ خو هه نه شباهه راست و راست رابیت، دهستئ خو هه دانه بهر خو هه، رابوبه من ب هندئ زانئ نه و ژنکه یا ب حالکېبه. کورؤ راسته نه و به حالکېبه؟ گوئ: بهلئ. گوئ: سهږ بار دئ ههږه سالوخدانئ ژنکا ته نه. دئ ههږه ل ژنکا خو بگهږه. ما ژنکاته کرنه دپاخلا خو هه دا. دئ زوی ده رکهغه (قه ربه سه) هېژ من تو سه قه ت نه کړئ؟ نه و ده رکه ت چوښت: کئ مایه؟ گو: بابو نهغه خودانئ حیشتکرئ. پانئ خودانئ حیشتکرئ چوبقئ وی دؤقئ و بیبه وئ ل سهږ ملئ وی، هه ما غه زه با ژنا فاقېت وی دچیت. گوئ: ته چ دهعو دا دگه ل فان مروقان هه به؟ گوئ: فان حیشترا من بره. کورؤ وه بوچی حیشترا وی بره؟ گوئ: نه زبانه، خېر مه های ژ حیشترا وی نېنه. من گوئ: برابئ خو هه نهغه دهوسا حیشتکره به. گوئ: نه راسته. برابئ دی گوئ: من گوئ: نهغه حیشترا کوربه به. برابئ دی گوئ: من گوئ: بارکئ ږخکئ، سهږکئ رابوبئ. گوئ: ته ژکو زانئ کوربه به؟ شېخ ژئ پرسپارکر، گوئ: نه زبانه بهار بوی، ږخهک رئ چهږی (چه رابوی)، هه که چاف ساخبا، دا ل ههږ دو رې خېن رئ چه رتن. نهغه دروسته، فېتجا نه و چاف بوی، ب ږخه چافئ ساخ چهږی بوی. گوئ: ودهږه. گوئ: یئ دی ته کوی زانیا بارئ وئ ملک (milik) سهږک هنگئ بوی؟ ئینا برابئ بچوبک گوئ: نه زبانه هیژئ وان درها (دریا) بوبن ل قئ ملئ گیا ب رېښه رشت بوبن، یئ سهږکئ پېنئ وان

ئى ھنگىلىنى مىش پىن وھرانى. گوت: ھەي نە؟ گوت: بەلى. گو: راستە بەرى وھسانە؟ گوت: بەلى. گوت: دى ھەرە زويكا ھيژن من تو سەقەت نەكرى. ھەرە ل حيشترا خو بگەرە. بو تھ سالو خانن، تو ھاتى ب فان مروقانە نويسايى، ژبەر چى؟ زوى ھەرە. ئەو ژى دەرىختەست چۆ. ئى بابۆچ دەعوايى دى وھ دگەل فان مروقان ھەيە؟ ئەقتىدى، گو: شىخى ھەرەبا دەعا دگەل مەنە. شىخ توچ دەعا لى دكەي؟ گو: ئەزبەنى ئەنە ل مال، ھەر دو ژىكتىت من ل مال، ھاتىبەنە بوينە ميثانايىت من، من ل سەر ھەوايى (دارى) دىبايى ھەر ئەو کوپ ھەبو، وى رابويەنە قەنجيا مە ل سەر خو راکرە، كورپى من وى شەقى دىخوويدا سەر ژى کرە، وى ھيلا لادن (ھيلاين) و وى ھاتنە. ئەقە د دىباييدا دېت؟! گو: كورپ (كورپىنو) وھ بوچى كورپى وى سەر ژى کرە؟ ھوين فان شوپىن نەباش دکن؟! گو: ئەزبەنى خىر، عولمى مە ناگەھتى. گو: ئەزبەنى؟ گو: بەلى. گوت: پا دى چاوا سافى بت؟ گوتە براين مەزن، دى خر (ھەمى) بچن دەر فە، دى فى گاڭى سافى بت. ھەمى دەر پىخست دەر فە بەس ھەر سى برا ب شىخ قە مان. گوتى: شىخى من. گوتى: بەلى. گوتى: توژ دەولەت سەرى خو ئەمتحانە كى ئەمى دەين تو بگە ھەكە وھسا دەر كەفت، شيرى وى حازە، ئەقە سەرى ئەم ژى بلا بېرتن. دبېژن: وھختى گوتىن گازىكە ژنا خو يا بچويك بلا بېت ھەرە، كازىكە، ژنا وى يا بچويك ھات. گوتى: تە چ دەعا ل فان دكەي؟ گوتى: فان مروقان كورپى من سەر ژى کرە. گوتى: دى باشە سەر ژى کرە؟ گوتى: بەلى. گوتى: ژ ھەكە راستە سەر ژى کرە ب تفاقا قى جزو بېرپرا، خودى ھەما تو سستارىكە وھ ديارە راستە بىن گومان وان ھاژ كورپى تە ھەيە، ئەمى سەرى وان لى دىن (بىن) گو: «استغفرالله، استغفرالله» من عەرزى خو، من كورپى خو، دبېژن سى جارا ب خودادا، گوتى: ئىدى دەر كەفە، دەر كەفە پيش چاقىت من. ئەو دەر پىخست گوتى: كا يا مەزن بلا بېت. يا مەزن ئىناندا (ئىنا). ھا توچ دەعا ل فان مروقان دكەي؟ گوت: ئەز دعوايى دكە مە ل سەر ھەوايى دىبايى ھەر ئەو کوپ ھەبو، عەمرى مە چو وھ شىست ھەقتى سالىن، چ ھەقى وال سەر مە بوى كورپى مە سەر ژى بكن؟ گوتى: دى باشە دېكا من، ھەكە ھەما تو دقئى جزو بېرپرا، خودى ھەما تو سستارىكى، وھ ديارە فان مروقان ھى ژى ھەيە، ھەكە تو سستارنەكى فان مروقان ھى ژى نىنە، ھەما دەست ناعىت ھەڭقال كراسى خو ھە دى ئىت خواري گوت: ول (wil) مەلعوين دى دەر پىخست دەر فە. گوتى: ناھا ئەقى كورپى تە وى كوژتى. ھەما چەما (چەميا) چەنگلى وى، شىخ شىر ھەلگرتىبە چرەپ چرەپ مەژنتىبى (قەوھشاندن) كا چاوا مروژ ل دەرەكى بدەت مەژنتن وھسا ژىك مەژنتى (ھەنجى) قەت قە تکر و ب ويدا ھاقىت. مچ مچ ب ئەنيا ژىكا خويا بچويك ھەماچىكر و چنگلى وى گوت: بابو ب خاترى وھ مال ئاقا. پىيا خو گرت و قەستا مالا خو ھەر. ئەو چو سەر پىيا خو. مان شىخ سەيدوشى و ھەر سى مروژ (برا) روئىشتان خواري. ئىھا! گو كورپى من ئەقە ھەمى چۆن، مان ھوين، ھوھ خىرە؟ گوتى: ئەمى ھاتىبەنە نك وھ، بابى مە ل بەر مرنى دەمرى شىست ھەقتى سالىدا، بەرى مرنى وھسىبەتت خوكرن، گو: ئىك ژ كورپىن من بى بەھرە (زى بەھرە). قىجا ئەم نزانين كىبە ژ مەيى زى بەھر. ئەمى دو بوين ھەڭقال (ئىك) دەينين بى دى ترى. قىجا مە دقئىت تو بو مە ديار بکەى كاكى ژ مە ھەر سى برا بى زى بەھرە، دا ئەو بچىت درا ھە، ئەم ھەر دو كىت دى، روئىن خواري، بزانيں كا جا حالى مە چىبە. گوتى: تو گەلەك باش

دېتتى، بەلى وللا ئەف شولا وھ ل نك من سافى نايىت، ئەز نەشپىم سافى بکەم. گوت: پا؟ گوت: ھەرە نك كچا گتەپى (gitepi)، گتەكەقتى ل جھىن بو تا ل توخويى عىراقى و توركىبە. وى ل وى درى گتەكەقتى ھەرەن، ئەو كچك دى بو وھ سافىكتن. گوتى: ھەيە؟! گوت: بەلى. گوتى: دى باشە. كا دەستى تە؟ دەستى وى گرت، فە ھزاندا (ھزاندا) پىتھە ماچىكر (ماچىكر)، خاترا خو ھە ژى خو ھەست و يا خودى قەستا بەتەكەقتى کر. دى ب پىرس و پىسيارا ھاتن بەتەكەقتى. دى بابو مالا مەلکايى كىژکە كچكا كتەيى؟ يا قەسرا وى ھەيھا! قەسرا وى دو تەبەكە، ھەر سى زىرە قانىت وى بىن ل بەر دەر وكى (دەر گەھى) ژىن، ب شىر و مەتالن، ھەر وھسا زىرە قانىت وى بىن ل ناف بەرى پەيىكا (دەرەجا) ژىن، ب شىر و مەتالن، ھەر وھسا ئىت سەرى ژى ژىن ب شىر و مەتالن. تو پىتتى مىر ل بەر خزمەتا وى نىن. پىسيار كر گو: مەلکە ل ماله؟ گو: بەلى ل ماله. رى بدن، ئەوا جاب دا زىرە قانىت وى گوت: دەستويى بىخازە. گوت: مىثقان ھاتن. گوت: كەرەمكە بىتھە مىثقان بلا بىورن. رى دايب ھەر سى دەستىت زىرە قانا، رى دايب ھەتا ب سلال كەتن، چۆن نك مەلکايى. پانى ژى بوى، نەچۆن دەستى وى، بى شىرعەت بوى. سلاڭ كر و گوت: ھوين ب خىر ھاتن گوتى: خودى خىرا بدەت. روئىشتان خواري. ھەكە جگا ھە كىشان، ھەكە قەلويىن كىشان، سى شەف و سى پوزىن وان تەمام بوين ئىھا! گوتى: تو بى كچا پتەي؟ گوت: بەلى ئەزم. ئەز مەلکم «melikim» بەلى ناعى من ئەوھ. گوتى: دى باشە. تول قى دەرى، چو ناعى مىرى ژى ل قى دەرى دىخزمەتا تەدا نىن، ھەما تو بى؟! گوتى: درىز نەكە كا ھوين ب چ ھاتىبەنە بىتھە. گوتى خزمەتا ئەم پى ھاتىن؟! گوتى: ئەرى. گوت: ئەم ھەر سى براين ئىكەن. گوت: ئەرى. گو: بابى مە ئىك ژ مە قا ھەر سىكا وى زى بەھرە كى. قىجا ئەم نزانين كى ژ مەيە؟ گوتى: ھەي نە؟! گوتى: بەلى. گو: ئەم دو دى بىن ھەڭقال (ئىك) و دەينين بى دى ترى. كاري مە دگەل ئىك ئەوھ. مە ئىك و دو شەپزەر كر. قىجا مە دقئىت تو مە ئىك سافى كى. گوتى: دى باشە. ئەز دى بو وھ بىتھ بەس نەنوگە. دى سى پوزا تەمام كىن.

ئىشارەكى پستى شىقى ب خو ئەئىنادەر كو بىتئىت ئەز دى بو وھ بىتھ ژىكى بەلى سەر ھاتىبەك وھك چىروكى گوت. گوتى: دبېژن، جارەكى ئىكى دبېژنى خواجە عەلى و ئىكى دى خواجە عەمەر. ھەر دو براين ئىك بوين. باش تىجر (بازرگان) بوين ل باژىر (وھلاتى) مسرى. ھندى خواجە عەلى بوى ئەوى كچەك ھەبو. ھندى خواجە عەمەر بوى ئەوى كورەك ھەبو. وان ھەر دووا چەوا ھەز دكر بچنە بەھەشتى وھسا ھەز دكر ئەو بىنە ھەڭگيانىت ئىك دو. ھندى خواجە عەمەرى كچا خواجە عەلى بو كورپى خو دىخازت نەددايى. ھا چەند سال پىتھە چۆن، خواجە عەمەرى ئەمرى خودى کر. ما كورپى وى و دېكا خو. پاشى مرنى وى دەفتەرىن وى دەينان، ھەر ئىك و بەختى خو دايبى پارت ل سەر نقىسى دايبى، نەدايى چو. ب قى رىكى مالى خواجە عەمەرى ھەمى پويچ کر. پاشى شەشى ھەقت ساللا روئىت بوى چو ددەستادا نەما، چونكى كەسى دەينى وى نەدا. كورپى وى روئىت بوى. پاشى دەفتەر لى ھاتىن قەشارتن و ھەلگرتن. تو دەر زىكى ھەل كىشى پانزە ھەتا دقئىل قىدا دھاتن. ئەو مالا ل سەر وى سوزا مەرەقا دوتمامى مادزكى ويدا. خواجە عەلى رابو چكر؟ دل ب برازاين خو ھە نەبوى، زگرەش دگەل دەرگەت، پىن

پری ژئ کر، ب سهرښه نه دچو. حاکمۍ باژېرې هات کچا خواجه عملی خواست. رابوی کچا خوه دایې. ژ سهری ههتا ناختهکې پیدای ههمی کر ژپرو لولو. ئەز خولامی سهری یانی ب ژپرو زپف و مهرجانا و جلنې ئارموشی کچک خهملاند. محاتهک (معافهک) ئینا تینخست (کرتیدا)، ئەز خولامی سهرای و بره مالای خوه. وهختی بر مال، وئ شهقئ کر که برف و شاهلی ههتا درهنگی شهقئ زافا هات سهرجهت خو، خو شهلاند، ژنکئ دین پالیئ ښه (پهریافه) گو: ئاخ ئاخ میزکئ زافا. کورئ حاکمی گوتئ: کچا خواجهی تو بۆچی هند دکه ئاخ ئاخ؛ ئاخ ئاخ ته چیه؟ دهرمانئ ته چیه؟ بیژه. گوتیئ: چونه. گوت: چینابت نقیبنئ ته ل من حهرام بت، ههکه تو یا ددلئ خو بو من نه بیژئ. گوتئ: ههر وهسا. دئ ودره ل دویف وئ شولئ نهچه، ههما قسهسک بوی من کوژ و بۆری. گوتیئ: چینابت، ئەښه ته بو من کر مهراق، وئ ئاخ ئاخ تشتهک تیدای هیه. ئللاهی تو دئ بو من بیژئ. ب چ رهنگی ههی دقئ بیژئ شهرم نهکه، راست بیژه، پشتراست به ئەز چول ته ناکم.

گوتئ: مادهم ته ههر وه گوت کورئ قهنج. هندی ئەز بوم تو ب خو دزانی ئەز کچا خواجه عملی مه. من پسمامهک هیه کورئ خواجه عمه مری. من هز دکر دئ بلا قئ گاقت ل جهئ ته پسمامئ من بیا (ببا)، یانی ئەز بویک باما هاتوبیا سهر جهئ و بویک زافا یا یهک، یا ب رهخ یهک فهیه، ئاها من هوسا هز دکر. گوت: ههی نه؟ گوت: بهلئ. گوتئ: ته گهلهک، هز وی دکر؟ گوت: ههما دهینهکه، ددارئ دنیا بیدا، چهوا مرؤف تاعه تی بو خودئ دکت دا بچیت بهحشستئ، وهسا من هز دکر ئەز شوی ب پسمامئ خوبکم. گوت: کچا قهنج ئەښه ئیک و ئەښه دو و ئەښه سه، ههر سه ته لاقیتن وئ وئ شهقئ ئاقیتن. گو: تول شوینا دهیکا من و خوشکا من بی، ههره ئەښ زپر و چهکتین ب تهښه، ئەو ژئ ههمی بو ته گهردهنا ته ئازا. بهرهنی کهقلیر گرت و ددرهگه هیرا ددرههلگرت: گوت: ئەمان، بهخت، بهختی من رهشی بوی. گوت: چینابت دئ ههرچی، ههره سه د جارا پیروژ و مبارهک بی، تو بو پسمامئ خو. ئەز هوسا خیرئ ژته نابینم. خودئ ئەښ ژنه دئ چ کت؟ بچت مال دئ باب کوژتن. بوی نۆره نۆرا وئ، ههر چاقه کی رادکت وهکی سورکی روندک قیدایتین خارئ. زر زرا خسر و چهکانه. کیشه بچم قئ شهقئ کیشه نهچم؟ ناچم مالا بابئ ئەز نه ویرم. ئەز دئ چم بهر دهرگههی پسمامئ خوه. چو بهر دهرگههی، تهق، تهق قوتا. گوتئ: توکی؟ گوتئ: ئەز فلان کهسم. ئەز عه دلومه. مال خرابنه بیز کاجئ دهرؤکی ل من ههکه! ئەزا بو ته هاتیم. گوتئ: تو بویکی ئەښ شهقه دپهل کچا دپهلئ. تو هاتی قئ نهردئ. تو سحارئ هاتی سهرئ من بدی لیدانئ (سهرئ من بیری). تو بویکا حاکمی؟ دئ زوی ههره. ئەمان بهخت ئەز بهردامه. ته لاقئ من هاقیتنه، من قهستا خودئ و تهکره. وی گوته من ههره تو بو پسمامئ خو سه د جارا پیروژ و مبارهک بوی؟ گو: نابیت ههره ئەز دهرؤکی ل ته هه ناکم. پا خو سحارئ تو سهرئ من بدی بهر لیدانئ. کچک ب وان سهر ودلان قه ب وئ گریښه نه ویرت بچت مال. ل باژېرې گهرا (گهرا)، بهرئ خودایئ کوژلانهک پچهک تاری ل بهر دکانهکئ دیت، خوکر دکوئجکی ژ وانرا. دبیرن وهکی گوتئ بهرئ گوتئ موغلاجئ، گوتئ میرئ چیبایی سهرؤکی وان موغولاجیا بوی. داهین شهقئ ل باژېرې گهرا، نهارا راکن بن تالانا. باژېرې سهریک و بنیک دکر. ئەو موغولاج هاتن بهرئ خو ددنیئ تشتهک وئ ل ویرئ، هو چافت

پیکهت دیت ئەو ژنهکا چندا سپههی و ژتهاتییبه. وهکی هه یفا چارده شهقیبیه، ره شه روحانا هودئ بیتشهنگا دار و بارا هوه قا ژتهاتییبه. گوتئ: باوهرکه لاتی میری چیبایی ئەښه یه. ههما بلا نیچیرا مه ئەښه بتن. ژنک دگهل خو را کر و بر چۆن چیبایی. ههتا سپیدئ گه هشتا بنه جهئ. میرئ چیبایی نزانی، گوتئ: کا چیه؟ گوتئ: تو دهبینه که میر ئەښه لائق و بابهتئ ته یه. مه خهلاتکئ باش بو ته ئیناده. گو: ههی نه؟ گوت: بهلئ. هو چاقئ میرئ چیبایی قئ کهت، گوت: باوهرکه سه د جارا پیروژ و مبارهکی بت، سه ههتا وه خوښ ئەښ خه لاتئ وه بو من ئیناده. یانی ب شریعه تی محمه دی ئینا لی مه هرکر. ئانکول میرئ چیبایی مه هرکر. کر دوان شکه قئاښه. ئەز به ننی سهرای بوی زافا. دپه، ههتا درهنگی شهقئ، ههر ئیک چو سه رهت خو، میرئ چیبایی ژئ پانئ زافایه، ژپره قانیت ل چارکناریت خو دانان و چو سه ره جهئ ژنکئ. ژنکئ دیسا گو. ئاخ ئاخ! میرئ چیبایی گوتئ: ئەښه چ ئاخ ئاخ؟ گوتئ: چونه. گوتئ: چینابت، ژبه چ ته گوت: ئاخ ئاخ؛ ته دیاره مه رامهک هیه! تو دئ بو من بیژئ کا چیه؟ گوتئ: چو نینه. گوتئ: نقیبنئ ته ل من حهرام بت هه که تو راستیئ بو من نه بیژئ، هه که ئەز نیزیکی ته بم. گوتئ: وللاهی ئەز شهقا دپیرئ بویکا حاکمی بوم. ئەښ پسیاریت ته نهوژ من کرین، وی ژئ ههر ئەو ژمن کرن. ئەوی ته لاقئ من ئاقیتن گوتئ: ههره شوی ب پسمامئ خو بکه. پسمامهک من هیه، من گهلهک حروئ دکر. من گوت: ژ خیرا خودپرا قئ گاقت ل جهئ ته پسمامئ من ببا، هاتبا سهر نقیبنئ من. من وهسا هز کره.

گوت: ههی نه؟ گوت: بهلئ. گوت: تو گهلهک هز ژ پسمامئ خو دکه ی؟ گوت: ههی تو دهی نه که، گهلهک ئەز حروئ دکم، چاوا مرؤف تاعه تی خودئ بکهت کو بچیت بهحشستئ وهسا ئەز هز دکم شوی ب پسمامئ خوبکم. میرئ چیبایی خو نیزیکی وئ کچا ژتهاتئ نه کر یا وهسا ته ر و تول وهک هه یفا چارده شهقئ، ره شه روحانا هودئ، بیتشهنگا دار و بارا. گوتئ: ئەښه ئیک، ئەښه دو، ئەښه سه، وی ژئ ته لاقئ وئ ئاقیتن، گازیکر چار نافده ستیت خو گوت: هه رن قئ ژنکئ به نهښه، ل شوینا دهیکا من و ل شوینا خوشکا من بتن. ل من حهرام بت، بلا بچت. دهرتختست. براین بچویک گوت: چاوا دهست پینه کن وهسا وا (یا) ژتهاته (ژتهاتئ) هن تازه؟ گوت: (والله) ئەز بوما هو ئەز داخو پئ حیبتکم. مالا وی خراب نه بوی. گو (ژنکئ گوت): ئاها وی زر بهر بگره (گوتئ: ئەښه یه بی زربه هرکری)

سه عیدئ پیروی (۳۵) سالی ۱۷/۸/۱۹۷۲

***

من گرتن. فئيجا ههتا ب سهریک فه بیته یا بگه هیت وئ قوناغئ، رابوی پوستهک نفیسی، داف ئیلچی
 یئ خو هه گوتئ: هه ره بده فلان کهسی ل فلان گوندی یئ ناغئ باین وی (ئه حمه ده)ه. ناغئ کورئ وئ
 (محمه ده)ه. بیژه (محمه ده)ی ئه فه ئهمرئ خوندار، تو وئ خازتی باژئیرئ ستامبولئ، دقیت تو زوی
 بیئ. ئه ز خولامئ سه را ئیلچی یئ وی کاغه ز ئینا، هندی کاغه زا وی بوی ئیلچی بو (ئه حمه ده)ی و
 (محمه ده)ی بر، هندی خوندار بو ریکا ستامبولئ گرتبو. ههتا گه هشتی ستامبولئ، کاغه زا وی
 گه هشت (ئه حمه ده)ی و (محمه ده)ی. باب و کورا. کاغه زا وی داخاندنئ: تئیدا گوتیئ: خونکاری تو یئ
 خازته (خازتییه) ستامبولئ! باین گوته کورئ همه ز دکهی ئه ز دئ چم. کورئ گوتئ: نه بابو، گوتییه:
 دقیت محمه ده بیته ئه ز دئ چم.

ئه ز خولامئ سه را وئ سحرئ کورئ وی خو لیکدا په تیکئ خوه افیتت ناغ ملیت خو، گوپالکئ خوه
 دزه ندا خوه دا دهیئاند، (یا الله) قه سنا باژئیرئ ستامبولئ کر. کهت ریزا گوندا و دوغ وانرا چو، هندی
 ئه بوین هه که هه فئیتییه کئ هه که پیتر بهری کورچی چو، پانی ئه شه ره زا بوین، کورک نه شه ره زا و
 خشم، جار ژرئ دهر دکهت جارنه. دبیژنئ: خوندار و وه زیر بهری بگه هنه باژئیرئ ستامبولئ، خه لکئ
 باژئیرئ بجاره کئ هاتن به راهیئ ههتا گه هاندن سه ر ته ختیت خوه رونیشان. وهختی رونیشان دبیژن سئ
 رۆژا دیوانخانا خوندار و وه زیری ژگر گرا و ماقولای بیت باژئیرئ ستامبولئ نه فه ره قئ. هه می هاتینه
 سوجه تا وان ب کاروباریت دنیای د ناخفتن چ ل باژئیرئ بویه، ده می ئه و لینه. به لئ ل نک رونیشتی
 بیت دیوانی دیار بو کو دلئ خوندار نه ب که سئ نه زئ ب سوجه تا حه فئیتیا وان ته مام بوی، پشتی وان
 کورک گه هشته باژئیرئ ستامبولئ. پاشی گه هشتی ب پرس و پرسیارا کو دگوتئ: دیوانا خوندار
 کیژکه؟ گو: دیاره تو خه لکی باژئیرئ نینی تو رتینیگی؟ گو: ئه رئ. خوندار ئه ز خوازتیه زمان چ شول
 ب منه؟ ئیک کهت پیشاهیکئ بره بهر دهرئ دیوانخانئ: گو: ئه فه یه. پاسوانا گوتئ: ته خیره! گوتئ
 خونکاری ئه ز خوازتیه. پاسه وانه کی بر بهر دهرگه هئ دیوانخانئ گوتئ: دئ دستور یئ بخازه دهرگه
 قوتا. ئیک هات گوتئ: ته خیره؟ گوتئ: خونکاری ئه ز خوازتیه. گوتیئ: ها! گوتیئ: خونکاری
 خوشبیت ئه قئ هاتی ل دوی پسپارا ته بتن، کا چ ئیش هه یه؟ وهختی وه گوت، هات بیرا خونکاری:
 گوتیئ: بیژنئ بلا بیته. وهختی چویه ژورقه مندهوش ما بهرئ خودایئ، هه ره ئه و مرؤقه یئ بویه میفانئ
 وان. هه می گوتئ: تو ب خیره هاتی، کا دانن سه ر کورسیئ. بهری چو ده سئ وی ماچیکر و رونیشته سه ر
 کورسیئ. هه که جگاره ک کیشای گوتئ: ها «محمه ده» وه؟ گوتیئ: به لئ. گوت: توی ئه وئ ته ده یئاده
 سه یئ؟ وهختی گوتئ تو ئه وئ یئ ته ده یئاده سه یئ؟ ئه قئ نه شیت بیژت. گوتئ: راستیئ بیژه تویی.
 وهختی ته گوتئ فکرا قازیی ئیسلامئ خراب بویه، له و ما سه یئ مه خراب بیه. ئه و بوی هات بیئرئ
 گوتئ: وه دیاره ئه فه ئه و مرؤفن. گوت: به لئ ئه زم. پانی نه شیا فه شیرت. گوت: ته بوچی ده یئاد سه یئ
 خوه؟ گو: من گوت: فکرا قازیی اسلامئ خراب بویه له و ما سه یئ من خراب بوینه. گوت: راسته من وه
 گوت. گوت به لئ دیسانئ ئه ز وه بیژم فکرا قازیی خراب بویه له و ما سه یئ من خراب بوینه. هه کهر فکرا
 قازیی درست بیا، یا سه یئ من خوه درست (بوی) ئیه! دئ کا جا بیژه کاجانی ژبه ر چ فکرا قازیی

ئیسلامئ خراب بویه؟ گوتیئ: نی ئه ز نابیژم، قئ گاقئ، ئه زئ پاشی بوته بیژم. دئ ئه و مان هه تا جقات
 فه ره قئ. چنگلئ وی گرت، گوت: وه ره مالا من، تو میفانئ منی. خونکاری بره مالا خوه. گوتئ: به ختی
 ته دا، تو بیژیه من. گو: ئیشارئ دئ بیژم. پاشی شیف خاری گوتئ: دئ کا بیژه؟ گو: ئه زئ سحرئ
 بیژم. بوی سحر. گوتئ: دئ کا بیژه. گو: ئه زئ نیقرؤ بیژم. بوی نیقرؤ گوتئ: دئ که نگی بیژی؟ گو:
 ئه زئ ئیشارئ بیژم. دبیژن سئ رۆژا وه سا ما. زکئ خونکاری ز قه هرا دا وهخت بوی بدیبت نه هس بکه فت
 ژ قه هرا دا. دبیژن: بوی ئیشار ژ رۆژا سیئ دهر باز بوی که تی دجاریدا گوتیئ: ما نهه تو بو من نابیژی؟ ته
 ئه ز پرتکاندم، ئه ز کوژتم. گوتئ: کا بیژه وه زیرئ خو یئ ملئ راستئ ئه ف شه فه دگه ل ته بت، توژی
 شیرئ خو بدی من، ئه می دهر که فین، ئه زئ پاشی بو ته بیژم. گوتئ: بلانکئ. ئه و رابوی خوندار
 شیری خو ه یئ نادت چو که سئ داغئ، نی ئه و دار حازرکر و بو مهراق لی چاو خونکار دئ شیرئ خودت
 هه رکه سه کی؟! پاشی دا به قئ. ئه وئ خو تازه پیک ئینا. هه ر دووا وی و خونکاری خو ب عه شیرئ پیچا
 (ب راپئچا عه شیره تا) ب کوردینی و یا «الله» کهت پیشاهیی گوت: تو شه ره زا یی کیفه بچین؟ گوت:
 هه ره بهر قه سرا قازی، جهئ ئمیژئ ل کی ده رییه؟ گوتئ ل بهر سه رایئ. چو ل بهر سه را قازی را وه ستان.
 مالا قازی و مزکه فت هه ر دو پیکه نه. گوت: هه می ته ئه م ئینان هه ره بوچی! گوتئ: دئ را وه سته یا
 بوسورمان؟! تو بیهننا خو فره که! تو سوند بخوب سوندا ته مام تو بو خوندار وی چو وئ نه بیژی. تو بیئ
 ب چاقیت خو، هه که ته گوت، تو ئیدی ترئ دگه ل من ناهئی و ئه می هه ما قئ گاقئ رابوین چین و ئه ف
 وه غه را ئه م پئ هاتین، سافی نابیت: کوئت: ئه هه بتن چاو تو حه ز بکی ئه ز ب دلئ ته م. گوت: هیچ بو
 خونکاری نه بیژه، هه ما بیژی من چو نه دینه، هاها بو (الله الله) یا سوفییا، زکری خودکن، پاشی زکری
 عه یشارکن، هه تا درهنگئ شه قئ. هه ر ئیکی لی دا قه سنا مالا خوه کر.

چو سه ر جهئ خوه. بهرئ خودایئ قازیی دهر که ته ژ مزگه قتی و قه سنا مالا خوه کر و دهرئ مزگه قتی ل
 پشت خو گرت. چو بهر په نجهرئ بهرئ خوه دایئ، قازی چو دؤرقه، کلبل ژ بهرکا خو ئینان دهرئ (ئینا
 دهرئ) او قه سنا دهرئ کر، ل مقابلی دهرئ ئو دا قازی. دیت چو کلبلک (کلبلک) ناغیئتی و گوتیئ
 دهر که فت. وهختی دهر که تن بهر په نجهرئ گوتیئ داخو باش دیار که م. بهرئ خودایئ (۱۵۰) سه د و پیئنجی
 میتر کافرئ ژ ئو دا دهرگه لی فه کری دهر که تن، هه می ریزوبین. رونیشان. گوتئ: به للا! وهختی گوتیئ
 به للا، سفره بو ئیناد و ده یئاد بهر، نانئ خوه خوارن (خوار)، ئه ز خولامئ سه را، جغاره بو ئینان جغاری
 خوه فه خوارن (کیشان)، مان ل جهئ خو، بهرئ خودا سه عه تین خوه گوتیئ: وهخته. گوتیئ: دئ هه رن
 بگرن ژمه حله کا باژئیرئ ستامبولئ ژ رۆژئا فا بگرن، چو تشته کی نه هیلن هه می ویران که ن، گوتیئ:
 به لئ. وان رتیا خو گرت و چو. بهرئ خودایئ هه ر ئیک چویه راستئ شیرئ وی ل ده س نا، و شیر و
 مه تالی و ان ل ده سئ وان، هه تا هه ره سه د و پیئنجی بون. هه رارته مه حله کئ ژ باژئیرئ بو کو ویران بکن،
 هه تا بویه ده سئ بهرئ سپیدی مان ل وان دران. ده سئ بهرئ سپیدی زقرین، هاتته مال. دهرگه قوتا،
 دهرگه لی فه کر، ئه زمارتن، چه کین وان ژئی وه درگرن، هه ره سه د و پیئنجی میتر کافر ریز بون چو دئو دیئا
 رونشتن خوارئ. گوتئ: تو ب چاقین خوه دینی؟ گوتیئ: به لئ. گوت: حسابا وان ته مامه. چو ل که سئ

نه هاته. گوتی: دئی قیجا وهره. سپیډیهه خلاس. گوتی نه وه بیت چو بو خونکاری بیژی. گوتی: پشتراست به. وان رتییا خوگرت و قهستا مال کر. وهختی گه هشتین مال، بهری خوه دایین، خونکار ژ مورهقا دلیدا نه نقشه، مهسینی دهست نقتیژی وی دده ستیدا، چاوا چاقی وی ب وان کهقت، راهستا، دهست ب پرسیارا کر، چ بو، چ نه بو؟ وه چکر؟ چ گولئی بو؟ کا دئی وهرن بو من بیژن گوتی: هیچ مه تشتهک نه دیت. گوتی: وه زیر، نهو نابیژیت، تو بوچی بو من نابیژی، دئی تو بیژنه. گوتی هه که وی چو نه دیته من ژئی چو نه دیته، نه زئی چ بو ته بیژم. گوتی: ها...؟ گوتی: به لی. گوتی: تو هره نقتیژا خو بکه، نه وی دبیژن نقتیژا خوه کر، نهو قههر د دلیدا ما چو بو نه گوت. پانی وی وه زیری بو سوند خواره. دبیژن: ههتا دویمایه ب کارئ خونکاری هاتی. گوتی: دئی کا بیژنه. گوتی: چی نابت، ئیشارئ دئی بو ته بیژم.

دبیژن ما دوان هزارا ههتا بو ئیشاری. گوتی: دئی! کا وه زیری خوه یی ملی چه پین دگهل من بهنیه. دا هم بچین: گوتی به لی. گوتی: وه زیر. گوتی: به لی. گوتی: هلو راهه دگهل هه ره. وه زیری خو پینک ئینا ب راپتیجا کوردی، شهل و شه پیک کرن بهرخوه و که ته رهخ (محمه مدی و یا الله قهستا باژیری کر. دبیژن، چون جهی خو بی بهری چو بی ل نک مالا قازی رونیشن خوارئ. وه زیری گوتی: ته هم ئینادنه هه ره چی؟ نه فله مالا قازییه. گوتی: ما وهجه تا ته یه، تو بو چینی دئی هنده ناخقی؟ تو خو کرکه. گوهی ته ل دنیایی بتن کا دئی چ چیبتن. گوتی: به لی گو: تو بو من سوند بخو سویندا ته مام تو چو نه بیژی خونکاری. گو: نه ز سوند دخوم سوندا ته مام، تو چاوا هه ز دکئی نه ز وه بم. گو: بیژنه نه هه د. گو: نه هه دت نه ز نه بیژم خونکاری ئیلا ب رزا ته نه بت. گوتی: بلانکی. گو: قیجارئ تو خو کرکه. دبیژن مان: الله الله یا سو فیانه، دهنگی زکری وی دچیت بهر عه رشئ خودئ یی زکری دکن، ههتا درهنگی شهقی، ههر ئیکی شه کاللا خودا سه ره پیخو قهستا مالا خو کر و چو. دویمایهیا وان قازی درکهت، دره گههی مزگهقتی ل دوی خو گرت و هات دابچیته مال. هات دره گههی ئودا خو ب کللی شه کر. بهری خودایی: گوتی: به لالا. وهختی گوتی به لالا، بهری خوه دایین سه د و پینجی میریت کافر، ژ دهر ئودی درکهقتن و هاتن ریزیون، گوتی بز میتره کاجانی چندن. هرمارتن سه د و پینجی میر درست، رونیشن خوارئ. درکهت دهری گوتی: به لالا. هو بهری خوه دایی سینیکی سفری درکهتن ریزیون هاتن بهر. خوارنا وان دهیناد بهر، خوارنا خوه خوار، جغاره ژئی دانی فه خوارن (کیشان)، بهری خودان، سه عه تین خوه، گوتی دئی هه پین مه حله کی ل روزه لاتا باژیری ستامبولئ وه بوگرن کافلکن و وهرن. گوتی: به لی. پانی چ نه مرئ تو بکی دئی نه و بت. گوتی: بلانکی. نهوا رتییا خو گرت و درکهتن، هه چی چو بهر دهرئ ئودی، شیر و مه تالی وی ددهستی وی نا، ههتا هه ره سه د و پینجی ته مامسون چون. گوتی هه پین ملی روزه لاتا باژیری و وهرن فه. گوتی: به لی. پانی چ نه مرئ تو بکی، نه می وه کین.

نهو رابون ب سه ره تا خه کا لایین روزه لاتا باژیری داگرت، وه لی کر، ههتا ژنکی ب حالکی ژئی عویری وان دراندن کوژتن. ههتا بهری سپیډئ نهو زقرین هاتن فه. ههتر نهو ل بهر په نجه ری نه. بهری خودایی هاتن ژمارتن. وهکی بهری چه کین وان ژئی ودرگرتن تو بیژی ئیک ژئی کیم نه بویه. ههر ئیک چو ئودی فه و دره گه لی گرت. قازی دیسا دجویی خو پیچا، خو دریز کره وی دهرئ.

نهوا ژئی رتییا خوگرت، گوتی: دئی وهره دابچین مال. رتییا خوگرت هاتن. هاتن، خونکار وهکی بهری تنگزییه، زقه هریت خودا نه فله چند چو نه تیجه ژئی سه حنه کر، خه و ب چاقیت وی نا کهقتن. هاتن گوتی: تو ههتر هشیاری؟ گوتی: به لی نه زنه نی؟! گوتی: دئی کاجا بو من بیژنه وه زیر. گوتی: نه ز چو نزام. گوت: محمه د دئی تو بیژنه. گوتی: نه ز ژئی چو ژئی نزام. ما چیا وه زیر دزانت نه ژئی وی دزنام. قئی جاری ژئی چو بو نه گوت. نهو مورهق ما ددلی خونکاریدا. یاخو دئی چو نمیژکا خو کر. ههتا نمیژکا روزه لاتا، دنیا روی شرین دی، بهری خوه دایین، هه بها عالم هاتن بهر دره گههی، بو زیره زویر، خو قهرو چکاندن و گری. بابو نه فله چیه چو نینه؟! گوت: چاوا چیه؟ شفیډیتری مه حله ل روزه لاتا باژیری شاهه کا (ئیشکیهک) ب سهردا هاته تو بیژی، کهس ژئی نه مایه، ههتا خو بجویکین دلاندا ژئی کوژتنه. لایین روزه لاتا ژئی، شهقا بهر تری وه لی کره. گو: هه نی؟ گو: به لی. هه بها خونکار چند عازج بوی، وی قهسری نه سهره کر دزانی نه ب کاجا نه فله چیه و چو نینه. محمه د ته چکر؟ کاجا بو من بیژنه. گوتی: نه ز دئی بو ته بیژم. نه ز دئی ئیشارئ بو ته بیژم. دئی بلا. دلی وی پیچهک هونکر. ل سه ر وان حالار، نه فله قهیر و ژاره هاتنه شکایی. ئیشاریه کا درهنگ رونیشن ههتا بویه شهف، شیف بو ئینا، خوار. گوتی: نه ز دئی شیرئ ته دمه فه. بهر پیکیت خو گریته باش دا نه ز تو بچین. گوتی: وهی نه ز تو دئی چین؟ گوتی: نه. گوت: گه له ک باشه، هه ما نه ز ل هندئ دگه رهم. رابو خو پینک ئینا ب عه شیرئ، شیرئ ل بهرخوه نا و مه تالی خول سه ره سهرئ خوه راگرت، خو راپتیجا گوتی: دئی که ره مکه. پانی تو خونکاری ئیسه مایی بکه فه پیشانکا من نه زئ کهقم دویف ته. گوتی: نی نه ز نزام دئی کویفه چی؟! گوتی: تو هه ره نه ز دئی بیژم ته کا جهی مه کی دهره. دبیژن، خونکار کهت پیشاهیکی ب کو لانیدا چون، ههتا برین سه ره قازی. گوتی: هه ری ته نه م ئینان سه ره قازی؟ گوتی: دئی نه زنه نی بیهننا خو فره کهک و بهری خو بدئ نه می سه بری بکتشین کا دئی چاوا دنیا چیت.

الله دهنگی زکریه وی دچیت بهر عه رشئ خودئ، وی زکری خو دکهن. دبیژن، زکری خوگرن، وهستیان، ههر ئیکی شه کاللا خودا سه ره پیخو قهستا مالا خوه کر. قازی دویمایه رابو دهرؤکن مزگهقتی ل سه ره خو گرت و قهستا مالا خوه کر. هات، چاوا سه ردا ژورقه، دهستی خونا قییت کللی ژ بهریکا خو ئیناده دهرئ و، دهرئ ئودی فه کر. بهری خوه دایین سه د و پینجی میر کافر. گوت: خونکاری وهره بهری خوه بدیی ب ریز ژمارتن، سه د و پینجی میرین کافر رونیشن دمه زلیدا گوتی: به لالا. وهختی گوتی به لالا، سفره بو ئیناد، سفراخوه خوار، جغاره بو ئینان، جغاری خوه کیشان، گوتی: دئی رابن هه پین سه ره مه حله کی دیسا ژملی روزه لاتا باژیری. ژ ملی سه رقه لی بدن. تو بیژی ئیک نه هیلن هه می قکرکن، نه ژن، نه میرا نه هیلن، ههتا زاروکا ژئی بکوژن. به لی پانی نه مرئ ته یه تو چاوا حه زیکی نه می بوته کین. گوتی: دئی رابن. رابون سه رخوه، ههر ئیکی شیر و مه تالی وی ل دهستی وی نا ئیک ب ئیک ههتا سه د و پینجی ب چهک کرن و درکهتن ژ دره فه. دیسا ب سه ره مه حله کی ژ باژیری ستامبول ل لایین روزه لاتا داجون و دابه ر، هه می بجاره کن پرتکاندن ههتا دهستی بهری سپیډئ، بهری خوه دایین برین که تی زقرین هاتن. کوئی: وهره بهر په نجه ری نه زنه نی ته ماشه که. وهختی هاته بهر په نجه ری بهری

خوډدايې ب هژمير سهد و پيښجي ميړين کافر درست هاتن دوي تودئ فه، شير و مه تالي وان ژئ ودرگرتن دانان د توديقهو درگه هي تودئ لئ گرت. قازي ديسا سهرى خو ژ دهرغه پيچا ب کورکي خو و دريژکر وي دهري. گوتې: وهره دابچين. خونکار هند غه پيري نه شيا خو راگريت ژ کهريادا، بهلي پاشي ب درستي زاني، کهريې بهردا. ببهز قيا بگه هته خونکار گه هي داکو ژحه قئي قئ مروقي بيته دهري. نه ف نه حه قاتيبه ل نيسلامه تيب دبتن، کي بکهت قازي؟!

ديبژن چو ب ههر رهنگي هه يي گه هشت سهر ته ختي خو، هه مي که سبت کار دده ستدا ل خونکاري ايدا کرن، گوت: ها ناها من دقبت چار رده خيت باژيري ستامبولي بيته گرتن. هند عه سکه ر داننئ خاسما چار رده خيت سهر قازي ب مرگه فت شه کو کهس ب جوړ و رهنکا نه شيت ژئ دهرکه قيت، هه تاکو ب نهمري من نه بت. ديبژن هه ي ماشه للا نزاما ره شي دارئ خشکي ل پاژيري سته مولئ چار ره خ لئ گرتنه، سه هم يو هه مي خه لکئ باژيري چيبو. گو: کا نه فه چيه دباژيري مه دا چيبويه؟ چار ره خي باژيري ستامبولي گرتن و دناف باژيري ژيدا ل دورا مالا قازي، وه لي کر، چاوا مروفت بوخو سينجه کي (په رجاهه کي تازه باش) ناستي کهت، وان وه سا مالا قازي ژ له شکري ته ژيکر ل هيقيا نهمري خونکاري ما کا دي چ نه مرکت.

خونکاري گوتې: محه مه د، گوتې: به لي. گوتې: هلو رابه ب ههر دو وه زيړين وي شه دگهل خونکاري و سه روکيت له شکري هاتن ل بهر دهري سهر قازي راوستان. پيخ خول دهرگه هيدا: گوتې دهرگه هي شه کهه. دهرگه ه فخر گوت: راوسته. گوت: خونکاره. وه ختي گوت خونکاره، روح چو قالب ما ژترسا دا. ته پ ب سهرئ خو دادان ژ کلولوفاندکا سهری و هه تا ل بنئ پتيا ته پ ب خو دادان. گو: نه ز ژفئ دنيايي خلان. چول بهر دهرگه هي راوسته. نه و دهرگه هي نه و کافر کرينه تيقه گوت. ها! گوتې کللي بد هغه، گو کللي يا دهرگه هي هندا بويه. وه ختي گوت: هندا بويه، گوت: لي بدن، جاري بزنگ نتيخستان ستووي وي، تازه تازه ره خي چه پي، ره خي وي، ل بهر دهري وي، گوت: هاها ته ب دهستي خو نه فه شه کر. پاني دي چ کتن. ژبنئ هييه، دهرگه هي تودئ شه کر. بهري خوډايې، هه يها! سهد و پيښجي ميړين کافر تيقه نه، ژمارتن درستن. هه مي گرتن، نهمري سهر براکر، سهرئ وان هه ميا بري. و قازي گرت، ده سبتين وي ژ پشتشه گريدان دگهل خزمه چيب وي بي نه ف شوله پي دکر و دا ل خزمه تا وي راوسته تيب دي دنگ له باژيري دهلال هلديرن بيژن: هه ي هئ مه شه هيانه يه، ل بنئ باژيري ب نهمري خونکاري شه هيانه يه. دقبت کهس نه مينت هه مي بين وي دهري. ژترسا دا ههر نيکي قه سته جهي شه هيانه ي کر، هه مي خه لکئ باژيري ل ويړئ خرغه بوين. قازي ده سبتين وي ژ پشتشه دگهل چهند خولاميت گريدايينه نه و ژي دگهل قازي برن. قازي نيناد ديه ناد سهر قازوخي، قازوخدان، گوت: بهري خو بدني، حه ق و مسته حه قئ ته يه، وه ديتيبه قازي نيسلامئ باژيري ستامبولي، سهد و پيښجي ميړين کافر راپيچا وان بگوهوړيت بهر ددهت بوسلمانا بکوژتن. گوت: حه قئ قئ مروقي چيبه؟ ههر که سه کي نه وه بين کو نه حه قئ وي دايې، جهئ نيقا جه هنه مييه.

ديبژن، ما پيقه هه تا ب سهرئ قازوخي شه ره قبوي. خولامئ وي ژي قناره کر، نه فه ژي ل ده ف قازي ب

قناري شه کر. دي ژقريې هاتن سه رته ختي خونکاريې رونيشتان خواري و عه جيب مايي بون. خه لکي باژيري نزان کا نه فه چيو، چه او چيبو.

خونکاري گوتې: «محهمه د» گوتې: به لي. گوتې: ها ناها من دقبت تو بچي مالا خوه، بابئ خو بيبي بچيه مالا قازي من داته. مالي تيقه تالانه بين فه قير و ژاران، دي ل سهر وان به لاقکم. گوتې: سهد جارا پيروژ و مباره ک بيت نه ف دهره يو وه. نه ف نه کارئ منه. نه زئ شه گهرم سهر کار و که سپا خوي يا بهري. گوتيبئ نابيت. گوتې: نه ز هيقئ دکم وي کوتته کيبي ل من نه که، من گه لک ژته منه ته. نه زئ چم سهر حال و مالا خوه. ياني ب هيقيا، هه تا ده ستورييا وي داي ب خه لته کئ بهرکه قئي، گوتې: ههره ب خير و سلامه ت بچي. نه وي قه سته مالا خوه کر، هه که چهند قوناغ بريېن دوياهيې هاته مالا خوه. خه لکئ گوندي لي داجرهان گوتې: ها محه مه د مالانه خودئ نفا کر و، نه فه چهند ژميژه تو نه ديارئ، حالي ته؟ گوت: هه ما ديه نه که، حال و حه والين من بوين نه فه. نه ز ب نهمري خونکاري چويم.

ديبژن هه ي ماشه للا، وه ختي بوي سپيده و په زئ وان بهردا ديسا سه دگهل چوېن. سه بين وي چوېن بهر په زي، چو زيړه فاني ل سه بين خوکر، بهري خودايې خو شه شارت. گورک هات، پاني گورک بوي نه ده سته برايې سان وه کي روژتين چوبي هاتن قه سته سان کر، سان ژجه ههر دوکا راهيلا گورگان بو حه ف حه فا وان نه هيتلا نيزيکي په زي بن. نه روژه کئ نه دووا نه سييا، بهري خودايې هيچ فعلا سه بين وان ژي درست بوي، وه ختي قازي نيسلامئ بيده نگ کري، کوژتي، کاري سان وه کي بهري لي هاتنه شه نيدي زک ره شي دگهل خوداني خو نه کر. نه ز هيقه چوم، نه ز و يقه هاتم، رده صه ت ل داي و بابيت گوه دارا.

***

چيروکا ميرزا ناغي رندکي

ژده فته ريت

جه گره خويني هاتينه

شه گوه ازتن ۱۹۶۴/۶/۲۵

ميرزا ناغا سه رمياني (*) سي هزار مالي رندکا يو:-

نومؤ: omo: دهنگيژئ (***) وي بو.

نولؤ: olo: بهر ده فکئ وي بو.

سي سالان شين - شيني - لسهر نيلا خوداني بو، سالاچارا - چاري - خورت له ف ه ف کوم بون (***) و گوتن: دقي نه م قئ شيني - يي - ژ سهر خو پاکن و، بهه ف ره چونه جه م ناغي و ژيره گوتن: ناغا هه مه

(*) سه رمياني = سه ميان samiyan.

(**) دهنگيژئ = ستران بيژ.

(***) کوم نبون = کوبون.

ژبو خاتړئ دهنګبېژئ مه، هم هیڅی دکن توفئ شینئ ژسر مه راکئ.

ئاغئ گو: لاوؤ هرن دستورا وده. خورت چونه بهرکونئ نومؤ omo و مزګینئ دانئ و گوتن: لاوؤ نومؤ، ئاغئ دهستورا دهف و زورنئ دایه، هلا - هلو - رایه ژمهړه قاسکئ گوڅه ندئ لدراخه.

پشتی گوڅه ندئ نومؤ omo گو: ئهزئ بیسته کئ هړم په خئ مالی ژ خاتوناره حه نه کا بکم، ژ خوهړه تشته کی ژوان بستینم. پیړه کا ئاغئیا مه زن گو: گهل خوها قایه نومؤ هات ئه می قاسکئ ژ خوهړه ته نازا پی بکن. ته نازپی کرن (Tenaz pè Kirin).

یا بچوک گو: خوهی هه که همز - دئ بکن - هم به لا خوه ژ نومؤ omo فه کن، چپتر مروځئ موبرب - دهلی delî - دهنګبېژ چقا مروځ دوری وی هری باشه. یا مه زن گو: بخودئ ئه می چند قهرف - qerf یاری - پی بکن ئه می بیسته کی بکن.

یاناغی گو: ئه می ژپره بیژن خوهی.

ئه می هرسئ لنگئ خوه بدن هف و دور تفکی مه گرن، نومؤ چه بیژی ئه م دهنګئ خوه ناکن، ها هلا - گه لو - وی چ بیژی!؟

نومؤ که ته دهقی ده ری و پوژ خوش دوان دا، لی هرسئ یا (ژی دهنګئ) خوه نه کرن و لهیشیا گوتنا وی مان.

نومؤ گو: پهک من چه کریه؟ هون هرسئ ژئ ژمن غیدینه، هه مه بپاده فه گه ریا و گو: بسوزا خودئ، ئه ز قئ ژ وږه ناهیلیم.

ولو گوت و بپاشغه دهرکهت چو. هی ژنوقه هرسئ رابون و پیکنه بن و گوتن، لاوؤ نومؤ، ئه م دبهختی ته و خودئ دهنه، مه - نه - غیده، مه حه نه ک ل ته کرن.

لی نومؤ لوان هه ر فه ندا - گو نه دا - و بهری خوه دا نودئ و چو.

ئاغا پالا خوه دایه بالیفکی لسه ری دیوانئ پالدايه.

نومؤ: که مانجا خوه دانئ و بسه رده پوژئ - بهشی.

میرزا ئاغا: ها نومؤ لاوؤ چما دپونژئ؟ (*)

نومؤ: ئاغا ئه ز بنانئ قئ مالی مه زن بومه کیمانی پهک هاتیبه سر مالا ته ئه ز پی گه لک تیشم.

ئاغا: ته خیره؟ کا بیژه چه بویه؟

نومؤ: ئاغا ئه ز گوژی، ته شانديو پهی من کو ژته ره قاسکی (**) لکه مانچئ خم، خوه دا ئالیئ مالیئ، به لکی پاربهک نان ده ولت سه ری ته بخوم و لبهک توتنی خوه - بو خوه ببینم. هه سئ ژنید ئاغا لبه ر تفکی - سغکی - رونیشتی بون، نا مه زن گه ره ک پی لبه، پشتا خو دابو ستونئ ژبه ر کو دخوه ره نه ددی پشتا خو بخورینی بستونئ دخوراند.

ئا ناغئ باغئ وی بقولیر بخوه لیا تفه نگئ پاقر ذکر.

(*) پوژنین - غه مگین - عاجز.

(**) قاسکی - دهمه کی.

نا بچوک چلما - کلهمیش - پوژی خوه بداوا خوه دا پاقر ذکر.

ئاغا ئه ز نه بی همه دلئ ژوا لهف کهت و چاقئ مه بار نه بو هه ر م هندرو، بسه ری باغئ ته کم کو ژنئ ته ئه ف بن مال ویرانییه! میرزه ئاغا: ما ئه ز چه بکم؟ توسا به ندئ من، هه که ژته تی کچه که باغا، ژئاغایین خوه ره ببینه.

نومؤ: ئه ز نه بی م (mi) ژ ته ره په ک دیه، لی بسه ری باغئ ته کم کو، تو ببینی چاره نبینه تی هه ری ژنئ خوه به ردی.

ئاغا: کورو نومؤ ئه فا ولوکیبه؟

نومؤ: ئاغا یا کو من ژته ره دیبه، تیتلی عه یشانا کچا عه بدولحه ی به گی مرداسیبه.

میرزه ئاغا بله ز باکره ئولؤ کلکا - که لکا - و گو: ئولؤ لاوؤ سواره هه ره بنئ کونئ عه بدولحه ی به گی مرداسی بنیره هلا کابرا کچا وی لگورا گوتنا نومؤ به؟

نومؤ: ئاغا، هه که ولو دهنه کهت، بسه ری من، هه که ته دقئ ئه زئ ره په سنئ - مه دحئ - وی بدم.

ئاغا: ئه نی هه یفا سئ شه قیبه.

چاف ژ غه زالا دزیبه

پوژ بلنده چلاکیبه،

لیقه سوزن دران سپیبه

ژ پتشفه زرافو بزنیبه

ژ پاشغه قه له و مپشنیبه (*)

ئو لاتیقئ وی جانیبه

ئو خاتونا قئ خانیبه قئ کونیه

ئاغا هه که ته نه دیبه

لی مه ژته ره ئو دیتیبه

نولؤب چولستانا کهت و بهری خودا وه لاتئ مه ردا سا. نه شه ف و نه پوژا برئ ره چو. رۆژه کی

بسهریقه دکوتا دهرکهت و گوت: ئه ف کونئ کینه گه لو؟!

دبه رسفا ویده په کی ژپره گو: ئه ف کونئ عه بدولحه ی به گی مرداسیبه. خوبایه تی - تو نه بی - ژفا درایه؟

نولؤ: ئه ری بخودئ مروځو، ئه ز نه ژفا درامه، ولو گوت ئو خو لئالیئ نودئ گرتو چو، لی که ل بنی کونئ لئالیئ نودئ نه دی، خوه به ردا ئالیئ مایی، کولافکی (**) راختی بو، خوه به ردا سه ر و رونیشت گافا تیتلی عه یشانئ چاره فا - ده ستمالا - خوه هلا و دی مروقه ک لبه ر جینی رونشتیبه دهنګئ خوه

لی کر و گوت: لاوؤ چه که سی؟ ژ کوفه تی؟ کارئ ته چیه؟!

(*) مپشنی = مه هی

(**) کولاف - ته حتئ - تاتی - لباد -

ئۆلۈ: ئەزەبىنى ئەز دەيى وى -رىڭىڭ- مە برچىمە . بەرى خوارنى كەس ژمىقانا ناپرسى .

خاتونى داخو- خويادا- و پشت چىنى -تانى- وەكە بازىرگانى سالى بگومىن و خومىن برى كەت . پر نەچۇ - چو پىشە نەچۇ - جىفىنى بەك - فرخە سىپىنەك - داگرىتى - تىرى - لىەر مېشانى خويادانى و لەھەمبەر رونشت .

ئۆلۈ (ى) دەستى خويە دىزىكرە خوارنى ، و چاقىن خويە بەردانە خاتونى ، ژدەدار و رەوش و رىدىا تىلى عەيشانى پارى دقورگى ما .

گاڭا كو برى كەت دىقى وى ھەو - ژنو - دگەريا ، بدەستا پاتە ژپىرە ئاقىت و برى كەت . لڭھەگەرى دەما لىەر مېززا ئاغا پەيابو .

لىق وە بدە شقان و گاڭانى گوندىيە .

خاتونا بچوك : ئۆلۈ تى چەكى ، ئولوتى چەكى

قايە توژى دەنگى مەدىكى

ھەكە ئاغا قى بكى ، بسەرى مەبكى

ئەمى سەرى تىلى عەيشى تىخىن تىكى

خاتونا ئاقىن گو : ئۆلۈ دىسا مە دىسە

ئىقارە كەڭوك چۆ لىسە

ھەكە ژ ئاغايىن خويەرى بىرى ئەف چەپىسە

ئەمى ھەر سى بدنەتە دواز دە كىسە

ئۆلۈكە نىا و گو : داکا - دىكا - پەرى مە بدن مە و ئەز و شىرى(*)

خويە ، ھەر سى خاتونا پەردە دانى و ڭەگەريا نە كۆنئى خويە .

ئۆلۈ بەرى خويەدا كۆنئى مەزن و دى كو ئومو لكەمانجى دى و ژ ئاغىرە دسترىن ھەمە دبەر ئاغى دە روينشت و دەنگى خويە نەكر و پوزنى -غەمگىن-

ئاغا : ھا لاوۋ بېزە . خوياپە نە وەكە ئۆمۇ دگۆت

خاتونا بچوك گوتە خاتونا مەزن : كا ئەم خويە بەردن پىشبا ئۆلۈ بەلكى ، ھەمە ئەم ژنوفە چارەكى بكن ھەر سى خاتونىن دلشكەستى ، خويە بەردانە دەقئى رى ، و دەستى خويە ئاقىنى زنگوا ئۆلۈ و ژپىرە گوتن : ئۆلۈ لاوۋ ئەم دىبەختى مىرى چىدە . تە نانى بەر دەستى مە خوياپە ، شىرى خويە پىس مەكە ، ولگورا شىرى خويە بېزە : كابرأ تىلى عەيشانى ژ مە چىترە؟!

ئۆلۈك پا ئەز ژكو زانم ، ھون ژى وەكە وى و ئەو ژى وەكە وە ، مە چەژىيە؟!

خاتونا ئاقى دەنگى خويە لى بلنسكر و گوت : لاوۋ ھون بى باقن ، يەكە راست ژكەسى رە نابىژن .

ئۆلۈ: ھەكە ئەز بى باقم ، بى باقى يا خويە بكم : و دەست پىكر و گوت :

گەلى خاتونا دلى مە بچىيە

(*) شىر - حەلال - يان نەحەلال .

ئەز بوى كم كو لبانى وبىيە

كو مىرزە ئاغا وى بىنى مالاخويە

ژخويە تىشتەكبىيە وەناكى

ئۆلۈ: ئاغا ئەزەبىنى ئەف كچىك خودى پارىزى ، كچا مىرلەپە ، لى نەيا كو بكەفى ناڭ مالا جامىرەكى وەكە (وەكو) تە . خويە نەژن ژتەرە پەيدا نابن؟!

ئاغا : كا بېزە چاوايە ؟ چما ب كىرى من ناين ؟! ئۆلۈ : ئاغا تىلى عەيشى بە كەسەر قاقور و بىراق دىرئە ، پۆر گوتو سەر برشك و پەلەرەشە . ئەنچەغ ب كىرى يەكە وەكە من بى ! مىرزە ئاغا : دەنگى خويە ھلدا و گو : ئۆمۇ لاوۋ ئەفە ئاكو (ياكو) تە ژ ئاغىرە دىيە . ماتە كەى ژمن پىستەر نەدى؟! ئۆمۇ : ھەكە ئاغا دەستورا من بدى ئەز گوتنەكى بېزە ، پاش قايە (ئەفەپە) سەرى من ل بەرتەپە .

مىرزە ئاغا : بېزە كورپى من بېزە دەستورا تەپە . بەختى من ژ تەرە . ئۆمۇ : ئاغايىن ژ خويەبەكە (ژبەر خويەكە) . كنجى كەمان ژنا ل خويەكە (ل بەر خويەكە) . تەنبورەكى پاقىزە مىلى خويە ، ئەمى بەرى خويە بدن كونى عەبدولھى بەگى مرداسى (Mirdasi) تو ب چاقىن خويىيە . ھەكە گوتنا من راستە قركا دىا ئۆلۈ كەلەكا بسىپىرە من ئو ھەكە درەو دەرکەت ، ژخويە سەرى م ل بەر تەپە . مىرزە ئاغا گو : ئەف گوتناتە يا جوائىرەپە . ئاغى كونجى خويەگورتىن و تەمبور ئاقىتە مىلى خويە . ب ئۆفە بەرى خويە دانە ئوغرى ب شەف و ب رۆژان (ب شەف و رۆژ) ب رېدا چۆن رۆژا دەھا (دەھى) ل بن كۆنئى عەبدولھى بەگى پەيابون . ئۆمۇ كەماجا (كەمانجا) خويە دەرخت و ب ناڭ ئىلى كەت و گوت : خەلكى تىلى ل وان گھانە ھەف(*) . قەرەواشا - ناقدەستكا - دىا تىلى عەيشانى ب سەر خاتونا خويەدا ڭەگەريا و گوت :

خاتون دلى من - م دەھانە . دو دەنگىبىر ھاتنە ناڭ تىلى تە مبورلا وان ژدارى خەيزەرانە .

خاتون : كچىك تو وانا (وان) ناسدىكى ژكونە ؟

وہى ل م پۆر كورپى بەكى ژى (ژوان) دەنگىبىر مالا باقى منە .

خاتون رابو خويە ل باركر

كەمبەر(*) ل بەژنا خويە دوتاكىر

بەرى خويەدا وان دەنگى خويە ل واكر

دەما چاقى مىرزە ئاغا ب خاتونى كەت ، چۆكا خوب (ل) چۆكا ئۆمۇ دادا و گوت : مانە ئەفە لاوۋ ؟

ئۆمۇ : نانا (نەنە) نە ئەفە (ئەفەنىنە) ئەف دىا وبىيە .

ئاغا : ھەمە برە (بلا) ئەفەبى ؟

وئ (دى) دەنگىبىر بى (بىت) ، كا چما و لوترە ؟ قەرەواش رو چۆ ھەر دو ئانىنە بنى كۆن (كوبىنى) و كولاف ژ واړە راخستان و بالىف دانە بەر پىشتا وان .

(*) ل وان گھانە ھەف = گەھشئنە وان .

(**) كەمبەر = كەمەر .

تیلی عه‌یشانی گازی کره وان و گوت: گه‌لی ده‌نگبیژا هلا کا جارکتی شانی (نیشا) بدن، تشسته‌کی ژمه‌ره بیژن، خوده‌ی کریمی نه‌زی و ه ب دلنی وه راست بکم.

میرزه ناغا گو: ئومۆ نابی، ئومۆ نابی.

چ زانینا ته هه‌یه ل فر ده‌رنه‌خی

ئهم هه‌ر نه مالی توژ له‌پن من خلاس نابی

ئومۆ: ده‌ست ب که‌مانجا خو کر و گوت:

خاتوننی به‌ژنا ته بلند، ئهم هاتنه لی بنیپن

ئو (ئه‌ف) حه‌فت سالنی مه‌یه، ئهم کۆن ب کۆن ل وارنی باقی ته دگه‌رن، کافرئ مه‌ بلاته پیر والی ل مه کره، ئهمی رابن هه‌رن. تیلی عه‌یشانی گو:

گه‌لی ده‌نگبیژا ته‌مسورا وه زرافه ژ دارنی زه‌ره، سه‌دسال هون لیخن (لیدن) ئهم تیر نابن ژ گوتن و خه‌به‌را ئولۆ: ناغا نه‌زه‌نی، ئه‌ف کچک خودی پاریزی کچا جوامیتریه، لی نه‌یا کوبکه‌فی ناڤ مالا جوامیتره‌کی

ئومۆ: نا کورۆ کچک ژقی گه‌له‌ک خوشکتره.

ناغا: کورۆ ئومۆ من ئه‌ف دقنی ماته چ ژتییه!

مرداس خاتون(*) ل هه‌مه‌هر وان رونشت و رانه‌بو. لی ئیشتا نیقرو ده‌نگ ل وان کر و کۆت:

گه‌لی ده‌نگبیژا دلنی م که‌نه

هه‌سپه‌که‌ ناقدار و چار کیس پهری م هه‌نه

عه‌بدولحه‌ی به‌گی نه ل ماله ژ خوده‌ه بین ئه‌ف دیاریا وه‌نه

ئومۆ: خاتون نابی خاتون نابی

هه‌چی ئه‌ف هه‌قالی منه ب یاریا رازی نابی

خاتوننی ب دله‌کی شکه‌ستی به‌ری خوده‌دا کچا خوده و گوت: کچا م دو ده‌نگبیژا هاتنه ناڤ ئیلا مه.

مروژ ژده‌نگی وان تیر نابی. من چارکیس پهره و هه‌سپه‌ک دان وا هیتی رازی نابن. ئه‌ز دترسم باقی ته

تی بخن کوده‌کا که‌مانجی و ل ئودی کورنی باقا ب نه‌قه‌نجی په‌سنی باقی ته بدن. پاشی ئی (بی) وه‌که

میرزه ناغابین رندکی دوزمنی باقی ته‌نه. وی که‌نیا خو پی بکن (دی پی بکه‌نن). تیلی عه‌یشانی گو:

یادی (دایی) مه‌ترسه‌ خیره، چکا باکه هه‌سپنی باقی من و ده‌ه کیسی پهره رابن بین ژ خوده‌ه. ئومۆ گو:

خاتوننی نابی ب سه‌ری باقی ته‌کم نابی

هه‌قالی منی به‌د فریه، گو سینگ و به‌ری ته‌بن ب مالی دنیا پی رازی نابی.

تیلی عه‌یشانی گو: گه‌لی ده‌نگبیژا ل فی ده‌می ل فی ده‌ورانی جزایی وه که‌را مه (***)، یاقوت و که‌مه

ناڤ کارانی.

(*) ناڤی ژنی ل دوی ناڤی بنه‌مالی دانیه.

(**) که‌رامه - ماکه‌رامه.

ئومۆ، دبه‌ر خوده ده‌گو: پوک! فی چ ب سه‌ری مه‌کر؟ میرزه ناغا گو: لاوۆ غه‌م ناکی بره چیری مه‌بکی ده‌ره‌نگاری مه‌ بی. تیلی عه‌یشانی ل خوده‌ه گه‌ریا (زقیری) و گو: من چ ب سه‌ری خوکر (ئینا)؟ نا باشی ئه‌وه کو ب روسی وان ژ کۆنی باقی خوده‌راست بکم ژ له‌ورا هیدی ل وان کر و گوت:

گه‌لی ده‌نگبیژا دلنی من برکه

من سوندخوارییه ئه‌ز می‌را ناکم

پشتی چاڤی میرزه ناغابین رندکا

میرزه ناغا نوقوچانده(*) ئومۆ و گوت: پوک ئه‌ف همه نه‌دیتی دل که‌تییه من باقۆ!

ئومۆ گو: ده‌ هس (دی هسبه)

تیلی عه‌یشانی: خو نه‌تنی میرزه ناغابیه...؟

لی میرزه ناغا ب ده‌نگه‌کی بلند به‌ری خوده دا خاتوننی و گوت:

لی لی خاتوننی ده‌مه سه‌د جاری ب من ده‌مه

چاڤی خوده‌ه که‌ه، ئه‌ز نه ده‌نگبیژنی ته و باقی ته‌مه

میرزه ناغا خوده‌دی بی - خوده‌ دیتی - سی هزار مالی رندکا ئه‌ز ب خوده‌ ب سه‌ری باقی خوده و ته‌کم

ئه‌ز کریاری به‌ژنا ته‌مه

خاتوننی ژقديا (***) دونیا پی زو زو پهره‌ه به‌ردا،

لی میرزه ناغا، ب زۆر پهره‌ه هلدا (بلندکر) و که‌ته به‌رده میرزه ناغا چ کریه؟

ده‌قی خوده‌ خستییه گه‌رده‌نی، ده‌ستی خوده ل سه‌ر مه‌مکی گوردانییه

په‌به‌نی ئومۆ ته‌نی ل وی ناڤی ماسیتییه

قه‌ره‌واش هات و دبه‌ر قه‌ به‌ورتییه (***) (به‌هتییه)

ئومۆ ده‌ستی خوده‌ ئاڤیته توقا وی و گوفاشتییه

راموسانه‌ک ژ هه‌ر چاڤی (چاڤیت) وی گرتیه

هی ژ نوقه‌ خاتر ژ میرزه ناغا خوده‌ستییه.

لاوۆ هه‌ره ئیسی ته ل فر چیه؟

وه‌که تیری یا ژمه نیچیرا خوده‌ گرتیه

میردیس خاتون، ژ ئالیی مالی هات، دی کو به‌ر ته‌لاشک (هه‌لبه‌تراشه‌ک - زه‌به‌له‌حه‌ک) ده‌م کچا

وی ده‌ رونشتییه.

گو: که‌چنی پورکورئ ئه‌ف کییه؟

زوی به‌ردی هی کو باقی ته‌ نه‌هاتییه.

(*) نوقوچانده = چاڤ نقانده.

(**) قدی = شهرم. ژقديا = ژشه‌رمادا.

(***) به‌ورتن = به‌هتییه.

دئ بکی کو بچکی مہزن بنی گوهی و بیہ (پرتا وی یا مہزن ہندی گوهی و بیہ).
 تیلی عہیشانی گو: یادئ ئەف نہ ترکہ نہ رومیہ
 ئەف نہ شقان و گافانہ، نەدەنگیژ و قەرەچیہ
 ئەف مہرزہ ئاغا خوەدئ سئ ہزار مالی رندکا دجہ مہ دا رونیشتییہ.
 ئەزئ باف و برا و پسمام و ئیلی تەفدہ بکم گوریہ سہرئ و بیہ.
 ہی و لو... دی عہدولحہی بہگئ ب سہد سواری فہ نیزیکی کۆنا بویہ.
 میردیس خاتون پیخواس و پشت فہگری پیشیا وی فہ بہزیا (بہزی) و سہرئ ہسپی وی گرتییہ.
 عہدولحہی بہگی گو: میردیس خاتونئ بیژہ حەولا تہ چییہ؟
 میردیس خاتونئ گو: دہنگیژک ل بنئ گونئ تہ رونیشتییہ.
 م رەبەنا خوەدئ پینج کیس پەرہ و ہسپی تہ دانہ و بیہ
 لئ ب سہرئ بافئ تەکم ژدەستئ م نەگرتییہ
 وئ ہی ل دنیاہئ کەسئ ولو پەیاہ م نەدیتییہ.
 لولو عہدولحہی بہگئ وئ چلوبی وئ چاوابی؟
 ب سہرئ بافئ خوە و تەکم کو ئەف ولو ژبنئ کۆنئ مہ رابی
 وی ناف و دہنگئ تہ ل دیوانئ کورئ باقا تم بلاہئ
 عہدولحہی بہگئ گو: خاتونئ ل فئ دەمی ل فئ دەورانئ
 ئەز نەکەرئ تەمە، کو من بەردی ناف گارائئ
 ہکە ئەزم ئەف میرزہ ئاغاہ کەتییہ چیتا)*) تیلی عہیشانی.
 مردیس خاتونئ گوت: بہگئ منو، بەژنا مہ زرافہ وکە شقی.
 ئەف چەند سالی تەہ ب نەقەنجی تول دہما کچا م دپہیقی.
 ئەزئ ہەر م، ہکە ئەوہ ژخوہ راستہ
 لئ ہکە نہ ئەوبی تو کورئ م بی من تو نەفئ
 میردیس خاتون چۆ ئو دجیدہ (دجہدا) فہگہریا و گوت:
 بہگئ منو، ئەزئ بالاخوہ ددەمئ چیاہئ میردیس ب دار و رەزن
 نہا ویرا کۆنئ تہ دنیرم کۆن و ئیل و ہسپ و بز
 ب سہرئ بافئ تەکم ئەوہ، دہ ئیریشہ ل سہر کۆنئ مہزن.
 تیلی عہیشانی گو: ناغا شەرہ ناغا شەرہ
 ہا فایہ شور و مہرتالی بافئ م ژ تەرہ
 ہکە برا تو میرزہ ئاغاہ رندکیہ رابہ ہەرہ.
 ہکە بافئ من ب سواری خوە زۆرا تہ بیہ

(*) چیت = ئەفئ.

نہ ئەفرم ژناقئ تەرہ...
 میرزہ ئاغا گو: خاتونئ دہمہ سہد جار دہمہ
 ئەزل بہختئ بافئ تەمہ مەخوہ کول و غەمہ
 رۆژا دەست ہەلینانئ، ئەز کلئ ہەردو چاقئ تەمہ
 ل خوشیستی رما قویتنئ قرہپیتا سئ جار ل ناقئ خوەمہ.
 ئاغاہیم دہ لبتہ دہلبتہ
 میرزہ ئاغا خوە ب شور و مہرتالا گرتیدہ (گرتیدا)
 ئیریش برہ ناف کوما بافئ تیلی عہیشانی دہ.
 فان جوان میترا تہ نەکرن
 کولمصری ددەستئ ہەفدہ پەرچەکرن
 قولئ رمان دہفقدی وەرکرن)*)
 قرہ پینہ دپاخلا ہەفدہ فالاکرن
 ہەفدی دخونئیدہ کومیت کرن
 میرزہ ئاغا و عہدولحہی بہگی وکە کورن
 ل ہاوار و ل قیرینئ
 تیلی عہیشانی دہسما ب دہستئ خوە گرتییہ دلپینئ
 میرزہ ئاغا گو: خاتونئ تو درپئ من و بافئ خو بیہئ
 دۆرا کۆنئ بافئ عیشانی ب دار و سوسہ
 عہدولحہی بہگی گو: ل دۆرا کۆن دبن قلاوزا فان جاسوسا
 میرزہ ئاغا نارہفی گہ ناسکی پەر ناموسہ
 دۆرا کۆنئ بافئ تیلی عہیشانی ب پیہ (بیہ)
 میرزہ ئاغا تیلی عہیشانی ب شەف ل پشت خوە کرچیہ (سوارکریہ)
 ژناف ئیل و کوچئ عہدولحہی بہگی رەقیہ (رەقیہ)
 سئ جار دیار پئ خوە خست و ل سہر کانئہ کئ داکەتییہ.
 کەنہن و کەیف و حەنەک و گوتن و لافر دیا (یہ).
 تیلی عہیشانی گو: تول پەہ م ہاتییہ،
 وی گو: نا تول پەہ م ہاتییہ
 میرزہ ئاغا گو: رابہ ہەرہ مالا بافئ خوە ہەر وکوم تو تانیہ.
 تیلی عہیشانی گو: ئەفہ چ خەبەرہ چ گوتنہ؟
 ما قہی کەس ل دونیاہئ وہ تەنہ

(*) دہستکیت رمان دئیک و دو وەرکرن.

ب سهري باقئى خوه كم ژ فروهاده (*), ژته ره نابم ژنه
 ميرزه ناغا سواربو و برئ كهت و مهشيا
 تئيلي عهيشانئى ژى بهرمالا باقئى خوه فهگه پيا
 هنهكى چۆلى زول خوه فهگه پيا و كريا
 گو: نه زئى چاوا ب سهر باقئى خوه ده هه رم ب روكتى نه سپييه؟
 تئيلي عهيشانئى گو: ل من خو بينئى، ل م رويپه شئى، ل م سه به بين،
 دل گه تننا من و ميرزه ناغا بويه ژانا كه زه بين
 ده نهف بايه چيه زه هرا مارا ره تئيده بين
 هه مه نهو ميره، ده بره (بلا) گوته كه وي ژيره بين
 ميرزه ناغا ژى چهنه گاگا چۆ، هئى ل خوه فهگه پيا
 و دبن سمبئلافه هئيدى هئيدى ب خوه كه نيا
 گو: ده باقۆ نهو پيره كه دارئى شكه ستييه
 گو: نه من بهختئى قئى كچكى رهش كريبه
 ههردو ل سهري دير، ل ههف راست هاتن. گاگا چاقئى تئيلي عهيشانئى ب ميرزه ناغاي كهت، سهري
 كره (دانا) بهرخو و دجى ده (دجهدا) راوهستا، هئى ژ نوغه ميرزه ناغا پهيا بو و دا به همبئيزا خو گوت:
 تئيلي عهيشانئى مال خرابئى دلئى من ل بانه
 سۆزا خودئى ل جانئى م كه تئى ل سهري مهرا قوچه قرچان
 نه ز ته نادم ب حورى له عهردا و مه لانه تئيت ل نه زمانا (نه سمانا)
 سئى ژئئى من هه نه ژبونا چاقئى رهش بهلهك من بهردانه
 هئى ژنوغه كه تن حه نهك و لاقرديا. ميرزه ناغا سهري خوه دانئى سه رجۆكا عهيشانئى و كه تن خهوا
 شرين.
 ب ساريا سبه هئيره عهبدولحهى بهگئى قير دا عهسكهري خوه ئو ئيرش برنه سهر كوئئى مهزن، پۆسپيده و
 بى زارن كو جهئى خاتونئى قالا يه.
 عهبدولحهى بهگ رابو ب گرانييه
 كاغهز و قه له م ب دهستئى خوه گرتييه
 كاغهز ژئيل و عهشيره تئين ل دۆرا به لاف كريبه
 حهفت سه د سوار حازر كريبه
 سواري وي ب چه كارى نه؟!
 سواري بۆزى دقدقينه
 سم (sim) كور و ببئقل زورنه و دويف ته شينه

(* ژفر و هاده - ژنهو پئيه = ژنهفر و پئيه.

خوه دئى بئى رمئى سئى موئك و ده ماچه نه
 ئو ب سواري كه رمانينه
 ب كورك و عهبايئى حه ساوينه
 ئو تهف جاميئرن ژخوه په قدينه
 ب هيشينه رۆژا لوا دقه ومى ههر سواري ب سهدينه
 ميريم دهه يده
 ههوار دهركهت ئو ناژوتن ب چۆلى ده.
 قئى ههوارئى تئيلي عهيشانئى دئى ل ميرزه ناغا كر و گوت:
 محانئى خۆش محانئى
 عهسكهري باقئى م غهلبه به تو هلانئى
 ميرزه ناغايى گو: خاتونئى رابه له زكه بله زينه
 مه ترسه و خه ما مه خه قينه
 رۆژا كو بقه ومى نه ز ژخوه بهيشيمه
 تئيرا رما م دناف عهسكهري باقئى ته نينه
 نه زئى ميئرا بكوژم و تو شور و مه تالا بجه قينه
 ميريم ده واي ده واي
 عهبدولحهى بهگئى قيردا (قيركره) سوارا و غار بهرواي
 هه قدى گرتن ل چۆلو كه ربه لاي
 ميرزه ناغا كه ته ناث وان قيرداي
 سهري وان خسته به لاي
 ئيلا رندكا دوره، ههوار نهگه هاي
 ميريم دهه هانه دهه هانه
 بۆ شه ر و ليدان و فه رمانه
 بۆ خوشينا دارئى رمانه
 تئيرا خوه بهردا سهر لاشئى له شئى ئنسانه
 بۆ قيرپين و كوشتن و ليدانه
 دلئى م ده دييه
 ئۆمۆل عهشيرا رندكا دگه پيا
 رابن كومى دۆرا ميرزه ناغا گرتييه
 غاركي بهردن سهر كانئيا
 به قچه كا ساغه كا مرييه.

ههوارا رندکا هاته سهر کانیه
دی کو سهرسه ری میرزه ناغا خوهش تین داری پما
ئوشنگین (چنگین) ل کول مصرییه
میریتم ده هاده،
هاوارا رندکا که ته پشت کوما واده
وی تیریزا ل باشقه ل وادا
میریتم م دهانه،
بو قیر قیری (قیرا) کوری بافانه
کی بهرخه کی بهرانه؟
هن دبی شهرئ روسته می زاله
هن دبی شهرئ همزه پهله وانه
هن دبی بهرخن کوفینه
ل سیپانی خه لاتی ل ههف دانه
کهل کسه سی نابی خودی و خوهدانه
ئی پیسا ژ خوه کاری و بازدانه
میر خاسا خوهدا پیشی و، گورزی سمبیلی خوه بادا گو:
باز مه دن لاوژ هم فانه
میرزه ناغا پکه پاک کر
رم ددهستی خوه ده ل باکر
میر کوشتن و عهسکه رههف به لاکر (به لاف کر)
ئوتیلی عهیشان ل پشت خوه سوارکر
ئوب داری زوری ژنات و خو خلاسکر
ثانی و دین کومن خوه را دانی و ل خوه مارکر
ئوباکره (بانکره) دهنگبیترا ب دهف و زورنه گوغه ندا ل دارکر.
کونی میرزه ناغا ل کاشه
خفتانی ل ناغی قوماشه
بو کورپه کوریا (*) دا هولی و قیر قیری شاباشا ناغا ته کر.
نیقی شهقی سیبلی و بری خات و خلحه کر
سی شهف و سی وژی ئومو قه دیان تشتهک ژناغی خوه فیم نه کر
ئومو باکره پیره قوتا گو: کچی ده وای همی بارکن.

(*) کورپه کورپ = دنگه دنگا دههولین.

ئهف عه شیره ب کیر من نایی
به رگیلی (*) ئومو ههیه ب چ کاریه؟
چاقی وی کورت ناغا رهش پیته هاتیه.
ههردو لنگی داوه (پشت فه) شکه سستییه
گوهن زاروکا ژیکرییه
ستون کول پشتا وی که تیبیه
ژنا خوه لی سوار کرییه
راهشته و نارژتیبیه
ناغی بهیست کو ئومو مالا خوه ژ گوند بارکرییه
ناغی گوته ئومو: لاوژ چما غهیدییه؟
ئومو گو: ناغا قهولی من و ته قه دیا
کانی سوزا من و ته ل کویه
ناغا هی ژنوفه که نیا و ژنا ئولۆ که له کا ل ئومو مارکریه.

بری سهری جقاتی ژمه ره خوش بی، چیرۆکا میرزه ناغا و تیلی عهیشانی ل فر قه دیا
ژ زاردهقی ابراهیم جمعه

***

شیخ موسا علی ناغا

ژ دهفته ریت جه گهرخوینی

هاته فه گوهازتن

(۱۹۶۴/۲/۲۰)

شیخ موسا کوری علی ههفت برابون (**). خوه که (خوشکهک) وان هه بو. ناغی وی شه مسی خان بو.
پسمامی وان شه مدین ناغا بو، شه مدین چهنه رۆژان خوشکا وی ژئی خاست. ئه گهر ب نا شیخ موسا بونا
(هه که بگوتنا شیخ موسا کر یا) وی خوشکا خو بدانا (داده ته) مرۆقی خوه، لی برابین وی قه بویل نه کرن.
ژ نه چاری ههر ههفت برا ژنات ئیلی بارکن، خوه ل قونتارا چیبایی شنگالی گرتن و هاتن جه م کوری
پیکان ناغایی ئیزدی. ناگه هداریهک ژ کوری پیکان ناغا هات و گوتن: ماله که غه ریب (رئینینگ)
دبیژنی شیخ موسا علی خوه لئا و دهنگی ته کریه و ل گهلی «کوشانی» دا نییه.
بتنی چهنه رۆژان کوری پیکان ناغا ب چهنه سوارا فه چونه مالا شیخ موسا و ل بنی کونی وی

(*) به رگیل = بارگیر.

(**) مرتضی، علی، ابابکر، که لهش، عه فدا ل.

په یابون. شیخ ل گورا (ل دوی) جومهدریا (مهردینییا) خوه ژیره نانکی ب رومهت چیکر. ل بن کوئی چاقی ناغی کورئ پیکان ناغا ب کچکی که تن و نه ب دله کی لی ب هزار دلی (دلان) دل که تی و ژ سوارین خوه گوت: ئەف که چک بمری مبینی وی ژجانی م ره بی. لی سوارا لی فه گه راند و گوتن: ناغا! ئەف تشت ب زوری نابی، گهره (گهره که) تو ری وان فه خوینی (تاما دهقی وان بزانی) مالاخوه و چند جارا پیلکی (قاسدی) وه ژهه فره هه رن و بین و پاشی نه گهر نه دا، ئەم کارین ب زوری ژئ بستین. پشتی چند روژان کورئ پیکان ناغا میتفانداریه ک مه زن چیکر هه ر ههفت برای شهمسی خانئ ثانینه سهر نانئ خوه. پشتی خوارنی گوتئ: شیخ موسا ناغا، ئەز دخوازم گهر هون خوشکاخوه بدن من. شیخ موسا گو: ناغا! ئیرۆ ئەم غه ربین (ریقنگین) م (mi) خوه ناغ و دهنگی ته گرتییه. ئەم موسلمان و تو ئیزدییی. ئەم نکارن خوشکا خوه بدن ته. ئەگه ر تو ب زوری دخوازی ئەم ژ جه م ته بارکین. کورئ پیکان ناغا گو: ئەگه ر هون ب خوشی نه دن ئەزی ب دارئ زوری ژ وه بستینم. شیخ موسا گو: ناغا موهله تی بده من، ئەزی هه رم مالی پاشی پیلکه کی خوه بشینه جه م من، یان ئەزی بیتم نا (نه) یان ئەزی بیتم نا (نه).

کورئ پیکان ناغا گو: هه تا ل کوئی منی، به خنی من ژ ته ره، لی کو چویی مالاخوه کارئ خویکه. ل سهر قئ سوزی شیخ موسا و برا هاتن کوئی خوه. کورئ پیکان ناغا هزار و ههفت سه د سوار عه سکه ر و قه و شه نی خو دانه هه ف و ب ده ف و زورنا به ری خوه دانه کوئی شیخ موسا علی ناغا.

شیخ موسا ب گازن و لوما ب قرکا برایین خوه گرت و گوت: لاوؤ (لاوین) م ژ وده گوت، کو ئەم خوشکا خوه بدین پسمامئ خوه، وه ب تا من (ناخفتنا من) نه کر. کو مامئ وه هه ف ژن و هه ف کون ددانه وه، لی وه وه نه کر. ده (دئ) وه رن خو ژقی زالی خلاس کن؟! ئەم خوه ها خوه نه دن دهقی شهرئ کورئ پیکان ناغا بکن. ئەم بدن؛ خه لکی مه بنجا بشه وتینی وی (دئ) بیژن: چاوا کورئ علی ناغا خوه ها خوه دانه به کی ئیزدی.

هه ر شه ش برا گوتن: خویایه، تو ژ ئیزیدی دترسی. ل مالا خوه و سهرئ مه و کورئ پیکان ناغا ل زکی هه ف ده.

شیخ موسا سوندهوار و گوت: ب سوزا خودئ هه تا هون تهف نه هینه کوشتن ئەز دهستی خوه باقیترم دارئ رمئ و شه ری ئیزدییا ناکم.

شیخ موسا قه لوینا خوه داگرت و ل سهرئ گری کوشانی پالدا و هلمه ک کشاند (فره ک ل قه لوینی دا) و به ک به ردا و ته ماشه ی شه ری خو شمیرا دکر. لی هه ر شه ش برا ب سوارئ ل دژرا کوئی مه زن دچون و دهاتن و سهرئ وان که ته چاخئ گران. شه مسئ خانئ ناغ دبرین خوه ددا و دگوت:

لولو شیخ موسو برا لولو، چما تو دهیناکی،

لولو کارئ کورئ پیکان ناغا ل گه لیب کاشانی لو... بلاناکئ

ده وهرئ وهرئ لولو برانؤ لوب هه فره وهرئ

شیخ موسا دگو: من سوند خوارییبه ب خودییبه

من قورنان دانییبه سهرچوکییه
 ئەزی بلا ده لینم ل سهر پلییه
 دکم ناکم، شوتو ده رناکم ژ قئ سوندییبه،
 بره چه له نگ ئەبدال وا ئەبا به کر
 خوه پاقیژن سهر هه سپییبه
 که له شی ئەبدال گو: شه مسئ خانئ توله ز که و بله زینه
 تو ژ برایی خوه شین بوزی ژ ته ولی بده رینه
 زین و به ری رومانی ل سهر بشدینه
 تی دریه چه له نگ ئەبدالئ برایی خوه بیینه.
 چه له نگ ئەبدال خوه ل ناغ سوارئ پیکان ناغا تو دخینه
 سیه و پینج سوار دکوژه و هه رسیا ژخوهر ا تینه
 ل هشیا کوئی مه زن چه له نگ ئەبدال کوشتن و هه سپی ژئ دستین
 شه مسئ خانئ دگو:

شیخ موسا برا، گه لیب کاشانی لو، لو... ب کلیشه

عه سکه ری کورئ پیکان ناغا لی دمه شه

ولله چه له نگ ئەبدال کوشته هون مانه شه شه.

شیخ موسا برا، ب هه فره هه رن

لولو! شیخ موسا برا تهنه نگا دگرن و گوللا دده فره

به لکی هون ناموسه کی بکن ژ خوه ها خوه را.

شیخ موسا دگو:

لی لی شه مسئ خانئ خوه هی دیژن سهر قورنانئ ئەلف بییه

ئەز دکم ناکم پوتای ده رناخم ژوئ سوندییبه

بره هه ر دو برایی ته خوه ژسهر هه سپی پاقیژئ ئەردییبه

شه مسئ خانئ دگو:

ئەز ب قوربانم سهر و سهری که کی منئ ئەبا به کر

ئەزی بگوزیا سهرئ وی بم شرینه وه که شه کر

روژا کوشتن ته دایه وه که شیخ موسی ب سهرئ خوه کر

ئەبا به کر بان دکر خوه هی شه مسئ خانئ: تو خوه دئ دمه بیینی (مه دبینی)

تی رابی ره ش بوزی ژکه کی خو بده رینی

تی ئیرۆ عه جیبین گران ب چاقئ سهرئ خوه بیینی.

ئەبا به کر خوه ل ناغ هزار و هه فته سه د سوارئ پیکان ناغا دوه رینی

ههفتی و پینج یه ختر ب دارئ زۆری ژوان دستینی
عهسکه ری کورئ پیکان ئاغا ئیریشه کی ل ئه بابه کر تو دانینی (*).

ل پشیا کونئ مه زن دکوژن و ههسیی ژئ دهرتین.

شه مسی خانئ دگو:

ئهبابه کر که کو تشتی ته کر کهس نه کر

ته عهسکه ری کورئ پیکان ئاغا په رچه په رچه کر

لی شیره تا کو مه ل ته کر، ته پینه کر.

شه مسی خانئ دگو:

لولو...! شیخ موسا برا! گه لیبی کوشانی دۆر ب سنجه

ئهف ئهبابه کری برا کوشته، هون مانه پینه جه.

شیخ موسا دگو:

شه مسی خانئ، تو ناخی خودئ دچینه

تی رابه دهنگی برایی خو بینه.

ئه زئ بکم کو ههفت ئیزیدی ب مالکی تهف بینه.

شیخ موسا داکهت مهیدانی و عهسکه ری کورئ پیکان ئاغا ژههف به لاکر (به لاف کر) و کوشت و ژ

نوقه هاته بن کونئ مه زن و مهسینی قه هوئ خسته ئیگر (ئاگری).

شه مسی خانئ دگو:

لولو؟ شیخ موسو، گه لیبی کوشانی

لولو لی ب که له م و ب سه ره

وه له سبی جه وایی ژ شه مدین ئاغا پسمامی ته ره وئ بیژن کورئ پیکان ئاغا سه ره کی ئیزدیا شه مسی

خان ب دارئ زۆری بریه ژ خوه وه.

ئای ده وه رنی گه لی برانو لولو ب هه قه وه وهرنی

ئای ده وه رنی کوما شیرا تو لولو ب هه قه وه وهرنی.

جواب گها ولاتی سه رحه دی، شه مدین ئاغا گو: لاوؤ،

رابن ناموسه، سئ هه زار سوار ب خوه ره تانین و

هاته هاوارا پسمامی خوه و زۆرا کورئ پیکان ئاغا برن و شه مسی خان ل خوه مارکر و شیخ موسا

علی ئاغا کره مه زنی ئیلی و برابین مایی زوماندن (**).

***

به درخان پاشا موسو مه لکا

ژ دهفته ریت جه که ر خویی

هاتنه قه گوه ازتن

(۱۹۶۴/۴/۴)

به درخان پاشا میرئ بۆتا بو. سه د و یه ک په یا ل به رده سستی وی بون. موسو مه لکا سه ری هه ره سه دا بو.

موسو ب خوه ژ مالا کسیری (گزیری) ئیدی بو.

رۆژه کی دجقاتا میرده یه کی گو: میرئ من! چما تو ژنه کی ژ موسو ره ناخوازی؟ میر گو: کورئ من، هئ

من یه ک ل ئه گورا وی نه دیه. میترک گو: ئه زبه نی ئیری خاتونا کچا هه یته می ته (حاته می طی)

ئه نگوری (*). موسو یه.

میرئ بۆتا ب هزار سواران قه رۆژه کی ژ نشکافه ل مالا هه یته می ته یی په یا بون. هه یته م (حاتم)

ده سستی به درخان هژاند و هه لکشیا نه و ل ئولیا زۆری ل سه ر دوشه ک و ناز بالگیا (**). رونشتن. هه ته م

به ری خوه دا میرئ بۆتا گو: میرئ من خوه دی خیر بکی، هئ ئهف جارا ب تنییه کوتول مالا من په یا

دی. کا بیژه توچ دخوازی؟ به درخان گو: ئه ز هاتم ئیر خاتونا کچا ته ژ سه روکی په یا بیین خوه را دخوادم.

هاتم ددلی خودا غهیدی. لی میقان بو، ژ له ورا دهنگی خو نه کر و هنکی - هه کی - ب سه ره خوه دا

پوزنی و ما (**).

به درخان مرۆقه کی زانا بو، تی دهرخست (تی ئینا دهر) کو هه یته م ب سه رخوه دکه فی، ژ له ورا دی لی

کر و گوت: بهر خوه مه که قه (خو شاشمی نه که)، ئه ری موسو سه ره کی پیا یه، لی ژ سه دی وه که من وته

چیتره و میتره.

هئ ژنوقه دلی وی خوه شی بو ئو گوت: هه که راست و لویه؟ من که چا خوه ب دیاری دا ته، ببه ژ

په یا بیخ خوه ره.

به درخان چار هه زار زیر نیشانیا وئ دانئ و قه ریا یه مالا خوه. پشتی چار ئینیا ب حه قت ده ف و

زورنا ب خیلی و به ربو بوک تانینه جزیری.

پشتی چهند رۆژا میر گوندئ کیوخی (که قخووی) دا موسو و گوت: لاوؤ موسو، هیشی دکم کو تو م ژ

بیرنه کی. هه ره سه ری چهند رۆژا جاره کی ب سه ره میرئ خوه دا وهره.

پشتی چهند رۆژا موسو تفهنگا خوه دا ملی خوه و به ری خوه دا جزیری. تیمور کورئ میره خو ئاقیتته

پیسیرا موسو (خو هاقیتته بهر پیت وی) و موسو رویی وئ راموسا و گوت:

ما تو نایی ئه ز ب خوه ره — (دگه ل خو بیم) ئولیا بانئ جه م باقی ته. کورک گو: به لی.

(*). ئه نگوری وی = هه فکویفی وی.

(**). ناز بالگیا = ناز بالیف.

(***). بیسته کی پر دیم سور و نافچا ف گری ما.

(*). تو دانین.

(**). دل زوماندن = دل خوش کرن

موسو ټو هلد ملۍ خوه و ب پلوکافه(*) هه لکشیا ژور (سالال) ژ بهرکو لاوک گران بو موسو دین ده قهرمی (شلبو) و چیر بدیا وی کرن (راکیشا بهر خوقه).
 لاوک ژیر بو، گوتنۍ (گوتنۍ): موسو پت نه خوښ هاتن و بهرۍ خوه ژئ گوهری (وهرگتیرا) و دهنگۍ خو نه کر.

چاوا موسو که ته دیوانۍ و پا ته ژ بهدرخان ره ناثیت (**). بهدرخان بکهن (که نین - که نی) و دل خوښی ټو ل جهم خوه دانی و هور و کور ل ټیش و ټبور و دل خوشیا وان پرسۍ. پشتی نیفرو میر گو:
 رابه هره مالا خوه، نها ژنا ته چاقنیریا ته دکۍ، لی تو میرۍ خو ژ بیر مه که.
 (سالهک ب سه رقه چو - سال زفری -، سه رۍ سالی خودۍ کورهک دایۍ - دایه موسو - ناثی وی کره «خه لف». روزه کی تیمور (Témor) فچور هاته دیوانۍ پشتی جفات به لاقبوی. بهدرخان لنگۍ خو دانۍ سه ر فچور و گوت: کورۍ من، هنگۍ لنگۍ باقی خوه مه ز بده. فچور لنگۍ باقی خوه مه ز دوی و بهدرخان ژیره سه ریتهاتی و میرانییا موسو ژیره ب چیروک دگوت.
 لی ټف چیروک ب لیوک (ل نک لاوکۍ) گه لهک خوښ نابینی و رویی خو د قورمچینی. بهدرخان دهنگۍ خو لی کر و گوت:

چما تو رویی خوه ژ چیروکۍ (چیروکا) موسو دقورمچینی کورۍ من؟! هۍ ژ نو فچور سه ریتهاتی خو و موسو نان کور (کوره) وۍ، بخته بنی ته، لی کو مروث ل وان ټوله بیی.
 گاغا کو میر بهیست، هاته سه ر ناموسا، هیرز بو (پوسیده بو) و باکره یه کی و گوت: رابه هره که فخوی ناگه دار که کو بیژته موسو بی (بیته). میر یهک ژ کورۍ خوه ره خاستیبه، دخوازی توژی بیی ده ستگیرانی (ده زگرۍ). ژ نالینکی دی ټه، میر ل سۍ جیا (جها) بو سه خستبونه بهر موسو (ل بهر ټه دابو) و گوت: چاوا موسو ب سه ر وه دابی گه ره که هون ب هه ټرا تفنگا بهر دهنۍ (پاښینی) و بکوژن. پشتی کو په یا کو تننا میر ژ موسو گوت (گوته موسوۍ)، موسوۍ کاروباری خوه کر و ب تفنگهک و خه نجهر بهرۍ خوه دا باژاری جزیرۍ.

د کوزا پیشی دهرباسی جگه نه کرن کو خوه لی ټه شکره بکن و د کوزکا (***)
 نافی دهرباس دهنگۍ خو نه کرن. د ناسیا - جهی سۍ دهرباس بو گو:
 ما م چ ژتیه بره (بلا) میرۍ بو تا وی د مالا خوه دا بکوژی.
 ب فی رهنگی موسو خو گه انده دیوانا میر و گوت: میرۍ من! ټف گوڼه نده که سار و بی دهنگه؟ نه دیلان و نه ستران و نه دهف و نه زورنه! میر گو: موسو! دونیا نه هیژایه هه مه بره ولو بی. موسو تی دهرخست و دهنگۍ خوه نه کر.

میر گو: لاوژ موسو، ته چ گوتن ل دهرهقا (دهرحه قن) من کرینه؟ راست بیژه. موسو گو: ټه زینه، ژ

(*) بلوک = پیپه لیک.
 (**) باته ناثیتن = سلاف کرن.
 (***) کوزک - کوز = بو سه (کمین).

سه رۍ من زیده یه (ژ م زیده یه) کو د بوارا میرۍ بو تا دا گوتن نه چ بیژم. میر گو: گه لی په یا راهیژن (راهیلنۍ) موسو بکوژن.

په یا خوه دادانه موسو و موسو ب قه فتا خه نجه رۍ که ته ناڅ وا و ژ هه ټ به لافکرن، لی کو هاتن کوشتن و لی ب دهرقه دا باز دان.

میر باکره په یا و گوت: گه لی بو تا ټه گه رن، نی ټه ز ب موسو شا بوم. ما که نگی لی وه که موسو دکورم. موسو ژۍ ب سه ر خوه که ت و دجیدا روشت. میر دهف لی دا گوته په یا: کورۍ! موسو گرتی دن دین بویه. په یا ده ست و پیته موسو گرتی دن و دانه بهر خه نجه را کوشتن (کوشت).

لی بهری کو موسو بکوژن گوته یه کی خودی کی (تو خودی کی): بیژه ټه پری خاتونۍ بره (بلا) کورۍ بره ټینی و هه ری ناڅ گه رگه ریا.

قه نه بره (بلا) خه لف ل شوینا من ساغبی. ټه پری خاتونۍ کورۍ خو هلد و چو ناڅ گه رگه ریا و ب سال و ده میتن دور و دریژه دهرکه تی ما.
 روزه کی خه لف و خورته ک په فچون (*) و خلف زورا وی بر (شیایی) ژ له ورا خورتی بهرۍ خوه دایۍ و گوت: باقی من باقی ته له و کوشتیبه.

خه لف هاته نک (جهم) دیا خوه و شور دانی سه ر گه رده نا وۍ و گوت: ب سوندا مه زن، هه که تو نه بیژۍ کی باقی من کوشتیبه ټه زۍ ته بکوژم. ناچاره - ژ بنی گو هی - ټه پری خانی گو: کورۍ من میرۍ بو تا باقی ته کوشتیبه. خه لف خو د چه کا دا راپیچا و بهرۍ خوه دا باژاری جزیرۍ. ل دهرۍ برجا به لهک ل قه ره و اشه کی راست هات و گوت: گه لۍ میر ل ماله یان نا؟ قه ره و اشۍ گو: میر ب چل په یایی ټه چویه چیا بی گیری نیچیرا که وا. خه لف ټه نکا خوه داگرت و بهرۍ خوه دا چبی (چیا بی) و چو.

میر که وۍ خوه ټه دابه و په یا هاویر (***) ژیره قانیبی ل پیوانیبی
 (ل په یا ری کی) دکن. خه لف چاوا ب چاڅ گتیرانی میر دی، بهرۍ خوه دایۍ و بهزی. په یا دهنگۍ خوه لی کرن (کازی کرۍ) و گوتن: کورۍ! قرده مه وه (دقیره دا نه ټی) تی (تو دۍ) که وا ژ دور ژ که وۍ میری بدی ره قانندن. پاشی وۍ (دۍ) میر ته بکوژی. لی خه لف بنیر ټه نک (ستیرکا ټه نگی) خسته ناڅا پوتۍ میر و په قانند. فه قه ټه تیرا، باکره په یا و گوت: گه لی بو تا فی میر کوشت پی ټه کن (ب دوی که ټن) بهر مه دن (نه دن).

په یا ل خه لف دچن و خه لف وه که میرا شه رۍ خوه دکۍ و دره ټی. ل سه ر پرا «زیلیبی» خه لف ل یه کی فله (File) راست هات و په یا ل لی فله کره قیری و گوت: کورۍ فله! فی میرۍ بو تا کوشتیبه دهر ته ره دهرباسی (بوری)، خوینا میری دستوۍ ته دا دمینی. فله ژ خه لف گستر (***) خوه زرکری (خو هاقیتن) و هه قدی دانه بهر همبزا! بی فله خه لف خسته بن زکی خوقه، لی خه لف دین زکی وی

(*) په ټ چون = بهرهنگاری ټیک بون.
 (**) هاویر = ل چار کنار = ل دور.
 (***) گستر = گرت = ب خوقه تر.

ده خه نجره ل نۆرئ وی دا و دچم وهرکر (گرپل کره ویرئ) و بازدا و گها مالا خوه و ژ ئه یدی خاتونئ ره گو: دایئ من میرئ بۆتا کوشت. خاتونئ ئه نیا خه له ف ماچی کر و گوت: ئافهرم کورئ من، موسۆ کورد ونده نه چۆ (خوینا وی ب ههروه نه چو).

لئ میر نه هاته کوشتن، به لئ ته نی لنگئ وی بریندار بو، پشتی ده زمانکری بریناوی ساخ بو. خه له ف رۆژه کئ ئه نیا دیا خو ماچکر و گوت: دایئ ئه ز دخوازم هه رم (بچم) دیوانا میرئ بۆتا، هه مه م بکوژی، من ئازاد بکی ب دلئ خویه.

خه له ف قرقرئ خوه ئافیهته سهر ملئ خوه و بهرئ خوه دا جزیرئ. چاوا که ته دیوانا میری سهرئ خوه ل بهر درپۆکر و گوت: ها فایه سهرئ من و شورئ ته. ژ من زیده یه، کو میرئ بۆتا بکوژم لئ من ولو کر داکو میر نه بیژی موسۆ کورد ونده چۆ. میری گوتئ ئافهرین و قاپوتهک (کورکهک) کره بهر و مالا وی ئانی و بۆ کوخئ (که فخوئ) ل شوینا باقئ وی (خو) کره سهردارئ په یا و بهر ده فکئ خوه.

***

سئ گا و شیر هک

ژ دفته ریت جه گهر خوینی

هاته فه گهارتن

(۱۹۶۴/۶/۵)

سئ گا میرگه کئ دا دچهریان. شیر هک هات و پتیا خوه د وارا (دوانرا) نه دی کو ئیرشی بکی وان، ژ له ورا پونشت و گریا (گری). گایئ زهر گوته شیر: خوه دئ خیر بکی، چما تو دگری پاشا؟ شیر گو: هنگی دلئ من ب من دشه وتی (دشوژت)، هون هه ر سئ وه که برا ب هه فقا دچهرن، لئ ئه ز تنئ دکم ناکم، ژ خوه ره هه فالکی نابینم؟! ئه ز هیشی دکم هون من ژئ بکن برایی خوه. ئه زئ تم (ئه ز دئ هیتم) له قه راغا (کفاندا) میرگئ روینم و پیسه وانیی (زیره فانیی) ل وه بکم.

هه ر سئ ل هه ف جفیان و گایئ ره شی ژ وانرا گوت: هه که ئه زم (هندی کو ئه زم) ئه ز دبینم براتییا شیرا ژ مه ره نایئ، ژ بهرئ ده دبیزن: «ل به ختئ مرؤقئ مه زن ئو له مه یه». لئ هه ر دو گایئ دی زؤرا وی برن و گوتن: ما چ کاری بکی؟ (ما دئ چ ژئ هیته بکت) دیسا ئه م هه ر سئ کارن (دئ شپین) زؤرا وی ببین.

ب فی ئاوی براتییا - براینیا - شیر و هه ر سئ گا پیکهات. لئ پشتی چهند رۆزا، شیر باکره گایئ به له ک و گوت: تو چ دبیزئ ئه ف گایئ زهر ئه ف میرگه ب قرا (ب لوتا، ب حه به لوتانا) خو پیس کره؟ نه ژ بهر وه بی، نه ئه زئ وی بکوژم.

گایئ به له ک چۆ جه م گایئ زهر و گوت: مال ئافا ته ئه ف میرگ ته فدا دفرکی ده هشینه (شینکاتی) ئیدی ئه م نما کارن (نه شپین) ل جیکی (جهه کی) مه غه ل بین (میخه ل بین)؟ گایئ زهر گو: هه فال چما ته رۆکه دی (رۆزه کا دی)، ئه ف نه دا روینی من؟ خوبایه شیر ژ ته ره گوتیبیه. لئ گو ه مه ده گوتئ وی،

ده خوازی مه ده ردی هه ف (مه به رده ته ئیک - مه فیکرا به رده ت) داکو گوشتئ مه بخوی. شیر ب سهر واندا هات و گو: ماقه ی نه گوتنا گایئ به له که (ماگایئ به له ک راست نابیزت)؟! گایئ زهر گو: ما چ به سهرئ ته که تیبیه؟! هه مه شیر له په ک ل سهرئ ویدا ئو بۆرین ژئ هات و که ته سه ر میرگئ.

چهند رۆژ ل سهر هه ف (ل سهریک) شیر دگوشتئ ویدا چهریا پشتی چهند رۆزا گایئ ره ش و به له ک ژئ به رده انه هه ف (به رده انه ئیک - فیکرا به رده ان)، گایئ به له ک ژئ ب فی ئاوی خوار. گه له ک د وی ناقئ نه چو، گایئ ره ش ئاخ کؤلا ب ناف سهرئ خوه دا کر و بۆرین ژئ هات. شیر خو گه هانده جه م و گوت: چ به لا ته یه هه فال؟ گایئ ره ش گوت: ژ رۆزا کو ئه م بونه ده سه براکئ شیرا ئه ف ل سهرئ مه بو. شیر له په ک ل سهرئ وی ژئ دا کوشت.

***

چیرۆکا مه محمودئ هه وهه

ژ دفته ریت جه گهر خوینی

هاته فه گهارتن

(۱۹۶۴/۶/۱)

رۆژه کئ ددیوانا میرئ جزیرئ ده بو قاییش و دو به ندی. هئا گو: میر مالئ دکن و هئا گو: نا، ژن مالئ دکن (*). ئه حمه د به گئ میرئ جزیرئ ده نگئ خوه ل واکر و گوت: ژ هه ف بگه رن - ژئیک بگه رن - . ئه زئ نه ا ژ وه ره ژ هه ف ده رخم. چاقئین خوه بگئین. بنئین کی دبا ژارئ جزیرئ ده بی فرام و په ریشان هه یه (**). ببین.

یه کی گو: میرئ من هه وهه و ژ هه ر که سی بی فرام تره. کارئ وی دزیا مریشکا، که تنه کوخکا (کولکا) و ره فاندا هه فیرئ ژنایه.

میر ئیقاری نارنجا کچا خوه به خه مل و خیزا ئۆدئ فه دا بهر دو په یا و بۆنتی (بژنیی) شانده مالا هه وهه و.

دیا وی وی په ریشانا ره به ن ب نانه زکی - نانوزک - کارئ ده وله مه ندا دکئ. ده ما پیرو چا ف نارنجئ که ت، ده فئ وی ژ هه ف ما (***) (ده فئ) وی لال بو و گوت: وه ی ل م ره به نئ، ئه م و کسچئ میر؟!

کورئ من تره ده دین (ترچه دین) برو پیرو ل کۆچ و کولانا دگه ری، سه رسه ری، دز و ته و ته و. ئه م ژ کو

(*) سه رهاتیا کوردی: مال ژنه بنیات خانی، شول جۆته و بازرگانی، سه د رت بابئ نیچیرفانی.

(**) بی فرام و په ریشان = ده ست کورت رویت و په ریشان.

(***) ده ف ژ هه ف ما = ده ف تیک ئالیان.

حهفت دهن و زورنا بسهر کونځي دهرباسده گرتيبه ،
 گوتنهک ژ مستهفا ناغا شاندييه
 ههکه تو خوهها خوه بدی من ، بده بقهنجيبه ،
 ههکه نا - نه - نهژي چرا دهرباسا فه مريتم ژ بنيبه
 گاڤا ميترک ولوژ مستهفاره گوتيبه ،
 مستهفا گو: لاوژ گوهي و دهنگي ته که تيبه
 هنکي فرده وهره بي داخوازا ته چيبه ؟
 نهژ نزانم ژکو هاتيبه توژ کوييه
 گاڤا ميترک بسهر مستهفا ده بهزيه
 ناغي بههر دو چنگي وي گرتيبه
 پوز و چنگ و ههر دو گوهي وي برييه
 نه و کول و کولک بسهر مهحمودي کولقاني ده شاندييه
 گاڤا مير مهحمود چاڤ له پهيايي خوه کرييه
 گو: مالا وي ناڤا قاپوتهکي سوزل پهيايي مه کريه
 گاڤا رهبنو هات - رهبنو هات و بول ملحه ما دهفتي وييه
 گو سه د جاري پک بخودي في حسابي - با - خوه کرييه
 سهري سبهني مستهفا کاروباري خوه کرييه
 خوه راپيچا و داکه ته پيشيا عهسکهرئ وييه
 عهسکهرئ مهحمودي کولقاني بي سهري وي بنيبه
 هي ژ نو کورئ باڤا فيهرس و عهگيدا ههفت گرتيبه
 ستي شهف و رۆژا ههر ديه ندا ههفتي گرتيبه
 مهيدان جهي ميترابه نهبي نهول وب ، ببهختيبه
 قپيني سوارا ، ناله - نالي بريندارا و که تي يايه
 کرن نه کرن يهکي زؤرا يهکي نه برييه
 ميترم لواده لواده
 شوري کهرمانی ددهستاده
 مستهفا که ته ناڤا واده
 عهسکهرئ کولقاني شکهست و که ته دکوناده
 کولاکي مير مهحمود هيه : دونگزي عره به
 سوارهکي چه لنگ و ميترخاس و بکره به
 لهيداني وکه چرخ و لهوليه

مير مهحمود بانکري (*) گو: بره مستهفا ژ تهرديه
 دونگژ دهستي خوه ناثيتته سهر رمي
 گو: ميري من دؤرا منه نهژي بچمي
 توگوه مهده لقيرين و حم حمي
 نهگهر خودي بي نهري ، نهژي ژ مهيداني بهر دهمني
 مريم قيرينه و هالانه
 لهر دو فيرسا تنگ - تنگ - بو مهيدانه
 شري شري فيرس و شيرانه
 بو ملقين قلوچي بهردانه
 مستهفا باکره دونگژ بگراني
 گو: دونگژ تو فيهرس و پههلهواني
 لاوژ گونههي خوه مهخه ستي من مروقهکي بياني
 نهف نه مهيدانا تهيه تو شهري مستهفا نراني
 دونگژ گو: ناغا نهف چه گوتن وخيره
 نهف مهيدانه بکري خوه وهره
 بهختي من وباقي من ژ تهره
 نارنجي بده من نهژ ته ناکورم بيم ژ ناغايي خوهره
 ناغا ده وايي ، ده وايي
 کهکي نارنجي ژ نوڤه دادايي
 ههفتي داخستن کر بهلايي
 سهري مستهفا ژ نوڤه که ته بهلايي
 مستهفا لهيداني بهزيا
 و کهلاتک بگندري ژ چيا
 دهنگ که ته نهوال و گهليا
 رمهک ناثيتته دونگزي عهره رهڤيا
 ژ مستهفا وهره کو دونگژ کوشتيه
 دونگژي دورکته و کهنيا
 گو: ناغا بهسه ، دورا من هاتيبه
 سهري شلفي (***) ل راني چه پي خستيه

(*) باکري - بانکري: گازی کريه

(**) شلف ، نالقي شهريه

مستنه فا برينداره د ميرگي ده
 وکه گوري که ته ناڅا کومې ده
 نارنجي بچاشي سهرې خودده
 گو: دونگرې مکه لبرې ده
 نارنجي بانکر: عه مروه لاوؤ بله زينه
 في کاغه زې بخوهره هلبينه
 خوب باژارې کوچه رهايې بگه هينه
 هانا - هانهو - تاهير بهگ ژمه رې ودرينه - بينه -
 ناغا عومه رې بجه کاربیه
 چيم ژ زلکي ده زبیه
 وتوق ژ غه زالي کر بیه
 و بازدان ژ باي گرتبیه
 قوناغه که هالني و بهک دانبیه
 خوه ل باژارې رهايې گرتبیه
 ته قيني ژ دهرې باژير (*) نانبيه
 لمالا تاهير بهگي پرسبیه
 گو: تاهير بهگ نه مال، زهينهل بهگ لشونا وييه
 هيديکا عومه ر کاغه ز دده ستا ده دانبيه
 زهينهل بهگ کاغه ز بدزي خونديه
 بسهرې ليڅا - ليڅي - بعومه رره که نبیه
 عمو کاغه ز ژ دده ستا گرتبیه
 گو: بگه يم - بهگي من - که له ها هوماني ل کوييه؟
 وي خير دروي زينهل بهگ نه ديه
 بهرې خوه دا که له ها هوماني و به زبیه
 زهينهل بهگ بناڅ باژير که تبیه
 چل پينجي سوار صابون فروش گرتبیه
 هي ژنوقه بتالين مالي څه به زبیه
 خورجه زينا خوه ژکوتلک و شامبورکا تزي کر بیه
 زهينهل بهگ مروڅکي باژارې نه فنديه
 هي دعه مرې خوه ده نه شه رې نه سواربون نه ديه

(*) ته قين ژي نينان = گه هشتني.

لشونا هه سپي که حيل بهرگيل نانبيه
 که ته پيشيا سوارا و مه شيبه
 بهگي منو رهايې د ويده
 بهرگيلې زهينهل بهگ ناچي برېده
 کو به لکي تي (*) بويه نو بريه بسهر ناڅيده
 چقا بزهنگوا لېدا حرمي - ههرما - دويده
 بهگي منو بهاره بهاره
 زهينهل بهگ مروڅکي سرت (***) و دوژواره
 قه لتي بهرگيلې خوه بقامچيا بداره
 بزوري نه و گه انده ناف سواره - پرا -
 ناغايې منو ده هانه، ده هانه
 لسهره سهرې مسته فا شنگيتني شورانه - شيرانه
 قيرتن و ناف تيدان و ليدانه
 هالان و ليتلان و تالانه
 نارنجي دهرکه ت و لژير نيپيه
 چاشي وي ل تبیه ک سوارا که تبیه
 گو: نه ف زهينهل بهگ پيشيا هوارې که تبیه
 لي ربه نو باژار بيه، وي شه رې ب چاڅا نه ديه
 گاڅا زهينهل بهگ چاڅ لکوما سوارا که تبیه
 رهک ژ ناڅا دلې زهينهل بهگي قه تبیه
 گو: جانم نه ف قره بالغ هه مي ژبو چيبه؟
 بهگي گو: ميرې من نه ف شه رې کورمانجيبه
 ***
 گاڅا سوار لفيان بهرگيلې زهينهل بهگ به زبیه
 بسهرې څه خوه لکوما دوژمنا گرتبیه
 ژ خه لکي وهره کو زهينهل بهگ تيريش کر بیه
 هه سپي زهينهل بهگ لڅرخه کي ته رپلي (***) و که تبیه

(*) تي Ti - تي بون - تيهني - بون

(**) سرت Sirt.

(***) ته رپلي - هه لنگفتن.

کوما دژمناً (*) دورا زهینهل بهگ گرتیبه
 یهکی ریمک لدرزکا پشتی خستیبه
 بهنا - بیهنا - شامبورکا کوتلکا دمیرگی نوریبه
 تهیرا لسهر تهرمی زهینهل بهگی رستیبه (**)

***

زوزانی دهریاسا ب کانی یه
 ئەمی بیته سهر تاهیر بهگ، حسوی بهلهکا، عهلی لاوا خالی ویبه
 عومهر خوه دکهلهها هومانی گرتیبه
 کاغهز ددهستی تاهیر بهگ دانیبه
 گاڤا تاهیر بهگی کاغهز خوهندیبه
 پیچا و د بهریکا خوهده دانیبه
 گو: خالی بخاتری - را - وه کاری من لمال دا که تیبه
 گو: لاوؤ بیته کا کاری ته چیه؟
 تاهیر بهگی بخالی خوهده که تیبه
 خالی وی که نی وی فهم کریبه - ئەو تی گهشتیبه -
 کاغهز ژ دهستا گرتیبه
 گاڤا کو خوهند ههر تشت زانیبه
 حسهه بهلهکا گو: ئاپو ده رابه هاته سهر ناپاشیبه
 عهلی بی لاوا چو سهر بهریه رها خو بریبه
 بهریه گو: ئاپو کورکرنا رهاته چیه؟
 تو ئیرو سی ژ مالا خودی هاتیبه
 بازارای رهایی خوشه بگریه
 بو نهزی ههرم جهنگی رهی بهردم ژکیبه
 عهلی لاوا بری کهت و حسهه بهلهک و حهقت سهه سواری پیته
 دهریاسون دهر بازاری رهایی ره
 تاهیر بهگی هزار سوار خستنه ناڤ تاواده
 بهری خوه دانه گهلی و چۆل و چیاده
 سهری وان سنیوری شر و کوناده
 تاهیر بهگی ب عهسکهری خوهده لواده

(*) دژمن - دوشمن.

(**) رستن Ristin = نیشن رستن = تخش Ristin = غزل

کۆنی مستهفا گران و بگریه
 حسهه بهلهک گوته علی بی لاوا: ئاپو تو رونه بنیره
 ئەز برازی، ئەز ژهر خوه و تهغه ههرم شهره
 تو بالا خوه بده شهرای عهگید و فیهرس و خوش میتره
 علی بی لاوا گو: برازی ته وایه نهوایه - وهیه - نهوایه
 ژبهری ده دبیتن نارناری قورمایه - ئاگر ئاگری قورمایه.

ههچی شهره ب خاپ و فن و حیلایه
 ئەڤ روژا ئاپی تهیه، نهروژا پهسن خورتایه؟
 حسهه بهلهک گو: ئاپو لمن و لقی گری
 عهسکهری تاهیر بهگی گرانه ئی و دبهوری

من گو قهه تی بنی کۆنی مستهفاووتی ل برازی خو نیری. لی خوبایه تی پهسن و خورتی خوهدکی،
 ناخو تو ژمن چیتری

حسهه بهلهک و ئاپی خو چه کرن
 داری رما - روما دههقدی وهر کرن
 ملی ههقدی بکر دارانا کول کرن
 کرن نهکرن زۆرا ههڤ دی نه برن
 نارنجی ژ کۆن ده رکهت بگرانیبه
 بهری خوه دا حسهه بهلهک و عهلی بی لاوا ئاپی ویبه
 گو خوهدی پاریزی تو خوه دکی ههقالی فی کابیبه
 مه دگو: بهلکی تو ههوارا مه هاتیبه
 حسهه بهلهک بهری خوه دا ههواری و بهزیبه
 عهلی لاوا بهری خوه دا زۆزانی کولاقانی بی دهنگیبه
 مالا میر مهحمود و تهرشی وهلانی وی نانیبه
 و هنی ژ نوڤه خوه بهردا کوما بی سهری و بی بنیبه
 بو نالنالی بریندارا و برین رشکال وری سپیایه
 کوشتن و تالان و شهره بی داویبه
 عهلی لاوا که ته فی نالیبه، حسهه بهلهک که ته وی نالیبه
 عهسکری میر مهحمود کولاقانی شکهستیبه
 کۆنی مستهفا مهز نه بگریه
 کوری باڤا ههقدی گرتن وهکی پهزه (*)

(*) پهز Paz = Piz.

سوارا لدؤرا مير مهحمودئ كولافانی کرن گیره
دهنگئ پهشکا

قیرتین خورتا هالانی کورئ جوامیرایه
نارنجئ رابو ژکونی مهزن دهرکه تیبه
ب سئ دهنگا ژسوارا لهیلاندیبه
سه رئ مهحمودئ کولافانی دسه رئ مستهفا دهرکه تیبه
گافا چاف لئ کت گو: هم ها ودره فیهیه.
ژنشکا سه رئ وی و حهسن بهلهک لههف که تیبه
دیسا بیاشده بلهز بازدا فهگه ریبه
سه رئ وی و تاهیر بهگئ لههف که تیبه
ژبه ر وی و علی لاوا کالی میتر خاس لههف که تیبه
علی گو: بخودئ تو خلاص نایی ژفی له پیبه
هه چار فیهرس که تن سه ر پشستا ویبه
هه چارا رم بهه فیه ل موثکا (* پشستاوی خستیبه
سه رئ وی ژیکرن بکول مصریایه
ژ نارنج خاتونئ ره کرن دیاریبه
کوما کولاقانا بجارهک شکهستیبه
مستهفا داوه تا تاهیر بهگئ لدار دانیبه،
بو قیر قیرئ موتر ب و قره چیا به
مستهفا هه ر یه کی پرواک لوا کریبه
حهفت شهف و حهفت رۆژ داوه تا خوه کریبه
روژا حهشتا به رئ خوه دانه رهایئ کالکویه
چیرۆکا نارنج خاتونئ لقر قه دیا
بره خوهش بی سه رئ جفاتئ دگوندا

***

تهحته بیش (*)

ژدهفته ریت جه گهرخوینی

هاته فه گوهازتن

کافلئ تهحته بیش، دناقبه را دارئ و کورک ده هه تا ئیرو ژئ ب فی دمینی. تهحته بیش ژ کلیش
(کلس) پیغه تشسته کئ دی لئ دهرناکه فی. ژ خوه ره (ئهوب خو) دسه رئ چیاکی دهیه. ب زوری ری پئ
(په یارئ) دکه فی. جارنان شقان بزنی خوه لئ دچهراند.

تهحته بیش جیکئ نهخۆشه، لی ب خوه دئ (بو خودانیت) خوه گلهک شرین و گران بهایه.
جاره کئ ژجاران، یهک ژ خوه دئ (خوه دانئ) تهحته بیش ب روتی و په ریشانی و پینجه ری گهایه
بازتیرئ ستانولئ، ئول وی ده ب سالا و ده ما کار و خهبات کریه. پشستا وی ژبارئ دهوله مه ندا کول بویه،
لی چاره ژ خوه ره نه دیبه. هه ر ب فی ناوایی چهند سالیئ دور و درتیز په ریشان مایه.
رۆژه کئ کچه بافهک (کچه کا بابئ خو) لی راست هاتیبه، خوبایه (خودانا) سه ر و چمچ، سه ر و
سکه هی وی پاکژ و بژین و ئهوب خو ب دار و بهر (بهژن و بالابو) کچکئ ئه و ئه فیناندیبه
(حه ژتکریه).

یان ژئ ئهختیار (کالو) ژ بی نهفسی، پیری و ژ بی که سی، هه ر دوا له هه ف پرسئ، هه ر چاوا بو هه ر
دوا ئیک و دو ئه فاند (هه باند) و پاشی هه فدی مارکرن.
ژنک خوه دئ مال و خان و خاندان بو. میترک ژئ ب دار و بهر و کیم دیدار بو. ب فی ناوایی چهند
سالان ب هه فیه ب دلخۆشی و گهردهن نازادی و سه ریلندی راپوراندن. ئه و گیره دهستی وی ژئ هاته
شوستنی، لنگئ (پیت) وی بیئت ب چاروخ (ب کالک) که تن قوندر، ئه و کنجئ زیتورئ زبشارئ ئه و
جلکیت په رتی بیئت دهروزیئ) بیئت لی (لهه ر) هاتن گوهارتن. برچی (برسی) بون بو دهوله مه ندی و
پینجه ری پیکه تن هاتن فروتن.

هه ر چاوا بی لی شرنیبا وهلات ژ بیرا وی ناچی. هه ر چ قاسئ «تهحته بیش» نهخۆش دبی، ئه ف
ئافانی (ئافه دانئ) یه ئه فانی یه که بلند ئافا کریبه.

ژ له ورا رۆژه کی لسه ر پشستا قه سرئ دچۆ و دهات، به رئ وی که ته کوردستانی و «تهحته بیش» هاته
بیرا وی، که لا گریئ داسه ر و هیتسترا (رونکا) دچاقا ره ئافیت (دچاقادا گورکوپ هاتن خار) ژنکئ
باکری و گو: «کورۆچ هاتیبه بیراته، کو تو دگری، خودئ خیربکی (خیرکته)؟ ته تشتهک ل دور من
دیبه؟ یان تو ب سه ر گوما که تی، راست بیژه کا دهر دئ دلئ ته چیه؟

میترک گو: نا وله، ئه ز گلهک ب (ژ) ته دل خۆشی دهم و ته ب چاقئ خوه نام، لی وهلات شرنه.
هاتیبه (هاته) بیرا من دلئ من دسه وتی (دسوژی).

ژنکئ گو: حه بران، هه که وهلاتئ ته هه و قاس خۆش و شرنه، برا (بلا) ئه می ب هه فیه هه رن،

(*) تهحته بیش، دیاره تهحتا بوشیبه و لیکدایه.

ب ههڅه (پښکڼه) څه گهريان و هاتن ټيڅاري ب سهر خانين پيرتده گرتن. کيچ که ته بهر دڅيښي (مال دڅيښي). ماري خول ستونځي پيچا. ريخ که ته تفکي، گوندور جو سهر دهڅي دهری (سهره دهری) تاڙي ل بهر دهری ما. که له بابي گو (کر) قی قی.

پيری گو: قوزلقورت، هي ب دلی (دهمی) ټيڅاريه بانگ ددی؟
کيچي زور دايي لاشي (لهشي وي خوراند و دهڅ ل کر (لهق ليډا). پيری گو: ټو تويي. ټو ز رابم ناگره کي بکم، ته بگرم، ته بکوژم. گاڅا دهستي خوه خسته تفکي دهستي وي ل (ب) ريخ که ته. پيری کر کو ب ستونځي پاڅکي، ماري پيڅه دا. دهر که ته دهرڅه کره هاوار گوندور بسهره ده که ته.
تاڙي خوه چنک (موت) کري څ ههڅ څه وه شانده و که له باب څي ب نکولا ب چاڅي وي که ته و رڙاند و تولا خوه ستاند (څي ستاند).

***

ههتا عقل ناسکر مال خلاسکر

څ دفته ريت جه گهرخوښي هاته څه گوهاڙتن

(۱۹۶۴/۴/۳)

شیرۆ کورې خانه دانه کا پر مه زن بو. رۆڙا باڅي وي سهرې خوه داني. گلهک مالي دنيايي ب شون خوه هشت. لي شيرۆ خورت و دل بڅو کي کر و گوڅه ند بو ب سهدان ههڅال، تولاڙ، سهرسهری، بي ټومک (بيښهخت)، نان کوڙ، ل دؤرا خو چفانندن و مالي خول وان خهرج دکر (دمه زخاند). ههر شهڅ، جڅات، ستران، ديلاڼ گر و گوڅه ند و خوارن و څه خوارن. ديا وي گلهک جارن څيره دکوت: «کورې من دهڅ څفي ناويي بهر ده، لي شيرۆ بي دليا ديا خو دکر و دهڅ څ کاري خوه بهر نه دا (دهست څي بهر نه دا) و هي (هيڙ) پيتر پيډه چو. دهیکا وي رۆڅه کي دهستي خوه دابه رويي خوه و پورين و گوت: «گلهڅ دې داوييا (دويمهيا) کورې من چ بي؟ ټه زانم (ټه زانم) کو ټهڅ قريڙا دؤرا وي، وي (دې) شه پرزه بميني. ټه ز هنگي چ کارم بکم. دڅي څ نه ا ټه ز هوستايي کي بکم. دې وه که ميتره که ته ناڅ مالي خوه. سندوقه ک پهره (پاره) گريدا و څه شارت و دهستورا کورې خوه لي لي د (دا) و گوت: کورې من، تشته کي ددلي خوه ده مه ټيله (نه ټيله). څ خوه دونيا ټه څه هه تا تو ساغي، سهريلند و دلخوهش دهر باسکه، مالي باڅي ته پره، هنگي ساغي بهسي ته يه.

شيرۆ وه که ميتره مالي خوه وه پشانده، لي تهڅ خسته دهڅي تهرسي و نه مه رديدا. چهنده سال دوي ناڅي چوڼ، به له ننگازي (به له ننگازي) سهرې خوه لي هلدا و پهريشاني ب سهردا هات، رۆڅ ب رۆڅ بهر بکو تالا ربه نني و پارسکي قه دگه ندری.

ټو ههڅالين کول سهر سفر (ټه مه زن دبون، هيدي هيدي خوگرتن (دهستي خوگرتن) و دهوله مند بون. ټيدي دؤري وي دچوڼ و که نني پي دکرن (ترانه پي دکرن)، ههر که سي ناڅي وي ب نه زاني هلدا، رويي

(*) ميترت پاري بون ههڅاليت وي.

مار گو: لي بيڅم چي (پا چ بيڅم)؟

که له باب گو: بيڅه که له بابا ټاغا.

مار گو: تي هيري کو (دي چيبي کيرې) که له بابا ټاغا؟

که له باب گو: ټه ز ټه هيرم شار و شارستان و چول و چولستان بينم کومه که گران سهر پيرا بي دران، چاڅي مه دهرانيه څ بو ليکدان (*)

مار گو: ما تو م څي ب خوه ر نابي؟ گو: به لي. چو. چوڼ... ل گوندوره کي راست هاتن.

گوندور گو: ها که له باب!

که له باب گو: قوزلقورتا باڅي که له باب؟

گو: ما چ بيڅم؟!

که له باب گو: بيڅه که له بابا ټاغا.

گوندور گو: تي هيري کو که له بابا ټاغا؟

که له باب گو: ټه ز ټه هيرم چول و چولستان، شار و شارستان بينم کومه که گران، سهر پيرا بي دران، چاڅي من دهرانيه څ بو ليکدان.

گوندور گو: ما تو م څي ب خوه ر نابي؟

که له باب گو: چما ته نام. چو چوڼ... ل تاڙيه کي راست هاتن.

تاڙي گو: ها که له باب.

که له باب گو: قوزلقورتا باڅي که له باب؟

تاڙي گو: لي ما چ بيڅم؟

که له باب گو: بيڅه که له بابا ټاغا.

تاڙي گو: تي هيري کو؟

که له باب گو: ټه ز ټه هيرم چول و چولستان، شار و شارستان، بينم کومه که گران لسهر پيرا بي دران، چاڅي من دهرانيه څ بو ليکدان.

تاڙي گو: ما تو م څي ب خوه ر نابي!

گو: به لي. چوڼ چوڼ. ل ريخه کي راست هاتن. ريخه کي گو: ها که له باب؟ گو: قوزلقورتا باڅي که له باب. ريخه کي گو: لي ما بيڅم چي؟

گو: بيڅه که له بابا ټاغا.

گو: ها که له بابا ټاغا، تي هيري کو؟

که له باب گو: ټه ز هيرم چول و چولستان، شار و شارستان، بينم کومه که گران ب سهر پيرا بي دران، چاڅي من دهرانيه څ بو ليکدان.

گو: ما تو م څي ب خوه ر نابي؟ گو: به لي.

(*) څ بو ليکدان = څ بو شپري.

خوه ژئی دقورمچاند (چاقیت خو ژئی دگرتن و یاری بیټ خو پئی دکرن). کرمانج دبیتژن: کوگور پیر دبی، دبی قه شمه ری کوچکا (ههکو گورگ پیر دبیت دبیته پئی ترانکی کوچکا).

جاردکی شیرۆ بهیست کو هه فال هه می چۆنه گهشت و سیرانی، دقیا بو ئه و ژئی، تشتته کی بو خوده په بی. چقال (د) خو خه بتی لئی. ژ قروسه کی پیترب خوه په نه دی. رابو بیست په ره دا ب ماست و ئیدی ب نان، ئو به ری خوه دا ری چۆ. ب ری ده کا ماستی خوه دانی و ده ستاقه ک رژاند (چو ده ستاقی) و ل فه گه ری دی (دیت) کوچک ماستی وی دخوار، رابو رژاند (رشت) و چۆ جه م هه فالین خوه و نانی خوه بورسند و هبست دقرا ویدا چۆنه خوار. هه فالین وی، هه فالین بی باف (شیر حرام) لئی گهانه ههف و ژیره گوتن: مال خراب کا ته چ ئانیه ژخوه ره؟ وی گو: من ژ خوه ره هه نک ماست ئانی بو، لئی کوچکی چهلپاند (هه ماندا)، من رژاند (رشت) هه م ب هه فالین نانو هه فالیت پاری ب هه فیه ک نه نیان (ک نه نیان) و گوتن: چاوا کوچک بخوی! ب هه فیه کرن قیرپین و ده ست ب ک نه نیی کرن، چاوا کوچک ماست بخوی! ک ه سی تشتی و لو نه دیه. هئی پیترب پۆژی (دفا) شیر شه وتی (دفا وی شکه سن) و رابو ژ ویری دا ری و هاته جه م دیا خو و گوت: «دایئ ئه ز گه له ک ل گوتنن ته گوتینه من پو شه مان (پیتشه مان) بوم. لئی چ بکم، «هه تا من عه قل ناسکر مال خلاسکر». ئه ز هیشی دکم تو شیرۆ به ری خوه دروست بکی. نه ا نه ز دخوازم هه رم خوه ژ ددری شان ته ره زان (ته ره سان) بکوژم، قه نه بی (چو نه بیست) بره (بلا) گونه هئی ته ک ه فی سستوی من! دی (دایئ لئی نیری و گوت: کورپی من چما تی هه ری خوه بکوژی، (چه و تو دی چی خو بکوژی) ئه ز ناخوام تو خوه بکوژی، لی نه تی دخوازم خوه ناسکی (خو بنیاسی) ئه ز دیا (ده بکا) ته مه، هئی (هپیژ) تیرا ته ل جه م من مایه، ئه گه ر تو دکاری ده سستی خوه بگری به سی ته یه.

شیرۆ نه نیان دیا خوه ماچکر و گوت: سه د متری خراب ب قوربانا (گۆزی) ژنه که جی (تیگه هشتی) بن، شیرۆ پیتفه ئه زئی گه له ک ل خو مقاته به م (ئه ز دی گه له ک هشیاری خوم).

دایکی ده فی (ده ری) سندوقی ژیره فه کر و ده ستورا وی لیدا گوت: ها فایه (ئه فه یه) مالا (مالی) ته، ئیدی ئه ز ب کیری ته نما بیبم کورپی من. لاوک رابو هه ر تشت وه که به ری ل مالا خوه دانی و پۆژا پاشی باکره هه فالین خوه و ژوانه گوت: گه لی هه فالان هون تهف پۆژا چارشه مبی ل جه م من میقانن، لئی ژوان وه نه خوارن و نه فه خوارن چیکر و دانی به روان.

به ری هه ر تشتته کی چیروکا فه شاردا مالی خوه ژ وان په هور و کور ب دارفه کر و گوت: گه لی هه فالالا تشتته ک که سی نه دیتی ده فی چیروکا مه ده ده ده که فی. بافی من هنک Hinik نان و هنک رساس د ئۆده کیدا هلانی بون، گدیانیو، مشکا رساس خواربو و هئی نان ده جهی خوه ده بو. هه میان ل هه ف نیری (به ری خودا ئیک) و گوتن: «راسته مشک بی بافه، کاری (دشیت) رساسی بخوی (بخوت) به لی کاری بخوی. هه مه (هه ما) شیرۆ ده سستی خوه ئافیته داری خو و پرانده (فه وه شاندا) وان و گوت: هه ی ته ره سینۆ، چما ب به له نگازی کوچک نکاری ماستی من بخوی، لئی ب ده وله نه دی مشک کاری رساسی من بخوی؟!»

***

گورپی سیوی

ژ دهفته ریټ جه گه رخوینی
هاته فه گه ازتن
(1964/5/15)

گوری سیوی (*) و چه پهل و بی توره و که له ش بو. پۆژی سه د جاری (جارا) گوندی پیتشه را دریژی به ر ده ری دیا وی دیون. فی دگو: مریشکا من دزیبه وی دگو، سه ری زاروکی مه شکان دیه. ئی دی دگو زبانا مه کریبه.

رۆژه کی پیرا دیا وی به ردا بی و گو: هه ره جه م مالا خالی خوه چه ند پۆژا بیته نا خوه به رده (به ده)، به سه ته ئه م چرساندن (گیتژکن) هه ی خودی نه هشتۆ. نه چار کوری دا سه ری و ئیقاری خوه گه هانده مالا خالی خوه و ل به ر تفکی (سفکی) رو نیشت. خالی وی پۆژا دی ئه و ب خوه ره بره جۆت. چه ند پۆژ ده رباس (ده رباز) بون، کورپی تی ده رخست کوژنخالا وی ب یاره.

رۆژه کی خول مال راکرت و فه شار (فه شارت). یاری ژنخالی هات و گوت: کچی بی بافی، ئه ف قاسی قازئی وه هه نه، هه مه رۆکی مه ژئی نه خوار؟! ب دروو تو دبی (دبیژی) ئه ز دل بژوکی ته مه؟ ما وی (دی) چ بیبی (بیټ) کو چاره کی قازه که (کا) داگرتی ژ منرا بینی سه رجۆت و ئه ز و تو خوه ره قاسکی حه نک و لاقرده یا ژئی بکن و، راموسانه ک ژ رو بی ویدا و گوت: ئه ز له یقیبا ته مه، گایی من به له که، هه مه خوه ل گایی به له ک بگره وه ره. ژنخال به رسقا وی دا گوت: ئه ز قازئی و خوه دی قازئی ته فده (پیتکه) ب گۆریا سه ری ته دکم گدیانو. چقا (چه ند) تو دلی مروف بخوه ده وتینی (دسوژی)، ئه زئی رابم نه ا قازکی سه ر ژیکم و ئه زئی تاشتیا ته بینم، بره (بلا) گوری و خالی خوه ژه هری بخون.

میرک دا ری و ژنکی به ری خوه دا سه ر ئافی. گوری ده رکه ت و چۆ جه م خالی خوه و کراسی خوه ژخوه کر (ژبه ر خوکر) و گوت: خالو گایی مه ساره، ئه زئی کراسی خوه ل گایی خوه کم. هه ی! خال پی که نیبا، لئی وی کراسی خوه ل نوفا گایی خوه گریدا و ژنخال قازا داگرتی دانی سه ر ده سستی خوه دا چۆلی. چافی وی ژ دورقه ل گایی به له ک گه راند، ژگایی میری خوه پیتفه تو گایی به له ک نه دیتن، هه مه خوه لی گرت و چۆ. لئی گاغا نیب کایی لئی کر دی کو میری وییبه. هاته بیرا وی کو هاتیه خاپاندن، لئی چ بکی؟ دروه دک ئانی بیرا خوه و چۆ خوارن له ر میری خوه دانی و گوت:

میرکو، ئیرۆ قازه که مه مر نزانم چ به لا وی بو، ده بخوه وی (دی) پو شه مان بی. خال و خوارزی که تن سه ر قازئی و خوارن.

رۆژا دی میرک هاته مالا خالی وی و گوری دیسا خوه فه شار دیبه و گوت: هه ی بیبا م زانیبو تو دروو ل من دک، قازئی دبی ژمیری خوه ره و دیژی، من ژ ته ره سه ر ژیکریبه، ناخ ژ لیستیکی – حیلپت – وه ژنا. ژنخال گوت: «گدیانو تشتی کوب سه ری من هاتیه. وی ته ره سی خوارزیکی

(*) سیوی ب کرمانجیا به هدینا ژ بو دای مری تینته گوتن و ب کرمانجی بوتنا ژ بو باب مری.

(خوارزاکي) وی، کراسی خوه ل نوقا گايی مەگریتدا بوژ دورقه من چقا (چەند) چاقی خوه گەراندا، ژ وی بەلەکتر من توگا نەدیتن. ئەزئى رابم یەکە دی ژ تەرە چیکم، لى دقنى نیشانە کە (کا) دی ژمن رە پەیداکى.

يارى ژنخالى گۆ: نیشانا من؛ ئەزئى ل دەقنى (سەرئى) پىيا خوه نوکا برژنيم (پىن وەرکەم)، هەمە بە دە پەى شۆپا نوکا، تى (تودئى) راستا راستا (راست و راست) پىيا با (نک) من لى ديسا حەنەكى خوه ب من نەكى، تە دوھ (دوھى) ئەز بىن خوارن هیشم (هيتلام). مېتركى يارى وئ چۆ، و ژنک ژى چو دەرقە. گورى پاشلا (پاخلا) خوه ژ نوکا دا گرت و دا ل سە (دا رى) نوک ب سەر داكرن (نوک ب پىكىن وەرکرن) پىز و رەشاندن و چۆ جەم خالى خوه چاوا ژنک دا سەر رى (دەمى ژنكى دا رى) دا سەر شۆپا نوکا و دى کو هاتە جەم مېترى خوه، هەما ساريو، ژ شەرمادا گوت: مېتركو نەخۆشپەك ب فان قازين (قازينت) مە كەتپە، ئيرۆ ژى يەك مر نزانم چ ب وان (ل وان) هاتپە؟! خال و خوارزى خوارنا خوه خوارن و ژنک قەگە پيا هاتە مال.

روژا دى (پاشتر) گورى خو قەشاردپە، ديسا مېتركى يارى ژنخالى هات و گوت: «وہى پىياش من نەگو تو حەنەكى خوه ب من نەكى؟ ژنكى گوت: ناخ ئەز دلى خوه بقەلشيم (بکەلشم)، تو ژ من باوهر ناكى، پا ب خودئى، ل سەر پىيا جۆتئى مە ب كولما (مستنا) نوک رەشانەبون. ئەز نزانم كى ولو (وہ) كرىو؟

مېتركى يارى وئ: كچى ئوجاگك دناش زەقيا مە دە هەبە، خشر و خالى خوه (خشر و چەكىت) بپە تىدە دینە و ژئى هيفى بکە و بپۆ:

ئەز هيفى دكە ئەز سافاركى چيكم خال و خارزى بخون. مېترک دا رى و ژنک دەركەت دەرقە. گورى بازدا چۆ كەتە ناٹ وئ ئوجاغى خو قەشارت.

ژنكى خشر و خالى خوه دانە هەف و برن دانينە بەر دپوارى و گوت: هيفى دكە سافاركى چيكم، خالى يەكى دەقنى و بپۆ: نای خوارزى ئەز مرم و، خوارزى بى: نای خالۆ ئەز مرم. ژنک قەگە پيا و گورى خشر و خالى ژنخالا خوه ئانى و هاتە جەم خالى خوه و گوت: خالۆ ژنا تە ب يارە و ژ سەرى دە (ژسەرى قە) چيروک ژپەرە گوت: گو هەكە ئەم چۆنە مالى وئ ژ مەرە سافارنى چيكت، گا قاتە خوار، بپۆ نای خوارزى ئەز مرم و ئيش تە تونەبى (تە چوژئى نەبت). خال و خوارزى هاتن مالى و ژنكى سافارا وان دانى بەر وان و، خال كەچك لى خست (لپيدا) و گو: نای خوارزى ئەز مرم. خوارزى گو: نای خالۆ ئەز مرم و، هەر دو گيتى بونە (گريلبونە و پيرى) سەر پشتى و دین (دیت) زەرە قىتک (زەلام) ژ هندر و بازدا و گوت: هەى هەى، خوارزى گوت: خالۆ رابە سوارا ئەم (هيتلاين). هەر دو رابون، پەقرا ژنک و مېترک کوشتن و ژ گوند بازدان و چۆن.

هەر دو هاتن بەر گونەكى، خوارزى گو: خالۆ تو پونە ئەزئى هەرم ناننى ژ خوه و ژ تەرە بيم. خوارزى ل ناقا گوند، ژ خوەرە گە پيا هەنەك نارد (نار) دا هەف و ل مالكى راست هات دى كو خورتەك ل قورچكى (قورنەتئى) رونشتيبە، گورزى سنبیلا باددى و ژنەكە جوان ل بەر سىلنى نان چيدكى (نان د پات)، هەمە

بەرفە چۆ و گوت: ژنخال، ژ بو خاترى (خاترا) خوەدئ تى قى ناردئى مە ژى بكى نان، ئەز برچيمە.

ژنكى گوت: گورى ژ خوەرە نانكى بپە و هەپە، ئەز نكارم ناننى تە چيكم، كارى من هەپە.

گورى گو: خودئى قى مېتركى ژ تەرە بهيلى، تى ناردئى مە چيكي ئەز گونەمە (گونەھ ژ من تى)، خالۆ ژ دەولەت سەرئى خوه ژپەرە بپۆرە برە (بلا) چيكي. ئى خورت ژپەرە گوت: دە فرەك ناٹ بەردە سەر ناردى (نارى) و بکە دوتا، نان ژپەرە، برە دبەر گونەهئى مە كەقى. ژنک گو: گورى دە كا ناٹ بەردە سەر ناردئى خوه ئەزئى چيكم.

گورى ل شونا چەنگەك ناٹ (چەنگەكى ناقي) چۆ گويز هەمى بەردا سەر و نارد (نار) هەمى ب سەر ناقي كەت و گورى دەست ب گرى كى گوت: ناردئى من، ناردئى من. هى ولو دین كو خوى مالى (خودانى مالى) ل دەرى دەرى (دەرگەهى) گو: شوش (ئۆشە) و بارى خوه دانى.

مېترک و گورى ب هەقەرە بازدانه هندرو خو قە شارتن. ژنكى ناننى خوه ل جەم دانى و هات. ها بپستەكى ما، گورى گو: ئەزئى رابم ژ خوەرە ل عەرەبانئى خم (ل دەقئى دم).

خورت بىن دگەل، هەى مال و پيران مالحو وئ مە هەر دووا ژى بكوژى، هەكە تەنگنى تە بكى (دەنگنى تە گولئى بت).

گورى گو: ئەز برچى مە. خورت ژپەرە هەك هەنگوڤ و پەنپەر خستە ناٹ نيئى (نانى) و پىچا و خستە پاشلاوى و گوت: ئەز دپەختئى خوەدئ دە، دەنگى خوه مەكە (دەنگى ژخو نەئینە)، لى گورى دەستئى خوه ناقيتە لگەنئى و بو دەنگ دەنگا وى و چۆ مال خوئى مالى هات و گو: ژنكى دەنگى دەرويشا ژ بەر مالا مە تى، راپيشتە بقىرى خوه و ب ناٹ مالى قە چۆل گورى راست هات. گورى گو: خالۆ يارى ژناتە قايە (ئەقەپە)، خوه قەشارديە، ئەز ب خوه پەبەن و پايىسكم (سيولكەمە). مېترک بەرى خوەدا يارى ژنا خو؛ و گورى بازدا هاتە جەم خالى خوه و گوت: رابە خالۆم ئەف در ژى دروسكر و هەر يەكى ب جيکبە بازدان.

***

چيروکا عەلويى قەھوھچى

ژ دەفته ريت جەگەر خوینى

هاتە قەگە هارتن

(۱۹۶۴/۲/۱۰)

رۆژەكى ئەز ل باژارنى رهاين ل بەر قەھوا خوه رونشتيمە. کاغەز هاتە دەستى من و م کاغەزا خوه داخوئەندن.

ناپى من ل باژارنى حەلەبى مریه و مالهكى پى و كچەكە بىن هاشل ژئى ماپە. ئەز رابوم چۆمە باژارنى حەلەبى و من كچا ناپى خوه ماركر و سەر مالا وى دە رونشتيم. كچا ناپى من نەخۆشك و پند بو (جان نەبو)، لى گەلەك ب تۆرە و دلۆقان و پىزان بو. جارەكى ژ منرە گوت: عەلۆ پسمام نەبپۆرە ئەف مالى كچا

لاوؤ عهلو، ئەز ب تەرە نەبێ بەختم، لێ ئەز چ بکم من نکاری بوژ تەرە بیژم، ئیجا (فیجا - ئیجا) تو من دکوژی بکوژە.

ئەز رابوم چومە ئۆدا کچ ئا پا خو (کچ ماما - دوئاما) خو، و من دەستورا خو ئۆ خووەست و ئەز بێن شتوریم.

کچ ئا پا من گو: عهلو لاوؤ بکوژە هێ تو خو پیکریه.

ئەز رابوم لێ فەگەر پام و من ئەو ژێ کوشت و ئەز پەقیام

ژیاژی دەرکەتم ئەز هاتمە عەسکەریی فایه ئەز دمرم

ئەز هیفی دکم، کو تو سترانا من بیژی، فێ جارێ وی میترکی ژ مەرە هەر گاش سترانا وی دگوت و خوێش دگوت.

ب فرده من سترانا وی باش ب دارفە نەکره.

ئەگەر رۆژەکی من یەک دی کو کاری (شیبابت) ژ من دەبیژی ئەز دویمایی بێ بێنم.

***

چیرۆکا قوچه به قچه غاس

ژ دفته ریت جه گهرخوینی

هاته قه گهازتن

(۱۹۶۴/۲/۱)

کوری خوندکاری جزیری ب چل سواری خوڤه هەرۆ دچونه نیچیری. رۆژەکی خەزەلەک پاکرن و ل هاورا وئ کومبون و محەمەد باکر و گوت: «مرۆقی ئەو خەزەل د بەرفه دەریاس بێ: لێ خودی ولو چێکر کو خەزەل دناڤ لنگی مە هینا (هەمی) وی ئەرا دەریاس بو. محەمەد داپە هێ پشتا نیچیری و سوارا داپە شۆیا وی، هال فر، هال ور، سواری وی هەمی ژ پاشقە مان و محەمەد و خەزەل ژبەر چاقین وان کەتن و سەر هەڤ و نەباون (لینک بەرزەبون).

هەر چ قاس (چەند) محەمەد زۆر دا مەهینا خو. لێ خەزەل خو ب جندک ل پشیا تاقیت. هال ل فی گەلی، هال لقی دیاری، لەر پالی، جارەکی ژ نەشکافه دی کو کەتە بنی کۆنەکی. محەمەد ژێ گو چنک و ل دەقی کۆن پەیا بو. کالەک دەرکەت و سەری مەهینا وی گرت و گوت: «وەی سەر سەری من و باقی من هاتی مێقانی دەلال. لێ محەمەد لێ فەگەر راند و گوت: ئەز نە مێقانم ئەز نیچیرفانم، نیچیرا من کەتیه بن کۆنێ تە، ئەز دخوازم بدی من، ریا من دۆرە نکارم راکەقم.

کالۆ گو: وەی خودی روین کچا من سپی نەکی، وئ هەرۆ ولو ب سەری جامیترەکی بکی. هێ ولو دین (وی هەند دیت) کو کچەک رند و سپه هێ دەرکەت و گوت:

نیچیراته ئەزم، من سوند خواریبه، ئەز میر ناکم، ب تنی ئەزی وی میتری بکم کو کار بێ (شیبابت)

پشتا من بدی قادی (دانت سەر ئەردی). فایه مهیدان (ئەفە مهیدان) ئەگەر دخوازی ئەز و تو، ئەمێ هەڤدی بیستەکی ل سەریشتا هەسپا بگریتین، ئەگەر تە زۆرا من بر، خو تێ من ژ خودە بی، لێ هەگە من زۆرا تەبر تێ کور پۆشمان ب سەر هەڤالی خو دە فەگەرێ.

محەمەد گو: ئەفە ئا جامیترایه. کچک فەگەر پیا هندرو، دەستەک کنجی مێر ل خودەر و شور و مەرئال ئاقیتن ملی خو ئول هەسپه کی سواری و ژ محەمەد را (ژ بو محەمەدی) دا کەتە مهیدانی. هەڤدی گەلەک برن و ئانین لێ پاشی کچکی محەمەد ئاقیتتە خواری و سەری شویری خو دا پاشیا وی گوت: «هەرە ئێ وەگە تە نکارن ل سەر سینگا کچجی جامیترای بکەقزن».

محەمەد رابو سەر دبهردا (سەر شویری) دل نەخۆش بسەر هەڤالی خودە فەگەر پیا، لێ هەرچەند گاڤا دچی (دچو) ل کۆنێ باقی غەزالی فەگەر پیا (دزقیری) و کەسەرەگە گران هەلددی و دچی. هەڤالا بێ سوار ژێ پرسی: کورۆ چ ب سەری تە هاتیە؟ توز ل تە ئەمایه! محەمەد گو: ئەگەر ب کۆنێ باقی غەزالی سەری هاتیا من ب کەڤری چیا دە نەباری و چیرۆک هور و کور ژوارە ب دارفە کر و گوت: لێ سوارا ژێ باوهر نەکر و بدزی ژ هەڤەر دگوتن: ب خودی ئەڤ دین بویه.

ب سەری دیارکی (بلندکی) کەتن، دارەگە مەزنا بلند ل سەر وی دیاری بو. محەمەد گو. گەلی هەڤالا هەسپا من (ماهینا من) بگرن، ئەزی هەرم سەرقی داری بەلکی بەری مرنا خو دیسا ئەز کۆنێ باقی غەزالی بێنم. هەڤالا سەری ماهینا وی گرت و محەمەد هەلکشیا سەری داری بو ئو ژ هەوا دە (فە) هاتە خواری چقلی (چەقەل) داری دین دە شکەست، محەمەد ل هیلینا قرتلکی راست هات، ئایینەک تێره هێ (هێژ) ل هەوا. گاڤا محەمەد چاڤ لێ کر (تەماشاکر)، دلێ وی ژێ چو (دلێ وی چۆن) و ب سەر قە هاتە خواری. هەڤالا ئاڤ ل سەر و چاقین وی کر و لاشی (لەشی) وئ مەزدان؛ چاوا چاقین خو کر (فەکر) قیری و گوت: گدیانو: ئەو ئایینە ل کویه؟ هەمە هەڤالا دانە وی (فی) و گوتن: چقا دل تەنگی؟ تە غەزال ژ بێرکر، دلێ تە کەتە خو دەتیا ئایینی (خودانا نەیینکی) ئەم نکارن ب تەرە بن (ئەم نەشین دگەل تەبن).

محەمەد ئایینا خو خستە بەریکا خو و سواریون و هاتن مالن. رۆژ بو رۆژی دەردی دلێ وی گرانترو؛ نەخوشیەک پیکەت (نەخوشیەکی گرت) هۆزان و ژیهکی باقی وی کرن نەکر تو «چو» چارە ژێره پەیدانە کرن، لێ هەڤالا کێ ژ هەڤالین وی رابو چۆ جەم باقی وی و گوت: ئەزبەنی سەری هاتیا وی ب فی کاری (رەنگی) یه:

هێ نو (ژنوی) باڤ و وەزیر و هۆزان (*) و زبەرەک ب هەڤەر چۆنە ئۆدا وی و ژێره گوتن: هەگە برادەردی (خوایاتی) بی ئەفە هالو (هوسا) نابی، یا راست ئەفە کو ئەم وئ ئایینی ب دەری باژار قە دەینین و پیوانی (زێره قانی) لێ بکن و ناسیکی ئەمی مزگینی و دیاری بکی لێ کن و پاشی ئەمی هەرن ژ تەرە خو دەتیا ئایینی بخوازن.

(* ۱- هۆزان: ناخفتن خوێش و دل گەشکەر ب- هۆزان: گوتن و بیژە بیت فەهاندی و لیک ئینای. ج- هۆزان = تور (ئەدەب).

لهورا باکړی و گوت: خورتو هېغه، توج کهس ژمن ره بیږه، به ختی خوه دی دناقبه را من و ته بی، چ دارخازا تو پین هاتی نه زئی ژته ره پیتک بینم.

محهمه د باکړی و گوت: هری خاتونې من هندهک زور و دژواری ژ بونا فان چافین رهش به لک دیتنه، ما تو نزانې؟ نه ژ بونا به ژن و دیدارا ته بی کهس بهری خوه نادې پیتا مرنې.

کچکې گو: هری کابیته: ژ کوی (کی) کورې کیتیه، چما هاتی؟!

- نه ز محهمه کورې خوندکارې کوردستانې مه، هاتمه ل به ژن و دیداراته دگه رم. ئەف هه قفاس سالنې منه ئەز ب پیده تیم. تشتی کوب سهری من هاتیه، کتیبه ک ژیره دقې. ناکا (نهو) لبه رده ستې ته مه؛ من بکوژی، بگری، هه تنې توزانی.

کچکې گو: پا ب سوزا (وه عدا) خودی بی چاوا کو تو هه و قاس سال ژبونا من هاتی و ئەف قاس دوزواری و پهریشانی هاتینه سهری ته، ئەز ژی، ژته پیغه میرا ناکم، یان بنیره تیمه کوشان و یان ژته ره دیم ژن. لی ته نې تشتک هه یه دقې ئەم ژ دیا من هه نشیرن، کو دیا من هه فالی (لا) مه دبی، ئەمې زورا باقی من بهین. ئەز ته هه شیرم و بنیرم هه لا (کا) دیا من چ دیتې؟

کچکې محهمه د قه شاروت و رورژا دی (پاشتر) گوته دیا خوه: «یادې ما قه ی چافې لیتیه، شور و مه تالهک پافیتی ملی من، به لکی باقی من بیری نابی (ناهیته بیری) لی تو دیا من چما ژیره ناپیتی به سه پورې من (پورا من - سهری من) سپی بویه ئەز ژ خوه ره میتکی بکم.

دایکې لی هه گه راند و گوت: کجا من هې رورژه کی من ئەف گوتن ژته بهیستییه؟ ئەف قاس گهرناس و گهر و ناقدار، ته دخوازان، رورژه کی ته دلې خوه نه بژانده پیرا؟ نیرو چیه؟ چ ب سهری ته هاتیه؟ تو دوزا (دارخازا) میرا ل من دکې؟!

کچې گوت: یادې ژته نافه شیرم (ژته ناهې - نابی هه شارتن)، خورته ک بشی پهنگی هاتیه جه من، تشتی کوب سهری وی هاتیه، زمانې من لبه دایه گرتدان، ژ جیکې دورې دهست وهلاتې کوردستانې، باژاری جزیری، ژ مه ره نیدی چن نابی، ئەز وی فالا کو پوشمان هه گهرینم، یان بره باقی مه ته فدا بکوژی، یان من بدی بژن.

دایکې گو: کچا من ئەز وی بینم. هه که ل گورا ته بی (ل دوی دلې ته بی) ژخوه (ژخو) ئەز ئاری وه بکم، لی هه که نه ل گورا ته بی، ژخوه وی باقی ته مه هه سیتیا ژی بکوژی.

کچکې دا پیشیا دیا خوه و محهمه شانې (نیشا) دا، لی نیری و گوت: وهی لاو هون ژه فقه پیرور بن، چقا ژ من بی (چهن ژمن بیت) ئەز ئاری وه بکم.

چهن د رورژ دوی نافیدا چون، دې ژباقیره گوت: به سه کچا خوه بده میتکی (بده شوی).

بابې گوت: یه کی ل گورا (ل پیروا) وی بی بینه ئەز بدمی. دایکې گوت: قایه خورتهک ژ وهلاتې کوردستانې هاتیه کچا ته دخوازی و کچکې هری کریمه (کچکې قیایه - حه ئی کریمه).

بابې گو: باشه ئەز بیبینم هه که ل گورا مه بی (ل پیرا مه بی) ئەز بدمی. لی هه که نا ئەز وه هه رسیتیا بکوژم.

سه فره بانو (کچا وی) محهمه تکوز (بژوین) و پاکژر و دهسته کی کنجې شاهانی ب سهر به ژنا وی بهردا و ثانی جه شاهیانې پهری.

گافا شاهیان ئەو دی سهری خوه ژیره هژاند و گو: «لاو و وه ره دهستی من، من که چا خوه داته».

محهمه به زیا دهستی وی و ژیره ته مه نا ثاقیت (خوربه ر شکاند) و ب توره دهجې خوه ده راوه ستا. هه دو بوک و زافا هه گه رپانه قه سرا خوه، چهن د رورژا بشی ناوایی مان، روکی بوکی گوته باقی خوه، ئەی شاهنشاهت تارستان، زافاین ته ژی کورې جوانمیره کیتیه ما بابې خوه دیتیه، ئەو ژی دخوازی هری وهلاتې خوه.

رابو شاهیانې پهری خهمل و خیز و دیاری ژوانه کارکن و له شکره کی گران دا وان و رویی هه دووا راموسا و گوت: خوه دی ب وهرا ژوغرا (وه غهرا) وه هلی کورې من، من ده ستورا وه دایه، هه رن وهلاتې خوه.

رورژا دی هاتن جه م کچا دی ئەو ژی مارکر و کون و له شکرې وی دانه ناف کی خوه و چون چهن د رورژ نه چون گهانه باژاری ژنکی و ل بن دارا که فوکې رورژا ئینی راوه ستان. که فوک ژی هات و پوستکې خوه، ژخوه کرېو و ببو کچه که شرین و محهمه د ئەو ژی ل خوه مار کر.

بهری بدن ری، محهمه د گوته هه رسې ژنن خوه، هوه ل فر بن ئەز هه رم تولا خوه ژقې ژنکی بستینم. هه ی چ قاس لبه ر دان (چهن د هیثی ژی کرن نه چیت) چاره نه بو. گافا محهمه د که ته هنر و ژنکی گو: هه مه ته دیلی ثانی و تو هاتی هه مه لنگې خوه لیدا. دینا (دیت) کو محهمه د دی، دی کول باژار کیتیه هې دخه ونې شه فاده نه دیتیه.

گافا هه رسې ژنا دینی کو محهمه د نه هات، ژ هه فقه گوتن: محهمه د ژ دهستی مه چو، رابن ئەم لی بگه رن، هه ر به ک ژ خوه ره لی به لاون.

که فوک جار هکی دی کو وایه (وی هه یه) لبه ر دوکانا یه کی فرهنجی، محهمه د ناپیتی دکې که فوکې باکری (گازیکری): هه ی محهمه د ته ئەم هه می ژبیرکن و تو بزکی خوه هه مایی! هیدیکا خوه جنک کره چیلی (چنگلن) محهمه د و ئەو ثانی.

لی دیسا محهمه د سوندهوار و گوت: دقې ئەز هه رم تولا خوه ژی بستینم. که فوکې گو: دنا خوه ژته ره قې شقی ب خوه ره ببه، که نگی وی چاف لیکر نه ما کاربی شف بگری، نیدی تو قې شقی لی بدی و چ بیتی دی ولو (وه سا) مینې.

محهمه د شف بخوه ره بر و چو. گافا ژنکی چاف لیکر، دهجې خوه ده سارما و دهنکی خوه نه کر، هه مه محهمه د شف لیدا و گوت: ببه نیف هژت محهمه د دی کورنک بو نیقی (ژنیقی هه) مروف و نیف هیستر. محهمه د هه فسار هک خسته سهری وی و زین لیکر و لی سواربو و هات پیشیا کومی و بریکه تن. چهن د رورژ نه چون (پې نه چون) گهانه باژیری ماری مروف خوه، ئەو کچک ل خوه مارکر و دانه ری. دانه ری هاتن مالا خوه دلخوهش و روگهش و چیروکا من ژ وهره خوهش.

***

نه خور هک

ژ ددفته ریت جه گهر خوینی

هاته فقه گوهازتن

(۱۹۶۴/۴/۳)

نه خورهک ترسنوک و بچ زراف بو (هه بو). ژ بهر ته فکک (دهرازینکی) دهر نه دکته گافا ئیشاری دچۆ سهر میزی، ژنا وی په تک (به ندک) ب دهستی فه گریددا و ب دهستی خوهفه دگرت دا نه کو بترسیت. شه فقه شهیه، پرسکی هه وران دبورسین (چرفه چرفا بروسیا بو) نه خورهک ژدهرفه دی ل ژنا خو کره گازی و گوت: ژنکی ئیشهف شهفا دزابه؛ هه مه ژنا وی په تک ب سهر چاقی وی ناثیت و دهرگه ه لئ ددا (گرت) و گوت: ده هه ره وله، هه و تی هندرو (۱).

(۱) هه و تی هندرو:

هه ی ئه مان، هه ی هاوار، کر نه کر، چاره نه دی، ژ نه چاری بهرئ خوهدا ناغ گوند و چۆ. ها فرده، ها ورده ل کوخکا (کولکی) مریشکا راست هات و پاشلا (پاخلا) خوه ژه پیکا دا گرت و ب چۆلی کهت. ژ دورفه ناگرهک دبورسیتی (دبرسکی)، نه خوریک (نه خورئ مه) خوه ل وی ناگری گرت و چۆچۆ، دی شکهفته که ههفت دهو (دیو) لهر ناگر گهانه ههف و بم بما (پم پما) وانه.

نه خوریک (نه خوری) خودا به غراغا (ره خن) شکهفتی و دهوال ههف نیبری. یه کی راهیشته که فده کی (به ره کی) و دناف دهستی خوهدا کره ناخ، نه خوری ژی دهستی خوه دریز کره پاشلا خوه و هیکهک دهرانی، چاقی دهو (دیو) لیبیه و دناف له پی خودا گوفاشت و کره ناغ.

دههوان ل ههف نیبری و گوتن: ئه م که فترا دکن ناخ، ئه و که فترا دکه ناغ، خلاسبونا مه ژدهستی وی دوژواره. یه کی باکری، هچ برادر وهره، ئه م ههفتن بره (بلا) توئی (بیج) ههشتا بی، ئه می بچن براین ههف. نه خور چۆ جه م وان رو نیشت و بونه براکی ههف.

چه ند رۆژ دوئ ناغی ده چۆن یه کی گو: برا ئیرۆ دۆرا ته یه دغی ل مال خوارنا مه چیککی. نه خور سبه هچن ل مال ما، لئ نکاری (که شیا) خوارنا مه چیککی. رابو دهول و شریک کشکشاد و ناثیتته بنی بیبری و هات رو نیشت. ئیشاری هه ر ههفت برا هاتن چ بنیچن، نه خوارن و نه فقه خوارن. گوت: برا مال ناغا کا خوارنا مه، ته چ کر بیه؟ نه خوری گو: خودی مالا وه ناغابکی، دهولا وهجا من راهیشتی دا فیهک ناغ فهخوم، هه مه ژنشکافه ته فلی شریتی چو زکی من ب خوهدی ژسبیه ده بی نان و ناغ.

هه ر ههفتنا ل ههف نیچن و گوتن: بخودی قورتالبوینا مه ژ دهستی فی نیبه، دهولئ ته فلی شریتییدا دقورتبی - (دا دعوبری) وهی لئ ناگر ب مالی که تی!

رۆکی - رۆژه کی - ژه فقه گوتن: ئه می وی بین نیچیری و هۆفا ب سهردا راست بکن، به لکی وی بکوژن، دا ئه م ژئ قورتال بن.

دیوه کی (دهو) گوتن: برا رابه تی (تو دی) ئیرۆ به ره بی نیچیری، ل مال دلئ ته نه خۆش نابی؟

نه خوری لئ فقه گهران گو: ئه ری برا راسته ئه ز ژی دخوازم - من ژی دغی - هه رم دهرقه نیچیری،

نیچیر خوه شه. هه می پیکته رابون چۆن نافسه را چیاکی و گوتن: برال فر به، ئه م هه رن ب سهر ته دا هۆفا باژون تو وان بکوژه. نه خوری گو: باشه برا ئه زئ بکه قم دهرئ گه لی و کیژان هات ئه زئ وی بگرم.

دهو (دیو) ب سهر چیی - چیاکی - که تن و هۆف و ته با ب سهرده ناژوتن، وهک: شیری و پلنگ و هرچ بیچن کوئی و روفی و هه رهنگ ته با.

نه خور ژترسا چۆ سهرئ داره کی و بخوره ری قولهک (وازه که) هات و نکلی خوه لییدا و نه خوری دهستی خوه ناثیتی گرت. پاشی ئه و قاس ته با دهر باز بون، نه خور هاته خوار و که تن دهقی (دهرئ) گه لی و رابه ستا، هاها، دی کو برا ب سهردا هاتن، دهو (دیو) چ دنیچن؟! دین (دیت) کو نه خور سهر به ست ژدهفتی گه لی ده بو زیری - زیره فانی - دک، های های وی ژباچی فله کی نه مایه. هه ر ههفت برا گوتن (گوت): ب خودی ئه فی مه ته فان بخو.

دهو (دیو): برا کا ته چ دی، چ کوشت، چ گرت؟

نه خور: وله برا من ل فر نشته ل - قه لقیشکهک - پیغه نه دی، تشتتی کو هه بو ئه ف تلور و ده فی من خوه چنک کرن و ژههوا ئانی خوار.

دهو: پهک ل مالا مه بی، ژ ههوا چوچکا تنی خوار، ئه می چاوا ژدهستی وی قورتال بین؟!

پشتی (پاشی) کو هاتن مال شیوارا خوه گرتن و گوتن: برا ئیشهف دۆرا ته یه دغی لسهر خینی (کولکی) رازی (بنقی) دا دوژمن تیرا ناثیچن.

ئیشاری جهی وی لسهر دهقی کولکی دانین و تیر و کفانی سازکرن و گوتن: ئه می هه ر یه کی تیره کی بهردنی (تی وهرکین) - ماخو نه کوفره کو تیر ژی تی نه چی؟!

نه خور ئیشاری گوندور دانی سهر دهقی کولکی و جهی خولسهر هلالی. دهوا (دیو) چ قا (چه ند) بهردانی (تیوه رکن) لئ تیرین وال و افه گه ریان.

سبی زو نه خور جهی خوه دانی شونا گوندور و هاته خوار دهوا (دیوان) گوتن (گوت): برا شه فی دی رازانا ته لسهر خینی (کولکی) خۆش بو؟!

نه خور: و له (وللا) برا ته دگوقه ی کیچ هه بون. جارنا دخینی فه ئه ز دخوارم، (خوراندن).

دهو (دیوان) لههف نیچین و گوتن: چ ناگر که ته مالا مه ب خودی مرنا مه بدهستی و بیبه.

رۆژه کی لههف کومبون و ژیره گوتن: بهسه برا ئه می ژ ههف جودا بین.

نه خور: سهر چاقا برا، و له ناخوارم ژوه جهی بیم (جودا بیم) لئ ئه گهر هون دخوازن بره، ئه می ژههف جودا بن.

پارا «باها» وی ژمالئ دونیایی دانا د مهر شه کی ده و پیچان و هلدانه ملی دهوه کی (دیوه کی)، دا په ی نه خوری و چۆن. گافا هاتن مالا. نه خوری، دهو (دیوی) هلهما خوه، بهردا نه خور ژبه ره هلهما وی بنگزی (*) (بیهنشی) برزکی خه بتی دهو دلی لیکر (ناگه دار کر) و گو: برال وان درال چ دگه ری.

(*) نه هس بو.

نەخۆر: برا گورزەکی باقی من ژ نەرتلا - کیلوا - هەبو ئەزێ لێ دگەرەم. مەگو بەلکی ئەز چەندکا پین ل تە بدم، هەلا کابرا تومبیری؟ هەمە دەو (دێو) دەهەیفە تاشتی ناو بازدا و چۆ. نەخۆر گوته ژنا خود: کچن من ژتەرە نەگوت: نیشەف شەفا دوانە. بۆ تیق تیقا ژنا وی و کەنبا دلگەش، چیرۆک ژ وەرە خۆش.

***

«چیرۆکا شیخی زیفگرا»

ژ دەفتەریت جەگەر خویی

هاتەفە گوهازتن

(۱۹۶۴/۲/۱)

هەرچەند سالایا جارەکی سولتانێ دینی ئیسلامی ب وەزیری خوەفە کنج و بەرگی خوە هورانن و ب دزی فە لئاڤ ملەتان دگەریان، زۆر و ستەما کو دبو ب چاڤ سەری خوە ددیتن.

جارەکی سولتان و وەزیری خوە هاتن بەر چەمەکی (رووبارەکی) رونشان دین (دیت) کو وایە سێفەک ب ئاڤی داتیت. وەزیر دەستی خوە ئاڤیتی و د دەستی سولتان.

سولتان سپیگر و کوزەک (کوزیەک) ژێ خار هاتە بیڕی گوت: ناخ توف. وەزیری من بەلکی ئەف سێفا سیتیو بی، فایە (ئەفە) چۆزکی من. ئەزێ چاوا کاریم (شیم) ب دل پاڤی کارێ فێ ملەتی پیک بینم. وەزیری گو: ئەزەنی دەکا (* (پادێ) ئەمە بەر ئاڤیدا هەرن بەلکی یا سیتیو بی.

سولتان: راست ئەفە ئەم دێ (ئەمی) ناسکین کا سێفا بەغچێ کیتیە؟

بەر ئاڤیدا بەر ژۆر بون، جارەکی ل بەغچەکی راست هاتن و دین کو دارەکە سێفا (سیتی) دسەر ئاڤی دە خوار بویە، هەر چەندەکی سیت ژێ دوەشن ئاڤی و ب چەم دە (درووباریدا) دچن. وەزیری گو: سولتانێ من، هەبە نەبە، ئەو سێفا کو تە خواری ژڤی دارتیە. سولتانێ گوتی: دبی کو ئەف بی، دێ کا ئەم بیرسن، کا ئەف بەغچێ کیتیە؟ چەند مروغان پرسین، گو: حەیران، بەغچێ مالا فلان کەسە. سولتان و وەزیر خوە ل مالا وی گرتن و چۆن بونە میتقانی وئ مالی. لێ گاڤا خوەدێ مالی ژوانراشیت ئانی، هەردو میتقانا خوەدان پاش و گوتن: ئەم هاتنە تشتەکی ئەگەر هون هەر ئێ نەکن (قاییل نەبن)، ئەم نانی وە ناخون. برایی مەزن گو: حەیرا بیژن کا چیه؟ وان گوت: ئەم هاتنە بیژەکی باغچێ وە. مە سێفەک دیبە فێ هەڤالی گزک (کوزیەک) ژێ دایە، دترسن مالی سیتیو بی، من بهیستیە. کو بەغچێ وەبە، ئەگەر هون لێ حەلال نەکن (گەردەنا وی ئازا نەکن)، ئەم نانی وە ناخون.

برایی مەزن، سەری بەرخوئو گوت: ژنالی من فە، من بخو ل تە فەحیلە (** (من ب تەهیلە - من حیل کر). لێ ئەم شەش برانە، باکر هەر پینج برا دگەل وی شەش، پینجا لێ فحیل کرن، لێ ئێ بچوک

(* دەکا: (دێ کا) ژێ راستە.

(**) دیاریدا، هەکە ئیکی ژ بین دی بر، دێ بیژتی بو من حیلکە و هەر ژێ برنەک کێنەکە. کرن دڤی بیته حیل کرن.

گوت: خوەکە (خوشکەکا) مە هەبە باوییە، کورە کەتیە، ئەگەر تومارە نەکی، ئەز ل تە فحیل ناکم. دەرویش (سولتان) گو: باڤول من فحیل بکە (حیل کە)، ئەز چ بکم ئەزێ مارەکم، چاوا دبی برە (بلا) بی!

لاوک خوەها خو لێ مارەکر و لێ فحیل کر و سیتفا خوە یا مایی خوار و دەرویش چولڤینا (ناڤ جهیت) خو. لێ چ بنیری وەکە لەمپاکی دەوندەرە دە (رۆژ فە) قەنجی شەوقا خوە دایە دیوارا.

سولتان (کو خو کیری دەرویش)، سێ شەف و سێ رۆژا ژۆدی دەرەنەکەت هەڤالی وی (وەزیر) دەستی خوە ل دەریدا و گوت: «خودێ کری (کر) نەووەکە ژنی خەلکیتیە، قی (قە) توژ هەندرو دەرناکەڤی؟!

سولتانێ گوتی: دێ تو وەرە برا تەماشەکە مال ئاڤا، ژنی وەکە وئ هێ (هیت) نەهاتینە دونیایی. وەزیری گوتی: ئەری دە (دێ) دەرکەڤە، ئەم هەرن، قە ی چاڤی تە لیبە، ئەم ل فر مالکی بکن. ئەف

خیرا تەبە وەزیری من.

گاڤا سولتان خاتر ژۆنکی خوەست، بازبەندا خوە دایی و گوت: ئەگەر کورەک چێ بو، فێ بازبەندی ل ملی وی گرتیدە و بشینە ستەمبولی و بیژە باڤی تە ل ویبە؛ لێ ئەگەر کچ بی، بفروشه (بازبەندی بفروشه) بەسی وەبە، خوە پێ خوەدی کن، پاشی بریکەتن و چۆن.

نەه مەهی (مەهین) وئ قەدیان، خودێ کورەک دایی و ب سالاقە بزیا (ببزاڤ بو) و زو مەزن بو. هندی نەحەجستی بو، شەقامەک ل فی دخست (ل فی ددا)، یەک ل وی دخست، هەتا رۆکی (رۆژەکی) ل کورێ پیرەکی خست، بیڕی گو: هە ی هو تو... کەس نزانی بەزی گوهی باڤی وی ژکوبە هەرۆ ل زاروکی مە دخی؟!!

لاوک هاتە جەم دیا خوە و گریا و گوت: «راست بیژە کا ئەز کورێ کیمە؟ باڤی من ژکوبە؟ ل کوبە؟ دیا وی لێ فەگەراند و گوت: باڤی تە ژخەلکی ستامبولیتیە، ئەف بازبەندا ها (هە) دایە من و گوتیبە: ئەگەر کورێ تە مەزن بو، فێ بازبەندی ل ملی وی گرتیدە ئو برە (بلا) بێ جەم من.

لاوک بازبەند ل ملی خوە گرتیدە و سواربو، بەری خوەدا بازاری ستامبولی چۆ. ئەگەر مەهەک ئەگەر دو ئەگەر سێ بان چارکر، خوگەهانە پایتەختی باڤی خوە و دناڤ باژاردە دگەرپا، دێ کالەکی ری مەزن (ئەختیارەکی رە درێژ) ل دوکانەکە تیر پەرتال (تزی پەرتال) و مەزن رونیشتیبە. گو: ولە (وہلا) ژڤی کالی چیتەر نیبە ئەز ژێ پیرسم.

کورکی گوتی: مامی کالو، باڤی من خەلکی فێ بازاریبە. ئەف چەند سالە هاتیە فر، نەها دیا من ئەز شاندمە و گوتیبە: هەرە ل باڤی بگەرە. باڤی تە ل بازاری ستامبولیتیە.

هەمە کالۆ خوناڤیتیە لاوک (کورکی)، برە مالی (مالا خوە)، ژۆدە ب ژۆدە. و قەسر و قوناعی (قوناعین) خوە گەراند و گوت: کورێ من، دوکان و مال هەمی دەستی دەدە، ئەزفا ئیستی (مای) خوە ئیدی ژتشتەکی بینم (ئەزمایی خودا چودا ناکەم). کلیتا هەفت ئۆدا دایی، لێ ئیک ل جەم خو هشت.

چەند سالان لاوک بقی ئاوی ما. رۆژەکی هاتە بیرا وی و گوت: گەلوچما باڤی من کلیتا دەری ئۆدا

حهشتا نه دا من بقی نهقی تشتهک تیده هه بیه.

لاوک رۆژهکی هاته مال و دی کو باقی وی راکه تییه. دهستی خوه خسته بهریکا وی و کلیت دهرا نی و چۆ ئۆدا ههشتا (ههشتی) و لی ته ماشه کر. هه ی ها نیی دو شکل دانیه، کیس و قالونک دسه ره. لسه ر دوشکی رونهت و قه لونا خوه داگرت (تیکر) و پالاخوه دا زمیزیشا و چاقی وی که تن دیواری، هه مبه ری (هه قبه ری) وی دی کو سوره تهک دالقاندیهه. گاڤا چاقی وی ل سورهت که تن، ژهش چۆ و قالون کندری (کریل بو - سه ر و بن بو) وی ناقی، نه ئیسال مریه، سه د سال مریه.

رۆژ هاته نیڤرو، کالۆ چو دوکانی، محهمه د نه دی. هاته مالی نه دی، فرده محهمه د ور ده محهمه د ب خودی محهمه د نه دی. هاته بیی و گوت هه! و له (ولا) هه به نه به محهمه د چۆیه ئۆدا ههشتا (ههشتی). به لزه فه گه ریا و هاته مال. به ر ب ئۆدی فه به زیا دی کو وی لسه ر دوشکی دکه فزی، دی لیکر (های کر) و گوت: هه ی محهمه د چما هاتیه فر، هه ی مال خراب، باشه کو تو نه مری... باقی ته ئەف چهند سالن دکم ناکم نکارم خو ب بگه هیمنی، تی چاوا کاربی کو ری من؟ محهمه د با یۆ: ب خودی کم کو ئەف سورهت نه گه هه ئەز خوه بکوژم.

کالۆی گوتی: کو رۆ هه ی نا بی...

محهمه د گوتی: بی، نه بی ئەفه یان ژمن و یان ژخوه بیا فی سوره تی (یان ئەز یان ئەو)! کالۆی گوت: دهن خوه رابه لاوۆ ته چ کاری بخوه ره بیه و هه ره ئەگه ر ته چشک تیکر، ئەگه ر ته نه کر و له تی (تودی) کو رۆ پوه شه مان فه گو ری.

لاوک ژهه ر تشتی ب خوه ره هلا نی و دا ری و چۆ به ری خوده ا (ریکا) با ژیری شیخی زیڤگرا (گرت)، رۆک (رۆژهک)، دو سن، چار، مه ه نه چۆن گه ا با ژیر و که روانی خوه ل ده ری با ژار دانی و چهند جارا به سه ر شیخی زیڤگرا ده چۆ.

جاره کی ژیره گوت: شیخی من، ئەز دخوازم (من دقیت) تو ژمن ره بازه نده کی ژیری چیکی.

شیخی گوت: سه رچاقی من، رۆژا یه کشه مبی وه ره بیه.

رۆژا یه کشه مبی محهمه د چۆ و بازه ندا خو دی، لی به ری ئەو ل زهن دا خوه گریدی گوته شیخ: فی بازه ندی ل چه نگتی خوه گریده، کا ئەز نییم چاوا بیه.

گاڤا شیخ ل زهن دی (زهن دا) خوه گریدا محهمه د ژیره گوت: - ب خودی، ئەز ژ دهستی ته فه نا کم، وی ژته ره بی.

شیخی زیڤگر گو: هه ی نا بی جهی را، ته گه له ک به ره لی دا بیه!

محهمه د گوتی: به ره چنه، سه ری ته ساغبی، ئەز کارم به را ژیره به شینم.

شیخ دهقی (ده ری) دکانا خوه گرت و چو مال و ژ ژنا خوه ره گوت: کچی خورتهک هاته دکانا من، ئەف بازه ندا ها (هه) به سه د زی را جیکر و پاشی ل دهستی من گریدا، لی م کر نه کر، گو: وله (ولا) وی ژته ره بی.

ژنا وی گو: ئی جوان میتر، ل دونیا بی گه له ک هه نه، لی خوه زی ته زی ئەو جاره کی ب ئانیا سه ر

شیخی.

چهند رۆژ دوی ناقی ده چۆن، دیسا محهمه د هاته دوکانا شیخی زیڤگرا و گوت: شیخی من، ئەز دخوازم خه نجه ره کی ژ زی ژمن ره چیکی...

شیخی گوت: وه ی سه رسه ری من و سه رچاقی من، رۆژا یه کشه مبی وه ره بیه.

رۆژا یه کشه مبی محهمه د هات و خه نجه ر راکر و خسته به ر شیخ و گوت: وه ی ل به ژنا ته پیروزی بی، ب خودی ژ به ژنا ته فه نا بی. دیسا شیخ به ری خوه دا مال و چۆ و ژ ژنا خوه ره گوت: دیسا فی خورتی خه نجه ره ک ژ دوسه د زی پین زه ر چیکر و ل به ژنا من گریدا وه گوت: وه ی سه د جاری پیروزی بی ل وی به ژتی.

ژنا وی ژیره گوت: نه من (نی من) ژ ته ره گوت: جارکی توژی وی وه ری (بینی) مال سه ر شیخی.

چهند رۆژ دوی نا قیده نه چون، دیسا محهمه د هاته دوکانا شیخی زیڤگرا وی گوت: شیخی من ئەز دخوازم، تو ژمن شو ره کی (شیره کی) چیکی ژسی سه د زی ری. شیخی گوت: وه ی سه رسه ری من و سه رچاقی من، رۆژا چار شه مبی وه ره بیه.

رۆژا چار شه مبی هات و شور نا قیته ستوی وی و گوت: وه ی سه د جاری ل به ژنا ته پیروزی بی. دیسا شیخ هاته مالی و ژ ژنا خوه ره گوت فی خورتی به لاخوه دمن دا بیه، نزانم چ ژمن دخوازی، ئەقی شوری ها زی دا بیه من، هیژا یه سی سه د زی ری.

ژنا وی گوتی: په یو کو! ده توژی جاره کی وی وه ری مالا خوه ره که فچیک خوارنا مه زی بخوی ما وی چ بی؟

رۆژه کی محهمه د گوته شیخی، ئەز دخوازم، تو ژمن ره خانیه کی بینی، دونیا بو زفستان ئەم نما کارین ل چۆلی بین.

شیخی زیڤگرا خانیه ک دوری خانیی خوه ژیره کری کر و مالا خوه کشاند با ژار و گوته لفمکاران، ئەز دخوازم ئەرخه کی (ریکه کی) دبن با ژیره بیه ئۆدا ژنا شیخی زیڤگرا ئو هون چ بخوازم (هوه چهند بقی) ئەزی بدم وه. دهست هاقیته ئه رخ کولا: هاها دبن با ژاره شه و دبن ئۆدا شیخی زیڤگرا فه ده رخستان و کرا دهستی خوه پیتر وه رگرتن.

رۆژه کی محهمه د چۆ د ئۆدا شیخی زیڤگرا ب ژنکی فه (دگه ل) ژنا وی که تن که یف و هه نه کا، پاشی راهشته بازه ندا خوه هاته دکانی و گوت: شیخی من ئەف بازه ند هیژا بیه ب چهند زی را (ب چهند زی را تینت!)

شیخ لی نیی، دی کو بخوه ئەو بازه ند ژوپره چیکریه، که ت گومانا و گوت: هیژا سه د زی ری خوه دی پاریزی. لی دوکان و بهر مالی فه پری که ت.

محهمه د پیترانان و بیه ز خوه گه هانده مالا زیڤگرو بازه ند دانی جهی وی و ده رکه ت شیخی زیڤگر و ب خورت (بکور) دهستی خوه ل ده ری دا و گوت: کا کچی ئەو بازه ندا من؟ ژنکی دجیدا بازه ند ژسندوقا خوه ده رخست و دا دهستی وی و گوت: خودی خیر بکی، چما ولو زو هاتیه مالی!

شیتخی میترئ وئ گو: کچی وی تهرهزی (تهرهسی) محهمه د چیه؟ نها بازبندهدک وهکه فی نا دبی (دیبینی)، ههمه ئەفه بخوبو، ئانی دکانا من و گوت: ئەف ب چهند زیر هیتزایه؟ دلئ من لئ خراب بو و من گو: بهلکی بازبنددا مه دزیبی!

ژنا وی گو: ما یا باقی تهبی، مائی کو ئەف بازبند دایه ته، نکاری سهد بازبندئ وهکه فی چینکی؟! سهبا وئ خنجهر و شورپن وهکه تهبی نهژی (نهشیت) چینکی ناخوه تی بیژی قهی (رهنگه) ئئ ته نه؟ شیتخی زیفگرا پۆشمان بو و دل ب کول و کۆفان (گومان) فهگه پریان دوکانا خوه. چهند رۆژ دوی ناچی نهچۆن دیسا محهمه د خهنجهرا زیری ژنا شیتخی ستاند و بره دوکانئ و گوت: «شیتخی من ئەف خهنجهر هیتزایه چهند زیر؟ شیتخی لئ نییری وهله (ولا) ئەف خهنجهر، من بدهستی خوه چیکرییه، ئەز نزانم ئەف تهرهز (تهرهس) چاوا دکئ؟ دیسا که ته گومانا و گوت: هیتزایه، دوسهد زیری زهر؛ ولو گوت و بهر ب مائی برئ کهت. گه ههشته مال و دهستی خوه ل دهری دا و گوت:

کچی کا خهنجهرا من؟ ژنک ههمه دههدا بهزیا سندوقئ فهکر، خهنجهر ئانی و گوت: چ بسهرئ ته هات دیسا؟

کچی فی تهرهزی ئەز دین کرمه، ب خودئ ئەف خهنجهر بخو بو نها ئانی دوکانا من و گوت: شیتخی من ما هیتزایه چهند زیر؟ ئەف خهنجهر بو باقؤ وله بخودئ، ژقی پیقه نه بو.

ژنا وی گوت: ههی خودئ ژئ ستاندی، قهی برا دین بویی، ما من ژتهره نهگۆت، وئ سبا ناخوه (ب سهرفه ناچی) شورهکی ژئ بیبی دوکانا ته، تی بیژی شوری منه.

شیتخی میترئ وئ گو: مال خرابئ وله ئەف خهنجهر بو.

ژنا وی گوتئ: هاها بی تو ناچی (ته نهشیت) ولوژی پئ م نا قهی (ههر ب هندئ باخقی). شیتخی رهبن دل ب کول و کۆفان فهگه پریا دوکانا خوه. چهند رۆژ دوی ناچی چۆن، دیسا محهمه د شوری زیرئ ئانی جهم شیتخی و ژیره گوت، ئو شیتخ دیسا وهکی بهرئ (پیشی) هاته جهم ژنا خوه و ژنکی دیسا ژیرا گوت: چهیرا سبا، ژنهکی وئ بیبی، تی بیبی ژنا منه.

چهند رۆژ دهریاس بون، رۆژهکی محهمه د گوته شیتخی زیفگرا، ئەز دخوازم ئیرو تو بیی جهم من تاشتن بخوی. شیتخ گو: سهرجاڤا.

زیره سبب ده، بهردهستیا (بهردهستکا) مالا شیتخی زیفگرا ههمی گوهازتنه مالا محهمه د ئوژنا وی هات لهر دهستی میتفانا ئاف دگپینی. گاڤا شیتخی زیفگر که ته هندرو (ب ژۆر کهت)، دی هور و مورئ وی نه، ژنا و بییه؛ دهنگئ خونهکر (خوکړکر)، وهکه کرافی (کهرافی)، بخوه تشتهک دقرکا ویده نه دچؤ خوار، نه زانی چاوا قه داندا، دا رئ بکول و کۆفان چؤ.

هاها کی محهمه د گوته بهردهستی خوه ئەز دخوازم فان هور و مورئ شیتخ بئ ل جهی وان دانن و ژنک چو (قه) مالا خوه.

شیتخ ب وئ دل کولیبئ فهگه پریا. دهستی خوه ل دهریدا و ژنا وی چو دهر لئ فهکر دی، ما ل شیتخ نه مانه (رهنگ و رو بیار ل شیتخی نه مانه).

ژنا وی گوتئ: کورؤ خیره، چ بهلاته (چ بسهرئ ته هاتیه؟)

شیتخی میترئ وئ گو: قهت مه بیژه، قهی و ترسی ئەز خونو بومه (گازی کریمه) سهرتاشتن؟! لئ چ تاشتن، گزفیا ماری کۆر بی، دهر من ده نه چو خوارئ (گه لهک تیشته کا تازه چیکر بو، به لئ چو دگه رویا مندا نه چو؟)

ژنا وی گو: خودئ خیر یکی چما؟

شیتخی گو: ژنی بخودئ ئەف راخستنا (وا ژیرا) مالا من تهف ل مالا وی بون، ههکه ئەز نه شاشم (شاشمی مه)، توژی ل ویری بوی. م ب چاچی خوه تو دیتی. ما قهی ئەز ته ژئ ناسناکم!

ژنا وی گو: چهیرا (ن)، دهف ژفان گومانا بهرده وهکه جوانفیران به. ئەف دهه جارا ئەز ژتهره دپیژم، به لا خوه ژفی لاوکی فهکه، میترئو قاس قه نجی ژتهره کرییه، تو چما خرابیا وی دخوازی، دلئ ته ل هندا ما وی نه پاقره.

شیتخی رهبن دل هه لاویستی، پۆشمان چو دوکانا خوه.

بو بهار رۆژهکی، محهمه د گوته شیتخی زیفگرا: ئەز بهنی دخوازم ژفر بارکم دهکا ئەم ههرن چهم قادی (قازی)، سه نه دهکی ژهه فره چیکن و ل ههف قحیل (حیل) بکن. دونیایه، بهلکی ته مائی مه خواریه، یان م مائی ته خواریه، بره گونه هئ مه دستوی هه قده نه مینی!

شیتخ رابو دا پهی (دوی) و چۆنه جهم قادی و کاغه زهک ژهه فره (بو ئیک و دو) نشیسی و لههف قحیل کرن (گه ردهن) نازاکرن و هاتن.

رۆژا پاشتر محهمه د بازگانی خوه بارکر و برئ کهت.

شیتخی زیفگرا گوته ژنا خوه، ئەز دخوازم (من دقیت) ئیرو هه تا ئەز فهگه پرم تو لسهر خهبتی بی بچو درافه نه چۆبی، هه که نا ئەزی ته بکۆرم.

ژنکی چ کر؟ رابو دارهک ئانی چار چفا (چه چهفا) خوه لیکر (تی وهراند) لسهر قه سرئ چکاند و چ جلکه کی پاکژ هه بو بخوه ره هلانی و چۆ مالا محهمه د و دگهل وی بریکه تن و چۆن.

شیتخی زیفگرا بواره راوهستا هه تا ته فی بریکه تن و خاتر ژههف خوه ستان و فهگه ری هاته مال. لئ چ ته ماشه کی؟! نه مال و نه ژن و بسهر قه سرئ کهت و دارهک ل چارچقی دا، لئ دار ژهه وا قادی (قازی) گو: چهیرا وه سه نه دا خوه چیکر تو چاره دبی؟!

محهمه د ژنک ئانی و هاته مالا باقی خوه. باف دهر کهت پیش و گوت: ئافهرم کورئ من ته ژنباڤا خوه ئانی؟!

محهمه د گو: ههی مال خراب، من ژ خوه ره ئانییه، نه ژمن تو ولو دپیژن؟! ههمه کالؤ پۆرا خوه کشاند (راکیشا) و هاوار بره ژاندرما (پولیسا) دهست ل بوک گریدان و برن جهی سه ر ژیکرن و گوتن: ههی مال خراب، کهسئ ژنا باقی خوه مار کرییه؟!

محهمه دی گو: چهیرا (وله) نامنه، باقی من به لا خوه تیدایه. کر نهکر، بی چاره یه، وئ (دئ) سه ری وی ژیکن. لئ گاڤا چنگئ (چنگلئ) وی تازی (رویس) کرن، دیت بازبندهدک لئ گریدایه، گاڤا بازبند

برن چم سولتان و چیرۆک هه می ژێره گوتن، سولتان گو: زو ئەف لاوک ل کوبه بینن. گاڤا لاوک برن جهم سولتان و چیرۆکا خوه ژێره گوت، هه مه سولتان به زیا چاڤن وی ماچ کر و گوت: هه می مال خراب ئەف کورێ من، باکنه ئی جهو (جوی). گاڤا کالێ جهو (جوی) هاته جهم سولتان درو دهرکەت دهرقه. سه رێ جهو ژێکر و لاوک بو کورێ سولتان و ژنک و مالی جهو ژ خوه کشانده سه ر مالی.

«مالا وه تهڤا ناڤا، هه ر دو بون بوک و زاڤا».

***

پاشایی خونخوور

ژ دهفته ریت جه گهرخوینی

هاته ڤه گهازتن

(۱۹۶۴/۲/۱۵)

هه ر شهڤ پاشا ژنهک ژخوهره تانی و، سه به هێ سه رێ وێ ژێن دکر. بقی ناوایی، هه تا رۆژهکێ ژنهک تانی و چو نقیا (نشست). دوێ شهڤیدا خواست (زێرهڤان) سولتان لدهڤی ده رێ وی راوهستان و فه رمانا پادشاه دانه دهستی وی. دوێ شهڤی ده راگرت ل (ستبولن).

نه هه مه هێ ژنکێ قه دیان خودێ کورێک دایی و کورک بناڤ سالاده چۆ. رۆژهکێ مزکین (مزگینی) دانه دیا وی گوتی: فایه پاشا هات، کورک بخوه دکه نیا و دێ (دای) ژترسا دگری.

محهمه د گوتیی: یادێ ل شوینا تو به اتنا باڤی م بکه نی، ئەز دبینم تو دگری، گه لو خیر تو کاری ژمه ر هه شکه را بکی؟

دهیکا وی گو: کورێ من باڤی خوینخۆره، رۆژا کو سه رێ خو تیخی قه سه رێ وێ (دێ) من و ته هه ر دووا بکوژی. بهازا ژن تانیه و ل دووان نه بویه سه به (دو نه گه هشتینه سپیدی).

محهمه دی کورێ وێ گو: ئەگه ر ئەڤه (راسته) چما ئەم رانا بن، نارڤهن، ژخوهره ب جییکی دی ناچن؟!

داوی گوت: ئەمێ بکووه هه ر؟ دهستی وی درێژه، ئەم ژبه ر خلاس نابن ئەز ژن و تو زارو، ئەم چ کارن بکن؟!

محهمه دی کورێ وێ گو: رابه خودی مه زنه، ئەمێ کارین خوه بهاریژن، خو خودی کن.

هه ر دو رابون تیرا خو مالی دنیا یی برن و ب چۆلی ده رهڤیان و چۆن. ده سه رێ چیاکن ب دارو به ر و بلند، دشکهڤته کێ ده خوه فه شارتن. کور هه رو دچی نیچیرێ و دێ خواریتی چیدکی. چهند سالان بقی رهنگی مان. رۆژهکێ دێ ل دویمایهیا شهڤتی ده چۆ، هه یها، چ بنیری شهڤته دور و درێژه، تژی قل (کون) و کونجه، ل وان کونجان بکا بکا (کهت - کهت) گه ریا، ژنشکاڤه چاڤ ب دهوهکی (دیوهکی) کهت و قیرپین ژێ هات و گوت: کورۆ توچ کهسی؟ ل فر چ دکێ؟ دهو (دیوی، پیره هه قیی) لێ ڤه گه راند و گوت: حه ریا مه ترسه، نه ر نه ناخوم، مرۆڤهکی ناف سه رمن لکارم بگرم، ژترسا کورێ ته ئەز

کهته ڤی شهڤتی، ژنک به ردا چۆ. هه لما مروڤان هه لانی، دهستی خوه دا دهستی وی و گوت: ئەز ژکوړی خوه نابیزم هه مه ل قریه، به لکی هه لما مه بههڤ ده رکهڤی. ژ خودی پیڤه کهس ب مه نرانی. بقی ناوایی چهند مه ه نه چۆن، ژنکێ ژمێرکیر هه گوت: حه ریان زکی من مه زن دبی، کورێ من بته گومان کهڤی، به لێ گومان دێ مه هه ر دووا بکوژی. دڤی ئەم چاره کێ بکن کا چا چیبه، ئەم چاوا بکن؟

دیوی گو: حه ریا محهمه دی کورێ ته یه، ئەز بخوه نکارم ده بارا وی ده (به رانه بری وی) تشته کی ببیزم. ژنکێ به رسڤا وی دا گوت: مال خراب، ئەرێ کورێ من، لێ بخودی وێ مه هه ر دووا بکوژی، دڤی ئەم چاره کێ ژێره بکن.

دیوی گوت: چاره ئەڤه، خوه نه خوڤ باڤیژ (بکه)، وی ژته به رسی: یادێ چ بخوی؟ تو بیژه شه به ش (زه به ش - شوی)، وێ (دی) بیژی؛ کا شه به ش ڤی زڤستانن، ل کودا دبن؟ تو بیژه؛ گاڤا ئەز بچوک بوم خه لکێ دگو: دناڤا سه رێ فلان چیا یی ده، وه رزهک هه یه، هه ر ده م ژ شه به ش ڤالا نا بی. کورێ مبه ر، ئەوی هه ر ی، لێ ژویده، دێ ژناڤ هیتته برن، دهوێ بکوژن. ژنکێ خوه نه خوڤ ناڤیت و محهمه د ئیتقاری هاته مالی و گوت: یادێ خودی خیرکی، چیه چما نه خوڤی؟

ژنکا دا وی گوتی: کورێ من، ناڤا من بژی (هناڤیت من سوتن) ئەز دکم جانی خوه ددهڤی خوه ره وره قم.

کورێ وێ محهمه دی گو. دلێ ته بیژی چ یادێ، چ کاری بخوی؟ دا ئەز هه ر ژته ره په یداکم، مه ترسه وه کو شیرێ شیرا بی ئەزێ ژته ره ببنم.

داوی گو: نو کورێ من شه به ش، دلێ من دبیزی شه به ش تشته کێ دی نکارم بخوم.

کورێ وێ محهمه د گو: شه به ش ل کو په یدا دبی ڤی زڤستانن؟!

داوی گو: گاڤا ئەز بچوک بوم... چیرۆکا خو هه تا سه ر ی ژێره گوت:

محهمه د رابو هه ر دو شیرین خوه دانه دورا خوه نو بری کهت و چۆ. ها ل فر، ها ل ور، هه تا رۆژهکێ بناڤ سه رێ چیاکی کهت. هه یها؛ چ ته ماشاکی، وه رزهکێ مه زن تیده گوندور و شه به ش تیده دبرسکن. محهمه د یهک دو خوه شکاندن (که رکرن) و هه سپی خوه ناڤده گریدا و رما خوه چکاند و سه ر ی خوه خسته خه وێ رازا (نشست). ها ه به ر هندک نزام چ چۆ، ژنشکاڤه، دهوک (دیوهک) ده رکهت و درانی خوه لهڤت دان (ددانیت خو چرکاندن) گوت: ما ته نه گو ئەڤ به غچه بی خوه دی نیسه. ته هه سپی خوه به ردا یه ناڤ و سه ر ی خوه خستیه خه وێ. ما نه ئەز ی بکم پیچکی (پرتکا) هندی گوھی ته بن!.

محهمه د رازایه (دریژ کره) لێ شیرێ مه زنی خوه چنگ پیتشیا وی و سه ر ی خوه هلدا (راکر). دهوێ سپی و وی شیر لهڤت دان هه تا هه سستیبه کێ ساخ دلاشی ههڤده نه هشتان، نانا شیر ژوردا دهوێ سپی و ئیک لسه ر چاڤی وی دا ئەو گوندرا نده قادی.

لێ پر نه چۆ، دهوێ سور ژ ی ب لم له هاته مهیدانی، شیرێ بچوبک رابو چو پیتشیا وی و هه ر دووا وه که به رانا رابه که تنه ههڤ، نانا شیرێ بچوبک دهوێ شور کهڤزانده وێ ناڤی.

ها... گه لهک یی نه چۆ دی کو دهوێ (دیوی) ره ش ب قی - قی و حم - حم سه ر ی خوه ده رانی و هات،

هەر دو شیران نهدیا (دیت) خو (چهکی شه‌ری) و بو کوزکوزا وان ل دۆزا محمه‌د چۆن و هاتن. محمه‌د شیار بو، کوچ بنیری! لاشی هەر دو دهویا ل وی ناقی دناث خوندا دقرقتنی و دهوی رهش نیزیکانی ل وان مریه، محمه‌د دزکی خوه گوت: ئافه‌رم و (له) وه بارا خوه کوش، بارا من (باها من) مایه. رابو سه‌رخو و راهشته شورئ خوه و چۆ پیتیشیا دهوی رهش وه‌که دوعه‌گیدا راپرکه‌تینه هه‌ف و محمه‌د ب میترانی ئه‌و کوشت شه‌به‌ش ژدیا خوه‌ره ئانی و هات.

گافا دیا وی شه‌به‌ش (زه‌به‌ش) خوار و ژناث نقینا رابو. محمه‌د سوه‌هی چۆ نیچیری و دهو ژۆنکیپه گوت: مال خرابی (وله) ئه‌م نما ژناث له‌په‌ی وی ده‌رکه‌فن و قورتال (رزگار) بن.

ژنگی گوتی: کورۆ دقئ ئه‌م چاراکێ بکن؟ چاره ئه‌قه‌یه: تو خو نه‌خۆش باقیژی، کوژته پرسى بیژه: تری دخوازم (من تری دقیت)، تری ل فلان به‌غچه‌ی هه‌یه، ئه‌ژدهاکێ مارا دناث ده‌یه ژبه‌ر وی خلاس نابى.

ده‌یکا محمه‌د گو: ئه‌ز نه‌خوشم، ئوه‌ ناها ئای تری، تری بو من بین. محمه‌د گو: دایه‌ی قئ ژفستان، تری ل کوبه‌؟

ده‌یکا وی گو: گافا ئه‌ز بچوبک بوم دگۆتن ل بیهفان فلان به‌غچه‌ی تری تم په‌یدا دبی.

محمه‌د رابو و هەر دو شیرین خوه دانه جهم و بری کت، دئ ل قه‌ر، دئ ل ور هه‌تا جاره‌کی بسه‌ر به‌غچه‌کی فه‌بو (هه‌ل بو)، کو تری دمیتوا ره (ب میتوافه) وه‌که گوهارا دالقیانه (پیتشه شو‌ره)، قه‌سه‌رک دناث به‌غچه‌ ده‌یه. هیدیکا ده‌ری قه‌سه‌ری فه‌کر، هه‌به‌ها! چ تماشاکێ؟! دی کو کچه‌که (کا) ده‌لال و جوان تیده رونشیتییه. مرۆف ژخودئ دترسی لئ بنیری.

محمه‌د دی لیکر (های کر) و گوت: کچکا ده‌لال تو فا درا؟ کچکی گو: ئاکر ب مالی که‌تو، هه‌ره‌ به‌ری کو زوها‌ی مارا ل ته‌ راست بی، دئ ته‌ و هه‌سه‌پت ته‌ و شیرین ته‌ ب هه‌قه‌ره دار قوتینی (دا عوبریت).

محمه‌د گوتی: زوها‌ی مارا چۆیه، کوا، ل کوبه‌؟ چیه‌یه هه‌و قاس توژئ دترسی، مه‌ترسه، ئه‌زئ سه‌ری بیه‌لینم!

کچکی گو: ناخوه باشه. ئه‌قه‌هه‌ره‌ پشتا قه‌سه‌ری فه‌شیرن هه‌تا نیقرو کو دئ ئه‌ژدها بئ مالی (بیته مال).

گافا کو تی، به‌ری هه‌ر تشتی، تی ده‌قی خوه دخی (دکه‌ته) سنگا (سنگی) من و هه‌ر دو مه‌مکی من دمروسی. هه‌تا کو ئه‌ژده‌هواره تیه‌خه‌ خوار، ئه‌و ژئ بسه‌ر سه‌ری خوه ده‌ دبی کلور (گلور) و دمینی. ئه‌گه‌ر وی چاخى هون کار بن وی بکوژن. یانا (وله) وی (دئ) وه ته‌فان بخوی ئه‌زه‌نی.

محمه‌د بخوه و شیرین خوه و هه‌سه‌پت خوه فه‌ شاردن (خو فه‌شارت). هاه، نیقروه‌کی دی کو قه‌رچ - قه‌رچ ب دارا که‌ت و به‌لگ وه‌شیان و بو ره‌ریا به‌ری داران، محمه‌د ها بزدان کو ئه‌ژده‌هاری مارانه؛ نه سه‌ری وی و نه‌بنی خوه به‌ردا به‌ر ده‌ری قه‌سه‌ری، ده‌قی خوه خسته‌ سینگا کچکی و مژی، مژی، مژی (میژت) هه‌تا دلئ وی (کچکی) ئیتشا و هه‌واره (ب هه‌واره) هه‌ته‌خوار. مار ژئ بۆ گلور (گلورک).

محمه‌د و شیرین خوه لئ گه‌هانه هه‌ف، ژخوه مه‌ره ئه‌و ژ هه‌قدی (ژیک) بژلانندن (پرتکاند) و به‌زیا به‌ر ده‌ری کچکی و دابه‌ر سینگا خوه و بره سه‌ر ته‌ختی وی، ناث لسه‌ر و چاقی وی رزاند (ره‌شاند) و کچک شیار (هشیار) بو و ده‌ستی خوه ئاقیتته سه‌رستوی محمه‌د و گوت:

ئه‌ز هه‌یرانا ته‌بم، ته‌ ئه‌ز ژقی به‌لایه‌ ده‌رستم، لئ ئه‌زئ شه‌رته‌کی لته بکم: کا بیژه من کی تو شانده (هنارتیه) تری؟ تو شاندییه ریتیا هات نه‌هاتنی؟

محمه‌دی گوتی: (وله) دیا (ده‌یکا) من ئه‌ز شاندم قئ جی. کچکی گوتی: ناخوه دیاته بیاره، ل دیا خوه ئه‌و له‌مه‌یه (قاباته‌یه).

محمه‌دی گو: تشتی ولو مه‌ بیژه، دیا منه ره‌بن، دناث سه‌را چیاکی ده‌یه، جن ژئ ب سه‌ره‌هه‌ نابن. کچکی گوتی: ده من ژته‌ره نه گوت: ئه‌گه‌ر تو ب ئا من دکى (گوه‌ بدی من) وه‌ر من لخواه مارکه، ئه‌ممئ دقئ باغی ده به‌هشتی بمین ده‌ف (ده‌ست) ژ دیا خوه به‌رده، دیاته بیاره.

محمه‌دی گو: ل من هه‌یه (ل سه‌ر منه)، بی (بیژه) بازاری باقی ته‌ ل کوبه‌؟ ئه‌ز ته‌ بگه‌هینم بازاری باقی ته، وه‌کی دی ئیشی ته‌ ژمن تو نه‌بی (ته‌ چوژمن نینه).

محمه‌دی کچک ئانی بازاری باقی وی و فه‌گه‌ریا جهم دیا خوه و تری دانی به‌ر و گوت: ها یادئ (دایه‌) توچ دخوازی ئه‌ر دفه‌رمانا ته‌ده‌مه.

ده‌یکا وی گو: (وله) محمه‌د کوړئ من تو خۆش میتری، گه‌لو تو ب چ تی گریدان؟ محمه‌دی گوتی: ئه‌ز ب چار موا (مویا) ژ دوقی هه‌سه‌پی دناث میزا وی بدی و له‌هه‌ر دو تلئ (تپلیت) من گریدی تیمه گریدان.

هه‌مه‌ دئ رابو (داوی رابو) چار مو (موی) ژ دوقی هه‌سه‌پت وی کرن (کیشان) و دناث میزی (میزا) وی دان (قه‌دان) ئو ئانین و هه‌ر دو تلین وی پئ گریدان و گوت: ده‌وی (دبۆ) کورۆ ده‌ وه‌ری. گافا محمه‌د تلین خوه کشانندن مو ل هه‌ستیان (لسه‌ر هه‌ستیان) راره‌ستان ده‌وی کۆر (کۆره) هات و گوته ژنکی (ده‌یکا محمه‌دی): حه‌یران محمه‌د کوړئ ته‌یه ئه‌ز بخو نکارم گونه‌هئ وی تیخم (بیخمه) قه‌رکا (ستوی خوه)، تو دکوژی ده‌یلی تو دزانی.

داوی رابو هه‌ر دو چاقین وی ده‌رانین و خست، به‌ریکا وی و ده‌ستی وی گرت و ئانی (ئینا) ئاقیت هندروی (ناث) بیرو.

هه‌ر دو شیرین وی ب چۆلان دکه‌تن ژیره خوارن تانین (تینا) و ئاقیت بنی بیرو. بقی ئاوی نزام چ قاس ده‌رباس بو.

رۆژه‌کی که‌روانه‌ک هه‌ته سه‌ر ده‌قی (ده‌ری) بیرو، هه‌ر دو شیرا خو به‌ردا پیتیشیا وان و کرن کوزه - کوز (عوز عوز) خه‌لکی که‌روانی ترسیان لئ یه‌کی ژ وانره گوت: مه‌ترسن، ئه‌ف دو شیر گه‌دی نه (که‌هی نه)، به‌لاک (به‌لایه‌ک) هه‌تیه سه‌ری وان، شیر تو جاری کوز - کوز ناکن.

شیرا دا پیتیشیا وان و سه‌ری خوه خست هندروی (ناث) بیرو؛ گافا نیرین، هه‌به‌ها! چ بنیرن، مرۆقه‌ک دبیری ده‌یه. گوتی: کورۆ توکی؟

محهمه دئ بهلانگاز گوتی: لاولین من دهرتخن ئەزى ژ وەرە چیرۆکا خو بیژم.

کهروان کندر (کنف) و وهریس بسهرقه کرن، داهیتلان و محهمه دهرانین.

کهروان ژئ پرسی و گوت: کووۆچ بهلا تهیه (چ بسهرئ ته هاتیبه) چما تو که تى بیئر، ژکویه، ل چ دگهری؟

محهمه گو: چهیران ئەز ژ باژارئ فلان پاشایی مه، ئەگهر هون کارین من بختیرا خوه ببن مالا وه ئاقا. کهروان گو: (ولّه) کو تو فان دو شتیران نهدی مه. ئەم ته نابن.

محهمه د: باشه بره، ژ وەرە بن. کهروان محهمه د گه هانده بروی باژاری و شتیرین خوه برن و چۆن.

کچک رهمل ئاقیتیبو (چو بو نک خیترانکی) و زانیبو کو محهمه د کۆز (کۆزه) بویه، ژ له ورا ته کییاک ژبونا کۆزا ئاقا کریو، تپیده کۆز خوه دی دکرن.

گافا ئیتقاری کۆز محهمه د ب کۆزا فه چۆنه شیف، کچکئ ئەو ناسکر و گوت: فی کۆری (کۆزیهی) ئیشهف ل جهم من بهیتلن.

محهمه د گریا و گوت: ما من چ کره، ژفان کۆزان ههمیان، بهختی من رهشه هه ما ئەز ئیشهف هاتمه؟! وەرە وەرە کۆزئ بی ئەقل وەرە، ئیشهف ئەز ته بهرنادم. ئیتقاری کچکئ گوته محهمه د: هه ی مال خراب، من ژته ره نه گوت دیاته بیاره؟!

محهمه د گو: تو خوه دیکى تو فلان کهسى؟ بهلئ ئەزم، محهمه د زوردا گرتی و گوت:

هه ی منۆ دینۆ بهختی ژنا من نهدی بو، کئ ديبه کودئ ژبونا یارئ خوه، ل کوپئ خوه ولو بکی؟! خویا کو باقی من لسه ر حهقی بو.

محهمه د گو: باقی من شهف ژنهک تانی ئو سوبه هه ئه و دکوشت.

کچکئ گو: نانا محهمه د باقی ته نه لسه ر حهقی بو. ژن ژى هه نه، ژنوک ژى هه نه ئەزیه نی. ده رابه ب سوزا خوه دئ بی. ئەز دهف ژته بهر نه دم هه تا یان چاقیتن ته ساخبن (ساغ دبن) یان ب هه قرا (پینکفه) ئەم دمرن، دا تو زانیی (بزانی) ژن هه می نه یهکن.

کچکئ خاتر ژدئ و باقی خوه ستاند (خاست) و ب دهست محهمه د گرت و چۆن.

ب سالا، ب دهما، پۆژهکئ ل بن دارهکئ بالدایی، کچکئ سه رئ وی دانیه سه رچۆکا خوه و هیتسترا دبارینی. دی کو دو مشک ژ قولا (کونا) خوه ده رکه تن و رابه ر که تن (هه قرویشی ئیک بون) یهکی چاقئ ئی دی بزقاند (به رچقاند) لئ سفک بازدا، گیایک (گیایهک) ئانی، جوت جوت (چو چو) و خسته (که) چاقئ هه قالی خوه و هه ر دو که تن و قولئ (کونئ).

کچکئ ژى پاشى دیتی رابو چو ئەو گیا تانی و چۆ خسته (که) چاقئ محهمه دى. دی کو محهمه د رابو و دا لوتکا (لوتک ل خودان) و گوت: چاقئ من فایه، چاقیتن من ساغوبن. هیتدی هه ر دو فه گه ریان باژارئ باقی کچکئ، کچکئ ژتیره گوت: ده وەرە فه گه ره، من مارکه و ل باژارئ باقی من رونه، هند مایه تئ بی (تو دئ بیه) پادشاهئ باژیر و وه لیت.

محهمه د گو: هو هو من سوند خواریه، کو هه تا ئەز دیا (دهیکا) خو نه کوژم مارا ژنا ل من حه رام بی.

کچکئ گو: ده هه ره خوه دئ هه قال (هاریکاری) ته بی.

محهمه د برئ دهات، هه ر دو شتیرین خوه برن و پاشی چۆ دهرئ شکهفتی. دبیژن:

دهوی (دبوی) بو بم بمه وی گو: ده بهسه، محهمه د ل کو ئو ئەم ل کو؟ نه ا کورما (کرما) چاقئ وی خوارنه.

دهوی گو: هه که ئەز نه شاشم (شاشمی مه) محهمه د ل فان درانه.

ژنکئ گو: ده بهسه لۆ تو دینی!

محهمه د شوژئ خوه کشاند و گوت: (ولّه) ئەز بکم پچکی (پرتکا) مهزن وهک گوهئ ته بن و لۆ گوت: و پین شورا دانی دیا خو (داخو دابه ر شیرا) و زاروکیتن وئ تهف کوشتن و دهف (دهست) ژ دهوی بهردا و هات.

کچک مارکر، پاشی بو پادشاهئ وه لیت روسپی و دلگهش، چیرۆکا من ژ وەرە خوهش.

***

چیرۆکا سولتان ئیبراهیم

ژ دهفته ریت جه گه ر خوینی

هاته فه گوه ازتن

(۱۹۶۴/۵/۱۶)

سولتان ئیبراهیم کوری سولتان ئورخان بو. کاری وی تم (هه ر و هه ر) راف و نیچیر بو. لفقری (چاقئ) کوشتی ددانه ژار و به له نگازا و ژیندار (ساخ) به رددانه ناف به غچه.

رۆژهکئ کوفیه که (کوفیهکئ) کوشتی لناف باژار ئاقیتنه دهقئ (به ر ده رگه هئ) دهرین پیره کئ. پیرئ دهست بر ب ئەز مانا (ئه سمانا) فه بلند کر و گوت: وه ی لاوۆ خودئ به نی سعادا بکی رزقئ ته. سولتان ئیبراهیم د رۆژئ ده ئەف ناف: ناقئ به نی سعادا ددلی خوه ده دجیکئ بلند و شرین ده هلائی.

ئیبراهیم رۆژ ب رۆژ زه ر دبی، بئ تین رها قل دمینی. ناگری ئەقینی وی دشه وتینی، هن بهن دهلئ، لئ دهر دئ خوه ژ که سیرا نابیژی هه تا ولو بو (وه لئ هات) کو ئیدی، هه رو ژئودا خوه دهر نه دکهت.

وه زیر و زیره کیتن باقی وی لهف کوم بون، شیرا خوه دانین و گوتن: گه ره که ئەم ژ سولتانرا بیژن، کو کورئ ته، ولو بسه ری وی هاتیبه، ئەگه ر نه، خوه دئ نهکی تشت بی، وئ سولتان سه رئ مه هه موا ژیکئ. ب هه قرا هه می چۆنه جه م سولتان و ژتیره گوتن: «هه سولتانئ مه زن ئیبراهیم نه خو شه، لئ که س نه خوشیا وی نزانی. ئەم تهف مانه چه بری (مه نده هوش مان) دکن ناکن، دهر دئ وی ناسناکن. سولتان ئەنیا خوه قورمچاند (که گری) ئو خوبدان زیده خوار ئو گوت: رابن زو ژمنه ر باکن سه ر دوختور و بهه قه ره بهرئ خوه دانه ئودا سولتان ئیبراهیم و چۆن. سه ر دوختوری گو: پاشایئ من، دهر دئ ئیبراهیم دهر ده گئ کران و بی دهر مانه دهر دئ ئیبراهیمی دلگرتنه. دهر مانئ دهر دئ ئەقیندار ماچیکرنا یاره.

سولتانئ گو: هوم... هوم... دلگرتن دژواره. بیژه تو دزانی دهستی باقی درتیه. سوزبی ئەف کچا کو ته

دل كه تيبى ل كو بى. ئەزى ژتەرا بخوازم ج زۆر، چ خوښ.

وہزيرى گو: قوربان، دە (دئ) بيژە، دئ بابا (بابو) ژتەرە بخوازی، دەستى پادشاه دريژە، دريژە، دريژە. لئ ئيبراهيم دەنگى خوه ناکى، لسهر تهختى خوه، پالدابه، ناخوازی خوه بههژينى.

سولتانى گو: دە بيژە کورپى من دا ئەز ژتەرە بخوازم.

ئيبيراهيمى گو: بابا (بابو) هەرن ژفان کەسى بپرسن.

وہزيرى گو: پيىرئ هوم هوم پيىرئ، پيىرا مالا گەلەكە وەكە ته خرا كريبە، ناخ ژدەستى پيىرا، ئەو ج دكن؟! سولتانى گو: دە رابن هەرن پيىرئ و وەرن. چۆن باكرنه پيىرئ، گوتى: «وەرە سولتانى تو دقئى».

پيىرئ گو: ل من رەبەنى، ئەز و ديوانا پادشاه، ئەز چمە، كو سولتان من بخوازی؟ (ولە) باقو ئەز ناييم (هيم). نافەدەستكىن. سولتانى. گوتى: دە رابە، مال خراب، بەلكى سولتان قەنجيەكى ب ته بكى (دگەل ته بكت). پيىرئ رابو و هاته جەم سولتان، ئو سولتان ژتەرە گوت: بيژە پيىرئ دەردئ كورپى من چيه؟ هەكە نا ئەزى باقئىژم دەنگزئ(۱).

پيىرئ گو: سولتانى من، ما ئەز چ زانم، دەردئ كورپى ته؛ (ولە) پۆژەكى لاشكى (لەشەكى) گوشتى ب خيىرا خوه ژمندا ئاقئيت و چۆ. تشتى كو هەيه من ژتەرە گو: خودئ بەنى سعادا بكى رزقئ ته.

سولتانى گو: هوم... بنى سعادا، بنى سعادا كچا مەلكى مسرتيە.

پيىرئ گو: بەلئ سولتانى من، كچا مەلكى مسرى ژى ئانجەغ ئەو هيژايە ژ سولتان ئيبيراهيمى ئەز گوژرى.

سولتان ئورخان گوته كورپى خو كو ناقبەرا من و مەلكى مسرى نهخۆشه ئەز نكارم كچا وى ژتەرە بخوازم. لئ تو دەستى خوه دى سەر كچا كئ ئەزى ژتەرە بيىنم.

ئيبيراهيمى گو: ئەزەبەنى ئەگەر بەنى سعادا نەبى ژن ژم رە مەهرا ژنا ل جانئى من حەرام بى، چقا (چەند) ژنئى دنيايئ هەنە، هەمى خوههئى منن.

ئورخانى گو: كورپى من فايە ئولكا ئالى عوثمان لىبەر تەيه توج كاري ژخوهرە بى، ئەز ژدەستى ته ناگرم، هەرە ژخوهرە بخوازه. فايە (ئەقەيه) وەزيرى من ژى، ل شونا باقئى تەيه، ئەزى ب تەرە بشينم.

ئيبيراهيم رابو ژ هەر تەخليت و رەنگا ژمدا، ژ چنگبلىا، ژ زيفگرا، ژ دوكاندارا، ژ نالبەندا بخوهرە هلاتين (برن) ئو تيرا خوه مالىن دونيايئ و لەشكرەكى گران دا جەم خوه، بەرى خوه دا ئوغرى و پشتا خودا فەلكئ.

گافا بپتەكەتن سولتان ئورخان باكرە وەزير و كورپى خوه ئو گوت: كورپى من ئەز دخوازم تو ژ گوتنا وەزيرى من دەرنەكەقى، لئ تو (چو) جارا ل ميترگا دامەنين، ميترگ نەدبەن خوهدى نە (بئ خودانن).

سولتان ئيبيراهيم تەمەنا ژ باقئى خوه رە ئاقئيت (تەمەنە بو كر) و گوت: سەرسەرا و سەرچاقا بابو، و پريكەتن چۆن كەتن بەرى و بەرستان چۆل و چولستان، هئ ژنو سەرى وان كەتنە قافئى گران (كەتنە دەراقئى تەنگ).

رۆژەكى ژ رۆژان ل ميترگەكى راست هاتن، هەيهها! چ بنيرن، هئ تەير ب تەيرانيا خوه دەسەردا نەچۆيه.

وہزيرى گو: گەلى هەفالا، سەرى بازگانئى خوه بگرن، ئەمى ئيشەف لئى ميترگى دەينن.

ئيبيراهيمى گو: وەزيرى من، باقئى من نەگۆتبو كو، ئەمانەت، تو جارى (جارا) ل ميترگا دامەنين.

وہزيرى گو: باقئى ته چ دزانى، تئ دخەوا خوه كەقى، تشتى كو هەبى وئ بسەرى مەبئ (ببت).

ئيبيراهيمى گو: تو چيتر دزانى، ئەز نكارم بئ دلپا ته بكم. ئيقارى وەزير خوه گرئدا و چەند كەس بخوهرە هلدان و ل دۆرا چادرا چۆن و هاتن. پر هند (گەلەك پئ) نەچۆ هاتن و وەزير كەته بنئ چادري و سەرى خوهدانى و رازا (نقست).

سولتان ئيبيراهيم جلكئى خوكرن بەرخو، خو راپيچا و رابو بتنى دۆر دۆر ل دۆرا چادرا زقري. هاه، شەف كەته نيقتى شەقى، دئ كو حم حم و زم زم بنوال (نھال) و دييارا كەت، شەق شەق و ئاگر (كريبك) ژبەر درانئى وى دچن. دەيتو (ديتو) ژ دورقە باكر و گو: هەى مرؤقئى سەر رەشۆ تو ئاخى، ديسا ئەزى تەبكم ئاخ وە نەگو: قەى ئەف ميترگ بئ خوه ديبە.

ئيبيراهيمى گوت: هۆش دەنگى خوه مەكە، زاروك و پيرك دناف مە دە هەنە، تئ وان بترسين خوه ل من بگرە و فرده وەرە من كارئ ته كريبە.

ديتوى گورزئى خوه هلدا (راكر) سەرسەرى خوه و زريكاند (بادان) و ئاقئيتە ئيبيراهيمى و گو: بم، بم، تو ئاخ بوى، من تو كرى ئاخ.

ئيبيراهيمى گوته ديتوى خوه: ئيجا دۆرا منە، گورزەك ئاقئيتئى، ل نيقاشەرى وى خست و دھو (ديتو) گروكرە (گوتل كره) مەيدانئى، هيديكا سولتان ئيبيراهيمى ئەو خشانده بنئ نەوالئى و هەر دو گوھى وى ژيكرن و خستق بەريكا خوه و قەگەريا بن چادرا خو و رازا (نقست).

گو: وەزير دئ رابە، رۆژ هەلاتيە، دقئ ئەم باركن، رپا مە دورە، ماچ كولا تەيه (خەم ل تەيه)، ژ ئيقاردا (ژ ئيقارى وەرە) تو كەتبه بەلك وەزيرى رەبەن ل دۆرا چادري دگەرى.

سولتان ئيبيراهيم: هەى بەلئ وەزيرى من، حەقى تەيه (تەم خوښ ژبو وەزير وەزيرى هيژا بنگەهئى دەولەتن)، ميسرى چى ل پشت، ئن خراب ناسدىكى وەزيرى گو: دەرابە لو ترسونكى (بو ترسونكى) ته دگو: ئەم ل ميترگى دانين ها بنيره ئيشەف پيدا، دەوارئى مە دقئى ميترگئىدا دچيرن (چەرن) چبو؟ چ هاته سەرى م؟ تو ژى وەكى باقئى خو ترسونكى.

سولتان ئيبيراهيم: دەولەت سەرى ته، لئ ئەز چ بكم باقئى من ولو گوتبوم ب دلپيا نەكرنا (مەبئ دلپيا وى نەكريا) وەزير باش ژخوه دزانى.

وہزيرى گو: باقئى ته چ زانى؟ بازگان باركر و پري كەت و چۆن. ئەگەر هەفتەك، ئەگەر مەهەك دەرياس (ز) بو، ديسا ل ميترگى راستهاتن و وەزير دەنگى خوه هلدا و گوت: هئ سەرى بازگانئى خوه بگرن ئەمى ئيشەف ل قئى ميترگى دامەزن.

سولتان ئيبيراهيم: وەزيرى من، مانە باقئى من گوتبه گەرەكە ئەم ل ميترگا دانەنين.

وہزيرى گو: هو هو... باقئى ته خروفية، ته وەكە جارا كريبە، ديسانئى رازى سەر گيتزى هەمى، پارا (باھرا) منە، ته چ ژيبە.

سولتان ئيبراهيمي گو: ده دلچ تهيہ وهزيرئ من.

ئيشاري ديسا وهزيرئ چهند پهيا بخوهرا هلانين و چهند سهر با ل دؤرا چادرا چؤن و هاتن و وهزير داکهته بن چادري و رازا (نشت).

لي سولتان ئيبراهيم خوه دچه کارا پيچا و ديسا دؤر دؤر ل دؤرا چادرا زقري. هاه شفت كهته نيقي دي كو دهوك (ديوهك) هات، شق شقا دداني وييه؛ ناكر ژ دهقي دچي دبيژي: «هي مروقي سهر رهشو، تو ئاخ بوي، ئەز ته بكه مه شه ئاخ. ماته نهگو ئەف ميبرهگي خوه دينه (بخودانه)، ته برايئ من گوشتيه و ل ميترگا مه دانپه. خوه بگره ئەز هاتم ته.

سولتان ئيبراهيم: كورؤ دهنگي خوه بلند مەكه (نهكه)، تي زاروكا ژخه و راکي دفرده وده، من كاري ته كريبه، ئەگر خوه دي بي هره، ئەزي گوهيته زي تيخم بهريكا خوه.

دهو (ديوي) گورزي خو زرکاند (زقيراند) و ئاقيته ئيبراهيمي، دناف توزي ده ونداكر و گوت: هي مروقؤ سهر رهشو، تو ئاخ بوي، من تو كريفه ئاخ!

سولتان ئيبراهيم: ته دربا خوه دانا، ئيجا دؤرا (كهرا) منه، گورزي خوه هژاند و ئاقيته سهرئ وي، ئەو زي گير كره سهر قادي و كشاندي (راكيشا) نهواليا (نهالي) و ههر دوگوهي وي ژيكرن، خستان بهريكا خوه و خوه بهردا بن چادري و رازا.

وهزير پاشي چؤ بهر چادرا سولتان ئيبراهيم گوتي: رابه رابه رؤزي تيريژي خوه بهردانه سهرمه، دقي ئەم باركن. سولتاني ترسنوك، تو و باقي خوه، ههوقاس دترسن، هون نازكن تاحلي (تهحلي) و تهنگي نهديته.

سولتان ئيبراهيم: تو زاني (دزاني) وهزيرئ من ناخوازم گوتنا باقي خو بشكينم باقي من گوتبول ميترگا دانهن.

وهزيرئ گو: تو و باقي خو ترسونكن (ترسونكن)، كا چ هاته سهرئ مه ههتا سبههي خه و ب چاقي من ناكهفن، ئي ته بخو چ ژتيه. تو ژخهوا شيرين رانابي، ما چ ژته دكهفي ئاقي؟

ديسا بهري بهريستان، چؤل و چؤلستان، سهرئ وان كه ته قافي گران، ئەو دچؤن ب رؤژان ب مههان، ههتا جارهكي ژجاران ل ميترگه كي راست هاتن.

وهزيرئ گو: هي سهرئ بازرگاني خوه راكرن. ئەمئ نيشهف لقي ميترگي بيهنا خوه بهردن (دهين).

سولتان ئيبراهيم گو: وهزيرئ من، ما نه باقي گوتبول ميترگا دا مهنيئ؟!

وهزيرئ گو: ديسا و لوگوت ئەه؟

سولتان ئيبراهيمي گو: تو دزاني وهزيرئ من باقي من مروقهكي مهزنه، ناخوازم (م نهقيت) بي دلپا وي بكم؟!

وهزيرئ ژ دهقي فهگرت گو: دهين، كو باقي من گوته، باقي ته ترسونكه چ ههپه؟!

سولتان ئيبراهيمي گو: بهلي وهزيرئ من.

ديسا وهكه بهري سولتان ئيبراهيم دهو (ديو) كوشت و گوهي وي خستنه بهريكا خوه.

چهند رؤژ دوي نافي نهچؤن گهانه باژاري مسري و ل دهرفهي باژار دانينو چادري خوه کوتان. ئەگر

گازا (گهزا) قوماش ل مسري ب دهه قروشا بو، وان بچار قروشا ددا، ئەگر كوستيلك (گوستيرك) ل مسري بچار جهرخيا (*) بو، ل جهم وان ب يهكي (قروشهكي) ددان. ههر تشت ب نيث نرخی دفرؤت.

خهلكي باژار ب كرپن و فروتن ههمي قورژينه(*) (خرقه بونه) سهر وان دهنگ بوليت دكهت (وي جهي دهنگ شه ددا).

بيژه مهههك دو چؤن. رؤژهكي سولتان ئيبراهيم گوته وهزيرئ خوه كو ئەفه چهند مههي مهنه، ئەم هاتينه هي مه تشتك نهكريبه، ما ئەم هاتينه كرپن و فرؤتنئ؟!

وهزيرئ گو: ها ها... ئەز ئيرو چؤمه باژار من دوستهكي خوه دي بهلكي سبا ئەم ههين مالا وهزير ب ههقره نان بخون. ئەز ليهر گوهي وي خم (كهمه گوهي) نانا خلاس، ههوه ئەم ئيدي لي بپرسين. هنگي خوه راگره، بيهنا خوه فره بكه، ههر تشت ب سولتاني بيهن تهنگي نابي ئەزهني. سولتان ئيبراهيمي

گو: بهلي ئەزهني. سولتان ئيبراهيم زاني كو تشتك ژ وهزير دهركاهفي، دقي خوه ل هيشيا وي نههيلي، ژ لهورا، راپوسهر خوه و بهري خوهدا باژار و چؤ. ها ل قي يالي، ها ل وي يالي، خوه هانده نيزيكي

مالا مهليكي و چاقين خوه گه راندن، دي كو پيرهكه رهيهن، بهلهنگاز لي پاقژ و مريس (بژوين) دشكهفتهكي ده دميني، خوه بهردا هندروي شكهفتي و گوت: يا دهپيري (داپيري) تو ميغانا

ناحويئي؟!

پيري گو: سهراچقي ديا خوه بي كورئ من، ههكه توب حالي من رازي بي ئەزي شمكا ته دهينم سهرسهرئ خوه ئەزهني.

سولتان ئيبراهيم: ها ژته ره دهه زير، هه ره شيشا مه بكره و ئي مايي ژبونا هندرو خهرج بكه (بمزهينه).

پيري بولوتك ب جارجي ده رقا (بهزي) و چوهه تاكو بيست تشت دقا بو كرپن و فهگه ربا نشينين پاقژ و خوارن ژ سولتان ئيبراهيم نابين و هات.

سولتان ئيبراهيم: داين خوه ديكي چ كار دكي، چهوا ئەبورا خوه دكي. نانئ ته ژكو دهردكهفي؟!

پيري: كورئ من ئەز دهيينا بهني سعادا كچا مهلكي مسري مه. ههر رؤزي ئينيا ئەز دچم سهرئ وي دشوم، ژ من پيشه كهس لاشئ (لهشي) وي نابيني ئەو زي من بقي ئاوايي خوه دي دكي، لي چ خوه دي

كرن تي دبيني.

سولتان ئيبراهيم: ئاه يادي نافي بهني سعادا خو شه، برينئ كورئ ته پئ دهردمان دين، من خوه ل خوه دي و لته گرتييه، كو تو ناقبهرا مهده ههري (بچي) و بيئي، ههكه بهني سعادا لسره دهستي ته ههري

بكي، ئەزي بكم كو ههتا شمكا لنگي (پئ) ته زيرين.

پيري: ئەف گهها خوه دي و دپاته، ههشته، سبا (سويهه) سهر شووا وييه ئەزي ژيرا بيژم.

(*) چهرخي، جوزهكي پارابو.

(**) قورژين = كوم بون.

سولتان ئيبراهيم تيرا وئ پهره دانى و گوت: ديا (ياده) پير، ئەز كورئ سولتانى دينى ئيسلامى مه، ژ ستانبولئ مه خوه ل خودئ و ل ته كريبه، ئەگه بهنى سعادا نه گهه مه، ئەزئ دترسم ل فر برم فنه گهرم مالا خوه.

پيرئ: خريق خريق دهست ب گريئ كر و گوت: تو كورئ سولتانى دينى ئيسلامى به و ته خوه ل مه گرتبه؟! سوژئ خودئ ل جانئ م كه تبيئ ئەگه بهنى سعادا بمرئ ژ ناخيرا و ميني وئ ژجانئ ته ره به، ئەز ديا تمه، ئەو دناث پهريئ ته پيرا ده، ل ئەزمانئ (ئسمانئ) هفتا (هفتئ) بي، ئەزئ وئ ژ ته ره بينم. مه ترسه، ئەف گهها (گهرا) خودئ و مليئ منه.

سويهئ پيرئ چۆ سهريئ بهنيئ بشوى (بشوت)، ب پيلوكافه (پهبيكا) هلكيشا ژۆر دى كو بهنى «بهنى سعاد» ل ژۆرا راوه ستايه.

پيرئ دهف بكهنى گو: ده بهسه ژخوه ره ميتره كى بكى، ئەم ژته خلاسين ئو تو هه تا كهنگئ تئ بهلا سهريئ مه بي، ليئ شرينا بهر دلئ خه لكئ.

بهنى سعادت، نه دهيكري (دهينه كرى) بهنهك (پينهك) ل سينگا وئ دا و ئەو ديئپولكادا تراكر (گريل) كر، كندري بنئ قه سريئ، بهر ده ستيا خسته ناڤ تزه كئ و ئاڤيتن هندروي شهفتا وئ.

ئيقارى ئيبراهيم سولتان هاته مال چ بينئ؟ دى كو پيرئ بويه دناث جيا دا نرا نرا (نالا نالا) وييه، هه سيه كئ ساخ دلاشى وئ ده نه مايه، سولتان ئيبراهيم رابو چۆ سوكن ژيره درمان ئانى و لاشئ وئ درمان كر و خوه دا بهر سهريئ پيرئ و گوت: مه ترسه داپير، چ دخوازئ، ئەزئ ژته ره بيتك بينم.

پيرئ كه نيا و گوت: تو گوهئ خوه مه (نه) دئ، ژمن بيتقه كهس نكارى سهريئ وئ بشوى (بشوت)، چهند رۆژان بره ولو نه شوشئ ميني وئ (دئ) بخوه بيئ لهر من بگهري.

هاه چهند رۆژ درباس (ز) نه بون قهرواشا بهنى سعادا هاته مالا پيرئ و گوت: يا ده پيرئ، ده رابه خاتون ته دخوازئ، ده رابه چيبه ل تو نه هاتيه باشه كو وئ تو نه كوشئ، هنگئ زمانئ ته دريژه. ناخ دهف ژئى زمانئ بهرنادئ.

پيرئ گو: «هه مه هه ره تو سهريئ وئ بشو (ولئه) يادئ ئەز ناييم.

قهرواشئ گو: يادئ تو ديا وئ، ئەز ره به نا خودئ، هنگئ (كهنگئ) دوئيرم نيزيكي وئ ژئ بيم؟ پوك! پا (ولئه) وئ سهريئ مه بيه چيئنى. نا (ولئه) يادئ ئەز ره به نا خودئ چما هاها. ئەف ژمه كيئمه بيئ، توفئ ژئ ناخئ ستوئ من؟!

پيرئ گو: ئەز چما ديا وئ مه بره (بلا) ژخوه ريكه كئ پنده كئ. تو جارى ئەز شيرئ بهريئ خوه ليئ فتحيل ناكم. مامه چ گوتبو ولول مه كر؟! كچك (كچكئ) ژيره بيتزه بي (ولئه) ميقتانا من هه نه، ئەز نكارم ژهف ژميقتانين خوه بهردم.

قهرواشئ چۆ و دهنگدا فه گه رپا و گوت: بهنى ديئئئ: بره ياده پيرئ ب ميقتانا خوه فه بيتن، ئەز گه لكه پوشه مانم (پيشه مانم) دلئ من پئ شهوتئ (سوت) من بيريا وئ كريبه بره (بلا) نهايئ.

ديا پير، دهستهك كنجئ ژنا ل سولتان ئيبراهيم كر و داپهئ خو و چۆن.

بهنيئ (بهنى سعادت) گو: دئ سهريئ سهره و سه رچاڤا تو ب ميقتانا خوه، لسهر ههر دو چاڤئ من بيئ. ياده پيرئ ناخ خوزئ ته زانيبونا چ هاتيه سهريئ من ته ولو نه دگوت.

پيرئ گو: چ هاتيه تو بيتئ، كچا مه لكايه، ئەم ژار و ره بهن و روتن كارئ زالم و ژۆر كه را دههر چاخيده ئەفه. زورزانئ ژ بهرزانئ، ئەم ژ ژۆره چقا بكن بهر چاڤئ وه خوبا ناكئ ئەئ (ههئ) چهند دلئ وه هشهكه (رهقه)؟ هون ژخوه دئ ناترسن، خونخوار و ميتركوژ و تالانكرن، يادئ چما هونئ نه بژين؟!

بهنيئ: ده وهرن، ئەزئ چيروك و سهريئ هاتيا خوه ژ وه ره بيتم، ههكه دلئ وه ژئ ب من نه شهوتئ، هون ژئ ب دهردئ مه نه گريان، خو ژخوه هه مه راسته!

پيرئ: چ بسهريئ ته هاتيه دناث پهريئ كهئ (پهريئ) نه عامادا، ل قه سرا به گلله را دئ، ههزار رهنگئ خوارنئ رۆژئ لهر دهستئ ته دجشن، كئ بكوژئ كي بهردئ، كهس نكارئ دهفتئ خوه فهكي، ژخوه تئ بيتئ و له يادئ ژ مه ره مه بيتزه ههكه ژميقتانا منرا بيتئ ئئ (بيئ) من بخوه كيشئ مه ژئ تو نه به.

بهنيئ (بهنى سعاد) ياده پيرئ ده گواهئ خوه بده من، پاشئ گازندا بكه. ئەز هيشئ دكم دلئ خوه نه گري (دلئ ته نه مينت) ناخ ياده پيرئ تو ژمن باوه ناكئ!

پيرئ: بيتزه يادئ بيتزه، ئەم لته گوهدار بكن، بهنى بيئ كا چ بسهريئ ته هاتيه؟

بهنيئ: هو... ياده پيرئ ئەز بهنى سعادا بوم، كه فوكا پشتا پهردابوم، شرينا بهر دلئ دئ بوم، ده لا بهر دلئ باڤئ بوم. گرتن و بهردانا ماليئ تهف ددهستئ من ده بو. رۆژئ من سهه تاخم لههف دگوهورتن. ياده پيرئ قهرواشه كئ من هه بو شرين و دهلال بو، من چ بخوار (خوارنا) وئ ژئ دخوار، من چ وهرگرتا وئ ژئ وهردگرت، ئەز بيئ وئ ب جهه كئ ده نه دچوم، ئەبؤرا (سه بريئ) من بيئ وئ نه دبو (دهات).

رۆژه كئ ئەز ژئ غه يديم و من شه قامه ك ليئا، ياده پيرئ ئەز چ بيتم وئ شهك ژبه پشتا خو ده رانى و دانئ من، ديئا كو من دئ ئەزئ خه زالك و كو چك و كولانا فه بازم، هاسنگر چا كوچئ خوه داڤيئن من، خه رات ته فسو وئ خوه دمن وهردكن، سولكر و كوچكر، دهريئك و شه كالا داڤيئن من. ئەز چ بيتم ب ژۆر و دژواري ئەز گه مامه سهريئ چياكئ بلند. ليئا ياده پيرئ ئەز دگه هيئ خه زاللا ژ مه ره فن دگه هيئ گور و كيروشكا دۆرئ من دچن. ئەز بتئ دگه رم دكول و گومان و دهردا گيئم.

ياده پيرئ ژ نشكافه، جاره كئ ئەز ل خه زال كئ راست هاتم وئ ئەز بيتن كرم و من ئەو بيتن كر، مه ههر دوا ههلا ههف هلائي، بونه هوگرئ ههف، ب هه قرا دگه ريان، گاڤا ئەم دگه هانه قورانك (قانهك) گيا، من سهري دچلياند دخوار، وئ بنئ وئ دخوار دعورت (دادعويرا) و دگه هانه كسولك. ئەف من تهقا سهري دميت وئ ئال بن دمراسئ (دمرويسى). ئيقارى رادزان (درازان) دهستئ مه دبن سهري هه فده.

ياده پيرئ رۆژه كئ لهر پالكئ (به ته نه كئ) ئەم دچه ريان، هايا مه ژ بابئ فهله كئ نه بو، خودئ شهش تويا تيخئ، ماد و نيچيرفانا سهريئ دمن دانين و ئەم ژهف راته قاندين (ژيئك فه كرين)، ئيئدى ياده پيرئ ئەز نزام، هه قالي گرتن كوشتن، قه ره ست ژستيركا وا، چ ليئ هات ئەز نزام. ديئا (ديئتا) كو مه دئ، ئەزئ بهنى سعادا داوا كراسئ من ل دار و ده قيا دكه فئ، لهر گونده كئ نه سوار نه تاژئ من ل شقانا كره غازئ، خه لكئ گوند، ب دهف و ديئان ئەز گه هاندم مال. ژ وئ رۆژئ پيدا، من مارا ميئرا ل خوه نه

دروست کړی. ژ وئ هغالی پټغه ئەز میرا ناکم وهکی نافئ میرکرنی (شو کړنئ) لبر دەرگههئ من خی (دانی)، ئەز دین دیم تیم کو وی بکوژم. پر باشبو کو تو ب ساغی ژدهستت من دەرکهفی. ئاخ ئاخ خهزالئ هغالی. ولو گوت و بسەر سولتان ئیبراهیم دههاته خواری و دل ژئ چۆ (هاژ خو نه ما).

پیری ئاف لسه رچاچی وئ په شانند و گوت: ده رابه کچا من، دهردی ته گرانه، ئەز ژ ئیرو پټغه لته ناگرم. تو چ بکی دهستورا ته دایی به خاتونئ وئ خوددئ ته و خهزالئ ته زو به دهرنگ به بگههینی ههف. ده رابه کچا من ئەز سهری ته بشوم دهرنگه میثانا مهژی. پیری سهری وئ شوست و ب ههفره ئەو میثانا خوه داکه تن خواری و پیری دئ لئ (هایدار کر) و گوت:

ده ئیجا بار که ته سه ملئ ته، پیری چیه و ژ خوه ره بخه بهته. سولتان ئیبراهیم: مالا ته ئافا یاده پیری، ئەز ژبیر ناکم ولو گوت و دهستت خوه کر ل بهریکا خوه را و کولمک (مستهک) زتیرا بهردا، داوا پیری خودایی و چۆ مال.

وهزیری گوتئ: ها ئیبراهیم پاشا ل چ دگه ری، تو نابیتئ، ههنگ ته بکوژی پاشی خوه ژدهست باقی ته خلاس ناکم، ما تو هاتی هه ری ژ خوه ره ل کهیفئ بگه ری.

سولتان ئیبراهیم لئ قه گه پراوند گو: به لئ وهزیری من، حه قئ ته هه یه، لئ ئەز دخوازم بزائم کا ته چاوا (چ) کر، چیرۆکا مه گه یه کو؟!

وهزیری گو: هاها... چیرۆکا ته، چیرۆکا دهستگیرانا ته، چیرۆکا حوسنه تا به نی سعادا خاتون لبر قه داندن ئیبه. ههنگ ما یه، لئ ههنگئ بهنا فره (فرهه) ژ چیرۆکئ و لو ره دقئ. بهنا تهنگ خوددئ خوه ل دوژاوبئ راست دکئ.

سولتان ئیبراهیم: به لئ وهزیری من بهنا فره دهر کاریده باشه. ما ما ما، باشه، باشه، نیزیکه نیزیکه کو، گو: چه ند روژ نه چۆن ئیبراهیم داکه ته جهم زیفگر و گوت: ما هوستا، دخوازم ژ مه ره خهزاله که زتیرینو لسه سینگن (سینیبه کا) زتیرین دیلانئ بکی، چ قا (چه ند) دخوازی ئەزئ بدم ته و ته نبورکه زتیرین ژئ ل ئیره چیکئ.

سولتان ئیبراهیم، دهست ئاقیتته خورجه زینا خوه، کوما زتیرا لبر کره لود (لبر کره کوم) و گوت: «چ قا بخوازی بدم ته. چه ند روژ دوی نافئ چۆن، سولتان قه گه ریا، دی کو چاوا گوتیه هئ چتیر پینک ئانیبه. سولتان ئیبراهیم راهیشتته ته نبورا خوه و دهست بسترا خهزالئ کر و خهزال وئ لسه سنین بی گوته ند و سه ما دکر. خه لکی چارچی ب جاره کئ بسه رده قوزرین (لئ کوم بون)، لئ دهر باس بون تونه بو (جهی پیتی نه بون).

قه ره و اشا به نی سعادا هاتبو ژتیره تشته کی بکری. لئ گاغا دهنگئ سولتان ئیبراهیم که ته گو هئ وئ (ب گو هه کهت). سوین هاتبو رو چۆ بهر ئاقاهیین، ژ نوکا هاته بیرا وئ ئو لسه ر خوخست و دهف ل لیقا خوکر (لیقا خو گه زت) و گوت: (ولئ) وئ به نی بی بزوری سه ری مه ژیکئ، مه چ بسه ری خوکر (ئینا) ل من ره بهن.

هئ تو (چو) چاڤ ل خاتونئ کر زوردا گری (بهردا گری) و گوت: خاتون، ئەز دبه ختت خوددئ ده

بهیله ئەز دو گوتنا بیژم، پاشی تو چ دکئ بکه.

به نی سعادا: هئ ونیک دیلئ تئ چ بیژی، (ولئ) ئەز تایی پۆر (مو به کی) بسه ری ته قه ناهیلیم. بیژه بیژه، کا تئ (تو دئ) چ بیژی، تو دخوازی خوه ب درووا خلاس کی؟!

قه ره و اشئ گو: خاتون: پانایئ گوتن، خاتون، خورتهک، چه له نگ و حجیل دزیر دکنجئ زتیریندا خه ملان دی نتبوکه زتیرین لسه ر چۆکاوی دبیتئ و خه زال هه که زتیرین لسه ر سینه زتیرین گوته ند و دیلانئ دکئ، خاتون دهره دبیتئ:

خه زالا من، ده لالا من، خه زالا لبریا ژتیری

خاتون بسه ری ته و باقی ته کم، ئەز هه تا نهه مام، ئەگه ر تو ناتئ (تو نه هیئ) هه تا سباهی فی چاخئ لبر دهنگئ وی بمانا

به نی سعادا: کچئ پور کو ری ل کوه؟!

قه ره و اشئ گو: خاتون ل چارچی لسه ر دوکانکئ رونشتیبه و بازار تهف لئ گه یه هه ف ری دهریا نه مایه.

به نی سعادا دهف ژ قه ره و اشئ بهردا و بازدا ئودا خو و گوت: یادئ ئەز دخوازم دهنگبیتزه هاته چارچی (قه یسه ری) تو بشینی وی بینی ئودئ، ئەم ژ خوه ره لئ گوهداری بکن، یادئ ب سالو خا چارچی تهف لئ کوم بونه، جقا دهنگئ وی خۆشه. یادئ هه یرائئ نه ا بشینه بره (بلا) بئ.

دئ گو: بره بی کچا من بره بی، ئەز نه ا بشینم بی، بره ئیسه ف ل جهم مه بی.

گاغا سولتان ئیبراهیم هاته مالا «مه لک» و دهست دبروک و سترانا خوه کر خه لکی مالی تهف لئ کوم بون و ژ هه فره دگوتن: جقا ده لاله، جقا چه له نگه چقا جوانه؟!

پشتئ (پاشئ) کو لیستکا خوه قه داند، خاتونئ گو: هه رن هه سپه کی ژتیره پیتشکیتش بکن.

سولتان ئیبراهیم: نا خاتون ئەز نه ئئ هه سپا مه، ده ولت سه ری باقی ته ب هزاران هه سپ ل نه خته خانا باقی من گریدانه.

به نی سعادا: کو ری هه ره ساکوین باقی من ئئ کولابدون (که لابدین) ژتیره بیبه.

ئیبراهیم سولتان: خاتون ئەز نه ئئ ساکووامه، ده ولت سه ری باقی ته کنجئ من دبینی هه می ئافز تیرکرنه، ئەز دکارم، ب زتیرا باژارئ باقی ته ب جاره ک بکرم و نه فروشم.

به نی سعادا: لئ ما تو چ دخوازی، جقا ب ترۆ فریبه؟

سولتان ئیبراهیم: خاتونا دهلال، تشتئ کو بسه ری من هاتیه ئەز ژ تهره بیژم، تئ ل دهردی م بگری ئەز نه دل بژوکی گرش و گورم (نه پیتقی سامان بون) ئەز ل نامانج و داخوازی خوه دگه رم.

به نی سعادا: چکا (چه وا) بیژه چ بسه ری ته هاتیه، تو خودئ کی؟

سولتان ئیبراهیم: ئاخ خاتونا م، پا ئەز چ بیژم دلئ وه ژئ نه خوئ بکم. خاتون، ئەز سولتان ئیبراهیم کو ری سولتان ئورخانی بوم، تم ل نیچیری و چۆلابوم، هایا من ژبایی فه له کئ تو (چو) نه بو. ئاخ خاتون به رده ستنکئ من هه بو لبر دلئ من گه له ک شرین بو، خوارن و چه ک و کونجئ وئ ژئئ (بیئت) من بون.

رۆژهکێ خاتونا دهلال، ئەز ژێ غهیدیم (پوسیدە بوم) من سیلاک لێ خست (من للههک لێدا)، هه من نهدی خاتون، شفهک ژبهرا پشستا خوه دهرخست (ئینادهر) راوهشاونده من، ئەز چ بنیتریم خاتونا دهلال دینا (دیتنا) کو من دی، ئەز خهزالهکم و دچارچی شه دبهزم، ههريهک تشتهکی دمن وهردکی. ب زۆری من خوگههاندنه جی ناخ. ئەز ئیدی هههه بهسه من سهڕێ وه کێژکر، چیرۆکا من دۆر و درێژه.

بهنی سعادا: نا نا نا، بیژه چیرۆکا ته سهڕ پین هاتیاته گهلهک خوشه ئەز دخوازم لێ گوهداری بکم، ژخو (نی ژخو) چیرۆک بهنا مروث. فرهه دکن ناھ، ده بیژه بیژه، بهسهڕی باقی من تی بیژی.

ئیبراهیم سولتان، بهلێ خاتونا من، ئەز گهنامه چێی (چیبایی)، لێ ئەز خهزالا دببیم، ژمن درهفن، ئەز گورا دببیم ژ من درهفن، ئەز کوڤیا، هرچا، کروشکا (کیتروشکا)، روڤیا چ دببیم ژ من درهفن.

ناخ ناخ... خاتونا دهلال، ژ نشکافه ل خهزالهکی راست هاتم، ئەو بهر من شه هات و ئەزهه وئ شه چۆم، مه ههقدی (ئیک و دو) بپن کر و ئەم بونه هۆگر و ههفال. ئیدی ئەم ژ ههف شه نههون. ناھ ئەز دترسم دلێ وه نهخۆش بکم خاتون. دهکا بهسه بهلکی خهوا وه تی. رازن (بشن).

بهنی سعادا: نا نا بیژه خهوا م نایێ ئەز دخوازم تو چیرۆکا خوه، فێ چیرۆکی نهقه دینی (پری) بیژه خوهدی ته بهیلی بیژه.

ئیبراهیم سولتان: خاتونا دهلال من گولک ئاف بديا من بادکره ههڤالا خوه وئ ئافا پاقت دمیت (فردکر) ئو من ئەگرهک دمراست (میتت).

من تومگ (دهستهک) گیا بديا وئ چکایی و کانک دخوارن و من قیدیدان ئەم دبهرا پالکی (بهتهنهکی) ده دگهریان و دچیربان. خوهدی توپهکی بیخی مالا دو نیچیرقانا نازی ئو تونی خوه بهرا مهدان ئو ئەم ژ ههف دا قه داندن.

دینا (دیتنا) کوم دی ئەز لیهرا گوندهکی، کراسی من لدار و دهڤیا ههڕیلی (پرت - پرت) بو، دناف شهڤاره ئەز هاتم گوند ئو بدهف و داھول خهلکی گوند ئەز گههاندن مال. ناخ سهه جار ناخ، خاتونا دهلال ئەز نزانم خهزالا من کوشتن (کوشت) یا گرتن، نزانم ب کوده چۆ. ژ وئ رۆژی فرده من مههرا ژنا ل خوه ههرا م کره، ئەز دگهرم، یا دمرم یا سالوخی (سالوخی) غهزالا خوه هلبیم (دهنکویاس زانین).

هێ چیروکا خو نه قه دانديه سولتان ئیبراهیم قیرتین پشستا پهردی کته دهنگ ژئ بلندیو گو: بهسه چهیران، ته کچکا مه کوشت. قیر قیر و ههوار کورت و پست ئاف ناین و بهسهڕی وئ داکرن.

گافا بهنی سعادا هوشیار بو، رابو دهنگی خوه هلدا و گو:

یادی بهر مهدهن، ئەفه خهزالی من، ئەفه، ئەفه ئەفه یه.

هیدکا دایک رابو و خوه گههاندنه ئۆدا باقی، مهلکی مسری، گو: چهیران کچا ته لسهه (ژبهه) فی مێرکی - دین بویه، دبیتێ خهزالی کو من گوتی، ئەفه ژفی پیقه ئەم مێرا ناکم.

مهلکی مسری بهری خوهدا خاتونی و گو: خوهدیکی نه کوپێ شقان و گافانی، قهنا ئەم (دانه ئەم) شهرمکار (شهرمزار) نهبن.

خاتونی گو: وئ چهیران ئەز نزانم لێ ئەو دبیتێ ئەز کوپێ سولتانی دینی ئیسلامی مه ژ بازاری

ستامبولی هاتم ل خهزالا خو دگهرم.

مهلکی مسری گو: مالا خودی ئافا ئەو نهکەسی ديبه، بره (بلا) سبی ئەز وی بینم، ئەگهه هیتایی، ئەزی کچا خوه بدمی.

گافا چاڤی مهلکی مسری ب سولتان ئیبراهیم کته، ژ بهرڤه رابو ئو چوه ههه دو چاڤی وی راموسان و گو: وهه دهستی من، من کچا خوه داته.

مهلکی من: ئەز مروڤهکی سیتی و سونالم، سوبههه ئهمن ب سواری و گوڤه ند بیتنه مالا وه، و کچاته بخوازن وههه و قهلهن (دهستگر و نهخت) بدن و پینک بینی ئو ب جوامیری ئەمن کچاته ب سهرفهرازی و دلشادی دهرباسکن.

مهلکی مسری: ئافهرم کوپێ من ئەفه ئا (یا) جوامیریابه، ده هههه ئوغرا ته یا خیری بی. سولتان هاته بن چادری و رازا. سهههه زو وهزیر هات و دی لێ کر تینکر و گو:

رابه رابه دهلالی من، رابه بره دلێ ته خوڤ بی، ئەز چۆمه مالا وهزیر و من ل جهم وی تاشتی خوار، گهلهک وهزیری مسری باشه، ئەز گومان دکم وئ ئاری مه بکی و (ولّه هی) من ژیره نهگوتیه لێ ئەزی بیژم. ده رابه رابه خلاس خلاس.

سولتان ئیبراهیم: وهزیر فهرمان بکه بره (بلا) سوار سوارین، دهف و دودک و دهول و زورپه ئوسا زو ئاواز بدن، ری سپی و ریتزان بکهفن پیتش و ههین دههرا قهسرا مهلک دیلانی بکن، ئەمن ههین بخوازن بهسه، یا ئە، یا نا (نه).

وهزیری گو: ئەمان وهکه باقی خوه مهکه. ئەم ژئ بدینی چن نابی ئەم نکارن ولو (وهسا) زو ههین بخوازن.

سولتان ئیبراهیم: ئەز بیژم دفتی ئەم ههین، دفتی ئەم ههین ئیش پینک هاتیه.

ب ههڤه سوار و پهیا بریکهتن و دانه دۆرا سولتان و وهزیر چۆنه مالا مهلک و کچا وی خوهدستن (خوهدست) ئو ناین (ئینا).

چهند رۆژ نهچۆن بهری خوهدانه بازاری باقی خوه و بریکهتن.

مهلکی مسری خهمل و خیز و دیاری و نیشان گهلهک ب وان شه کرن و ب وان پهشاندن.

گافا گهانه مال، باقی وی ژئ پرسی و گو: کوپێ من وهزیری من چاوايه؟

سولتان ئیبراهیم، دهستی خوه خسته بهریکی و شهش گوڤه ئافیتن بهر باقی خوه و گو: سهه پین هاتنا من ئەفه بو:

بابی وی وهزیر ئافیتن دهنگری (کره دگرتیخانی) دا، گو: هێ ژنو گوڤه ندا ئیبراهیم لدار رابن.

ئو ههه دو بههف شابون و ئەم دل ب کول و خهه ژههف بهلابون.

***

میری ههکاری

ژ زارده‌فی پیره‌نه‌کا بوتی گولا نافده‌لی

ژی ۷۰ سال

روژا ۱/۵/۱۹۷۶

دبیژن میری ههکاری سپنه فه‌گرت و ههر دو دهرگه‌هین نامیدی دور لی گرتن و نامه بو پسمیری نامیدی فریکرن گوتی: دقیت چه‌کا دانن و دهرگه‌ها فه‌که‌ن چو به‌ره‌فانی بوه ناهیتنه کرن. میری نامیدی به‌رسفا میری ههکاری دا گوتی: دار خازانه ژخویه، ئەم ژی مترین تو هاتیه سهر باژیری مه، ئەم دئ به‌ره‌فانییا خو کین. میری ههکاری نامه‌کا دی دویرا هنارت و تیدا گوت: ئەفه من ژنوی هنار چاندن، هه‌تا ژئ نه‌خوم، ئەز له‌شکرئ خوه ناکشیم (ناکیشم).

پشتی هه‌فت سالا بلوکه (محاسره) دای، پسمیری نامیدی چفنیبه‌ک (له‌نگه‌ریه‌ک) یا په‌لاقی تژی سهرگوشتی که‌وا دگهل نامه‌کی بۆ میری ههکاری هنارت، تیدا گوتی: ئەفه هه‌فت سالا ئەم دبلوکیدا ماینه هه‌فت سالی‌ن دژی خارنا مه دئ ههر ئەفه بت.

میری ههکاری به‌رسفا وی نقیسی گوت: دیاره ههر ئەو برنج مابو هه‌وه کریه په‌لافت و که‌وا ئیکی فه‌کوژتییه یان ل نک ژنه بیلی یان ژئ ل نک پیره‌نه‌کی. ئەم پیدی نیین، هه‌کار و بېباد بدهستی مانه (ددهستی مه دانه)، به‌لی ب شهرت چه‌کا دانن (ته‌سلیم ببن) و نه‌ترسن و باش پشت راست بن، ئەز ناهیلم خو دلویه‌کا خونیی برژی. ههر دو دهرگه‌ها فه‌که‌ن دهرگه‌هی زیبارئ (دهرگه‌هی ژۆری) و دهرگه‌هی مويسلی - سه‌قافا (دهرگه‌هی ژیری) ئو بلا ههر که‌س لیه‌ر دکانا خو لسه‌ر کارئ خوبیت، دئ له‌شکرئ مه دهرگه‌هه‌کی را بئت باژیری و دهرگه‌هی دیرا دهرگه‌قیت ئو ب شوندا فه‌کیشین.

ده‌می ئەف کاغزا میری ههکاری خوه‌ندن هاته قبول کرن و جابا میری فریکرن (هنارت). ئیجا میری فه‌رماندا و له‌شکر فریکر باژیری پاشی راسپارتی کو ههر که‌سی خرابیه‌کی بکت ئەز دئ گوھی وی بوم. چاخئ کو له‌شکر دهریاز دبو سهریازه‌کی ژعه‌شیره‌تا قه‌لوینا وی شکه‌ست بو، چۆ به‌ر دکانه‌کی قه‌لوینه‌ک بو خوتانی. پاشی کو میری ئەف کریاره (خه‌به‌ره) زانی فریکر (ریکر دویقرا)، دجهدا گوھ لی بری.

میری پاشی فه‌رماندا کو مله‌ت ههر که‌سی بچیتنه سهر کارئ خوه‌ئوی ژئ له‌شکرئ خو کیشا گه‌لیب مزویرکا و وارئ قه‌ره‌چا. ل قئ واری به‌ره‌ک مه‌زن و بلند هه‌یه، په‌نگ مناره‌یه. میری کورکئ خو ژبه‌ر خو کر و ئاقیت سهر وی به‌ری و گوت:

ئەفه به‌ری به‌له‌ک دینانه

شهادیت (شاهدیت) ههر سئ دینانه

سنورئ هه‌کارئ و بادینانه

بشی ره‌نگی دیسا حالی باژیری نامیدی ئالوز بو و که‌فته ته‌نگا‌قیب، چونکی پاوانیت وان که‌فتنه سهر میرگه‌ها هه‌کارئ.

پاشی مروفه‌کی ئاقلمه‌ند و دنیا دیتی هه‌بو خو کر دهرویتش و چۆ میرگه‌ها هه‌کارئ و هوزانیت دلغه‌که‌ر

به‌لاف کرن و پاشی قه‌ستا باژیری (باژیری) میرکر، ده‌مه‌ک دیری پئ نه‌چو سالوگی گها میری، ههر دجهدا فه‌رمانا به‌ره‌فکرنا دهرویتش دهرکر. پاشی یه‌کسه‌ر بریه جفاتا وی، دبیژن سئ رۆژا ل وئ دهرئ ما و ههر هوزانیت خو‌ش و دلغه‌که‌ر دغه‌هاندن. پاشی دهرویتش زیره‌ک ده‌ستور ژمیری خواست کو بزقربنه‌فه و گوت:

ئەز دهرویتش لیه‌ر خو دگه‌رم، چاره نینه دقیت ئەز فه‌گه‌رم هه‌رم سهر کارئ خوه. میری گوته گزیری خو: ده‌ه لیرا بده‌نی. لی دهرویتش مه نه وهرگرت. گزیری گوت: میری من دهرویتش خه‌لاتئ خو وهرنه‌گرت، ئیجا فه‌رموو (ئهمرکر) ده‌ه لیری دی بده‌نی... نه‌خیر ههر وهرنه‌گرتن، هه‌تا کرن سهد ژئ ههر نه‌ستاندن. ئیجا میری داخازا وی کر فه و گوتی: دهرویتش دلال پاته چ دقیت؟ ما سهد زیری کیمین؟! دهرویتش لی فه‌گه‌راند و گوت: هه‌قی من یه‌ک زیره، مالی ته بو ته پیروز بیت.

میر: پاته چ دقیت دهرویتش دلال؟ داخازا خوه بیژه.

دهرویتش: ئەزه‌نی، من ئەو کورکئ سهر وی به‌ری بلند ل وارئ قه‌ره‌چا دقیت.

میر: ئەفه هه‌فت سالا نه‌ا رزیبه.

دهرویتش: بلا ئەزه‌نی، بلا رزی بت ئەزئ رازیه (من قه‌بوله)؟

میر: من پامان و په‌ژنا (مه‌قسه‌دا) ته زانی.

گه‌لی جفاتئ بو خاتری (خاترا) دهرویتش سنور شکه‌ست و نه‌ما، وه‌ک به‌ری لی هاته‌فه.

ئەف چیروکه بده‌ست براده‌ری

خوشتقی سه‌بری ئەحمه‌د بوتانی

هاتیه نقیسی.

***

چیروکا میری هه‌کاریا و مزگینیا ته‌یری به‌اری

ژچیرۆکیته نکیتنی هاته فه‌کوهازتن

(۱۹۷۲/۱۰/۲۰)

دزمانئ به‌ریدا هه‌کاربامیره‌ک هه‌بو، گه‌له‌کی ژیهاتی و عاقل بو. نافی وی حه‌سه‌ن به‌گ بو. ئاخفتنیته وی هه‌می سه‌ره‌اتی و ئیشاره‌ت و نسیحه‌ت بون. رۆژه‌کی ژ رۆژیت زه‌ستانئ د دیوانخانا ویدا ب چاکئ و خرابئ، ب ئەختوباری و بئ ئەختوباریا دوستان و خولامان، یه‌کی گوت: بیهقان مرۆف چاکه. یه‌کی دی گوت: نه ئەفه چاکه. ههر یه‌کی تشته‌ک گوت. میری ژئ گوھ ددایئ، پاشی میری گوت: «ههر که‌سی مزگینیا ته‌یری به‌اری بۆ من بینت، ئەز دئ خه‌لاته‌کی ب که‌یفا وی ده‌می. خه‌لکی ژئ وه توف ته‌خمین کر میری به‌حسئ ته‌یری به‌ارییه. میر تی نه‌گه‌هشت چیه.

پاشی بویه نیفا شواتئ ره‌شوئله په‌یدا بو. خولامه‌کی جست هات گوته میری: «مزگینی ل میری بیت ره‌شوئله هات. ئەفه به‌هار نیزی‌ک بو». میری هیج به‌رسف نه‌دا و ده‌نگ نه‌کر. هنده‌کا گوت: چونکو

په شويته گه لهک زوی تیت، هیژ زقستان گه لهک مایه، کو نهو په پیدایه دبیت، لهوا ژی میری خو کرکړ چو دهنګ نه کر.

مان هتا کو له گگله هات. مروقهک زوی ب زوی هاته جزویریا میری و گوت: مزگینی ل میری بیت، خودی پیلیت، نهغه له گگله هات. دیسا میری هیچ بهرسف نه دا. خه لکی گوت له گگله زوی ناهیت. وهختی هاتنا وی هیژ نه هاتیه، هیژ بهفر، شلوقه و سهرمایه، بهار نینه، لهوا میر دیسا مت بو چو نه گوت.

چهند روژان خو گرتن، وهختی نوروزی کو هات همیا گوتن وهختی هاتنا که وی سهری بهاریه. ئیدی نه گهر میر بو که وی بهرسفی نه دت نه حقه. مروقهک هات و گوت: مزگینی ل میری نهغه که هات، ئیدی بهاره، زقستان چو. دیسا میری بهرسف نه دا، خه لکی ته عجب کرن، بوچی میری بهرسف نه دا؟ قرینگ ژی هات، مزگینی دانه میری، دیسا چو نه گوت. ب کورتی چو ته بریت کو زقستان چو دهنګه گهرمیانې نه مان همی هاتن. بو همیا کت کت مزگینی دانه میری، لئ میری بهرسف نه دا. مهن و گرگیت جقاتا میری چونه جیکی ب تنی رونشان دگه ل بیک و دو ناخفتن، گوت: نه م نزانین، ژ بهر چ قرارا خوب جی نه ئینا.

قوت نهغ کاره بی حکمت نینه، چو میر هو سوز نه شکانديه. مروقهک هه بو، ناغی وی مام تال «Tal» بو. ترانه کر بو گوته وان: پاره ستان، نه ز دی چم بیژمه میری، مزگینی ل میری کشکله هات. مادام کو بو چو ته بری بهاری خه لات نه دابن، نه م ژی چاکه مزگینیا ته بریت زقستان بدینه وی. همی پیکه نین، گوته مام تالی: تو دینی، دی چاوا وی دهست دریزین که ی. میر دی ژته سل بیت، نهو نابیت.

مامی تال گوت: بخودی نه گهر خو سهری من بریه دی چم و وه بیژم. سهری وه نه ئیشینم، مامی تال هات، لثاف دهری دیوانخانې پاره ستا. دهستیت خو ل دوی سهر و بهریت وی وهختی ل سهریک دانان، سهری خو چه ماند و گوته میری: مزگینی ل جه ناین میری کشکله هات: میری گوت: های ته مزگینی خوش بیت. تو گه لهک ب خیر بهی دی دگه ل وی مزگینیی. نافهرین بو ناقل و تیگه هشتنا ته. مام تالی وتوف هزرکر کو میری ترانا بوی دکه ت.

به لئ میری، گوته نافه دهسته کئی خو: هره ساکو و شهلویت من بو مام تالی بینه. بو وی ئینان و دانې. میری گوتی: ته نهغ خه لات پیروز بیت، رونستی بیت جقاتی سهر سورمان مان، گوته میری: نهو هند ته بریت بهاری بیت سپه هی و برین هاتن، بو همیان مزگینی دانه ته، بو چو ژ همیان ته خه لات نه دا، بو کشکلا گوی خور ههر جار ده میتت سالی ل سهریک لسهر گلینگان پین دخوت، ته بو وی خه لات دا نهو چ عجباییه!؟

میری گوت نه هه که بهروفاژی با مهنده هوشی بو گوتن: ژ بهر چ نه م تینا گه هین؟ میری گوتی: دیاره هتا بو هنگو نه هیته روهن کرن، هنگو نهو هند هوش نینه تی بگه هن، نه گهر سه بهد نهغه یه، ته بریت بهاری همی ل دهوسا خو دگه ریتن وهختی خوشی و شادی دگه ل مه دین به لئ

همما نیزیکی ته نگافیی و سخنتییا زقستان بون، مه ل ناسخنتییا زقستان بونی دهیلن. ل دوی خوشیا خو دکه فن دچن. به لئ کشکله نه گهر چی پیسه به لئ همی دهما دگه ل مه یه، دنه خوشی و خوشیادا دگه ل مه یه هفالی راسته، ب نهختویاره. نهو رازیبه بیسیی لسهر گلینکیت (گوفکیت) مه. بهس دوستی هوسا ب نهختویار دفتی ههر کهس خه لاتی مزگینیاوی بدت. هفالی درست نهو ل خوشی و ته نگافیی هفالی بت نه ل خوشی بونی همما گوتنا میر حه سن ب دل په سند کر.

***

حکایه تا شیخ سلیمان پی ب زهنگل

ژ چیروکیت نکتینی

هاته شه گوهارتن

(۱۹۷۲/۴/۱۴)

دبیزن وهخته کی ژعه شیره تا زبیاران مروقه کئی گه له کئی میرچاک هه بو. ناغی وی سلیمان بو. دائمی شولا وی دزی بو، خو ژ حه بسی خلاص کر، هزرکر گوت: چاکه بچمه به غدا یی لسهر قه بری غهوسی، قه دهره کی روینم، تویه بکم، ئیعتباری په پیدایکم. پاشی نه گهر دزی بکم، کهس هزرا من ناکت. رابو جلیت دهروشان دهر خو کرن و دد و کشکول ب ملی خوه کرن. ریکا به غدا یی گرت، چو سهر مه زاری عه بدولقادر گه یلانی، یی کو ناقداره دبیزن غهوسن به غدا یی. ل وی دهری درونیشست، دهست ب عبادته کر. روژی ژ کونجی مزکفتی دهر نه ده کفت. خه لکی دهاتنه سهر غهوسی، گه لهک باوهری بوی دئینا.

ناوی دپرسی: ناغی ته چیه؟ دگوت: ناغی من سلیمان دهروشی دهرکاهی خودییه. خه لکی ژی دگوتی: استغفرالله. تو چه او دهر رموی، تو شیخ سلیمان، تانجی سهری مه همیانی.

خه لکی دگوته وی: نه م هیقی دکه یی، جاروباران ته شریفا موارکا زاتی وه (هنگو) دهرکفن، دا همی کهس ب دیتنا و جودا مسعودا عالی، خودان فهیز و بهر دکه ت ببیت. وی ژی گوت: نه وی بهند گونا هکار لیا قه تا وی نیه و ژ غه بری وی ژی سه بهه کی دی هه یه، نه شیم دهرکفم. گوتی چیه؟ گوت: نهغه یه، لسهر همی ریکان گه لهک مروقه هه نه. نه ز ژ خودی دترسم کو یی من بکه قیته سهر مروقه کئی بی چاره و بریت و نه ز پیتر گونه هکار بیم. خه لکی بوی گوتی پیتر باوهری بی هات و پین ئینا گوتن: قه ت نابیت هه که مه تو ب پشتی بری لازمه ته شریفا خو بینیه مالیت مه. وی ژی گوت: نه ز قه ت هاتنا پشتا چ کهس قه بول ناکم. به لئ بو خاترا هنگو (وه) ب تهرزه کئی دی دئ هیتم. بو من دو زهنگلان بین دئ بسهری سولا خوفه دروبم، دا دهنګ بهیت مروقه بحلن (بحلین - لسهر ری بچن) پین من نه که قیته سهر وان. خه لکی همیان گوتن: سبحان الله، چهند هزره کا هویر و کویر کر، پیتر باوهری پین ئینا. ب کورتی، زهنگل ب سولیت خوفه دروین. ههر روژ مالکا دهوله مهنه، ژ مه زیت به غدا یی نهو گازی ذکر و میثانداری بو وی ذکر. بقی رهنگی ل به غدا یی ناف و دهنګه کئی مه زن په پیداکر. بناف کهت، بناغی پی ب

زنگل و گلهک مرید و پیشفه‌نویس په‌یدا کرن. دویمه‌ه‌ی پاشی پشتر است بو و زانی، کو خه‌لک‌ی باوهری پی‌ئینا و کهس هزرا خرابیی ژئی ناکه‌ت، گوته مه‌زنان: نه‌ز حمز دکمه ژ درقه‌ی باژیری بو من خانیه‌کی چیکن. نه‌ز و چهند دهر ویشیت ژار ل وئ درئ رونین عباده‌تی خودئ بکه‌ین، چونکو ناڤ باژیری قه‌له‌بالغه، دلئ مروّقی موشه‌وه‌شی دبیت، مروّف نه‌شیت ب درستی زکریّ خودئ بکت. هه‌میان گوتن (گوت): سهر چاقان و سهرسهران، ههر نه‌مرئ حرزه‌تی شیخی بفرموت، نه‌م ب جان و مال حازرین فه‌رمانا وی پیکبین.

خانیه‌کی مه‌زن بو وی چیکر، دگهل چهند دهر ویش بیت کول ویرئ درونبستی کو بخو دزانی. دهر ویش ئینا سهر هزر و باوهریا خو.

روژده‌کی بناڤئ سهره‌دانئ هاتنه سهر مه‌رقه‌دئ غه‌وسی، شه‌قئ مانه ل ویرئ. بن دیوارئ خزینا مالئ ته‌کیا غه‌وسی کونکر، نیریکئ ملیونه‌کا لیرا پاره و گه‌وه‌ر ئینانه دهر. دو روژیت دی مان پاشی چونه خانیی خو.

شیخ سلیمان دگهل سئ چار دهر ویشان جه‌مالکه‌کی مه‌زن ژ گه‌وه‌ر و زیرآ بو خو هه‌لگرتن و گوته دهر ویشیت دژی هوین (هنگ) ژئ، پشکا خو هه‌لگرن. هه‌رچی کو نه‌م نه‌شیتین هه‌لگرن، ببین ل جهه‌کی دویر چال کین، کو پاشی چهند ساله‌کیت دئ ب کراسه‌کی دی و ب رهنه‌گه‌کی دی، هیتین بوخو ئینینه‌ده‌ر و به‌ین. گوت: نوکه چاکه کو به‌لاڤ ببین، ههر کهسه‌ک بچیتنه وه‌لاتئ خو. نه‌گه‌ر نه، بیتگومان دئ لسهر مه‌ شه‌که‌را بیت و پاشی نه‌م ژده‌ستی حکومه‌تی خلاص نابین رابون به‌لاقبون و چوئن. پاشی چهند روژان (مئولی) و مجه‌وریت غه‌وسی زانی. خه‌به‌ر دا حکومه‌تی. به‌لئ پاشی چ؟ کی دزانیته کیفه چوئن؟

وده‌کی گورگان ههر بیتک چو چیا یه‌کی و چو کونه‌کی.

شیخ سلیمان هاته وه‌لاتئ خو رونشت تویه‌کر. ملک و په‌ز و ده‌وار کری. بو ده‌وله‌مه‌نده‌کی مه‌زن. نوکه ژئ لناف زبیاریان ل گوندئ «پهریس». ئوبجاغا وی ماینه. دیسا دو ده‌وله‌تمه‌ندن ناڤئ مه‌زنی ئوبجاغا وی مه‌لا حاجیبه.

هنکی ده‌ست هه‌لاتیبیا حکومه‌تی هیچ لسهر کوردستانی نه‌بو. کهس نه‌شیا وی مالی ناڤ کوردان ب ده‌ست خو بیخیت چو چو، پاشی خه‌لکئ دگوتنه سلیمانی: مال خراب، نه‌و گونه‌هاکا مه‌زن بو ته‌کری غه‌وسی به‌غدا یئ دئ هنگیت. وی ژئ دگوت: من خیره‌کا مه‌زن بو کری، چونکو ساخان مال لازم، مریان لازم نینه.

نه‌گه‌ر نه‌و غه‌وسه‌کی راسته هیچ ته‌لاقتا من ناکه‌ت، چونکو ب سه‌به‌با مالی وی من ده‌ست ژ دزین کیشا. نه‌گه‌ر درویه به‌س نه‌شیت کاربکت (اثر بکت) ماده‌م وه‌یه نه‌ز ناترسم.

ژ چیرۆکیته خرقه‌کری بیت باسیل

نکیتین ویت سالا (۱۹۲۶ - ۱۹۲۹) ئ.

***

حکایه‌تا رزگینیئ ریگر لائوئ نامهر د کالی مه‌رد

سئ چار سالا پیشی نوکه ل نیزیکی دیاربه‌کری مروّقه‌کی در، ریگر و میترچاک هه‌بو، گوتنی رزگین. نافده‌سته‌کی وی روژده‌کی بومه‌سه‌کایه‌تیت باخوه‌ئ خو دکرن دگوت: نه‌م جارده‌کی چوئوبینه ریگری، مه‌ په‌زه‌ک ل شیوگلی دزی بو، مه‌ بخو دبراشت. نه‌م چل ناڤ ده‌ست بون دگهل مام رزگودا بوین.

مامئ رزگو چو سهرئ گری ب دوربینئ ته‌ماشای ده‌شتی کر، دیت لاوه‌کی لسهرئ ده‌شتی ده‌رکه‌قت، مارتینیه‌کا ته‌لیعه‌ (*) یا ره‌ش وه‌کی چاقئ مام بزئ بملیقه‌ بو. دو ره‌خت فیشنگیت کارخانه، ههر ره‌خته‌کی پینجه‌ه فیشنگ تیدا یه‌ک ل پشتا خو به‌ستی، یه‌ک برا پیلئ (ملئ) خو دانای، سولا دیاربه‌کری دپیدا، پشتکی گره موسا دبه‌ردا، رانی به‌رگوزیت ده‌ی ده‌به‌ردا، چه‌قی و عگالیت موبسلی لسهری. ده‌ستی خو بربو بناگها خو لاقژه‌ دگوت. شاه ب سه‌پانی خو حساب نه‌دکر.

مامئ رزگو گوت: گه‌لی نافده‌ستان نه‌ف مروّقه یان گه‌له‌ میترچاکه یان نه‌حمه‌قه. یه‌ک هه‌ر نه‌ پیشیا وی بشه‌لین. چونکو ژرئیز و سهر و به‌ریت مه، یه‌ک دبیت بچیتنه پیشیا یه‌کی شریکی دئ به‌رئ خودنی، قیجا یه‌ک چو گازیکری:

هو لولو، به‌رسفدا هوک لولو. گوتئ: تفنگا خو دانئ، ره‌ختان دانئ سهر: سولیت خو ژیتیکه. پستک (pistik) و رانی به‌رگوز، چه‌قی عه‌گالان دانئ، هه‌ره‌ بخیر بچی. گوتئ: گه‌له‌ک باشه. کراس و دهر بییان ژئ دانم (ببخم) یانه نه؟ گوتئ نه. نه‌و بلا ب خاترا ته‌بن. هه‌می شر و مریت وی ئینان دانانه پیش مامئ رزگو. دیسا مام رزگو به‌رئ دوربینئ داده‌شتی دیت پیهره‌ میتره‌ک یئ تیت که‌ره‌ک ل به‌را بیکی، هیتدی هیتدی ده‌اژوت. عه‌با یه‌کی که‌فن هاقیتیبو سهر ملئ خو، شیره‌ک و مه‌تاله‌ک دبه‌رخو دانای، ههر ئوشه‌ ئوش ل که‌رئ خو دکر، مامئ رزگو گوت: یه‌ک هه‌رن وی ژئ بشه‌لین. یه‌ک چو گازی کری هو لولو. به‌رسفدا: هو لولو قوزل قورت و ژه‌هره‌ مار، هونگ وه‌کی سا ل وان درانه چ دکهن؟ نافده‌ستی گوتئ: دریتز نه‌که، که‌رئ خو به‌پیله و عه‌با ی و شیر و مه‌تالی دانه، هه‌ره‌ روخا خو خلاسه‌که. گوتئ: ته‌ که‌نگی دیتلا دایکا خو بو من ئینایه نه‌ز وان (وان) نه‌ختئ وئ بدمه‌ ته. نافده‌ستی (خولامی) قیشنگ ل تفه‌نگئ دا، دهرئ تفه‌نگئ راست کر، مامئ کال. به‌لئ مامئ کال (نه‌ختیار) دهره‌فت نه‌داین، شیرئ خو کیشا ئو ئیرش کره سهر نافده‌ستی، نه‌هیتلا نافده‌ست تفه‌نگا خو ناگردت (***)، گه‌هسته سهر نافده‌ستی، نافده‌ست ره‌فی. مامئ کال ردتنا خو که‌ره دوی خو سهردونا ههر وه‌تو هه‌تا نیزیکی شیقه‌کی بون، نافده‌ست هات بو ناڤ مه. مامئ کال هاته سهرئ گری. مه‌ قیا بچینه‌ هاوارا هه‌فالی خو. مامئ رزگو نه‌هیتلا گوت: نه‌ز ناهیلم. مامئ رزگو گازی کری گوت: هو مامئ کال وهره دگهل مه‌ که‌بابا بخو. گوتئ: نه‌ز دگهل سان ناچمه سهر کلشئ (که‌له‌خی) مرار. دیسان نافده‌ستان گوت: ناغا دابچینی نه‌وی هه‌تکا مه‌ بر.

(*) مارتینی = جوره‌کی تفه‌نگئ بویه.

(**) تفه‌نگیت به‌رئ بارویت دکری و ناگردان، به‌رک ناڤت.

رزگۆی گوت: ئەز ناھێلم. دیسا مامی رزگۆ گازی کرئ گوتی:

«وەرە مامی کال بەختی خودی و پیغەمبەران بۆتە. مامی کال گوت: ئەفە ئەز ھاتم دا نەبیژن نەویرا. ھات شیری وی روسە دەستیدا بەرانەری مامی رزگۆ لاسەر چۆکە کا خو رونیشت، گوتی: دئی بیژە تە شول ھەبە ئەز ب لەزم دئی چمە سەر رێکا خو.

گوتی: کەبابا بخو پاشی دی بیژمەتە. کالۆی دەست ب کەباب خاری کر. وەختی کەبابیت خو خوارن، مامی رزگۆ چەند تشتیت ژلاپ وی نامەردی ستاندبون ھەمی دانە وی، ئوژنک خورا ژێ خەنجەرەک خلات دا مامی کال گوتی:

ھەرە بخیری بچی تو لاسەر چاقتیت مە ھاتی، ئەو تشت حەلال بن، تە ئەو تشت بو کەسیت وەکی تە باشن تە پیروز بن.

ئەف چیرۆکە باسیل نکتینی خرفەکریو و ژێ ھاتە فەگۆھارتن (۱۸/۲/۱۹۷۲).

***

چیرۆکا عەبدولرەحمان ئاغا ئی زو باشی

ژ دەفتەریت / جەگەر خونی

ھاتە فەگۆھارتن

(۱۹۶۴/۶/۱۰)

عەبدولرەحمان سەرۆمال مەزنی ئیلا خو بو. دناقبەرا وی و پسما مین ویدا دل نەخۆشی پەیدابو، عەبدولرەحمان مەزقەکی درەوین بو، نەخوھست (نەفیا) دوژمنای وی و دوەندی دنا ئیلا بکەفی. شەفەکی ژشەفان خو گۆھوراند (گۆھوری)، سوار بو، ژنا ئیلا دەرکەت و ب غەیدی بەری خو دا چۆلی، بریکەت. ھا ل فر و ھا ل ور، ھەتا کو رۆژەکی ل کۆنی ئوسمان ئاغا ئی ملی راست ھات و ل ئالی ئۆدی پەیبو.

پشتی چەند رۆژان ئاغا ئی پرسى و گوت: میتقانت دەلال نا ئی تە بخیر؟

عەبدولرەحمان: خیرا خودی ل تەبی، ئاغا نا ئی من بەرسیلە.

ئوسمان ئاغا: بەرسیل! لاو، تەخیرە؟ چی ل تە قەومیبە؟ ژنا ئی خو بەر بیژە، دا ئەز ل بەر بارئ تەرابم.

عەبدولرەحمان: ئاغا (ولە) بخودئ، سەری تە ساغی، تشتەک بەسەری من نەھاتیە، دەولەت سەری تە، ئەز ھاتمە، ژخوھەر ل جەم جوائبەرەکی وەکە تە کارەکی بکم نانئ خو بخوم.

ئاغا: بەرسیل لاو چ کار ژتەتی؟

عەبد: ئاغا تو ساغی، ھەمو کار ژبرائ تە تی.

ئاغا: تو بکیری مێرانی تیی؟

عەبد: نە ئەزبەنی.

ئاغا: تو بکیری کارئ ئۆدی تیی؟

عەبد: نا (نە) ئەزبەنی.

ئاغا: تو بکیری چ تیی؟!

عەبد: ئاغا دەولەت سەری تە ئەز ل بەر دەستی پیرەکا کارم ژوان بخەبتم.

ئاغا: دەنا خو لاو و ھەرە ئالی مالی ژبیرەکارە ئاگر و ئاف و ئاریکاریا وان بکە.

عەبد: سەرسەری من و باقی من ئاغا.

ھەر گاف دنا ئ مالا (ملییا) و دوژمنی وان دە کوشتن و تالان و لیدان بو سوارین مالا ژجەرگی رە ل کار بون.

رۆژەکی قیپین و لیلان ب خەلکی ئیلی کەت و ژھاویر سوار دا بەزین، دوژمنان. عەبدولرەحمان ل بەر سیلی ئاگر دکر، ژنا نا ئی یا بچویک ژپرا گوت:

بەرسیلۆ رەبەنۆ، خەلکی تالانی مە ھا فانه، دوژمن ل قەراغا کۆنانە، دە (دئ) توژی رابە سواربە توژی رەشکی (ھورکی) بەلکی یەک دو بتە برەفن.

عەبد: دە بەسە، ئەز رەبەنی خودئ ژکو کارم (چەوا دشتیم) ھەرم شەری سوارا کو بیەنی (بونا) بەلکی ژێ بدا دارئ خو.

خاتونیا بچویک: ئوھ ل مالا باقی تەبی، داروبەر و بەژن و کیسما تە یین عەگیدانە، خوزی تو نە ولو ترسونک بویا!

عەبد: وەکا ھەسپەکی ژمەرا پەیدا کە، ئەز ئی ژبو خاتری (خاترا) تە ھەرم وە کە میترا. ھئی ئەز نەچۆمە شەرا. لی دہ (دیبت) ئەز بیتم کوشتن، ئەز ژھەسپی بکەقم ل سەر تەبە ھا!

خاتونئ گو: (ولە) باقۆ نە ل سەر منە، چ ژمەرە لازمە، ھا ھا بی خونا خوژی ناخی ستو، تودبئی ئەز ژبونا خاترا تە ھەرم شەری. نا (ولە)، چرا زیونا خاتری مە چما، ما چما ئەزچی چیا تەمە؟!

عەبد: نانا (نەنە) باقۆ تو رابە ھەسپەکی ژمەرە پەیدا کە برە (بلا) خوینا تە ل سەر تەبی، خودبئیە بەلکی ئەز ژویدا تیم (ئەز دوپیرا تیم) ژبو خاتری چاقتین تە، برە ئەز بیتم کوشتن.

خاتون: ئەز ژتەرا ھەسپا ژکو بینم ھا وی ھا (ھە) یە، بەرگیلی (بارگیلی) ئەف ل دەف (بەر) دەری گریداییە، ھەمە لی سواربە و ھەرە.

عەبدولرەحمان بەلەز رابول بەرگیلی سواربو و شلفەکە (دەستەکی) روما (رما) ژخوھەر پەیدا کر و ل دۆرا کۆنی مەزن ل سەریک چۆ و ھات (ھاتوچۆ) پاشی ئیبریشی برە نەیاران. خاتون لی تەماشادکی و ددلی خوھدا دبئی:

«بخودئ ئەف میتیک ژقالکی خو زیدەدە. ھە نیبە (ھەبت نەت) ئەف مروفەکی بناف و دەنگە، ژبونا خاتری مە خوھە خستییە فی دلئی (فی کراسی) پا دە (دئ) ھەکە فەگەرپا ئەزئ سړا وی دەرخم، گو دین خوزی ب ساغی دیسا فەگەرپی.

عەبدولرەحمان ھاویر سوارین دوژمنان دشتین و تالانی ملاتینا بداری رمی فەدگرن، ئەختەرما دا

ژیښي، دهقي دهری و بله زهزی سوارې ملاهات و ل نالیې مالی په یابو، لسه راگرې سیلی پونشت و دهنګی خو نه کر.

خاتون: نه هغه به برسیل ناغا، ته دگو ته زب کیری سوارې نابیې (ناهیم) بسره ئی ناغی تو میرخاسی، دناث نیلا ملاده (miladi) و هک ته په پیدانابین.

عهد: نو تو خودیکی نه زبهنی، خاتون تی ولوله نه کی، چېن مه خوشه تی ولو بکی کو ناغا مه ژفر درخی.

خاتون: بسره ئی باقی مه، نه زه ه و ژتیه را (نه ز بو ترانه) دبیرم به رسیل و بخودی ناغی ته نه به رسیله، تو خودیکی، تی ناغی خو یی راست زمه را بیژی؟!

عهد: هو... نه ز خولامی به ژنا ته مه خاتون تی ولولو من نه کی. بخودی ناغا ب من بحه سیی وئ (دی) م ژفر درخی. ب زوری نه ز دفرده ستري مه. تو بسره ئی باقی خو کی، تو به لاخوه ژمن فه کی. ژخوه هه مو سوچن ته بو. ته نه کوتا (گوتبا) رابه هه په، که نگی نه ز دچوم، نه بو خاترا ته بونا (با)، که نگی نه ز بکیر شه را دها تم.

خاتون: به رسیل ژبونا خاتری من، بیژه، بی ناغی ته چیه؛ به ختی باقی م ژته په یی، نه ز ژکه سیبرا نابیرم.

عهد: ب قرشا خو مژول دکر، نو پشکوکی (بژکوکیټ) به رسنګا (سنگی) خو شه کرن، ل سیلی زیرین. گاغا خاتونی چاف ل بشکوکی زیرین کر (که قیت) ده ل لینقا کر (لینقا خو گه ست - لینف گه ستان) و دجیده غایس ما (مه نده هوش ما) نو گوت: هوم هوم... من نه دگو نه ف نه ئی (بی) به رسیلایه. همه (هه ما) خاتونی دهستی خو نایسته پیسیرا وی نو گوت: بخوده ئی تو راست نه بیژی، نه ز به لاخو ژته فه ناکه، ده ست ژبی نه بهردان، نه زنی نه ا بکم قیرپین وه بکم کو ناغا و خه لکی ژودی (دیوانی) هه مو ل مه بجفن.

عهد: به رسیل حمان: نه ز دبه ختی ته و خودیدا کربتی تی م به تکینی (من فه یت که ی). باقو نه ز چاوا بکم نه زنی ناغی خو ژته په بیژم لئ نابی که سیرا بیژی.

خاتون: بسره ئی ته ژده فی م درناکه فی.

عهد: هه مه بره (بلا) ناغی من عهدولرهمان ئی زوباشی بی.

چاف لسره ی (دسره ئی) خاتونی چون و هاتن نو رنګ لئ نه ما، نانی وئ هه مو (هه می) لسره سیلی شه وتی (سوت) هنگی لبه ژن و بالا عهدولرهمان دنیتری.

ژ وئ رژی پیده، پیرکا ناغی وی کربو به رسیل ناغا فی جار (فیجا) خه لکی ب قهر ف و ته ناز (یاری و ترانه)، بقی ناغی با دکری.

لئ به رسیل ناغا دچند شه رادا میرانیه که (کا) مه زن نیشاندا. ناغی خو دناث نیلیده ب عهدی به لاقکر. ناغایی ژنه چاری نه و خسته یزا سوارین خو، نو چه ک و پوساتیین (راپیچ) عهدا ژیرا دان.

پاشی خه لکی نیلی ل ژودی (دیوانی) گهانه هف و ناغیرا گوتی: نه ف ناغی نه خوش به رسیل، بکیری

فی میرکی نابی، دغی نه ف ژیره ناهه کی خوشتر په دیاکن. ژنافی ملاره شه رمه کو خه لک بیژن عهدی و ان به رسیله.

ناغی گازی کره به رسیل و ژیرا گوت: به رسیل لاوؤ نه م چ نا ف ل ته بکن (ناغی لسره ته دانین)، هه ما ناغی ته یی به تری کر عهدولرهمان، دهنکی حوبکی (دهنګ ژته بیت) خاتونا بچوک ل پشت په ردی گازی کره ناغی و گوت: ناغا هه ما بره (بلا) ناغی غولامی مه عهدولرهمان بی. جقاتی تفا گوت: گوتنا خاتونی نه ناشکین.

ژوی رژی پیده، هه رکه س بادکرې عهدولرهمان ناغایی زوباشی. عهدولرهمان ناغایی زوباشی دناث ولیتی دا بوه کی دهری (دیوی) باله فری، چیروکا هه کا دگو: ب قلقوچه (شاخه). هه کا دگو: سی سهریه (سی سهره). هه کا دگو: سهر هاسنه (ناسنه). ناغی وی دوه لاتیدا به لاقبو. پیرکا بناغی وی زاروکې خو ده ورا دبرن (دنفانندن) و گوتی: رازان رازان بنقی بنقی وئ عهدولرهمان ناغا زوباشی بی وه ها...!

عهدولرهمان رومه ت ژعه کید و میرخاسین ملارا نه هیشته بو. ژنافی وی پیده لسره زمانی تو (چو) ناغی دی نه دگه ریان. ژله ورا میرخاس و په له وانین نیلی له ف چفیان و له ف ره گوتن: فی میرکی رومه ت ژمه ره نه هشت (هیتلا)، گه رکه نه م ته ف ژه هف. به لابین (به لاقبین). چی نابی مه له جه نوکان ناغا نه ا (نهو). یه کی گوت: یا قه نچ نه ف نه م نه بونیسه کی بکن سسکورا (سوتی) وی، یا وی و ناغایی وی بکوژین، یا ن ژوی و ژجه م خو به ردی (ده ربیخت) نه م ژنی خلاس (قورتال) بین.

هه مو ب هه قرا گوتن (گوت نه ټیک): نه فه راسته لئ کا نه م چ گوننه ئی بیخن سسکورا وی؟ یه کی گو: نه م بیژین: دلئ ژنا ناغی تی هه یه (ژنا ناغای هه ژنی دکه ت). راسته. نه فه راسته نه ف جییه (دجه ئ خودایه).

هه مو (هه میان) لسره فی سوزا خودان. رژی که هه می ب هه قرا سوار بون و هاتن به رکوئی و گوتن (گوت): ناغا مه نانی ته خواریه نه م هرن ب خاتری (خاترا) ته.

ناغی: چما لوبین وه چ کیماتی دمه را دبیبیه، چما هون هرن کا بیژن؟ رینجه را گو: نه (ولئ) ناغا ده ولت سهری ته و خودی تو (چو) کیماتییا ته نین، لئ قه ی (ره نګه نانی مه ل جه م نه مایه).

ناغی گو: نانا (ننه) نا هیلیم هون هرن، هون ته ف وکه کوړی من، چ ژوه کیمه نه زنی بدم وه، نانخورن، جل، هه سپ...

رینجه را گو: له ف مه یزاندن (ته ماشه ی ټیک و دوکر) و یه کی جه گه ر نکر (نه ویرا) - پین ل زرافی نه ا) کو ده فی خو ژی ل سهر ټیک په لینیت، تشته کی بیژت، شون خو ف هه گه ریان و په یابون.

چهند رژی نه چون دیسا ب هه قدی (پیکه ه) جفراندن (خرقه کرن فه) و ژه هف سوند خو اردن، کو فی جاری نه م بیژن هه قه ژناغیره بیژن به سه نه ف چ گدی بییه.

دیسا ب هه قه سواربون و هاتن به رکوئی ناغی و ژیرا گوتن: بخاتری ته نه م هه می ژجه م ته هه رن.

لاوؤ راست بیژن دهر دئ وه چیه؟ ئەف چەند جار هون ب هەقرا دخوازن هەرن، ئیجار ئەف نه غه یده
 (پوسیده بونه)؟ کا بیژن چما هون دجن؟!
 رینجیهراب هەقرا گوت: ناغا پراستی ناموسا ته نه ما قبول دکی ئەم نکارن ل فر بقی کاری دهر باسکن
 (دەربازکین)؟!

کورؤ کا بیژن وه ج دییه؟ ج بهیستییه؟ بسه رئ باقی م تشتهک دین زمانئ وه ده هیه؟
 به لئ و له ناغا، پا ژته تئ هشاردن (هشارتن)؟ ژخوه قای هشاردن چرا ئەف میترک عەبدولرەحمان
 ناغا زۆباشی، ئەم دنا (دناف) جهی ژنا ته یا بجوک ده ئەفه چەند جاره دبین. ئەم ژته نه ویرن (ئەم
 نه ویرن ته) تو دئ کورؤی (بکورؤی) ئو ئەم شهرم دکن ژته ره ژئ بیژن. نا قهنج ئەفه (ئهقهیه) کو ئەم
 ژهم ته ب رویه کی سپی هەرن، مه نانئ ئودا ته خواری ئەم نکارن تشتهی بی ناموسی ل بواری ته قه بول
 بکن.

ناغایی سەر خسته بهرخو (سه رئ خوشۆرکەر)، سمبیلئ خو بادان و بیژنی (خوکی) کر، پاشی سه رئ
 خو پاکر و گوت: لاوؤ (لاوین) مالا وه ئاقا، لئ دقئ ئەف تشتهی لو ب دزی بن (بت). ده هه گه رن،
 په یا بن ئەم ژته چاره کی بکن. ئەم وی راستا راستا (راستورا ست) نکارن بکوژن خه لکی بیژن
 (خه لک دئ بیژن)، گه لؤ چما (بؤ) کوشتییه؟!!

رینجیه ریت ناغای په یا بون و دلئ وان هینک (هوبن) بو، زانیبون (وان زانی)، کو دربی دانایی جهی
 خو گرت و بزمار دخوینیدا هاته کوتان. عەبدولرەحمان هیا وی ژبایی فه له کی تیییه؛ وه کی جارا دلخۆش و
 روگه ش، ناغا بنده ست و بسپوران ل دؤرا خو دبینی.

رۆژه کئ ئوسمان ناغا باکرئ و گو: عەبدولرەحمان لاوؤ ئەزئ تشته کی ژته را بیژم؛ ئەگەر ته ئانی
 ئانی؛ لئ ئەگەر ته نه ئانی ئەزئ سه رئ ته ژتیکم (بم).

عەبدولرەحمان گو: بیژه ناغا، تشتهی ژمه بی ئەز خوه ژیه ر نادم (نا هاقیم).

ناغایی گو: ئەز ژته دخوازم، هه سپئ سور تی خان و مانی چورسی ل که له ها (که لا) هه رانئ ژمه را
 بیینی و پیروژ خاتونا کچا وی بیینی فر.

عەبدولرەحمان گو: ناغا خوه دی کری (کر) ئەفه و نه تشته کی دییه. پا ته ژ ئاغیره ئاقیت و فه گه ریا،
 کاروبارئ خوکر. رۆژا پاشی (پاشتر) سواریو به رئ خوه دا ئو غورئ و پشتا خوه دا فه له کی و چو.

باکوی کولوس و شارا (راپیچا باژیرا) و شال و شاپک (شل و شه پک) قه ره جزمه (ره شه جزمه)
 قامچییه کی (کا) زیقی دبه ره، ل هه سپه کی قه مەری (که مەر) سم کور سواره، پالتویه کی سور لئا ف ملامیه
 ریشیی (چوخک) شاری بسه ره بژنیدا ده رکن، سمبیلئ سوژی بادایی، ئەنی بلند و به ژن بلند تو دبئی
 قئ (ئه قئ) ژهییکا نامئ دهرکه تیی. گریدان و روژ کاتی لئ، ژ وه لاتئ (ملا mila) پریکه ت و حه قت
 شه ف و حه قت رۆژان لسه ره هه ف (ل سه ریک) بریده، هئ رۆژا حه قتا (هه قتی) ل میترگا شقا ل شقانه کی
 راست هات و ژئ پرسئ و گوت: لاوؤ شقانو تو شقانی کینی؟

شقانی گو: کورؤ مه قئ چا قئ ته رژیابه، تو که له ها حرانی ناییینی، ئەز شقانی خانئ چورسیمه.

خوبایه ژ وه لاته کی دوری ده ستی، ژ له ورا توفئ پرسئ دکی.

عەبدولرەحمان: لاوؤ شقانو، خه لک شقانا ب ج ناس دکی (دناسی)؟

شقان: دجه دا لی فه گه راند: ب نان و شیرا.

هه مه ناغا په یا بو و هه سپئ خوه به ردا میترگی، ده ست ب نان و شیریی خوه کر و خواری فه خواری نو سه رئ
 خو خسته (دانا) که ته خه وا شیرین.

ده مئ رۆژئ هنگوری بو، رۆژ لبه ر ئاقا بونئ بو. شقان بانی کر و گوت: سواریو لاوؤ، رابه ئیغار که
 دهرنگه، رۆژ لبه ر ئاقابونه ئەگەر تو میقانی خانئ چو سری بی، دهر باسبه به ری کو دهرئ که له هئ بگرن
 پاشی تئ لبه ر دیوارا بمینی.

ناغایی گو: چما و لوزو دهرئ که له هئ داددن.

شقان: برا تو نه خه لکی فان وه لاتایی، قئ نا ف و دهنکی عەبدولرەحمان ئاغئ زۆباشی ته کرییه (ته
 گولئ بویه)؟

عەبدولرەحمان: عەبدولرەحمان ئاغایی زۆباشی چه وایه کورؤ!

شقان: م بخو نه دییه، لی خه لک دبیزن گو هه کی وی مسیله و یه ک دوشکه. دبیزن ب قلقۆچه، برئ
 وی هه نه، مرۆقان دخوی.

عەبدولرەحمان: یا یا چه وا مرۆقان دخوی؟

شقان: ئەرئ (ولّه) مرۆقان دخوی، ما تو نزانئ مروقان دخوی؟

عەبدولرەحمان: چرا! ولّه ئەز نه نا ناییم، هئ هه سپئ من تیر نه خوارییه.

شقان: ئەزئ بخوه هه رم قه ی خودئ ژته ستان دییه.

عەبدولرەحمان: ب روئاقا (دگه ل رۆژئاقایی) ل هه سپئ خوه سواریو، خو گه هانده به ر دیوارئ که له هئ،
 هه سپئ خو گریدا و ب دزی (ب دزیک) دنا ف گارا نا گامیشادا که نه هندوری که له هئ و خودا به ر
 دیواره کی هه تا لئ بو ره ش (تاری) و هه ر که س خو وئ هئیدی هئیدی دگه هانده خانیی هه سپئ سور و
 ده ستئ خوه ل زنجیر و مریندا وی گیراند، بالا خوه دایی کو سه رئ زنجیرئ دهر باسکر نه ئودا ژۆری،
 هئیدیکا ب زنجیره ب هه واکه ت نیفا ژۆرئ و دینا خوه دایی (به رئ خوه دایی) کو سه رئ زنجیرئ ب
 لنگئ (پینیکئ) ته ختی فه گرتدایه، لسه ر وی (ته ختی کچکه ب شه وق و دیدار شه رازایه دوچه کو
 بالگه ه ده ست دا زنجیرئ هلکشیا (هلکشیا) بن ته ختی وئ فه، پاشی سه رئ خۆ راکر، ده ستدا په ردا
 لسه ر هلدا وه کی رونا هیه کی لبه ر چاقا روه نبو، نه شیا خو راگرت، هه نارو کین وئ راموسان و که ته دین
 ته ختی فه. پیروژئ سه رئ خو هلدا (راکر - بلندکر) ئو ل هاویر (ل چار نکار)، لئ که س ل وان ره خ و
 رویان نه دی، دیسا سه رئ خوه دانی هئ ژنو بنیئ ل عەبدولرەحمان خو ریانه فه، رابو سه رخو، دیسا ب سرا
 خوه خوزکی و راموسانه ک ژئ دزی و خوه خه رقا (حشانده) بن ته ختی.

پیروژئ گو: های ئەف چ په یایه ناهیلی ئەز رازم، خو نه هنگ ژخولامئ باقی من ژسه رئ خوه تیر
 هاتب سهر جهئ من؟ رابول هه می دران ته ماشه دکر، دی هه می دخه وا شیرین دانه، دهرئ لبه ر دادیی،

ڦهگه ږيا هاته ڦه سهر ته ختیځه خوه گوت: ږهښو ډهړکڦه، ههمه تو عه بدولره حمان زوباش، به ختیځه مه ژته ږه، نه ز ډهنگتځه خوه نا کم. ده (ډی) ډهړکڦه به ختیځه باقی من ژته ږه.

عه بدولره حمان ژنشکاڦه ل ههمبه ر خاتونځی، نهو خاتونا ب بهژن و بال ب شهوق و دیدارا خوه ڦه ږاوه ستا، نه ب دلکلی لږ ب سه د دلان دلږ وی بږیا بی (پیڦه نویسیا) نو گوت: به سر ږ باقی م مروڦ دبیتږی قه ی توژ ډورڦه هاتی، خودیگی ناڦی ته چیه؟ چکا بیژه، چکا وهره ږونه. ما نه م به ختیځه خوه اږه ته؟

عه بدولره حمان: ناڦی من خاتون، ناڦی من عه بدولره حمانه.

پیروژ: خوه ډی بکی نه عه بدولره حمان زوباشی بی، من به ختیځه (خوه) نه دایه، نه کو تو نهو بی؟

عه بدولره حمان: زوباشی مه خاتون، ما عه بدولره حمان زوباشی چاواږه؟

پیروژ: وهی خلک دبیتږن ب قلقوچه، مروڦ خوه ږه ب ږه ږ بازکه، ږا (ولږه) تو نه عه بدولره حمان زوباشی، وا وهیلی عه بدولره حمان زوباشی ولو خوشیکه؟! دهکا وهره ږونه. ولږه تو نه عه بدولره حمان زوباشی.

عه بدولره حمان: ولږه نه ز عه بدولره حمان زوباشی مه، من ږه ږ و قاوچی (شاخیت) خوه ل ډهړڦه دانینه.

پیروژ: ده هش ډهنگتځه خوه مه (نه) که (ډهنگتځه ږخو نه نینه)، ولو مه بیژه، ږا (ولږه) باقی م بته به سږ، وی یه کی چیبکی مهن مهن گوهی ته بن (ږرتا مهن هنډی گوهی ته لږ که ت) وهی له ل مه ږه به نږ عه بدولره حمان زوباشی ولو یه وهکه ته یه، ولو خوشکه خشکوه ږا (ولږه) تو نه نهوی، خوه ډی نه کی تو نهوی چا چ حه قیتته ل ته هه یه (ته چ حه ق لسهر خوه هه یه).

عه بدولره حمان خوه بهر ډا سهر ته ختیځه وی ډا بهر ههمبیتږا (کیتشا بهرسنگت) خو و گوت: تو ولو بکی نه ز نه تو باقی ته و ته ڦلی که له هی لسهر ملی خوه ډهنم و ږرم ها!

پیروژ: وهی وی نه نه ژ قوربانا (گوری) ته مه، نه ز ډهنگتځه خوه نا کم ولو مه که.

چرا ده به لاخوه ژمه که که، مروڦ نه ویتږی نیزیکی ته بی؟! لږ عه بدولره حمان بدهستی وی گرت و ږا کیتشا بهر سنگتځه خوه و ل هندوری ژوی بر و ثانی.

مالا باقی پیروژ ږراب نه بی! بهژن ژشویځی و شهنگی و ډیم ژ ږوژ و چاڦ حوبری و نه ږو ژ هه یڦی و ږوژ چلیل و لیڦ ژ به لږ گولږ و بوغازا گه ډه ډه نږ ژ به رڦی و جونک (هناروک) سیڦی خه لاتن و پاخلي و که مه بهر که (که مه رکه) زیتږی ژکارږ (شولږ) وانن ل به ژنږی، تلی و ږه نه چه ژڦندږ ډیرږ. نه ماس ډ گوتږه کی لنگتځه وی. نه ز چ بیتږم ژسر حه تا ږې ژوډه ډا گرتیبه ژشه و قی.

پیروژ بهر ږ خوه ډا ناڦی کو لو که ڦر ږیشی شاری (شالی) که ته سهر به ژنږی شال و شاپکی ږوژکانږ چقا (چهنډ) لږ (ژږ) تی. خه لاتن سمبیتلا بهر ډانه سهر لیڦی، چاڦ ژقه رږغی، دانږ ژبه رږغی. قامچیه کی زیقن دانیتته بهر جه زمږ ته ډگو ته ی مه لاتکه تی سهر ږی سږی ژباږی به هه شت خوه بهر ډاږه ږوډی. ژنشکاڦه تیږی ژه کی ژعشقی خوه بهر ډا سهر دلږ وی. دهستی خوه ډایه سهر ملی ناڦی. ب هه ڦرا که تنه هه نه ک و لاقړه بی. ډه نی گه (گه) نهو ډکه ڦی سهر سینگا (سینگی) ناڦی نو که ناغا ډکه ڦی سهر

سینگی وی. گه ډکه ڦن سهر ته ختیځه پیروژ و گه ډکه ڦن سهر قادی.

چیر - چیر و زیق - زیقا ته ختیځه پیروژ ډکه هی بهر ته ختیځه خوه ډی. زینا قه رهواتی سهر ږ خوه دانیه به ږو خه وی، لږ خه و نا که ڦی چاڦی وی وه کی نه خوښا، کو نه خوښا چوه وی نا که ڦنی، خو داڦیتږن (ډکه ڦن) سهر ته نشتا راستی و ته نشتا چه ږن، ژ نه دلخو بالیڦن ډگوهیږی، نهو بالیڦا کو سهر ږی وی لسهر شل ږوی، ل سهر ټیک کوف کوفایه، دوشه ک (ناهیلیک) و متیل ږنکزی سهر قادیڼه. ب قیرتږن و هوار و ب ډهنگه کی بلند گازی کره پیروژ گوت:

نه ږی لږ، نه ږی لږ، نه ږی لږ، پیروژ کچا خانږی، ده ستکرتیا (ډه زگرا) تاهیر به گت چاوا ډکه ڦی ههمبیتږا خورتیځه خه لکتځه؟

پیروژ ږا کیر گوت: نه ږی لی، نه ږی لی، تو لی وادکی تو کی گونډی نه ڦ زه لامی که ژ زه لامیتږن (ملائکه ته ژ مه لاتکه تیږن) خودږ، به سر و بازکی خوه که تیه ژوډی، بو یه جفاتی مه خاتونږی مه گوری؟

میري گو: بخوډی تو ږا (باها) مه ژنی نه خیتیځه (باها مه نه نیخیږی)

نه زنی نه هه ږم بهر ژوډی، نه زنی دور و ډریتږ بیتږم خه لکتځه.

ناڦی (عه بدولره حمان) دهستی خوه ناڦیتته سهر ملی وی.

گوازی (ژقړاند) هه تا ډیم که تیه بهر ډیم پیروژ

راموسانه ک دا ژ ږوی وی

دلږ قه رهواشی ږه بو بو مالا خودږ

ناغا کللیل ژخاتونږی ستانډ نو خو بهر ډا خواری

قه ډدا لنگتځه هه سپی سور ڦه کر و گازی کره خاتونږی

رک و خو بهر ډا نه ږدی.

ناڦی زنجیر ژدهستی خوه بهر ډا دهستی قه رهواشی

بده ڦه (دهڦ و دهڦ) که ته ناڦ لنگتځه هه سپی

هه ستیه کی ساخ نه ما دل هشی وی

ناغا و خاتون سواربون و ډهړ که تن ډهړ ڦه ل میترگا شه ڦا

عه بدولره حمان گوت پیروژ: وله خه وا مه تی.

بره بیسته کی هه سپی مه بهر ږی، هه تاکو نه ز هه کی چاڦی خوه بیخم خه وی (چاڦیت خوه گه رم که م)

پیروژ گوت: هه ی نابی، نه م قانه ډبن گوهی که له هی وی بهی باقی م بیتږل و عزوماتی خوه ڦه، بن مه بیینی.

عه بدولره حمان گوت: بخوډی هه تا نه ز شه ږه کی نه کم، ژخوه شهرمه کو نه ز ږه ڦینم مالی. ناڦی سهر ږی خو خستنه خه وی و دانږ سهر چوکا خاتونږی.

بهر ږی تیږیږی (روژه لاتن) سهر ږی خوده رږغی، خاتون گازی ناڦی کر و گوت: ده ږابه میرا قایه ږوژ ډهړکه ت، هندک مایه کو سهر ږی سوارا ډ به ډهړکه ڦی، کوما باقی م بی. ناغا چاڦی خوه ڦه کړن و

سهرته ننگ و بهرته ننگی هه سپی سوره قهنج گریندان ئوب سواری میرانگی ددو چو و هات و باکره خاتونین گوت: بسهری باقی ته کم، نهز تالانی باقی ته زی بینم بهلکی ههوارا واین، دا ئەم شه رەکی لقی میترگی بکن کا بیی کی برەخ کی بەردان، کی قهلسه، کی چیبیه؟
 خاتونین ل رویی خودا و گو: ل مالا نهبی بخودئ ئەف ته شقه له کی دخوازی، میرا وهره ئەم نه هەرن، خودئ ژته ستان دییه قی پوژئی؟

عه بدولره حمان غار بهردا شفانا و تهف لههف کومکرن و بهر میترگی فه ئاژوتن. شفانه کی بازدا و ل خانئ چورس کره گازی و گوت: هاوار، هاوار...

گدیانو عه بدولره حمان ناغا زۆرباشی ل تالانی رابه، بخودئ گد گد (گدی گدی) ژمه را نه هیشتیه.
 خانئ چورس باکره کوما خولاما و گو: لاو ژبیرۆ رۆژا ناموسییه، میتری جی (زیرەک) دئیرۆ ره خوبایه (میری نی ئەقرو دی دباربیت)، هه چی سهری عه بدولره حمان زۆرباشی ژمه ره بینی، ئەو چ ژمه بهخوازی ئەم بیدینی. ئەبو ژیدی کورئ وی که ته پیشیا سوارا و خوه دکه له هیدا بهردانه خوارئ.
 گاڤا پیروژی چاڤ ل بو ژیدی کهت، هیستر (روندک) ژ چاڤان هاتن خوارئ و گوت عه بدولره حمان ناغا:

لولو عه بدولره حمان ناغا کورۆ هیده لولو سه د جار هیده
 (ولله) بخودئ. قایه سواری هاتن چورس هات ل پیشی بو ژیده
 ده رابه بته ننگ و بهرته نکي هه سپی خوه گریده،
 بسهری باقی خوه و ته کهم نه خوش بو به لولو دمیرگیده
 عه بدولره حمان گو: لی لی خاتونین دلی من هیبه سه د جار هیبه
 (ولله) تو رابه دهنگه ک ددو ژ عه بدولره حمان خوه ره بلیینه
 هه که هه تا نها دربی عقد الرحمن زۆباشی ته نه دینه

تی بیرو ل دهشتا حرائن میترگا شفانا دربی عه بدولره حمان خوه بیینه
 پیروژی گو: دهنگه ک ژ عه بدولره حمان ناغا ره له یلان و گوت:
 عه بدولره حمان ناغایی زۆرباشی هه ره لو لو سه د جار هه ره
 (ولله) ل دهشتا حرائن میترگا شفانا سهر سهری عه بدولره حمان من بو به شه ره.
 لی کورول خوه مقاته به (های ژ خویه)، بوژیدی برایی من میتره کی سهر خوره.
 لولو عه بدولره حمان نه گهر تو وی نه کوژی نه عاقرم ژناقئ ته ره.

عه بدولره حمان دگو: لی لی خاتونین، میترگا شفانا و اب بیا
 تیریتی (تیروشکیب) روژئی خوه بهردایه سهری گه لیا سهر زه قبا
 (ولله) بسهری باقی خوه و ته کم قه ی مرنا بوژیدی برایی ته هاتیا
 ئەزی بوژیدی برایی ته بکوژم، میترگا شفانا بکم گو رتا ویا
 عه بدولره حمان ل مهیدانییه، بو ژید ب سق دهنگا باکرئ و گوت:

عه بدولره حمان ناغایی زۆباشی لاوۆ چیبیه سه د جار چیبیه؟
 ته هه سپی سوره ژخوره ره دزیبه
 ته خوه ها (خوشکا) من ئانیه
 ئوبه رد ل تالانی باقی من خانئ چورس لولو بو ته خستیه.
 ما لاوۆ ته نه گو قی تالانی خانئ چورس ل میترگا شفانا لو لو بی خوه دییه
 عه بدولره حمان دگو: لاوۆ وه به سه د جار وه به.

من پیروژا خوه ها ته ئانییه، هه سپی سوار ژئ تهخته ره مه به
 هاها تو کوما سوارا دبینی، ئەف داوه تا خوه ها ته به
 م په زی باقی ته برییه، ئەزی بکم نانی میثانی خوه به
 ***

ناغا ل گوتنی ل گالگالی ل قیردانی
 عه بدولره حمان زۆباشی راهه ستایه ل مهیدانی
 لقی جهنگی لقی مهیدانی لقی تهقدانی
 بوژید و عه بدولره حمان زۆباشی خوه بهردانی
 ناغا هاته سه د جار هاته
 لقا بهرخا لقا بهرانا
 توز ژ عهردی چو ئە زمانا (نهمانا)
 تهیر ناخون گوشتی ئینسانا
 ***

ناغا ل گوتنا ل گاله گالا
 مهیدان بو ههر دووا مایه قالا
 چونه هه قدی ب شورا یه ک ب مهرتالا
 وهک دو هوئ سبھی و پوسته می زال.

عه بدولره حمان و بوژید هه قدی ل مهیدانی دگه راندن، کفکی و مهرتالا ژدهست هه قدی دره فاندن رو
 (روژ) دنیقرو ده ریاس به و هج (هیژ) یه کی چول بییدی نه کرییه. عه بدولره حمان جار هکی ژوردا
 بوژیدی و پشت ژئ ستاند ئە بوژیدی بازدا، لی ری بدهست وی نه کهت. عه بدولره حمانی ئەو ئاژوته
 میترگی و بسهر خوه ها وی ده ئانی. ژ نه چاری بوژید ل پشت پیروژی په یابو.
 ئو عه بدولره حمان گو: بره تو خاتری خوه ها خوه بی.

پشتی (پاشی) کو بوژید ئیخسیر بو، عه بدولره حمانی بهری خوه دا سوارا و بناث وان کهت کوری وان
 ل کوری وان خست (کوفر و کوینیا وان ئینا)، مال میتری جی بو کو ب لنگی هه سپی خوه، خوه بگه هینی
 مالی.

عبدالرحمان بوزئيد گريدا و تالان بهردا ميترگي و هاته جهم پيرؤزئى كه تهنه حه نهك و لاقردهيا .
خانئى چورسى ژ قريئلئى (سهركيتشئى) سواران دپرسى و ب غهيدىن ديبئئى: خودئى مالا وه خرابكى،
هون هممه ژ بهر سوارهكى درهقن؟

بهكى ژ سوارئى وى بانكركئى و گوت:

ههرئى خانئى چورسى ئهز بهنى خوزئى ته نهگوتا

عهبدولرهحمان زؤباشئى وهكه مهلكه موته

ئاگرئى خوددئيه چ بزؤته

ميترخاسا دكوزئى ب جؤته جؤته

***

لولو خانئى چؤرسى دلئى من كو شكه ستنئى

عهبدولرهحمان ژ مهيدانئى ناله بتئى

دلئى من گهلهكئى ب ئه بوزئيدى كورئى ته شهوتئى

حهرام بئى وهكه چوبكى دناف بهئى ويدا دپه پتى

***

لولو خانئى جؤرسى، ميترگا حرانئى لولو وا ب بييه

عهبدولرهحمان ئاغابئى زؤباشئى وهكه كورئى ناقا مييه

ژ ئيرو پئنده مهيدان ژ خوده وه وى گرتييه

ئهز بهختئى باقئى تهده تنئى نهچئى شه پئى وييه

خانئى چؤرسى رابو كاغهزل وه لئيت بهلاكرن: هاها گديانو هاواره عهبدولرهحمان زؤباشئى دمئيرگا
شئانادا ئه ريئيه،

تالانئى مه بريه، بوزئيدى كورئى من گرتيه

بره (بلا) ميئرئى بخيرئى و دمالا خودهده نه پئيدقئى، ئهز دخوازم ب سحاريا سبئى ره، ل دورا كه لهها حرانئى
بجقن.

سوارا تو بسهرئى شلفئى (رمىن) بدهقئى شورا دبوقئن.

خانئى چورسى بروهلاترا دا پئيشيا سوارا و بسهر ميترگا شئانادا قورؤئين (قولبئين). پيرؤزئى چاڤ ل كوما
سوارا كر، هئيدى هيسئترئى وئى بسهر و روبئى عهبدولرهحمان ئاغادا هاتن خوارئى.

عهبدولرهحمان ئاغادا شيار بوگوت: پيرؤز خيره، چ هاتيه بييراه ته؟ نهگهر تو پوشه مان بوى فايه رئى ئو
ئهزئى ته بشينم جهم مالا باقئى ته ئو نهگهر ژ بو بوزئيديه، ئهزئى وئى ژى بهردم.

پيرؤزئى گو: نا (ولگه) ئهز نه پوشه مانم، وئى روبئى ئهز بته قايل نه بوما چما ئهزئى (ئهزدا) دگهل ته
بهاقما. خودئى م بكى قوربانا سهرئى ته عهبدولرهحمان ئاغادا. (ناولگه) كوما سوارا دبينم، دترسم خودئى

نهكى تشتهك بته (لته) بئى نهز به نا خودئى پشتئى ته ره چاوا بكم!?

عهبدولرهحمان گو: دلئى من هيينه سه د جار هيينه

تو دنهگهكى ژ عهبدولرهحمانئى خوده ره بليئينه

تنئى دريئى عهبدولرهحمان ئاغابئى زؤباشئى لئى لئى بجاقئى خو بيئينه.

عهبدولرهحمان ژچاقئى ره شبه لهك راموسانهك سئاندو سواربو.

وهكى تهير و تيورئى وانافا دسهر سهرئى وى درستن له ره هانا دگهريان دلويئى ژ ههرئى ژ سه رئى شورئى وى

تئينه خوارئى تييايئى رويئى قاديئى (بسهر رويئى ئهردى) دكه تن دچؤن خارئى، ره قيان، كه تن قول و گوتن: نه

بخير ديسا عهبدولرهحمان ئاغادا سوار بوئه:

كوما خانئى چورس بسهر ئاغى دهلهه شيان، تو تو ئاقئى باقئئى دئى بسهر سهرئى سوارا كه قئت هند بؤش

بون.

عهبدولرهحمان ل كومى قوربا (كره قئيرى)، هه ودا سهر وان بو دئى و زاروكا خوده باقئئى شيكتكنئى

(چكئينا) شورا، يقئى مهرتالا، نافئى تيئدانئى كورئى باقا، برئينا خورتان و هالانئى ره شكالا، خوشيئى دارى

رومان، خير غا كارن گوشئئى ئينسانا بخون، تؤزئى ل ئه سمانا سيوان گرتيه ژ دهركه تنئا رؤزئى هه تا پشتئى

نيئرو بقئى ئاوابئى له رخوا ددن.

پيرؤزئى دنهكهك ژ عهبدولرهحمان ئاغادا لهيلاند گوت:

عهبدولرهحمان دلئى من لئانه سه د جار لئانه

دا بنئيرئى كئى بهرخه كئى بهرانه؟

كئى عهگيده و پهلهه وانه؟

عهبدولرهحمان من ژ ته ره نهگؤ ژ باقئى م قهكه؟ بارئى باقئى م گرانه.

عهبدولرهحمان ئاغادا گو:

خاتونئى دينا دمه دينا دمه

ئهز ژ قالكئى خوده زئيدهمه

تو مه بيئزه عهسكه رئى باقئى ته غلئيه

ئهز ههمه رى باقئى ته مه.

ئاغاد چييه، ئاغاد چييه

وئى رؤزئى پئنده ئاشئى مرئى دگه رپا

ل بريندارا ل كوشتيا

هه تا سه رما شه قئى بسهر واندا دا كه تئيه

عهقدولرهحمان ئاغادا بسهر خاتونئى دا قهگه رپا

پيرؤزئى سهرئى هه سبئى وى گرت و دكه ته خوارئى، وئى شه قئى پئنده،

برئيتئى عهبدولرهحمان ده رمان دكرئنه و كه تن حه نهك و لاقرديا.

عهبدولرهحمان ئاغادا كه ته خه وئى، لئى جقئت حه رام بئى، خه و ب چاقئى ره به نا خاتون نه كه تئيه.

تيرٲٲڙى سبھڙى ژ زور ڦى له شڪرى خانى چورسى بسهر ميترگا شقانا ده دلقى:

پيروڙى دگو: عهبدولرهحمان واى ده واين

توڙحهق شهري خانى چورسى ده رنابى

دهانا (هاري) م هاتيه تاهير به گي رهايي

***

عهبدولرهحمان ناغا گو: پيروڙى هاته دهانه

نهف در چوله نهف در مهيدانه

تو بنيره ل شهري عه گيدا و پهلهوانه.

سهرى م ژنو كه تيه چاخى گرانه (دهراقى تنگه)

***

ل گو تنى ل گالگالى ل سلاقى

عهبدولرهحمانو ههق وتاييه م رحي تناقى

شهر خوشبو به ل وى ناقى

هون هر ٲٲٲك وهك ناقى

لاشى خوشمير لهر ناقى

***

ل قير قيرا ل هالانى

تاهير بهگ كه تيبه مهيدانى

عهبدولرهحمان نور بهردانى

گو: ههكه نهغه دهستگرتى دوت خانى

***

لقى ديلانى ل داندولى

ل دهنگى زورنابى و داهولى

عهبدولرهحمان ل دؤرا تاهير دكى ٲٲٲكولى

دهستى وى ژسوارا قه تاند بهري وى دايه چولى

***

تاهير بهگ ره قيا ژ مهيدانى

عهبدولرهحمان قير و هالان ده رانى

دهستى وى قه تيا ژقروانى

مهقرا وى نه ما خوه ناقيتنه دوت خانى

***

پيروڙى گو: تاهير بهگى دلې م دله كى دينه

ماته دري عهقدولرهحمان ناغا زوباشى نه دينه

تاهير بهگى گو: نهز بسهرى باقى ته كم، نهزى بخوه حيفا تم خهلكى زانن هيش (هيٲڙ) م ژتشتى هالو قهت نيه.

سوارا سوار لثاندى

كچا ژوان ره لهيلاندى

نهشى (نهڙ) مرنى ل ههقدى گه راندى

شاده شوى عهبدولرهحمان ناغا زوباشى گه لهك هه نه.

نهو ل چوال وچيان بهزاندى.

خه بهر گهها نوسمان ناغاي ملې كو (وله) عهبدولرهحمان زوباشى، پيروڙا كچا خانى چورسى و

ههسپى سور ناييه نول ميترگا شقانا ل تالانې وى ژى خستيبه.

ٲٲٲو چهند ٲوڙه لسهر سهرى عهبدولرهحمان ناغايي بويه سنگ و دهوران و شهر و گازيبه.

نوسمان ناغا گاقا ناقى پيروڙى بهيست ٲٲٲٲ ژ دلې وى هات و گو: بسهرى باقى خوه كم

عهبدولرهحمان گه لهكى باشه پيروڙ ژ مهرا ناييه.

دهرابن سوار ژمالا دهركه فن نه م خو ٲٲٲه بگه هيٲن (بكه هيٲيٲي). هزار سوارى ملا بسهر داريا نوسمانا

ناغا.

ناغايي دهاوار عهبدولرهحمان هاتن، ديتن چ بنٲٲن، لسهر سهرى عهبدولرهحمان داندوله.

نوسمان ناغا ژ سوارا را گو: لاوؤ هون ناري عهبدولرهحمان ناغا بكن. نهز هه ٲم ههك ٲٲٲٲ من

ههيه. سوار داكه تن دشه ريدا، لى نوسمان ناغا خوه بهردا جهم پيروڙى و دهستى خو درٲٲ كره دهستى و

گو:

وا يا بسهرى باقى م خلامى م عهبدولرهحمان گه لهكى باشه نهف كچكا خوه شك ژمرا ناييه.

پيروڙى گو: ٲٲٲو ٲٲٲو: نهف كالى هه كيبه؟ دٲٲٲى عهبدولرهحمان ناغا خولامى منه. ده رابه بهري كو

نهز داره كى ل قاقى ته خم (دار ل كلوخى دان) كو مهڙى ژى به لابي.

نوسمانا ناغا كه نيبا و گو: دى تو بهس نازا بكه، ده فرده وهره، نهز راموسانه كى ژته بدم. ژ دورقه

دهقى خوه لههف خست و گو: مٲٲ. پيروڙى ٲ شمكا قوندرى ل نورى وى دا كركو شوربا تازيا بسهر

دهقى و كيش (داكهت) و گو: ٲا بخودى كو عهبدولرهحمان ناغا بى وى بكى كو ٲٲٲكى مهزن گوهى

ته بن.

هې نهو دوى دمالٲٲدا، سوارى ملا زوباشى ژ زوزانادا دهاوارا عهبدولرهحمان هاتن. له شكري خانى

چورسى ژههف به لكرن و ل پيروڙى (*) قه گه ريان.

عهبدولرهحمان ٲٲٲ دورى وٲٲٲيه. گاقا دى كو نوسمانا ناغا دبه ر چوكا پيروڙى رونشتيبه هه مه ب

شورا نهو ههف بژلاند و بدوٲ سوارى ملا كهت كورى وا دكورى وا دهرخست و پيروڙ بدهف و دهول و

زورنا بره زوزانا.

_____

(*) پيروڙ (ٲٲٲلى عهيشانه)

چیرۆکا میرزا محی و دوتا عه‌جهم

ژ دهفته‌ریت جه‌گهرخوینی

ها ته فه‌گوه‌ازتن

(۱۹۶۴/۴/۱)

هی ستره ماله مپیره، لسه‌ر باژاری شاه‌ی عه‌جهم شه‌ره هه‌ر که‌سی ژم‌الا خوه‌ سواریو ئو چۆن که‌س نه‌ما میرزا محی ژ ب سواریه‌ ئیریش باژاری شاه‌ی عه‌جهم کرن ئو باژار تار و مار و تالان کرن. هه‌ر که‌س ب ماله‌ دنیایه‌ مژول دیو، لی میرزا محی به‌ری خوه‌دا خانیه‌کی بلند دوکیل ژئ دچی (دچۆ).
گا‌فا که‌تی خانی دی کو کچکه‌ ب دیدار (دیندار) و شه‌وق و شه‌مال دهندوری قه‌سریدا هاژ چو نینه‌ چ بویه.

میرزا محی راهسته‌ ده‌ستی کچکی و دابه‌ر خو (پاکیشا به‌ر خو‌فه) و گوت: دئ رابه‌ ئەز ژخوه‌را بيم، هئ مال نه‌گه‌ایه‌ من.
کچک: کورۆ فئ (دقی) تو ژسه‌ری خو تیری، ئەز کچا شاه‌ی عه‌جهم، باقی من دئ ته‌ په‌رچه‌ (پرت پرت) کت،، پرتا ته‌ هنگی گوه‌ی ته‌بن!

میرزا محی، دئ رابه‌ باقی ته‌ ل کو مایه‌؟ باژار و وه‌لات ته‌فدا تار و مار بویه، هئ تو دگوه‌ی گای دایی؟! سوپه‌هئ باکرن هئ کئ کچا شاه‌ی عه‌جهم دییه‌، دئ سولتان سه‌د هزار زئرا ده‌تی، هه‌که‌ بقیت کچا وی ژیره‌ بینی.

میرزا محی: ددلئ خوه‌دا گوت: ما ئئ (بی) کو دوتا عه‌جهم ژخوه‌را ببی ژم چیتسه‌؟! ژ نیشا شه‌قی پیتدا بچیلئ وی گرت و ل په‌ی (پشت) خو سواریو و دارئ هاته‌ ماله‌.
چه‌ند سال ل جه‌م میرزا محی ما، لی میرزا محی ژئ دور نه‌دکه‌ت بشه‌ف و رۆژ به‌سه‌ر سنگا (سینگئ) وی دابو.

رۆژه‌کی ژدیا خوه‌را گو، فایه‌ ئەزئ هه‌رم نینچیرئ، لی ته‌های ژئ هه‌بت، چاقئ ته‌ لی بت، دوتا عه‌جهم نه‌په‌قی؛ لی پاشئ ئەزئ سه‌ری ته‌ په‌رچقینم.
چاوا کو میرزا محی دارئ، دوتئ رابو ده‌سته‌کی چلکئ مپیرانی ل خوه‌ کرن و هه‌سه‌په‌ک ژ خوه‌ره‌ گرئدا و شور و مه‌رتال دانه‌ ملئ خوه‌ ئو به‌ری خوه‌ دا ئوغری و پشتا خودا فه‌له‌کی هه‌ی باژاری عه‌جهم تو ل کیری بی ئەفه‌ ئەز هاتم. رۆژ به‌ر ئا‌فا (به‌ری رۆژئا‌فا) میرزا محی هاته‌ ماله‌ دی کو دیا وی ره‌شا (ره‌شکا) خو گرئدایه‌ ئو زۆر دایه‌ (به‌ردایه‌) گرئ.

میرزا محی: هایا دئ خودئ خیریکی؟

دئ (دایک): مالاوؤ (مال ئا‌فا بو) چ خودئ خیر بکی؟ و له‌ دیتلا دوتا عه‌جهم بازدا و چۆ، من کر نه‌کر زۆرا من بر و په‌قیبا (*).

(* ره‌قی = په‌قیبا).

میرزا محی رابو خو راپینچا ئو دا سه‌ر ریکه‌ نیزیك و هیلان و چۆ. ها ل قر و ها ل ور خو‌گه‌هاند سه‌ری چار بانگئ (*). جۆتیاره‌ک لوی جۆتی خو‌دکر. باکر، جا براکو خودیکی ته‌ تو (چو) سواریو فلان نیشانی نه‌دیتیه‌ ده‌ریاس (ده‌ریاز) بویه؟

جۆتکار: وله‌ باقو ئەفه‌ ژسه‌هئ ره‌ ئەز ل قرم هئ تو سواریو ولو ده‌ریاس نه‌بونه‌.
هن میرزا محی سه‌ری خسته‌ خه‌وی و هه‌سه‌پئ خوه‌ به‌ردا میترگی و رما خو چکاند ئو رازا.
دوتا عه‌جهم ری نه‌زان، هیدی هیدی هاته‌ سه‌ر میترگی، چ بنیری؟ دی (دیت) کو میرزا محی فایه‌ دمتریگی دا رازایه‌.

گو: دئ ئەز چاوا (چ) بکم، چ لی بکم؟ دقی ئەز وی بکوژم یان ده‌ستورا من نادئ. هه‌که‌ ده‌ریاس بم، وی میرزا محی بیژی ژمن ترسیایه‌، نه‌ وی‌رابو دئ ل من کی (ده‌نگی ژخو بینیت). ئەز دخه‌ وی بکوژم، ده‌ستی من لی ناگری (ئه‌ز دل نادم). نا ولله‌ یا قه‌نج ئەوه‌ ئەز وی شیارکم (**). به‌لکی ده‌سه‌ری وی خم (***) به‌لا خوه‌ ژمن فه‌کی. سه‌ری شوری دا بن لنگئ وی- میرزا محی و گوت:
هلا (هلۆ) رابه‌ کورۆ رابه‌. گا‌فا میرزا محی سه‌ری خوه‌ هلدا، چاقئین وی ب چاقئین دوتئ که‌تن، ده‌ست بگازنا (گازاندا) کر و گوت: هه‌ری دوتئ بیته‌ختئ، ته‌ چ کیماسی لجه‌م من دیته‌. ده‌ف ژمن به‌ردئ (***) و دچی؟! ده‌ وه‌ره‌ فه‌گه‌ره‌.

دیسا تشته‌ک نه‌بویه. ما تو نزانی بی کوشتنا خو ئەز ناھیلیم تو هه‌ری (بچی)؟!
دوتئ: میرزا محی، سه‌ری من و خوه‌ مه‌خه‌ گئیرئ، ئەز نماکارم ل جه‌م ته‌ ئه‌بورکم. ئەز کچا شاه‌ی عه‌جهمم. بخودئ ل وه‌لاتئ کوردستانی مرنا خوه‌ دخوازم و فئ یه‌کئ ناخوازم. ولله‌ ئەز ناخوازم ژته‌ دورکه‌قم، لی ئەز چ بکم، به‌سه‌ به‌لاخوه‌ ژمن فه‌که‌ ئەزئ هه‌رم. میرزه‌ محی سواریو و که‌ته‌ پیتشیا وی و گوت: ما تو نزانی هه‌تا چاقئ من ل دونیایه‌ ساغی ئەز ناھیلیم تو هه‌ری؟

دوتئ کر و نه‌کر تو چاره‌ ژمیرزا محی نه‌کر، پاشیا پاشیی (گۆتتا دویمایی) گوت: میرزا محی نه‌گه‌ر تو ناھیلئ ئەز بخووشئ ده‌ریاس بم، ئەزئ بزوری هه‌رم. ل مه‌یدانی ئەزئ ته‌ بکوژم، لاشئ ته‌ ژسیسالکا (***) بکم برهان و بره‌ قه‌رالک (***) چاقئ بکۆلن.

هه‌ر دوا له‌فه‌ف دان شور و رمان لی هه‌ر دو ئی ناخوازن هه‌قدی بکوژن. رۆژئ خودا خوار نانا جاركی دوتا عه‌جهم شوره‌ک ئا‌قیته‌ سه‌ری میرزا محی ئو ژسه‌ر هه‌سه‌پیدا ئانی خوار و داکه‌ته‌ سه‌ر لاشئ وی، سه‌ری وی ده‌رمانکر و ده‌رمانئ وی دانی به‌ر سه‌ری وی و کورکئ وی کشانده‌ سه‌ری و چۆ.

(*) جار بانگی = به‌ر بانگ ژئ هه‌به‌ گونده‌.

(**) شارکم = هشیارکم.

(***) ده‌سه‌ری خستن. بکه‌م ده‌سه‌ریدا.

(****) ده‌ف ژئ به‌ردان = ده‌ست ژئ به‌ردان = هیلان.

(*****) سیسالک = داژه‌کی گوشت خو‌ره (مه‌له)

(*****) قه‌لک: قه‌له‌ په‌شه‌.

ئەو پۇرۇتاققا بو، ھەتا سېنى ھش نەھاتە سەرى وى لى گاڭفا شىياربو (ھشىياربو) دى كو ھاي دناڧ خونيدە گەڧرېه . پايھىشتە قوتىكا دەرمانى خو لسەر دا رى خو گەھاندە مال .

چەند پۇڭا ل ھوزا (ھوزانا) گەپيا، سەرى خو دەرمانكر، پاشى خو دچەكاندا گرېدا ئو بەرى خوھدا باڭزاري شاهی چەم و چۆ. ئەگەر ب پۇڭا، ئەگەر ب مەھا، جارەكى خو گەھاندە ناڧ باڭرا و گوت:

ھەسپى من سەرى خو بەدى كىزان دەرى، ئەزى ھەرم وئ مالى. ھەسپى وى سەرى خو ل درەكى دا و ميرزا محى گو چنگ و پەيا بو. خوھدا ي مالى ھاتە پيشپى و گوت: ھى تو سەر سەرى من و باقى من ھاتى، ميتقانى دەلال. ميرزا محى ژوي پۇڭا ل جەم مالا پيرى ما. لى كە نابىنى نەكەس دچى و نەكەس تى ژ لەورا ميرزا محى ژپيرى پرسى و گوت: يادە پيرى، ژ رەنگ و گوت و جهرى تە (ژ رەنگ و روييار و گوتن و ناخفتناتە) نەيا بەلەنگاز و روتانە، لى ئەز نابىنم كوكەس تى مالاتە نزانم چما (بۆچى)؟

پيرى گوت: ھى... كورى من سەرىپھاتيا من گەلەك دژوارە. شاهی عەجەم سن كورى من گوستينه و ھەرسى بۆكى من ژ خوھە ل خو ماركرنە. ئەز بتنى دقنى قەسرى دە، كول و كۇڧانا ھلتينم خودى ژپيرە (ژبو) نەھيلى. كارى شاھان خونىخوارى و مير كوزيبە. ھاڧايە دپلکا كچا وى ب سالوغا خورتەكى وەكى ميرزا محى گوستينەو رەڧيايە (*).

ڧايە گوڧەندا ويتيە سېن بىن باڭزاري شاهی تۆرانى. ب سالوغيا قەرالى تۆرانى يەكى پيس و دو (وہتوڧ) كرىت و زك تليز (زك مەزن) ئو دەڧ كەنيە. پيرەكى پيس و چيلە (چلە)، ب گوريا سەرى ميرزا محى بى. ھا وئ دىلى دەڧ ژ وى خورتى بەردايە وئ بېنى (دى بتە) ژنا كانى چيل (وى سەرچىلى). ناخ خوھى ميرزا محى نھا لقر بوي بى برا كاربون بگوھيزن.

ميرزا محى: داينى تشت خو ل جەم تە دگرن ئو تو بەخت بدە من، ولله ئەزم ميرزا محى.

پيرى گو: ھى خوھ سەد زاڧايى وەكە قەرالى تۆرانى، شاهی ئيرانى بكي گوريا سەرى تە. ئەز ديا تەمە، تشتى ژ مەبى ئەزى ئارى تە بكم.

سېھى سوار برىكەتن ميرزا محى دا ناڧ سوارا و دپەر بۆكتپرا دچى و تى ئو ناڧ دخوھ ددى و رما خوھ دچكلين. دوئا عەجەم لى تەماشدا دكى و دبيژى: ولله ھەكە ئەزم ئەڧ رەوشا سواريا ميرزا محى. لى من بدەستى خو ھەو گوستينە. ھەتا گەھانە باڭزاري قەرالى تۆرانى، بوك دگومانا دە ھور و كور دبيژتى.

گاڭفا گەھانە باڭزاري قەرالى تۆرانى، ھەر كەس چۆنە (چۆ) قونغا خو، لى ميرزا محى چما ديسا سەرى ھەسپى خو بەردا و گوت: ھەسپى من ل كوراوھەستى، ئەزى ھەرم وئ مالى. ھەسپى وى سەرى دار رىكى و راوھەستا، ميرزا محى گو: چنگ و پەيا بو. خوھدا مال ھاتە پيشپى و گوت: ھى تو سەر سەرى من و باقى من بېنى ميتقانى دەلال. ميرزا محى دى لى كرى (***) و گوت: داينى خودىكى قەى مېر دمالا وە دە پەيدا نابن؟!

(*) رەڧيان و رەڧين ھەر دو ژئەدرن.

(***) دى ليكر = گازى كرى.

كورى من دەولەت سەرى قەرالى خونخۇر ما مير د وەلاتى مەدا دەمين. كورى من بەر بەخت بېنى بەخت كوشت، ئەز دناڧ كول و دەردارە، دەھيشتەم (ھيتلام).

ميرزا محى گو: داينى ھەكە تشت ل جەم تە تى ڧەشارتن ئەزى داخوازا خوھ ژتەرە بيتوم.

پيرى گو: بيتە ھەكە تە كورى من گوستينى ئەزى ل تە ڧەشپيرم.

ميرزا: ھاتيمە قەرالى بكوژم ئو دوئا عەجەم ژخوھە بېم.

پيرى كەنيا و گوت: ئەز ديا تەمە ھەكە برا تو ب كيرھاتى بى، ئەز دكارم تە بگەھينم ئۇدا زاڧنى.

ميرزا محى گوت: چاوا تۆ دكارى من دەرباسكى ئۇدا زاڧنى داينى؟

پيرى گو: كورى من ھى ڧان پۇڭان ھاتە كوشتن ژبو ڧى يەكى دقنى ئەز بخوھ بوكنى بخەمليمن و تەختى زاڧنى راست بكم. ئەزى ئىڧقارنى تە بخوھە بېم، مەترسە ئەز ديا تەمە.

ئىڧقارنى ميرزا محى شورى خوھ خستە بن كرىس (كراسى) و دەستەك كنجى ژنا گرېدان (كر بەرخو) و داپەى پيرى و چۆن.

خەلكى دژرا بوكنى لەيلادن و گوتن، رابن ڧا داينكا زاڧنى ھات، ھەر كەس بەلابون ئو پيرى بوك چىكر و جھى زاڧنى راخست و دەرکەت.

گاڭفا قەرالى ھات و چاڧين دوتى پينكەتن، رويى وى قورمچى و ما وى نەخوش بو (نعويما وى ترش بو) ئو دلى وى قەرفى و گوت: ئەڧ زاڧا وئ خوڧلى ل من بى.

بوك رابو قەھوھەك ژ زاڧىرە چىكر و لسەر دەستى خوھدانى و ھاتە پيش. لى زاڧنى دەستى خوھ ل فنجانا دا و ئەو قەھوھە كورم ھەمى بسەر و چاڧنى بوكنى دە رۇيا و گوت شولاڧ (شوراقا) كوژبەر مېركى كورد مايە ئانينە ژمەرا.

گاڭفا كو ولوگو، دوئا عەجەم گوت: ھى وئ ئەز رابم يەكى وەكە ميرزا محى دڧرە دەرکەتبا، تە ئەڧ گوتن بگوتا. ھەمە ميرزا محى دەست ئاڧيئە شورى و دەرکەت و گوت:

ئەز كلى چاڧنى تەمە، كەنگى ئەز دەڧ ژبەژنا تەيا زراف بەردم ئوب شورا زاڧا دا بەرھەڧ و داکەتە ناخوڧى ھەسپا. دو ھەسپ بەرھەڧ كرن، ھەر دو لى سواربون بەرى خوھدان ئوغرى (وہغەرى) و پشتا خوھدانە ڧەلەكى. يا خودى وەلاتى كوردستان تول كوئى؟

بونە ژن و مېرى ھەڧ

ئو ئەم مانە دل ب كول تەڧ.

***

دۆرا خەریتی خۆشە ، ب گدیشە
خاتون دەرتی دەرڤە ب ئیتریشە
ب هەڤدی گرتنە هەر دو چاویشە
گۆ: ئەڤ نه تو بازارە ئو نه ئیشە

***

خاتون دەرکەتی ب گرانیبیە
سێ دەنگا ژ عەیشانرا لیلانیدیە
هەچی مێرەکی بازاریبیە
چاڤی وی تم ل تۆلازیبە
ب چاڤەکی ل ئوسمانی نیریبە
ئو بسەد چاڤی ل خاتونێ نیریبە
ئوسمان ژ خوەدێ خوەستییبە
ب نەوقا وی گرت و ل قادی خوەستییبە

***

ئاغا ل گالگالی ل گوتنی
ئوسمان هەمزە ئانی بەر مرنی
هەچی مرۆڤی ترکە ب فەنا خورته
نه بیەڤ چۆن و پێ کارنی

***

هەمزە گو: برا دە دەبێ دە دەبێ
سۆزا خوەدێ دناڤهرا من و ته دە بی
کو تو ژسەر من رابی، بەلا ته ژمن ڤه بی
ئایشە خاتونێ دیا منە خوها منە بن ژ تەرەبی

***

بازاری خەریتی بیبیە
دلی ئوسمان ب هەمزە شەوتیبیە
گۆ: یخوەدێ تو گەلەکی نه ڤه نچی
لی دناڤهرا من و ته دە براتییبە

***

هەمزە چاوش رابو سەر پیبیا
خو کره گوڤسک و دئوسمان وەرکریه
گۆ: چاڤی خوە ڤه کە ، خاتون نەبێ خوەدییبە
دیسە هەر دووا هەڤدی گرتیبە

جارەک ژقیبە ، جارەک ژویبە

***

ئوسمان گو: برا ل من و ڤی فەلاکەتی
ڤه ی ئەم هەڤدی ناکوژن ژبو ڤی حورمەتی
وایه قادیبێ دەرکەتی
هەیدی ئەم هەرن شەریبەتی

***

هەر سێ چۆنە مالا قادیبە
قادی لسه رێ مناری بانگ ددیە
چاوا چاڤی ل ئی ئایشانی کە تییبە
دەڤ ژبانگی بەردا ئو بەر بوآڤه بەزبە

***

ئوسمان گو: قادی، هەچی شەریبەت و گوتنە
ژبو خوەدییبە ، نه ژبو دل خوەستنە
تو ژی ئانی کو ئەڤ کەچک کەچکا ئاپێ منە
ئیسال هەڤت ساله ل مالا باڤی خوە دەست گرتیا منە
هەمزە گو: هس... درهوا مەکە ئامنه .

***

قادی: گو هەچی شەریبەتە دەرەو تی نبینە
هەچی خاتونە نه گێژە ئو نه لاله و نه دینە
ئاخوه بدزی گو: وی ژمن و ژوه هەر دوا
یهکی ژ خوەرە ب نه قینە

***

خاتونێ گو: قادی دە وەیه سەد جاری وەیه
ئەڤ گوتنا کو تەگۆت ب سەری خوەیه
ئەڤ هەر دو چاوش باڤ برایی من
ئیسال سێ ساله کو چاڤی من ل دەرگێکی ریبیا تەیه

***

قادی گو: خەریتی خوەشە بگێرە
گەلی چاوشا ب نیرن ل کەچن جوامتیرا
ژخوه پیبەرکە ڤی چاخی بدەستی خوەنه
ئەو کارن بیژن کو ئەم ژکێرە

***

خه رپیتتی خو شه بېبیه
خاتونې گو: رابن ئەم هه رن ژجه م قېبیه
خوه نه ئەف ته تېبیه ، باژار تېبیه
ئەمى هه رن جه م یه کى دېبیه

***

ل گوتنې ، ل خه به ردانې
که تنه دۆزا کوشتن و لیدانې
هه ر دو چاوش دېسا که تن مه یدانې
باژارې تهف هاتنه سه رانې

***

هه ر دو چاوشا تو (چو) نه کر
هه مزه ده ی ل بېلوکا خوه کر
ئوسمان ژى ده ی ل بېلوکا خوه کر
هه ر دو ئالیا شه ر و قه وغه کر

***

نه هه واره نه ئەمانه
قې جار (ئى) بو سېنگ و ده ورا نه
شه رې کورد و تورکانه
ناف تېدانې کورې بافانه
دنا قبه را فاندە فه رمانه
بو شلدم ، بلدمى ترکانه
گو ده ستى مه ژ قه ره وانا قه تيانه
ئەم مانه بى خو هدى و خو هدا نه
بو قير و کوشتن و لیدانه
خوبن چۆ وه ک ئافى چه مانه
کى به ر خه ، کى به رانه ؟

***

ئەيشا خاتون رابو ب گرانيه
بسى دهنگا ل ئوسمانى کورد ره ليلانديه

***

گو: ئوسمانۆ ده وهبى ده وهبى
ئەگه ر کوشتنه ته بده ستى هه مزه بى
بره گورا (ئى) ته ل ده قى ده رى مه بى

هه چى پيره کا کو هه رى ئافى بره بىژى: مریۆ سه د تف ل گورنا ته بى

***

لئ هه که کوشتنه وى بده ستى ته بى
سوزا خو هدى دنا قبه را من و ته ده بى
وى سنگ و به رى م که چکى به خچى نه ده ستى ته بى
ئوتى دناف ده تم ب دلى خو هبى

***

ئوسمان گو: خاتونى سه د جارى ب م خاتونى
بسکى ته زرافن ب تېلى قاتونى
مه مکى ته مېنا نېفشکى سبه هى ، مرؤقه کى برچى لسه ر رونى
هه که ئەفه ئەز کلې چافى ته ل هالانى لپه ف چۆنى

***

خه رپیتتى دوى ده
ئوسمان راهشته هه مزه ل قادی دا
قامه کشاندى ل کالین ده
سه رى هه مزه ژېک و بره ژ خاتونېرا دېشتا په ردى ده
قادی ده رکه ت و باکره گوندىا
گوندىا گو: کا بېژه ، بى چیه ؟
گو: شه فا دنى من خه ونه ک دېتېبیه
م دى هه ر دو چاوشا هه قدى کوشتېبیه
خاتون ژمرا مايه بى خو هدىبیه

***

خه رپیتتى خو شه بېبیه
قادی به رى خو هدا چادرى ئو به زبه
سېنگى چادرى داوا وى گر تېبیه
بسهر درانې خو ه ده که تېبیه

***

ئایشه خاتونى گو: ئوسمان دهنگه ک هاتیه
رايه بنېره بى کا ئەف چیه ؟
ئوسمان ده رکه ته ده قى ده ربیه
دى کو که فته که فتا قادیبیه
ئوسمان گو: قادی ئیشى ته چیه
گو: شه قى دى من خه ونه ک دېتېبیه

من دی: ته همزه کوشتییه
ئهز هاتم خاتونی لته ماربکم ب چیبه

***

دو رو (رۆژ) چۆن و که ته رۆژا سسیان
ئوسمان دنگی خوه ل ئهسکه ری خوه کریه
قوناغهک هالانی و یهک دانیهه
قهسدا بازاری ئادیهمانی کریه

***

چۆ جه م مشیری دهوله تی، خوه نافیته بهرکابا و بیه
گو: پاشایی من تشته کی نه باش من کریه
من خوه ل تور و بهختی ته گرتییه
گو: بیژه لاوؤ کا ئیشی ته چیه؟

ئوسمان گو: همزه دهستبراکتی م بولئ دۆزا ناموسی کریه
پاشایی من ئه زۆی چ بیژم، من دهسته براکی خوه کوشتییه
بسه ری باقی ته کم، من خوه ل ناموس و بهختی ته گنارتیه
فا مه ئه ز لبه ر دهستی ته مه، کا بیژه، بی فرمانا ته یه

***

پاشی گو: لاوؤ، ژ نالیی من فه من تو سه ری هه ست کریه
ته ژبو ناموس همزه چاویش کوشتییه
سه د تف ل وی و باقی و بیه
ئوسمان به سه ری هه سستی ل وه لاتتی خه ری پیتی فه گه ری ا
برا ساخن سه ری جقاتی و گوندا

***

گول پهری

ژ دهفته ریت جه گه رخونی

هاته فه گوهارتن

(۱۹۶۴/۲/۲۱)

ئهحمه د به گئی میری جزیری نارنجا کچا خو دانی (دانا) بهر خوه ندنی. بهری کو بهری خوه بدی مالا
خوه دی باکره (گازیکره) سه یدا یی که چا خوه و گوتی: «سه یدا ئه ز هیقی دکم گوهداری نارنجی بن، ئه ز
قامه دچم، ژ ئیرو پیقه تول شونا باقی وی به.

سه یدا یی گوت: ئه ز به نی ژخوه وکه که چا منه، ئه گه ر خودی من به یلیت، بهری کو تو بیی ئه ز وی
هینی توره و پاگژیی و خوه ندنی و پیزانی بکم. خوه دی نارنجی پاریزی گه له ک ژیر و هوزانه.

ئهحمه د به گئی نارنج سپارته (سپارده) سه یدا ی و باکره دیا وی و گوت: ئه ز دخوازم ئه گه ر تو کاری
بیشی) ب هه ر ناوی به ئاریکاری سه یدا ی بکی، که چا من هنکی سه رهشکه، ته هاژ خوه ندنا وی بت
ل خوه ندنا وی مقات به، بره بی دلی سه یدا ی نه کی.

پشتی میر بریکه تی، نارنج چهن د رۆژا چۆ خوه ندنی و بسه ر دیا خوه دلخۆش و روگه ش دهاته مال.
تنی گاغا چاقی سه یدا ی ب چاقی نارنجی که تن پیستی (پیتا) ئه ئینی د دلی وی ده هلبون و ژوی
رۆژی ده باشقه کت گومانا و، د دلی خوه ده دبیزی:
«ئه زۆی قی کچی هیدی هیدی هوگری خو بکم».

ئه زۆی وان چاقی به له ک راموسم

ئه زۆی وی به ژنا زراش دبه رسینگی (سینگا) خو خم

ئه زۆی قی په نگا هه قروشم ل دهستی خو بچنم

ئه ز قی سینقا خه لاتتی ژ دهستی خوه بهرنامم

بشه ف و برۆژ هه ر دقان گومانا ده هور و کور ددا بهر داسا خوه، رۆژکی باکره نارنجی گو: دقئ ئیرو
ته نی لشر بمینی، ئه زۆی پشتی زاروکا ده رسا ته بیژم. گاغا زاروک به لابون، نارنج هاته بهر ده رسی، جار
جارا (سه یدا ی) ده سستی خوه ددا بۆزی (دفا) وی و هیدی هیدی دبه خاری هه تا جاره کی ده سستی خوه
نافیته نافته نگا وی و ب سینگی خوه فنا .

به لی نارنجی ب زۆر و کوتته ک خوه ژده سستی وی ده رانی و سه رتازی (سه رکول) و پی خواس، بسه ر
دیا خوه دا ره قیا. روزه ر و بین چیکا (بین هه لمایی) ژ نشکافه که ته هندرو.

دیا وی گو: وهی وهی. چ به لاتیه (چ بسه ری ته هات) ولو سه رتازی و پی خواس تو دره قی
شه رمنای که چا من!

نارنجی گو: کو رکی مالا سه یدا ته مرین (ده رسوک) و شمکا من ره قاننن ئه ز پیکه تم (بدوی که تم) لی
ئه ز چ بکم من نه گرت.

رۆژا پاشی که چک دیسا وه که به ری چو بهر خوه ندنی، خوه تی نه گه هاند هه ر وه کو تشته ک نه بویه، بان
نه زانییه کا سه یدا ی چ کریه. چ داخوازا سه یدا ی ژنی کری ب جی ئانی. به لی سه یدا ی پیتر هه قشاری
ترسی دسه ر سه ری خوه دا ئانی و هاته بیرو وی و گوت: «ئه گه ر نه ب دلی وی با چما ئیرو زۆر روکesh و
دلخوه ش بسه ر مندا به اتانا؟ خویایه که شوکا من که دی (که هی) بویه، نه ما (له وا) ژمن دره قی، ژ ئیرو
پیقه ئه ز وی دهمبیزا خوه دا خوه دی بکم. گاغا زاروک به لافبون دیسا سه یدا (ی) گوته نارنجی: هی ته
ده رسا خوه به ره هف نه کریهه. هه کی دی بمینه.

نارنجا دل بترسی (ترسیایی) دیسا هاته بهرچوکا سه یدا (ی) و ده ست ب خوه ندنا خوه کر. لی سه یدا ی
دزانی ئه و ژبو چ هیشتییه.

گه ب ناورا (ناقرا) و گه ب حه نه کا، لی جاره کی ده سستی خوه دنافیته به ژنا وی دا به رسنگا
(سینگی) خوه، ده قی خوه دریز کره هناری (هناروکیت وی). لی نارنجی بزۆر و کوته ک خوه ژنا ف له پین

وی دهرخست و سهرتازی و پین خواس بسهر دیاخوهدا بازدا و بپن چک (هملایی) که ته هندرو.

دیا وی گو: چیه دیسا ولو سهرتازی، پین خواس، بپن هس درهقی، بهسه! کچی شهرما ناکی بهسه. نهزنی ئیدی بیژم سهدایین ته وی (دی) ته بکوژی.

نارنجی گو: نهقه نانه، نهز هر دچم دخوهدم کورئ سهدای بهلا خوهر ژمن نهناکی دیسا تمربا من رهفاندیه، ناهیلنی نهز بخوهدم.

دیا نارنجی گو: ده دلنی تهیه، باقنی ته تو سپاردیه سهدا (ی) چاوا بکی نهوزانی، ته بگری، ته بهردی، ته بکوژی، نهز دهنگی خوهر ناکم.

روک دو رو (روژک دو روژ) چوئن، نارنج نهچوهر خوهدندی.

سهدا که ته گوماننا و گوت: نهقه کچا میرئ جزیرییه، نهز دین مه فی ئیشین بپن ری دکم. تهقهزایه، نهگهر نهف کاره نهشکهرا بیب نهزنی بیتمه کوشتنی، ژ ئیرو پیتقه نهز پوشه مانم، نما دهست درازا هیا دکم، لئ نهزنی چاوا وی هاشت (ناشت) بکم که گهر پینم بهر خوهدندی. ولو گوت و بهرئ خوهدا مالا میر (ی) ل برجا بهلک و چو. تهق. تهق ل دهری دا.

نارنجی دهرقهکر و گو: سهر چافا سهدا. بهر ب مالیدنا بهزیا و گوت دایین فایه سهدا هاته مالمه.

خوشین ب خهمل و خیزنا خاتونج کهت و هاته پیشیا سهدا و گوت: «سهر سهر سهدا، نهزبهنی نارنجا ژ لاوکنی وه غهیدیه، دکم ناکم نما تنی خوهدنگههی، هافاتا.

سهدایی گو: نهنه مه (نه) ترسه لاوک ههو ولو دکی نهز پیدنا غهیدیه. فی جاری ژئی ودره ناهیلیم کهس بپن دلنا ته بکت تو وهک کهچا منی. باقیتته، تو راسپارتیه من، دقنی نهل ته پر بخوهدنی بم (دقیتت نهز باش چاقنی خوهر بدم ته).

نارنجی گو: سهرچافا سهدا، نهزنی بپن لئ جارکه دی ولو بکی نهز ههو بپنم.

سهدای گو: نانا ژ ئیرو پیتقه کهس نکاری نیزیککی ته بیی کهچا من.

پشت (پاشی) کهخوارنا کههوئ سهدا (ی) دا ری و چو. لئ ههقسارا گوماننا بهردایه سهرسه ری وان و دبیتزی (دگوت): ژ ئیرو پیتقه شهرمه نهز فی ئیشین بپن ری بکم، نهز مروقهکن سهدا، خواندا و زانا، چاوا نهز فی ئیشین بپن ری بکم، نهز رابم دهست درتزا هیا بکم. بخوهدنی فهیتکاریه که پر مهز نه، نهز بزم ژمنره چیتره، کو خه لک ب من بکنن.

روژا دی نارنجی بهرئ خوهدا خوهدنگههی و چو، کتیبین وی دبن چهنگی (دبن ملی) ده، درهخ ری ره دکولانی دهرباس بو، دلخوش، روگهش لجهم سهدا را بوژی و کهته ناث زاروکا و دهست بخوهدندا خوهر دکر.

لئ سهدا دل ب کول و گومان شهرمنده لئاث زاروکا دچی و دتنی دهرسا وان بی سهر و بن ژوانرا دبیتزی.

چهند روژ نهچوئن دیسا کورمن (کرمئ) دلنی سهدا (ی) دلبن (دلقلقیتن) و هاته بیرا وی و گو: دقنی بزوری ژئی بیب نهز داخوازا خوهر پینک بینم.

چاوا فی دیداری نهزنی ژ دهست خوهر بهردم، لسهر فی ههیشا چارده شهقی بیتمه کوشتن ژئی ههژایه، پا بخوهدنی نهز ژئی که ناگهرم.

گاغا زاروک بهلابون دیسا سهدای باکره نارنجی و گوت: «ناری دقنی تو بمینی، دهرساته هئی (ههیتز) نهقه دیابه. دقنی نهز چهند جارده دی ژئی ل پیشیا ته ههرم (بخونم).

دل ب کول و گومان نارنج هاته بهر چوکا سهدای و، بسهر دهفتهرا خوهر پوتزی. سهدای فی جاری ب ههر دو دهستا خو ئاقیتته گهردهنا وی و ب کهزا (لهقا) چو روپین وی (لهق ل روپین ویدان) و دا بهر سینگا خوهر و بهر نهدا. چاقنی سهدای لئ بو تربکی (بکه نیت). لئ نارنجی ب بزاقه که مهزن و سهد بهلا (ب کوتتهک) خوژناث دهستنی وی دهرخست و تف کره رها (رهیتت) وی و چو.

روژا دی ژدیا خوهره گوت: دایین خودی بیژی، ئیدی نهز ههو دچم دخوهدم.

دا وی گو: چاوا تو ناچی کهچا من، وی (دی) ته ب غهیدی. سهدایین ته وی لته من (دی) دهته بال من).

نانا دایین ئیدی من بکوژی نهز ناچم.

چهند روژ دوئی ناقتی ده نهچوئن، نهوی (نهوین) کو چوژنه مالا خوهدنی که گهر پان. نهحمده بهگئ میرئ جزیری ژئی گهایه وه لیت، ههر کهس دوست دوژمن کارئ خوهر دکن وی ههرن پیشین (براهین).

سهدا ژئی بناث داندولنی کهت و بهری ههر کهسی گها میر و دهستنی وی راموسا و خوهر هاتنا وی کر و ل چوئن هاتنا وی پرسی.

نهحمده بهگی بهری ههر تشتی پرسیارا خوهدندا کهچا خوهر کر گوت: سهدا خوهدنی بکی نارنجا چاوانه ل خوهدندی؟

سهدا گوت: «نارنجی نارنج خاتون». ژن سهرهردایی نابن میرئ من.

میر گو: کابیتزه چ بویه سهدا؟

سهدای گو: کچا ته خورته، جوانه، خامهیه (جحتیله) مادییبه (ژ خو رازیبه) ما ته چهوا نه دیه نهزبهنی؟!

میری گوت: چ دبیتزی سهدا، خوهدنی راست بپتزه چ بویه؟

سهدایی گوت: نهزبهنی کچا ته نهو دال ژخورتاره شکر بیبه. شهف و روژ دیلان و لهیلان و گوغهند و لاقردی (*). و خوارن و کهخوارن ههتا روژ ههلات.

دهنگی وان ژگوهئ مه دهرناکهقی، مه بخوکر و نهکر زورا وی نهبر، ئیجا فایه، تو ب کچا خوهر دزانی، چ بکی فرمان ددهستنی ته دایه.

هئی (هیتز) میر پهیا نهبو فرمان کر، گوته چهند پهیا رابن ههرن کچا من بین چوئنی بکوژن و هنهک ژخوینا وی ژمهرا وهرین (ببین) دا نهز کهخوم.

فرمانا میرئ جزیری گرانه، کهس نکاری بهرسقا وی بدی.

(* لاقردی = ههلههه.

ها هاکى ب چه پهلې، کچک گرتن و بهرئ وئ دا چۆلى سميتکى (جههکئ قهدهر) و ژههقرأ گوتن: کورؤ ميرئ بوتأ نيرو ژکچا خوه غهيديه فەرمانا وئ راکريه.

بخوه دئ جه گهرا وى بيته بيرا وى و دئ زانت کو دلئ وى شهوتيه.

ئهم دقئ دانينه بهرچاقئ خوه دئ بئ گومان مه ههر سيبيا ژئ بکوزئ. يا قهنج ئهقه (ئهقهيه) ئهم کهچا وى نه کوژن و پهرداغهکى خونا دههکى، بو بين؛ رۆژکئ ئهف کهچ ژمهرا قهنجيهکى بکئ. ماقئ کهچئ ل بو رامه چ کريه ژ قهنجئ پيغهتر، مه تشتهک ل دور نهديه، ئهم گونههئ وئ ناخن ستوئ خوه.

کهچک ل چۆلئ بهردان و خونا تهباکئ ژميرئ خودرا ئانى و هاتن. نارنج ب چۆلئ دا چو، تئ (تپهنئ) و برچئ (برسى)، چهند رۆژا گريا (کرهگرئ)؛ ژ نشکافه رۆژکئ (ل کانپه کپيرأ) خاتون هاته سهر کانپئ هئ ئاف قهنهخوارئ، دئ نيچيرفانک ب تاژئ و تولئ خوقه لسهر کانپئ پهيايو.

گافا چاقئ نيچيرفانئ ب نارنجئ کهت وهکه کوژ خودرا بارهک زپئ بينئ (ديت). دلئ خوده دانپزيک ل نيچيرأ خوه راست هاتم؛ ئهف ژنک پاشابئ، قهرهچ بئ، ئهزئ لقي جانئ مارکم.

نيچيرفانئ ب توره لهر نارنجئ پارهستا و گوت: «کهچئ تو کهچا کيئ؟ تو ژکيريئ هاتئ؟ چما لقرئ؟ چ بسهرئ ته هاتيه؟ بهختئ خودهئ ژته پهئ، ههکه ب ميئرئ، ئهزئ ته بگههينم مالا ميئرئ ته. ههکه کهچئ و زيز بوى ئهزئ ته بيم وهلاتئ باقئ خوه. ههکه گونههبأري (گونههكارئ)، ئهزئ ته قهشيرم، کا دئ خودهئ ب چ سهر ئيخت.

لئ نارنجئ دهنگئ خو نهکر و بهرسقا وى نهدا، دهستئ خوده بهر رويئ خوه وهسا ل جهئ خوده ما.

هاته بيرا نيچيرفانئ و ها هاکئ ل خورجه زينا خوه خهبتئ و خارن بو خوژ خورجئ دهرئانى و دانا بهرپشتا خوه دا نارنجئ و گوت: «ئهم زانم تو برچئ، دئ بخو، پاشئ ئهمئ ههقدئ ناس بکين، دياره تو يا ژجهکئ دور هاتئ کهچا جوان.

نارنجئ نانئ خوه خوار و تپنا خوه شکاند و ديسا دهستئ خوه دابه رويئ خوه و ما وهسا.

نيچيرفانئ چهند جارن لئ فکر (بزافکر) کو دگهل باخفت، لئ چاره نهدي، هه مه راهشته چيلئ (چنگلئ) وئ و ئاقبيته پشت خوه و بهر ب مالقه فهگهريا و چؤ.

پشتئ چهند رۆژا گوئهندا خوه (داوهتا خو) لدار دانئ (کر) و نارنج لخواه مارکر.

لئ ئيل و مروؤف و پسمامين وى چاقوش ئاقبين و پاش گوتنا وى دکرن (ئاخفتنيئ نهخوش دگوتن و ئاف پيغه دگوتن) ل مالا بابئ ئاغئ بئ، خهلک کهچا ئاغا و پاشا و بهگانن، ئئ مه (يامه) دچئ ل بئ خوده ديبيا دگرئ. کئ زانئ بزئ گوئه باقئ وى ژکويه. خوده زئ هه مه نهلال بونا ژئ (خوزئ يا لال ژئ نهبا)؟!

لئ ئاغا رۆژ رۆژ ئهقينا وى ددلى کور دلئ، نارنجئ (نارنجا) برومته و سهريلند دئاف ئيليدا، سال و دهمين خوه دهرباس کرن خودهئ ولو چيکر بو دا بکا دو کور و کچهکئ و ههر سئ زاروک پاکژ و ب توره خوده دان کرن، تو دبئ بهلکئ ژ هيمما بازئ دهرکهتنه.

رۆژکئ ميئرئ دهستئ خوه ئاقبيته دهستئ ژنا خوه و گوت: ژ بو خاترئ (خاترا) فان زارؤکان و خاترا

خوه دئ، تئ ژمنرا راست بيژئ کا تو کچا کيئ، دا سهرئ من و زاروکين ته دئاف ئيليدا بلنديئ. ب سوزا خودهئ بئ، ههکه تو کهچا قهرهچا بئ ئهزئ ل ته قهشيرم، تو بويه پيرکا (کابانيا) من، ئهف سئ زاروکين ژته بونه وهئ من رۆژکئ ژته نه پرسيبه. لئ بهسه دئاف دوست و دوژمنه ده ئهزئ ما دکارم سهرئ خوه راکم. تنئ ئهز دزانم تو کچا مالهاک مه زئئ، تشتهک هاتيه سهرئ ته، ناخوازئ (تهنهقبت) خوه بدئ ناسکرن؟

نارنجئ ژنو ب ميئرئ خوه کهنيا و گوت: ناخوازم سهرئ ته دئاف گوهر و ههقالبين ته نرم بئ، بهسه ئهف قاس سورک کهتن. زکئ ته ژبونن من ئهف قاس نج و گوتنيئ دوست و دوژمنه دخوه بورادن. ئهزانم ئهف هه مئ سوچئ منه، لئ ژ بهرکو ئهز گونههبأرم (گونههكارم)، من نکاريو دلئ ته خوش بکم دقئ ئهز ژتهرا بيژم.

ئاغا، نارنج کهچا ئهممه بهگئ ميئرئ جزيرتبه، تنئ سهرپتهاتيا من ئا دور و دريژه، ئهز نکارم ژتهره بدم زانين، هيئئ دکم دلئ خوه نهگرئ (دلئ) تنه مينت.

ئاغئ نهنيا وئ ماچکر و گو: ژنوقه ئهزئ گوئهندا ته ل دار خم و شاهيهکه مه زن چيکم (کم). سه د پيش و شاباش ژخوه دئ ره، کو ئهز کرم زاقايئ ميئرئ جزيرئ و نهکه سئ دي.

هئ ژنوقه ئهممه بهگئ ديلا و گوئهند ل داردانئ و ئيل و مروؤف و پسمامين خوه جفانندن و ژوانرا دازانين.

ههر کهس روگش (روخوش) و دهف بکهئئ ژ ههقره دبنيژن:

کچئ مال مهزنا خوبانه

زاروکئ وئ ل خالئ خوه هاتنه

سهرئ چاقئ وئ ئئ ميئرکانه

رابون و پونشتنا وئ خوبايه

بوکا مه هيژايه

ئاغا چهک ناسه.

چهند رۆژ دويئ ناقئ نهچؤن مروؤقيئ ئاغئ لئ گهانه ههف و گوتن: ولو قيما (ئمناهئ) مه نايئ. کچا ميئرئ بوتنا دئاف مه دابئ، بئ خودهئ نابئ ناراست ئهف ئهم تيرا وئ خهمل و خيز و ديارئ پيرهکا بکن. سهيدايئ خوده پهيا فيتره ريکن دگهل بنيرن، بره ههرئ (بچت) مالباقا خوه. ژويده ميئرئ بوتنا چ بارئ ل مهکئ، دقئ ئهم دين دابن.

ئاغا رابو ههر چ ل دورا وى هه بوژتيره بارکر و باکره مهلايئ خوه و دو پهيا و گوت: «سهيدا ئهف ژنا من وئ ههرئ (ديچته) مالباقانا خوه، ئهز ههر تنئ بته باوهر دبم، تول شونا باقئ وييه.

دخوازم بسپيرم ته و فا ههر دو پهيا دبم فەرمانا ته ده، چ بکئ چ بيژئ، ژ گوتنا ته دهرناکهفن.

سهيدا کهنيا و گوت: ژخوه وهکه کهچا منه. قهنجيا ته ل بيرا من، ههکه دخوازم ژگوتنا ته دهرناکهفم.

خودئ هاريکار بت، ئهزئ وئ وهکه جاميرا بم فهگه رينم.

رۆژا دی (پاشتر) سواربون و بهرئ خوهدانه ئوغری. روک، دو سی بسهرقهچۆن. ئیشارئ لبهه ئافهکی پهیابون. مهلی باکره ههر دو پهیان و گوت: لاوۆ ههین چادرا خوه جودا و دۆری مه شهگرن (قهده)، لی ئەزئ ل جهم ژن ئاغئ رازم (بنشم) نهویرم وئ تهئئ بهیلم، دز نهگهر بین جلکی قئ ژئئ بین ئەزئ شهرمکار (شههمزار) مینم.

ههر دو پهیا کهتن چادرا خوه و رازان، لی سهیدا (ی) خه و ب چافا نهکهت، سهرئ بهردا گومانا و هیدی خوه بهردا سهه جیبی (جهی) نارنجی و دهستی خوه ئافیتته دهستی وئ و گوت: «دوتا میر، ژ ئیشارئ خه و ناکهقی چافی، ئاگرئ ئهقینا ته هناقئ من پرتاندن، چاره نهمايه، ئەز دخوازم ژ گوتنا من دهرنهکهقی و دقئیم (من دقئیت) کو تو خوب منرا بهردی، ژخوه چۆن و هاتن دهن دهستی م دهیه، ته بگرم بهردم، بکوژم ئەز زانم.

نارنجی گو: وهی ل من پورهشئ، سهیدا تول شوینا باقی منی، ئاغئ ئەز سپاردهمهته، دقئ توژی بهختی خوه رهش نهکهی، ئەمی پاشی شهگهین مالی، میرئ من دئ قهنجی و نهقهنجیا ته ژمن پرست، دقئ تو بیرا ههر تشتی بیسی (بکهی). رابه ههر سهه جهی خوه، قئ تشتی ژ دلئ خوه پاشئ، ته رهشک و سپیک خوهندیه.

سهیدایی گو: ناخوازم شان گوتنا ژته بهیترم، ئەم ب دلئ خوه بنخن چی، پاشی ئەم کارن لهههف گوهداری بکن. ئەم ژئ وهکه وه مرۆفن دلئ مهژی خوهش و نهخوهش ژههف ناسی دلئ ئئ خوهندی ژ ئئ نه خوهندی بیتتر دل بژوکی بازادی هالویه. چافی من ژچافی وه بیتتر رهشک و سپیکی ژههف دبیتن. ئاگرئ ئەقینی دسینگا مه ده پیتتر کو دبی. رومهتا ژ بو میرینی ئەم ژ ههر کهس بیتتر دزانین. ئەم چوکی خوه تو جارن ژ دهستی خوه بهرنادن.

خوارنا ئیشارئ ناهیلل پاشیفا. ئیشهف نیچیرقانی چافی بهلهکم، چاره نهمايه خوهدی ژئ ژ ئەزمانا دکهقی ژناف لهپئ من دهرناچی.

نارنجی گو: سهیدا مال ئاشا ئەز کچا میرئ بوئامه، باقی من هاسن ب ساری دجوی ئەگهر باقی من بهیزی (گولئ بت) تی پاشی ب کودا برهقی؟ دهف ژ من بهرده بهختی خوهدی دناقبههرا من و ته دبی، تو دخوازی ل جزیرا بوئا و یان ل باف بادینا، دهستی خوه دهینی کچا کئ ئەزئ مفت (دجهدا) ل ته مارکم. ئەز ناموسا میرئ بوتامه. ئەف بازار ب کیری من و ته نایی.

سهیدای گو: چاره نینه! باقی ته نه میرئ بوئایی، بره خوندکاری جهانی بی. میرئ ته بره روستهمن زال بی، فهرمانا من بدهستی فهرماندار بی، لنگئ من لسهه کورسی و بهنئ من لداربی، تشتی کول ژور خوهدی کریه ژیره چاره نایی، تو ماسییا بنئ گولان بی، دناف لهپئ من ره دهریاس نایی.

نارنجی گو: سهیدا تو ولو بکی ئەزئ رابم دهنگهکی باکم، ههر دو پهیا بخوه و ته شیارکم، بهلاخوه ژمن قهکه تو جارا تشتی هالو نهکریه و تو چارا ناکم.

سهیدایی دهستی خوه ئافیتته کورئ وئ و گوت: ب وی کم کو ئەز و تو دانه، ههکه تو بیا من نهکن، ئەزئ نهها کورئ ته بکوژم.

نارنجی گو: سهیدا کورئ من بکوژه و ژبو خاتری (خاترا) خوهدی، دهقی خوه ژمن بهرده، تشتی کو دخوازی تو ناگههیی.

سهیدا رابو کورئ وئ کوشت و ب رۆژههلاتیدا باکره ههر دو پهیا گو: شقی دی ئەف کوپک مریه رابن قهشیرن. کوپک ل میرگئ قهشارت و ب دل نهخوشی دانه ری چۆن.

ئیشاری دیسا مهلی باکره ههر دو پهیان و گو: چادرا خوه شهگرن، ئەزئ دچادرا ژن ئاغادا رازم (نشم). هانه ژمن بونا شهقی دی پیده، وئ قئ ژنکی بکری تشتهک دخوه نههشتا بزۆری من ئەو هاشت (ناشت) کریه.

هاشهف زیز بو سهیدای دلئ وی چۆ ژنکی و گوت: رابه وهره ب نابهکه ئەزئ ب کیری تهبیم. نارنجی گو: سهیدا نه هون ریزانی ملهتن، باوهریا مه بخوهدی و ب وه تی،

دهرئ دوژهه (دوزهخی) قه مهکه، (قهنهکه)، دوژهه دژواره،

ئاگر تهژی تو پشک (دویپشک) و ماره.

ته کورئ من کوشتیبه قریب ب ئەزمانا کهتیبه، ئاگر بسهر مهدها دباره،

قادئ (ئهردی) دهقی خوه ل مه قهکریه. ناترسین ئەم تیدا ههین (بچین) خواره.

فروشت و بری و ساخ و مری هاویر سهرئ خو هلدا نهگوهی بدره هاواره.

ئەز دبهختی خوهدی و میرئ جیدا، دهف ژمن بهرده، ناموسا بابئ مهکه دژواره.

***

سهیدایی گو: ئهرئ خاتونئ بهسه ترسان دمن مهده

ئەز کهتمه بهختی خوهدی و ههر دو چافی تهده

بهشتا رهنگینه دناف سینگ و بهرئ تهده

دنیا راست هاتهته، ژدهستی من و خوه بهردهنه

ههچی گونههی کوژی ستوکورا من و باقی تهده

ئەگهر گونههی من یهک و دونه، لی ئئ باقی ته ب ههزار و سهده.

نارنجی گو: سهیدا دلئ خویش مهکه، بخوهدی تشتی کو دخوازی تو (چو) چار نایی، ئەز قئ یهکی ب ته راناکم، ناموسا خوه ناشکینم، سهرئ باقی خوه بژیر ناکم، بیبهختی چو جارا ب میرئ خوه راناکم.

سهیدای دهستی خوه ئافیتته کورئ وئ و گوت: بخوهدی تو دهستور من نهدی ئەزئ قئ کورئ تهژی بکوژم.

نارنجی ب کوپ قه گو: بکوژه، فهرمانا خودیبه، ئەز ژمن داری شکهستیمه نکارم بته (نeshیمهته) لی برا خوهدی ته بیهیلی.

سهیدایی خونخار، ئەو ژئ ژ داوا ویدا (ئهو ژئ ل دوی وی) کوشت و ب رۆژههلاتیدا قهشاردن و دانه ری چۆن.

شهفا دی دیسا بۆری، کاری کهچا وئ ژئ کوشت، لی نارنجی نهخوهست بیبهختی و کیماسی بیبه

سهرخو. چهند روژ دهریاس بون، روژه کئی لسهر میترگا وهستانی داین. نارنجی باکره مهلی و گوت: ئەف دەر جزیرا بۆتا پایتەختی باقی منه. ده رابه هه ره فی ئودئ و بیژه وان ئەفه که چا ته هاتیه. سهیدا رابو چۆ مالا مهلایه میر و بههرا چۆنه ئودئ. که چه لهک لیهر قازین مالا میری بو دمیرگییدا دچهراندن. گاڤا چاڤ ب چادرا کەت بهرئ خوهدا چادرا نارنجی و هاته جهم و گوت:

«خاتون» هون ژکو هاتنه فی (رهنگه) هون نزانن، ئەف میترگه، میترکا مالا میره، کهس نهویری لی دهینی.

بهلی کورئ من ئەم دزانن، لی من دخوست ئەز ته بسیم داسه ریتهاتیه خوه ژته ره بیژم، بهلکی تو کاربی دهر دئ من دهرمان بکی.

ئەز که چه لۆکی ته مه، کا بیژه، دهر دئ ته چیه؟

نارنجی چیرۆکا خوه ژسهری ده (فه) ب دارقه کر و گوت: ئەز هیفی دکم هه ری (بچی) ل ئودا باقی من کو هه دو مهر رونشتی بن بیژی و مزگینی بدی باقی من، تی مزگینیا خوه ژی بستینی.

که چه لۆکی دهف (دهست) ژ قازا بهردا خو گه هانده هندوری ئودئ و چۆ نک ئەحمده به گی و گوت: به گی من ئەز هاتمه ژته را سه ریتهاتیه که گران بیژم. خه لکی جفاتنی پیکه نییان، لی میر زانی بو تی دهرتانی (ئینادهر) کو تشته کئی مهزن ل جهم که چه لۆک هه یه و دخوازی بدی زانین؛ ژ له ورا فه رمان کر گوت: کورئ من دستورا ته یه (من دستوریا ته دا) چیرۆکا خو بیژه.

که چه لی هور و کور دست پیکر و گوت: میرئ من... بناقی ته، میره ک هه بو، بهرئ خوهدا مالا خودئ و کچا خوه سپارده مهلایه خوه و گوت:

سهیدا هیقییه گوهداری که چا من بی بره ل جهم ته بخونت.

لی مهلی دهست درێژایی ل بورا کچکی دکر، بتنی دوت ژناقئ خوه شه رمدکر کو سه ر پی هاتیه خوه ئەشکه ره بکی.

مهلایه میری گو: ده بهسه لو که چه لی بیسی گوری، ئەفه چ چیرۆکا دهره وینایه ل جفاتا زانا و میترکا دبیزی؟ بخوه ئەزئ رابم هه رم ل چیرۆکا ها کو گوهداری ناکم.

میری گو: نانا سهیدا رونه ب ئەنیا باقی من وئ که چه لۆک، چیرۆکا خو ته فی بیژی.

چهند جارن میری من، دیا وئ ژئ پرسی، لی نه ویرا بو ژدیا خوهدا بیژی. گاڤا باقی وئ ژمالا خوه دئ شه گه ریا، ژبه رکو که چا وی گه لهک لیهر دلئ وی شرین بو، بهری هه ره که سی ژ مه لای پرسی و گوت:

هیتستر ژچاقتی میری هاتنه خار و گوت: ئەی دئ بیژه که چه لۆک من چیرۆکا ته گه لهک خۆشه.

میری گوته مه لای: تو بخودئ کی که چا من چاوایه؟

مهلایه گو: ئورو! ئەز بخوه نکارم ل هیقییا چیرۆکا که چه لۆکی راوهستم ئەزئ هه رم خه و م تی، ژ خوه ئەفه نه چیرۆکه.

میری گو: نانا. سهیدا رونه بره که چه لۆک چیرۆکا خوه بیژی، زویه هئ چاخئ خه وئ نه بو به ئەزه نهی.

بهلی که چه ک بیژه کورئ من چیرۆکا ته ئەف شه فه گه لهک خۆشه.

مه لای گو: میرئ من که چا ته ئەودال (ئه بدال) ژ خورتارا راخستییه گوڤه ند و دیلان و سه ما و شاهی ناهیلن خه و بچاقتی مه بکه فی.

مه لای خوه بسه ره هه هه ده گوڤاشت و تای بفرکتی گرت و مرن هاته بیرا وی، خوس (تف) دقرکییدا زوا (زوها) بو و دهستیت وی هژیان میرئ من چو فه رمانکره سه ر دو به رده ستا (بنده ستا) و گوت:

«که چا من بن بکوژن و خوینا وئ بینن دائه ز فه خوم».

میرئ بو تا ده سمالا خوه به را بهر پوزئ (دفا) خوه و هیستری خوه مالشتن و ئاڤه په ک ل مه لای دا و گوت: بیژه کورئ من بیژه ئیشه ف بهنا من بهردا.

به رده ستیا کچک برن چۆلی بهردان و خوینا ته باکی ژمیرئ خوه را ئانین.

میری گو: کی و پاشی چ بو؟

پاشی ئاغایی به هدینا لی راست هات و ژ خوه را بر و مارا وی پشتی چهند سالا خوه دئ دو کور و کچک دانئ و ل میرئ خوه مکور هات و گوت: ئەز که چا میرئ بۆتامه.

میری گو: پاشی که چه لی من چ بو کا بیژه؟

میرئ من، ئاغئ مه لایه خوه و دو په یا پیته شاندن وه لاتنی بابئ وئ.

میر گو: که چه لۆکۆ تو راست دبیزی!

به لی میرئ من، مه لایه ئاغای بریدا دۆزا (دارخازا) ناموسا وئ کر و گوت: ئەگه ر تو بمرا به رنه دی ئەزئ کورئ ته کوژم.

مه لایه ئاغای رابو سه ر خو و گوت: ئەفه چ چیروکه، ئەفه قشرینه (قه سمه رینه)، ئەف که چه لۆکی هاژئ هه نه کئ خوه ب مه لا دکئ.

مه لا: تو رانایی ئەزئ بخوه هه رم.

میر گو: «مه لا رونه بسه ری باقی من وئ (دئ) که چه لۆک چیرۆکا خوه ب قه دینی».

که چه لۆکی گو: میرئ من، هه ر سه زاروکین وی بقئ ئاواپی کوشتن و ژنکئ ناموسا خوه پارست و سه ریتهاتیه خوه ئەشکه ره نه کر.

ئەگه ر ته ناقئ کچا میرئ بۆتا ئەحمده به گی فایه ل میترگا وهستانی دانییبه و مه لایه ئه گه هه ر ئەف هه ر دووه نه کر ل دیوانا ته رونشتینه.

ئیدی مزگینیا من بده من، فه رمان فه رمانا ته به، تو وان دکوژی دهیلی ئیش من ئی نه.

میری فه رماندا و گازی کره میتر کوژا و گوت: دخوازم فان هه ر دو نان کوژا بسه ری به ردن گرا.

میر و لاوؤ که چه لو مالا مه لای و ژنا مه لای ته ف به ته ما

بویه گوڤه ند و سه ما

زه ری و چاڤ به له ک و

خورت، و که چک خوه به ردا نه میترگ و چه ما.

میر شانده که چا خوه و زاڤایی خوه ئانین

ژنوفه دیلان و گوڤه‌ندا وان ل دار دانی

و ژن و مالا مه‌لاینج ئاغی ژئی دمالا که‌چهل دانی

ل هه‌ر که‌سی بویه گرانی، لی ل که‌چهلوک ته‌نج بویه نه‌رزانی

کو‌خوهدی بدی! چیه شقانی! چیه خزانی! چیه نه‌زانی

کوری من (رینجبه‌ری) هاری من چهند داستان و چیرۆک نفیسین، ئەز سوپاس گوزاری ویمه، خودی

ژیی وی درێژ بکه‌ت و ژ نه‌خوشییا دویر بیخیت.

رینووسی یه‌گرتووی کوردی

تکا له‌و نووسه‌ره به‌رپێژانه ده‌که‌ین که به‌رهمه‌کانیان بۆ ده‌زگاکه‌مان ده‌نپێرن،

ره‌چاوی ئهم رینووسه‌ی خواره‌وه بکه‌ن که په‌سندکراوی کۆری زانیاری

کوردستانه و ده‌زگاکه‌مان به‌گوێه‌ی ئهم رینووسه کار ده‌کات:

یه‌که‌م: گیروگرتی پیتی (و).

نیشانه‌ی (و) له‌ زمانی کوردیدا به‌ شێوه‌ی خواره‌وه ده‌نوسری:

۱- پیتی (و)ی کورت، واته (و)ی بزوینی کورت (و: u)

بۆ نمونه: **کورد. کورت. کوشت.**

Kurd. Kurt. Kuşt

۲- پیتی (وو)ی درێژ، واته (وو)ی بزوینی درێژ (وو: û)

بۆ نمونه: **سوور. چوو. دوو.**

Sûr. Çû. Dû

۳- پیتی (و)ی کۆنسۆنانت (نه‌بزوتین). واته (و: w)

بۆ نمونه: **ئاوایی. وه‌ره. هاوار. ئاو**

ده‌نگی (و) لێره‌دا هه‌ندیک جار له‌ زاراوی کرمانجیی سه‌روودا ده‌بێ به‌ ده‌نگی (ڤ)

Awayî (Avahî). were. Hawar. Av

۴- پیتی (ۆ)ی کراوه. واته (ۆ: o)

بۆ نمونه: **دۆڵ. گۆڤ. نۆ.**

Dol. Gor. No.

دووهم: گیروگرتی پیتی (و)ی سه‌ره‌تای وشه.

هه‌ر وشه‌یه‌ک به‌ پیتی (و) ده‌ست پێ بکات به‌ یه‌ک (و) ده‌نوسریت.

بۆ نمونه: **وریا. ولات. وشه. ورد.**

wirya. wilat. wiş. wird.

سێهه‌م: گیروگرتی پیتی (ی):

نیشانه‌ی (ی) له‌ زمانی کوردیدا به‌ شێوه‌ی خواره‌وه‌یه:

۱- پیتی (ی)ی بزوتین. واته (ی: î).

بۆ نمونه: **زه‌وی - Zewî**

۲- پیتی (ی)ی کۆنسۆنانت. واته (ی: y)

بۆ نمونه: **یار - yar**

• **سه رنج ۱:** پستیکی (ی) ی بزویی فره کورت ههیه که له نووسینی کوردی به ئهلفوییتی لاتینییدا نیشانه ی (i) ی بۆ دانراوه وهک له وشهکانی: من - Min ، کن - Kin ، ژن - jin . ئهم نیشانهیه له نووسینی کوردی به ئهلفوییتی عه ره بیدا نییه .

• **سه رنج ۲:** نیشانهکانی (ی) ی بزویی و (ی) ی کۆنسۆنانت واته (î) و (y) له پستی عه ره بیدا هه ردووکیان هه مان نیشانه ی (ی) یان هه یه به لام له راستیدا له یه کتر جیاوازن و له کاتی به دوا ی یه کتر هاتنیاندا ده بی ع هه ردووکیان بنووسریتن .

وهک: نییه . چییه . دیارییه که . زه وییه که .

Nîye. Çîye. Dîyarîyeke. Zewîyeke

• **سه رنج ۳:** له کاتی هاتنی سی پستی (ی) به دوا ی یه کتردا وهک له وشهکانی (ئاوایییه که مان...) (کۆتایییه که ی...) (وه ستایییه که ی...) (کۆتایی به کاره که هتا) ده بی به سه ره یه که وه بنووسریتن ، واته سی (ی) به شتیوه ی (ییی) به دوا ی یه کتردا دیتن .

(Westayîyeke....) (Kotayî be Kareke hêna)

هواره: گیروگرتی پستی (پ) ی گران ، واته (پ) ی نیشانه دار . ئهم پسته له هه ر کۆتیه کی وشه دا هات ده بی به نیشانه که یه وه بنووسریت . واته له سه ره تا و ناوه راست و کۆتایی وشه دا هه ر (پ) ی گرانی نیشانه داره .

وهک: رۆژ . به یار . که ر .

پینه: گیروگرتی پستی (و) ی به یه که وه به ساتن (عطف):

پستی (و) ی به یه که وه به ساتن ، به شتیوه یه کی جیاواز له وشه ی پیش خۆی و پاش خۆیه وه دنووسریت و مامه له یه کی سه ره خۆی له گه لدا ده کرت .

بۆ نمونه: من و تو . ئاره زوو و وریا .

• **سه رنج:** له هه ندیک وشه ی لیکدراودا پستی (و) ی به یه که وه به ساتن بووه به شیک له هه ردوو وشه لیکدراوه که و به هه موویان وشه یه کی سه ره خۆیان دروست کردوه .

وهک: کارویار . ده نگریاس . ئه لفوی . هاترچۆ .

له م بارانه دا مامه له ی سه ره خۆ له گه ل پستی (و) ی به یه که وه به ساتندا ناکریت و وشه که هه مووی به سه ره یه که وه دنووسریت وهک له نمونه کاندا پیشانمان دا .

هه هه: وشه ی ناساده چ ناو بی یان زاراوه ده بی به سه ره یه که وه وهکو یه ک وشه دنووسریتن . وهک:

ناو: چه مچه مان . بیکه س . دلشاد . زورگه زراو . بیخال . نا لپاریز . میانداو . کانیکه وه . سپیگره .

زاراوه: ریتووس . ریتپیان . ده سه جی . جیه جی . نیشتمانپه روه ر . ده ستووس .

ده سبازی . ولاتپاریز . نازادیخواز . دووشه مه . سیتشه مه . پینه جشه مه . یه که سه ر .

راسته وخۆ . یه که شه وه (مانگی یه که شه وه) .

هه وه: پستی (ت) له کۆتای کار (فرمان) دا ده شی بنووسریت و ده شی نه شووسریت .

وهک: دیت و ده روا ت (یان) دیت و ده روا .

هه هه: نیسه بت له زمانی کوردیدا زۆریه ی جار به هۆی پستی (ی) له کۆتای ناودا ده کرت .

وهک: پینه جویی . هه ولتری . دهۆکی . شتیخانی .

هه ره ها ئهم نمونه نه ی خواره وه:

ئهمه دئاو: ئهمه د ناوایی

یارمجه : یارمجه یی .

تووزخورماتوو: تووزخورماتوویی .

شنۆ: شنۆیی .

ئاگری: ئاگریی (یان) ئاگریی .

لادی: لادییی .

• **سه رنج:** ئه و ناوانه ی خۆیان به پستی (ی) ته وا و ده بن پیتیست ناکات (ی) نیسه تیان بخریته پال . وهک:

سلیمانی: کامه ران سلیمانی .

کانیماسی: حاجی حوسین کانیماسی .

ئامیدی: نازاد ئامیدی .

نۆیه: هه ر وشه یه کی بیانی چ هاتیته ناو زمانی کوردییه وه ، یان هه ر ناو و وشه یه کی تر که له نووسینی کوردیدا دیته پیشه وه ، ده بی به ریتووسی کوردی بنووسریت .

وهک: ئه للا . قه لهم . ئه که بر . قاهیره . ئوتۆمۆبیل . دۆستوئفسکی .

ده یه: ئامرازی (تر ، ترین) که بۆ به راورد به کاردین ده بی به وشه کان ی پیش خۆیان وه بلکینرین . وهک:

جوان: جوانتر - جوانترین .

خاو: خاو تر - خاو ترین .

• **سه رنج:** ئهم ئامرازی (تر) جیاوازه له وشه ی (تر) که به واته ی (دی ، دیکه) دیت . ئهمه ی دوا یی ده بی به جیاواز له وشه ی پیش خۆی دنووسریت .

وهک: مالتیکی تر ، چیی ترم ناوی .

یازه ده یه: جیتاوی نیشانه ی وهک: ئهم . ئه و . ئه ف .

ئهم جیتاوانه ئه گه ر ئاوه لکاری (کات - یان - شوین) یان به دوا دا هات پینانه وه ده لکین و ده بن به یه ک وشه ی سه ره خۆ .

وهک: ئهم شه و . ئهم رۆ . ئه فسال . ئه مچاره . ئه مبه ر و ئه و به ر . ئه فرۆ .

هوازه ده یه: نیشانهکانی نه ناسراوی وهک (... یه ک ، ... بیک ، ... ده ک) به شتیوه ی خواره وه ده چنه سه ر وشه کان ی پیش خۆیان:

۱ - ئه گه ر وشه کان به پیسته بزۆینهکانی (ا ، ی ، ه ، ئ) ته وا و بووبن ئه و نیشانه ی (... یه ک) یان ده خریته

پال. وهك:

چيا: چيا يهك.

زهوى: زهوييهك.

وتينه: وتينه يهك.

دئ: دئيهك.

۲- ئهگه ر وشهكان به پيسته بزوييني (وو) يان هه ر پيستيكي دهنگدار (نه بزويين: كونسونانت) ته و او بووين
ئه و ا نيشانهي (يک - له کرمانجی خواروو) و نيشانهي (هک) يان له کرمانجی سهروودا دهچيته سه ر.

خانوو: خانوويک، خانووهك

گوند: گونديک (کرمانجی خواروو)، گوندهك (کرمانجی سهروو).

ژن: ژنيک (کرمانجی خواروو)، ژنهك (کرمانجی سهروو).

سيزهديهه: گيروگرفتي پاشگرهكاني (دا. پا. وه. هوه)

ئه م پاشگرانه به وشهكاني پيش خويانهوه دهلكيترين. وهك:

دا: له دلدا (هه ر برينج كه له دلدا هه به سارپيژي كه ن). (خه ميكم له دلدايه).

پا: له ناميديرا (له ويرا به پي هاتووين). (له خورا دلي گوراوه).

وه: له چوارچراوه (له وتوه هاتووين).

هوه: به ماله وه (به ماله وه رويشتين).

(جارتكي تر نووسيمه وه). (خانوو ده كم كرپيه وه).

● سه رنج: پاشگري (دا) جيا به له وشه ي (دا) كه فرمانه و چاوگه كه ي (دان) ه.

وهك: تيرتيكي له دلي دا. تيرتيكي له دلي داوم. ئه م (دا) به ي فرمان به جيا ده نووسري.

چوارهديهه: گيروگرفتي پيشگرهكاني (هه ل. دا. پا. وه ر. ده ر)

۱- ئه م پيشگرانه كاتخ ده چنه سه ر چاوگ يان فرمان يان هه ر حاله تيكي تر، پييانه وه دهلكين به مه رج
جيناوي لكاو نه كه وتيبيته نيوان پيشگر و وشه كه ي دواي خوي. وهك:

* چاوگ:

هه ل: هه لكردن. هه لكرتن. هه لكورمان. هه لكتيشان.

دا: دايران. داخستن. دارمان. داكردن.

پا: پاكرتن. پاكيشان. پابه رين.

وه ر: وه ركرتن. وه رسورپان.

ده ر: ده ركردن. ده رهيتان.

* فرمان:

هه ل: هه لگره. هه لمه خه. هه لكشي.

دا: دانج. دامه پره.

پا: پاكيشه. رامه په پينه.

وه ر: وه رگره. وه رسورپينه.

ده ر: ده ريينه. ده رখে.

* حاله تي تر. وهك:

هه لكشاو. هه لنه كشا. دانراو. پابه پريو. پانه په پريو. وه ركرتوو. وه ركرته. ده رخواو.
ده ركراو.

۲- ئهگه ر جيناوي لكاو كه وته نيوان پيشگر و فرمانه كه ي دواي خوي ئه و ا به جيا ده نووسرين و جيناوه كه
به پيشگره وه دهلكيترين.

هه ل: هه لم گرن. هه ليان كه ن. هه لمان كيشن. هه لمان مه واسن.

دا: دامان نه نايه. دا يان خه ن. دا ي بره.

پا: پايان ده گرين. رام كيشه. رام په پينه. راشيان په پيتن.

وه ر: وه رمان گرتايه. وه ري نه گري. وه ريان سوورپينه وه.

ده ر: ده ريان په پاندين. ده ري خه.

پازهديهه: گيروگرفتي وشه ي ليكدراو.

ئه گه ر وشه ي دووه م له دؤخي فرماندا بوو، به جيا ده نووسرين:

رتيک ده كه وين. پيكيان هيتاينه وه. پتيك نه هاتين. يه كيان نه گرتوه. ده ستمان

نه كه وت.

به لام ئه گه ر وشه ي دووه م له دؤخي چاوگ يان حاله تي تر دا بوو ئه و ا هه ر دوو وشه كه وه به يه كه وه
دهلكيترين.

وهك: رتيك كه وتن. پتيكه اتن. يه كگرتن. ده سخستن. يه كگرتوو. ده سكه وتوو. پتيكه اته.

نازهديهه: نامرازي (ش) ي ته نكيده كه وته هه ر شوپينيكي وشه وه ده بي به به شيك له وشه كه و ناي به هوي
له تيووني وشه كه. وهك: بشته وي ناتده مي. نه سخوي. گوتي ديم... نه شه ات. نه شانگرتن. بشمانه بن.